Sfaturi pentru predicatori
Charles Haddon Spurgeon

Traducere: MONICA DAN şi CRISTINA BADEA

EDITURA *m&* STEPHANUS

< consilier editorial: CONSTANTIN MOISA Coperta: TEODOR CUCULEA

PREFAŢA EDIŢIEI ÎN LIMBA ROMÂNĂ

Titlul original în limba engleză:
LECTURES TO MY STUDENTS ON THE ART
OF PREACHING

ISBN 973-9174 - 86- 8

Marele om al lui Dumnezeu, Charles Haddon Spurgeon, supranumit *prindpelepredicatorilor,* s-a născut la 19 iunie 1834 la Kelvedon (Essex) şi a plecat la Domnul la 31 ianuarie 1892, în vârstă de numai 58 de ani.
Aşa cum remarca R. Saillens, unul dintre biografii săi, în prefaţa cărţii *Choix de Sermons du Rev. Ch. H. Spurgeon,* „ar constitui un gest impertinent din partea noastră să încercăm a recomanda opera lui Ch. H. Spurgeon, căci se recomandă ea însăşi."
Din fericire, o bună parte din viaţa şi opera acestui slujitor al Domnului nu le este străină credincioşilor români în general şi vestitorilor Evangheliei în special. în afară de selecţii de predici care i-au fost publicate de diferiţi editori români de-a lungul anilor, Editura *Stepbaaus* a reeditat: *în slujba lui Dumnezeu - viaţa, sufletul şi opera lui Cb. H. Spurgeon,* scrisă de Jean Staneschi, *întoarcerea, Totul prin har, Din cuvintele lui Ion plugarul.* Adăugăm astăzi cartea *Sfaturi pentru predicatori,* o perlă din monumentala sa operă.
Suntem convinşi că, aşa cum remarca Spurgeon însuşi, „un slujitor sfânt în mâna lui Dumnezeu este o armă de temut." Voi cita ca o dovadă suplimentară în sprijinul acestei afirmaţii - dacă mai era nevoie - o mărturie a aceluiaşi R. Saillens: „Cred că nu comit o indiscreţie, după ce au trecut atâţia ani de atunci, redând aici o confidenţă pe care mi-a făcut-o Spurgeon cu prilejul uneia din ultimele mele vizite la Norwood, unde locuia el. «Iată, am să-ţi spun ceva din propria mea experienţă, referitor la eficacitatea Evangheliei când aceasta este predicată cu dragoste şi credinţă. N-am mai spus nimănui acest lucru din **motive** pe care nu mă îndoiesc că le intuieşti, dar îţi fac această mărturisire **[teatru** a te încuraja: de 10 ani încoace, nu a trecut nici o singură zi - duminică sau /.i de lucru - în care să nu fi primit, prin viu grai sau în scris, mărturia unei singure sau mai multor persoane care să-mi mulţumească pentru a fi fost folosit de Dumnezeu ca instrument al convertirii lor, fie prin predica, fie prin scrierile mele.»"
Aceasta este şi o strălucită confirmare a profeţiei pastorului Knill, un împătimit pentru mântuirea sufletelor omeneşti. Societatea pentru Misiune din Londra îl însărcinase să întreprindă un turneu de conferinţe misionare în comitatul Essex. Cu acest prilej, a ajuns şi la prezbiteriul din Stambourne. Charles, un băieţel de 10 ani, a citit textul biblic în cadrul cultului de familie.

Modul în care a făcut-o şi timbrul vocii sale l-au frcpat pe pastor care s-a grăbit să-1 **felicite.** Cuvintele sale calde au cucerit inima copilului. I-a propus o plimbare împreună în ziua următoare şi, la ora 6 dimineaţa, dl Knill i-a bătut la uşă. Spurgcon va relata mai târziu: „Am ieşit în grădină şi ne-am oprit sub un umbrar. Nc-am aşezat pe o bancă şi dl Knill mi-a vorbit despre dragostea Mântuitorului şi despre bucuria rezervată celui ce-L iubeşte şi-1 slujeşte începând din copilărie... Apoi, am

îngenuncheat; el mi-a înfăşurat gâtul cu unul din braţele sale şi s-a rugat fierbinte pentru convertirea mea, cerându-I lui Dumnezeu să mi Se reveleze, pentru ca eu să-I pot sluji. în zilele următoare, am fost nedespărţiţi. El asculta cu răbdare tot ce-1 întrebam şi-mi răspundea cu mare bunătate... Bunicul, aflat în lucrarea Evangheliei, s-a întors tocmai în preajma plecării oaspetelui, în dimineaţa ultimei zile, dl Knill s-a rugat cu şi mai multă intensitate cu şi pentru micul său favorit. Când toţi ai casei s-au strâns pentru cultul familiei, el m-a luat pe genunchi şi a declarat: „Nu ştiu cum se face, dar am solemna pre-simţire că într-o zi acest copil va predica Evanghelia unor mari mulţimi şi că, prin harul lui Dumnezeu, va fi o binecuvântare pentru multe suflete. Sunt atât de convins de aceasta, încât îi cer micului meu prieten ca, atunci când va predica pentru prima oară la *Rowland HM,* să propună începutul slujbei cu cântarea care spune: «God moves iri a mysterious way/ His wonders to perform» (Dumnezeu lucrează într-un mod misterios pentru împlinirea minunatelor Sale planuri)... Domnul Knill mi-a dat o monedă de 6 pence ca recompensă pentru promisiunea că voi învăţa pe de rost cântarea respectivă şi că mă voi gândi la conţinutul ei." Neîndoios, profeţia avea să se împlinească şi Spurgeon mai adaugă: „Acea tandreţe pe care a manifestat-o el fţţă de micuţul de altădată va avea pentru mine consecinţe veşnice şi cred că el şi-a folosit timpul cu mari eficienţă."
Prin traducerea, editarea şi tipărirea lucrării de faţă, pe de o parte aducem un prinos de recunoştinţă celebrului predicator şi făuritor de ucenici, iar pe de alta ne împlinim menirea, punând la dispoziţia tinerilor predicatori - de ce au şi la a celor mai talentaţi slujitori ai amvoanelor? - aceste prelegeri pe cât de originale şi calde, pe atât de instructive şi practice, profund evanghelice şi de actualitate.
lie ca Dumnezeu să le folosească spre binele Bisericii Sale şi mai ales pinlru gloria Numelui Său!
Bucureşti 18 februarie 1998

Constantin Moisa - cons. editorial -

INTRODUCERE

Ca răspuns la multele cereri alt acelor pastori care, pe vremea studenţiei, au ascultat lecţiile mele, tipăresc un număr din aceste prelegeri. Nu pot face lucrul acesta fără a cere scuze, deoarece la începutul acestor cuvântări nu eram pregătit pentru public şi cu greu puteam înfrunta critica.
Prelegerile pe care le-am predat la Seminar au un stil de conversaţie, familiar, plin de anecdote şi adeseori de povestiri hazlii, alese anume ca să se potrivească ocaziei. La sfârşitul săptămânii, studenţii erau obosiţi în urma unor îndatoriri mai serioase pe care le avuseseră de îndeplinit, şi de aceea am socotit că trebuie să fiu cât mai vioi şi mai interesant în lecţiile mele. Ei erau sătui de autori clasici, de matematici şi de teologie şi erau în stare să primească numai ceva ce i-ar fi atras, le-ar fi reţinut atenţia şi le-ar fi încălzit inima. Un venerabil teolog a comparat lucrul meu de vineri cu ascuţirea unui ac, fasonarea gămăliei, îndreptarea şi poleirea lui. Pentru a reuşi să facă lucrul acesta, conferenţiarul nu trebuie să fie el însuşi tocit, nici să ceară vreun efort mare din partea ascultătorilor săi.
între fraţii mei tineri mă simt în largul meu, ca în sânul familiei mele, şi de aceea vorbesc fără jenă. Inimile înţelegătoare vor ţine seama de lucrul acesta, când vor citi lecţiile mele, şi sper că toţi aceia care mă vor onora cu criticile lor, vor aparţine acestei categorii. Este cu neputinţă să nu se facă observaţii cu privire la desele referiri la mine însumi, la metodele mele şi la amintirile mele personale. Aceasta am făcut-o intenţionat; înadins am dat o culoare aproape autobiografică întregii lucrări, deoarece experienţa mea constituie contribuţia cea mai originală pe care o pot oferi; iar în ceea ce-i priveşte pe studenţii mei ea are tot atâta greutate ca oricare alta, care-mi stă la îndemână. Mi-ar fi tos» imposibil să citez experienţele altora, dacă ei n-ar fi avut destul curaj să le pună pe hârtie şi să fac o încercare conştientă faţă de marii mei predecesori notând experienţa mea. Veteranului îi este îngăduit să pună cârjele la umăr şi să arate cum au fost câştigate bătăliile. Rog ca îngăduinţa care tolerează această lucrare să-mi fie arătată şi mie cu acest prilej. Mi-ar fi fost cruţată multă osteneală dacă aş fi rezervat aceste lecţii pentru a fi predate din nou la alte serii de studenţi începători şi nu văd alt motiv de a le tipări decât dorinţa de a păstra vii sfaturile mele în memoria acelora care le-au auzit cu ani în urmă, precum şi pentru aceia care n-au acces la cursuri. Epoca noastră a devenit foarte practică şi are nevoie de păstori care să fie nu numai drept credincioşi buni şi duhovniceşti, ci să se exprime cu naturaleţe şi să fie oameni abili. Oficialismul este pe moarte, viaţa este adevăratul moştenitor al succesului şi capătă moştenirea. Adevărul şi viaţa trebuie să biruie, iar victoria lor este mai apropiată atunci când încetează de a mai fi încurcată în giulgiul convenţionalismului şi pretextelor.
Lucrarea solemnă pe care o au de făcut păstorii creştini, cere totul şi acest *tot* în cele mai bune condiţii. A te apuca de lucrul acesta cu o inimă împărţită este o insultă la adresa lui Dumnezeu şi a oamenilor. Mai degrabă să vă piară somnul decât să-ţ lăsaţi pe oameni să piară. Şi totuşi suntem înclinaţi să dormim ca şi ceilalţi oameni, iar studenţii, între alţii, pot juca rolul fecioarelor neînţelepte. De aceea am căutat să spun tot ce am pe inimă, cu nădejdea că nu voi predispune pe alţii la lenevie şi nu voi încuraja trândăvia. Acela în mâna căruia se află Bisericile şi predicatorii lor să binecuvânteze cuvintele acestea

pentru fraţii mei mai tineri aflaţi în slujba Lui! Şi, dacă va fi aşa, vom socoti lucrul acesta mai mult decât o răsplată şi vom lăuda cu recunoştinţă pe Domnul.

LUCZATOZUL LA BL

***JFU** cu luare aminte asupra ta şi asupra învăţăturii..."* (I Tim. 4.16).
liecare meseriaş ştie că trebuie să-şi ţină sculele în stare bună, deoarece, *„iţind se toceşte fierul şi rămâne neascuţit, trebuie să-ţi îndoieşti puterile".* I >ad fierul se toceşte, lucrătorul ştie că va trebui să muncească mai mult; altfel, < u **o** unealtă rea va face o lucrare rea.
M ichelangelo, principele artelor frumoase, a înţeles atât de bine importanţa **Uneltelor,** încât întotdeauna îşi confecţiona singur pef/elurile; prin aceasta el ne înfăţişează o pildă a Dumnezeului harului, Care cu deosebită grijă, îi formează pe loţi adevăraţii Lui lucrători duhovniceşti. Este adevărat că Dumnezeu poate să lucreze chiar şi cu instrumentele cele mai nedesăvârşite, ca şi Quintin Matsys **(Un** povestea cu capacul de la fântână din Antwerp, cum o şi face din când în cAnd, folosind o predicare mai slabă pentru oamenii nemântuiţi; poate lucra şi Iflră mesageri cum procedează atunci când mântuieşte pe unii fără ajutorul vreunui predicator, aplicând direct Cuvântul prin Duhul Sfânt. Dar noi nu putem privi actele absolut suverane ale lui Dumnezeu ca o regulă pentru acţiunile noastre. în suveranitatea Lui, El poate să facă cum îi place; noi însă trebuie să lucrăm în lumina învăţăturilor Lui lămurite. Iar unul din lucrurile lămurite ale lui I)umnezeu este acela că El îşi adaptează mijloacele pentru scopuri, fapt din **Otre** reiese limpede că va fi cu putinţă să facem cel mai mare bine, când ne vom găsi în cea mai bună stare duhovnicească. Cu alte cuvinte, vom face, de regulă, mai bine lucrul nostru pentru Domnul când darurile şi harurile noastre sunt în **buni** stare; din contră, vom lucra în chipul cel mai rău, când acestea nu vor fi în **buni** stare. Acesta este un adevăr practic după care trebuie să ne călăuzim; când I)oiiinul face excepţii, acestea întăresc regula.
într-un anumit fel, noi suntem propriile noastre instrumente, şi de aceea tu buic să ne păstrăm în stare bună.
Dacă vreau să predic Evanghelia, nu pot să întrebuinţez decât vocea mea: <U aceea trebuie să cultiv puterile mele vocale. Nu pot gândi decât cu creierul meu, şi nu pot simţi decât cu inima mea: de aceea trebuie să educ facultăţile mele intelectuale şi emoţionale. Pot plânge şi mă pot lupta pentru suflete numai în puterea firii mele înnoite: de aceea trebuie să cultiv şi să păstrez cu grijă
li.i)'iislia care CM în Cristos Isus. în zadar uni voi umple biblioteca cu cărţi, oi **orpmiza** societăţi şi voi întocmi proiecte, dacă neglijez propria mea cultivare (**Irţile,** organizaţiile şi sistemele sunt numai nişte unelte îndepărtate ale sfintei melc chemări; duhul, sufletul şi trupul meu sunt maşinăria cea mai apreciată pentru slujba sfântă; facultăţile melc duhovniceşti şi viata mea lăuntrică sunt spada şi armele mele de luptă.
M'Cheyne, scriind unuia care era prins ca şi el în lucrul lui Dumnezeu şi călătorea cu scopul să se perfecţioneze în cunoaşterea limbii germane, i-n recomandat: *„Ştiu că te vei ocupa serios de limba germană, dar nu uita să culţi VJ omul dinăuntru - vreau să spun inima".* Cu câtă grijă ţine ofiţerul de cavalerie sabia lui curată şi ascuţită! El o curăţă ca cea mai mare grijă de orice pată. Adu-ţi aminte că eşti sabia Iui Dumnezeu —instrumentul Lui - aşa cred, un vas ales de 121 ca să-I porţi Numele. în mare măsură, cum este instrumentul, aşa va fi şi succesul. Dumnezeu nu binecuvântează atât de mult talentele mari, cât mai ales asemănarea cu Cristos. Un slujitor sfânt este în mâna lui Dumnezeu o armă de temut. i
Când vestitorul Evangheliei nu se află într-o stare duhovnicească bună, este şi pentru el şi pentru lucrarea lui o nenorocire; şi totuşi, fraţii mei, cal le uşor apare lucrul acesta, şi cât de veghetori trebuie să fim împotriva lui! Călătorind odată cu trenul de Ia Perth la Edinburgh acesta s-a oprit brusc. Icoaiece un mic şurub de la locomotivă s-a rupt. Când am pornit din nou, irenul mergea foarte încet şi doar un mic şurub s-a pierdut; dacă ar fi rămas în pună stare, am fi putut alerga în plină viteză pe drumul de fier, dar lipsa acestei neînsemnate bucăţi de fier a deranjat totul. Se spune că pe una din liniile ferate, JII tren a fost oprit de muştele care intraseră în cutiile cu unsoare de la roţile vagoanelor. Asemănarea este izbitoare: un om care poate fi folosit în toate privinţele, poate fi încurcat foarte mult de vreun defect foarte mic, ba făcut chiar cu totul nefolositor. Un asemenea rezultat este cu atât mai de plâns când este în legătură cu Evanghelia care, în înţelesul cel mai înalt, este făcută ca să •ducă rezultatele cele mai măreţe. Este grozav lucru când balsamul cel vindecător >i pierde eficacitatea din pricina neîndemânării celui ce-1 aplică. Cunoaşteţi cu ioţii efectele vătămătoare produse de apa care curge prin ţevi de plumb; la fel şi ■ vanghelia, curgând prin oamenii nesănătoşi duhovniceşte, poate fi degradată liană acolo că ajunge vătămătoare pentru cei ce-o ascultă. Mă înfior la gândul că învăţătura calvinistă ajunge o învăţătură foarte rea când este dată de oamenii cu o viaţă rea şi prezentată ca şi cum ar fi haina

imoralităţii; şi propovăduirea ai imnianismului, cu marea lui rază de atracţie datorită ofertei îndurării, le poate pi Kmui un foarte mare rău sufletelor dacă tonul neglijent al predicatorului îi va înec pc o;iincni să creadă că pot să se pocăiască oricând le place, şi că pocăinţa nu-i nicidecum cea mai urgentă problemă. Afară de aceasta, când un predicatoi **Ottfl** srtrnc în har, orice bun trainic va adăuga el lucrării lui, rezultatul va fi dt obicei slnh şi cu totul disproporţionat faţă de ceea ce ar fi fost de nădăjduit Mullrt M III.III.IIIII.I vii fi umilită de un seceriş sărac: dobânzile aduse de talanti
vor n foarte riifii. în două sau trei din bătăliile care au fost pierdute în ultimul război în America "ezultatul — aşa se spune - se datoreşţe prafului de puşcă de calitate inferioară furnizat de unii producători necinstiţi, astfel că efectul dorit al focului de artilerie nu se producea. La fel se poate să fie şi cu noi. Putem să nu nimerim ţinta şi astfel să ne pierdem timpul, neavând în noi adevărata forţă itală, sau neavând-o în aşa fel ca Dumnezeu să ne poată binecuvânta cum se ^ vine. Feriţi-vă de a fi predicatori incorecţi.
UNA DIN GRIJILE NOASTRE PRINCIPALE AR TREBUI SĂ FIE CA NOI ÎNŞINE SĂ FIM OAMENI MÂNTUIŢI. Ca predicatorul Evangheliei să aibă el întâi parte de mântuire, este un adevăr simplu, dar în acelaşi timp o lege de cea mai mare însemriătate. Nu suntem dintre aceia care recunosc succesiunea apostolică numai pentru că cineva şi-o atribuie. Dacă experienţa tinerilor în Colegiu a fost mai degrabă o experienţă a unei vieţi de entuziasm decât a unei vieţi duhovniceşti, dacă notările lor bune au fost mai degrabă în legătură cu exerciţiile atletice decât cu strădaniile pentru Cristos, noi cerem alt fel de mărturii decât acelea pe care persoanele acestea sunt în stare să ni le dea. Oricâte taxe ar fi plătit unor profesori renumiţi şi oricâtă învăţătură clasică ar fi primit în schimb, toate acestea nu ne par dovezi ale unei chemări de sus. în primul rând adevărata şi veritabila evlavie sunt de neapărată trebuinţă; *orice chemare* pe care ar putea cineva să pretindă că o are, dacă n-a fost chemat la sfinţenie, n-a fost chemat pentru lucrarea Domnului.
„Mai întâi, fii tu însuţi împodobit, şi apoi împodobeşte-! pe fratele tău' spun rabinii.
,,Mâna care trebuie să cureţe pe alţii, nu trebuie să fie murdară", spune *Si* (îrigore.
. uâ sarea \» M I oii-uiut gustul, cum mai poate să-i săreze pe alţii? întoarcere;i ,a Dunuie/eu. ^ste un *sine qua non* pentru un lucrător. Voi care aspiraţih aiuvoanclt- ruwsirc *trebuie să vănaşteţidin nou".* Posedarea acestei calificări nu licbuie trecuiă iu vederea de nimeni, căci este foarte posibil să greşim în privinţa faptului daca >untcm întorşi la Dumnezeu sau nu. Credeţi-mă, nu este lucru dejoacă faptul de *a întări chemarea şi alegerea noastră.* Lumea este plină de contrafaceri şi mişună de oameni care încurajează încrederea de sine firească, oameni care se adună în jurul unui lucrător ca vulturii în jurul unui stârv. Inimile noastre sunt înşelătoare, aşa că adevărul nu stă la suprafaţă, ci trebuie scos din fântâna cea mai adâncă. Trebuie să ne cercetăm cu cea mai mare grija şi în mod foarte serios, *„ca nu cumva după ce am predicat altora, noiîn:/.ac să fim lepădaţi".*
Cai de ;:r-/;r esje sa Iii predicator al Evangheliei, şi totuşi să nu fii întors la Dun; J.:^[1] Fiecare să-şi şoptească în adâncul inimii lui: „Ce lucru grozav cv!r~ .>,; *i'yj* un nscunoscător al puterii adevărului pe care mă pregătesc să-1 vestesc altora!" Lucrarea făcută de un om nemântuit implică cele mai anormale relaţii. Un pasîor sufletesc lipsit de har, este un orb ales să fie profesor de optică, filozofând despre lumină şi vedere, ţinând altora discursuri şi d'" • '
lamurii i despre culorile unei raze de lumină trecută printr-o prismă, în timp ce el însuşi este complet în întuneric. El este un mut pus să înveţe pe altul muzica; un surd care vorbeşte cu uşurinţă despre simfonii şi armonii! El este o cârtiţă **care** pretinde să educe puii de vultur; un melc pus să înveţe pe îngeri să zboare. I luci asemenea stări i s-ar putea aplica cele mai absurde şi cele mai nebuneşti asemănări, numai că subiectul este prea serios. Este o situaţie în care mi se pare **groaznic** să se afle cineva, căci în felul acesta s-ar apuca de un lucru pentru care este cu desăvârşire necalificat; nu mai vorbim de răspunderea de care această lipsă de calificare nu-1 va feri, deoarece şi-a asumat-o singur. Oricare ar fi talentele sale naturale, oricare ar fi capacitatea lui intelectuală, el este cu totul necalificat pentru lucrarea spirituală dacă n*are în el viaţa duhovnicească. Este de datoria lui să înceteze lucrarea de păstor până când va fi obţinut această primă şi cea mai importantă calificare.
Starea unui păstor neîntors la Dumnezeu trebuie să fie la fel de groaznică. Şi în această privinţă, dacă omul n-are chemare, *în ce situaţie nefericită se află!* Ce poate vedea el în experienţa oamenilor lui ca să-1 mângâie? Cum trebuie să se simtă el când aude strigătele celor ce se pocăiesc, sau ia cunoştinţă de îndoielile, neliniştea şi temerile lor mari? El trebuie să fie uimit, gândindu-se că cuvintele lui sunt întrebuinţate pentru un asemenea scop. Cuvintele unui om neîntors la Dumnezeu pot fi întrebuinţate pentru întoarcerea sufletelor la El, deoarece, cu toate că Domnul nu recunoaşte ca al Lui pe acel[1] om, voieşte totuşi să cinstească Cuvântul Său. Cât de încurcat trebuie să fie un asemenea om, când este consultat

referitor la greutăţile creştinilor maturi! Pe cărarea experienţei pe care sunt îndrumaţi confraţii săi născuţi din nou, el trebuie să se simtă într-o mare încurcătură. Cum poate vedea el bucuria pe care o au ei pe patul morţii, sau să guste părtăşia fermecătoare pe care o au ei în jurul Mesei Domnului?
în multe cazuri, tinerii daţi la o meserie pe care n-o puteau suferi, au fugit de la şcoală, preferând să se facă marinari decât să se ţină de ceva plictisitor. Unde va fugi însă omul care se leagă pentru toată viaţa de această chemare sfântă, fiind totuşi străin de puterea evlaviei? Cum poate chema el în fiecare zi oameni la Cristos, în vreme ce el nu cunoaşte iubirea fără margini a lui Cristos? O, domnii mei, aceasta trebuie să fie o sclavie perpetuă. Un asemenea om trebuie să urască vederea unui amvon, cum urăşte vâsla un condamnat la galeră.
Şi cât de nefolositor trebuie să fie un asemenea om: el trebuie să călăuzească pe drumeţi pe o cale pe care el însuşi niciodată n-a pus piciorul, să cârmuiască o corabie de-a lungul unei coaste maritime total necunoscută. El cslc chemat să înveţe pe altul într-un domeniu în care n-a fost instruit mai întâi ci însuşi. Ce poate fi el decât un nor fără apă, şi un pom care are numai frunze? I)upă cum în pustie caravana este gata să moară de sete sub arşiţa soarelui **dogoritor,** vine la izvorul dorit foarte mult, şi, îngrozitor! îl găseşte fără strop «Ic iipă, tot aşa sufletele însetate după Dumnezeu vin la un lucrător care nu
< **uno&ftc** harul; ele sunt gata să piară, negăsind apa vieţii. Mai degrabă să fie
< li •. I **Unţatc** anivoanele decât să vină acolo oameni care nu cunosc din experienţă • i < .1 <
t n învaţă pe alţii.
Şi, vai! *Păstorul de suflete nenăscut din nou, ajunge şi groaznic de vătămător,* căci una din principalele cauze care fac pe oameni necredincioşi, sunt păstorii nepocăiţi care trebuie să fie puşi în capul listei. Am citit mai deunăzi că nici un alt factor, oricât de rău ar fi el nu dispune de o putere atât de dăunătoare, de o asemenea forţă distructivă cum este păstorul nepocăit al unei Biserici cu o orgă de milioane, cu un cor de nepocăiţi şi o adunare de aristocraţi! După părerea scriitorului nu s-ar fi putut găsi un mai mare instrument de osândă, în afara iadului, decât acesta. Oamenii se duc la locul lor de închinare, şed frumos pe scaune, socotindu-se negreşit creştini, când de fapt toată religia lor constă în a asculta pe un orator, în a li se fi gâdilat urechile cu muzică şi a se fi amuzat privind nişte gesturi graţioase şi maniere alese, totul nefiind mai bun decât ce aud şi văd ei la Operă - nu aşa de bun probabil din punct de vedere al frumuseţii artistice, şi nicidecum mai spiritual.
Mii de oameni se fericesc şi binecuvântează pe Dumnezeu pentru că sunt închinători credincioşi, cu toate că ei trăiesc fără Cristos şi sunt nepocăiţi. *„A vând doar o formă de e via vie, dar tăgăduindu-iputerea ".* Cine prezidează o organizaţie care n-are alt scop mai înalt decât formalismul, este cu mult mai mult un slujitor al Diavolului decât al lui Dumnezeu.
Un predicator formalist este vătămător, chiar dacă îşi *păstrează echilibrul din afară,* deoarece este lipsit de o cumpănă protectoare a evlaviei. Mai curând sau mai târziu va suferi o poticnire în caracterul lui, şi atunci în ce situaţie se va afla! Cât de hulit va fi Numele lui Dumnezeu şi cât de batjocorită va fi Evanghelia!
Este groaznic să te gândeşti *ce moarte trebuie să-1 aştepte pe un asemenea om! Şi care va fi starea lui după aceea!* Profetul zugrăveşte pe regele Babilonului coborând în iad şi pe toţi regii şi principii pe care i-a nimicit şi ale căror capitale le-a distrus, ridicându-se de pe scaunele lor în Locuinţa morţilor şi salutând pe monarhul căzut, cu un sarcasm muşcător: *„Şi tu ai ajuns ca noi?"* Şi vă puteţi închipui dumneavoastră, pe un om care a fost un.slujitor al Domnului, dar care a trăit fără Cristos în inima lui, coborând în iad şi toate duhurile din închisoare care-1 ascultau şi toţi necredincioşii din comunitatea lui sculându-se şi spunându-i cu amărăciune: *„Şi tu ai ajuns aici cu noi? Doctore, pe tine însuţi au te-ai vindecat? Tu care pretindeai că eşti o lumină strălucitoare, ai fost aruncat pe veci în întuneric?"* O, dacă cineva trebuie să piară, să nu piară în felul acesta! A te pierde la umbra unui amvon este îngrozitor, cu atât mai mult să pieri pe el! în cartea lui John Bunyan intitulată *„Suspine din iad"* se găseşte un pasaj înspăimântător care de multe ori îmi sună în ureche: *pentru cât de multe suflete preoţii orbi au fost mijlocul de a le nimici prin neştiinţa lor? Predica acestora n-a fost pentru sufletul lor mai bună decât otrava pentru şobolani. Este înfiorător, /H-ntru că mulţi dintre ei trebuie să răspundă pentru oraşe întregi. Ah, prietene, tc-ai apucat să le predici oamenilor şi poate că nici nu ştii de ce te-ai apucat. Nu te va înspăimânta să vezi toată*

biserica ta venind după tine în iad gemând şi

*stugimd: «**PeoUv USl&** ţie trebuie să-ţi mulţumim: ţi-a fost frică să ne vorbeşti **despre picatele noastre,** ea nu cumva sănu-ţimaidăm mâncare! O, nenorocitule, hUstcmatule!Nu te-aimulţumit, călăuză oarbă ce erai, să cazi singur în şanţ, ci ne-iii udus si pe noi acolo cu tine!»"*
Kichard Baxter, în cartea lui: *„PăstorulReformat",* pe lângă multe alte lucruri solemne scrie: *„Luaţi seama la voi înşivă ca nu cumva să vă lipsească harul mântuitor al lui Dumnezeu la care chemaţi pe alţii, şi să fiţi străini de calea Evanghelici, pe care o predicaţi şi ca nu cumva vestind Iu/mi nevoia unui Mântuitor, inimile voastre să-L neglijeze şi vouă să nu vă pese de El şi de mântuirea Lui. Luaţi seama ca nu cumva să pieriţi chemând pe alţii să ia seama să nu piară, şi nu cum va să flămânziţi voi, pregătindu-le lor de mâncare. Dacă avem Îngăduinţa că alţii care vor întoarce pe mulţi la Dumnezeu vor străluci ca stelele,* (Dan. 12.3), *aceasta presupune că mai întâi ei se vor fi întors. Asemenea promisiuni sunt făcute* coeteris paribus, et suppositis supponendis. *Propria lor sinceritate în credinţă este condiţia slavei lor, deşi marile lor eforturi pastorale ar fi o condiţie parcă a făgăduinţei slavei lor mai mari. Mulţi oameni care au înştiinţat pe alţii să nu ajungă în locul de chin, s-au grăbit să ajungă ei înşişi acolo; mulţi predicatori sunt acum în iad, ei care au cerut de sute de ori ascultătorilor lor să aibă cea mai mare grijă să scape de iad.*"
Poate să-şi închipuie vreun om cu mintea întreagă că Dumnezeu mântuieşte pe oameni pentru că ei vorbesc altora despre mântuire, în vreme ce ei n-o primesc; pentru faptul că ei le-au vestit altora adevăruri pe care ei înşişi le-au neglijat şi au abuzat de ele? Mulţi croitori care fac haine scumpe pentru alţii umblă în zdrenţe; şi mulţi predicatori care pregătesc mâncărurile cele mai scumpe pentru alţii, abia de-şi ling degetele. Credeţi-mă, fraţilor, că niciodată Dumnezeu n-a mântuit pe cineva pentru că a fost predicator, nici pentru că a fost predicator destoinic, ci pentru că a fost om îndreptăţit, sfinţit şi credincios Stăpânului Său. Luaţi seama la voi înşivă să fiţi ceea ce căutaţi să înduplecaţi pe alţii să fie! Să credeţi voi înşivă lucrurile pe care doriţi în fiecare zi să le creadă ascultătorii voştri şi primiţi-L voi, cu toată inima, pe Cristosul şi Duhul la Care chemaţi pe alţii. Cel ce v-a poruncit să iubiţi pe aproapele vostru ca pe voi înşivă, a înţeles să vă iubiţi şi pe voi înşivă, nu să vă urâţi şi să vă nimiciţi şi pe voi şi pe ei.
Fraţii mei, fie ca aceste cuvinte de mare greutate să-şi facă efectul cuvenit în voi. Nu este nevoie să mai adăugăm ceva; îngăduiţi-mi să vă rog să vă cercetaţi singuri şi astfel să vă fie de un real folos ceea ce vi s-a spus.
()dată stabilit acest prim punct al slujbei adevărate, un al doilea lucru impor-lanl pentru lucrător este ca evlavia lui să fie puternică.
FJ nu trebuie să fie mulţumit să egaleze pe credincioşii obişnuiţi, ci trebuie să fie un credincios matur şi înaintat, căci lucrarea pentru Cristos a fost pe drept numită: *„cea mai aleasă alegere a alegerii Lui, o Biserică aleasă din Biserică".* I **)aci** ci ar fi chemat să ocupe o poziţie obişnuită într-o activitate normală, poate că un har obişnuit l-ar mulţumi, deşi poate că ar fi vorba despre mulţumirea

nepăsării; dar fiind ales pentru lucrări neobişnuite, şi chemat într-un loc înconjurat de primejdii neobişnuite el trebuie să aibă grijă să fi dobândit forţa aceea superioară, singura care ajunge pentru situaţia lui. Pulsul evlaviei lui trebuie să bată regulat şi cu putere; ochiul credinţei lui trebuie să fie limpede; piciorul hotărârii lui trebuie să fie neclintit; mâna activităţii lui trebuie să fie harnică. întreaga sa fiinţă trebuie să fie complet sănătoasă. Se spune că egiptenii îşi alegeau preoţii dintre filozofii cei mai învăţaţi, şi că aşa de mult îşi preţuiau preoţii încât îşi alegeau regi dintre ei. Este nevoie să avem ca lucrători ai lui Dumnezeu pe cei mai aleşi soldaţi din oştirea lui Cristos, astfel ca, dacă poporul are nevoie de regi, să aleagă dintre aceştia.
Oameni cu inima cea mai slabă, cei mai sfioşi, cei mai neduhovniceşti, cei mai necumpătaţi, nu sunt candidaţi potriviţi pentru amvon. Sunt anumite activităţi pe care nu trebuie să le lăsăm niciodată pe seama unui om deformat. Poate că cineva nu este în stare să se urce pe clădiri înalte; creierul lui poate ca este prea slab şi lucrul pe înălţime îl pune în mare primejdie; lăsaţi-1 să rămână jos şi să-şi găsească o ocupaţie folositoare acolo unde nu este în primejdie; sunt fraţi care au lipsuri duhovniceşti analoage, şi nu pot fi chemaţi la o slujbă înaltă în văzul tuturor, pentru că au capul prea slab. Dacă li s-ar îngădui să aibă puţin succes, ar ameţi de vanitate, o meteahnă prea des întâlnită printre lucratori, dintre toate cea mai puţin îngăduită şi cea care-i va duce sigur la cădere. Dacă noi, ca naţiune, am fi chemaţi să ne apărăm inimile şi căminele, n-am trimite pe băieţii şi fetele noastre cu săbii şi cu tunuri ca să întâmpine pe duşmani; nici Biserica nu trebuie să trimită pe orice începător care vorbeşte cu uşurinţă, sau este un zelos lipsit de experienţă, să-i cheme pe oameni la credinţă. Frica de Domnul trebuie să dea înţelepciune tânărului; iar în caz contrar, el este bun pentru orice afară de slujba de păstor; harul lui Dumnezeu să-1 călăuzească, sau <să aştepte până i se va da putere de sus.
Un caracter moral foarte înalt trebuie menţinut cu sârguinţă. Mulţi care se prezintă destul de bine ca

membri obişnuiţi, nu sunt calificaţi pentru slujba în Biserică. Am păreri foarte severe despre creştinii care au căzut în păcate grosolane; mă bucur că ei se pot întoarce cu adevărat la Dumnezeu, şi cu nădejde şi prudenţă pot fi primiţi în Biserică, dar am rezerve serioase ca cineva care a păcătuit în mod grosolan să fie readus repede pe amvon. Aşa cum remarcă John Angell James: *„Dacă un propovăduitor al Evangheliei a statpecalea celor păcătoşi, n-ar trebui să mai deschidă gura în* adunarea cea mare *până când pocăinţa lui nu este tot aşa de bine cunoscută de top ca şi păcatul lui.* Cei cărora li s-au tăiat bărbile de către fiii lui Anion. să rămână la Ierihon până le va creşte iarăşi barba. Cuvintele acestea au fost spuse adeseori în bătaie de joc tinerilor fără barbă, cărora este evident că nu li se aplică; ea este o formulare destul de exactă pentru oamenii dezonoraţi şi fără caracter, oricare le-ar fi vârsta. Vai, barba, semnul reputaţiei, odată tăiată, cu greu creşte din nou. Imoralitatea făţişă în cele mai multe cazuri, oricât de mare ar fi pocăiila, este un semn fatal că în

< nactcrul unui astfel de om nu s-a găsit niciodată harul necesar pentru slujire. Soţia lui (e/ar trebuie să fie mai presus de orice bănuială; nu trebuie să existe nici un fel de zvonuri urâte despre lucruri nepotrivite cu chemarea unui asemenea lucrător întâmplate în trecutul său; altfel, nădejdea ca el să fie.de vreun folos va fi mică. în Biserică, asemenea oameni căzuţi trebuie primiţi ca penitenţi, iar în slujbă trebuie puşi numai dacă Dumnezeu îi aşază acolo. Nu mă îndoiesc de lucrul acesta, ci de faptul că Dumnezeu 1-a pus vreodată în slujbă. Credinţa mea cslc că ar trebui să nu ne grăbim să repunem pe amvon oamenii care, odată încercaţi, s-au dovedit a avea prea puţin har pentru a rezista marii încercări a unei vieţi de slujire pentru Domnul.

Pentru anumite categorii de lucrări, nu alegem decât oameni voinici; şi, când Dumnezeu ne cheamă la lucru pentru El, ar trebui să-L rugăm să ne umple cu har pentru a fi întăriţi şi a deveni oameni destoinici pentru situaţia noastră, nu să fim nişte începători doborâţi de ispitele lui Satan, spre paguba Bisericii şi ruina noastră. Trebuie să fim înarmaţi cu toată armătura lui Dumnezeu, gata pentru fapte de vitejie care nu sunt de aşteptat de la alţii. Pentru noi, lepădarea de sine, abnegaţia, răbdarea, stăruinţa, trebuie să fie virtuţile vieţii noastre de toate zilele. Şi cine este de ajuns pentru aceste lucruri? Trebuie să trăim foarte aproape de Dumnezeu, dacă vrem să ne arătăm vrednici de chemarea noastră.

Ca lucrători, aduceţi-vă aminte că întreaga viaţă a dumneavoastră, îndeosebi întreaga viaţă de predicator, va fi influenţată de tăria evlaviei dumneavoastră. Dacă râvna scade, nu vă veţi ruga bine la amvon, vă veţi ruga şi mai rău în sânul familiei şi cât se poate de rău în studiu biblic în singurătate. Când sufletul ajunge slab, ascultătorii, fără să ştie cum şi de ce, vor vedea că rugăciunile pe care le faceţi în public au puţin gust pentru ei, şi îşi vor da seama de sterpiciunea dumneavoastră poate înainte de a vă da seama dumneavoastră înşivă de acest lucru. După aceea cuvântările dumneavoastră vor da pe faţă declinul dumneavoastră. Veţi putea rosti cuvinte tot atât de bine alese ca şi mai înainte şi propoziţii mai bine ordonate, dar se va simţi că aţi pierdut puterea duhovnicească. Vă veţi scutura ca şi Samson odinioară, dar veţi vedea că puterea aceea mare s-a depărtat **de** la dumneavoastră. în relaţiile zilnice cu cei apropiaţi, ei nu vor întârzia să observe declinul general al virtuţilor dumneavoastră. Ochii ageri vor vedea perii cărunţi ici şi colo, cu mult înaintea dumneavoastră. Dacă cineva suferă de inimă, sunt afectate toate mădularele: stomacul, plămânii, intestinele, muşchii si nervii vor suferi; tot aşa dacă inima cuiva a slăbit în cele duhovniceşti, foarte **repede** viaţa lui în întregime va simţi influenţa dăunătoare a acestui fapt. Afară <lr .-in•■•ista, ca urmare a propriului dumneavoastră declin, toţi ascultătorii **dumneavoastră** vor suferi într-o măsură mai mare sau mai mică; cei mai tari. dintre **ei** vor birui tendinţa deprimantă, dar cei mai slabi vor păgubi serios. Noi şi iisi'iilliilorii noştri ne asemănăm cu ceasornicele de buzunar şi cele publice; (IiicA **Ceasornicul** nostru merge bine, puţini în afară de noi înşine vor greşi din vinii lui; ducă însă ceasul de la observatorul Greenwich merge prost, jumătate din locuitorii I ,ondrei vor da greş. La fel stau lucrurile cu lucrătorul: el este

ceasornicul Bisericii; mulţi îşi pun ceasornicele după el, şi dacă el nu umblă bine, toţi vor merge, mai mult sau mai puţin, greşit, iar el va fi în mare măsură răspunzător de tot păcatul pe care-1 pricinuieşte. Nu putem concepe asta, fraţilor; totuşi trebuie să ne ocupăm de lucrul acesta pentru a ne feri de rău. Trebuie să recunoaşteţi că noi avem nevoie de evlavie puternică, pentru că *suntem în mai mare primejdie decât alţii.* în general, nici o poziţie nu este mai asaltată de ispite ca aceea a lucrătorului Evangheliei. în ciuda părerii generale că noi ne-am afla într-un adăpost confortabil în ce priveşte ispita, nu este mai puţin adevărat că *primejdiile cu care ne confruntăm sunt mai numeroase şi mai viclene* decât ale creştinilor obişnuiţi; poziţia noastră prezintă un avantaj în ce priveşte înălţimea, dar înălţimea este primejdioasă, iar pentru mulţi slujba s-a dovedit a fi un fel de Stâncă Tarpeiană (loc de execuţie. *N. Ed,).* Dacă întrebaţi care ispite sunt acestea, mi-ar lipsi timpul să le înşir, însă aş vrea să vă spun doar că unele sunt grosolane, iar altele foarte subtile. Una din aceste grosolănii este să cazi pradă lăcomiei când eşti invitat să mănânci în casa unor oameni primitori de oaspeţi; apoi, ispitele cărnii, care îi asaltează permanent pe tinerii necăsătoriţi, puşi într-o situaţie înaltă în mijlocul unor mujţimi de tinere eare4

admiră. Dar este deajuns. Propriile dumneavoastră observaţii vă vor descoperi o mie de curse dacă nu sunteţi orbiţi. Există capcane şi mai ascunse decât acestea, de care putem scăpa cu mai mare greutate. Cea mai rea dintre acestea este ispita de a nu citi Biblia, ca lucrător; de a ne urma credinţa nu ca şi cum avem un interes personal pentru ea, ci numai din interes pentru alţii. A pierde personalitatea pocăinţei şi credinţei este o mare pierdere. *„JVimeni* - zice John Owen - *nu predică bine altora dacă nu-şipredică maiîntâi inimiisale".* Este greu sate ţii de aceasta. Slujba noastră, în loc să ajute evlaviei noastre, după cum o socotesc unii, devine una din piedicile ei cele mai serioase, din cauza firii noastre rele4 aşa cel puţin văd că este cu mine. Cu câtă bărbăţie te opui formalismului şi totuşi cum te prinde el cu haina lui lungă care se înfăşoară în jurul picioarelor alergătorului şi-1 împiedică în alergarea lui! Feriţi-vă de această ispită şi de toate celelalte! Şi dacă v-aţi ferit până acum, continuaţi s-o faceţi până la cea din urmă clipă!

Am notat numai una din primejdii, însă ele sunt legiuni. Marele Vrăjmaş al sufletelor are grijă să nu-i scape nimic care l-ar putea ruina pe predicator. *„Luaţi seama la voi înşivă* - zice Baxter - *căci pe voi Ispititorul vă va abate întâi şi cu cea mai mare furie. Dacă vreţi să fiţi conducătorii altora împotriva lui, el nu vâ va cruţa mai mult decât îl opreşte Dumnezeu; pe voi care v-aţi apucat să-i faceţi cel mai mare rău, el are cel mai mare necaz. După cum el îl urăşte pe Cristos mai mult ca pe oricare dintre noi, pentru că El este «începătorul şi Desăvârşitorul credinţei noastre», Comandantul Suprem şi lucrează mai mult decât lumea întreagă împotriva împărăţiei întunericului, tot aşa el contează mai mult pe conducătorii de sub comanda Domnului Isus decât pe soldaţii de rând. El ştie ce prăpăd poate face printre ceilalţi, dacă personale care-i conduc cad înaintea*

/<>i / V *multă vreme el a experimentat tactici de luptă contra celor mici şi a t-c/oi< nuiri, inclusiv strategia de a lovi păstorul, ca să poată risipi oile. Cumme-h u In* IU •< *-asta a dat mari rezultate, el o foloseşte şi azi. De aceea luaţi seama că ni. unicul vă pândeşte într-un mod special. El vă va încerca cu cele mai subtile şiretlicuri, cu ispite zilnice şi cu atacuri violente. Oricât de înţelepţi şi de învăţaţi sunteţi, luaţi seama la voi înşivă, ca nu cumva să vă înşele! Diavolul este mai num* • M *vânt decât dumnea voastră şi este un luptător iscusit. El se poate «preface într-un înger de lumină» ca să înşele. El intră şi vă trânteşte înainte de a vă da* v< *mna despre ce este vorba. El va face scamatorii înaintea dumneavoastră, fără să băgaţi de seamă, şi vă va jefui de credinţa şi curăţia dumnea voastră şi nu veţi şti că le-aţi pierdut. Mai mult, vă va face să credeţi că ele chiar au sporit, când de fapt ele sunt pierdute. Nu veţi vedea nici undiţa, nici coarda, şi cu atât mai puţin pe şiretul de pescar, când vă ispiteşte cu momeala lui. Şi momelile lui se vor potrivi atât de bine cu firea dumneavoastră, încât el va câştiga avantaje faţă de dumneavoastră şi va face ca propriile dumneavoastră principii şi înclinaţii să vă trădeze. Şi când vă va ruina, va face din dumneavoastră instrumentul propriei dumneavoastră ruine:*

O, ce biruinţă va ii obţinut Satan dacă poate face pe un lucrător să fie leneş şi necredincios faţă de îndatoririle lui! Este un mare câştig pentru el dacă 1-a putut determina pe un lucrător să fie-lacom sau să ajungă piatră de poticnire pentru alţii. El se va făli faţă de adunare şi va zice: «Aceştia sunt sfinţii voştri predicatori: vedeţi ce este de capul lor şi unde au ajuns.» El se va făli chiar şi înaintea lui Cristos şi va zice: «A ceştia sunt lucrătorii Tăi. îi pot face pe slujitorii Tăi cei mai de frunte să Te batjocorească. Pot face pe ispravnicii Casei Talesă-Ţi lîe necredincioşi şi nesinceri». Dacă el a putut insulta pe Dumnezeu pe temeiul unei presupuneri neadevărate şi i-a spus că poate face pe Iov să-L blesteme în faţă (Iov 1.11), ce-ar face el dacă ar fi în stare să ne biruie cu adevărat? Şi pe urmă, el va râde din răsputeri pe seama dumneavoastră, pentru că a reuşit să vă facă să fiţi necredincioşi în marea slujbă pe care v-a încredinţat-o Domnul şi să pătaţi mărturisirea credinţei dumneavoastră, făcând un atât de mare serviciu duşmanului sufletelor dumneavoastră. O, nu-i daţi satisfacţia lui Satan, nu lăsaţi să vă folosească aşa cum au făcut filistenii cu Samson: întâi să vă ia puterea şi apoi să vă scoată ochii, spre a deveni astfel obiectul triumfului şi batjocurii lui."

în sfârşit, trebuie să cultivăm cea mai mare evlavie, pentru că *lucrarea noastră*
0 *impune cu hotărâre.* Volumul muncii noastre spirituale este direct proporţional cu vigoarea firii noastre reînnoite. Lucrarea noastră este bine făcută când suntem înlr-o stare bună. Cum este lucrătorul aşa va fi şi lucrarea lui.' A ţine piept duşmanilor adevărului, a apăra întăriturile credinţei, a cârmui bine în Casa lui
1)umnc/cu, a mângâia pe cei ce plâng, a-i zidi sufleteşte pe sfinţi, a-i călăuzi pe cei

dezorientaţi, a răbda pe cei ce nu sunt cum trebuie, a câştiga şi a creşte sufletele; toate acestea şi alte o mie de lucruri, nu sunt pentru un slab-de-inimă sau

pentru un „gata a se opri", ci sunt rezervate pentru cineva cu suflet mare pe care I domnul 1-a întărit pentru Sine însuşi. Căutaţi deci să obţineţi înţelepciune de la Cel înţelept, putere de la Cel Atotputernic şi toate lucrurile de la Dumnezeul tuturor.
în al treilea rând, lucrătorul să ia seama SĂ-I CORESPUNDĂ ÎN TOATE PRIVINŢELE, CARACTERUL SĂU CU LUCRAREA SA.
Am auzit cu toţii despre acel om, care predica atât de bine şi trăia atât de rău, încât, când era pe amvon, toţi spuneau că n-ar trebui lăsat să mai coboare de acolo; iar când nu era pe amvon toţi erau de părere că n-ar trebui să fie lăsat să pună piciorul pe el.
Domnul să ne ferească de a imita pe un astfel de Ianoş! Să ne ferească Domnul, să fim vreodată preoţi ai lui Dumnezeu la altar şi fii ai lui Belial la uşa Cortului întâlnirii, ci, dimpotrivă, cum spune Grigore de Nazians despre Vasile cel Mare, *„să tunăm când predicăm şi să fulgerăm când trăim".* N-am avea încredere în oamenii cu două feţe; nici lumea nu-i va crede pe aceia a căror mărturie cu gura o contrazice pe aceea cu viaţa. După cum spune proverbul: *Faptele vorbesc mai tare decât cuvintele;* tot astfel, o viaţă rea va acoperi glasul lucrării celei mai elocvente. Zidirea cea mai adevărată trebuie făcută cu mâinile noastre; caracterul nostru trebuie să convingă mai mult decât vorbele noastre. Aici vreau să vă pun în gardă nu numai contra păcatelor pe care le săvârşim, ci şi referitor la binele pe care-1 lăsăm nefăcut.
Prea mulţi predicatori uită să slujească lui Dumnezeu, când nu mai sunt pe amvon; viaţa lor devine, din nefericire, altceva. Urâţi, scumpii mei fraţi, gândul de a fi lucrători care nu trăiesc datorită harului statornic din ei, ci sunt afectaţi de influenţe trecătoare, sub imboldul orei de rugăciune, dar încetează de a mai lucra când coboară treptele amvonului. Adevăraţii lucrători lucrează totdeauna. Prea mulţi lucrători sunt ca jucăriile de nisip pe care le dăm copiilor noştri; întorci cutia şi micul acrobat se întoarce. Şi se întoarce până se termină nisipul din cutie şi pe urmă stă nemişcat. Tot aşa sunt unii care lucrează pentru adevăr atâta timp cât este nevoie de o slujbă oficială, dar după aceea, dacă nu-i plată, nu-i nici Tatăl Nostru; dacă nu-i plata, nu-i nicLpredică.
Este un lucru îngrozitor ca cineva să fie un lucrător inconsecvent. Se zice că Domnul nostru i-a semănat lui Moise din pricină că a fost un *prooroc puternic în cuvinte şi în fapte".* Omul lui Dumnezeu trebuie să imite pe învăţătorul său. El ar trebui să fie puternic în cuvintele învăţăturii Lui şi puternic în faptele exemplului pe care-1 dă, şi chiar foarte puternic în acestea de la urmă. Se cuvine să observăm că singura istorie a Bisericii pe care o avem este *„JFaptele Apostolilor".* Duhul Sfânt nu ne-a păstrat predicile lor, deşi predicile lor au fost foarte bune, mai bine decât putem noi predica vreodată, totuşi Duhul Sfânt a avut grijă numai de „faptele" lor. N-avem nici o carte a hotărârilor lor; când ţinem adunările noastre ecleziastice înregistrăm procesele verbale şi hotărârile noastre; dar Duhul Sfânt înregistrează numai faptele. Faptele noastre ar trebui

sfl fie de aşa fel încât să merite a fi înregistrate pentru că vor fi înregistrate. Trebuie să trăim ca şi cum am fi sub apropiata lumină a lui Dumnezeu şi sub deplina lumină a zilei care va descoperi totul.
Sfinţenia pentru un predicator este, deopotrivă, necesitatea lui cea mai mare şi podoaba lui cea mai frumoasă. Simpla înălţime morală nu este deajuns; este nevoie de o virtute mai înaltă; trebuie să existe un caracter consecvent, dar acesta trebuie să aibă ungerea untdelemnului sfânt al predării către Dumnezeu, căci altminteri ceea ce ne-ar face frumos-mirositori înaintea lui Dumnezeu şi înaintea oamenilor ne va lipsi. Bătrânul John Stoughton, în lucrarea lui intitulată *„Demnitatea şi datoria predicatorului",* insistă asupra nevoii de sfinţenie din partea predicatorului în cuvinte pline de greutate: *„J?acă Uza a trebuit să moară numai pentru că* s-a atins de chivotul Domnului, *şi s-a atins doar spre a-1 împiedica să nu cadă; dacă oamenii din Bet-Semeş au fost loviţi pentru* ca s-au uitat în ci; *dacă până şi dobitoacele care se apropiau de munte erau ameninţate cu moartea, atunci ce fel de oameni ar trebui să fim noi, cei cărora ni se îngăduie să vorbim în mod familiar cu Dumnezeu, să stăm înaintea Lui cum stau îngerii*

şi să purtăm pe umerii noştri chivotul, să ducem înaintea Neamurilor Numele Lui, într-un cuvânt să fim ambasadorii Lui?" „Sfinţenia este podoaba casei Tale, Doamne".
Şi n-ar fi ridicol să ne închipuim că vasele trebuiau să fie sfinţite, veşmintele sfinţite, totul trebuia să fie sfânt, afară de acela pe ale cărui veşminte era scris: *„Sfinţenie Domnului"?*'Că zurgălăii cailor trebuie să aibă pe ei o inscripţie a sfinţeniei în cartea Zaharia şi zurgălăii sfinţilor, clopoţeii lui Aaron, să fie nesfinţiţi? Da, predicatorii trebuie să fie lumina care arde şi luminează, altfel influenţa lor va fi vătămătoare. Ei trebuie sa *,jumege şi să aibă copita despicată",* altfel ei ar fi necuraţi. Ei trebuie să *„împartă drept Cuvântul adevărului"* şi să umble cum trebuie în viaţa lor şi astfel să îmbine viaţa cu învăţătura lor. Dacă le lipseşte sfinţenia, ambasadorii dezonorează ţara din care vin şi pe Regele Care i-a trimis; iar acest Amasa mort, cu această învăţătură moartă, neînsufleţită de o viaţă bună, zăcând pe drum, îl opreşte pe poporul Domnului, aşa încât copiii Lui nu-şi mai pot continua cu bucurie lupta lor duhovnicească.
Viaţa predicatorului ar trebui să fie un magnet care să-i atragă pe oameni lp Cristos, şi este cu adevărat trist dacă îi îndepărtează. Sfinţenia lucrătorilor Evangheliei este o chemare puternică pentru păcătoşi să se pocăiască, iar când ca se îmbină cu o bucurie sfântă, devine minunat de atrăgătoare. Jeremy Taylor, în graiul lui bogat, ne spune: *porumbeii lui Irod n-ar fi putut să atragă pe atât de mulţi porumbei la porumbarul lor, dacă aripile lor n-ar fi fost unse cu o substanţăfrumos mirositoare"* dar *„la ca porumbeii tăi să miroasă frumos, şi ei vor utrage cârduri întregi",* zice Didymus. Iar dacă viaţa dumneavoastră va fi fowte bună, dacă virtuţile dumneavoastră sunt o mireasmă de preţ, curând veţi in vila pe cei pe care-i păstoriţi să alerge - cum spune un cuvânt - *„după mi-*.'II
resmele voastre scumpe". Dar trebuie să aveţi o viaţă foarte bună, trebuie să fiţi *„un om al lui Dumnezeu" nu* ca oamenii de rând, ci *„după inima lui Dumnezeu",* şi oamenii se vor strădui să fie ca dumneavoastră dacă veţi fi ca Dumnezeu; dar dacă veţi sta la poarta virtuţii, numai ca să nu lăsaţi păcatul să inlre, nu veţi atrage în turma lui Cristos decât pe aceia pe care îi mână frica. *Ad nuijorem Deigloriam, - A face ceea ce aduce mai multă slavă lui Dumnezeu.* I)upă regula aceasta trebuie să vă purtaţi, căci a nu face mai mult decât trebuie să facă toţi oamenii, este slugărnicie, nu iubire frăţească. Cu atât mai puţin puteţi fi părinţii oamenilor, când nu ajungeţi unde ajung fiii lui Dumnezeu. ('ăci dacă o sursă de lumină care abia licăreşte, luminează cu greu drumul unei singure persoane, cu cât mai dificil va călăuzi o mulţime, sau va atrage pe mulţi prin umila ei strălucire.
Un teolog, un episcop la fel de admirabil, a exprimat clar şi puternic adevărul acesta:. *„Steaua care a călăuzit pe magi la Cristos, stâlpul de foc care i-a călăuzit pe israel/ţi în pustie spre Canaan nu numai că a strălucit, ci a şi mers înaintea lor în pustie"* (Mt. 2.9; Ex. 13.21). Glasul lui Iacov ne va face prea puţin bine dacă mâinile sunt ale lui Esau.
După Lege, nimeni care avea vreo meteahnă trupească nu avea voie să aducă jertfele Domnului (Lev. 21.17-20); în felul acesta Domnul ne învaţă ce ar trebui să fie virtutea pentru un lucrător. Marele preot trebuia să aibă pe veşmântul lui clopoţei şi rodii; clopoţeii erau simbolul învăţăturii sănătoase, rodiile al vieţii roditoare (Ex. 28.33-34). Domnul vrea să fie sfinţit de toţi aceia care se apropie de El. Căci păcatele preoţilor fac pe oameni să nesocotească darurile Domnului (I Sam. 2.17). Viaţa lor rea aduce ruşine învăţăturii lor sau cum spune Augustin: *„Cu învăţătura lor zidesc, iar cu faptele lor dărâmă".*
încheiem punctul acesta cu sănătoasele cuvinte ale lui Hieronymus: *lucrările tale - nes* el - *să nu dea de ruşine învăţătura ta, pentru ca nu cumva aceia care te aud, să zică în gând: «De ce nu faci tu ce în veţi pe altul?» "* Prea ciudat învăţător este acela care cu pântecele plin te învaţă să posteşti. Un tâlhar este în stare să acuze pe alţii de lăcomie. Limba, inima şi mâna unui lucrător al Domnului trebuie să se potrivească.
Foarte original este limbajul lui Thomas Playfere în cartea lui intitulată: *„Spune bine, ia bine".* în oraşul Smirna era un actor ridicol, care pronunţând: *„O, coelum!"* adică *„O, cerule!",* a arătat cu degetul spre pământ. Când Polemo, omul cel mai de frunte din cetate, a văzut lucrul acesta, n-a putut să mai rămână, ci a plecat de acolo foarte mânios, zicând: *,J>rostul acesta a făcut o mare greşeală cu mâna lui: a vorbit prost latineşte cu degetul lui".*
La fel sunt aceia care învaţă pe alţii bine şi ei fac rău: deşi au cerul pe limbă, au pământul între degete. Sunt oameni care nu numai că nu vorbesc bine cu limba lor, ci dau o învăţătură

stricată cu mâinile lor, oamenii care nu trăiesc cum predică. Dar Cel ce sade în ceruri îşi va bate joc de ei şi-i va da la o parte, spulberându-i, fluturându-i, dacă nu-şi îndreaptă purtarea.

Chiar şi în lucrurile mici, lucrătorul trebuie să aibă grijă ca viaţa lui să se potrivească cu lucrarea lui. Ar trebui să aibă o deosebită grijă ca niciodată să nu-şi calce cuvântul dat. Lucrul acesta ar trebui impus chiar până la scrupu-lozitate; în privinţa lui nu putem fi cu prea mare grijă; adevărul nu trebuie să fie numai în noi ci să strălucească din noi. Un renumit profesor de teologie din Londra, care nu mă îndoiesc că acum este în cer - un om excelent şi evlavios -şi-a anunţat, într-o duminică, iniţiativa de a-i vizita pe toţi ascultătorii săi şi a spus că, pentru a putea să-i viziteze pe ei şi pe familiile lor o dată pe an, el îi va lua pe rând pe ocupanţii scaunelor adunării. Un creştin pe care-1 cunosc foarte bine, pe atunci un om sărac, s-a bucurat foarte mult auzind că păstorul va veni la el acasă ca să-1 viziteze şi cu o săptămână sau două înainte de vremea când el îşi închipuia că-i vine rândul, nevasta lui a avut grijă să facă curăţenie, iar bărbatul a alergat mai devreme acasă de la lucru, sperând în fiecare seară să-1 găsească pe păstor la el acasă. A mers aşa multă vreme. Păstorul fie că a uitat de promisiune, fie că a obosit, sau cine ştie din ce alt motiv, n-a mai vizitat casa acestui om sărac, lucru care a avut ca rezultat că omul şi-a pierdut încrederea în toţi predicatorii şi a zis: *„JEi au grijă de oamenii bogaţi, dar nu le pasă de noi care suntem săraci".* Dacă omul acesta nu s-a stabilit mulţi ani de zile în vreo Biserică, înainte de a fi ajuns la noi, la Exeter Hali, unde a şi rămas până când Dumnezeu 1-a chemat acasă, este din pricina acelui predicator. Omul a fost convins, cu mare greutate, că orice predicator poate fi un om cinstit şi că poate iubi fără părtinire pe bogaţi ca şi pe săraci. Să ne ferim de a face o astfel de greşeală şi să avem mare grijă faţă de cuvântul dat.
Trebuie să ne aducem aminte că oamenii se uită foarte mult la noi. Oamenii nu merg până acolo cu neruşinarea ca să calce legea în văzul celorlalţi, totuşi noi trăim şi ne mişcăm în văzul tuturor. Suntem urmăriţi de o mie de ochi de vultur. Să ne purtăm în aşa fel încât să nu ne pese niciodată dacă cerul, pământul sau iadul ar mări numărul spectatorilor. Situaţia noastră publică este un mare câştig pentru noi dacă putem să arătăm *‚joada Duhului"* în viaţa noastră. Luaţi seama să nu vă pierdeţi avantajul acesta!
Scumpii mei fraţi, când vă spunem să aveţi grijă de viaţa dumneavoastră, vrem să vă spunem că trebuie să aveţi grijă chiar şi de trăsăturile nesemnificative ale caracterului dumneavoastră. Feriţi-vă de micile datorii, de nepunctualitate, de bârfa, de porecle, de mici certuri şi de toate celelalte vicii mărunte, dar dăunătoare, care umplu untdelemnul cu muşte. îngăduinţa de sine care a micşorat reputaţia multora nu trebuie să fie tolerată de noi. Familiarităţile care au stârnit bănuieli, trebuie să fie evitate. Asprimea, care i-a făcut pe alţii vătămători, şi înfumurarea datorită căreia unii au ajuns vrednici de dispreţ, trebuie date la o parte. Nu ne putem permite să riscăm prea mult din cauza unor lucruri mici. Trebuie să ne purtăm după regula: *„Noi nu dăm nimănui nici un prilej de poticnire, pentru ca slujba noastră să*

nu fie defăimată". Prin aceasta, nu se înţelege că trebuie să ne considerăm obligaţi să respectăm fiecare capriciu sau modă a societăţii în care ne mişcăm, în general, nu-mi plac modelele de conduită socială şi detest convenţionalismul, iar dacă aş socoti că este mai bine să calc vreo regulă de etichetă, aş fi mulţumit. Noi suntem oameni, şi nu sclavi, şi nu trebuie să cedăm libertatea noastră bărbătească pentru a fi lacheii acelora care o fac pe coconaşii sau se laudă cu fineţea lor. Cu toate acestea, trebuie să ne ferim ca de o viperă de tot ce seamănă a grosolănie, care este înrudită cu păcatul. Regulile din Chesterfield ar putea părea ridicole pentru noi, dar exemplul lui Cristos nu; iar El n-a fost niciodată grosolan, josnic, nepoliticos sau brutal.
Chiar şi în recreaţiile dumneavoastră, aduceţi-vă aminte că sunteţi lucrători ai Evangheliei. Şi după ce părăsiţi locul de paradă, tot mai sunteţi ofiţeri în armata lui Cristos: deci purtaţi-vă cum se cuvine! Dacă trebuie avute în vedere lucrurile mărunte, cât de atenţi trebuie să fiţi în probleme importante ca moralitatea, onestitatea şi integritatea! Aici lucrătorul Evangheliei nu trebuie să eşueze. Viaţa sa privată trebuie să ţină bine pasul cu slujba sa; altminteri ziua lui s-a dus repede şi cu cât mai degrabă se retrage, cu atât mai bine, căci continuând să se poarte

astfel, nu va face decât să dezonoreze cauza lui Dumnezeu şi să-şi pricinuiască propria sa ruină.

2

.tic sili

Orice creştin care se simte capabil, poate să răspândească Evanghelia; el nu numai că are dreptul să facă acest lucru, dar are şi datoria de a-1 face, cât trăieşte (Ap. 22.17). Răspândirea Evangheliei nu este lăsată pe seama unui număr redus de persoane, ci este sarcina tuturor ucenicilor Domnului Isus Cristos. După măsura harului încredinţat lui de Duhul Sfânt, fiecare creştin este dator să slujească, în cursul vieţii lui, atât comunităţii cât şi sufletelor nemântuite. într-adevăr, lucrul acesta cuprinde nu numai pe bărbaţi, ci şi pe femei; fie bărbaţi, fie femei, toţi sunt datori, când harul îi face în stare, să depună toate eforturile pentru a răspândi cunoştinţa Domnului Isus Cristos. însă, slujba noastră nu va lua forma deosebită a predicării şi nici nu trebuie, ca de exemplu, în cazul femeilor, cărora Ie este oprit să înveţe pe alţii în public (I Tim. 2.12; I Cor. 13.34). însă dacă suntem în stare să predicăm, suntem datori să predicăm. Nu mă refer, în această lecţie Ia predici ocazionale, sau la vreo altă slujbă comună tuturor sfinţilor, ci la lucrarea şi slujba episcopilor, care include învăţătura şi cârmuirea comunităţii, activităţi care cer închinarea întregii vieţi a unui om pentru lucrul duhovnicesc şi despărţirea de orice chemare care nu are legătură cu Evanghelia (II Tim. 2.4). Aceasta îl îndreptăţeşte pe un asemenea om să aştepte cele de trebuinţă în viaţa aceasta de la comunitatea lui Dumnezeu, deoarece el îşi consacră tot timpul, energia şi eforturile acelora peste care este pus (I Cor. 9.11; I Tim. 5.18).
Unui asemenea om i se adresează Petru cu cuvintele: *„Păstoriţi turma lui Dumnezeu, care este sub paza voastră"* (I Pet. 5.2). într-o comunitate, nu toţi pot supraveghea sau cârmui - trebuie să fie unii supravegheaţi şi cârmuiţi. Credem că Duhul Sfânt rânduieşte în Biserica lui Dumnezeu pe unii ca evan-ghelişti, pe când alţii sunt destinaţi a fi supravegheaţi, pentru binele lor. Nu toţi sunt chemaţi să lucreze în cuvânt şi învăţătură, sau să fie bătrâni, sau să exercite funcţii de episcopi; şi n-ar trebui să aspire toţi la asemenea lucrări, deoarece darurile necesare pentru aceasta nu sunt promise tuturor nicăieri în Biblie; dar aceia care, ca şi apostolii, socotesc că au căpătat slujba aceasta (II Cor. 4.1), ar trebui să se dedice acestor slujiri însemnate. Nimeni nu poate să intre nepoftit în staul ca ajutor de păstor; el trebuie să ia seama la Marele Păstor şi să aştepte ca El să-i facă semn şi să-i ceară lucrul acesta. Un ambasador al lui Dumnezeu să aştepte chemarea de sus; dacă nu face aşa, ci se repede la slujba sfântă, Domnul va spune despre el şi despre alţii ca el: *,J<lu i-am trimis Eu, nu Eu le-am dat*
IA.
poruncă, şi nu sunt de nici un folos poporului acestuia, zice Domnul" (Ier. 23.32).
Dacă ne uităm în *V. T.,* vom vedea că trimişii lui Dumnezeu din Vechiul Testament, pretindeau că deţin însărcinarea lor de la Domnul. Isaia spune că unul din serafimi i-a atins buzele cu cărbunele de pe altar şi glasul Domnului i-a /is: *„J>e cine să trimit şi cine se va duce pentru Noi?"* (îs. 6.8). Atunci profetul a zis: *„lată-mă, trimite-mă!"* El n-a alergat mai înainte ca Domnul să-1 cerceteze în mod special şi să-1 fi făcut destoinic pentru misiunea lui. *„Cum vor propovădui, dacă nu sunt trimişi?* Erau cuvinte încă nerostite, dar înţelesul lor era bine priceput. Ieremia descrie chemarea sa, în cap. 1 al cărţii sale: „ *Cu vântul Domnului mi-a vorbit astfel: «Mai înainte de a te fi întocmit în pântecele maicii tale, te cunoşteam, şi mai înainte de a ieşi din pântecele ei, liu te pusesem deoparte şi făcusem din tine prooroc al Neamurilor.» Eu am răspuns: «Ah, Doamne, Dumnezeule, vezi că eu nu ştiu să vorbesc, căci sunt un copil.» Dar Domnul mi-a zis. «Nu zice: sunt un copil, căci te vei duce la aceia la care te voi trimite şi vei spune tot ce-ţi voi porunci. Nu te teme de ei; căci Eu sunt cu tine ca să te scap, zice Domnul.» Apoi Domnul Şi-a întins mâna şi mi-a atins gura. Şi Domnul mi-a zis: «Iată, pun cuvintele Mele în gura ta. Iată, astăzi te pun peste neamuri şi peste împăraţi, ca să smulgi şi să tai...»"{\ei.* 1.4-10). Ezechiel avea o misiune asemănătoare, deşi era sub o formă

diferită, cum rezultă din cuvintele lui: *„El mi-a zis: «Fiul omului, stai în picioare, şi-ţi voi vorbi!» Cum mi-a vorbit aceste cuvinte, a intrat duh în mine, şi m-a făcut să stau în picioare; şi am ascultat la Cel ce-mi vorbea. El mi-a zis: «Fiul omului, te trimit la copiii lui Israel, la aceste popoare îndărătnice', care s-au răzvrătit împotriva Mea; ei şi părinţii lor au păcătuit împotriva Mea, până în ziua de azi»* "(Ez. 2.1-3). *El mi-a zis: «Fiul omului, mănâncă ce vei găsi înaintea ta, mănâncă sulul acesta, şi du-te de vorbeşte casei lui Israel!» Am deschis gura, şi mi-a dat să mănânc sulul acesta. El mi-a zis: «Fiul omului, hrăneşte-ţi trupul şi umple-ţi măruntaiele cu sulul acesta, pe care ţi-1 dau!» L-am mâncat, şi în gura mea a fost dulce ca mierea. El mi-a zis: Fiul omului, du-te la casa lui Israel, şi spune-le cuvintele Mele!»"*(Ez. 3. 1-4). Chemarea lui Daniel la profeţie, cu toate că nu este înregistrată, este atestată detaliat de viziunile care i-au fost făcute şi harul nemăsurat pe care 1-a avut în părtăşia cu Domnul, atât în meditaţiile lui în singurătate, cât şi în faptele lui văzute de oameni. Nu este nevoie să trecem în revistă pe ceilalţi prooroci, căci toţi au vorbit cu: *„Aşa vorbeşte Domnul".* în dispensaţiunea actuală, preoţia este comună tuturor credincioşilor, dar a prooroci, sau ceea ce este acelaşi lucru cu a fi îndemnat de Duhul Sfânt la o dedicare completă pentru vestirea Evangheliei, este darul şi chemarea unui număr de inşi, relativ mic. Aceştia trebuie să fie siguri de chemarea loi, aşa cum erau şi proorocii, şi cum îşi pot justifica slujba, dacă nu printr-o ctemare asemănătoare?
25

Nimeni nu trebuie să-şi imagineze că asemenea chemări sunt numai o iluzie şi că acum nimeni nu este pus deoparte pentru sarcina specială a învăţăturii şi supravegherii Bisericii, pentru că înseşi numele date lucrătorilor în Noul Testament implică o chemare anterioară în lucrarea lor. Apostolul spune „Noi dar, suntem trimişi împuterniciţi ai lui Cristos", dar nu tocmai spiritul slujbei de ambasador se reflectă în sarcina încredinţată de monarhul care este reprezentat? Un ambasador care nu a fost trimis ar fi un subiect al batjocurii. Oamenii care îndrăznesc să se declare ambasadori ai Iui Cristos trebuie să simtă în modul cel mai solemn că Domnul le-a „încredinţat" propovăduirea împăcării. (II Cor. 5.18-19). Dacă se spune că aceasta este limitat la apostoli, eu răspund că epistola este scrisă nu numai în numele lui Pavel, ci şi al lui Timotei, şi de aceea include şi alte slujbe în afară de apostolat. în prima Epistolă către Corinteni citim: *„Iată cum trebuie să fim priviţi noi:* (noi aici se referă la Pavel şi Sosten, I Cor. 1.1) *ca nişte slujitoriai luiCristos, şi ca nişte ispravnici ai tainelor lui Dumnezeu"* (I Cor. 4.1). Cu siguranţă că un ispravnic trebuie să-şi aibă slujba de la stăpânul său. El nu poate fi un ispravnic numai pentru că îşi alege lucrul acesta, sau pentru că aşa este privit de alţii. Dacă unii dintre noi s-ar alege pe ei înşişi administratori ai Marchizului de Westminster şi ar începe să facă tranzacţii cu averea lui, imediat greşeala noastră ar trebui arătată în cel mai convingător mod. Desigur că trebuie să existe autoritate înainte ca un om să poată fi legal chemat ca episcop, *„ca econom alluiDumnezeu"*(Tit 1.7).
Titlul apocaliptic *Jnger"* (Ap. 2.1) înseamnă trimis; şi cum vor fi oamenii vestitori ai lui Cristos dacă nu prin alegerea şi ordinarea Lui? Dacă referirea la cuvântul *„înger"* pentru slujitor poate fi pusă sub semnul întrebării, ar trebui să fim bucuroşi să o avem arătată că se poate raporta la oricine altcineva. Cui i-ar scrie Duhul în Biserică, ca reprezentantului Său, dacă nu aceluia într-o poziţie analogă celui mai mare episcop?
Lui Tit i s-a poruncit să probeze complet slujba lui - sigur exista ceva de demonstrat. Despre mulţi creştini se poate spune: el este *„ vas de cinste, sfinţit, folositor Stăpânului său, destoinic pentru orice lucrare bună".* Stăpânului nu i se poate nega alegerea vaselor pe care le foloseşte, El încă va spune despre unii oameni cum a spus de Saul din Tars: *„el este un vas, pe care l-am ales, ca să ducă Numele Meu înaintea Neamurilor"* (F. A. 9.15). Când Domnul nostru S-a înălţat la cer a dat daruri oamenilor, şi este remarcabil că aceste daruri erau oameni puşi deoparte pentru diferite lucrări. *„Şi El a dat pe unii apostoli; pe alţii prooroci; pe alţii evanghelişti; pe alţii păstori şi învăţători"* (Ef. 4.11), de unde este evident că anumiţi indivizi, ca rezultat al înălţării Domnului nostru, sunt daţi ca pastori ai Bisericilor; ei sunt daţi de Dumnezeu şi, în consecinţă, nu ei înşişi s-au ridicat în această poziţie. Fraţilor, eu cred că într-o zi veţi fi în stare să vorbiţi turmei ca unii care aţi fost puşi să supravegheaţi *„toată turma peste care v-apus Duhul Sfânt episcopi"(F.* A. 20.28), şi mă rog ca fiecare din voi să fie în

stare să spună cu apostolul naţiunilor că slujba voastră nu este a unui om, nici printr-un om, ci aceea pe care aţi primit-o de la Domnul (Gal. 1.1). 26
în noi se poate împlini acea promisiune din trecut: *„Vă voi da păstori după mima Mea"* (Ier. 3.15). *„Voi pune peste ele păstori care le vor paşte"* (Ier. 23.4). Fie ca Domnul însuşi să înfăptuiască în cât mai mulţi dintre *dumneavoastră* ceea ce a spus El: *„JPe zidurile tale, Ierusalime, am pus nişte străjeri, care nu vor tăcea niciodată, nici zi, nici noapte!" (\s.* 62.6). Fie ca dumneavoastră să deosebiţi ce este de preţ de ceea ce este fără preţ şi astfel să fiţi ca gura lui Dumnezeu (Ier. 15.19). Domnul să facă să vă ajute să răspândiţi ca mireasma cunoştinţei lui Isus în orice loc şi să vă facă *, Jnaintea lui Dumnezeu, o mireasmă a lui Cristos printre cei ce sunt pe. calea pierzării"* (1 Cor. 2.15). Având o comoară incomparabilă în vase de lut, fie ca excelenţa puterii divine să rămână în dumneavoastră şi aşa să-L glorificaţi pe Dumnezeu şi să nu fiţi vinovaţi de sângele nici unui om. După cum Domnul Isus S-a urcat pe munte şi a chemat la Sine pe cine a vrut şi i-a trimis să vestească Evanghelia (Mc. 3.13), fie ca El să vă aleagă, să vă cheme sus să aveţi comuniune cu El şi să vă trimită ca pe slujitorii Lui aleşi pentru ca să binecuvântaţi şi Biserica şi lumea.
Cum poate şti un tânăr dacă este chemat sau nu? Iată o întrebare însemnată şi doresc să mă ocup serios de ea. Dumnezeu să mă călăuzească! Faptul că sute de inşi n-au găsit calea şi s-au împiedicat de un amvon este jalnic şi o activitate fără roade ne izbeşte privirile. Şi comunităţile decadente care ne înconjoară sunt o nenorocire înfricoşătoare. Dacă un om şi-a greşit profesiunea este una, dar când unei comunităţi i se impune să-1 primească, fără ca el să aibă vocaţie, este cu totul altceva: o greşeală care costă scump. Mulţimea erorilor pe care le comit oamenii, alegându-şi un scop greşit al existenţei lor şi urmărind ţeluri pentru care nu sunt meniţi, ar fi un curios şi dureros subiect de meditaţie. Scriitorul care a compus următoarele rânduri, sigur s-a gândit la multe amvoane ocupate de cine nu trebuie:
„Spuneţi voi, înţelepţilor, dacă ştiţi
Printre animale de orice fel,
De orice condiţie, clasă şi mărime
De la balene şi elefanţi până la muşte
O creatură care şi-a greşit ţinta
Şi în mod constant rătăceşte ca omul!
Fiecare specie urmăreşte binele ei
Şi caută bucurie, odihnă şi hrană,
Aşa cum arată natura, şi niciodată nu greşeşte
In ceea ce alege sau preferă;
Omul doar strică, cu toate că posedă
Raţiune superioară tuturor celorlalte creaturi.
27

Coborâţi în teren şi luaţi aminte:
Un bou nu va încerca să zboare,
Sau să-şipărăsească păşunea în pădure
Pentru a deveni un peşte care să exploreze apele adânci;
Omul, singura dintre toate creaturile
Acţionează în opoziţie cu natura sa.

Când mă gândesc la răul nespus de mare care poate rezulta dintr-o greşeală privitoare la chemarea noastră pentru lucrul Domnului, mă simt copleşit de teama că vreunul din noi ar fi putut neguja să-şi cerceteze scrisorile de acreditare; mai degrabă aş dori să stăm prea mult Ia îndoială şi să ne cercetăm de prea multe ori decât să ajungem *„să cuprindem pământul degeaba".*
Nu este nevoie de multe metode exacte, prin care am putea cunoaşte dacă suntem chemaţi să lucrăm pentru Domnul, bineînţeles dacă dorim sincer să ne cercetăm. Este de neapărată trebuinţă ca cineva să nu se apuce de lucrul acesta înainte de a se fi cercetat, cu cea mai mare

seriozitate, şi a se fi supus unor teste obligatorii, care să scoată la iveală cele mai mici detalii. Mântuirea lui personală fiind sigură, el trebuie să facă cercetări ca să vadă în adevăr dacă este chemat la lucru pentru Domnul: lucrul dintâi este de neapărată trebuinţă pentru el ca şi creştin, al doilea pentru el ca păstor. A mărturisi că eşti credincios fără a te fi întors la Dumnezeu şi a fi păstor fără să fi fost chemat, este acelaşi lucru. în amândouă cazurile, nu eşti decât un nume şi nimic mai mult.
1. Cel dintâi semn al chemării cereşti este *o dorinţă adâncă, o dorinţă copleşitoare pentru lucrare.* Ca să fie.vorba despre o adevărată chemare la lucrare, trebuie să se manifeste o dorinţă aprinsă şi o sete nepotolită de a spune şi altora ce a făcut Dumnezeu pentru sufletele noastre; un fel de instinct, cum au păsările, spre a-şi creşte puii când le vine vremea lor, când mama ar muri mai degrabă decât să-şi părăsească cuibul. Cineva care-1 cunoaşte bine pe Alleine a spus că el era lacom pentru întoarcerea sufletelor la Dumnezeu şi nu se sătura nicipdată să vadă păcătoşi mântuiţi. Ar fi putut să fie profesor la Universitate, dar a preferat pastoraţia, pentru că era mistuit de dorinţa să se ştie implicat direct în lucru pentru Domnul. *„JVu te apuca de lucru pentru Domnul pentru că poţi să-lfaci",* a fost sfatul foarte înţelept pe care i I-a dat un teolog unuia care-i ceruse părerea. Pacă vreunul din cei ce sunteţi aici de faţă s-ar mulţumi să fie editor de ziar, băcan, plugar, doctor, avocat, senator sau rege, în numele cerului şi al pământului II rog să-şi caute de drum; el nu este omul în care Duhul lui Dumnezeu locuieşte din plin, căci un om plin de Duhul lui Dumnezeu s-ar dezgusta de orice altceva în afară de lucrul după care însetează în adâncul inimii lui. Pe de altă parte, dacă pu(c|i spune că, chiar dacă vi s-ar da toate bogăţiile lumii, n-aţi putea şi n-aţi îndrăzni să vă apucaţi de altceva, ci veţi continua să vă alipiţi tot mai mult de prcdicarea Evangheliei lui Cristos, atunci fiţi siguri că deşi celelalte lucruri suni necesare şi ar fi deopotrivă de mulţumitoare, aveţi semnele acestui apostolat. 28
Trebuie să simţim că este vai de noi dacă nu vestim Evanghelia. Cuvântul lui Dumnezeu trebuie să ne fie ca un foc în oase; altminteri, dacă ne apucăm de lucru, nu ne vom simţi fericiţi, nu vom fi în stare să arătăm lepădarea de sine care ni se cere şi le vom fi de puţin folos acelora printre care lucrăm. Am menţionat lepădarea de sine, şi pot să vorbesc bine despre ea, căci lucrarea adevăratului păstor este plină de lepădare de sine şi, dacă n-are dragoste pentru chemarea lui, el va cădea de oboseală în curând şi ori se va lăsa de lucru ca de o corvoadă, ori va continua, dar nemulţumit, împovărat de o monotonie la fel de obositoare ca aceea a unui cal orb, care învârte roata morii.
„în forţa dragostei, se află o mângâiere care te face să poţi răbda. Altfel ţi s-ar rupe inima." înarmaţi cu această dragoste, veţi fi de nebiruit; lipsiţi de această dragoste, care este o centură magică a unei chemări de neînvins, vă veţi ofili într-o stare jalnică.
O asemenea dorinţă va trebui să fie *bine cumpănita.* Ea nu trebuie să fie un impuls care vine deodată, lipsit de o cumpănire adâncă. Ea trebuie să răsară din inima noastră, în cele mai bune momente ale ei, şi să fie obiectul celor mai serioase năzuinţe ale noastre, subiectul celor mai fierbinţi rugăciuni ale noastre. Ea trebuie să ne rămână când posibilităţile ispititoare de a ajunge bogaţi şi de a ne bucura de un trai tihnit vin în conflict cu ea, şi să rămână ca o hotărâre calmă, clară, după ce totul a fost bine cumpănit şi după ce preţul a fost bine calculat. Când eram copil şi am locuit la bunicul meu la ţară, am văzut o ceată de vânători cu haine roşii alergând călare, pe câmp, după o vulpe. A fost pentru mine o foarte mare plăcere să-i privesc. Inimioara mea era. înflăcărată; eram gata să urmez câinii de vânătoare peste garduri şi peste şanţuri. Am simţit totdeauna un gust natural pentru vânătoare, şi, în copilărie, când eram întrebat ce voiesc să mă fac, de obicei răspundeam: „vânător". Frumoasă meserie, într-adevăr.
Mulţi tineri au o părere asemănătoare despre chemarea de păstor, - o simplă idee copilărească. Le-ar plăcea haina de vânător şi cornul, cinstea, respectul şi tihna, şi probabil că sunt destui naivi care să se gândească şi la bogăţiile pastorului. Neştiutoare fiinţe trebuie să mai fie dacă se aşteaptă să obţină bogăţii ca păstori! încântarea pentru slujba de lucrător al Evangheliei este foarte mare pentru cei cu mintea slabă, de aceea doresc să-i atenţionez pe toţi tinerii să nu ia un impuls drept insuflare, şi o preferinţă copilărească drept o chemare a Duhului Sfânt.
Luaţi bine seama ca dorinţa de care am vorbit trebuie să fie *complet dezinteresată.* Dacă după cea mai serioasă cercetare poţi descoperi orice alt motiv afară de slava lui Dumnezeu şi binele

sufletelor, în căutarea slujbei de episcop, te sfătuiesc mai bine să te retragi imediat, căci Domnul interzice accesul negustorilor în templul Lui. Introducerea spiritului „mercenar", chiar în cea mai mică măsură, va fi ca musca în untdelemnul negustorului de miresme: îl strică şi-1 acreşte.

Această dorinţă trebuie să fie una care *să rămână în noi,* o pasiune care poate suporta orice încercare, o dorinţă de care să fie imposibil să scăpăm, indiferent ce metodă am folosi, o dorinţă care se adânceşte cu trecerea anilor, până ce ajunge un dor, o tânjire, o foame de a vesti Cuvântul. Această dorinţă adâncă este un lucru atât de nobil şi de frumos că, ori de câte ori o văd arzând în pieptul unui tânăr, nu mă grăbesc niciodată să-1 deranjez, deşi mă pot îndoi de capacitatea lui. Va fi nevoie poate, din motive pe care vi le voi arăta mai jos, ca flacăra aceasta să fie înăbuşită, dar lucrul acesta ar trebui făcut totdeauna fără plăcere şi cu atâta înţelepciune încât, dacă nu aş avea un respect profund pentru acest foc care mistuie oasele, ar trebui să mă las numaidecât de lucru. Dacă nu simţiţi „focul consacrării", vă rog să vă întoarceţi la casele dumneavoastră şi să-I slujiţi lui Dumnezeu în propriul dumneavoastră domeniu; dar dacă înăuntrul dumneavoastră ard cărbuni de ienuper, nu-i înăbuşiţi decât dacă o pricină de altă însemnătate v-ar dovedi că o asemenea dorinţă nu este un foc de obârşie cerească.

2. în al doilea rând, unită cu dorinţa serioasă de a deveni păstori, trebuie să fie *capacitatea de a învăţa pe alţii, precum şi o serie de alte calităţi necesare unuia careînvaţăpealţii.* Pentru a-şi dovedi cineva chemarea, trebuie să se prezinte corespunzător cu privire la aceste aspecte. Nu vreau să spun cu aceasta că atunci când cineva se ridică să vorbească pentru prima dată trebuie să predice ca Robert Hali la finele lucrării sale. Dacă nu predică mai rău decât acest mare om la începutul carierei lui, nu trebuie să fie condamnat. Ştiţi că Robert Hali a fost profund decepţionat de 3 ori, şi a strigat: *„JDacăniciaceasta n-are sămăsmerească, atunci nimic n-are să mă mai smerească".* Unii dintre oratorii cei mai de frunte, n-au fost prea destoinici la începutul lucrării lor. Chiar şi Cicero, la început, a avut de suferit: avea o voce slabă şi se exprima cu greutate. Totuşi cineva nu trebuie să considere că este chemat să predice până n-a dovedit că poate vorbi. Dumnezeu n-a făcut pe hipopotam să zboare, iar dacă leviatanul ar avea dorinţă să se avânte în tovărăşia ciocârliei, această dorinţă ar fi negreşit lipsită de înţelepciune, de vreme ce leviatanul nu este înzestrat cu aripi. Dacă cineva este chemat să predice, va fi înzestrat cu o anumită capacitate dela vorbi, pe care o va cultiva şi amplifica. Dacă darul vorbirii nu este prezent într-^) măsură oarecare la început, probabil că el nu se va dezvolta niciodată.

Am auzit despre cineva care avea o foarte mare dorinţă să predice şi a stăruit mult pe lângă păstorul lui. După ce a fost refuzat de mai multe ori, a obţinut permisiunea de a predica cu titlu de probă. Prilejul acesta a însemnat şi sfârşitul stăruinţelor lui, căci, anunţând textul, s-a văzut părăsit de orice altă idee, în afară de una singură, pe care a împărtăşit-o inimos ascultătorilor şi a coborât de pe amvon, *fraţilor,* a zis el, *dacă vreunul dintre dumneavoastră socoteşte că este uşor să predice, îl sfătuiesc să vină aici să-i iasă toţi gărgăunii".* încercarea puterilor dumneavoastră va ajuta mult la descoperirea lipsurilor dumneavoastră şi va dovedi dacă aveţi destoinicia necesară. Nu cunosc alt mijloc mai bun. Trebuie să ne punem cinstit pe treabă: altfel nu ştim lămurit dacă

I)umnezeu ne cheamă sau nu; iar în cursul testului, trebuie să ne întrebăm de mai multe ori dacă, în general, putem zidi pe alţii cu asemenea cuvântări.

Trebuie totuşi să ne servim şi de alte persoane, nu numai de propriul nostru cuget şi de propria

noastră judecată, căci nu suntem în stare să judecăm singuri cum se cuvine. Unii fraţi sunt foarte tentaţi să descopere că au fost în chip minunat şi dumnezeiesc ajutaţi să propovăduiască; eu aş invidia libertatea lor glorioasă şi mulţumirea de ei înşişi, de care dau dovadă, dacă ar avea vreun temei, căci, vai, de foarte multe ori trebuie să deplâng lipsa mea de succes şi greşelile mele ca predicator.

Nu putem pune mare bază pe părerea noastră, putem însă învăţa multe de la oameni raţionau şi duhovniceşti. Nu este o lege care ar trebui să-i oblige pe toţi, totuşi este un bun obicei vechi în multe din Bisericile noastre de la ţară, ca tinerii care nădăjduiesc să lucreze pentru Domnul, să predice în faţa Bisericii. Aceasta cu greu se numeşte o încercare plăcută pentru tânărul aspirant şi, în multe cazuri, va fi ceva care va zidi puţin pe oameni; cu toate acestea, aşa ceva poate fi un mijloc salutar de disciplină prin care se va evita o demascare publică a unei ignorante crase.

Registrul Bisericii din Arnsby conţine următoarea notă: *„Un scurt rezumat despre chemarea lui Robert Hali junior, pus deoparte pentru lucrarea Domnului, de către Biserica din Arnsby, 13 aug. 1780.*

Numitul Robert Hali, s-a născut Ia Arnsby la 2 mai 1764 şi copil fiind, era nu numai serios dar a vea şi obiceiul să se roage în ascuns înainte de a ii putut să vorbească cum trebuie, însă a fost totdeauna cu totul înclinat spre lucrul Domnului. A început să compună cântări înainte de a împlini vârsta de 7 ani, şi astfel a dat dovadăde evlavie, gândire adâncă şi geniu. între 8 şi 9 ani a compus mai multe cântări care au fost admirate de mulţi. Una din aceste cântări a fost publicată pe atunci în Revista Evangheliei. *El şi-a notat părerile despre diverse subiecte religioase şi părţi alese ale Scripturii. A vea de asemenea o mare înclinaţie spre în văţătură, şi a lăcut progrese atât de mari, încât în văţătorul lui de la ţară, n-a mai avut ce să-1 în veţe. A fost trimis după aceea la şcoala-internat din Northampton sub îngrijirea Rev. John Ryland, unde a rămas vreun an şi jumătate şi a făcut mari progrese în învăţarea limbilor latină şi greacă. în oct. 1778, a intrat la Academia din Bristol, sub îngrijirea Rev. Evans, iar în 13aug. 1780, a fost trimis de către această Biserică să lucreze; era atunci în vârstă de 16 ani şi 3 luni. Ceea ce a constituit pentru Biserică o dovadă satisfăcătoare a destoiniciei sale a fost bogata sa activitate: a vorbit pe rând asupra diferitelor părţi din Scriptură, la conferinţe; el luase parte la acestea şi la adunările de rugăciune mai mult de 4 de ori până atunci, iar când a fost acasă, la cererea Bisericii, a predicat de mai multe ori duminică-dimineaţa, spre marea mulţumire a ascultătorilor. De aceea au cerut stăruitor şi în unanimitate, să fie pus deoparte, pe baza unei vocaţii speciale, pentru proclamarea Evangheliei în public; aşa se face că, în ziua notată mai sus, a fost cercetat de tatăl său înaintea Bisericii cu privire la înclinaţia, motivele şi scopul lui de a sluji Domnului. De asemenea, a*

fost întrebat în legătură cu sentimentele lui religioase. După ce a făcut toate acestea, spre deplina mulţumire a Bisericii, el a fost pus deoparte pentru Evanghelie, prin ridicarea de mână şi rugăciune solemnă. După aceea, tatăl lui i-a vorbit din II Timotei 2.1: ‚JDar tu, copilul meu, întăreşte-te în harul care csteîn Cristos Isus". Fiind trimis în felul acesta, ela predicatdupă-amiazădin II Tesaloniceni 1.7-8: ‚J)omnul să-1 binecuvânteze şi să-i dea multă izbândă!" Mare accent trebuie să se pună pe judecata bărbaţilor şi femeilor care trăiesc în strânsă legătură cu Dumnezeu, şi în cele mai multe cazuri, verdictul lor nu va fi greşit. Totuşi, nici asta nu-i totul, nici infailibil şi trebuie să fie evaluat în proporţie cu înţelepciunea şi evlavia celui consultat. îmi aduc bine aminte cu câtă seriozitate am fost sfătuit de către o doamnă creştină cât se poate de evlavioasă, să nu predic; m-am străduit să cântăresc valoarea părerii ei cu sinceritate şi răbdare, dar ea a fost întrecută de judecata unor persoane cu mai multă experienţă. Tinerii care stau la îndoială ar face bine să ia cu ei pe prietenii lor cei mai pricepuţi când se vor mai duce la capela din sat sau la sala de adunare şi vor încerca să predice Cuvântul. Eu am remarcat acest lucru pe care 1-a observat şi venerabilul nostru prieten, dl Rogers, că dumneavoastră, studenţii, nu daţi greş aproape niciodată în aprecierea unuia sau a altuia dintre colegii dumneavoastră. Nu-mi amintesc de vreun caz când părerea generală a întregului Colegiu despre un frate să fi fost greşită. Oamenii nu sunt chiar atât de incapabili să-şi facă o părere unii despre alţii cum se presupune uneori. Vă întâlniţi la cursuri, la adunarea de rugăciune, etc, şi aveţi prilejul să vă formaţi părerea. Un om în-ţelept nu se va grăbi să pună la o parte verdictul clasei întregi.

N-aş fi epuizat acest punct, dacă n-aş adăuga că destoinicia de a edifica şi capacitatea de a învăţa pe alţii nu sunt de ajuns; este nevoie şi de alte calităţi pentru a completa caracterul unui pastor.

O judecată sănătoasă şi o experienţă solidă trebuie să vă caracterizeze; trebuie să daţi dovadă de o purtare cu blândeţe şi dragoste; fermitatea şi curajul trebuie să vă fie evidente; duioşia şi simpatia nu trebuie să vă lipsească. Darul de a administra, pentru a cârmui bine, vă este la fel de necesar ca priceperea de a-i învăţa pe alţii. Trebuie să fii destoinic să conduci, pregătit să rabzi şi capabil să stărui. In har, trebuie să întreceţi cu capul şi cu umerii pe ceilalţi, spre a le putea fi şi tată şi sfetnic. Citiţi cu băgare de seamă ce se cere unui episcop (I Tim. 3.2-7; Tit 1.6-9). Dacă asemenea daruri nu sunt şi nu prisosesc în dumneavoastră, se poate să aveţi izbândă ca evanghelişti, dar ca păstori nu veţi avea impact.

3. Pentru a pune şi mai departe la încercare chemarea cuiva, după o sumară exercitare a darurilor lui precum am spus, *el trebuie să vadă un număr de suflete întoarse la Dumnezeu, ca urmare a eforturilor sale;* în felul acesta, va putea trage anumite concluzii, precum şi învăţăturile necesare. Nu se poate nădăjdui ca după primul sau după al 20-lea efort public pe care-1 vom fi făcut să vedem succesul. S-ar putea ca cineva să pretindă că toată viaţa vrea să se autotesteze spre a se convinge dacă este chemat să lucreze pentru Domnul, dar mie mi se p.ire că fiind cineva pus deoparte pentru lucrarea Evangheliei, n-are pecetea pe
însărcinarea dată lui, până când câteva suflete nu sunt câştigate prin el şi nu sunt conduse să-L cunoască pe Domnul Isus Cristos. Ca lucrător, el trebuie să •nticipeze fiecare izbândă şi să nu se descurajeze, dar ca păstor, el nu poate fi sigur de chemarea lui înainte de a vedea rezultate. Cum m-am mai bucurat când l-am auzit vorbind pe cel dintâi om care se întorsese la Dumnezeu prin mine! Niciodată nu m-am putut mulţumi să am o sală plină sau bunăvoinţa prietenilor; doream să aud că inimile fuseseră frânte, să văd lacrimile curgând din ochii celor ce se pocăiau. Cum mă bucuram, ca unul care găsise o mare pradă, când nevasta unui plugar mărturisea că a simţit vina păcatului şi că găsise pe Mântuitorul în timpul cuvântării mele, duminica după-amiază! Văd şi acum bordeiul în care locuia, credeţi-mă că întotdeauna mi se pare foarte pitoresc. Mi-aduc bine anunţe cum a fost primită în Biserică, cum a murit şi s-a dus în cer. Ea a fost prima pecete pusă pe slujba mea şi vă asigur că a fost o pecete foarte preţioasă. Nici o mamă n-a fost vreodată mai fericită la vederea primului ei născut. Aş fi putut atunci să cânt cântarea Măriei, căci sufletul meu mărea pe Domnul pentru că luase aminte la starea mea smerită şi-mi acordase cinstea de a face o lucrare pentru El. Toate neamurile mă vor numi fericit. Căci aşa socoteam întoarcerea la Dumnezeu a unui singur suflet. Trebuie să se vadă un număr de întoarceri la Dumnezeu. în lucrarea ta care încă nu este permanentă, înainte să poţi să crezi că propovăduirea trebuie să fie lucrarea ta pe viaţă. Aduceţi-vă aminte de cuvintele Domnului spuse prin proorocul Ieremia; ele sunt foarte potrivite şi ar trebui să alarmeze pe toţi predicatorii neroditori. *„Eu n-am trimis pe proorocii aceştia, şi totuşi ei au alergat; nu le-am vorbit, şi totuşi au proorocit. Dacă ar fi fost de faţă la sfatul Meu, ar fi trebuit să spună cu vin tele Mele poporului Meu şi să-i întoarcă de la calea lor cea rea, de la răutatea faptelor lor"* (Ier. 23.21-22).

Eu sunt uimit când văd cum pot unii să predice în tihnă an după an, fără ca oamenii să se întoarcă la Dumnezeu. Sunt ei lipsiţi de îndurare pentru alţii? Nu-şi simt ei răspunderea? îndrăznesc ei, printr-o zadarnică şi greşită înţelegere a suveranităţii divine, să arunce vina pe Stăpânul lor? Sau cred ei că Pavel sădeşte şi Apolo udă, iar Dumnezeu nu face să crească? Zadarnice sunt talentele lor, filozofia lor, retorica lor şi chiar dreapta lor credinţă, dacă nu sunt urmate de semne. Cum sunt ei trimişii lui Dumnezeu, dacă ei nu aduc oameni la Dumnezeu? 1

Prooroci ale căror cuvinte sunt lipsite de putere, semănători a căror sământă se pierde în întregime, pescari cu mrejele goale, soldaţi care nu rănesc pe nimeni - sunt aceştia oameni *p* lui Dumnezeu? Negreşit, ar fi mai bine să fii măturător de stradă, sau coşar, decât să te afli în lucrarea lui Dumnezeu ca un pom ncroditor.

Chiar şi ocupaţia cea mai umilă le aduce oamenilor un folos oarecare, dar nefericitul care ocupă un amvon şi niciodată nu-L proslăveşte pe Dumnezeu prin oameni care să se întoarcă la El, este un nimic, o pată, o persoană care in-
1 spiră dezgust, o fiinţă dăunătoare. El este un om nevrednic pe sarea pe care o mănâncă, cu atât mai puţin de pâine; dacă ar scrie la ziar ca să se plângă de

micimea lefii lui, cugetul lui, dacă are cuget, i-ar putea răspunde foarte bine: „Wtf *meriţi nici cât ai"*. Pot veni vremuri de secetă, iar anii slabi pot mistui anii de belşug de dinainte; totuşi, în general, se va vedea rodul, rod spre slava lui Dumnezeu. între timp, sterpiciunea trecătoare va umple sufletul de o nelinişte care nu se poate exprima în cuvinte. Fraţilor, dacă Domnul nu vă dă încă râvnă pentru câştigarea de suflete, rămâneţi la calapoade sau la mistrie, dar feriţi-vă de amvon, dacă puneţi preţ pe pacea sufletelor dumneavoastră şi mântuirea dumneavoastră viitoare.

4. încă un pas mai este de făcut în cercetarea noastră. Voia Domnului cu privire la păstori se face cunoscută prin judecata, însoţită de rugăciune, a Bisericii Lui. Este necesar, ca o dovadă a chemării dumneavoastră, ca predica să fie plăcută poporului lui Dumnezeu. De obicei, Dumnezeu deschide gura acelora pe care-i cheamă să vorbească în Numele Lui. Nerăbdarea ar dori să deschidă ea uşa sau s-o spargă, dar credinţa aşteaptă pe Domnul şi, la vremea potrivită, prilejul îi este dat. Când vine prilejul, vine şi încercarea noastră. Când ne vom ridica să predicăm, duhul nostru va fi judecat de către adunare şi dacă va fi osândit, sau dacă, în general, Biserica nu este zidită, concluziile ei nu pot fi puse la îndoială. *„N-am fost trimis de Dumnezeu".* Semnele unui adevărat episcop sunt stabilite în Cuvântul lui Dumnezeu pentru călăuzirea Bisericii; şi dacă atunci când urmează călăuzirea aceasta, fraţii nu văd că suntem calificaţi şi nu ne aleg, este destul de lămurit că oricât de bine am evangheliza noi, slujba de pastor nu este pentru noi. Nu toate Bisericile sunt înţelepte şi nu toate judecă în puterea Duhului Sfânt, ci multe din ele judecă în chip firesc; cu toate acestea, mai degrabă aş primi părerea unei adunări a poporului lui Dumnezeu, decât pe a mea despre o chestiune aşa de personală ca aceea a darurilor şi haruluipe care-1 am. în orice caz, fie că puneţi preţ pe hotărârea Bisericii, fie că nu, un lucru este sigur, şi anume că nici unul dintre dumneavoastră nu poate fi păstor fără consimţământul, însoţit de dragoste, al turmei; aşa ceva va fi pentru dumneavoastră un indicator practic dacă nu corect. Dacă Domnul vă cheamă cu adevărat, nu veţi tăcea multă vreme. Pe cât este de sigur că un om trebuie să-şi aştepte ceasul, pe atât de sigur este că şi ceasul trebuie să-şi aştepte omul. Biserica lui Dumnezeu are totdeauna mare nevoie de slujitori vii, pentru că un om este totdeauna mai scump decât aurul din Ofir. Slujitorii formalişti *„duc lipsă şi li-e foame",* dar unşii Domnului nu vor fi lipsiţi de o însărcinare, căci se vor găsi mereu minţi destul de agere care-i vor recunoaşte după vorbă şi după inima destul de pregătită, care să-i onoreze în locurile hotărâte pentru ei. Fii destoinic pentru lucrul tău şi nu vei fi lipsit de el. Nu alerga să fii poftit să predici, îngrijeşte mai mult de destoinicia ta decât de prilejuri, şi mai presus de toate îngrijeşte de felul cum umbli cu Dumnezeu. Oile vor recunoaşte pe păstorul trimis de Dumnezeu, portarul îţi va deschide şi turma îţi va cunoaşte glasul.

Când am vorbit pentru prima oară despre lucrurile acestea, nu citisem admirabila scrisoare pe această temă adresată unui prieten de către John Newton.

I ia se potriveşte aşa de bine cu gândurile mele că, chiar cu riscul de a fi socotit un plagiator ceea ce în cazul de faţă nu sunt deloc, vă voi citi această scrisoare.

„ *Cazul dumnea voastră îmi aduce aminte de cazul meu. Cele dintâi dorinţe n fe mele pentru a intra în lucrarea Domnului au fost însoţite de o mare nesiguranţă şi de greutăţi, iar nedumerirea mea a fost adâncită de diversele şi opusele păreri ulc prietenilor mei. Sfaturile pe care vi le pot da sunt rezultatul unor experienţe şi chibzuinţe dureroase şi, pentru acest motiv, poate că nu vor fi respinse de dumneavoastră. Rog pe bunul nostru Domn să vi le facă de folos.*

Multă vreme am fost chinuit, ca şi dumneavoastră, de ceea ce este sau nu o chemare corespunzătoare în lucrarea Domnului. Acum mi se pare un lucru uşor de rezolvat, dar se poate să nu fie la fel şi pentru dumneavoastră, până când Domnul nu vă va lămuri El însuşi. Nu-mi ajunge spaţiul să spun cât aş putea spune. Pe scurt, este vorba de trei lucruri:

1. O dorinţă fierbinte şi serioasă de-a fi folosit într-o asemenea slujbă. Socotesc că omul care a fost odată nuşcat de Duhul lui Dumnezeu pentru lucrul acesta îl va prefera, dacă va fi în stare să-1aplice, unei uriaşe cantităţi de aur şi de argint, astfel că, deşi uneori se intimidează văzându-i însemnătatea şi greutatea în comparaţie cu propria lui insuficienţă (căci se presupune că o chemare de felul acesta, dacă este într-adevăr de la Dumnezeu, va fi însoţită de smerenie) totuşi nu va căuta să renunţe la slujba sa. Socotesc că este bine a cerceta lucrul acesta: dacă dorinţa de a predica este arzătoare când ne aflăm într-o bună stare duhovnicească, sau când suntem jos în pulbere înaintea Domnului? Dacă da, atunci este un semn bun. Dar dacă, după cum se întâmplă uneori, o persoană doreşte foarte mult să le predice altora când în sufletul lui însetează foarte puţin după harul Domnului, mă tem că dorinţa lui izvorăşte mai degrabă din egoism decât din Duhul lui Dumnezeu.

2. în afară de această dorinţă şi voinţă de a predica, trebuie să se arate la vremea cuvenită vreo destoinicie potrivită în ce priveşte darurile, cunoştinţa şi abilitatea de a vorbi. Negreşit că, dacă Domnul trimite pe cineva să înveţe pe alţii, îi va da şi mijloacele corespunzătoare. Cred că mulţi au avut intenţii bune când s-au apucat să predice, dar au depăşit chemarea lor. Principala deosebire dintre un lucrător şi un creştin obişnuit pare a fi darurile pentru slujirea altora. Spun însă că aceasta

trebuie să se arate la vremea cuvenită: ele nu sunt de aşteptat să se arate deodată, ci treptat, prin folosirea mijloacelor potrivite. Ele sunt necesare pentru împlinirea slujbei, dar nu sunt necesare ca o condiţie anterioară pentru a ne garanta dorinţa noastră după slujbă. Cât despre dumneavoastră, sunteţi tânăr şi aveţi viitorul în faţă; de aceeapocotesc căîncănu trebuie să vă puneţi în încurcătură întrebându- vă dacă aveţi/aceste daruri. Este de ajuns dacă dorinţa vă este fixată şi dacă voiţi, pe calea rugăciunii şi a străduinţei, să nădăjduiţi în Domnul pentru ca să le aveţi: deocamdată nu aveţi nevoie de ele.'

[1] Trebuie să ezităm să vorbim în felul acesta. Darurile trebuie să fie într-un fel aparente înainte de dorinţa de a fi încurajate. însă în aspectele principale suntem de acord cu dl Newton.

3. Ceea ce în sfârşit dovedeşte o chemare adevărată este o îndrumare a Providenţei, printr-o serie de împrejurări care arată mijloacele, timpul, locul unde trebuie începută lucrarea. Până când sunt toate aceste date, nu trebuie să vă aşteptaţi să nu aveţi nici o ezitare. Principala precauţie în această privinţă este să nu se ia în considerare în mod pripit, prima aparenţă. Dacă este voia Domnului să vă pună la lucrul Lui, El va rândui mai dinainte locul şi slujba şi, deşi dumneavoastră n-o cunoaşteţi încă, le veţi cunoaşte pe toate la vremea potrivită. Chiar dacă aţi avea talentele unui înger, tot n-aţi putea face nici un binepână va sosi ceasul şi vă va călăuzi Dunwezeu însuşi spre oamenii pe care a hotărât El să-i binecuvânteze prin dumneavoastră. Este foarte dificil să ne retragem în limitele prudenţei aici, când râvna noastră este mare: un sentiment al dragostei lui Cristos în inimile noastre şi întreaga milă pentru bieţii păcătoşi este gata să ne inspire să începem prea devreme; dar cel ce crede nu trebuie să se grăbească. Aproximativ 5 ani am fost sub această constrângere; uneori credeam că trebuie să predic, şi aceasta pe străzi. Ascultam tot ce părea plauzibil şi multe lucruri care nu erau aşa. Dar Domnul, plin de îndurare, şi ca şi cum n-ar fi fost dureros, mi-a răspuns cu spini; altfel, dacă aş li fost lăsat în voia minţii mele, trebuia să-1 fi pus deasupra puterii mele, ca să fiu adus într-o asemenea sferă de utilitate, aşa cum El, la vremea Lui, a vrut să mă conducă. Şi acum pot să văd clar că prima dată când aş fi ieşit, cu toate că intenţia mea era, sper, bună în general, totuşi m-am supraestimat şi nu a veamjudecata spirituală şi experienţa care sunt cerute pentru o lucrare aşa de mare".

Atât poate fi suficient, dar nu părăsesc subiectul pentru că vreau să detaliez puţin experienţa mea în discuţiile cu aspiranţii pentru lucrare. Permanent trebuie să îndeplinesc o lucrare asemănătoare cu aceea a unui magistrat însărcinat cu examinarea recuzării juraţilor. Trebuie să formulez o părere menită să consilieze şi să-i ajute pe anumiţi oameni în încercarea lor de a deveni pastori. Aceasta este o sarcină de cea mai mare răspundere care cere o grijă specială. Fireşte, nu mă apuc să judec dacă un om trebuie să intre sau nu în slujba Domnului, însă examinarea mea urmăreşte un răspuns la întrebarea dacă această instituţie îl va ajuta, sau îl va lăsa la propriile lui resurse. Unii dintre caritabilii noştri vecini, ne acuză că avem o „fabrică de predicatori" aici, dar afirmaţia lor nu este deloc adevărată. Niciodată n-am căutat să facem un slujitor al Domnului, şi n-am izbuti dacă ara încerca să facem aşa ceva. Nu primim în Colegiu decât pe aceia care mărturisesc că ei deja sunt slujitori ai Domnului. Ar fi mai corect să fiu numit distrugător de pastori, căci un număr bunişor de începători au fost potoliţi de mine. Cugetul meu este liniştit când mă gândesc la ceea ce am făcut, procedând în felul acesta. Mi-a fost totdeauna greu să descurajez pe un tânăr frate promiţător şi care cerea să fie primit în Colegiu. Inima mea înclina totdeauna să fiu bun, dar datoria faţă de Biserici m-a fiicut să fiu drept şi să judec cu severitate. După ce ascultasem ceea ce avea de spus candidatul, după ce am citit dovezile lui şi am văzut răspunsurile lui la întrebări şi am căpătat convingerea

că Domnul nu-1 chemase, a trebuit să-i spun lucrul acesta. Unele cazuri sunt tipice. Sunt fraţi care doresc să intre în slujba Domnului şi cer să fie admişi, dar este dureros şi limpede că motivul lor principal este dorinţa ambiţioasă de a străluci între oameni. Dintr-un punct de vedere, aceşti oameni sunt de lăudat pentru năzuinţele lor, dar amvonul nu este o scară pe care să se suie ambiţia. Dacă asemenea oameni ar fi intrat în armată, ei n-ar fi fost mulţumiţi până n-ar fi ajuns în frunte, căci sunt hotărâţi să înainteze - lucru foarte lăudabil şi potrivit până aici - dar ei au îmbrăţişat ideea că dacă ar intra în slujba Domnului ar fi foarte distinşi. Ei au simţit cum îmboboceşte geniul şi s-au considerat mai presus de oamenii de rând şi, de aceea, au privit slujba Domnului ca o platformă pe care să arate presupusa lor capacitate. Ori de câte ori

lucrul acesta a devenit vizibil, m-am simţit împins să las pe un asemenea om să-şi caute de drum, convins că aşa dau unii greş intrând în slujba Domnului.
Ştim că n-avem cu ce să ne lăudăm, şi chiar dacă am avea, locul cel mai nepotrivit pentru a face lucrul acesta este un amvon; căci acolo suntem puşi în fiecare zi să ne simţim neputinţa şi nimicnicia noastră.
Pe oamenii care, de când s-au întors la Dumnezeu, au dat dovadă de slăbiciune şi sunt pripiţi să îmbrăţişeze învăţături ciudate sau să cadă între tovarăşi răi şi în păcate grosolane, n-am putut niciodată să-i încurajez să intre în slujba Domnului, orice ar fi mărturisit ei. Dacă sunt cu adevărat pocăiţi să rămână în ultimele rânduri. Fiind nestatornici ca apa, ei nu vor avea întâietate.
Tot aşa îi orientez într-o altă direcţie pe aceia care nu pot suferi greutăţile, ci sunt din numărul celor ce poartă mănuşi de căprioară. Avem nevoie de soldaţi şi nu de coconaşi; de lucrători serioşi, şi nu de hoinari subţiri. Oamenilor care n-au făcut nimic până la vremea când au cerut să fie înscrişi în Colegiu, li se spune să-şi câştige renumele înainte ca să fie avansaţi în mod public. Cei entuziasmaţi pentru câştigarea de suflete nu aşteaptă până trec prin şcoală: ei slujesc Domnului îndată.
Unii care se disting printr-o mare vehemenţă şi zel apelează la mine; dar prin aceasta arată că sunt lipsiţi de minte. Fraţii care ar vorbi până la ziuă despre nimic, fraţii care ar bate din picior şi ar stoarce Biblia fără a scoate nimic din ea; serioşi, foarte serioşi, bolizi care se chinuie în muncile cele mai obositoare, dar din toate acestea nu iese nimic, nici chiar acel *ridiculos mus* (şoarece mic). Se găsesc foarte zeloşi dar nu sunt în stare să dea nici 5 idei în şir, sau să le rostească, oameni a căror capacitate este foarte mică şi a căror înfumuraire este foarte mare; ei pot bate cu ciocanul, zbiera, urla sau sfâşia şi turba, daf toată gălăgia vine din faptul că toba lor este goală. Sunt de părere că asemenea fraţi pot trăi tot aşa de bine fără şcoală ca şi cu şcoală, şi de aceea i-am respins.
O altă categorie numeroasă de oameni caută amvonul, dar pentru ce nici ei nu ştiu. Ei nu sunt în stare să se înveţe pe ei înşişi şi totuşi vor să fie lucrători. Ca şi omul care a dormit o noapte pe muntele Parnas şi după aceea îşi închipuia mereu că este poet, ei au avut destulă neruşinare să împuieze odată urechile unei adunări cu o predică şi acum o ţin sus şi tare că ei trebuie să predice.

Ei se grăbesc aşa de mult să se lase de cusut haine, că ar fi în stare să facă o ruptură în Biserica în care sunt membri, ca să-şi atingă scopul. Tejgheaua le este neplăcută, şi o pernă de amvon le-ar surâde; nu le mai place cântarul şi greutăţile, şi pun mâna pe cumpăna Templului. Asemenea oameni ca valurile turbate ale mării, de obicei îşi spumegă ruşinea lor şi rămân nemulţumiţi când le întoarcem spatele.
Infirmităţile fizice trezesc îndoieli în privinţa chemării în lucrarea Evangheliei a unor oameni foarte buni. N-aş voi, ca şi Eusthenes, să judec pe oameni după trăsăturile lor, dar aspectul lor fizic în general nu este un criteriu neînsemnat. Un torace îngust nu se potriveşte pentru un om chemat să vorbească în public. Puteţi să socotiţi aceasta ca un lucru ciudat, totuşi eu sunt foarte bine încredinţat că, dacă un om are un piept îngust, fără distanţă între umeri, Creatorul Atotîn-ţelept n-are de gând să-1 pună să predice. Dacă ar fi avut de gând să-1 facă predicator, i-ar fi dat o oarecare măsură de forţă pulmonară. Când Domnul vrea ca o fiinţă să alerge, îi dă picioare sprintene; şi dacă voieşte ca o altă făptură să predice, îi dă plămâni potriviţi. Un frate care trebuie să se oprească în mijlocul unei propoziţii şi să-şi pună în funcţiune pompa de aer, ar trebuie să se întrebe dacă nu există o altă ocupaţie care i s-ar potrivi mai bine. Unui om care abia poate rosti câteva cuvinte fără dureri, cu greu i s-ar putea porunci: *„Strigă şi nu tăcea!"* Pot fi şi excepţii dar nu este oare o socoteală în regula generală?
Fraţii cu un defect la faţă, mai ales la gură, nu sunt chemaţi să predice Evanghelia. Aceeaşi regulă se aplică şi celor cu defect de vorbire.
Acum câtva timp, ne-a fost adresată o cerere de admitere pentru un tânăr a cărui falcă se mişca întruna, descriind un cerc. Era un chin numai să-1 priveşti. Păstorul 1-a recomandat ca pe un tânăr care ducea o viaţă foarte sfântă şi care adusese pe câţiva oameni la Cristos, şi şi-a exprimat nădejdea că-1 vom primi; dar eu n-am considerat că ar fi nimerit ca să-1 primesc. N-aş fi putut să mă uit la el când ar fi predicat, fără să râd chiar dacă aş fi fost plătit cu tot aurul din Tarsis şi probabil că 90% dintre ascultătorii lui s-ar fi purtat ca mine, dacă nu şi mai rău.
Pe un om cu limba mare care bolborosea mereu fără să poată fi înţeles, pe altul fără dinţi, pe altul care se bâlbâia, pe altul care nu putea pronunţa tot alfabetul, a trebuit să-i resping pentru că Dumnezeu nu le

dăduse „mădulare absolut necesare".
Am dat de un frate- cum am zis: unul? Am dat de 10,20, 100 de fraţi, care au spus că sunt siguri, foarte siguri, că fuseseră chemaţi să lucreze pentru Domnul - şi erau foarte siguri pentru că nu izbutiseră în nimic. Iată un fel de istorie-model.
- Domnule, am fost la un birou de avocat, dar n-am putut sta închis, nu m-am simţit în largul meu să studiez dreptul. Providenţa mi-a închis lămurit drumul, căci mi-am pierdut postul.
- Şi ce ai făcut atunci? _ . tsacwi).*; XM ?wnai«.s9
- Am fost îndemnat să deschid o băcănie.
- Şi ţi-a mers bine?
'"Ui O I». • ';St;
- Nu cred, domnule, să fi fost menit pentru negustorie şi se pare că Domnul mi-a închis cu totul calea aceasta, căci am dat faliment şi am avut mari greutăţi. De atunci m-am ocupat puţin cu asigurările şi am încercat să deschid o şcoală, pe lângă că am vândut ceai; dar calea îmi este închisă şi ceva îmi spune că ar trebui să fiu pastor.
Răspunsul meu în general este acesta:
- Da, înţeleg, n-ai reuşit în nici un domeniu, şi de aceea crezi că Domnul te-a înzestrat în mod special pentru lucrarea Lui; dar mă tem că ai uitat că lucrarea Domnului cere oamenii cei mai buni, nu pe aceia care nu pot face nimic altceva.
Un om care are succes ca predicator, ar avea probabil succes şi ca băcan sau ca avocat sau orice altceva. Un păstor cu adevărat capabil, ar fi avut izbândă în orice. Aproape nimic nu este cu neputinţă unuia care poate ţine o adunare ani de zile şi o zideşte sute de duminici la rând. El trebuie să aibă o destoinicie oarecare şi nu poate fi nicidecum un prost sau un om de nimic. Isus Cristos merită să aibă oamenii cei mai buni care să predice jertfa Lui, nu oameni cu mintea goală sau dintre cei ce nu fac nici o ispravă.
Un tânăr care m-a vizitat odată mi-a lăsat în minte imaginea distinsei lui persoane. Faţa lui părea că este un întreg volum de înfumurare şi înşelăciune, într-o duminică-dimineaţa, mi-a trimis vorbă că trebuie să mă vadă numaidecât, îndrăzneala lui i-a deschis uşa; când a ajuns în faţa mea, mi-a zis:
- Domnule, vreau să intru în Colegiul dumneavoastră şi aş dori să intru numaidecât.
- Bine, domnule, i-am zis eu, acum mă tem că nu avem loc, dar ne vom ocupa de cazul dumneavoastră.
- Dar cazul meu este foarte remarcabil, domnule; probabil că n-aţi mai primit o cerere ca a mea.
- Foarte bine, secretarul vă va da un formular de cerere de înscriere şi mă puteţi vedea luni.
A venit luni aducând cererea de înscriere şi chestionarul cuprinzând răspunsurile cele mai extraordinare. în ce priveşte literatura, pretindea că citise toate cărţile vechi şi noi şi după ce înşiră o listă imensă adăugă:
- Aceasta este numai o parte; am citit foarte mult despre toate subiectele, în ce priveşte predicarea, zicea că ar putea aduce dovezile cele mai bune/,
dar a socotit că nu prea era nevoie, deoarece puteam să mă conving pe loc despre destoinicia lui. Mare i-a fost mirarea când i-am spus: /
- Domnule, trebuie să-ţi spun că nu te pot primi. / -De ce?
- Am să-ţi spun lămurit. Eşti aşa de grozav de isteţ încât nu te putem prim în Colegiul nostru, unde avem oameni cam de rând: preşedintele, profesorii şi studenţii sunt toţi oameni cu o capacitate modestă, şi ar trebui să te cobori prea mult venind între noi.
M-a privit foarte sever şi mi-a spus:

- Vreţi să spuneţi, că întrucât am o capacitate neobişnuită şi mi-am dezvoltat mintea într-o măsură atât de uriaşă cum rareori se poate vedea, de aceea mi se refuză admiterea în Colegiul dumneavoastră?
- *Da,* i-am răspuns eu foarte calm, ţinând seama de respectul atât de copleşitor pe care mi-1 inspira capacitatea lui, chiar pentru motivul acesta.
- Atunci, domnule, ar trebui să-mi îngăduiţi să vă dau o dovadă despre destoinicia mea de a predica: alegeţi dumneavoastră orice text vreţi sau daţi-mi orice subiect doriţi şi aici în camera aceasta voi vorbi despre el fără să stau pe gânduri şi veţi rămâne uimit.
- Nu, mulţumesc. Mai degrabă n-aş vrea să te ascult.
- Domnule, vă asigur că ar fi cea mai mare plăcere pe care aţi putea-o avea. I-am spus că s-ar putea, dar că mă simt nevrednic de acest privilegiu; de
aceea mi-am luat rămas bun de la el. Tânărul acela îmi era necunoscut pe atunci, dar mai târziu am aflat că a avut de a face cu justiţia.
Uneori am primit cereri din partea unor oameni care erau destul de destoinici, poate sunteţi surprinşi, care formulau răspunsuri foarte bune la toate întrebările noastre, în afară de cele asupra învăţăturii de credinţă, Ia care am primit mereu răspunsul acesta: *„JDomnul cutare este gata să primească doctrina*

Colegiului dumneavoastră, oricare arfiea". în asemenea cazuri, nu stăm o clipă pe gânduri şi răspundem negativ. Astfel de oameni care n-au nici conştiinţă şi nici credinţa lor lămurită, nu sunt chemaţi să lucreze pentru Domnul. Menţionez aceasta pentru că arată convingerile noastre. Dacă tinerii spun că n-au luat o hotărâre în privinţa teologiei, ar trebui să se ducă înapoi la Şcoala Duminicală. Când un om vine târându-se într-un Colegiu şi, pretinzând că este gata să primească orice fel de adevăr şi că este foarte receptiv şi dornic de cunoştinţe, dar nu este lămurit în mintea lui dacă Dumnezeu face o alegere prin har sau dacă iubeşte până la capăt pe ai Săi, mi se pare o monstruozitate. *„Sănu fie întors la Dumnezeu de curând", zice* apostolul. Aşa că un om care nu este lămurit în privinţa acestor lucruri, este, prin însăşi mărturia lui, un novice şi ar trebui să fie pus în clasa celor ce învaţă cele dintâi adevăruri ale creştinismului.
în definitiv, fraţii mei, va trebui să argumentăm chemarea noastră printr-o dovadă practică a slujbei noastre, ceva mai târziu, şi ar fi de plâns dacă am porni pe calea noastră fără o cuvenită cercetare, căci altminteri ar trebui s-o părăsim cu ruşine. în general, experienţa este calea cea mai bună, şi dacă Dumnezeu ne susţine an după an şi ne binecuvântează, nu trebuie să mai punem chemarea noastră la o altă încercare. Destoinicia noastră morală şi duhovnicească este pusă la încercare prin însăşi activitatea specifică lucrării noastre. Aceasta este încercarea cea mai sigură dintre toate.
Am auzit de la cineva despre o strategie folosită de Matthew Wilks pentru a examina un tânăr care urma să fie misionar. Scopul, dacă nu şi metoda, a fost după gândul meu, deşi nu după gustul meu. Tânărul dorea să se ducă în India ca misionar în legătură cu Societatea Misionară Londoneză. Domnul Wilks a fost numit să vadă cât este de capabil pentru un asemenea post. A scris tânărului şi 40
i-a spus să vină să-l vadă a doua zi dimineaţa la orele 6. Fratele locuia la o depărtare de mulţi km., dar a venit la ora 6 fix, însă domnul Wilks şi-a făcut apariţia câteva ore mai târziu. Fratele a aşteptat cu mirare, dar şi cu multă răbdare, în sfârşit, domnul Wilks a sosit şi s-a adresat candidatului, vorbindu-i cam pe nas:
- Aşa, tinere, vrei să fii misionar?
- Da, domnule.
- Iubeşti pe Domnul Isus Cristos?
- Da, domnule, cred că-L iubesc.
- Şi ai ceva şcoală?
- Da, domnule, am ceva.
- Bine, te vom pune la încercare. Poţi să spui cum se scrie pisică? Tânărul păru încurcat şi nu prea fu în stare să răspundă la o întrebare atât de absurdă, şi oscila între a protesta şi a se supune, dar într-o clipă a răspuns cu glas sigur: p, i, s, i, c, ă, - pisică.
- Foarte bine, spuse domnul Wilks: acum poţi spune pe litere cuvântul «câine»?
Tânărul nostru martir şovăi, dar domnul Wilks îi spuse în modul cel mai calm:
- Nu face nimic, nu te sfii, ai pronunţat aşa de bine primul cuvânt, încât cred că ai să poţi să-l rosteşti şi pe acesta; ori cât de mare destoinicie vei arăta prin aceasta, nu va fi totuşi atât de mare ca să nu poţi răspunde fără să roşeşti.
Tânărul Iov răspunse: c, â, i, n, e, - câine.
- Foarte bine, văd că merge cu pronunţarea pe litere. Acum să vedem cu aritmetica. Cât face 2 x 2?
E de mirare că domnul Wilks n-a căpătat de două ori două la ceafă, dar răbdătorul tânăr a dat răspunsul cuvenit şi a fost lăsat să plece. La o adunare a comitetului, Wilks spuse:
- Recomand în mod cordial pe tânărul acesta. Am cercetat cum se cuvine mărturia lui de credinţă şi caracterul său şi, în plus, l-am supus la o încercare pe care puţini ar putea-o suporta. Am pus la încercare lepădarea lui de sine, şi s-a sculat dis-de-dimineaţă. I-am pus răbdarea la încercare şi am testat smerenia lui. El a putut pronunţa pe litere cuvintele câine şi pisică şi poate spune că doi ori doi fac patru; şi va fi un bun misionar.
Principiul aplicat cu prost gust de către bătrânul acesta l-am putea folosi şi noi înşine cum se cuvine. Trebuie să vedem dacă putem răbda desconsiderarea, oboseala, batjocura şi greutăţile, şi să fim socotiţi nimic din dragoste pentru Cristos. Dacă putem răbda toate aceste lucruri, atunci e lucru clar că posedăm calităţi rare pe care trebuie să le aibă un adevărat slujitor al Domnului. Am mari îndoieli dacă unii dintre noi vor descoperi că şi corăbiile noastre vor înfrunta aşa de bine marea, atunci când se vor afla în larg.
O, fraţii mei, căutaţi să vă încredinţaţi de aceasta câtă vreme vă mai aflaţi aici, şi căutaţi cu hărnicie să ajungeţi destoinici pentru înalta dumneavoastră

chemare. Veţi avea destule încercări şi va fi îngrozitor dacă nu porniţi înarmaţi cu arme sigure din cap până în picioare. Va trebui să alergaţi cu călăreţii, pedestraşii să nu vă obosească în stadiul de început al studiilor dumneavoastră. Diavolul este pretutindeni, şi cu el sunt mulţi. Pe dumneavoastră înşivă încercaţi-vă, şi Domnul să vă pregătească pentru cuptorul încercării

care vă aşteaptă negreşit. încercările dumneavoastră poate nu vor fi Ia fel de grele ca ale apostolului Pavel şi ale tovarăşilor lui, dar trebuie să fiţi gata pentru o asemenea încercare. Să vă citesc cuvintele lui memorabile şi îngăduiţi-mi ca în timp ce vi le citesc să vă îndemn să vă rugaţi ca Duhul Sfânt să vă întărească pentru a birui tot ce vă stă în cale. *,JVoinu dăm nimănui nici un prilej de poticnire pentru ca slujba noastră să nu fie defăimată. Ci, în toate privinţele, arătăm că suntem nişte vrednici slujitori ai lui Dumnezeu, prin multă răbdare, în necazuri, în nevoi, în strâmtorări, în bătăi, în temniţe, în răscoale, în osteneli, în vegheri, în posturi; prin curăţie, prin înţelepciune, prin îndelungă răbdare, prin bunătate, prin Duhul Sfânt, prinlr-o dragoste neprefăcută, prin cuvântul adevărului, prin puterea lui Dumnezeu, prin armele de Io vire şi apărare pe care le dă neprihănirea; în slavă şi în ocară, în vorbire de rău şi în vorbire de bine. Suntem priviţi ca nişte înşelători, măcar că spunem adevărul; ca nişte necunoscuţi, măcar că suntem bine cunoscuţi; ca unii care murim, şi iată că trăim; ca nişte pedepsiţi, măcar că nu suntem omorâţi; ca nişte întristaţi şi suntem totdeauna veseli; ca nişte săraci, şi totuşi îmbogăţim pe mulţi; ca nea vând nimic, şi totuşi stăpânind toate lucrurile."* (II Cor. 6.3-10).

'

pe

Se înţelege de la sine că predicatorul îi întrece pe toţi ca om al rugăciunii. El se roagă ca orice creştin obişnuit; altfel el ar fi un făţarnic. Se roagă însă mai mult decât creştinii de rând; altfel n-ar mai fi vrednic de slujba de care s-a apucat.
,Ar li un lucru îngrijorător - zice Bernard - *ca un om să aibă slujba cea mai înaltă şi sufletul cel mai de jos; să fie cel dintâi ca situaţie şi cel din urmă ca viaţă".*
întâietatea pastorului aruncă o aureolă peste toate celelalte lucruri, şi, dacă este credincios Stăpânului său, el ajunge să fie cunoscut ca un om care se roagă pentru toate. Avându-1 ca cetăţean, ţara se bucură de folosul rugăciunii lui; vecinii care se află sub umbra lui sunt amintiţi în rugăciunile sale. El se roagă ca soţ şi ca tată; el se străduieşte să facă din devoţiunea în mijlocul familiei lui un model pentru turma sa, iar dacă focul de pe altarul lui Dumnezeu arde slab în alte părţi, în casa alesului lui Dumnezeu, este bine întreţinut. Căci el are grijă ca jertfa de dimineaţă şi jertfa de seară să sfinţească locuinţa lui. Sunt unele rugăciuni care privesc slujba lui; dar despre aceasta, planul lecţiunilor noastre ne face să vorbim mai mult.
El se roagă într-un chip deosebit *ca lucrător,* şi în această calitate se apropie de Dumnezeu mai mult. Eu presupun că el *se roagă necurmat* ca lucrător. Ori de câte ori gândurile i se concentrează spre lucrarea lui, fie că este la lucru, fie că nu este la lucru, el înalţă o rugăciune, îndreptându-şi spre cer dorinţele lui sfinte ca nişte săgeţi bine ţintite. El nu se găseşte întotdeauna în faptul rugăciunii, dar trăieşte în duhul ei. Dacă el este preocupat profund de

lucrarea Domnului, nu poate mânca, sau bea, nu se poate culca seara sau scula dimineaţa, fără să aibă o dorinţă fierbinte, o grijă mare şi fără să se încreadă cu simplitate în Dumnezeu; astfel, într-o formă sau alta, stăruie în rugăciune. Dacă se găseşte sub cer un om care trebuie să păzească porunca: *„Jiugaţi- vă neîncetat",* acela negreşit este lucrătorul creştin. El are ispite deosebite, greutăţi neobişnuite şi îndatoriri mari. El are de-a face cu Dumnezeu într-un chip înfricoşător şi cu oamenii în domeniul unor interese temeinice; de aceea el are nevoie de mai mult har decât oamenii obişnuiţi şi, cunoscând lucrul acesta, el ajunge mereu să strige după putere la Cel Atotputernic şi să zică: *„îmi ridic ochii spre munţi: de unde-mi vine ajutorul".*
43
Alleine a scris odată unui scump prieten: *„£>eşisunt înclinat să fiu instabil şi să-mi ies repede din pepeni, totuşi mi se pare că sunt o pasăre plecată din cuibul ei, şi n-am niciodată linişte până nu mă aflu, în mod sigur, în legătură cu Dumnezeu; ca acul busolei, care n-are odihnă pană nu se întoarce în direcţia polului nord. Prin har, pot spune împreună cu Biserica: «Sufletul meu Te doreşte noaptea şi duhul meu Te caută de timpuriu». Sufletul meu este cu Dumnezeu de vreme şi târziu. Preocuparea şi bucuria mea sunt să-L caut pe El. Aşa trebuie să facem totdeauna. O, oameni ai lui Dumnezeu, dacă voi ca lucrători nu vă rugaţi foarte mult, sunteţi vrednici de plâns. Dacă în viitor veţi fi chemaţi să fiţi pastori, mari sau mici, dacă ajungeţi delăsători în rugăciunile voastre particulare, nu numai voi veţi fi deplâns, ci şi adunarea; pe lângă aceasta, veţi fi mustraţi, şi va veni ziua când veţi ft daţi de ruşine".*
Poate că este de prisos să evidenţiez avantajele deosebite ale rugăciunii personale, dar nu mă pot abţine s-o fac. Pentru dumneavoastră, cei ce sunteţi trimişi împuterniciţi ai lui Dumnezeu, Scaunul îndurării are o putere care întrece orice închipuire. Cu cât sunteţi mai familiarizaţi cu Curtea cerului, cu atât mai bine vă veţi împlini însărcinarea dumneavoastră cerească. Dintre influenţele care fac pe un om să fie cinstit de Dumnezeu în lucrarea Lui, nu cunosc alta mai puternică decât propria lui familiaritate cu Scaunul harului. Tot ce poate să facă o şcoală biblică, pentru un student, este ceva general şi exterior în comparaţie cu partea delicată obţinută prin părtăşia cu Dumnezeu. în timp ce lucrătorul neformat este încă mişcat pe roata pregătirii, rugăciunea este unealta cu care Marele Olar întocmeşte vasul. Toate bibliotecile noastre şi studiile noastre sunt un lucru gol în comparaţie cu odăiţa noastră de rugăciune. Creştem, ajungem puternici, biruim, în rugăciunea noastră personală.
Rugăciunile dumneavoastră vor fi cele mai bune ajutoare, *când cuvântările dumnea voastră vor fi încă pe nico vală.*
Pe când alţii ca Esau vânează să prindă prada lor, dumneavoastră, cu ajutorul rugăciunii, veţi găsi mâncarea plăcută aproape de casă şi veţi putea spune, cu adevărat, ceea ce a spus Iacov atât de neadevărat: *„JDomnul mi 1-a scos înainte".* Dacă vă puteţi muia condeiele în inimile dumneavoastră, chemându-L cu seriozitate pe Domnul în ajutor, veţi scrie bine, şi dacă puteţi aduna materialul dumneavoastră pe genunchi la poarta cerului, veţi vorbi bine, negreşit. Rugăciunea, ca exerciţiu al minţii, vă va scoate înainte multe subiecte şi astfel vă va ajuta să alegeţi unul din ele, iar dacă veţi recurge la ea ca la o ocupaţie înaltă duhovnicească, ea vă va curaţi ochiul interior ca să vedeţi adevărul în lumina lui Dumnezeu. De multe ori textele vor refuza să vă deschidă uşa corturilor lor până nu le veţi deschide cu cheia rugăciunii. Cât de minunat s-au deschis cărţile pentru Daniel pe când se ruga! Cât de mult a învăţat Petru pe acoperişul casei! Odăiţa de rugăciune este camera cea mai bună pentru studiu. Comentatorii sunt buni învăţători, dar Autorul Sf. Scripturi este cel mai bun învăţător, şi rugăciunea se îndreaptă direct către El şi ne asigură ajutorul Lui pentru cauza noastră. 44
I'*:* lucfu mare să ajungi, cu ajutorul rugăciunii, în măduva unui text; să pătrunzi în el, hrănindu-te în sfinţenie din miezul lui.
Rugăciunea îţi pune la îndemână o pârghie pentru ridicarea învăţăturilor care au greutate. Oamenii se minunează cum au putut să fie ridicate pietrele unor morminte străvechi; dar mai degrabă ar trebui să ne întrebăm noi de unde au căpătat unii oameni o cunoştinţă atât de minunată despre unele învăţături lainice: n-a fost oare rugăciunea maşinăria aceea puternică ce a făcut această minune? Privirea la Domnul preface de multe ori întunericul în lumină. întrebând cu stăruinţă pe Dumnezeu, ajungi să ridici vălul şi să ţi se dea harul să priveşti *lucrurile adânci ale lui Dumnezeu.* Un teolog puritan a fost observat că, în cursul unor dezbateri, scria mereu pe hârtia pe care o avea dinainte. Când ceilalţi s-au arătat curioşi să vadă ce notiţă a luat, n-au găsit pe acea pagină decât: *„JWai multă lumină. Doamne! Mai multă lumină, Doamne.'",* cuvinte repetate de zeci de ori. Aceasta este o rugăciune foarte potrivită pentru cercetătorul Cuvântului, când îşi pregăteşte cuvântarea. De multe ori veţi vedea noi şiruri de gânduri răsărind din textul care vă stă în faţă, ca şi cum stânca ar fi fost lovită de toiagul lui Moise; noi zăcăminte de mărgăritare scumpe se vor descoperi privirii dumneavoastră uimite când săpaţi cu hărnicie în Cuvântul lui Dumnezeu şi folosiţi ciocanul rugăciunii. Uneori vă veţi simţi ca şi închişi, dar după aceea un drum nou se va deschide înaintea dumneavoastră. Cel ce are cheia lui David deschide şi nimeni nu mai închide. Dacă aţi coborât vreodată pe Rin, vederea acestui râu măreţ trebuie să vă fi

izbit, căci seamănă foarte mult cu o serie de lucruri legate între ele. înainte şi înapoi, vaporul pare cuprins ca de nişte ziduri masive de stâncă, sau de nişte şiruri de terase plantate cu vii, până când treci de o cotitură şi vezi cum bogatul râu curge înaintea ta cu încredere în puterea lui. Aceeaşi experienţă o face şi cercetătorul harnic al unui text. Acel text pare că este închis pentru dumneavoastră, dar rugăciunea mână corabia dumneavoastră în alte ape şi puteţi vedea acum râul larg şi adânc al adevărului dumnezeiesc curgând în plinătatea lui şi purtându-vă pe undele lui. Nu este acesta un motiv convingător pentru a persevera în rugăciuni şi cereri?
întrebuinţaţi rugăciunea ca pe un toiag cu care să săpaţi şi atunci izvoare de apă vie vor ţâşni din Cuvânt.
Cine va fi mulţumit să rămână cu setea nepotolită când ape vii pot fi găsite atât de uşor?
Cei mai buni şi mai sfinţi oameni au făcut totdeauna din rugăciune cea mai însemnată pregătire pentru amvon. Se zice despre M'Cheyne: *„Dornic să dea poporului său, duminica, ceva care să-1 lî costal, el nu venea niciodată înaintea credincioşilor, afară dacă nu-1 împiedica vreun lucru urgent, fără să fî meditat şi fără să se fi rugat mult. Principiul lui, legat de acest subiect, a reieşit dintr-o remarcă adresată unuia dintre noi, cu prilejul unei discuţii purtate pe tema respectivă. Astfel, cerându-i-se părerea în privinţa unei bune pregătiri pentru predică, elne-a adus aminte de Exod27.20: «untdelemn curat de măsline fără drojdii, ca să ardă în candele necurmat»; şi totuşi duhul său de rugăciune era*

şi mai puternic. în ade văr, el nu putea să nu se roage mult lui Dumnezeu înainte de a intra în Biserică. Simţea nevoia să se scalde în iubirea lui Dumnezeu, Lucrarea lui era profund marcată de lucrurile spirituale pe care le văzuse, care îi sfinţiseră sufletul, sănătatea duhovnicească fiind absolut necesară pentru slujba pe care o îndeplinea. Pentru el începutul oricărui lucru consta mereu în pregătirea propriului său suflet. Pereţii odăii lui erau martorii rugăciunilor lui stăruitoare, ai lacrinulor ca şi ai strigătelor lui".
Rugăciunea vă va ajuta într-un chip deosebit în propovăduirea Evangheliei. De fapt nimic nu vă poale ajuta atât de mult să predicaţi ca faptul de a coborî proaspăt de pe muntele părtăşiei cu Dumnezeu pentru a vorbi cu oamenii. Nimeni nu este mai destoinic să îndemne pe oameni ca acela care s-a luptat cu Dumnezeu pentru ei. Se zice despre Alleine: *„Elpunea toată inima în rugăciune şi predică. Rugăciunile şi îndemnurile lui erau atât de iubitoare, atât depline de zel sfânt, de viaţă şi putere, încât pur şi simplu îi cucereau pe ascultătorii lui; el se topea şi cădea peste ei, astfel că dezgheţa şiţţmuia, ba uneori topea chiar şi inimile cele mai împietrite ".*
Această sfântă topire a inimilor n-ar fi putut avea loc dacă nu s-ar fi aşezat el mai întâi sub razele dogoritoare ale Soarelui neprihănirii prin legătura în ascuns cu Domnul înviat. O cuvântare cu adevărat plină de simţire, dar fără afectare ci cu multă afecţiune nu poate fi decât urmarea rugăciunii. Nu este retorică mai bună decât aceea a inimii şi nici şcoală mai bună nu poate fi decât aceea la piciorul crucii. Ar fi mai bine să nu fi învăţat nici o regulă de oratorie omenească, ci să fiţi plini de puterea lui Isus, decât să cunoaşteţi pe de rost pe Quintilian, Cicero şi Aristotel, şi să rămâneţi Iară ungerea apostolică. Se poate ca rugăciunea să nu vă facă elocvenţi în felul oamenilor, dar într-adevăr vă va face astfel, căci veţi vorbi din inimă; dar oare nu-i tocmai acesta sensul cuvântului „elocvent"? Rugăciunea va face ca focul din cer să se coboare peste jertfa dumneavoastră şi se va dovedi că astfel este primită de Dumnezeu.
După cum adesea în cursul pregătirii, ca răspuns la rugăciune, au ţâşnit noi izvoare de gânduri, la fel se va întâmpla şi în timpul predicii. Mulţi predicatori care se bizuie pe Duhul Sfânt, vă vor spune că gândurile lor cele mai pline de viaţă şi mai bune, nu sunt acelea pe care le-au avut înainte, ci gândurile care le-au venit în zbor pe aripi de îngeri; comori negândite, aduse pe neaşteptate de mâini cereşti; seminţe de flori aduse din paradis de vântul care suflă dinspre munţii de smirnă. De multe ori, când m-am simţit încurcat în gând şi în expresii, suspinul ascuns al inimii mi-a adus ajutor şi m-am bucurat de o libertate mai mare ca de obicei. Dar cum vom îndrăzni să ne rugăm în timpul bătăliei, dacă n-am strigat către Domnul când ne puneam armătura? Aducerea aminte a luptei pe care a dat-o acasă îl mângâie pe predicatorul încurcat când se află la amvon; Dumnezeu nu ne va părăsi dacă noi nu-L vom fi părăsit.
Dumneavoastră, fraţilor, veţi vedea că rugăciunea vă va aduce puterea necesară. După cum limbile de foc s-au pogorât peste apostoli pe când stăteau de veghe şi se rugau, tot aşa ele vor veni şi peste dumneavoastră. Când poate
veţi fi slăbiţi, vă veţi vedea ridicaţi pe neaşteptate, ca de puterea unui serafim. **Roţi** de foc vor fi puse la carul dumneavoastră care va fi început să meargă greu si armăsari îngereşti vor fi înhămaţi într-o clipă la carul dumneavoastră de foc şi vă veţi înălţa la ceruri ca şi Ilie, răpiţi de o însufleţire înflăcărată.
După predică, cum îşi va descărca predicatorul inima conştiincios şi va găsi el mângâiere pentru sufletul său, dacă nu-i va fi îngăduit să se apropie de Scaunul harului? Ridicaţi până la cea mai înaltă

treaptă a înflăcărării, cum ne putem uşura sufletele decât în rugăciuni stăruitoare? Sau dacă suntem cuprinşi de teama de a nu greşi, cum vom fi mângâiaţi dacă nu vom geme şi nu vom plânge în rugăciune înaintea Dumnezeului nostru? De câte ori nu ne-am frământat unii dintre noi în aşternut o jumătate de noapte din pricină că ne dădeam seama că mărturia noastră lasă de dorit! De câte ori n-arn avut dorinţa să ne repezim înapoi la amvon şi să vorbim cu mai multă putere despre lucrurile pe care le spusesem cu atâta răceală! Unde putem găsi odihnă dacă nu mărturi-sindu-ne păcatul şi rugându-ne cu căldură ca slăbiciunea sau nebunia noastră să nu-1 mai pună piedici lui Dumnezeu! Nu este cu putinţă ca într-o Biserică să revărsăm toată iubirea pe care o avem pentru turma noastră. Lucrătorul iubitor va căuta, ca Iosif, un loc unde să poată plânge; emoţiile lui, indiferent cât de liber ar putea să se exprime el, la amvon vor fi reţinute şi numai în rugăciune larticulară va putea el să le lase să curgă. Dacă nu putem îndupleca pe oameni pentru Dumnezeu, ne vom strădui cel puţin să-L înduplecăm pe Dumnezeu pentru binele oamenilor. Nu-i putem mântui şi nici măcar îndupleca să fie mântuiţi, dar cel puţin putem plânge pentru nebunia lor şi putem ruga pe Domnul să intervină. Ca şi Ieremia putem să ne hotărâm astfel: *„Dacă nu vreţi să ascultaţi, voi plânge în ascuns pentru mândria voastră; mi se vor topi ochii în lacrimi".* Faţă de apeluri atât de mişcătoare, inima omului nu poate să rămână nepăsătoare niciodată; la vreme potrivită, cel ce seamănă cu lacrimi, va ajunge să câştige cu bucurie sufletele.
între rugăciunea stăruitoare şi izbândă, este o legătură lămurită, ca şi între durerile naşterii şi naştere, între semănatul cu lacrimi şi seceratul cu bucurie. *„Cum se face că sămânţa dumneavoastră răsare aşa de repede?"* a întrebat un grădinar pe altul. *„J>entru că o înmoi",* i-a răspuns acesta. Trebuie să înmuiem toate învăţăturile noastre în lacrimi, când numai Dumnezeu este de faţă şi atunci creşterea lor ne va mira şi ne va face mare plăcere.
Mai poate cineva să se mire de succesul lui Brainerd, când în jurnalul lui citim asemenea notiţă? *„Ziua Domnului, 25 aprilie. Azi-dimineaţă am petrecut vreo două ore în îndeletniciri sfinte, şi am putut mai bine ca de obicei să mă lupt în rugăciune pentru sufletele nemuritoare. Deşi era foarte devreme, şi soarele încă nu strălucea, corpul îmi era plin de sudoare".*
Secretul puterii lui Luther, era în aceeaşi direcţie. Theodorus a spus despre el: *„L-am auzit rugându-se, dar bunule Dumnezeu, cu câtă viaţă şi cu cât duh se mai ruga! Era atât de plin de respect de parcă ar fi vorbit cu Dumnezeu şi totuşi era atât de plin de încredere de parcă ar fi vorbit cu un prieten ".*
47
Fraţilor, vă îndemn să fiţi oameni ai rugăciunii. Poate că nu veţi avea talente mari, dar vă veţi putea foarte bine lipsi de ele dacă veţi prisosi în rugăciune. Dacă nu vă veţi ruga pentru ce aţi semănat, se poate ca suveranitatea lui Dumnezeu să dea binecuvântare, dar n-aveţi dreptul să vă aşteptaţi la ea, şi dacă vine nu vă va aduce mângâiere în sufletul dumneavoastră.
Citeam ieri o carte scrisă de părintele Faber, care a slujit la oratoriul Brompton, o interesantă sinteză de adevăr şi fantezie. El dă un bun exemplu în acest sens. Un predicator oarecare, prin ale cărui predici zeci de oameni se întorceau la Dumnezeu, a avut o descoperire de sus, că nici una din aceste întoarceri nu se datora predicilor lui elocvente, ci rugăciunilor unui frate, un laic care nici nu ştia carte, care stătea pe treptele amvonului şi se ruga întotdeauna pentru reuşita predicii. Poate că în ziua când toate vor fi descoperite, va fi la fel şi pentru noi. Poate că după ce ne-am trudit mult cu predica, vom descoperi că toată cinstea i se cuvine altui ziditor ale cărui rugăciuni au fost aur, argint şi pietre scumpe, pe când predicile noastre fără rugăciuni nu erau decât lemn, fân şi trestie.
După ce am terminat predica, dacă suntem adevăraţi slujitori ai lui Dumnezeu, nu vom fi sfârşit cu rugăciunea, pentru că întreaga Biserică, fiecare credincios în parte, ne va implora cu cuvintele macedoneanului: „ *Treci în Macedonia şi ajută-ne"în rugăciune.* Dacă veţi fi fost în stare să biruiţi în rugăciune, vi se vor adresa multe cereri să vă rugaţi pentru alţii, care se vor strânge în jurul dumneavoastră, dorind să-i treceţi pe lista de rugăciune, astfel că vă veţi vedea mereu însărcinaţi cu treburi la Scaunul harului pentru prietenii şi ascultătorii dumneavoastră. Aşa mi se întâmplă mie întotdeauna, şi simt o plăcere să mi se adreseze asemenea cereri pentru ca să le aduc înaintea Domnului meu. Niciodată nu vă pot lipsi subiectele de rugăciune, chiar dacă oamenii nu vi le-ar propune. Priviţi la Biserica dumneavoastră. Totdeauna se găsesc bolnavi în ea, trupeşte şi sufleteşte. Unii nu sunt mântuiţi, alţii caută mântuirea şi n-o găsesc. Mulţi sunt deznădăjduiţi şi nu puţini dau înapoi, sau sunt întristaţi. Sunt lacrimi ale văduvelor şi suspine ale orfanilor depuse în burduful dumneavoastră spre a fi vărsate înaintea Domnului. Dacă eşti cu adevărat slujitor al lui Dumnezeu, vei sta ca un preot înaintea Domnului, purtând în chip duhovnicesc efo-dul şi placa pe care sunt scrise numele copiilor lui Israel, rugându-te pentru ei dincolo de perdeaua dinăuntru. Am cunoscut fraţi care au ţinut o listă de persoane pentru care s-au simţit în mod deosebit îndemnaţi să se roage, şi nu mă îndoiesc că lista aceea le aducea adeseori aminte de ceea ce ar fi fost uşor să uite. Dar Biserica locală nu vă va umple inima şi nu vă va acoperi tot timpul, astfel că poporul dumneavoastră şi întreaga lume vă vor oferi subiecte de rugăciune.
Omul care se roagă cu putere, poate fi ca un zid în jurul ţării lui, îngerul ei păzitor şi scutul ei. Am auzit cum se temeau duşmanii protestantismului de rugăciunile lui Knox, de care le era frică mai mult ca de

armele a 10 000 de oameni.

Renumitul Welch se ruga şi el mult pentru ţara sa; el avea obiceiul să spună că se miră cum poate un creştin să rămână toată noaptea în pat şi să nu se scoale să se roage. Când soţia lui, temându-se să nu răcească, se scula şi se ducea dupăel în camera în care se retrăsese, ea îl auzea rugându-se cu cuvinte întretăiate: *„Doamne, nu vrei să-mi dai Scoţia?" O,* de ne-am lupta aşa în rugăciune la miezul nopţii, strigând: *„Doamne, nu vrei să-nu dai sufletele ascultătorilor mei?ţ*
Lucrătorul care nu se roagă din inimă pentru lucrarea lui, trebuie să fie negreşit un om plin de vanitate şi înfumurat. El se poartă ca şi cum s-ar simţi destoinic prin sine însuşi, şi de aceea n-are trebuinţă să apeleze la ajutorul lui I)umnezeu. însă, ce mândrie fără temei este aceasta să ne încrederii în noi înşine şi să ne închipuim că predicarea noastră poate să aibă atâta putere încât să-i abată pe oameni de la păcatele lor şi să-i aducă la Dumnezeu fără lucrarea Duhului Sfânt! Nu ne vom fi coborât la luptă până când Domnul oştirilor nu ne va fi îmbrăcat cu toată puterea şi ne va fi zis: *„Du-tc cu puterea aceasta pe care o ai!"*
Predicatorul care neglijează să se roage mult, trebuie să fie foarte neglijent în lucrarea lui. El nu-şi va fi înţeles chemarea. El nu va fi socotit preţul unui suflet sau nu va fi înţeles preţul veşniciei. El trebuie să fie un simplu funcţionar care a fost atras să ocupe un amvon pentru a căpăta bucata de pâine cuvenită unui „slujitor al altarului", sau este făţarnic, vrednic de a fi urât, unul care iubeşte laudele oamenilor şi nu iubeşte lauda Domnului. El va ajunge negreşit un vorbitor superficial, preţuit numai acolo unde harul este dispreţuit şi unde se umblă după o slavă deşartă. El nu poate fi unul din cei ce ară adânc şi seceră mult. El este un simplu pierde-vară şi, nu un plugar adevărat. Ca predicator, lui îi merge numele că trăieşte, dar este mort. în viaţa lui, el şchiopătează ca ologul pomenit în cartea Proverbelor, ale cărui picioare nu sunt la fel de lungi, căci rugăciunea lui este mai scurtă ca predica lui.
Mă tem că, mai mult sau mai puţin, majoritatea dintre noi ar trebui să se cerceteze în privinţa aceasta. Dacă cineva de aici ar cuteza să spună că se roagă atât cât trebuie, ca student, m-aş îndoi foarte mult de spusele lui; şi dacă aici se află un lucrător, diacon sau supraveghetor, care poate să spună că el este ocupat cu Dumnezeu în rugăciune în suficientă măsură, m-aş bucura să-1 cunosc. Nu pot decât să spun că dacă cineva pretinde să fi atins vrednicia aceasta, el mă lasă cu mult în urmă, căci eu n-am o asemenea pretenţie; m-aş bucura să pot face aşa ceva; şi fac mărturisirea aceasta, nu cu puţină ruşine, dar trebuie s-o fac. Dacă nu suntem mai neglijenţi decât alţii, aceasta nu este o mângâiere pentru noi, greşelile acestea nu suni scuze pentru noi. Cât de puţini dintre noi s-ar putea compara cu domnul Joseph Alleine, de care am pomenit mai înainte! Pe vremea când încă era sănătos, îi scria soţiei lui că se scula Ia ora 4 dimineaţa sau chiar şi mai devreme şi era foarte tulburat dacă auzea pe fierar sau alţi meseriaşi începându-şi lucrul lor înainte ca el să fie la părtăşia cu Dumnezeu. De multe ori îmi zicea: „ *Cum mă mai dă de ruşine zgomotul acesta! Nu merită Stăpânul meu mai mult decât stăpânul lor?"* De la ora 4 până la ora 8, el petrecea

în rugăciune, meditare şi cânta psalmi, lucru pentru care avea mare plăcere şi de care se ocupa singur în fiecare zi, ca şi împreună cu familia. Uneori, avea obiceiul să suspende rutina treburilor parohiale şi să consacre zile întregi acestor îndeletniciri ascunse pentru care scop aranja să se afle singur în vreo casă nelocuită, sau în vreun loc singuratic în vale. Acolo se ruga mult şi cugeta la Dumnezeu şi la cele cereşti. Am putea noi citi scrisoarea lui David Brainerd către Jonathan Edwards fără să roşim? „ *Viaţa lui,* spune Edwards, *arată calea dreaptă spre succes în lucrarea Domnului. El anticipa izbânda tot aşa cum un ostaş hotărât trăieşte mai dinainte biruinţa într-un asediu sau într-o bătălie; ori ca un om care ia parte la o alergare pentru un mare premiu. însufleţit de dragoste pentru Cristos şi pentru suflete, cum mai lucra el mereu cu toată inima nu numai în cuvânt şi în învăţătură, în public şi în particular, ci şi* în rugăciune *ziua şi noaptea, luptându-se cu Dumnezeu, în ascuns, şi suferind durerile naşterii, cu suspine care nu se pot spune, «până ce Cristos a vea să ia chip» în inimile oamenilor la care era trimis. Ce mare sete a vea el pentru ca lucrarea lui să fie binecuvântată, şi veghea asupra sufletelor ca unul care avea să dea socoteală de ele. Cum pornea el în puterea Domnului, Dumnezeu] său, căutând şi atârnând de puterea specială a Duhului Sfânt pentru a obţine ajutor şi izbândă! Şi ce roadă fericită a avut la urmă, după multă aşteptare şi după multe presimţiri sumbre şi descurajatoare; ca un adevărat urmaş alluilacov, el a stăruit în luptă tot timpul întunericului nopţii, până s-au revărsat zorii zilei celei noi".*
Nu ne vom ruşina oare când trebuie să citim jurnalul lui Henry Martyn, în care se găsesc

însemnări ca acestea: *„24 septembrie, am putut să execut hotărârea pe care o luasem ieri seara, când m-am culcat, şi anume: să închin ziua de astăzi postului şi rugăciunii. în cea dintâi rugăciune a mea, ceream să fiu eliberat de gândurile lumeşti, atârnând de puterea şi făgăduinţa lui Dumnezeu pentru a-mi fixa sufletul în tot timpul rugăciunii. Am fost ajutat să mă bucur de multă libertate faţă de lume timp de aproape o oră. După aceea, am citit istoria lui A vraam, ca să văd în ce mod familiar S-a descoperit Dumnezeu oamenilor muritori din vechime. Apoi, în rugăciunea pentru sfinţire, sufletul meu a răsuflat în libertate şi a tânjit cu înflăcărare după sfinţenia lui Dumnezeu, şi aceasta a fost cea mai bună parte din ziua aceasta ".* Poate că mai degrabă ne-am putea plânge, împreună cu el, că, după primul an în lucrul Domnului, socotea că dăduse prea mult timp slujbei în public şi prea puţin legăturii în ascuns cu Dumnezeu.

Cu greu ne putem da seama de câtă binecuvântare ne-am putut lipsi, din cauză că am neglijat rugăciunea, şi nici unul din noi nu poate şti cât de săraci suntem în comparaţie cu ceea ce am putea fi dacă am fi trăit într-o legătură din ce în ce mai apropiată cu Dumnezeu prin rugăciune. Părerile de rău sunt de prisos şi presupunerile n-au nici un rost, dar o hotărâre serioasă de a ne îndrepta, va fi cu mult mai folositoare. Rugăciunea nu este doar o opţiune, ci o necesitate absolută: trebuie să ne rugăm din ce în ce mai mult. Fapt este că secretul oricărei izbânzi în lucrarea Domnului constă în stăruinţa noastră la Scaunul harului. O mare binecuvântare pe care rugăciunea în odăiţă o aduce asupra lucrării este

50

iova care nu poate fi descris, nici imitat, ci mai degrabă înţeles, decât numit: ■■sic o rouă de la Domnul, o prezenţă dumnezeiască pe care o veţi simţi numaidecât, când voi spune că este *„ungerea de la Cel Sfânt".* Ce este aceasta? Mă întreb câtă vreme trebuie să ne batem capul până să putem spune cu cuvinte lămurite ce se înţelege prin *a predica sub ungerea Duhului;* şi totuşi cine predică, cunoaşte prezenţa acesteia, iar cel care ascultă, repede îşi dă seama de lipsa ei. Samaria înfometată înfăţişează o cuvântare lipsită de oncţiune. Ierusalimul, cu mâncările lui grase, pline de măduvă, poate reprezenta o predică îmbogăţită cu ungerea divină. Fiecare dintre noi ştie ce este prospeţimea dimineţii când mărgăritarele de rouă împodobesc orice fir de iarbă, dar cine poate descrie lucrul acesta? Şi cu cât mai puţin îl poate face? Aşa este taina ungerii duhovniceşti: o cunoaştem, dar nu le putem spune altora ce este ea. Pe cât este de uşor »-o primeşti, pe atât de prostesc lucru este s-o imiţi, cum fac unii când întrebuinţează expresii care vor să exprime o iubire înflăcărată; dar de cele mai multe «ni ele sunt indiciile unui sentimentalism bolnăvicios, sau ale unui limbaj fâ-ţiirnic: *„Scumpe Doamne!Dulce Doamne!"*Aceste cuvinte, rostite cu afectare, ne creează indispoziţie. Poate că altădată astfel de termeni erau nu numai admişi, dar şi apreciaţi, în special când au fost rostiţi, pentru prima dată, de un om sfânt, care vorbea ca din slava cerească; însă atunci când sunt repetate din I nnbuţie, sunt nu numai de nesuferit, dar chiar necuviincioase, dacă nu jignitoare. I Inii au încercat să imite oncţiunea prin tonuri nenaturale şi prin miorlăieli, iostogolindu-şi ochii, ridicându-şi mâinile într-un mod din cele mai ridicole, l'c scoţieni îi auzim mereu vorbind cu intonaţia şi accentul lui M'Cheyne. Noi însă vrem mai degrabă duhul lui decât manierele lui. Orice manieră şi nimic mai mult, fără putere, este ca orice stârv lipsit de viaţă, neplăcut, vătămător. I Inii fraţi ţintesc la inspiraţie prin sforţări şi ţipete, dar inspiraţia nu vine. Unii s au oprit în timpul cuvântărilor şi au spus: *„JDumnezeu să vă binecuvânteze!"* Iar alţii au făcut gesturi necontroîate şi şi-au înfipt unghiile în carne, ca şi cum in fi fost cuprinşi de nişte convulsii ale unei înflăcărări cereşti. Ei bine, toate acestea au miros de comportament scenic, teatral. A căuta să înflăcărezi pe ascultători prefăcându-te că eşti înflăcărat, este înşelăciune urâcioasă şi vrednică să fie dispreţuită de oamenii cinstiţi! *„A afecta sentimentul,* spune Richard Cecil, *exte un lucru urâcios şi degrabă descoperit, dar a simţi este calea cea mai dreaptă spre inimile oamenilor. Oncţiunea este un lucru pe care nu-1 poţi fabrica; iar imitaţiile ei sunt mai mult decât nefolositoare; ea însăşi este mai sus de orice pn fuire şi peste măsură de necesară, doar dacă ţintiţi să-i zidiţi pe credincioşi şi* o *iaduceţipe păcătoşila Domnul Isus. Secretul acesta este încredinţat aceluia < .ne se roagă în ascuns lui Dumnezeu; peste el se odihneşte rouă lui Dumnezeu; in jurul lui este mireasma care în veseleşte sufletul".*

Dacă ungerea pe care o avem nu vine de la Domnul oştirilor, suntem nişte înşelători; şi

deoarece nu o putem obţine decât prin rugăciune, să stăruim mereu .1 i u înflăcărare în rugăciune. *„Valul de lână" s* dumneavoastră să rămână pe ni ia rugăciunii până când este udat de rouă cerului. Nu intra să slujeşti în Templu

până ce nu te-ai spălat în ligheanul de aramă. Nu te gândi să fii un sol al harului, pentru alţii, până nu L-ai văzut tu însuţi pe Dumnezeul harului şi n-ai primit Cuvântul din gura Lui.

Timpul petrecut pe genunchi şi înaintea Domnului, este un timp foarte întăritor. David stătea înaintea Domnului. E un lucru foarte întăritor când poţi să ţii asemenea şedinţe, când sufletul este deschis ca o floare care soarbe razele soarelui, sau ca o placă fotografică sensibilă pe care se imprimă imaginea din faţa ei. Liniştea pe care unii oameni n-o pot suferi pentru că le descoperă sărăcia interioară, este ca un palat de cedru pentru cei înţelepţi, căci prin curţile lui sfinţite, binevoieşte să Se plimbe împăratul în frumuseţea Lui.

„Linişte sacră! Tu care eşti Poarta şu voiului inimii adânci, Lăstarul unui pom ceresc, îngheţul gurii şi dezgheţul minţii".

Flecknoe

Oricât de scump ar fi darul vorbirii, practica tăcerii îl întrece cu mult în unele privinţe. Credeţi că sunt un quaker? Fie şi aşa! în privinţa aceasta eu urmez pe George Fox cu multă dragoste, căci sunt convins că cei mai mulţi dintre noi pun prea mare preţ pe vorbire, care la urma urmei nu este decât găoacea gândirii. Contemplarea liniştită, închinăciunea tăcută, bucuria negrăită, de ele am parte când giuvaerele mele cele mai scumpe sunt înaintea mea.

Fraţilor, nu vă lipsiţi inimile de aceste mari comori de bucurie; nu vă lipsiţi de viaţa adâncă, pălăvrăgind mereu printre scoicile sfărâmate şi valurile spumegânde de pe ţărm.

Ţin să vă recomand ca atunci când vă planificaţi timpul, să vi-1 organizaţi în aşa fel, ca să aveţi suficient şi pentru rugăciune. Dacă rugăciunile dumneavoastră obişnuite nu menţin frăgezimea şi puterea sufletelor dumneavoastră şi simţiţi că slăbiţi, duceţi-vă singuri la o parte pentru o săptămână sau chiar pentru o lună, dacă e posibil. Avem sărbători ocazionale, de ce n-am avea adesea zile sfinte? Auzim că fraţii noştri mai bogaţi găsesc timp să facă o călătorie Ia Ierusalim: n-am putea să ne facem şi noi timp pentru o călătorie mai puţin anevoioasă şi mai folositoare spre cetatea cerească?

Isaac Ambrose, care a fost odată păstor la Preston şi a scris acea renumită carte „ *Looking un/o Jesus"* (Privind la Isus), îşi rezerva totdeauna o lună pe an să stea singur într-o colibă în pădurea de la Garstang. Nu e de mirare că era un teolog atât de puternic, când putea să petreacă un timp atât de lung pe munte cu Dumnezeu. Observ că romano-catolicii au aşa - numitele „retrageri", cu care prilej un număr de preoţi se retrag într-un loc de perfectă linişte, ca să petreacă un timp în post şi rugăciuni, în aşa fel ca sâ-şi înflăcăreze sufletele. Putem învăţa de Ia adversarii noştri. Ar fi un lucru măreţ ca, din când în când, un grup

<le fraţi cu adevărat duhovniceşti să petreacă o zi sau două în adevărata luptă nrzătoare, în rugăciune. Un timp petrecut de pastori într-un loc rezervat numai lor s-ar putea dovedi mai util decât într-o mulţime amestecată. Vremuri de smerenie şi de rugăciune pentru întreaga Biserică ne vor face de asemenea bine **dacă** ne ţinem de ele cu toată inima. Orele noastre de post şi rugăciune la Tabernacol au fost zile cu adevărat mari; niciodată nu s-a văzut poarta cerului mai larg deschisă; niciodată inimile noastre n-au fost mai aproape de slăvile de sus. Aştept venirea lunii noastre de rugăciune specială ca marinarii care aşteaptă să ajungă în port. Chiar dacă lucrarea noastră în public ar fi lăsată la o parte, pentru a ne da putinţa să ne rugăm în mod special, ar fi un mare câştig pentru Bisericile noastre. O călătorie spre ţărmurile aurite ale legăturii cu Dumnezeu si meditaţiei, vor fi răsplătite cu o încărcătură de sentimente sfinte şi gânduri înalte. Tăcerea noastră ar fi mai bună decât vorbirea noastră, dacă am petrece în singurătate cu Dumnezeu.

Când bătrânul Ieronim a lăsat la o parte toate treburile urgente pe care le avea de făcut, ca să facă ceva mai urgent şi pentru care simţea că are o chemare <k- sus, lucrul acesta a fost ceva măreţ. El avea o mare adunare, aşa cum ar vrea să aibă oricare dintre noi, dar a fost auzit spunând: *„Acum este nevoie să fie tradus Noul Testament. Trebuie să vă găsiţi alt predicator. Traducerea trebuie Zăcută. Plec în pustie, şi nu mă întorc până nu-mi voi termina misiunea".* Şi a plecat cu manuscrisele lui, s-a rugat şi a lucrat până a produs „Vulgata", care va trăi cât lumea; în general, este o minunată traducere a Sfintei Scripturi. Deoarece numai retragerea pentru învăţătură şi rugăciune au putut produce o astfel de lucrare nemuritoare, dacă şi noi am putea spune ascultătorilor noştri, când suntem îndemnaţi: *„Scumpiprieteni, trebuie să ne retragem pentru câtva timp ca să ne înviorăm sufletele în singurătate",* înaintarea noastră s-ar vedea curând, şi chiar dacă n-am scrie Vulgate, am face totuşi lucrări nemuritoare, care pot rezista la încercarea focului.

NOHJZĂ

Episcopalienii s-au lăudat că oamenii merg în bisericile lor să se roage şi să-L adore pe Dumnezeu pe când disidenţii se adună numai ca,să audă predicile. Răspundem că, deşi se poate să fie unii vinovaţi de răul acesta, nu se poate spune însă la fel despre tot poporul lui Dumnezeu şi copiii Lui sunt singurii care într-o biserică într-adevăr se bucură de devoţiune. Adunările noastre se strâng ca să se închine lui Dumnezeu şi afirmăm, fără şovăire, că, în adunările noastre libere, se înalţă tot atâtea rugăciuni către Dumnezeu ca şi în serviciile cele mai bune şi cele mai prospere ale Bisericii Anglicane.
Afară de asta, dacă observaţia vrea să însemne că auzirea predicilor nu este o închinare adusă lui Dumnezeu, atunci ea se întemeiază pe o greşeală grosolană, pentru că a asculta cum se cuvine Evanghelia este una din părţile cele mai alese ale închinăciunii aduse lui Dumnezeu. Lucrul acesta este un exerciţiu al minţii când este exersat cum se cuvine, în care toate facultăţile omului duhovnicesc sunt chemate la acţiune evlavioasă.
Faptul de a asculta cu smerenie Cuvântul, de a pune la lucru smerenia noastră, ne instruieşte credinţa, ne umple de bucurie, ne înflăcărează de iubire, ne insuflă zel şi ne înalţă spre cer. De multe ori, o predică a fost un fel de scară la cer a lui Iacov pe care am văzut îngerii lui Dumnezeu suindu-se şi cbborându-se, iar Dumnezeul legământului şezând deasupra ei. De multe ori, am simţit cum Dumnezeu a vorbit sufletelor noastre prin slujitorii Săi: *,^4ici este poarta cerului, aici este Casa lui Dumnezeu".* Am mărit Numele Domnului şi L-am lăudat din toată inima când ne vorbea prin Duhul Lui pe care L-a dat oamenilor.
De aceea nu trebuie să facem o atât de mare deosebire, cum ar vrea unii, între predică şi rugăciune, căci una dintre aceste părţi ale slujbei se îmbină cu cealaltă, iar predica de multe ori inspiră rugăciunea şi cântarea. Adevărata pre-dicare este o închinare bine primită înaintea lui Dumnezeu, pentru că ea pune în lumină toate însuşirile lui Dumnezeu; mărturia Evangheliei Lui, care îl glorifică în mod strălucit, ascultarea şi supunerea faţă de adevărul descoperit de El sunt o formă de închinăciune, bine primită înaintea Lui şi poate una din cele mai duhovniceşti din acelea cu care se poate îndeletnici inima omenească. Cu toate acestea, cum spune vechiul poet latin, se cuvine să învăţăm de la duşmanii noştri, şi de aceea se poate ca adversarii noştri în ceea ce priveşte liturghia să ne

fi indicat ceva util. în unele cazuri, este un punct slab în Bisericile noastre. Este regretabil că serviciile noastre nu se desfăşoară întotdeauna în forma cea mai bună, şi programele nu se prezintă în modul cel mai potrivit. Sunt Biserici unde rugăciunile nu sunt nici atât de pline de credinţă, nici atât de serioase, pe cât am dori, iar în alte părţi seriozitatea este atât de mult legată de neştiinţă şi credinţa ntât de afectată de declamaţie, că nici un credincios înţelept nu poate lua parte la serviciu cu plăcere.
Rugăciunea prin Duhul Sfânt nu este generală printre noi şi nu toţi se roagă cu mintea şi cu inima. Este loc pentru mai bine, dar pe alocuri schimbarea este foarte necesară şi urgentă. De aceea îngăduiţi-mi, iubiţii mei fraţi, să vă pun în gardă, ca nu cumva să vă prejudiciaţi serviciile divine prin rugăciunile dumneavoastră. Luaţi hotărârea solemnă ca tot ce faceţi în Locul sfânt să fie de cea mai bună calitate.
Fiţi încredinţaţi că rugăciunea spontană este cea mai potrivită cu Sfânta Scriptură şi ar trebui să fie cea mai bună formă de rugăciune publică. Dacă îţi pierzi încrederea în ceea ce faci, nu vei face niciodată ceea ce trebuie; de aceea fiţi încredinţaţi în cugetele dumneavoastră că vă închinaţi într-un chip justificat de Cuvântul lui Dumnezeu şi plăcut lui Dumnezeu. „Rugăciunile citite" nu se găsesc în Sfânta Scriptură oricât este ea de bogată în idei religioase; ele nu se află acolo, pentru că lucrul acesta nu era în realitate. Unde găsim noi în scrierile apostolilor măcar ideea de liturghie? Rugăciunea, în Bisericile din trecut, nu era condiţionată nici de formă, nici de cuvinte. Tertullian scrie: *„JSIe rugăm fără ca cineva să ne şoptească, să ne iniţieze, pentru cane rugăm din inimă".'* Iustin Martirul descrie pe lucrătorul din fruntea Bisericii ca unul care se roagă *„după destoinicia lui"?* Ar fi greu de descoperit unde şi când au început liturghiile. Ele au fost introduse treptat şi probabil odată cu declinul purităţii în Biserici. Introducerea lor printre credincioşii noştri ar însemna începutul declinului şi al

decăderii noastre. Subiectul mă ispiteşte să zăbovesc, dar nu de asta mă ocup acum, de aceea trec mai departe cu remarca de a fi consultate scrierile dr. John Owen, care tratează foarte bine acest subiect.[3]

Să dovedim superioritatea rugăciunii nepregătite, care este mai duhovnicească şi mai serioasă decât devoţiunea liturgică.

Este foarte trist lucru când ascultătorul este silit să spună că predicatorul predică mai bine decât se roagă. Aşa ceva nu este după pilda Domnului nostru; El a vorbit cum n-a vorbit nimeni; iar în ce priveşte rugăciunile Lui, ele i-au impresionat atât de mult pe ucenicii Lui, încât au zis: *„J)oamne, învaţă-ne şi pe noi să ne rugăm!"*

Toată capacitatea şi toată energia noastră ar trebui să fie puse în mişcare şi întreaga noastră fiinţă ar trebui să se ridice la cel mai înalt grad de eficienţă când ne rugăm în public, timp în care Duhul Sfânt să ne boteze sufletul cu

[1] Denique sine monitore, quia de pectore oramus. Tertuliani Apologet, c. 30

[2] Justin Martirul, Apoi. I, c. 68, p. 270, Ed. Otto

[3] A Discourse Concerning Liturgies and Their Imposition. Voi. XV. Owen's Works Goold's Edition.

influenţa Lui sfântă. Dar o exprimare incoerentă, neglijentă, nehotărâtă, care nu ţâşneşte din adâncul inimii şi are doar o formă de evlavie este o povară pentru oameni şi o urâciune înaintea Domnului. Dacă rugăciunea pregătită ar fi fost peste tot de un nivel mai înalt, nimeni nu s-ar fi gândit la liturghie; iar astăzi modelele de rugăciune n-au o altă scuză mai bună în afară de slăbiciunea devo-ţiunilor nepregătite. Secretul acestei stări de lucruri este că, de fapt, nu suntem credincioşi atât de spirituali cum ar trebui să fim.

Trebuie să cultivăm rugăciunea liberă, spontană, personală către Dumnezeu, altfel rugăciunea noastră în public va fi searbădă şi formalistă. Dacă gheţarul nu s-a topit sus pe munte, nu vor coborî râuleţe ca să înviorenze câmpia. Rugăciunea în secret este terenul nostru de antrenament pentru ceea ce facem în public, şi n-o putem neglija multă vreme, fără să o facem în neorânduială când ajungem înaintea oamenilor.

Rugăciunile noastre nu trebuie niciodată să se târască, ci să ne dea a vânt şi să ne înalţe. A vem nevoie de o stare de spirit cerească. Rugăciunile noastre către tronul harului trebuie să fie solemne şi smerite, nu limbute şi ţipătoare, sau formaliste şi neglijente. Modul de vorbire din viaţa de toate zilele nu este potrivit înaintea Domnului. Trebuie să ne plecăm cu respect şi cu cea mai mare «emere. Putem vorbi cu îndrăzneală către Domnul, dar EI este în cer, şi noi pe pământ, şi de aceea trebuie să ne ferim de cutezanţă. Când ne rugăm, ne aflăm în chip deosebit înaintea Celui Nemărginit; şi după cum un slujitor al regelui are, în faţa stăpânului său. o altă atitudine decât cea manifestată faţă de ceilalţi curteni, la fel ar trebui să se întâmple şi cu noi.

Am observat, în Bisericile din Olanda, că, îndată ce predicatorul începe să vorbească, toţi îşi pun pălăria pe cap, dar când începe să se roage, toţi îşi iau pălăria de pe cap. Acest obicei a fost practicat de unele Biserici, mai ales de cele puritane, şi a dăinuit multă vreme printre baptişti; oamenii îşi păstrau pălăriile pe cap în timpul acelor părţi din serviciu pe care nu le socoteau o închinare directă, dar le scoteau de îndată ce se apropiau direct de Dumnezeu, fie prin cântări, fie prin rugăciuni. Socotesc obiceiul acesta ca necuviincios şi motivaţia lui greşită. Am stăruit asupra faptului că deosebirea dintre predică şi rugăciune nu este mare, şi sunt convins că nimeni nu va propune să ne întoarcem la vechiul obicei sau la părerea pe care o înfăţişez; totuşi este o deosebire, deoarece în rugăciune vorbim de-a dreptul cu Dumnezeu, şi este altceva când căutăm să zidim pe semenii noştri; prin urmare, *„trebuie să ne scoatem încălţămintea din picioare căci locul pe care stăm este sfânt".*

Numai Domnul să fie ţinta rugăciunilor noastre! Feriţi-vă de a ţine seama de ascultători; feriţi-vă de a ţine discursuri în rugăciune, spre a fi pe placul ascultătorilor dumneavoastră. Rugăciunea nu trebuie să se transforme într-o predică publică indireclă. Este aproape o hulă a face din rugăciune un prilej de a te scoate în evidenţă. Rugăciunile frumoase sunt, în general, foarte vinovate, în prezenţa Domnului oştirilor, nu se cade ca păcătosul să facă paradă cu penele şi găteala cuvintelor pompoase, cu scopul de a câştiga aplauzele oame-

mior muritori. Făţarnicii care fac aşa, îşi primesc răsplata, dar este o răsplată <lc temut.

O grea sentinţă de condamnare a fost rostită la adresa unui predicator când acesta a spus măgulitor că rugăciunea lui a fost cea mai elocventă din câte au fost rostite în clădirea unei Biserici din Boston. Putem ţinti să înflăcărăm dorinţele şi năzuinţele celor ce ne ascultă când ne rugăm; dar fiecare cuvânt şi fiecare gând, trebuie să fie îndreptate spre Dumnezeu, şi numai în acea măsură îi vor atinge pe ceilalţi oameni, cât este de trebuinţă ca ei şi nevoile lor să fie aduse înaintea Domnului. Aduceţi-vă aminte de oameni în rugăciunile dumneavoastră, dar nu vă întocmiţi rugăciunile în aşa fel ca să câştigaţi stima lor.

Priviţi în sus, cu amândoi ochii.
Feriţi-vă de orice cuvânt vulgar în rugăciune. Trebuie să vă spun că am **auzit** unele rugăciuni pe care n-ar mai fi de folos să vi le repet, cu atât mai mult cu cât ele devin tot mai rare. Acum auzim rareori expresii vulgare în rugăciune, dar ele erau aşa de obişnuite în Bisericile Metodiste probabil mai mult din spuse, decât din realitate!
Oamenii cu mai puţină carte trebuie să se roage cu seriozitate în felul lor. Probabil că limbajul lor va supăra pe cei pretenţioşi, dar nu şi pe cei credincioşi; dar trebuie să tolerăm lucrul acesta, căci dacă sufletul este sincer şi lămurit, putem ierta multe expresii neplăcute.
Odată, într-o Biserică, l-am auzit pe un om sărac rugându-se aşa: *„Doamne, păzeşte pe tinerii aceştia în timpul banchetului, căci Tu ştii, Doamne, cum duşmanii îi pândesc, cum pândeşte o pisică şoarecele."* Unii au râs de această expresie, mie însă mi s-a părut corectă, dacă ţin seama cine a folosit-o. Puţină învăţătură dată cu blândeţe şi un sfat sau două îl vor ajuta pe acest om prevenind o repetiţie a ceea ce poate constitui o obiecţie, dar noi cei care predicăm de la amvon, trebuie să fim atenţi să fim suficient de clari.
Biograful predicatorului metodist Jacob Cîruber, menţionează, ca o prezenţă de spirit a lui, că, după ce 1-a auzit pe un tânăr pastor calvinist atacându-i violent crezul, şi i s-a cerut, să încheie cu rugăciune, aceasta printre altele, s-a rugat ca Domnul să binecuvânteze pe tânărul care predicase şi să-i dea mult har, *„pentru ca inima lui să poată li la fel de blândă ca şi capul lui".* Fără să mai vorbim de prostul-gust al unei asemenea dojane publice, făcută unui pastor ca şi el, fiecare om integru va înţelege că scaunul de îndurare al Celui Preaînalt nu este locul unde se pot rosti astfel de glume. Este foarte probabil că tânărul orator trebuia să fie pedepsit pentru greşeala comisă de el împotriva dragostei, dar celălalt pastor păcătuise de zece ori mai mult prin lipsa lui de bună-cuviinţă.
Cuvintele alese sunt nespus de potrivite pentru împăratul împăraţilor; nu trebuie să rostim niciodată cuvinte vulgare sau lumeşti.
O altă greşeală care, deasemenea, trebuie evitată în rugăciune este un belşug de cuvinte drăgăstoase. CMnd auzi mereu: *„ScumpeDoamne", „Binecuvântate Doamne", „DulceDoamne",* cuvintele acestea sunt ca o pată din cele mai urâte. Trebuie să mărturisesc că n^aş simţi nici o zguduire în inima mea când aş auzi
57
cuvintele: *„Scumpe huse",* dacă ele ar ieşi de pe buzele unui Rutherford, sau ale unui Hawker sau Herbert; da, dar când ele sunt rostite de persoane care nu s-au impus prin spiritualitatea lor, înclin să doresc ca, într-un chip sau altul, aceşti oameni să înţeleagă mai bine natura relaţiilor dintre om şi Dumnezeu. Cuvântul *„scump"* a ajuns prin întrebuinţarea lui de toate zilele, atât de comun şi de mic, încât, în anumite cazuri, rostirea lui în rugăciune nu contribuie la zidirea credincioşilor.
Se ridică cea mai puternică obiecţiune în privinţa repetării cuvântului *‚J)oamne",* mai ales în rugăciunile celor de curând întorşi la Dumnezeu, sau chiar ale unor studenţi la teologie. Cuvintele: *„O, Doamne, Doamne!",* ne mâhnesc când le auzim repetate fără încetare. *„Să nu iei în deşert Numele Domnului, Dumnezeului tău",* şi cu toate că Legea poate fi încălcată din neştiinţă, încălcarea ei este un păcat şi chiar un păcat foarte serios. Numele lui Dumnezeu nu trebuie să fie pus ca umplutură, ca să înlocuiască lipsa noastră de cuvinte. Aveţi grijă să rostiţi cu cel mai mare respect Numele Domnului!
în scrierile lor, evreii sau lasă un spaţiu liber pentru numele *„lehova",* sau scriu în locul lui numele *‚^donai",* pentru că socotesc că numele acesta este prea sacru pentru întrebuinţarea comună. Nu trebuie să fim atât de superstiţioşi, dar ar trebui să fim foarte respectuoşi. Ne putem lipsi foarte bine de un noian de *„oh* "-uri şi de alte interjecţii. Vorbitorii tineri greşesc de multe ori în privinţa aceasta.
Feriţi-vă de rugăciunea care poate Ii numită o cerere poruncitoare adresată lui Dumnezeu. Deşi subiectul este unul despre care limbajul nu ne-a dat mulţi termeni. Este foarte plăcut să auzi pe cineva luptându-se cu Dumnezeu în rugăciune şi zicând: *‚J*fu Te voi lăsa să pleci până ce nu mă vei binecuvânta",* dar trebuie să spunem lucrul acesta cuviincios, nu cu aroganţă, ca şi cum I-am porunci lui Dumnezeu şi am încerca să-I smulgem binecuvântarea. Aduceţi-vă aminte că Iacov nu era decât un simplu om, chiar dacă i s-a permis să lupte cu veşnicul EU SUNT. Totuşi, el a început să şchiopăteze din noaptea aceea, ca să poată vedea că Dumnezeu este înfricoşător şi că puterea de a birui nu era în el.
Am fost învăţaţi să spunem „Tatăl nostru", dar încă este *Tatăl nostru Care eşti în ceruri.* Poate exista familiaritate, dar o familiaritate sfântă, şi îndrăzneală, dar o îndrăzneală care vine din

har şi este lucrarea Duhului; nu îndrăzneala răzvrătitului care ia o înfăţişare neruşinată în faţa regelui său ofensat, ci îndrăzneala copilului care se teme pentru că iubeşte şi iubeşte pentru că se teme. Să nu cădeţi niciodată în greşeala de a vorbi lui Dumnezeu cu înfumurare şi obrăznicie. El nu trebuie să fie luat cu asalt ca un adversar, ci rugat ca Unul care este Domnul nostru. Să fim smeriţi în duh, şi aşa să ne rugăm.

Rugaţi- vă, când vă rugaţi, şi nu vorbiţi despre lucrul acesta. Oamenii de afaceri zic: *„Fiecare lucru îşi are locul lui şi fiecare lucru să fie la locul lui".* Când predici, predică, şi când te rogi, roagă-te. Cuvântări despre nevoia de ajutor în rugăciune, nu sunt rugăciune. De ce nu se duc oamenii direct la rugăciune? De ce dau târcoale, în loc să spună ce ar trebui să facă şi vor să facă?

De ce nu se apucă de lucru în Numele lui Dumnezeu? Fiţi serioşi şi apucaţi-vă să vă rugaţi şi îndreptaţi-vă faţa către Domnul. Rugaţi-vă pentru marile şi permanentele nevoi ale Bisericii şi, cu înflăcărarea credinţei, stăruiţi asupra nevoilor actuale ale ascultătorilor. Bolnavi, săraci, muribunzi cei dintre naţiuni şi evrei, şi toate clasele de oameni neglijaţi de societate pe care-i aveţi pe inimă, să fie amintiţi în rugăciunile dumneavoastră. Rugaţi-vă pentru poporul dumneavoastră alcătuit din sfinţi şi păcătoşi - nu ca şi cum toţi ar fi sfinţi. Amintiţi-i pe tineri, pe bătrâni, pe cei ce iau aminte la glasul Evangheliei şi pe cei nepăsători, pe cei credincioşi şi pe cei care au dat înapoi. Nu vă întoarceţi nici spre dreapta nici spre stânga, ci araţi înainte, trăgând drept brazda rugăciunii. Mărturisirea păcatelor dumneavoastră să fie adevărată, mulţumirile dumneavoastră exacte; iar cererile să fie ca şi cum aţi crede în Dumnezeu şi nu v-aţi îndoi de puterea rugăciunii. Spun lucrul acesta, pentru că atât de mulţi se roagă într-un fel atât de formalist încât îi determină pe unii observatori să tragă concluzia că asemenea oameni socotesc rugăciunea ca ceva cuviincios, dar, la urma urmei, ca ceva foarte neînsemnat şi îndoielnic în ce priveşte viaţa practică. Rugaţi-vă ca unii care L-aţi pus la încercare pe Dumnezeu, şi de aceea veniţi înaintea Lui cu o încredere neşovăielnică şi reînnoiţi cererile dumneavoastră; şi aduceţi-vă aminte, de fiecare dată să vă rugaţi lui Dumnezeu, iar nu să predicaţi rugându-vă, şi cu atât mai puţin, cum fac unii, să muşcaţi şi să înţepaţi.

De regulă, dacă sunteţi puşi să predicaţi, conduceţi dumneavoastră înşivă rugăciunea. Şi dacă sunteţi foarte preţuiţi pentru lucrarea dumneavoastră, cum nădăjduiesc să fiţi, cu puţină politeţe, dar cu multă hotărâre, nu vă supuneţi obiceiului de a vă alege oamenii care să se roage, cu gândul de a-i onora dându-le ceva de făcut. Actele noastre de credinţă, n-ar trebui niciodată să fie degradate prin transformarea lor în prilejuri de a-i complimenta pe fraţii noştri. Am auzit, din când în când, rugăciuni şi cântări numite *„preliminare"* ca şi cum ele n-ar fi fost decât o prefaţă la predică. Sper că lucrul acesta este rar printre noi; altfel, ar fi ceva care ne-ar face mare ruşine. Caut să iau asupra mea toată lucrarea din Biserică, pentru mine, ca şi pentru folosul ascultătorilor. Nu, fraţilor, cred că oricine poate să se roage în public. Nu, domnilor, convingerea mea este că rugăciunea este una din părţile cele mai de seamă, mai folositoare şi mai deosebite părţi ale serviciului şi trebuie să i se acorde mai multă atenţie decât predicii. Nu trebuie pus oricine să se roage, şi de aceea recomand să fie ales unul*mai destoinic. Se poate întâmpla ca, din cauza slăbiciunii sau ca urmare a unor împrejurări deosebite, să fie o uşurare pentru predicator ca cineva să se roage în locul lui, însă dacă Domnul v-a dat dragoste pentru lucrarea Lui, nu veţi face de multe ori cu voie bună acest lucru printr-un delegat. Dacă delegaţi pe cineva să facă ceva, acela să fie o persoană de spiritualitatea şi pregătirea în care puteţi avea deplină încredere. A pune însă pe neaşteptate pe un frate fără dar şi a-1 scoate în faţă să facă lucrul acesta este o ruşine.

Să slujim noi ceru 1 ui cu *mai puţin respect decât eu lui nostru carnal?*

Numiţi pe oamenii cei mai destoinici pentru rugăciune şi mai degrabă predica să nu fie atât de însemnată ca rugăciunea.

Nemărginitul Dumnezeu să fie servit cu ce este mai bun. Rugăciunea adresată Majestăţii Divine să fie cânlărită cu grijă şi înfăţişată cu toată puterea unei inimi trezite şi a unei priceperi duhovniceşti. Acela

care, prin legătura cu Dumnezeu, a fost pregătit să slujească oamenilor, este de obicei cel mai potrivit, dintre toţi cei prezenţi, să se roage. A întocmi un program în care să pună pe altul în locul lui înseamnă a strica armonia serviciului şi a-1 lipsi pe predicator tocmai de lucrul care l-ar întări înainte de predică. Uneori, s-ar crea condiţiile pentru a face comparaţii înlre unele părţi ale programului şi celelalte: de aceea, o asemenea practică n-ar trebui tolerată niciodată. Dacă fraţii nepregătiţi urmează să fie puşi la amvon să se roage înainte ca eu să predic, nu văd de ce nu mi-ar fi îngăduit să mă rog eu şi apoi să mă retrag şi să las pe aceşti fraţi să predice. Am spus toate acestea, ca să vă fac să înţelegeţi că trebuie să preţuiţi foarte mult rugăciunea în public şi să căutaţi la Domnul darurile şi harul necesar pentru a face ceea ce se cuvine.
Cei care dispreţuiesc toate rugăciunile spontane, vor contesta cu siguranţă, aceste remarci şi le vor folosi împotriva lor, dar pot să vă asigur că greşelile reclamate nu sunt frecvente printre noi şi, într-adevăr, aproape au dispărut, în timp ce scandalul cauzal de ele nu a fost, în cel mai rău caz, la fel de mare ca cel ocazionat de felul în care deseori este ţinut serviciul liturgic. Mult prea des serviciul în Biserică se derulează în grabă, iară o atitudine de devoţiune, ca şi cum ar fi piesa unui cântăreţ de balade. Cuvintele sunt repetate papagaliceşte, fără cea mai mică apreciere a sensului lor; nu doar uneori, ci frecvent, în ceea ce este destinat adorării episcopale, poţi vedea ochii oamenilor şi ochii celor care cântă în cor, chiar şi ochii pastorului îndreptându-se în toate direcţiile, în timp ce nici chiar din tonul cilirii, nu rezultă vreun sentiment de reverenţă pentru text. (Este onest să admitem, şi facem aceasta cu plăcere, că, în ullimii ani, această greşeală este din ce în ce mai rară.) Am participat la înmormântări, unde serviciul Bisericii Anglicane a fost galopat atât de necuviincios, încât a înlăturat tot ce putea să mă împiedice să arunc în capul acelui om perniţa pe care se îngenunchează la rugăciune. M-am simţii atât de indignat încât n-am ştiut ce să fac: să ascult în prezenţa persoanelor îndurerate, ale căror inimi sângerau, un om care făcea zgomot în timpul slujbei, ca şi cum ar fi fost plălit şi mai avea mult de lucru şi de aceea a dorit să facă aceasta cât de repede posibil? Ce efect s-ar fi putut gândi el că produce, sau ce rezultat bun puteau avea cuvintele smulse din spasmele lui, cuvinte ca urlete şi răzbunare şi vehemenţă, nu-mi pol imagina. într-adevăr, este şocant să vezi cum este distrus chiar minunatul serviciu de înmormântare, devenit o urâciune prin felul în care se **citeşte** frecvent. Menţionez aceasta numai pentru că, dacă ei critică rugăciunile M
noastre atât de sever putem aduce o contraacuzare ca să-i liniştim. Oricum, mai bine pentru noi să ne reparăm greşelile decât să le găsim pe ale altora.
Pentru a face ca rugăciunile noastre în public să fie ceea ce ar trebui să fie, cel dintâi lucru este *ca ele să fie un ce al inimii.* Este absolut necesar să ne rugăm cu toată inima, să punem tot sufletul în rugăciune. Ea trebuie să fie adevărată rugăciune, şi, dacă este aşa, atunci ca şi dragostea, ea va acoperi o sumedenie de păcate. Poţi să ierţi familiarităţile şi chiar grosolăniile cuiva când vezi că vorbeşte Creatorului său din adâncul inimii; căci lipsa de educaţie dă naştere numai la astfel de greşeli şi nicidecum la vreun rău moral sau duhovnicesc. Cel care se roagă în public trebuie să fie serios; căci ce pregătire mai poate fi pentru o predică acea rugăciune somnoroasă? Ce poate face pe oameni să nu se mai ducă la Casa lui Dumnezeu dacă nu o rugăciune somnoroasă? Puneţi, vă rog, tot sufletul în lucrarea aceasta. Dacă este vorba să faceţi vreodată ceva cu toată inima şi puterea dumneavoastră, atunci lucrul acesta să fie apropierea de Dumnezeu şi rugăciunea în public. Rugaţi-vă în aşa fel ca, printr-o atracţie dumnezeiască, să duceţi cu dumneavoastră toată Biserica la tronul lui Dumnezeu. Rugaţi-vă în aşa fel încât, prin puterea Duhului lui Dumnezeu Care Se odihneşte peste dumneavoastră, să exprimaţi dorinţele şi gândurile celor de faţă, şi să staţi înaintea Domnului ca singurul glas al sutelor de inimi care bat şi ard cu înflăcărare.
Pe lângă aceasta, rugăciunile noastre trebuie să fie *potrivite* cu starea adunării. Nu vreau să spun cu aceasta că trebuie să intraţi în toate amănuntele în care se găseşte adunarea. Cum am spus mai înainte, rugăciunea nu trebuie să fie un fel de înşiruire a întâmplărilor din cursul săptămânii, sau un registru al naşterilor, morţilor şi căsătoriilor membrilor turmei dumneavoastră, însă lucrurile generale care au avut loc în Biserică trebuie să fie notate în inima plină de grijă a lucrătorului. Ar trebui să aducă înaintea tronului harului, atât bucuriile cât şi întristările turmei sale şi să ceară binecuvântarea lui Dumnezeu pentru loate mişcările ei, pentru toate experienţele, lucrările şi iniţiativele ei sfinte, precum şi ca Dumnezeu să-i ierte toate lipsurile şi păcatele fără număr.
Apoi, ca o regulă negativă, aş zice: *„JVu faceţi rugăciuni lungi!"*
Mi se pare că John McDonald spunea: *„Dacă eşti în duhul rugăciunii nu zăbo vi prea mult, pentru că alţii nu sunt în stare să ţină pasul cu tine într-o asemenea spiritualitate neobişnuită; iar dacă nu eşti în duhul de rugăciune nu o lungi, pentru că vei obosi pe ascultători".*
Livingstone spunea despre Robert Bruce din Edinburgh, renumitul contemporan al lui Andrew Melville: *„Nici un om din vremea lui n-a vorbit aşa de puternic şi lămurit în puterea Duhului. Nimeni n-a fost atât de mult folosit pentru întoarcerea oamenilor la Dumnezeu. Da, mulţi din ascultătorii lui socoteau că nici un om de la apostoli încoace nu vorbise cu atâta putere". El se ruga foarte scurt când*

erau alţii de faţă, dar propoziţia era o săgeată aruncată spre cer. L-am auzit spunând că obosea când alţii se rugau mult; dar când era singur petrecea mult timp luptându-se în rugăciune. în anumite ocazii, cineva s-ar

61

putea ruga 20' în rugăciunea de dimineaţă, dacă este mişcat într-un chip deosebit sau răpit într-o stare de extaz dar lucrul acesta n-ar trebui să se întâmple de prea multe ori. Prietenul meu, Dr. Charles Brown din Edinburgh, a stabilit, în urma unei chibzuiri pe îndelete, că 10' este timpul limită la care ar trebui prelungită rugăciunea în public. Strămoşii noştri puritani obişnuiau să se roage 45' sau mai mult, dar trebuie să vă amintiţi că ei nu erau siguri că vor mai avea vreodată ocazia să se roage în faţa unei adunări, şi de aceea îşi luau o porţie bună; pe lângă aceasta, pe atunci oamenii nu aveau, ca astăzi, o repulsie faţă de rugăciunile şi predicile lungi. în particular te poţi ruga cât de mult. Aici nu vă limităm la un minut, 10 ore sau 10 zile: dacă vă place, cu atât mai bine. Vorbim acum de acele rugăciuni în public care vin înainte sau după predică, şi care nu ar trebui să depăşească 15'. Numai 1 % se va plânge că ai fost prea scurt, iar zeci de inşi vor murmura că i-ai obosit cu lungimea rugăciunii. *„.. .Rugăciunea lui mi-a creat o bună dispoziţie",* a spus George Whitefield despre un predicator oarecare *„şi dacă s-ar fi oprit ar fi fost foarte bine, dar mi-a stricat-o lungind rugăciunea".* îndelunga răbdare a lui Dumnezeu s-a arătat prin cruţarea unor predicatori care au păcătuit mult în privinţa aceasta. Ei au adus multă vătămare duhului de rugăciune din poporul lui Dumnezeu prin cuvântările lor lungi; şi totuşi Dumnezeu, în îndurarea Lui, le-a îngăduit să mai slujească în Locul preasfânt. Vai i de cei ce trebuie să asculte păstorii care se roagă 25' în public şi pe urmă cer lui Dumnezeu să le ierte lipsurile.

Nu lungiţi prea mult rugăciunea din mai multe motive: mai întâi, pentru că te oboseşti tu singur ca şi pe ascultătorii tăi; în al doilea rând, pentru că rugân-du-te prea mult, descurajezi Biserica să mai asculte predica. Toată această vorbire lungă, uscată, plictisitoare în rugăciune nu face decât să slăbească atenţia şi vegherea ajunge să fie blocată. Nimeni nu s-ar gândi să astupe poarta auzului cu cărămizi sau cu pietre când ar avea de gând s-o ia cu asalt. Din contră, poate fi cruţată pentru ca berbecul Evangheliei s-o poată lovi cu folos când va veni momentul să fie folosit.

Rugăciunile lungi constau fie din repetări, fie din explicaţii nefolositoare, pe care Dumnezeu nu le cere; sau unele degenerează în adevărate predici, astfel că nu este nici o deosebire între rugăciune şi predică, numai că pe una predicatorul o ţine cu ochii închişi, iar pe cealaltă cu ochii deschişi. în rugăciune nu este nevoie să repetăm catechismul, nu este nevoie să istorisim experienţele tuturor celor de faţă sau chiar pe ale noastre, nu este nevoie să însăilăm o sumă de texte din Biblie şi să-i cităm pe David, pe Daniel, pe Iov, pe Pavel, pe Petru şi pe toţi ceilalţi spunând: *„slujitorul Tău de altădată a fost aşa sau aşa ".*

Este nevoie ca prin rugăciune, să ne apropiem de Dumnezeu, dar să nu prelungim vorbirea până ce toţi au ajuns să dorească să audă cuvântul *amin.* Nu mă pot abţine să vă dau următorul sfat: să nu creaţi niciodată impresia că încheiaţi şi, după aceea, să începeţi din nou, pentru alte 5'. Când prietenii înţeleg că eşti pe punctul de a sfârşi, ei nu pot continua cu o tresărire să fie într-un duh de rugăciune. Am cunoscut oameni care ne chinuiau cu speranţa că se apropiau de

62

sfârşit şi apoi, cu unnou avânt, reluau de 2-3 ori; lucrul acesta este total lipsit <lc înţelepciune şi neplăcut.

O altă regulă: *nu întrebuinţaţi jargonul.* Fraţii mei, sfârşiţi de-a binelea cu aşa ceva. El şi-a trăit traiul, lăsaţi-1 să moară. Această paradă duhovnicească nu poate fi dispreţuită îndeajuns. Unele lucruri sunt curate născociri; altele sunt pasaje luate din apocrife, altele sunt texte atribuite Sf. Scripturi, dar care au fost grozav de denaturate de când au venit de la Autorul Scripturii. în Revista Baptistă din 1861, am făcut următoarele observaţii asupra vulgarităţilor obişnuite în adunările de rugăciune: .Jargonul este un mare rău. Cine poate îndreptăţi expresii ca cele de mai jos: *«N-am vrea să ne repezim în prezenţa Ta, cum se repede calul Iară minte în luptă».* Ca şi cum caii ar avea raţiune sau parcă nu ar fi mai bine să arăţi spiritul şi energia calului decât lenea şi stupiditatea măgarului! Si contextul din care ne imaginăm că provine această propoziţie se referă mai mult la cântare decât la rugăciune; de aceea, ne bucurăm că fraza nu mai este uzitată. *«.Mergi, de la inimă la inimă, ca untdelemnul de la un vas la altul»,*

este probabil un citat din povestirea pentru copii. *,AU Baba şi cei 40 de hoţi",* un citat cum nu se poate mai obscur. Nu suntem conştienţi că uleiul curge dintr-un vas în altul într-un fel foarte tainic şi minunat; este adevărat mai degrabă, că el iese foarte încet la suprafaţă, şi de aceea este un simbol potrivit referitor la seriozitatea unor oameni; fără îndoială, că ar fi mai bine să primeşti har direct din cer decât dintr-un alt vas - o idee popească, pe care aparent o insinuează metafora, dacă într-adevăr are vreun înţeles. *„Biata Ta ţărână nedemnă[11]* este o expresie pe care şi-o aplică cei mai mândri oameni din adunare, şi nu rareori cei mai bogaţi şi linguşitori astfel că, în acest caz, ultimele două cuvinte nu sunt foarte nepotrivite. Am auzit de un om integru, care rugându-se perseverent pentru copiii şi nepoţii lui, a fost atât de învăluit în influenţa oarbă a acestei expresii, încât a exclamat: *«O, Doamne, mântuieşte ţărâna Ta, şi ţărâna ţărânii şi ţărâna ţărânii ţărânii Tale»".* Când Avraam a spus: *„Iată, am îndrăznit să vorbesc Domnului, eu care nu sunt decât praf şi cenuşă"* (Gen. 18.27), această exprimare a fost plină de forţă şi expresivă; dar forma ei citată greşit, denaturat şi abuziv nu trebuie să fie folosită. Un conglomerat de interpretări greşite ale Scripturii, zicale nepotrivite, metafore ridicole... constituie un fel de jargon spiritual: *„copil al neştiinţei nesfinte, al imitării nedemne, al făţărniciei lipsite de har".* Ele sunt o ruşine pentru aceia care le repetă mereu şi o supărare pentru aceia ale căror urechi sunt mereu lovite de ele.
Dr. Charles Brown, din Edinburgh, într-o admirabilă cuvântare ţinută la adunarea asociaţiei misionare de la Colegiu, dă exemple de citate greşite, semnalate frecvent în Scoţia, care uneori îşi fac drum şi dincolo de hotarele Scoţiei, liste vorba de o amestecare nefericită, uneori cu totul ridicolă, a Scripturii. Cine nu cunoaşte cuvintele următoare adresate lui Dumnezeu în rugăciune: „Tu eşti Cel Preaînalt a cărui locuinţă este veşnică şi laudele ei", cuvinte care nu sunt decât o amestecătură din două texte măreţe care sunt scoase din context, amândouă citate incorect şi unul fiind chiar deformat. Unul este Isaia 57.15:

„Aşa vorbeşte Cel Preaînalt, a cărui locuinţă este veşnică.şi al *cărui Nume este sfânt".* Celălalt este din Ps. 22.3: *„Totuşi Tu eşti Cel Sfânt şi Tu locuieşti în mijlocul laudelor lui Israel".*
Locuirea laudelor eternităţii, este, cel puţin, insuficientă. în eternitatea trecută nu existau laude de locuit. însă ce glorie există în condescendenţa lui Dumnezeu ca să locuiască chiar în mijlocul laudelor lui Israel, ale Bisericii răscumpărate! *Un* alt exemplu cu nimic mai puţin ridicol şi totuşj folosit atât de frecvent încât mi se pare că esleîn general privit ca având aprobarea Scripturii. Iată-I: *„Punem mâna la gură, şi gura în ţărână şi strigăm: «Necurat, necurat, Dumnezeule, îndură- Te de noi, păcătoşii» ".* Nu mai puţin de *patru* texte alăturate, fiecare frumos în sine însuşi. Primul, Iov 40.4: *„Iată, eu sunt prea mic; ce să-Ţi răspund? îmi pun mâna la gură".* Al doilea, Plângerile lui Ieremia 3.29: *„să-şi umple gura cu ţărână şi să nu-şipiardă nădejdea".* Al treilea, Leviticul 13.45 unde lcprosul este instruit să-şi acopere barba şi să strige: *„Necurat! Necurat!"* Şi al patrulea, rugăciunea vameşului. Dar câ(de nepotrivit ca întâi un om să-şi pună mâna la gură, apoi gura în ţărână şi la sfârşit să strige, etc! Singurul exemplu pe care îl adaug este o expresie aproape universală printre noi, şi am impresia că în general se crede că există în Scriptură: *„în bunăvoinţa Ta este viaţa şi bunătatea Ta preţuieşte mai mult decât viaţa".* Problema este că şi aceasta este o combinaţie nefericită a două pasaje în care cuvântul *viaţă* este folosit în sens diferit, chiar **incompatibil;** anume Psalmul 63.3: *„Fiindcă bunătatea Ta preţuieşte mai mult decât viaţa",* unde, evident, termenul se referă la viaţa aceasta prezentă, temporară.
O a doua categorie poale fi descrisă ca o modificare nefericită a limbajului Scripturii. Trebuie să spun că Psalmul 130: *„Din fundul adâncului, Te chem, Doamne!"* este unul din cei mai scumpi în întreaga Carte a Psalmilor? De ce trebuie să avem cuvintele lui David şi ale Duhului Sfânt exprimate aşa în rugăciunea publică, şi în mod alât de constant, încât oamenii noştri evlavioşi să le adopte în rugăciunile lor în societate şi în familie: *,JDarla Tine este iertare, ca să fii de temut, şi răscumpărare din belşug ca să fii căutat?"* Cât de preţioase cuvintele simple aşa cum sunt scrise în Psalm (vers. 4): *„Dar la Tine este iertare, ca să Iii de temut"; „Isracle, pune-li nădejdea în Domnul, căci la Domnul este îndurarea, şi la El este belşug de răscumpărarc!"(wcrs.* 7.8). Din nou, în acest Psalm binecuvântat, cuvintele celui de

al treilea verset: *„Dacă ai păstra, Doamne, aducerea aminte a nelegiuirilor, cine ar putea sta în picioare, Doamne?" Prea* rar sunt lăsate în simplitatea lor, ci trebuie să urmeze schimbarea: „Dacă ai fi foarte *strict* ca să păstrezi aducerea aminte a nelegiuirilor" ete. îmi amintesc că atunci când studiam, aveam aceasta într-o formă mult mai ofensivă: „Dacă ai fi strict ca să păstrezi aducerea aminte şi *riguros să pedepseşti!"* O altă schimbare favorită este următoarea: „Tu eşti în cer şi noi pe pământ; de aceea cuvintele noastre să fie puţine şi *bine rânduite."* Expresia simplă şi sublimă a lui Solomon (desigur, plină de învăţătură referitor la subiectul pe care îl tratez) este: *„Dumnezeu este în cer şi tu pe pământ; de* 64
acea să nu spui vorbe multe". (Ecl. 5.2). Pentru un alt exemplu din această categorie, observaţi cum sunt torturate cuvintele sublime ale lui Habacuc: „Ochii Tăi sunt aşa de curaţi că nu pot să vadă răul, şi nu poţi să priveşti nelegiuirea *Iară a versiune!"* Cuvintele Duhului Sfânt sunt: *„Ocbii Tăi sunt aşa de curaţi că nu pot să vadă răul, şi nu poţi să priveşti nelegiuirea!"* (Hab. 1.13). Trebuie să spun că puterea ilustraţiei „nu poţi privi" aproape dispare când adaugi că Dumnezeu Care nu poate privi *răul, poate* privi *nelegiuirea,* dar cu aversiune. O a treia categorie este formată din pleonasme fără înţeles, exces de banalităţi când se citează Scriptura. Una din acestea a devenit atât de universală, încât pot să spun că este folosită aproape de fiecare dată când se face referire la pasajul respectiv. „Fii în mijlocul al nostru (,aşa cum preferă unii să se exprime din nefericire,) „ca să ne binecuvântezi, *şila-ne bine".* Ce idee în plus este în ultima expresie: „şi fă-ne bine"? Pasajul la care se referă este Exod 20.24: *„în orice loc în care îmi voi aduce aminte de Numele Meu, voi veni la tine, şi te voi binecuvânta".* în Daniel 4.35 citim cuvintele alese: *„Nimeni nu poate să stea împotriva mâniei Lui, nici să-I zică: «Ce faci?»"* Schimbarea preferată de către unii este: *,JVimeni nu poate sta împotriva lucrării Lui.* "Apoi pasajul: *„Lucruri, pe care ochiul nu le-a văzut, urechea nu le-a auzit, şi la inima omului nu s-au suit, aşa sunt lucrurile, pe care le-a pregătit Dumnezeu pentru cei ce-L iubesc»"* a devenit: „Nici nu s-au suit la inima omului *să gândească* aceste lucruri". în mod constant, auzim că lui Dumnezeu I se spune „Cel care ascultă *şi răspunde* la rugăciuni", un pleonasm frecvent şi inutil, pentru că opinia Scripturii este că Dumnezeu ascultă rugăciunea şi exact în acel moment răspunde la ea —„O, *Tu, care asculţi rugăciunea, la Tine va veni orice făptură"; „Doamne, ascultă-mi rugăciunea!" „Iubesc pe Domnul, căci El aude glasul meu, cererile mele".* De unde apoi, acea banalitate în rugăciunea publică „Mângâierile Tale nu sunt nici puţine nici mici"? Bănuiesc că se referă la cuvintele lui Iov: „Pentru tine mângâierile lui Dumnezeu înseamnă puţin lucru?" Aşa că foarte rar se aude rugăciunea din Psalmul 74.20: „A/ *în vedere legământul! Căci locurile dosnice din ţară sunt pline de bârîoage de tâlhari"* fără adăugirea *,Jtngrozilori",* nici apelul la rugăciune din cartea lui Isaia: *„Şi nu-I daţi răgaz, până nu va aşeza din nou Ierusalimul, şi-1 va face o laudă pe pământ"* fără modificarea *Jntregulpământ",* nici apelul psalmistului: *„Pe cine altul am eu în cer afară de Tine? Şi pe pământ nu-mi găsesc plăcerea în nimeni decât în Tine",* fără modificarea: „nimeni pe *lot* pământul". Acestea din urmă pot părea într-adevăr lucruri fără importanţă. Şi aşa sunt, nu au fost importante ca să li se găsească greşeli, dar s-au întâmplat ocazional. însă văzute ca banalităţi stereotip, slabe în ele însele, în mod frecvent lăsând impresia că ar avea autoritatea Scripturii, eu gândesc cu sfială că ar trebui să nu mai fie folosite, ci să fie excluse din serviciile de închinare ale Bisericilor noastre prezbiteriene. Probabil vă va surprinde să aflaţi că singura autoritate, în Sf. Scriptură, pentru acea expresie favorită şi într-un fel specială, referitoare la *„răutatea păcatului alunecând ca o bucată dulce sub limba lui"* este în următoarele cuvinte în cartea

Iov 20.12. *„Dulce era răul în gura lui, îl ascundea* sub limbă". însă acum ajunge îmi pare rău numai că m-am simţit obligat să vorbesc atât de mult despre un subiect atât de nefericit. Oricum nu pot abandona chestiunea, fără să vă rog insistent să citaţi cu exactitate de fiecare dată din Cuvântul lui Dumnezeu.

Ar trebui să fie un punct de onoare între lucrătorii lui Dumnezeu, sa citeze întotdeauna corect Scriptura. Este greu să" fii totdeauna corect, dar tocmai pentru că este greu, ar trebui să fim mai cu multă grijă în privinţa aceasta. La Oxford sau Cambridge s-ar considera aproape ca o trădare sau o nelegiuire dacă un student al Universităţii ar cita greşit pe Virgiliu, Tacitus sau Homer; dar ca un predicator să citeze greşit pe Pavel, pe Moise sau David este ceva cu mult mai serios şi tot aşa de vrednic de cea mai severă

mustrare, căci de la un pastor se aşteaptă tot atât de mult cât de la o persoană care stă la catedră. Dumneavoastră care credeţi în teoria insuflării verbale - spre marea mea mulţumire - n-ar trebui să citaţi deloc până ce nu veţi pronunţa cuvintele exact, pentru că prin schimbarea unui singur cuvânt, puteţi schimba tot înţelesul dat de Dumnezeu unei fraze. Dacă nu puteţi citi corect din Scriptură de ce să mai citaţi în rugăciune? Folosiţi-vă de expresia proaspătă, aflată în mintea dumneavoastră trează, şi Dumnezeu o va primi la fel de bine ca pe un cuvânt din Scriptură. Luptaţi, cu toată energia, contra citării greşite şi a denaturării Scripturii şi renunţaţi pentru totdeauna la cuvintele de jargon, căci ele sunt desfigurări ale rugăciunii libere.
Am notat că unii au obiceiul - sper că nu l-aţi luat şi dumneavoastră - de a se ruga cu ochii deschişi. Lucrul acesta este nefiresc, dezgustător şi necuviincios. Câteodată, ochiul deschis spre cer poate fi la rândul lui impresionat, dar a privi în toate părţile când pretinzi a te adresa lui Dumnezeu cel nevăzut, este un lucru foarte urât. în vremurile de la începutul Bisericii, creştinii au condamnat acest urât obicei. în timpul rugăciunii, faceţi cât mai puţine mişcări. Nu este frumos să ridicaţi braţul ca la predică; a întinde sau a împreuna mâinile este un gest natural când este o înflăcărare sfântă. Glasul ar trebui să se potrivească cu subiectul, şi n-ar trebui să fie niciodată vijelios sau cutezător; tonu! cu care omul vorbeşte cu Dumnezeul său trebuie sa fie smerit şi respectuos. Nu ne învaţă chiar şi firea lucrul acesta? Apoi, dacă nici harul nu ne învaţă aşa ceva, atunci nu mai am nici o nădejde.
Câteva cuvinte pot fi edificatoare cu privire la rugăciunile dumneavoastră din serviciile de duminică. Pentru a împiedica să se înscăuneze între dumneavoastră obiceiul şi rutina, ar fi bine să se schimbe ordinea serviciilor cât de mult posibil. Ceea ce ne împinge Duhul Sfânt să facem, să facem numaidecât. Doar cu puţin timp în urmă am fost conştient în ce măsură controlul diaconilor a fost permis să se impună asupra lucrătorilor Evangheliei în anumite biserici ignorante. Totdeauna aveam obiceiul să ţin serviciile religioase cum ni s-a părut mai potrivit şi cu scopul să zidească, şi niciodată n-am auzit vreun cuvânt de obiecţie, deşi cred că trăiesc în cea mai mare intimitate cu colaboratorii mei; dar un coleg predicator mi-a spus azi-dimineaţă că odată, în adunarea de dimineaţă, s-au rugat la început, în loc să cânte o cântare şi, când s-a retras după 66
ndunare, diaconii i-au spus că nu vor să aibă nici o schimbare. Până acum am înţeles că Bisericile Baptiste nu sunt sub robia datinilor fixe în privinţa modului de închinare, şi totuşi aceste sărmane făpturi, aceşti pretinşi boieri ar vrea să lege pe predicatorii lor de regulile rezultate din ţinerea unor obiceiuri. Este I impui ca asemenea practici să fie desfiinţate pentru totdeauna. Pretutindeni să ţinem adunări cum ne călăuzeşte Duhul Sfânt şi cum judecăm noi că este riiai bine. Nu voim să fim obligaţi sa cântăm acum şi să ne rugăm pe urmă. Vom varia ordinea serviciului pentru a împiedica monotonia. Am auzit că dl Hinton a predicat odată la începutul adunării pentru ca cei ce aveau să vină târziu să aibă cel puţin prilejul să se roage. Şi atunci, de ce nu ar avea un impact pozitiv lucrurile neobişnuite? Monotonia aduce oboseală. De multe ori va fi un lucru foarte folositor ca oamenii să fie lăsaţi să tacă timp de 2-5'. Tăcerea solemnă dă închinării un spor de frumuseţe.

Adevărata rugăciune nu este zgomotul
pe care îl fac buzele religioase,
ci tăcerea unui suflet
care stă la picioarele Domnului.

Apoi, pentru a menţine atenţia şi a împiedica faptul ca oamenii să participe obosiţi variaţi ordinea rugăciunilor dumneavoastră.
Faceţi să varieze lungimea rugăciunilor dumneavoastră în public. Nu credeţi că ar fi mult mai bine dacă în loc să vă rugaţi 3' la început şi 15' după aceea, v-aţi ruga câte 9' ? N-ar fi mai bine să vă rugaţi mai mult în rugăciunea de începere şi nu aşa de mult la încheierea serviciului? N-ar fi mai indicat să se facă două rugăciuni mai scurte decât una foarte lungă şi alta foarte scurtă? Nu ar fi bine să cântăm după ce citim un capitol, sau 1-2 versete înainte de rugăciune? De ce să nu fim mulţumiţi cu câte două cântări sau numai cu câte una altă dată? De ce să nu se cânte după predică? Trebuie să te rogi totdeauna după predică sau de mai multe ori? Oare călăuzirea Duhului nu ne-ar putea pune la îndemână o diversitate de metode încă necunoscute nouă până acum?
Să facem aşa ca oamenii să nu privească programele ca fiind dinainte stabilite şi să revină la suferinţa de care abia au scăpat.
Schimbaţi conţinutul rugăciunilor dumneavoastră când faceţi cereri. Sunt multe subiecte care vă solicită atenţia: Biserica în slăbiciunea ei, cei care dau înapoi, grijile Bisericii şi mângâierea ei, lumea, vecinii, cei care ascultă Evanghelia şi încă nu sunt mântuiţi, tinerii, naţiunea. Nu vă rugaţi pentru toate acestea de fiecare dată, pentru că rugăciunile dumneavoastră vor fi lungi şi probabil neinteresante. Indiferent ce subiect va fi primul în inima dumneavoastră acela să constituie cererea cea mai arzătoare.

Este un mod de a avea ordine în rugăciune. Dacă Duhul Sfânt vă va călăuzi în acest sens, va face serviciul un întreg, îl va armoniza cu imnuri şi predică. Este foarte util să se menţină unitatea în serviciu în cazul în care puteţi, nu ca o lege impusă, ci cu inteligenţă, astfel ca

... predica, ar trebui să mergeți puțin mai departe: să prezentați un nivel de unitate în serviciu, fiind atenți și la cântări și la rugăciuni și la textul din Biblie, ca să păstrați același subiect principal. Nu este aproape deloc recomandabil procedeul, comun unor predicatori, de a repeta predica în ultima rugăciune. Acest lucru poate fi util pentru ascultători, dar este un subiect complet străin de rugăciune. Este bombastic, scolastic și nepotrivit: nu imitați această practică.

Feriți-vă ca de o viperă de încercarea de a stârni o falsă înflăcărare în rugăciunile dumneavoastră publice. Feriți-vă de încercarea de a afișa un aer serios. Rugați-vă cum vă dictează inima, sub călăuzirea Duhului Sfânt, și dacă vă simțiți greoi, spuneți lucrul acesta Domnului. N-ar fi un lucru rău să mărturisiți lipsa dumneavoastră de viață și să cereți să fiți înviorați. Aceasta va fi o rugăciune adevărată și bine primită, dar o înflăcărare prefăcută este o formă rușinoasă a minciunii. Nu imitați niciodată pe cei serioși. Poate cunoașteți vreun om bun care, când este mânat de zelul lui, geme iar altul începe să vorbească pițigăiat; dar din pricina aceasta nu începeți să vă tânguiți sau să țipați spre a poza ca ei. Fiți naturali întotdeauna și cereți-I lui Dumnezeu să vă călăuzească pretutindeni.

În sfârșit, acesta este un cuvânt pe care vi-l spun ca între patru ochi: *pregătiți-vă rugăciunea.* Mă veți întreba mirați: *„Ce vreți să spuneți cu aceasta?"* Ei bine, vreau să vă spun ceea ce nu vor să spună alții. S-a discutat odată într-o societate de păstori: *„Este bine ca păstorul să-și pregătească rugăciunea mai dinainte?"* Unii au spus un *nu* hotărât, și așa este. La fel de hotărât au spus și alții că este bine, și nu puteau să fie contraziși. Cred că ambele părți aveau dreptate. Cei dintâi înțelegeau prin pregătirea rugăciunii, studierea expresiilor și înjghebarea unui șir de gânduri, lucru despre care au spus cu toții că este opus închinării duhovnicești, unde ar trebui să ne lăsăm în seama Duhului Sfânt, ca să fim învățați în ce privește subiectul, cât și conținutul. Suntem cu totul de aceeași părere, căci dacă cineva își scrie rugăciunile, el poate să slujească o liturghie. Dar ceilalți frați voiau să spună cu totul altceva prin pregătire, nu pregătirea capului, ci a inimii, care constă dintr-o cugetare anterioară asupra importanței rugăciunii, din meditarea asupra nevoilor sufletelor și din a ne aduce aminte de făgăduințele pentru a căror împlinire ne vom ruga; în felul acesta venim înaintea Domnului cu o cerere scrisă pe tablele de carne ale inimii. Să nu venim înaintea tronului divin repezindu-ne la întâmplare, fără vreun scop sau o dorință precisă. *„Nu mă satur niciodată de rugăciune"* a spus cineva, *„pentru că totdeauna am cerut ceva precis"*. Fraților, așa sunt rugăciunile dumneavoastră? Vă ordonați pricinile înainte de a vă înfățișa înaintea Domnului? Cred că ar trebui să ne pregătim în rugăciune acasă pentru rugăciunea în public. Trăind aproape de Dumnezeu, ar trebui să păstrăm un duh de rugăciune, și atunci nu vom da greș când vom rosti rugăciunile noastre. Dacă ar trebui să se adauge ceva la cele de mai sus, ar fi memorarea Psalmilor și a părților din Scriptură care cuprind făgăduințe, cereri, mulțumiri și laude care pot ajuta la rugăciune.

Când vorbim cu Dumnezeu, nici un limbaj nu este mai potriv
Duhului Sfânt „Fă așa cum ai zis", întotdeauna va izbândi în
Preaînalt. De aceea vă sfătuiesc să memorați expresiile de închi
le inspiră Cuvântul lui Dumnezeu și apoi citirea continuă a Sri
pune pe buze totdeauna subiecte de cereri noi care vor fi ca o mi
ce va umple întreaga Casă a Domnului cu parfumul ei. Semințel
semănate astfel în memorie, vă vor da mereu un seceriș de aur
va încălzi inimile cu focul sfânt, la ceasul rugăciunii, în Biseri
David a folosit sabia lui Goliat în luptele care au urmat, tot așa
noi uneori cererile la care s-a răspuns și vom putea spune împre
Isai: *„Nu-i alta ca ea!"*, pe măsură ce Dumnezeu va lărgi tot mai n
noastră.

Rugăciunile noastre să fie serioase, pline de înflăcărare, de
putere. Mă rog ca Duhul Sfânt să-l învețe pe fiecare student al a
să se roage în public, ca Dumnezeu să fie slujit în cel mai bun
noastre să fie izvorâte din inimă, și dacă credincioșilor li se va p
predica n-a fost chiar atât de bună, să simtă că rugăciunea le-a î

a^i
o g Y r
£ s: > l

"■"■■" . Tk «^ M ^ »

îv pseptc ne ţţ

1 v , .-

ţţ somcrece coz

Predicile trebuie să conţină învăţătura adevăraţii iar învăţătura lor trebuie să fie solidă, plină de miez şi îmbelşugată. Nu ne suim la amvon să vorbim de dragul vorbirii; avem de împărtăşit altora învăţături de cea mai mare însemnătate şi nu ne permitem să spunem nimicuri plăcute. Şirul nostru de subiecte este aproape fără sfârşit, şi de aceea putem fi acuzaţi pe drept, dacă predicile noastre sunt jerpelite şi lipsite de miez. Dacă vorbim ca ambasadori ai Iui Dumnezeu, n-avem motive să ne plângem de lipsă de material, căci solia noastră este plină de dă pe deasupra. întreaga Evanghelie trebuie să fie înfăţişată de la amvon. Trebuie să vestim toată credinţa data sfinţilor o dată pentru totdeauna. Adevărul, aşa cum se află el în Domnul Isus, trebuie prezentat cu toată înţelepciunea, în aşa fel ca oamenii nu numai să-1 audă, ci să-1 şi *cunoască* în toată plinătatea lui. Noi nu slujim la altarul *„unuiDumnezeu necunoscut",* ci vorbim închinătorilor Aceluia despre Care este scris: *„Cei ce cunosc Numele Tău se încred în Tine".* A împărţi bine o predică, poate fi o artă folositoare. Dar dacă nu ai nimic de împărţit? Un simplu împărţitor este ca unul care se pricepe foarte bine să taie o pasăre gătilă, dar are o farfurie goală înaintea lui. A fi în stare să rosteşti un exordiu potrivit şi plăcut pentru o cuvântare şi a încheia cu o peroraţie respectabilă, ar putea să apară ca o operaţie ideală pentru un reprezentant religios, dar adevăratul slujitor al lui Cristos, ştie că adevărata valoare a unei predici trebuie să constea nu în felul ei de a fi, ci în adevărul pe care-1 cuprinde. Nimic nu poate înlocui lipsa de învăţătură; toată retorica din lume nu este decât ca pleava faţă de grâu, în comparaţie cu Evanghelia mărturiei noastre. Oricât de frumos ar fi coşul semănătorului, el nu are nici o valoare dacă nu este sămânţă în el. Cea mai măreaţă cuvântare nu este decât un fleac cu pretenţii, dacă învăţătura harului lipseşte din ea. Ea trece ca un nor peste capetele oamenilor, dar nu dă ploaie pământului însetat. De aceea, sufletele pe care nevoia le-a învăţat ce le trebuie şi nu primesc ce le trebuie, rămân dezamăgite sau şi mai rău decât atât. Stilul cuiva poate fi tot atât de fermecător ca al scriitoarei aceleia depre care cineva a spus că *„ar trebui să scrie pe o hârtie de argint cu o peniţă de cristal înmuiată în rouă şi să întrebuinţeze ca sugativă pulberea de pe aripile unui lluture",* dar pentru ascultătorii ale căror suflete se află în primejdie ce va fi simpla eleganţă decât doar ceva mai uşor ca deşertăciunea? 70

Caii nu trebuie să fie judecaţi după copite sau după hamuri, ci după membre, sftnge şi oase; iar predicile când sunt judecate de oameni integri, sunt în mare măsură judecate după dramul de adevăr evanghelic şi după puterea de duh evanghelic pe care le conţin.

Fraţilor, cântăriţi-vă predicile! Nu le serviţi cu metrul, ci cu kilogramul. Nu faceţi caz de cantitatea de cuvinte pe care le rostiţi, ci căutaţi să fiţi preţuiţi pentru calitatea materialului. Este o prostie să fim ieftini la cuvinte şi scumpi la adevăr. Foarte lipsit de adevăr trebuie să fie omul căruia i-ar plăcea să fie descris prin cuvintele marelui poet al lumii care zice: *„Gratiano vorbeşte foarte mult despre nimic, mai mult decât oricine din Veneţia. Argumentele lui sunt ca două boabe de grâu ascunse în doi saci cu pica vă. Poţi să cauţi o zi întreagă ca să le găseşti şi când le-ai găsit, vezi că nu merita să le cauţi."*

Chemările înflăcărate adresate sentimentelor sunt foarte bune, dar dacă nu sunt sprijinite de învăţături temeinice, ele sunt un foc de paie. Fii încredinţat că duhul de trezire cel mai înflăcărat nu va ajunge decât ca un fum dacă nu este întreţinut de combustibilul învăţăturii. Metoda lui Dumnezeu este de a pune I ,egea Lui înaintea omului şi pe urmă a i-o scrie pe inimă. Judecata este luminată şi după aceea patimile sunt biruite; citiţi Evrei 8.10 şi urmaţi apoi modelul harului. Nota lui Gouge asupra acestui pasaj este remarcabilă: *„Aici lucrătorii trebuie să-L imite pe Dumnezeu şi, cât pot, să-i înveţe pe oameni tainele Evangheliei, şi să-i în veţe ce să creadă şi să facă, iar după aceea să-i încurajeze să*

împlinească cu fapta ce i-au în vățat să facă; altfel, munca lor pare în zadar. Pentru că această metodă nu este urmată, oamenii cad în aşa de multe greşeli, cum se vede în zilele noastre". Fot adăuga la observaţia de mai sus că ea este în mod deosebit valabilă pentru credincioşii noştri mai puţin cunoscători ai învăţăhirilor evanghelice, printre care papistaşii fac prăpăd. învăţătura sănătoasă este cel mai bun protector împotriva rătăcirilor care bântuie în stânga şi dreapta. Ascultătorii dumneavoastră sunt dornici de învăţătura sănătoasă despre subiectele Bibliei şi trebuie s-o aibă. *VA* sunt îndreptăţiţi să audă explicaţii corecte ale Sfintei Scripturi şi, dacă dumneavoastră sunteţi „buni tălmaci, unul dintr-o mie" şi un adevărat trimis al cerului, le veţi da din belşug învăţătura necesară. Orice s-ar găsi în predicile dumneavoastră, dacă din ele lipseşte adevărul care zideşte, atunci lipsa aceasta este ca lipsa fainii din pâine, şi va fi fatală. Preţuiţi predicile mai degrabă după cuprinsul lor solid decât după suprafaţa lor. Multe predici sunt nişte pilde foarte slabe ale unor cuvântări despre cele de sus. Cred că observaţia următoare este foarte întemeiată, şi anume: dacă ascultaţi pe un conferenţiar care abordează probleme de astronomie sau geologie, în scurt timp vă veţi putea face o idee clară despre sistemul său, dar dacă ascultaţi încă 12 luni sau 12 ani pe predicatorii obişnuiţi, nu veţi căpăta nici măcar o idee despre sistemul lor teologic. Dacă aşa stau lucrurile, este o mare pagubă că o situaţie atât de regretabilă nu este percepută ca atare. Vai! Cuvintele nelămurite ale multora cu privire la cele mai alese din adevărurile veşnice şi întunecata pricepere a altor adevăruri de temelie, au dat prea multe temeiuri de critică.

Fraţilor, dacă nu cunoaşteţi teologie, nu sunteţi nimic din pastoratul vostru. Puteţi fi retori buni, bogaţi în fraze şlefuite, dar dacă vă lipseşte cunoştinţa adevărului evanghelic şi dacă nu va ieşi în stare să-i învăţaţi pe oameni, nu sunteţi decât o aramă sunătoare şi un chimval zângănitor. Vorbirea este de prea multe ori frunză de smochin care serveşte drept acoperământ ignoranţei teologice. Şiruri de cuvinte sforăitoare şi floricelele retorice în locul cugetărilor sănătoase. Asemenea lucruri n-ar trebui să existe. Belşugul de declamaţii goale şi lipsa de hrană spirituală, vor preface amvonul într-o catedră a stilului bombastic şi va inspira dispreţ în loc de respect.

Dacă nu suntem predicatorii care dau învăţătură şi nu hrănim sufletele cu adevăruri divine, putem fi oameni care ştiu foarte bine să citească poezii frumoase sau nişte vânzători iscusiţi de vorbe goale; sau vom fi ca împăratul Nero, care cânta la vioară în timp ce Roma ardea, şi trimitea corăbiile la Alexandria să aducă nisip pentru arenă, în timp populaţia săracă murea de foame din cauza lipsei de grâu.

Stăruim asupra faptului că predicile trebuie să cuprindă material bogat, şi *acest material să fie potrivit cu textul.* De obicei, predica ar trebui să se dezvolte din text, şi cu cât este mai lămurită, cu atât este mai bine. în privinţa spiritualizării şi acomodării se îngăduie foarte mult, dar libertatea nu trebuie să fie folosită abuziv, ci întotdeauna trebuie să existe o legătură, ba chiar mai mult decât o legătură îndepărtată, o adevărată înrudire între text şi predică. Am auzit deunăzi, o predică după un text frumos care era potrivit sau nepotrivit, după cum vreţi s-o luaţi. Proprietarul unei moşii şi membru al Bisericii dăduse nişte haine roşii femeilor bătrâne din parohie, Aceste fiinţe erau îndatorate să vină la Biserică în duminica următoare şi să stea în faţa amvonului, de la care unul din pretinşii urmaşi ai apostolilor i-a zidit pe sfinţi din cuvintele: *„Solomon în toată slava lui nu s-a îmbrăcat ca unul din ei".* Se zice că altădată, când acelaşi binefăcător al parohiei a dat câte o baniţă de cartofi fiecărui om cu familie numeroasă, subiectul din duminica următoare a fost acesta: *„Şi a zis:.. .Este mana".* Nu pot spune dacă în cazul acesta, materialul a fost potrivit cu textul; presupunem totuşi că a fost, căci este probabil ca toată treaba să fi fost o prostie. Unii fraţi sfârşesc cu textul imediat după lectura lui; după ce au dat toată cinstea locului aceluia deosebit enunţându-1, ei nu văd nevoia de a mai pomeni de el. Este ca şi cum şi-ar scoate pălăria în faţa acelei părţi din Scriptură şi după aceea trec pe alte ogoare şi pe alte păşuni. De ce vor mai fi luând un text? De ce şi-or fi mărginind slăvită lor libertate? De ce vor fi făcând din Scriptură o scară cu ajutorul căreia să se urce pe Pegasul lor neînvăţat şi neînşeuat? Cuvintele lui Dumnezeu nu sunt menite să fie un cârlig cu care un bun-de-gură să-şi tragă cizmele de la şapte poşte şi să sară cu ele de la Polul Nord la Polul Sud.

Modul cel mai bun pentru a da un material variat este să rămânem la gândul Duhului Sfânt, în locul din Sfânta Sriptură de care ne ocupăm. Nici un text nu este întocmai ca altul; ceva din contextul imediat sau din înlănţuirea ideilor dă fiecărui text, în aparenţă identic, o nuan[a care-I deosebeşte. Rămâi pe cărarea

1 îuhului Sfânt, şi nu te vei rătăci niciodată, nici nu-ţi vor lipsi vreodată subiectele. *„PaşiiLui varsă belşugul".* Afară de aceasta o predică ajunge cu atât mai puternică în conştiinţa ascultătorilor, cu cât se vede mai lămurit că este chiar Cuvântul lui Dumnezeu, nu o conferinţă despre Sfânta Scriptură, ci Scriptura însăşi explicată şi aplicată. Este de datoria noastră ca, faţă de măreţia insuflării, când pretindem că predicăm dintr-un verset, să nu-1 împingem la o parte ca să facem loc

ideilor noastre.
Fraţilor, dacă aveţi obiceiul să rămâneţi la înţelesul precis al Scripturii care este mai bătrână decât dumneavoastră, vă voi recomanda să păstraţi *Ipsissima verba,* cuvintele înseşi ale Duhului Sfânt. Căci, în multe cazuri, predicile despre un subiect sunt nu numai permise, ci chiar foarte la locul lor. Predicile care expun cuvintele Duhului Sfânt, sunt cele mai folositoare şi mai bine primite de cea mai mare parte a creştinilor noştri. Lor le place să audă lămurindu-se chiar cuvintele Scripturii. Cei mai mulţi nu sunt în stare să prindă înţelesul Sfintei Scripturi fără ajutorul unui vorbitor, să privească, dacă pot spune aşa, adevărul destupat: când îmi aud cuvintele repetate de multe ori şi când se stăruie asupra fiecărei expresii cum o fac predicatori ca dl Jay din Bath, sunt mai bine zidiţi şi adevărul se fixează cu mai multă putere în mintea lor.
Materialul dumneavoastră să fie deci îmbelşugat şi el să răsară din Cuvântul inspirat, aşa cum răsar viorelele şi ghioceii din pământ, sau cum curge mierea din fagure. *A veţi grijă ca predicile dumneavoastră să fie întotdeauna cu greutate şi pline de învăţătură sănătoasă.* Nu clădiţi lemn, fân şi trestie ci aur, argint şi pietre scumpe. Abia dacă mai este nevoie să vă pun în gardă contra altor degradări grosolane ale elocvenţei amvonului; sau v-aş putea da exemplu pe binecunoscutul orator Henley Andy Lau. Aventurile acestui vorbăreţ pe care papa 1-a imortalizat în „Dunciad", avea obiceiul să facă, din evenimentele săptămânii, temele bufoneriei lui în zilele de lucru, iar subiectele teologice aveau aceeaşi soartă duminica. Talentul său consta în lipsa lui de pricepere, în felul cum îşi dregea glasul şi în balansarea mâinilor. Scriitorul satiric scrie despre el: *„Cu câtă uşurinţă curg prostiile din gura lui!"*
Fraţilor, mai bine să nu ne fi născut, decât să se spună tot aşa şi despre noi. Răspunzători de sufletele noastre, suntem datori să ne ocupăm cu lucrurile mari ale veşniciei şi nu cu lucrurile pământeşti. Mai sunt totuşi şi alte metode atrăgătoare de a clădi lemne şi fân, respectiv acele cuvinte de care aş dori să nu vă lăsaţi amăgiţi. Observaţia aceasta este în mod deosebit pentru acei domni care iau cuvintele sfătuitoare drept elocvenţă şi expresiile latineşti drept mare adâncime în gândire. Unii profesori de omiletică, prin exemplul lor, dacă nu prin învăţăturile lor, încurajează stilul bombastic şi de aceea sunt un mare pericol pentru predicatorii tineri. Gândiţi-vă la cuvântarea care începe cu o afirmaţie aşa de uimitoare şi de ameţitoare ca cea de mai jos, care, prin măreţia ei naturală, vă va izbi numaidecât cu un sentiment al sublimului şi al frumosului: *„Omul este o fiinţă morală".* Geniul acesta ar fi putut adăuga: *pisica are patru picioare".* Cam tot atâtea cunoştinţe noi ne-ar fi adus prima şi a doua propoziţie.
73
îmi aduc aminte de o predică în care pretinsul scriitor 1-a ameţit de-a binelea pe cititor cu cuvinte lungi, dar care, aduse la mărimea lor potrivită, nu cuprindeau nici mai mult nici mai puţin decât atât: *„Omul are suflet, sufletul Ivi va trăi în altă lume, şi de aceea trebuie să aibă grijă să ocupe un loc bun".*
Nimeni nu poate ridica vreo obiecţie cu privire la învăţătură, dar ea nu este atât de nouă ca să fie nevoie de goarne şi de defilare, de cuvinte dichisite care să atragă atenţia publicului. Arta de a spune lucruri banale cu eleganţă, pompă, îngâmfare, în mod bombastic, n-a dispărut dintre noi, deşi părăsirea ei definitivă ar fi de dorit. Predici de felul acesta au fost date ca model, dar nu sunt decât baloane de săpun pe care le-am putea ţine pe un deget până ce vânzătorii ambulanţi le vor vinde copiilor neştiutori. îmi pare rău că trebuie să spun că această comparaţie nu merge prea departe, căci în unele cazuri cuvântările acestea cuprind şi un pic de otravă ca să Ie dea culoare, lucru pe care cei mai slabi l-au aflat spre paguba lor. Este un lucru nedemn să te urci la amvon şi să reverşi asupra ascultătorilor tăi râuri de vorbe, cascade de cuvinte în care sunt topite simple banalităţi sau, altfel spus, câteva bobite de medicamente homeopatice topite într-un ocean de vorbărie. Este cu mult mai bine să le dai oamenilor grămezi de adevăr nepreparate, ca bucăţelele de carne pe buturuga măcelarului, tăiate oricum, cu oase cu tot şi tăvălite în rumeguş, decât să le întinzi cu delicateţe o felie de nimic, pe o farfurie de porţelan, garnisită cu pătrunjelul poeziei şi cu sosul afectării.
Ferice de dumneavoastră dacă Duhul Sfânt vă va călăuzi *să daţi o mărturie limpede despre toate învăţăturile pe care le cuprinde Evanghelia sau care au de-a face cu ea.*
Nici un adevăr nu trebuie ascuns. Doctrina prezervării, atât de respingătoare în gura iezuiţilor, nu este câtuşi de puţin mai plăcută când este primită de protestanţi. Nu este adevărat că unele învăţături sunt numai pentru cei iniţiaţi: nimic din Biblie nu se teme de lumină. Ideile cele mai strălucite despre suveranitatea divină au un scop practic şi nu sunt, cum gândesc unii, nişte simple subtilităţi metafizice. învăţăturile speciale ale calvinismului sunt în legătură cu viaţa de toate zilele şi cu experienţele obişnuite şi, dacă aveţi o asemenea înţelegere sau vederi contrare, nu beneficiaţi de nici o dispensă care să vă permită să vă ascundeţi ceea ce credeţi. Reticenţa prudentă în 9 din 10 cazuri este trădare laşă. Cea mai bună politică nu este aceea de a face pe diplomatul, ci de a vesti fiecare părticică de adevăr pe care ai învăţat-o de Ia Dumnezeu. Legea armoniei are ca glas al învăţăturii, să nu acoperi restul, şi mai cere ca notele mici să nu fie lăsate la o parte din cauza marelui volum al celorlalte sunete. Fiecare notă rânduită de Marele cântăreţ trebuie rostită, fiecare notă având accentul şi intensitatea ei specifică.

Pasajul notat cu *forte* nu trebuie îndulcit, iar cel cu *piuno* nu trebuie să răsune ca tunetul; fiecare din ele trebuie executat în mod corespunzător. Tot adevărul care ne-a fost descoperit, trebuie să fie tema noastră în proporţii armonioase.
Dacă sunteţi hotărât să vă urcaţi la amvon, cu adevăruri importante, *nu ticbuie să atingeţi doar tangenţial adevărul* învăţăturile de căpetenie pentru
74
mântuirea sufletului, doctrinele esenţiale ale creştinismului practic, trebuie să fie scoase în evidenţă în orice împrejurare. Vorbeşte despre toate feţele adevărului în proporţia cuvenită, căci fiecare parte de Scriptură este de folos şi trebuie să predici nu numai adevărul, ci tot adevărul. Nu stărui mereu-mereu numai asupra unui singur adevăr. Nasul este o parte însemnată a feţei unui om, dar a picta numai nasul cuiva, nu este nicidecum o metodă indicată pentru a-i face portretul. O învăţătură poate fi foarte însemnată, dar tratarea ei abuzivă poate afecta armonia componentelor unui întreg. Nu face din învăţăturile secundare puncte principale. Nu acorda aceeaşi numită întregii imagini, ci fă ca fundalul tabloului să difere de ceea ce apare în prim-plan. De pildă, infra-lapsarianismul şi discuţiile aprinse despre filiaţia eternă, disputa înverşunată cu privire la dubla purcedere, sau la planurile post-, sau premilenialiste, oricât de importante le-ar socoti unii, nu prea sunt de folos pentru văduva aceea eval vioasă, cu şapte copii, pe care trebuie să-i crească din ceea ce câştigă cu acul, care doreşte mult mai mult să audă despre bunătatea divină decât despre taine adânci ca acestea. Dacă predici despre credincioşia lui Dumnezeu faţă de poporul Lui, ea va fi îmbărbătată şi ajutată în bătălia vieţii, dar lucrurile grele o vor pune în nedumerire sau o vor face să doarmă. Şi să nu uităm că ea reprezintă mulţimile de credincioşi care asemenea ei au nevoie de grija dumneavoastră.
Tema noastră principală este Evanghelia trimisă din cer, vestirea harului adus prin moartea ispăşitoare a Domnului Isus, mântuirea păcătoşilor prin credinţa în Isus Cristos.
Trebuie să punem toată forţa priceperii, memoriei, imaginaţiei şi elocvenţei noastre în cuvintele cu care vestim Evanghelia. Nu trebuie să acordăm propo-văduirii Jertfei de pe cruce nişte gânduri care ne vin la întâmplare, în timp ce subiecte mărunte ne fac să ne gândim adânc. Crcdeţi-mă că dacă am întrebuinţa mintea lui Locke, sau a lui Newton şi elocvenţa lui Cicero pentru o simplă învăţătură ca aceasta: *„Crede şi vei fi mântuit",* n-am găsi că este prea mult. Fraţilor, mai întâi şi mai presus de toate, rămâneţi la lucrurile sfinte ale Sfintei Evanghelii; orice ai predica sau n-ai predica, ai grijă să vorbeşti fără încetare despre adevărul mântuirii şi despre Cristos cel răstignit.
Cunosc un predicator, căruia nu sunt vrednic să-i dezleg încălţămintea, a cărui predică nu este ceva mai bun decât o pictură în miniatură. Sfântă flecăreală, aş putea spune. Ştie să vorbească minunat despre cele 10 degete de la picioarele fiarei, despre cele 4 feţe ale heruvimilor, despre înţelesul mistic al pieilor de berbec, despre învăţăturile cuprinse în drugii chivotului şi ferestrele Templului lui Solomon. Dar rareori vorbeşte despre păcatele oamenilor de afaceri, despre ispitele vremilor noastre şi despre nevoile timpului de faţă. O asemenea predică îmi aduce aminte despre un leu care umblă să prindă şoareci, sau de un vas de război care cutreieră mările să caute un butoi pierdut. Subiectele de o importanţă abia egală cu ceea ce numeşte apostolul Petru *„basme băbeşti",* sunt transformate în lucruri mari de aceşti teologi microscopici, pentru care fineţea unui prunc oarecare este mai atrăgătoare decât mântuirea sufletelor.
75

Veţi fi citit în „Student's Manual" scris de Todd că Hercatius, regele Persiei, era un mare vânător de cârtiţe, iar Briantes, regele Lidiei, era la fel de iscusit în ascuţitul acelor, dar aceste amănunte nu dovedesc deloc că erau regi mari.
Sunt şi între noi unii care se ocupă cu lucruri de nimic, lucruri nevrednice de un ambasador al cerului. Unii oameni din vremea noastră ţin foarte mult, - ca atenienii din vechime, - să spună sau să audă ceva nou. Ei se laudă că au primit o lumină nouă şi pretind că au fost înzestraţi cu un fel de inspiraţie care îi îndreptăţeşte să-i condamne pe toţi aceia care nu fac parte din numărul lor. Dar toată această măreaţă descoperire pe care au primit-o, nu este decât un simplu amănunt despre felul de închinare sau o interpretare a proorociei. Când vedem ce mare gălăgie fac cu un lucru atât de mic, ne aducem aminte de
oceanul frământat de furtună,
ca să prindă o pană sau să înece o muscă.
Şi mai vătămător este pentru aceia care îşi pierd vremea să trezească îndoieli cu privire la autenticitatea textelor, sau la corectitudinea afirmaţiilor biblice despre fenomenele naturale.
Cu durere mi-aduc aminte că într-o duminică-seara, mi-a fost dat să ascult o cuvântare numită predică, a cărei temă era *„o cercetare iscusită a faptului dacă un înger se pogora cu adevărat şi tulbura apa din*

scăldătoarea Betezda, sau dacă era vorba de un izvor subteran cu privire la care superstiţia evreiască inventase o legendă". Oamenii de pe calea pierzării se adunaseră să audă vor-bindu-se despre calea mântuirii şi au fost serviţi cu o deşertăciune ca aceasta. Ei veniseră să capete pâine şi au căpătat piatră; oile au privit spre păstor, dar n-au fost hrănite. Rareori aud o predică, şi când o aud n-am noroc de ea, căci ultima care am auzit-o era menită să îndreptăţească nimicirea canaaniţilor de către Iosua, iar alta căuta să dovedească faptul că nu este bine ca omul să fie singur. Câte suflete au fost mântuite ca răspuns Ia rugăciunile făcute înaintea acestor predici n-am fost în stare să stabilesc, dar am atâta minte încât să bănuiesc că nici o bucurie n-a tulburat liniştea uliţelor de aur din cer.
Socotind că observaţia următoare este aproape cu totul de prisos, o fac cu sfială: *nu încărcaţi predicile cu prea mult material.*
Nu este nevoie ca tot adevărul să fie cuprins într-o singură cuvântare. Predicile nu trebuie să fie tratate întregi de teologie. Unii au prea multe de spus şi vorbesc aşa încât ascultătorii lor se duc acasă mai degrabă scârbiţi decât dornici de ceva.
Un bătrân lucrător care se plimba cu un tânăr predicator, i-a zis arătând spre un lan: *„Ultima ta predică a fost cam vastă, insuficient de limpede şi nu prea ordonată. Vezi, semăna cu holda aceea de grâu; conţinea multă hrană crudă, dur nimic potrivit pentru întrebuinţare. Ar trebui să faci predicile ca o pâine hună de mâncat şi într-o formă potrivită. Nu te teme că în zilele noastre capetele oamenilor nu sunt atât de încăpătoare pentru teologie cum erau odinioară, căci strămoşii noştri se bucurau când căpătau o oca de teologie neamestecată şi neîmpodobită şi erau în stare să stea şi să asculte 3-4 ore Iară întrerupere. Generaţia noastră mai degenerată, mai ocupată poate, cere numai câte 25 de grame odată, şi acela trebuie să fie un extras concentrat sau o esenţă, mai degrabă decât toată substanţa teologică".* în vremea noastră, trebuie să spunem mult în cuvinte puţine, dar nu prea mult, nici prea dezvoltat. Un singur gând bine fixat în minţile oamenilor va fi mai de folos decât 50 de gânduri care intră pe o ureche şi ies prin cealaltă. Un piron bine bătut va fi mai de folos decât o mulţime de cuişoare care să fie scoase într-o oră.
Materialul nostru trebuie să fie bine aranjat, potrivit cu regulile arhitecturii mintale. Nu trebuie să punem nişte deducţii la temelie, iar învăţăturile la vârf; nu metafora la bază şi propoziţiile la vârf; nu învăţăturile importante întâi şi cele secundare la urmă, după modelul anticlimaxului, ci un gând trebuie să ducă la alt gând, o uşă a raţionamentului să ducă la altă uşă, iar întregul trebuie să înalţe pe ascultător printr-o odaie pe a cărei fereastră adevărul să se vadă strălucind în lumina lui Dumnezeu. Când predicaţi, să aveţi un loc pentru fiecare lucru, ca totul să fie la locul lui. Nu lăsaţi ca adevărurile să plece de la dumneavoastră amestecate. Nu lăsaţi ca gândurile să se năpustească asemenea unei grămezi, ci faceţi-le să umble ca nişte soldaţi în pas de marş. Ordinea, care este cea dintâi lege a cerului, nu trebuie să fie nesocotită de un ambasador al cerului. *Din perspectivă doctrinală, în văţăturile pe care le prezentaţi trebuie să fie limpezişi vrednice de crezare.* Şi pentru ca alţii să le vadă astfel, trebuie să fiţi clari şi convingători. Unii oameni predică în mijlocul fumului şi în mijlocul norilor. Ascultătorii dumneavoastră n-au nevoie de o negură luminoasă, ci de un pământ, o stâncă solidă a adevărului. Speculaţiile filozofice aduc pe unii oameni într-o stare de semi-letargie, datorită căreia au o percepţie deformată sau incompletă a lucrurilor.
Directorul unui colegiu de la Oxford, a fost odată întrebat cu ani în urmă, care este deviza acestei şcoli. El a răspuns că deviza este *Dominus illuminatio mea!* Dar în acelaşi timp i-a spus străinului că, după părerea lui, o deviză mai apropiată de adevăr ar fi: *Aristoteles Meoe Tenebrae!* Scriitorii senzaţionali au făcut din oamenii cumsecade, oameni pe jumătate ţicniţi; aceştia au citit conştiincios lucrările lor cu gândul de a se pune la curent cu privire la părerile altora în diferite domenii, ca şi cum o asemenea necesitate nu ar putea să ne ceară să mergem la teatru ca să putem aprecia noile piese, sau să frecventăm cursele de cai, pentru că s-ar putea să nu fim fanatici în opiniile noastre despre curse şi jocuri. în ce mă priveşte, cred că cititorii cei mai însemnaţi ai cărţilor de rătăciri sunt predicatorii, şi dacă ei nu le-ar lua în seamă, ele s-ar naşte moarte la ieşirea de sub tipar. Predicatorul să nu se lase dus de rătăcire, şi atunci, cu siguranţă, va fi preferat de ascultătorii săi. Nimeni nu poate reuşi să se facă iubit dacă nu se face înţeles. Dacă dăm adunării noastre adevăr curat, învăţătură

curată în cuvinte lămurite, vom dovedi că suntem păstori adevăraţi ai oilor, şi progresul oamenilor în curând va fi văzut.
Siliţi- vă să menţineţi materialul predicilor dunmea voastră cât se poate de proaspăt.
Nu repetaţi 5 învăţături cu monotonie invariabilă. Cumpăraţi-vă o flaşnetă teologică, cu 5 cântece bine aranjate, şi veţi fi calificaţi să lucraţi ca un predicator ultracalvinist Ia Ţoar şi lire; şi mai cumpăraţi de la fabrica de oţet nişte ocări amare şi acre contra arminienilor şi a celor ce cred că trebuie să aibă credinţă şi fapte. Priceperea şi harul nu sunt obligatorii, dar flaşneta şi pelinul sunt de neapărată trebuinţă. Trebuie să cunoaştem şi să ne bucurăm de un şir mare de adevăruri. Tot ce susţin aceşti

oameni buni cu privire la har şi la suveranitatea lui Dumnezeu, susţinem şi noi cu aceeaşi îndrăzneală, dar nu îndrăznim să închidem ochii când este vorba de alte învăţături ale Cuvântului, şi ne simţim îndatoraţi să lucrăm în via Domnului, vestind tot planul lui Dumnezeu, cu teme bogate, ilustrate cu pilde şi experienţe; în felul acesta, nu-i vom obosi pe ascultătorii noştri, ci cu ajutorul lui Dumnezeu le vom câştiga atenţia şi inima.
învăţătura dumneavoastră trebuie săcreascăşisăînainteze; să crească odată cu experienţele şi cu înaintarea sufletelor dumneavoastră. Nu vreau să spun că trebuie să predicaţi adevăruri noi, dimpotrivă socotesc fericit pe omul care a fost atât de bine instruit de la început, încât după 50 de ani de activitate, n-are nevoie să lepede vreo învăţătură sau să-i pară rău de ceea ce a lăsat la o parte. Dar vreau să spun că orizontul şi perspicacitatea dumneavoastră trebuie să crească mereu, căci Timotei nu poate să predice ca Pavel. Lucrările din tinereţea noastră trebuie să fie întrecute de cele din anii de maturitate. în nici un caz nu vom face din lucrurile săvârşite în tinereţe nişte prototipuri, ci mai degrabă le vom da pe foc sau, dacă le vom păstra, va fi numai ca să regretăm superficialitatea lor. Ar fi rău într-adevăr dacă nu am şti mai mult după atâţia ani petrecuţi în şcoala lui Cristos. înaintarea noastră trebuie să fie înaintare, chiar dacă este înceată; altfel avem pricină să bănuim că ne lipseşte viaţa lăuntrică. Fixaţi-vă cu toată siguranţa ţelul la care nu aţi ajuns încă, şi doresc să vă fie dat harul necesar spre a vă avânta cu încredere spre viitor. Fie ca toţi să ajungeţi slujitori destoinici ai Noului Legământ, cu nimic mai prejos decât Căpetenia predicatorilor, deşi nu sunteţi decât oameni.
Se spune că *predică* ar însemna *aruncare.* De aceea, când predicăm, trebuie *să folosim subiectul nostru cu o asemenea energie, încât să putem obţine efectul dorit.*
A alege simple teme morale înseamnă a întrebuinţa o sabie de lemn, însă marile adevăruri ale Scripturii sunt săbii ascuţite. Ţineţi-vă de învăţăturile care mişcă şi inima şi cugetul. Rămâneţi fără şovăire luptătorii unei Evanghelii care cucereşte sufletele. Adevărul lui Dumnezeu este potrivit pentru orice om, iar li.ii ui lui Dumnezeu îl face pe om după chipul Său. Este o cheie, care prin putere» lui Dumnezeu, poate încorda „ceasul" inimii omeneşti, ca să bată pentru I)omnul. Puneţi mâna pe ea şi folosiţi-o în fiecare zi. De aceea vă îndemn să

rămâneţi lângă vechea Evanghelie şi numai la ea, căci negreşit, că ea *„este puterea lui Dumnezeu, pentru mântuire".* Şi acum vreau să vă spun cel mai important lucru: predicaţi numai pe Cristos. El este toată Evanghelia. Persoana, slujba şi lucrarea Lui trebuie să fie tema noastră mare şi atotcuprinzătoare. Lumea are nevoie să i se spună despre Mântuitorul ei şi despre calea pe care se poate ajunge la El. Mântuirea prin credinţă poate şi trebuie să fie mult mai mult decât este acum mărturia zilnică a amvoanelor protestante. Şi dacă acest adevăr de căpetenie va fi însoţit de celelalte învăţături ale harului, va fi cu atât mai bine pentru Bisericile noastre şi pentru lumea de astăzi. Dacă putem predica învăţătura puritanilor cu zelul metodiştilor, un viitor strălucit va fi înaintea noastră. Focul lui Wesley şi înflăcărarea lui Whitefield vor stârni un pârjol care va mistui pădurile rătăcirii şi va încălzi inima acestui pământ rece. Nu suntem chemaţi să vestim filozofia şi metafizica, ci simpla Evanghelie. Căderea omului, nevoia lui de a se naşte din nou, iertarea prin ispăşirea făcută de Domnul Isus şi mântuirea ca urmare a credinţei, sunt armele noastre cu care putem birui. Ne este de ajuns să învăţăm noi înşine şi să călăuzim şi pe alţii în aceste adevăruri mari, şi blestemată să fie învăţătura care ne-ar abate de la misiunea noastră sau indiferenţa care ne-ar împiedica să ne continuăm lucrarea pe ogorul Evangheliei! Sunt din ce în ce mai gelos ca nu cumva vreo părere despre proorocie, despre Biserică, despre politică sau chiar despre teologia sistematică să ne abată de la a ne lăuda cu crucea lui Cristos. Mântuirea este o temă pentru care aş vrea să pun în mişcare toate limbile sfinţite. Sunt lacom după martori pentru Evanghelia slăvită a binecuvântatului nostru Dumnezeu. O, de ar fi Cristos cel răstignit o povară pe inima tuturor oamenilor lui Dumnezeu! Credincioşii caută să înţeleagă numărul Fiarei, speculaţii napoleonice, vorbesc despre persoana lui Anticrist, lucruri pe care - să-mi fie cu iertare - eu le socotesc un os de ros. în vreme ce oamenii mor şi iadul se umple cu suflete nemântuite, ei şoptesc despre Armaghedon la Sevastopol, sau Sadowa, sau Sedan şi se uită printre paginile închise ale destinului pentru a descoperi soarta Germaniei; acestea sunt nişte palavre. Ferice de aceia care citesc şi ascultă cuvintele Apocalipsei, dar asemenea binecuvântări n-au venit; se vede lămurit că cei ce au tălmăcit-o, generaţie după generaţie, s-au dovedit greşiţi, iar neamul de acum se grăbeşte spre acelaşi mormânt lipsit de slavă. Mai degrabă aş dori să smulg un singur tăciune din foc decât să lămuresc tainele lumii. A scăpa un suflet din iad, este o lucrare mult mai slăvită decât a fi încoronat în arena controversei teologice ca *Doctor Sufficientissimus.* A fi dezvăluit cu credincioşie slava lui Dumnezeu pe faţa lui Isus Cristos va fi socotit la judecata din urmă o slujbă mai mare decât rezolvarea *sfinxului* religios, sau decât tăierea *nodului gordian* al încurcăturii apocaliptice. Ferice de slujba în care Cristos este totul!

Sunt convins că toţi trebuie să ne dăm seama bine ce însemnat lucru este ca fiecare parte din serviciul divin să fie condusă cu cea mai mare destoinicie posibilă. Când ne aducem aminte, în ce priveşte unealta mântuirii unui suflet, că Duhul Sfânt poate folosi chiar şi textul unei cântări, nu vom socoti un lucru mic alegerea Psalmilor sau a cântărilor.
Un străin necredincios care s-a oprit la biserica noastră din Exeter Hali a fost adus la cruce printr-o cântare a lui *Wesley: „Isus, Tu care iubeşti sufletul meu". ‚M% iubeşte Isus oare şi pe mine ?"* s-a întrebat el - *‚^Atunci de ce să trăiesc în duşmănie faţă de El ?"*
Când ne mai gândim că Dumnezeu poate să binecuvânteze un cuvânt din rugăciunile noastre pentru întoarcerea la El a unui suflet rătăcit, şi că rugăciunea făcută prin Duhul Sfânt poate sluji foarte mult la zidirea poporului lui Dumnezeu, făcând să coboare peste el nenumărate binecuvântări, ne vom da silinţa să ne rugăm cât mai bine cu putinţă în puterea celui mai mare har. De aceea, prin citirea Scripturilor, care pot da oamenilor mângâiere şi învăţătură din belşug, ne vom opri cu Bibliile deschise şi vom căuta cu smerenie să fim călăuziţi spre pasajul care poate fi cel mai folositor. Vom avea cea mai mare grijă, înainte de toate, în ceea ce priveşte alegerea textului. Nici unul din noi nu priveşte predica aşa ca pe ceva atât de neînsemnat încât să-şi închipuie că un text ales la întâmplare este potrivit pentru toate împrejurările, sau măcar pentru una din toate. Nu suntem de părerea lui Sydney Smith, care a recomandat unui frate care nu ştia ce text să aleagă, să predice despre: *„părţi, mezi, elamiţi şi locuitori din Meso-potamia",* ca şi cum orice ar fi bun pentru predică. Sper că fiecare ne gândim foarte serios în fiecare săptămână, care vor fi subiectele despre care vom vorbi duminică-dimineaţa şi seara, căci deşi toată Scriptura este bună şi de folos, nu este totuşi la fel de potrivită pentru toate împrejurările. „Este de ajuns să cugetăm o clipă la consecinţele veşnice pe care le poate avea ţinerea unei predici în Numele Domnului nostru Isus, începătorul şi Desăvârşitorul credinţei noastre, pentru ca lipsa de grijă şi indiferenţa cu care se iau şi se tratează uneori textele să fie condamnate şi să facem pe toţi adevăraţii slujitori ai Evangheliei să-şi înţeleagă datoria de a-şi alege textele aşa încât aceasta să fie în armonie cu călăuzirea dumnezeiască, ori de câte ori facem lucrul acesta atât de însemnat." (Daniel P. Kidder).
80
Pentru orice lucru există o vreme şi toate sunt mai bune dacă sunt făcute la vremea lor. Un gospodar înţelept se sileşte să dea la fiecare partea sa de hrană la vremea potrivită. El nu împarte porţii la întâmplare, ci face în aşa fel ca mâncarea să se potrivească cu nevoile membrilor casei sale. Numai cine este un simplu slujbaş, robul rutinei, automatul fără viaţă al formalismului se va mulţumi să se apuce de cele dintâi lucruri care îi ies în cale. Omul care culege subiectele cum culeg copiii flori în pădure, aşa cum se nimereşte, poate lucra potrivit cu situaţia lui într-o Biserică unde l-ar fi împins vreun protector şi de unde oamenii nu-1 pot de afară, dar cei ce mărturisesc că au fost chemaţi de Dumnezeu şi aleşi liber de către credincioşi, vor trebui să se dovedească slujitori mai destoinici decât aceia care lucrează atât de neglijent. Din multe pietre scumpe trebuie alese acelea care se potrivesc mai bine cu măsura împrejurărilor. Nu cutezăm să ne repezim în sala de oaspeţi a împăratului cu un talmeş-balmeş de mâncăruri, ca şi cum ospăţul ar trebui să fie o învălmăşeală de gloate, ci ca nişte slujitori înţelepţi, ne vom opri să întrebăm pe Marele împărat, ordonatorul ospăţului: *‚JDoanwe ce vrei săpun astăzi pe masa Ta ?"*
Am fost izbit de multe texte alese în chipul cel mai nepotrivit. Ne întrebăm ce a făcut pastorul Disraeli cu aceste cuvinte: *„Chiar dacă mi se va nimici pielea, şi chiar dacă nu voi mai avea carne, voi vedea totuşi pe Dumnezeu",* când a predicat cu ocazia strângerii recoltei în sat. La fel de nepotrivit a fost ales textul funerar pentru un preot asasinat (dl Plow): *„Astfel dă El preaiubiţilor Lui pâinea ca în somn."* Sau cât de lipsit de pricepere a fost acela care a ales: *>yNu judecaţi ca să nu fiţi judecaţi",* pentru o predică ţinută înaintea judecătorilor, la Curtea de apel.
Nu vă lăsaţi înşelaţi de sunetul şi de potrivirea aparentă a Scripturii. Domnul Athanase Coquerel mărturiseşte că, vizitând pentru a 3-a oară Amsterdamul, a predicat din textul: *„ Vin la voi pentru a treia oară"* (II Cor. 13.1), şi el adaugă că după citirea pasajului biblic, i-a fost foarte greu să transmită mesajul care s-ar fi potrivit acelei împrejurări. Un caz asemănător s-a petrecut cu ocazia nunţii prinţesei Charlotte, predicându-se după textul următor: *„S-a îmbolnăvit şi a murit."* Şi mai rău este să alegi cuvintele dintr-un spirit de glumă proastă ca în cazul unei predici ţinute la moartea lui Abraham Lincoln: *„A vraam a murit".*
Se zice că un student, care sperăm că n-a mai sărit peste cal după aceea, a predicat odată în public în faţa profesorului său Philip Doddridge. Vrednicul profesor avea obiceiul să se aşeze în locul cel mai din faţa, înaintea studenţilor, şi să-i privească în ochi. Gândiţi-vă cât de mirat a fost, dacă nu chiar indignat, când textul anunţat conţinea cuvintele: *‚J)e atâta vreme sunt cu voi şi nu M-ai cunoscut, Filipe?"* Domnilor, uneori oameni nebuni ajung studenţi la Colegiu, să sperăm că nici unul din aceştia nu va dezonora Alma Mater a noastră. Iert pe omul care a predicat în faţa regelui James I al Angliei şi VI al

Scoţiei din Iacov 1.6; ispita a fost prea mare ca să i se poală împotrivi. Dar mizerabilul să fie pentru totdeauna blestemat, dacă un asemenea om a trăit vreodată, care a

sărbătorit moartea unui diacon într-o formă de tiradă: *„Cu vremea săracul a murit".* îl iert pe mincinosul care mi-a atribuit o asemenea atrocitate, dar sper că nu-şi va mai proba arta infamă cu nimeni.

După cum trebuie să ne ferim de texte la întâmplare, la fel trebuie *să fugim de o regularitate monotonă.* Am auzit de un pastor care avea 52 de predici pentru duminicile de peste an şi câteva pentru sărbători, din care avea obiceiul să predice în mod regulat, an după an. In cazul acesta oamenii n-ar trebui să ceară să li se mai vorbească despre lucrurile acestea şi duminica următoare şi n-ar fi de mirare dacă imitatori ai lui Eutih s-ar mai găsi şi în altă parte decât la catul al treilea.

Nu de mult, un pastor i-a spus unui prieten al meu de la ţară: *„Ştiţi, îmi răsfoiam deunăzi predicile şi văd că locuinţa mea, îndeosebi biroul, sunt atât de umede încât mi-au mucegăit predicile de tot."* Prietenul meu n-a fost atât de nepoliticos ca să nu-1 compătimească, dar deoarece alţi oameni de frunte din acel sat auziseră de multe ori predicile acelea, se prea poate că ele erau mucegăite nu numai la propriu. Sunt persoane care-şi fac o provizie de predici şi le repetă *adnauseam* cu o regularitate groaznică. Fraţii care umblă din loc în loc, trebuie să fie mai ispitiţi în sensul acesta, în comparaţie cu cei ce stau mai mulţi ani în aceeaşi localitate. Dacă cineva cade victimă acestui obicei, acesta trebuie să însemne negreşit sfârşitul utilităţii sale, şi face să intre în inima sa o răceală de moarte de care ascultătorii lui îşi vor da repede seama, deoarece repetă papagaliceşte predicile sale învechite. Cea mai bună invenţie pentru propagarea leneviei spirituale este planul de a ţine aceleaşi predici an după an. Şi deoarece sperăm să rămânem mulţi ani de zile, dacă nu chia[r] toată viaţa, în acel loc, prinzând rădăcini prin dragostea reciprocă ce se va n..şte între ascultători şi noi, avem mare nevoie să evităm ceea cs i-ar conveni unui leneş sau unui predicator ambulant.

Dacă pentru unii trebuie să fie o povară, pentru alţii este ceva foarte normal, şi mă gândesc la credincioşii din Biserica Anglicană unde predicatorul se referă la Evanghelia, sau Epistola rânduită pentru ziua aceea şi se simte legat nu de vreo regulă, ci de un fel de precedent, să predice asupra unui verset din cărţile biblice pomenite mai sus. Când vine Crăciunul sau Bobotează, Pastele sau Rusaliile, nimeni n-are nevoie să se frământe cu întrebarea: *„ Ce-am să le spun acestor oameni ?"* Glasul Bisericii este limpede: *„învăţătorule, vorbeşte, iată-ţilucrarea, ţine-te de ea."* Se poate să fie şi ceva bun într-un astfel de aranjament, dar membrii Bisericilor episcopale nu se pot bucura de folos, pentru că scriitorii publici gem mereu şi se plâng de predicile plictisitoare şi deplâng trista stare a turmei îndelung răbdătoare şi silită să le asculte. Obiceiul de sclav de a urma mersul soarelui şi al lumii în loc de a căuta călăuzirea Duhului Sfânt, este după părerea mea, de ajuns să explice de ce în multe Biserici scriitorii lor acuză predicile care nu sunt decât modele ale acelei debilităţi cuviincioase care îi fereşte pe autorii lor de erori comice, sau frumuseţi izbitoare.

Să fie deci limpede: cu toţii ne dăm seama că este un lucru foarte însemnat nu numai să predicăm adevărul, dar să-1 predicăm potrivit cu fiecare împrejurare în parte. Vom căuta să vorbim de subiectele care se potrivesc mai bine cu nevoile ascultătorilor noştri şi care au şansa cea mai bună de a constitui o revărsare de har peste inimile lor.

întâmpinăm greutăţi în alegerea textelor? Mi-aduc aminte că pe la începutul lucrării mele pentru Domnul, am citit într-o carte de omiletică ceva care pe atunci m-a alarmat foarte mult. Scria cam aşa: *„Dacă cineva întâmpină vreo greutate în alegerea unui text, atunci e mai bine să se întoarcă la meseria sau la plugul său, căci se va lămuri că el nu are capacitatea unui predicator."* Şi deoarece aceasta a fost crucea şi greutatea mea, m-ani gândit dacă nu cumva ar trebui să-mi găsesc vreo ocupaţie obişnuită şi să părăsesc lucrul Domnului. Dar nu l-am părăsit, căci tot mai am convingerea că, deşi condamnat de judecata categorică de mai sus, urmez o chemare pe care Dumnezeu Şi-a pus în chip deosebit pecetea. Eram aşa de tulburat în conştiinţă, în urma acestei observaţii aspre, şi l-am întrebat pe bunicul meu care lucrase vreo 50 de ani pentru Domnul, dacă i-a fost greu vreodată să-şi găsească tema. El mi-a spus că lucrul acesta reprezentase cea mai mare greutate în timp ce faptul de a predica nu constituia nici o problemă, îmi aduc aminte de cuvintele acestui om venerabil: *„Greutatea nu vine din faptul că nu se găsesc texte îndeajuns, ci vine de acolo că sunt atât de multe, încât sunt la strâmtoare când e vorba să aleg între ele."* Suntem uneori ca amatorii de flori alese care sunt împresuraţi de frumuseţea unei grădini, având voie să aleagă numai una. Rămân multă vreme nehotărât între trandafiri şi crini, căci greu lucru este să preferi o frumuseţe din zece mii.

Trebuie să mărturisesc că alegerea textelor îmi mai este o mare greutate: *„embarras de richesses",* cum spun francezii, adică o îmbulzeală de bogăţii. Greutate de a ţine seama de cele mai actuale dintre aşa de multele adevăruri, care, toate, cer să fie ascultate: atât de multe îndatoriri pe care trebuie să le întipăreşti în mintea ascultătorilor şi aşa de multe nevoi duhovniceşti care cer să fie împlinite. Mărturisesc

că de multe ori trebuie să stau ceasuri întregi şi să mă rog pentru a găsi un subiect. Aceasta este partea principală a studiului meu. Am muncit foarte mult la alegerea unui text, la rumegarea punctelor doctrinale, la construirea de schelete din versete şi apoi la îngroparea fiecărui os al lor în catacombele uitării, navigând înainte până văd luminile roşii şi mă îndrept spre portul dorit. Cred că aproape în fiecare sâmbătă din viaţa mea fac destule schiţe de predici, pe care, dacă m-aş simţi liber să le ţin, mi-ar ajunge pentru o lună: dar n-am mai mult curaj să ie rostesc decât are un marinar cinstit să scoată la ţărm o încărcătură de contrabandă. îmi trec prin minte fel de fel de teme ca imaginile care se succed prin faţa obiectivului unui aparat de fotografiat, dar până când mintea nu devine asemenea plăcii sensibile care reţine imaginea, subiectele sunt fără valoare pentru noi.
Care este textul potrivit? Cum îl recunoşti? îl recunoaştem când ni se prezintă cu semnalmentele unui prieten. Când un verset se agaţă puternic de

inima noastră şi nu putem scăpa de el, nu mai ai nevoie să te frămânţi cu privire la tema potrivită. Ca şi peştele care alege din multele momeli, dar când undiţa 1-a prins bine nu mai poate să scape şi să se îndepărteze. Când un text ne-a apucat, putem fi siguri că l-am apucat şi noi şi ne putem ţine de el. O asemănare. Ai în mână mai multe texte şi cauţi să le spargi; le loveşti cu ciocanul din toate puterile, dar în zadar; în sfârşit, găseşti unul care se sfărâmă dintr-o singură lovitură; el se preface în bucăţi şi vezi în el strălucind bijuteriile cele mai scumpe. El creşte chiar sub privirile tale ca sămânţa din poveşti care s-a făcut copac doar cât s-a uitat omul la ea. El te farmecă şi te vrăjeşte, sau te aşază în genunchi şi-ţi pune pe umeri povara Domnului. Să ştii atunci că acela este cuvântul pe care voieşte Domnul să-1 rosteşti. Simţind lucrul acesta, vei ajunge atât de legat de Scriptura aceea, încât nu vei avea odihnă până nu-ţi vei fi pus toată inima sub puterea sa şi vei fi vorbit despre acel pasaj în măsura în care Domnul te va fi făcut în stare. Aşa stau lucrurile cu cuvântul acela ales, **chiar** dacă ar fi trebuit să aştepţi atât de mult încât să nu-ţi mai fi rămas decât o oră înainte de adunare. Aşa ceva nu va fi poate înţeles de oamenii reci, calculaţi, care nu sunt mişcaţi de impulsuri noi, dar pentru unii dintre noi acestea sunt o lege în inimile noastre, împotriva căreia nu putem să mergem. Zăbovim la Ierusalim până ni se dă putere.
„Cred in Duhul Sfânt". Acesta este unul dintre articolele noastre de credinţă, dar prea puţini sunt aceia care-1 mărturisesc şi-1 cred, când esîe vorba de a-1 pune în **practică.** S-ar părea că mulţi lucrători consideră că *ei* trebuie să aleagă textul, că ei trebuie să descopere învăţătura cuprinsă în text, şi să găsească acolo material pentru o cuvântare. Noi nu gândim aşa: fireşte că trebuie să întrebuinţăm voinţa noastră, priceperea şi sentimentele noastre, căci nu pretindem că Duhul Sfânt ne va sili să predicăm asupra unui text împotriva voinţei noastre. El nu Se poartă cu noi ca şi când am fi nişte flaşnete care trebuie să fie întoarse ca să cânte o melodie oarecare. Acest slăvit Inspirator al oricărui adevăr Se poartă cu noi ca şi cu nişte oameni care au minţi care judecă, şi mişcate şi purtate de puteri duhovniceşti, minţi care se pot acomoda cu felul nostru de a vorbi. Cu toate acestea, oamenii credincioşi doresc ca alegerea textului să fie făcută de Duhul Sfânt al lui Dumnezeu, nu de pricepe ea lor supusă greşelii şi de aceea se şi bizuie pe El, dându-I voie să-i călăuzească la acea parte de hrană, pentru vremea potrivită.
Gurnall zice: *„Lucrătorii n-au destoinicie proprie pentru lucrarea lor".* O, cât timp ar trebui să răscolească ei cărţile lor şi să-şi bată capul, până ce le vine Dumnezeu în ajutor. Atunci ca şi vânatul lui Iacov, textul căutat le este pus în mână. Dacă Dumnezeu nu ne trimite ajutorul Său, atunci scriem cu o peniţă care nu are cerneală. Dacă dintre toţi oamenii este cineva care să aibă nevoie de ajutorul lui Dumnezeu, acela este lucrătorul Lui. „Dacă mă întreabă cineva: *„('11111 să găsesc textul cel mai potrivit ?",* îi răspund: *„Strigă la Dumnezeu să ţi-ldea."* I lanington Evans, în cartea sa intitulată *„Rules forSermons"* (Reguli pentru predici), stabileşte ca primă regulă: căutaţi pe Dumnezeu, prin rugăciune, pini 1 u alegerea unui loc din Scriptură. întrebaţi de ce un asemenea loc este

ales. Să daţi un răspuns onest la această întrebare. **Răspunsul** poate fi de aşa fel, încât să vă facă să vă hotărâţi împotriva lui." Dacă sugăciunea singură nu vă va fi fost de ajuns să vă călăuzească spre comoara dorită, rugăciunea îşi păstrează totuşi importanţa ei. Dacă greutatea de a alege un subiect, vă face să vă rugaţi mai mult ca de obicei, aşa ceva va fi o binecuvântare. Rugăciunea este studiul cel mai bun. Luther spunea: *„Bene orasse est bene studuisse".* Proverbul acesta merită să fie repetat. Rugaţi-vă pentru pasajul biblic pe care l-aţi găsit: este ca şi cu călcatul strugurilor în teasc, ca bătutul grâului în arie, ca scoaterea aurului din minereu. Rugăciunea este de două ori binecuvântată: ea îl binecuvântează pe predicatorul care se roagă cât şi pe ascultătorii cărora el le slujeşte. Când textul vă vine ca răspuns la rugăciune, el vă va fi cu atât mai drag. El va veni ca o mireasmă dumnezeiască şi ca o ungere cu mir necunoscută predicatorului formalist, pentru care o temă este tot atât de bună ca şi alta.
După ce ne-am rugat, *să ne folosim de mijloacele potrivite pentru a ne strânge gândurile şi a le* ***îiM'nima*** *pe făgaşul cel mai bun.*

Gândiţi-vă la starea ascultătorilor. Cugetaţi la starea lor duhovnicească şi prescrieţi medicamentul potrivit pentru starea curentă, sau pregătiţi mâncarea potrivită pentru ceasul de faţă.
îngăduiţi-mi să vă pun totuşi în gardă contra toanelor ascultătorilor sau a originalităţii lor, a celor bogaţi şi cu influenţă. Nu daţi prea mare importanţă domnului şi doamnei care şed în jilţul tapiţat cu pluş verde, dacă sunteţi atât de nenorocoşi să găsiţi un asemenea loc, diferit de acelea unde toţi oamenii sunt egali. Cel care contribuie mult materialiceşte, să fie socotit la fel ca şi ceilalţi, iar slăbiciunile lui duhovniceşti să nu fie trecute cu vederea; el nu este totul şi vei întrista pe Duhul Sfânt dacă îl vei socoti aşa. Priveşte pe cei săraci cu un interes egal şi alege subiecte ce pot fi înţelese de ei şi-i pot mângâia în multele lor necazuri. Nu vă lăsaţi ameţiţi de respectul pentru anumiţi oameni, membri ai adunării cărora Ic place o anumită parte a Evangheliei, dar fac pe surzii când este vorba de o altă parte a adevărului. Nu vă abateţi niciodată de la drumul drept, fie de a hrăni turma, fie de a o mustra. Ar fi mulţumitor să socoteşti că ei ar fi satisfăcuţi, dacă sunt oameni de treabă şi lecţiile date lor sunt respectate, dar credincioşia ne cere să nu fim pentru credincioşii noştri nişte simpli muzicanţi care să cânte ce li se cere să cânte, ci trebuie să fim ca gura Domnului, ca să vestim tot planul Lui. Mă întorc la observaţia mea: gândiţi-vă de ce are nevoie Biserica pentru zidirea ei, şi aceasta să vă fie ţinta.
Renumitul apostol al Scoţiei de Nord, Dr. MacDonald, dă un exemplu, în jurnalul său despre lucrarea din St. Kilda *„ Vineri 27 mai, la Biserica noastră azi-dimineaţă am citit şi am lămurit întrucâtva Romani 12, având posibilitatea să arăt legătura dintre credinţă şi putere şi să subliniez că în văţălurile harului au legătură cu evlavia şi duc la sfinţenie în inima şi în viaţă.*
Am socotit necesar lucrul acesta, deoarece mă temeam ca ascultătorii să nu se plece de pe locul înalt de care mă ocupasem cu câteva zile mai înainte, spre antinomianism, o extremă tot atât de primejdioasă ca arminianismul, daca nu şi mai rea."
85
Gândiţi-vă ce păcate sunt mai răspândite în Biserică: duh lumesc, lăcomie de bani, lipsă de rugăciune, lipsă de iubire frăţească, clevetire şi altele de felul acesta. Ţineţi seama de încercările credincioşilor din Biserică şi căutaţi un balsam pentru rănile lor. Nu este vremea să intraţi în amănunte, fie în rugăciune, fie în predică, în privinţa acestor încercări ale Bisericii, deşi un venerabil pastor, care a fost odată mare episcop, aici în apropiere, şi acum se află în cer, avea obiceiul acesta. în marea sa dragoste pentru Biserica lui, el avea obiceiul să facă aluzii la naşteri, decese, căsătorii, în aşa fel că una din distracţiile de duminică după-amiază ale celor ce-1 ascultau regulat consta probabil în a ghici la cine se referea pastorul, în diferitele părţi ale rugăciunii sau predicii lui. Lucrul acesta era tolerat şi chiar admirat, însă din partea noastră ar părea ridicol. Un patriarh poate face un lucru pe care un tânăr nu trebuie să-1 înveţe niciodată. Venerabilul teolog de care am amintit învăţase lucrul acesta de la tatăl Iui pentru că provenea dintr-o familie în care copiii când au observat că s-a întâmplat ceva deosebit în cursul zilei, îşi spuneau unii altora: „Trebuie să aşteptăm până ne rugăm cu întreaga familie, atunci vom şti totul despre aceasta." Dar m-am depărtat puţin de subiect. Exemplul acesta ne arată cum un obicei bun poate să degenereze într-o greşeală, dar regula pe care am spus-o nu este legată de cazul acesta. Se vor ivi unele încercări în împrejurări deosebite în viaţa unor credincioşi şi cum aceste suferinţe vor atrage gândurile dumneavoastră în direcţii noi, nu va fi bine dacă nu vă veţi pleca urechea Ia chemarea lor. De asemenea, trebuie să veghem asupra stării spirituale a turmei noastre, şi, dacă remarcăm o tendinţă de declin, riscul pătrunderii unor doctrine stricăcioase sau al unor interpretări fanteziste ale Sf. Scripturi, trebuie să ne pregătim serios şi să rostim, prin harul Domnului, o predică pe măsura nevoilor spirituale ale Bisericii. între ascultători sunt lucruri pe care Duhul Iui Dumnezeu i le descoperă acelui pastor care are grijă şi veghează în ceea ce priveşte lucrarea pe care o are de făcut.
Pastorul prevăzător îşi cercetează de multe ori turma şi-şi potriveşte purtarea după starea în care o găseşte. El îi va da probabil câte puţin dintr-un anumit fel de hrană, iar alta din belşug şi doctorie în măsura în care va găsi de cuviinţă. Vom fi îndrumaţi pe calea cea bună dacă ne întovărăşim cu Marele Păstor al oilor.
Să nu lăsăm totuşi ca predicile noastre să degenereze în mustrări. Oamenii numesc amvonul „cetăţuia fricosului", şi acesta este un nume foarte potrivit pentru el în unele privinţe, îndeosebi când nişte proşti se urcă acolo şi îi insultă cu neruşinarej)e ascultători, expunându-se batjocurii publice. Există o personalitate jignitoare, dezmăţată, necuviincioasă care trebuie evitată cu grijă; ea este de pe pământ, pământească şi trebuie condamnată în termeni extremi; în acelaşi timp, există o personalitate înţeleaptă, duhovnicească, cerească la care **trebuie** să ţinem mereu. *„Cuvântul lui Dumnezeu este mai tăietor decât orice sabie cu două tăişuri",* şi de aceea puteţi lăsa pe seama săbiei divine să rănească **Bau** să lovească de moarte pe vrăjmaş: nu este nevoie să fiţi tăioşi în cuvinte şi felul **dumneavoastră'** de a fi. Cuvântul lui Dumnezeu pătrunde pe oameni. Lăsaţi-1 să
pătrundă în inimi fără nişte adăugiri jignitoare. Pictorul de portrete care trebuie să scrie sub tablou numele celui pictat, când este atârnat în salonul familiei, este un mâzgălici. Faceţi pe ascultători să bage de seamă că vorbiţi despre ei, cu toate că nu i-aţi numit nici pe departe şi nu aţi arătat spre ei. Se poate

să se ivească ocazii în care să fiţi obligaţi să mergeţi atât de departe ca Hugh Latimer care, vorbind despre mită, a spus: *„Acela care a primit ca mită ligheanul şi ibricul de argint gândeşte că nu va fi niciodată descoperit. Dar poate că el nu ştie că eu ştiu, şi că nu numai eu ştiu, mai ştiu şi alţii în afară de mine. O, mi-tuitor şi mită! Acela care primeşte mită astfel nu poate fi niciodată un om bun şi nu pot crede că un om care dă mită va fi un bun judecător".* în cuvintele acestea, se află în egală măsură şi discreţie prudentă şi denunţare îndrăzneaţă, şi dacă nu mergeţi mai departe decât atât, nimeni nu îndrăzneşte, din ruşine, să vă acuze de prea mare personalitate.
De aceea pastorul care caută un text, trebuie *să ţină seama de subiectele despre care s-a mai vorbit.* N-ar fi înţelept să se insiste prea mult asupra unei învăţături în paguba altora. Unii dintre fraţii noştri mai profunzi pot fi în stare să se ocupe de acelaşi subiect într-o serie de cuvântări, şi pot printr-o întoarcere a caleidoscopului să înfăţişeze noi forme ale frumuseţii, fără să schimbe subiectul, dar cei mai mulţi dintre noi care avem talente mai puţin roditoare, vom vedea că este mai bine să studiem varietatea şi să vorbim despre multele feţe ale adevărului. în ce mă priveşte socotesc că fac bine să mă uit pe lista predicilor mele şi să văd dacă vreo învăţătură a scăpat atenţiei mele, sau dacă ceva din lucrurile care privesc viaţa credinciosului a fost lăsat la o parte în lucrarea mea. Este bine să ne întrebăm dacă în vremea din urmă am fost prea doctrinari, sau prea practici, sau în mod exclusiv prea experimentali. Nu dorim să degenerăm în antinomieni. Nu, şi pe de altă parte nici să coborâm atât de mult încât să devenim nişte simpli învăţători ai unei moralităţi reci, ci ambiţia noastră este să dăm o deplină dovadă a eficacităţii slujbei noastre. Dorim să dăm fiecărei părţi din Scriptură partea care i se cuvine în inima şi mintea noastră.
învăţătură, sfat, istorie, tip, psalm, proverb, experienţă, avertizare, promisiune, invitaţie, ameninţare sau mustrare, dorim să cuprindem întregul adevăr insuflat de Dumnezeu în cercul învăţăturii noastre. Să urâm unilateralitatea, să ne ferim de exagerarea unui adevăr şi discreditarea altuia şi să depunem eforturi pentru a face portretul adevărului cu trăsături echilibrate şi culori combinate, ca să nu-1 dezonorăm prezentându-1 distorsionat în loc de simetrie, şi o caricatură în locul unei copii fidele.
Presupun că v-aţi rugat în odăiţa dumneavoastră, că aţi luptat din greu în rugăciune şi aţi stăruit mult, şi cu toate acestea n-aţi găsit textul; ei bine, în cazul acesta nu vă frământaţi şi nu disperaţi. Dacă aţi fi pe punctul de a pleca la război pe socoteala dumneavoastră, ar fi ceva jalnic să n-aveţi suficiente muniţii în pragul luptei. Dar deoarece Căpitanul dumneavoastră este Cel ce trebuie să îngrijească de cele necesare, nu încape îndoială că, la timpul potrivit, El vă va pune muniţia la dispoziţie.
Dacă vă încredeţiîn Dumnezeu, El vă va ajuta negreşit. Stăruiţi mai departe în rugăciune, în veghere şi în cercetare, căci cercetătorul harnic va primi harul de
87
sus fără doar şi poate. Dacă v-aţi fi plimbat toată săptămâna şi n-aţi fi avut grijă să vă pregătiţi cum se cuvine, n-aţi putea să vă aşteptaţi la ajutorul de sus, dar dacă aţi făcut tot ce aţi putut mai bine şi aşteptaţi să aliaţi Cuvântul Domnului, feţele dumneavoastră nu se vor acoperi niciodată de ruşine.
Mi s-au întâmplat 2-3 lucruri care vă vor părea ciudate, dar ştiţi că şi eu sunt un om ciudat. Când locuiam în Cambridge, obişnuiam să predic seara într-un sat vecin, unde trebuia să mă duc pe jos. După ce am citit şi am meditat toată ziua, nu găsisem încă textul potrivii. Orice am făcut nu am primit răspuns de sus, nici lumina nu s-a aprins în Urim şi Tumim; m-am rugat, am meditat, am trecut de la un verset la altul, dar mintea mea nu apuca nimic, sau eram, cum ar fi spus Bunyan, *„foarte tulburat de gândurile mele."* Tocmai atunci m-am dus la fereastră şi m-am uitat afară. Peste drum, pe strada strâmtă unde locuiam, am văzut un sărman canar singuratic pe acoperiş, înconjurat de un stol de vrăbii, care-1 loveau cu ciocurile lor, ca şi cum ar fi voit să-1 facă bucăţi. în clipa aceea, mi-a venit în minte versetul: *„Moştenirea Mea a ajuns pentru Mine ca o pasăre pestriţă în jurul căreia se strâng păsările."* Am plecat cu cea mai mare linişte în inimă, am cugetat la locul acela din Scriptură pe drumul meu lung şi singuratic, şi am predicat despre poporul cel deosebit şi despre prigoana suferită din partea vrăjmaşilor lui, simţindu-mă foarte liber şi în largul meu, şi cred că şi spre mângâierea ascultătorilor mei de la ţară. Textul mi-a fost trimis, şi dacă nu mi l-au adus corbii, mi l-au adus fără îndoială vrăbiile. Altădată pe când lucram pentru Domnul la Waterbeach, predicasem duminică-diniineaţa şi m-am dus să iau masa, potrivit obiceiului, într-o familie din Biserica aceea. Deoarece se ţineau trei adunări şi predica de dimineaţă era foarle apropiată de cea de după-amiază, era greu să-ţi pregăteşti sufletul, mai cu seamă că masa era un inconvenient necesar, dar serios, tocmai atunci când era nevoie de o minte limpede. Vai! Aceste servicii de după-amiază în satele noastre sunt o risipă dureroasă de forţe. Mâncarea de prânz se mistuie cu greu în stomacul ascultătorilor, în vreme ce mintea predicatorului este amorţită. Mâncând cu grijă numai cât îmi era necesar, m-am păstrat într-o formă bună, plin de însufleţire, dar, spre spaima mea, am descoperit că planul predicii pe care holărâsem s-o ţin îmi ieşise din minte. Nu puteam să dau de urma predicii mele pregătite şi oricât de tare îmi strângeam capul în mâini, nu îmi găseam subiectul. Timpul era scurt, ceasul bătea ora cam alarmant; i-am spus săteanului la care mă aflam că nu pot cu nici un chip să-mi aduc aminte despre ce aveam de gând să predic. *„O,* azisel, *nufacenimic, o să aveţi*

negreşit un cuvânt bun pentru noi". Tocmai în clipa aceea o bucată de lemn aprins căzu din vatră la picioarele mele, umplându-mi ochii şi nasul de fum. *„Iată, deci, un text potrivit pentru dumneavoastră: «Nu este el un tăciune scos din foc?»* Nu, am gândit eu, *nu e scos,*
iîn fala,
punct principal. Mi-au mai venit şi alte gânduri şi predica n-a fost nicidecum mai prejos decât altele pe care putusem să le pregătesc; era mai bună în sensul .el mai bun al cuvântului, căci câţiva ascultători au venit şi mi-au spus că au

ce
xs

fost treziţi şi aduşi la Domnul prin predica aceea. Am socotit întotdeauna ca o împrejurare fericită, faptul că uitasem textul din care aveam să predic.

I .*a* New-Park Street, mi s-a întâmplat un lucru foarte ciudat pe care-1 cunosc unii care sunt aici de faţă. Trecusem cu bine primele părţi ale serviciului de duminică-seara şi am ales cântarea de dinaintea predicii. Am deschis Biblia să găsesc textul pe care-1 studiasem cu grijă, ca subiect al cuvântării, când, deodată, pe pagina opusă, un alt text s-a năpustit asupra mea, ca un leu dintr-o ascunzătoare, cu mai multă putere decât simţisem când m-am ocupat de textul ales. Persoanele din sală cântau iar eu suspinam. Eram la strâmtoare între cele două texte, şi mintea îmi stălea în cumpănă. Doream fireşte să-mi caut drumul pe care îl alesesem cu grijă, dar celălalt text nu mă lăsa şi părea să mă tragă de mânecă şi să spună: *„Nu, nu, trebuie să predici despre mine, Dumnezeu vrea să mă urmezi."* Am cugetat asupra datoriei mele de a proceda potrivit cu ceea ce trebuie să fac, căci nu voiam să fiu nici fanatic şi nici necredincios, şi în sfârşit m-am gândit: *„Aş vrea să ţin o predică pe care am pregătit-o şi, deşi este un mare risc să mă apuc de altceva, totuşi, pentru că textul acesta nu mă slăbeşte deloc, poate că asta vine de la Domnul, şi de aceea voi încerca, fie ce o fi".* Aproape totdeauna anunţ predicile mele după introducere; de data aceasta, contrar obiceiului meu, nu am anunţat, pentru un motiv pe care unii dintre dumneavoastră îl bănuiţi. Am trecut prin partea întâi cu foarte mare libertate, vorbind Iară pregătire, atât în ce priveşte gândul, cât şi cuvintele folosite. Am stăruit asupra punctului următor cu un simţământ de putere neobişnuită, dar n-aveam nici o idee despre ce va urma, căci textul nu mi-a mai dat nimic, însă a intervenit ceva neobişnuit tocmai atunci; de altfel, nici astăzi nu ştiu ce aş fi putut face dacă nu s-ar fi întâmplat ceva la care nu mă aşteptasem. Ajunsesem într-o mare strâmtoare, însă, ascultând de ceea ce socotisem ca un impuls de sus, mă simţeam liniştit în privinţa aceasta, având convingerea că Dumnezeu mă va ajuta, sau că, în ultimă instanţă, puteam sfârşi adunarea dacă n-aş mai fi avut nimic de spus. N-a fost nevoie să mai stau pe gânduri, căci într-o clipă ne-am pomenit în întuneric complet. Deoarece galeriile erau ticsite şi sala era aglomerată până la refuz, era o mare primejdie, dar şi o mare binecuvântare. Ce trebuia să fac? Oamenii erau puţin speriaţi, dar i-am liniştit spunându-le să nu se alarmeze că luminile aveau să se aprindă îndată; cât despre mine, neavând note scrise, puteam să vorbesc tot aşa de bine şi pe întuneric, dacă vor avea bunăvoinţa să stea liniştiţi şi să mă asculte. Dacă cuvântarea mea ar fi fost pregătită, ar fi fost absurd s-o continui şi astfel eram cu atât mai puţin încurcat. M-am îndreptat numaidecât în mintea mea spre textul bine cunoscut care vorbeşte despre copiii luminii care umblă în întuneric şi despre copiii întunericului care umblă în lumină; foarte multe remarci şi exemple despre subiectul acesta îmi veneau în minte, iar când lămpile s-au aprins din nou, am văzut înaintea mea o adunare alcătuită din ascultători cum nu se poate mai interesaţi şi mai liniştiţi. Partea mai interesantă este că după câtăva vreme două persoane au venit să mărturisească cum au ajuns la credinţă, în seara aceea; convertirea celei dintâi se datora primei părţi a cuvântării ce-mi

venise în minte, iar cealaltă a fost trezită prin a doua parte a predicii, prilejuită de întunecimea aceea neaşteptată. Astfel după cum vedeţi, Providenţa mi-a arătat bunăvoinţă. M-am încrezut în Dumnezeu şi aranjamentele Lui au stins luminile la timpul potrivit. Unii pot să râdă, dar eu mă închin; unii pot să critice, dar eu mă bucur. Orice lucru este mai bun decât să ţii predici mecanice, în care călăuzirea Duhului este lăsată Ia o parte. Fiecare predicator care lucrează călăuzit de Duhul Sfânt, trebuie să aibă asemenea amintiri, fără îndoială. De aceea vă spun să luaţi seama la mişcarea Providenţei. încredeţi-vă în Domnul pentru călăuzire şi ajutor. Dacă aţi făcut tot ce aţi putut pentru găsirea unui text şi totuşi nu aflaţi subiectul dorit, urcaţi-vă la amvon cu deplina încredinţare că veţi primi un cuvânt la timpul

potrivit, chiar dacă nu aveţi un cuvânt în momentul acela.
în biografia lui Samuel Drew, renumit predicator metodist, citim: *„Pe când se afla în casa unui prieten în Cornwall, după predică, o persoană care fusese prezentă a făcut observaţia că domnul Samuel, se întrecuse pe sine însuşi de data aceasta; şi alţii au fost de aceeaşi părere. A tun ci Samuel a spus:« Dacă este adevărat lucrul acesta, - este cu atât mai ciudat, căci predica mea a fost cu totul nepregătită. M-am suit la amvon cu gândul de a vorbi despre un alt text, dar uitându-mă în Biblia care era deschisă la locul acela despre care m-aţi auzit predicând mai înainte: „Pregăteşte-te să te întâlneşti cu Dumnezeul tău, Israele " textul acesta m-a oprit cu atâta putere, încât mi-a risipit toate ideile de mai înainte. Şi cu toate că nu mă gândisem la locul acela din Scriptură, m-am hotărât numaidecât să-1 fac subiectul cuvântării mele»"* Domnul Drew a făcut bine că a ascultat de îndemnul Duhului Sfânt.
în anumite împrejurări, veţi fi siliţi să lăsaţi la o parte cuvântarea bine pregătită şi să vă bizuiţi pe ajutorul dat în clipa aceea de Duhul Sfânt, vorbind fără pregătire. Vă puteţi găsi în situaţia răposatului Kingman Nott, când a predicat la Teatrul Naţional din New York. în una din scrisorile lui el zice: „Sala era plină de tineri şi mai ales de elemente turbulente. M-am dus cu gândul să ţin o anumită predică, dar îndată ce m-am suit pe scenă am fost salutat cu un: «Hi, hi!» şi am văzut cu ce mulţime împestriţată şi gălăgioasă aveam de-a face. Am lăsat toate gândurile despre predica mea şi apucându-mă de pilda fiului risipitor, am căutat să le trezesc interesul şi am reuşit să-i fac pe toţi să rămână şi să fie destul de atenţi." Cât de stângaci s-ar fi dovedit dacă ar fi stăruit să ţină predica lui care ar fi fost total nepotrivită: *fraţilor, vă rog să aveţi credinţă în Duhul Sfânt şi căutaţi să do vediţi în chip practic credinţa aceasta."*
Drept ajutor pentru un sărman predicator aflat în încurcătură, care nu se poate concentra din cauza unui val sau altul de gânduri, îi recomand, în asemenea cazuri, să pună imediat mâna pe Cuvântul lui Dumnezeu, să citească un capitol şi să mediteze verset după verset sau să aleagă un singur verset, şi să se ocupe de el. Poate că nu va găsi textul în capitolul sau versetul pe care-1 citeşte, dar cuvântul potrivit va veni ca o consecinţă a faptului că mintea lui este ocupată cu subiecte divine. După legăturile pe care le au gândurile între ele, un gând va

duce la altul, până ce o lungă procesiune îi va trece prin minte şi, dintre gândurile respective, unul va reprezenta tema predestinată.
Citiţi şi cărţi bune, sugestive, şi puneţi-vă mintea la contribuţie stimulaţi de ele. Dacă oamenii vor să scoată apă dintr-o pompă care n-a mai fost întrebuinţată mult timp, ei toarnă mai întâi apă în ea şi pe urmă pompa funcţionează. Ia pe unul din scriitorii puritani şi studiază cum trebuie lucrarea lui. Repede te vei găsi ca pasărea în zbor, mintea va intra în acţiune şi vei fi roditor în scurt timp.
Ca precauţiune, voi recomanda totuşi că *ar trebui să ne exersăm mereu în găsirea de texte şi alcătuirea de predici.* Ar trebui să ne menţinem mereu minţile noastre într-o activitate utilă şi sfântă. Vai de predicatorul care-şi îngăduie să risipească un singur ceas! Citiţi eseul despre buna folosire a timpului de John Foster şi hotărâţi-vă să nu pierdeţi niciodată nici o secundă. Un om care umblă încoace şi încolo de luni-dimineaţa până sâmbătă-seara şi visează leneş că-i va trimite un text printr-un înger în ultima oră a săptămânii, ispiteşte pe Dumnezeu şi nu merită să aibă duminica un cuvânt de spus. Ca lucrători n-avem clipe de răgaz. Nu putem spune niciodată că nu suntem de serviciu, ci zi şi noapte stăm pe turnul nostru de veghere. Vă spun că nimic nu vă poate scuza dacă nu faceţi cea mai aspră economie de timp: glumiţi cu timpul pe răspunderea dumneavoastră. Frunza slujbei dumneavoastre se va ofili în curând dacă n-aveţi grijă ca, asemenea omului din Psalmul 1, să cugetaţi la Legea Domnului zi şi noapte. Doresc mult să nu vă pierdeţi timpul cu petreceri religioase sau cu pălăvrăgeli şi vorbiri uşuratice. Feriţi-vă de a alerga dintr-o adunare într-alta, ascultând la flecarii şi aducându-vă contribuţia la umflarea unor baloane. Omul care se ocupă mult cu ceaiuri, reuniuni de seară, excursii cu Şcoala Duminicală, în general îşi omoară timpul rezervat altor activităţi.
Pregătirile pentru predică trebuie să fie prima dumneavoastră treabă, şi dacă o neglijaţi nu veţi obţine un nume bun nici pentru dumneavoastră, nici pentru slujba dumneavoastră. Albinele fac miere de dimineaţa până seara, şi noi ar trebui să strângem mereu provizii pentru ascultătorii noştri. Eu n-am încredere decât în lucrarea care se pregăteşte cu trudă.
Când călătoream prin Italia de Nord, vizitiul nostru dormea noaptea în trăsură, iar când îl strigam se dezmeticea, sărea din trăsură, pocnea din bici şi spunea că este gata. Nu prea apreciam o pregătire aşa rapidă şi aş fi preferat ca el să fi dormit în altă parte sau ca eu să fi putut ocupa un alt loc. Cei ce sunteţi gata să predicaţi într-o clipă, mă veţi ierta dacă eu mă duc să ascult un alt predicator.
Exerciţiul minţii, ca practică obişnuită în cadrul lucrării noastre, este absolut necesar. Predicatorii trebuie să strângă mereu fânul, dar mai ales când e soare. Nu vă găsiţi câteodată în postura de a fi gata să predicaţi? Domnul Jay a spus că atunci când se găsea într-o asemenea situaţie, lua hârtie şi nota texte şi schiţe de predică şi le păstra ca să le întrebuinţeze când mintea lui nu va fi pregătită.
Răposatul Thomas Spencer a scris: „ *Ţin un carneţel pe care notez toate textele din Scriptură care îmi*

vin cu putere în mintea mea. Dacă aş visa un text

din Scriptură l-aş nota, iar când stau şi compun nu uit In carnet, şi niciodată nu mi-a lipsit un subiect.
"Căutaţi subiecte în timpul călătoriilor dumneavoastră prin ţară.'
Fiţi mereu cu ochii şi urechile deschise şi veţi vedea şi auzi pe îngeri. Lumea este plină de predici, prindeţi-le din zbor. Ori de câte ori un sculptor vede un bloc de marmură nelucrat, el vede marea statuie ce se ascunde în acest bloc, şi n-are altceva de făcut decât să îndepărteze bucăţelele nefolositoare ca s-o descopere. Tot aşa şi dumneavoastră trebuie să, credeţi că în toate lucrurile se găseşte miezul unei predici pentru un om înţelept. Fiţi înţelepţi şi vedeţi pe cele cereşti în cele pământeşti. Auziţi glasurile celor din cer şi tălmăciţi-le în limba oamenilor. Fiind predicator, tu, om al lui Dumnezeu, caută şi strânge mereu provizii pentru amvon, din toate departamentele naturii şi artei, strângând şi pregătind la orice oră şi în orice vreme.
Sunt întrebat dacă este bine să se anunţe programe şi să se publice *liste de predici planificate.* Răspund: fiecare la rândul său. Nu pot judeca pentru alţii, eu nu îndrăznesc să mă apuc de aşa ceva şi aş greşi dacă aş încerca. Precedentele sunt contrare opiniei mele, iar în fruntea lor sunt cuvântările lui Matthew Henry, John Newton şi ale multor altora, totuşi nu pot vorbi decât despre propriile mele impresii şi las pe fiecare să-şi fie lege. Mulţi teologi de seamă au ţinut în serii, valoroase predici pe subiecte aranjate mai dinainte, dar noi nu suntem oameni de seamă, şi sfătuim pe alţii ca noi să fie şi să lucreze cu prudenţă. Nu îndrăznesc să anunţ ce am să predic mâine, şi cu atât mai puţin ce am să predic peste şase săptămâni sau peste şase luni. Motivul este că eu n-am sentimentul de a poseda acele daruri speciale care sunt necesare pentru a focaliza adunarea asupra unuia sau a mai multor subiecte, pentru un timp mai lung. Fraţii care au studiat extraordinar de mult şi au învăţat temeinic ar putea s-o facă; pe de altă parte, predicatori lipsiţi de o asemenea instruire şi fără simţul realităţii ar putea pretinde că fac lucrul acesta; o pot face; dar eu nu pot. Sunt obligat să datorez o mare parte din puterea mea varietăţii mai degrabă decât profunzimii. Este sub semnul întrebării dacă marca majoritate a predicatorilor de pe listă nu şi-ar fi ars mai bine programele dacă ar fi urmat. îmi aduc aminte foarte bine sau mai bine zis cu mare neplăcere, de o serie de cuvântări despre Epistola către Evrei, care a făcut asupra mea o impresie din cele mai proaste. De multe ori am dorit ca evreii să fi păstrat epistola pentru ei, că rău îl mai plictisea ea pe un sărman băiat neevreu. Când s-a ajuns la cuvântarea şapte sau opt, numai oamenii cei mai de treabă au mai putut răbda. Aceştia fiecare, fireşte au declarat că nu mai auziseră lămuriri aşa de bune; dar cei care judecau mai după firea omenească, găseau predicile din ce în ce mai plictisitoare. Pavel ne îndemna în Epistola aceasta să răbdăm cuvântul de sfătuire, şi l-am răbdat. Sunt toate seriile de predici ca aceea? Poate că nu. Mă tem totuşi că excepţiile sunt puţine, căci se spune
[1] Când treceam prin câte o localitate, vederea unor iniei zgribulindu-se de frig sau a unei oi aliate pe punctul de a muri din lipsă de îngrijire, m-au făcut să meditez la grija pe care o are bunul nostru Păstor pentru oile Sale - Agenda lui Andrew Fuller.

despre minunatul comentator Joseph Caryl că a început renumitele lui cuvântări despre cartea lui Iov cu opt sute de ascultători şi a isprăvit numai cu opt.
Un predicator atras de proorocie a vorbit atât de mult despre cornul cel mic din Daniel, că într-o duminică-dimineaţa îi mai rămăseseră doar şapte ascultători. S-au gândit desigur că
era ciudat ca o harfă cu o mie de strune să cânte atâta timp o singură melodie.

De obicei, în ce priveşte pe oamenii obişnuiţi li se pare că predicile aranjate mai dinainte sunt o greşeală; ele nu sunt decât un bine aparent şi un rău adevărat. Sunt încredinţat că predicatorul are nevoie de un adevărat geniu pentru a străbate o lungă epistolă, iar lucrul acesta cere o nemaipomenită răbdare din partea ascultătorilor. Un gând mai adânc mă face să mai spun ce am mai spus. Socotesc că, pentru mulţi predicatori vii, serioşi, un program ar părea un lanţ. Dacă predicatorii ar anunţa pentru duminica viitoare un subiect plin de bucurie care cere voioşie şi înflăcărare, se prea poate ca din diferite motive să se găsească trist şi apăsat; cu toate acestea el trebuie să pună vinul său nou în burduful său vechi şi sa se ducă la nuntă îmbrăcat în sac şi purtând cenuşă pe cap; iar ceea ce este mai rău, n-ar fi exclus să se vadă obligat să repete lucrul acesta o lună întreagă. Este aceasta ceea ce trebuie să fie? Este lucru însemnat ca predicatorul să fie în nota temei sale, dar cum se poate ajunge la aşa ceva dacă alegerea subiectului nu este lăsată pe seama influenţelor care vor fi la lucru în momentele acelea. Un om nu este o locomotivă ca să umble pe şine, şi ar fi ceva neînţelept a-1 fixa pe un singur făgaş. O mare parte din puterea predicatorului va fi în acordul dintre sufletul lui şi tema sa, şi m-aş teme să hotărăsc o temă pentru o dată anumită, ca nu cumva, când va veni timpul, să nu fiu în nota necesară

pentru ea. Pe lângă aceasta, nu pot vedea cum este cineva în stare să arate dependenţă de Duhul lui Dumnezeu când şi-a prescris mai dinainte drumul. îmi veţi spune poate: *„Ciudată obiecţie, de ce să nu pot depinde de Bl pentru douăzeci de săptămâni ca şi pentru una singură?"* Este adevărat, dar nu ni s-a făcut nici o făgăduinţă ca să justifice o asemenea credinţă. Dumnezeu promite că ni se va da har după cum sunt zilele noastre şi nu ne spune nimic despre înzestrarea noastră cu un fond de rezerve pentru viilor.

Mana cădea în fiecare zi;
să învăţăm bine lecţia aceasta.

Tot aşa ne vor veni şi predicile noastre proaspete din cer, când va fi nevoie. Sunt duşmanul oricărui lucru care ar putea stânjeni dependenţa voastră zilnică de Duhul Sfânt. De aceea notez părerea pe care am exprimat-o.

Vouă, fraţii mei tineri, vă spun cu deplină autoritate: lăsaţi-vă de încercările ambiţioase de a ţine serii de cuvântări migăloase altora mai bătrâni şi mai destoinici. Nu avem decât o cantitate mică de aur şi argint; să băgăm micul

nostru capital în mărfuri care se vând uşor şi să lăsăm pe marii negustori mai bogaţi să facă negoţ cu articole mai scumpe şi mai voluminoase. Nu ştim ce poate aduce o zi, să aşteptăm învăţătura zilnică pe care Providenţa ne-o pune astăzi în mâinile noastre.

Mă veţi întreba poate dacă ar trebui să predicaţi din *textele pe care vi le aleg alţii şi din care vi se cere sa vorbiţi.* De regulă aş răspunde: *niciodată,* dar dacă trebuie să fie excepţii, ele să fie puţine. Vă voi aduce aminte că dumneavoastră nu ţineţi o prăvălie în care clienţii vor veni să dea comenzi. Când un prieten vă şopteşte un subiect, gândiţi-vă la lucrul acesta şi vedeţi dacă el este potrivit şi dacă se impune cu putere minţii dumneavoastră. Ascultaţi într-un mod politicos solicitarea care vi se face, aşa cum îi sade bine unui om onorabil şi mai ales unui creştin; dar dacă Domnul Căruia îi slujiţi nu aruncă lumina Lui asupra textului, nu predicaţi asupra lui, indiferent de la cine provine propunerea respectivă. Sunt deplin convins că, dacă aşteptăm ca Dumnezeu să ne dea subiecte, şi dacă ne rugăm să fim călăuziţi cum trebuie, vom fi călăuziţi pe calea cea bună, dar dacă suntem înfumuraţi de ideea că putem alege textele cu uşurinţă, noi înşine vom vedea că nici chiar atunci când este vorba de alegerea unui subiect, nu putem face nimic fără Cristos. Aşteaptă pe Domnul, ascultă ce vrea să-ţi vorbească El, primeşte cuvântul direct din gura lui Dumnezeu şi pe urmă du-te ca un ambasador proaspăt trimis de la Curtea cerului. Ce-ţi recomand? Nădăjduieşte în Domnul!

remu/t mute

Mulţi dintre cei care au scris despre omiletică, condamnă în termeni severi chiar şi spiritualizarea ocazională a unui text[1]. Ei spun: „Selectaţi textele care redau un sens clar, literal; nu treceţi niciodată dincolo de înţelesul evident al pasajului; nu vă permiteţi niciodată să vă acomodaţi sau să vă adaptaţi - acest fapt este un artificiu al oamenilor care au o cultură superficială; este o şmecherie a escrocilor, o etalare mizerabilă a prostului gust şi a neruşinării." Onoraţi-i pe cei cărora le datoraţi onoarea, dar vă implor să nu fiţi de acord cu această opinie savantă, ci s-o consideraţi mai degrabă dificilă decât corectă, mai degrabă înşelătoare decât adevărată. Poate fi făcut foarte mult bine real prin luarea ocazională a unor texte uitate, neobişnuite, remarcabile, stranii şi sunt convins că, dacă npelăm la un juriu format din predicatori practicieni plini de succes, care nu sunt speculanţi, ci sunt oameni care aparţin cu adevărat domeniului spiritual, vom avea o majoritate în favoarea noastră. Probabil că învăţăturile savante ale rabinilor acestei generaţii sunt prea sublime şi celeste pentru a se coborî la oamenii de condiţie modestă; dar noi, cei care nu avem o cultură vastă, sau o învăţătură profundă, sau o elocvenţă încântătoare cu care să ne mândrim, am considerat înţelept să folosim tocmai metoda pe care „atotcunoscătorii" au interzis-o, pentru că noi o considerăm ca fiind una dintre cele mai bune metode

de a evita „direcţia" formalismului obtuz, iar ea ne dă un fel de sare, cu care să dăm un gust plăcut adevărului „lipsit degust". Mulţi dintre marii câştigători de suflete au considerat potrivit să dea un impuls slujirii lor şi să reţină atenţia oamenilor prin descoperirea, din loc în loc, a unei direcţii noi. Experienţa nu i-a ajutat să-şi vadă greşelile. Dimpotrivă. între anumite limite, fraţii mei, să nu vă temeţi să spiritualizaţi sau să abordaţi texte neobişnuite. Continuaţi să alegeţi pasaje din Scriptură, cărora să nu le daţi doar semnificaţia lor evidentă, aşa cum sunteţi hotărâţi să faceţi, ci să deduceţi din ele semnificaţii care, poate, nu sunt evidente. Luaţi acest principiu şi aplicaţi-1 la ceea ce este valoros, dar vă recomand serios să le arătaţi criticilor „suprarafinaţi" că nu toată lumea se închină în faţa imaginii aurite pe care au creat-o ei. Vă sfătuiesc să faceţi spiritualizare între anumite limite dar vă rog ca nu cumva, sub acoperământul acestui fapt, să vă aruncaţi pripit în „închipuiri" interminabile şi imprudente, cum le-ar numi ' „Predicarea alegorică devalorizează nuanţa, savoarea, şi încătuşează atât pe predicator câl şi pe ascultători." Adain Clarke

Geoge Fox. Nu vă înecaţi pentru că vi se recomandă să vă îmbăiaţi şi nu vă spânzuraţi de ramurile unui stejar din cauză că taninul este considerat un astrin-gent valoros. Un lucru permis, de care se face exces, devine un viciu, aşa cum focul este un rob bun atunci când arde în vatră, dar este un stăpân rău atunci când se dezlănţuie într-o casă în flăcări. Un lucru, chiar bun fiind, dacă este mult suprasaturează şi dezgustă - ceea ce nu este mai grăitor decât în cazul arătat anterior.

1. Prima regulă care trebuie observată este aceasta: *nu răstălmăciţi în mod violent un text prin spiritualizare.* Acesta este un păcat împotriva simţului realităţii. Cât de groaznic a fost maltratat şi denaturat Cuvântul lui Dumnezeu de către anumite grupuri de predicatori care au „întins pe roată" textele pentru a le face să exprime ceea ce ele niciodată n-ar fi exprimat. Domnul Slopdash, menţionat de Rowland Hill în „Village Dialogues" (Dialoguri în sat) este doar un tip dintr-o generaţie numeroasă. „Vrednicul" acela este descris ca fiind cel care rosteşte un discurs pe tema „Am avut trei coşuri cu pâine albă pe cap" din visul brutarului lui faraon. Pe această temă, acest „nătăfleaţă" aşa cum l-ar numi unul dintre prietenii mei, a ţinut un discurs despre doctrina Trinităţii! Un iubit slujitor al lui Cristos, un frate excelent şi venerabil, unul dintre cei mai instructivi predicatori din coniitatul lui, mi-a spus că într-o zi nu i-a mai văzut în biserica lui pe un frate plin de râvnă şi pe soţia acestuia. Faptul s-a repetat, duminică după duminică, astfel că, într-o zi de luni, întâlnindu-1 pe creştin pe stradă, i-a zis:

— Ei, John, nu te-am mai văzut în ultima vreme. El a replicat:

—Nu, domnule; se pare că n-am mai avut nici un folos de pe urma predicilor dumneavoastră aşa cum aveam înainte.

— îţi spun sincer, John, că regret nespus să aud aceasta.

— Ei bine, mie şi nevestei mele ne place doctrina harului şi, de aceea, ne-am dus să-1 ascultăm pe domnul Bawler în ultimul timp.

— Oh, vorbeşti despre acel om bun de la valoroasa adunare calvinistă?

— Da, domnule. Şi noi suntem *atât* de fericiţi; noi căpătăm hrană bună acolo: 16 uncii la preţul de o liră. Eram pe jumătate înfometaţi prin slujirea dumneavoastră, deşi întotdeauna eu vă voi respecta ca om, domnule.

— Bine, prietene; sigur că trebuie să mergi acolo unde obţii ceva ce este mai bun pentru sufletul tău, dar sper *să fie* bun cu adevărat. Despre ce a fost vorba duminica trecută?

— Oh, am petrecut un timp foarte înviorător, domnule. De dimineaţă am avut... nu cred că-mi place să vă spun... oricum, am petrecut un timp cu adevărat foarte preţios.

— Bine, dar despre ce a fost vorba, John?

— Ei bine, domnule, domnul Bawler ne-a condus, după binecuvântare, spre următorul pasaj biblic: *JEşti un om lacom?Pune-fi un cuţit în gât când stai înaintea unuia din cei mari."'*

— Ce anume a scos el din acest pasaj?

— Ei, domnule, vă voi spune după ce voi şti ce aţi fi scos dumneavoastră din acest pasaj.

— Nu ştiu, John; cred că n-aş fi ales niciodată acest pasaj dar, dacă ar fi tre-l)iiil să vorbesc din el aş fi spus că o persoană dedată la îmbuibare şi beţie ar lubui să ia seama la ceea ce are dinainte când se află în prezenţa oamenilor mari dacă nu vrea să se ruineze. îmbuibarea chiar în această viaţă este ruinătoare.

— Ah! a spus omul; acesta este modul dumneavoastră irevocabil de a interpela textul. Aşa cum i-am spus şi nevestei mele într-o zi, de când ne-am dus srt-I ascultăm pe domnul Bawler, Biblia ne-a fost revelată într-un aşa mod, încât putem vedea în ea mult mai multe decât înainte.

— Da, dar ce v-a spus domnul Bawler despre text?

— Ei bine, a spus că un om lacom este un proaspăt convertit, care în mod sigur are o mare poftă de a

asculta predici, şi mereu caută hrană; dar nu este Întotdeauna atent la felul hranei.
— Ce a urmat apoi, John?
— A spus că, dacă noul convertit se duce să stea înaintea unuia dintre cei **mari** - cum ar fi un predicator „legalist" sau un om a cărui credinţă este doar o dnlorie - atunci nici că se poate ceva mai rău pentru acel om.
— Dar cum rămâne cu cuţitul, John?
— Ei, domnule, domnul Bawler a spus că este[f] un lucru foarte periculos sfl-i asculţi pe predicatorii Icgalişti, că aceasta l-ar ruina în mod sigur pe ascul-trtlorul respectiv şi, care ar putea chiar să-şi taie imediat, beregata, domnule!

Subiectul a fost, cred, următorul: efectele dăunătoare pe care le are ascultarea, di către tinerii creştini, a oricăror predicatori în afara celor din cadrul „hiper -> <>lii"(jar aplicaţia este că: un frate, decât să se ducă să-1 asculte pe fostul lui predicator, mai bine să-şi taie gâtul!

Noi renunţăm la astfel de „cai morţi" ca aceştia în favoarea voastră, a 11 ilicilor, oferindu-i dinţilor voştri de câine! Sfâşiaţi-i şi devoraţi-i cum vreţi -noi nu vă vom face reproşuri!

Am auzit despre alt comentator al Proverbelor: *„Cine iubeşte petrecerile,*
VII duce lipsă şi cine iubeşte vinul şi untdelemnul dresurilor, nu se
îmbogăţeşte." (Pv: 21.17) „Proverbele" reprezintă domeniul favorit de amuza-
in. ni al celor care spiritualizează. „Eroul" nostru a comentat proverbul astfel:
I ine iubeşte petrecerile", adică creştinul care se bucură de resursele harului,
„VII duce lipsă", adică va fi „sărac în duh"; „cine iubeşte vinul şi untdelemnul",
i.lu ă cel ce se bucură de „proviziile" făgăduinţelor şi de untdelemnul şi vinul
Scripturii, „nu se îmbogăţeşte", adică nu se îmbogăţeşte în consideraţia-de-sine;
ipoi, a arătat superioritatea celor săraci în duh şi cum se vor bucura aceştia de
111. icerile" Scripturii - un sentiment foarte potrivit, dar ochii mei fireşti nu reu-
să vadă aşa ceva în text. Cu toţii aţi auzit de faimoasa tălmăcire a lui William I limtingdon asupra pasajului din Isaia 11.8,: *„pruncul de ţâţă se va juca la Uimi bortei năpârcii şi copilul înţărcat va băga mâna în vizuina basilicului".*

„Pruncul de ţâţă", care este pruncul în Cristos, „se va juca la gura bortei năpârcii", „năpârca" fiind „arminianul"; „gura bortei năpârcii" este „gura arminianului" Apoi urmează o relatare a jocurilor în care minţile simple întrec înţelepciunea arminianului. Profesorii din cealaltă şcoală de teologie au avut, de obicei, bunul simţ să nu întoarcă acest compliment - astfel, antinomienii s-ar fi trezit alături de năpârci iar oponenţii lor i-ar fi sfidat plini de mândrie la gurile vizuinilor lor. Un astfel de abuz nu face decât să dăuneze celor care îl folosesc. Diferenţele teologice sunt explicate şi întărite mai bine decât printr-o astfel de bufonerie.

Câteodată, au rezultat concluzii ridicole din pură prostie, dublată de îngâmfare. Un exemplu este suficient: un distins predicator mi-a spus într-o zi că el le-a predicat recent enoriaşilor lui despre cele 29 de cuţite din cartea lui Ezra. Sunt sigur că el ar fi „mânuit" cu grijă aceste „unelte" ascuţite, dar nu mă pot abţine a spune că sper ca acest om să nu-1 fi imitat chiar pe acel exeget care a văzut în numărul impar de cuţite o trimitere la cei 24 de bătrâni din Apocalipsa.

Un pasaj din cartea „Proverbelor" sună astfel: *„Trei lucruri fac să se răscoale o ţară şi patru lucruri nu le poate suferi: un rob, care a început si împărătească, un nebun care are pâine din belşug, o femeie dispreţuită, care st mărită şi o roabă, care o moşteneşte pe stăpâna sa."* (Pv. 30.21-23). Un spiritualizator aiurit declară că aceasta este o imagine dulce a lucrării harului în suflet şi arată ceea ce-i face să se răscoale pe arminieni şi-i incită la ceartă. „Un rob, care a început să împărătească", adică nişte slujitori umili ca noi, când îm-părăţim împreună cu Cristos; „un nebun, care are pâine din belşug", adică nişte sărmani oameni simpli ca noi, când suntem hrăniţi cu cea mai bună pâine a adevărului Scripturii; „o femeie dispreţuită, care se mărită", adică un păcătos care se uneşte cu Cristos; „o roabă, care o moşteneşte pe stăpâna sa", adică noi, sărmani robi aflaţi sub Lege, sclavi, iobagi, beneficiem de privilegiile Sarei şi devenim moştenitorii propriei noastre stăpâne.

Acestea sunt câteva specimene de curiozităţi ecleziastice, la fel de numeroase şi valoroase ca osemintele adunate zilnic, din abundenţă, de pe câmpul de bătălie de la Waterloo şi acceptate, de către cei mai nevinovaţi, drept comori nepreţuite. Dar v-am suprasaturat şi nu dorim să vă mai răpim timpul. Oricum, feriţi-vă de aceste mari absurdităţi. Astfel de pălăvrăgeli

dezonorează Biblia şi reprezintă o insultă la adresa judecăţii sănătoase a ascultătorilor şi sunt o înjosire deplorabilă a predicatorului respectiv. Oricum, nu aceasta este spiritualizarea pe care v-o recomandăm, aşa cum ciulinul din Liban nu este cedrul din Liban. Evitaţi aceasta purtare uşuratică, copilărească cu textele, şi această deformare ruşinoasă a lor, pentru că veţi apărea înţelepţi printre proşti, dar veţi fi proşti printre înţelepţi.
II. Cea de-a doua regulă este: *să nu spiritualizaţi niciodată subiectele delicate.* Este nevoie să spun acest lucru, pentru că sunt şi oameni care nu se simt în largul lor decât atunci când vorbesc într-un fel care face să roşească obrazul modestiei. Există un soi de gândaci care se nasc în noroi, şi aceste creaturi au prototipul lor printre oameni. Oare, în acest moment, nu vă fac să vă gândiţi la un teolog respectabil care a vorbit pe larg, cu un entuziasm minunat şi cu o

|Mi|lă senzuală, despre concubina tăiată în zece bucăţi? Nici chiar Greenacre n-ar li |)iilul S-O facă mai bine. Ce lucruri abominabile au fost spuse despre unele i mii t cele mai sumbre şi înspăimântătoare comparaţii din Ieremia şi Ezechiel! **solo** unde Duhul Sfânt este învăluit şi pur, aceşti oameni au smuls vălul şi au i>n\ ceea ce numai nişte limbi obraznice puteau îndrăzni să spună. Nu sunt MIM li u ros - departe de mine! - dar explicaţiile pe tema naşterii din nou prin **inulogia** sugerată de o doică, expunerile despre ritualul circumciziei şi descrierile ik **laliate** ale vieţii conjugale îmi aprind furia şi mă fac să mă simt înclinat, ••»•!»» cună cu Iehu, să dau comandă ca cel fără de ruşine să fie dat jos din poziţia **Itll** malta, şi să fiu desconsiderat pentru o astfel de neruşinare crasă. Ştiu că se i "mc: „Honi soit qui mal y pense" (Să fie de ruşine cel ce gândeşte prost), dar • I n in cu tărie că nici o minte pură n-ar trebui să fie expusă nici chiar celei mai M . c 11 |abile lipse de delicateţe din partea celui de la amvon. Soţia lui Cezar trebuie 11 ic deasupra bănuielii, iar slujitorii lui Cf istos trebuie să fie fără pată în viaţa ii şi fără prihană în vorbirea lor. Domnilor, sărutările şi îmbrăţişările cu care I desfată, în vorbirea lor, unii predicatori mă dezgustă. Cântarea lui Solomon 'i 11 ebui mai bine lăsată în pace decât să fie târâtă în noroi, a<;a cum se întâmplă nli sca. Tinerii, în special, trebuie să fie cu sciupulozitate, ş> a grijă modeşti şi pui i în ceea ce vorbesc; unui bătrân i se iartă (deşi cu greu înţeleg de ce!), dar HI tânăr n-are nici o scuză dacă trece dincolo de linia strictă a delicateţei.
III. în al treilea rând, *niciodată să nu spiritualizaţi de dragul de a arăta ii de ieşită din comun este inteligenţa dumneavoastră.* O astfel de intenţie 11 rea, iar metoda folosită este prostească. Numai un om extraordinar de naiv vn cftuta să devină celebru prin a face un lucru pe care pot să-1 facă 9 din 10 imeni. Un „ageamiu" oarecare a ţinut odată o predică despre cuvântul „dar", i" i And să intre astfel în graţiile congregaţiei sale care - credea el - va fi vrăjită i> iTiria celui capabil să vorbească pe larg, atât de minunat, despre o singură i >n|uncţie. Se pare că subiectul lui a fost următorul: oricât do minunat ar fi imcterul unui om, oricât de admirabilă poziţia lui, cu siguranţă există dificultăţi ţi încercări pentru noi toţi: Naaman era un om bun cu stăpânul său, dar...
(ând „oratorul" a coborât de la amvon, diaconii i-au spus: „Domnule, i **aţi** ţinut o predică unică, *dar..*. nu sunteţi omul potrivit pentru acest loc; lui IU foarte clar!"
Amintiţi-vă că spiritualizarea nu este o expunere minunată a ingeniozităţii, **hiar** dacă sunteţi capabili să o faceţi bine, şi că, fără discreţie, este cea mai • flcace metodă de revelare a extraordinarei dumneavoastră prostii. Domnilor, **dacă** aspiraţi să rivalizaţi cu Origen în îndrăzneala interpretărilor, ar trebui să ■ ii i|i despre viaţa lui şi să observaţi atent prostiile în care chiar mintea lui sclipi-li **urc** a fost atrasă, deoarece i-a permis fanteziei sale sălbatice să uzurpe autoritatea absolută asupra judecăţii lui; şi dacă vă apucaţi să rivalizaţi cu declamatorii vulgari ai unei generaţii trecute, permiteţi-mi să vă amintesc că „tichia bufonului" nu mai are aceeaşi trecere ca şi acum câţiva ani.

IV. Al patrulea avertisment este: *nu denaturaţi niciodată Scriptura,* pentru a-i da un înţeles nou şi „spiritual", dacă nu vreţi să fiţi găsiţi vinovaţi de acel blestem solemn cu care „filmul" inspiraţiei este

păzit şi închis. Domnul Cook din Maidenhead, s-a simţit obligat să se separe de William Huntingdon, datorită faptului că acesta din urmă a interpretat a şasea poruncă astfel: „Domnul U vorbit Fiului Său şi I-a spus: «Tu să nu râvneşti la soţia diavolului»" - adică la cea nealeasă. Se poate spune doar atât: oribil! Poate este o insultă la adresa raţiunii şi a religiei tale, dar eu îţi spun: detestă gândul unei astfel de blasfemii! în mod instinctiv fugi de ea.
încă o dată: *în nici un caz să nu laşi auditoriul să uite că povestirile, pe care le spiritualizezi, sunt fapte,* şi nu mituri sau parabole. Sensul primordial al pasajului nu trebuie să fie niciodată înecat de revărsarea imaginaţiei tale; el trebuie să fie explicat în mod distinct şi lăsat în „prima linie"; interpretarea ta nu trebuie niciodată să înlăture înţelesul natural şi original sau chiar să-1 „împingă la fund". Biblia nu este o culegere de alegorii inteligente sau de tradiţii poetice instructive; ea învaţă fapte precise şi revelează realităţi nemaipomenite. Lasă ca întreaga putere de convingere a acestui adevăr să se manifeste faţă de toţi cei care ascultă predica ta. Va fi o zi proastă pentru Biserică aceea când se va părea că amvonul aprobă ipotezele sceptice, conform cărora Sfânta Scriptură nu este decât un document despre o mitologie rafinată, în care particule de adevăr sunt dizolvate în mări de detalii poetice şi imaginare.
Oricum, există o sferă legitimă pentru spiritualizare, sau, mai degrabă, pentru acel dar deosebit care-i conduce pe oameni spre spiritualizare.
De exempu, vi s-a arătat de multe ori că „modelele" i-au creat ingeniozităţii sanctificate, un orizont larg de exersare. La ce-ţi foloseşte să cauţi de zor „femei detestabile" despre care să predici, când ai în faţă chivotul din pustie, cu tot ce are el sacru: arderea-de-tot, jertfa de ispăşire şi toate jertfele sfinte care au fost aduse lui Dumnezeu? De ce să te lupţi pentru inovaţii când Templul cu toată gloria lui este în faţa ta? Cea mai mare capacitate de interpretare a modelelor va întrebuinţa din abundenţă simbolurile indubitabile ale Cuvântului lui Dumnezeu; se poate începe cu siguranţă un astfel de exerciţiu, pentru că simbolurile sunt divine.
Când ai epuizat toate tipurile (modelele) din Vechiul Testament, aminteş-te-ţi că ţi s-a pus la dispoziţie o bijuterie de mii de *metafore.* Benjamin Keach, în tratatul lui, dovedeşte în modul cel mai practic ce mine de adevăr zac ascunse în metaforele Scripturii. Lucrarea lui, într-adevăr, este ţinta unei critici vehemente în urma folosirii metaforelor (foarte numeroase) dar nu merită condamnarea Dr. Adam Clarke, când acesta spune că lucrarea a contribuit, mai mult decât oricare altă lucrare de acest gen, la pervertirea gustului predicatorilor şi ascultătorilor. O explicaţie discretă a aluziilor poetice din Sfânta Scriptură va fi cea mai acceptată de auditoriul tău şi, cu binecuvântarea lui Dumnezeu, folositoare - şi încă nu puţin!

I)ar, presupunând că ai explicat toate modelele acceptate de obicei şi că ai ituncat lumină asupra simbolurilor şi expresiilor figurative, oare fantezia şi **tiu** ântarea ta la capitolul similitudini trebuie să adoarmă? Nicidecum. Când iipostolul Pavel găseşte un mister în Melhisedec şi când spune, vorbind despre A (iar şi Sara, care lucruri sunt o alegorie, el ne dă un precedent pentru descoperirea *alegoriilor* din Scriptură şi în alte locuri decât cele două menţionate. Într-adevăr, cărţile istorice nu numai că ne oferă pe ici-colo câte o alegorie, dar pW aranjate special pentru o instruire cu ajutorul simbolurilor. Un pasaj din prefaţa cărţii domnului Andrew Jukes despre modelele din Geneza va arăta
< iun, fără violenţă, o minte sinceră poate construi cea mai elaborată teorie. Ca o pinlră de temelie pentru ceea ce urmează, ni se arată mai întâi ceea ce izvorăşte ilui om şi toate formele diferite de viaţă care pot creşte, fie prin fire, fie prin hnr, din rădăcinile bătrânului Adam. Aceasta este cartea Geneza. Apoi vedem Ci fie rău, fie bun ceea ce a venit din Adam, trebuie să existe răscumpărare -tsifcl încât un popor ales prin sângele Mielului este izbăvit din Egipt - acesta . sic Exodul. După cunoaşterea izbăvirii, ajungem la experienţa celui ales care
II t nevoie să înveţe calea de acces în sanctuar, la Dumnezeu Răscumpărătorul.
< iftsim acest lucru în Leviticul. Apoi, în pustia acestei lumi, ca pelerini plecaţi **din** Egipt, din casa robiei, către pământul promis dincolo de Iordan, poporul mvaţă din încercările călătoriei spre ţinutul unde curge lapte şi miere. Aceasta • sic cartea Numeri. Apoi apare dorinţa de a schimba pustia cu acel ţinut mai hun; însă, un timp oarecare, poporul ales ezită; urmează răspunsul la dorinţa
< clor aleşi spre a cunoaşte puterea învierii, pentru a trăi încă de pe acum ca în locurile cereşti. Apoi, vin regulile şi principiile care trebuie să fie respectate. I)cuteronomul, respectarea Legii, cea de-a doua curăţire, arată calea progresului, după care se ajunge, cu adevărat, în Canaan. Trecem Iordanul: cunoaştem în mod practic moartea firii pământeşti şi ce înseamnă a fi circumcis şi a îndepărta ocara Egiptului. Ştim acum ce înseamnă a fi înviat cu Cristos şi a lupta, nu cu Carnea şi cu sângele, ci cu puterile şi stăpânirile din locurile cereşti. Aceasta este Cartea losua. Urmează „căderea" celor aleşi în locurile cereşti, cădere care rezultă **din** realizarea legăturilor cu cananiţii în loc de a lupta contra lor şi a-i nimici. Aceasta este cartea Judecătorilor. După (Sire diferitele forme de stăpânire, pe care le poate cunoaşte Biserica, sunt trecute în revistă în cartea împăraţilor, de la instaurarea primului rege în Israel

până la distrugerea ei când domnia habilonului înlocuieşte stăpânirea poporului ales, ca pedeapsă pentru păcatele sule. Când acest fapt este cunoscut, cu toată ruşinea lui, vedem „rămăşiţele" celor aleşi, făcând fiecare, potrivit cu puterea lui, tot posibilul pentru a restabili Israelul; unii ca Ezra, revenind pentru construirea Templului - care semnifică refacerea formelor de închinare adevărată - şi alţii, ca Neemia, ajungând să construiască zidul - ceea ce semnifică restabilirea, cu permisiunea Neamurilor a unei imitaţii slabe a formei de guvernare străvechi. în cartea Estera, apare o a treia rămăşiţă reprezentată prin robii credincioşi, salvaţi în mod providenţial, deşi

Numele Lui Dumnezeu nu apare niciodată de-a lungul întregii relatări (acesl lucru este o caracteristică a stării lor). Departe de mine să vă recomand să deveniţi la fel de fantezişti ca şi ingeniosul autor pe care tocmai l-am citat şi care are o mare tendinţă spre misticism, dar veţi citi Cuvântul lui Dumnezeu cu un interes mult mai mare dacă sunteţi nişte cititori destul de atenţi pentru a observa etapele generale ale cărţilor din Biblie şi succesiunea lor ca sistem de modele.
Apoi, de asemenea, aptitudinea care conduce la spiritualizare va fi bine folosită pentru *generalizarea marilor principii universale extrase din nişte faph detaliate şi separate.* Aceasta este o preocupare ingenioasă, instructivă şi legitimă. Poate nu vrei să predici pe baza expresiei „Ia-1 de coadă!", dar remarca ce izvorăşte din ea este destul de naturală: „Există o cale de a lua orice". Moise „a luat şarpele de coadă", deci există un mod de a îndepărta nenorocirile noastre, „fixate" în mâinile noastre, folosind un toiag făcător-de-minuni; există un mod de a-ţi însuşi doctrinele harului, un mod de a te întâlni cu oamenii păcătoşi, etc. în sute de incidente din Scriptură poţi găsi principii generale mari, care să nu fie nicăieri exprimate în prea multe cuvinte. Iată următoarele exemple ale domnului Jay. DinPs. 74.14: *„Tu ai zdrobit capul Leviatanului, l-ai dat să-1 mănânce fiarele din pustie",* el ne învaţă doctrina conform căreia cei mai mari duşmani ai poporului pelerin al lui Dumnezeu vor fi ucişi, iar amintirea îndurării îi va revigora pe sfinţi. Din Geneza 35.8: *„J)ar Debora, doica Rebecăi, a murit şi a fosl îngropată mai jos de Bete], sub stejarul căruia i s-a pus numele «stejarul /alei»* " el discută despre servitorii cei buni şi despre certitudinea morţii. Despre 2 Samuel 15.15: *„Slujitorii împăratului i-au zis: «Slujitorii tăi vor face toi ce va voi domnul nostru împăratul»",* el arată că un astfel de limbaj poate fi adoptat cu bunăcuviinţă de către creştini şi adresat lui Cristos. Dacă cineva refuză metoda de spiritualizare pe care domnul Jay a permis-o atât de judicios şi eficient, atunci părerea aceluia trebuie să te influenţeze cel mai puţin. După propria aptitudine, mi-am asumat libertatea de a face la fel, iar principiile multor predici de acest gen pot fi găsite în mica mea lucrare intitulată „Evening by Evening" (Seară de seară) şi în lucrarea mai puţin liberală „Morning by Moming" (Dimineaţă de dimineaţă), care o însoţeşte pe cea dintâi.
Un exemplu notabil de predică bujjă, fixată pe o bază exagerată şi nepermisă, este acela al lui Everard, din „Gospel Treasury" (Comoara Evangheliei). în discursul despre Iosua 15.16-17, unde se spune: *„Şi Caleb a zis: «Celui ce va bate cetatea Chiriat-Sefer şi o va lua, îi voi da de nevastă pe fiică-mea A csa». Şi Otniel, fiul lui Chenaz, fratele lui Caleb, a pus mâna pe ea; şi Caleb i-a dat de nevastă pe fiică-sa, Acsa",* dorinţa de exprimare a predicatorului se bazează pe traducerea numelor evreieşti propriu-zise, astfel încât pasajul poate fi citit aşa: „O inimă bună a zis: «Celui ce va bate şi va lua cetatea din epistolă, aceluia îi voi da ruperea vălului». Şi Otniel a luat-o ca fiind ocazia potrivită dată de Dumnezeu şi el s-a însurat cu Acsa, ceea ce înseamnă că s-a bucurat de ruperea vălului; şi prin aceasta a avut atât binecuvântarea izvoarelor de sus cât

ţi a celor de jos." Chiar n-a existat nici o altă metodă să arate că noi trebuie să < Autăm sensul tainic al Scripturii, şi nu să rămânem doar la cuvintele sau la I.Urcle Cărţii?
Pildele Domnului nostru, prin expunerea şi forţa lor, oferă cel mai amplu imp unei fantezii disciplinate şi mature; şi, dacă toate acestea s-au petrecut de mult, *miracolele* încă rămân bogate în învăţături simbolice. Este indubitabil că miracolele reprezintă „predicile faptice" ale Domnului nostru Isus Cristos. Tu II „predicile verbale" ale lui Cristos, în învăţătura Lui neîntrecută, şi „predicile fiiptice" ale Lui în faptele Sale inegalabile.
în ciuda multor neajunsuri dogmatice, îl vei găsi pe Trench, care-ţi va fi de >»I mai mare

ajutor în cazul miracolelor. Toate lucrările mari ale Domnului nostru sunt pline de învăţăminte. Ia, de exemplu, istorisirea cu vindecarea surdomutului. Maladiile bietei creaturi sugerează, la cel mai înalt grad, starea pierdută II omului iar felul de a proceda al Domnului nostru ilustrează, în modul cel mai instructiv, planul de mântuire: *„Isus 1-a luat deoparte din mulţime"*- sufletul lubuie făcut să-şi simtă propria personalitate şi individualitate şi trebuie să fie . (indus în singurătate; *JS1Şi-apus degetele în urechile lui",* sursa vătămării arătate; păcătoşii sunt convinşi de starea lor. *„Şi a scuipat"*- Evanghelia reprezintă o cale simplă şi dispreţuită iar păcătosul trebuie să se umilească pentru a primi mântuirea. El *„i-a atins limba",* indicând mai departe unde se află răul **-noi** suntem robii nevoilor noastre. El *„S-a uitat către cer"*- Isus i-a amintit „pacientului" că toată puterea trebuie să vină de sus - o lecţie pe care orice „căutător" trebuie să o înveţe. *,Jil a suspinat",* arătând că durerile Vindecătorului reprezintă mijlocul vindecării noastre. Apoi, El a zis: *,JEfata, adică des-chide-tei",* reprezentând cuvântul eficace de har, care a condus la o vindecare imediată, perfectă şi durabilă. Din această expunere învăţăm toţi şi credem, pentru totdeauna, că minunile lui Cristos reprezintă o mare „galerie de tablouri care ilustrează lucrarea Lui printre fiii oamenilor".

Aceasta să fie o învăţătură pentru toţi cei care „mânuiesc" pildele sau metaforele, ca ei să fie smeriţi. Dr. Gill este un om al cărui nume trebuie să fie întotdeauna menţionat cu onoare şi respect în locul în care se află, încă, amvonul lui, însă expunerea lui în legătură cu „pilda fiului risipitor" mi se pare dureros de absurdă. Comentatorul „savant" ne spune că „viţelul cel îngrăşat" este Domnul Isus Cristos! Desigur, te înflori în faţa unei astfel de spiritualizări. Apoi, în cazul „samariteanului milostiv", animalul pe care a fost aşezat rănitul este, din nou, Domnul Isus, iar cei doi lei pe care samariteanul milostiv i-a dat hangiului, reprezintă Vechiul şi Noul Testament sau ritualurile Botezului şi Cinei Domnului, în ciuda prudenţei pe care v-am recomandat-o, le puteţi lăsa multă libertate în spiritualizare unor oameni cu un talent poetic rar, cum ar fi John Bunyan. Domnilor, aţi citit vreodată spiritualizarea lui despre Templul lui Solomon? I Iste o performanţă remarcabilă şi, chiar când este puţin exagerată, este plină de 0 iscusinţă consacrată. Luaţi drept exemplu, una dintre explicaţiile lui cele mai

exagerate şi vedeţi dacă ea poate fi îmbunătăţită; este vorba despre „scândurile Porţii Templului". *Scândurile* acestei porţi sau uşi, aşa cum v-am mai spus, erau *despărţite,* având o anumită semnificaţie. în felul acesta, un om, în special un *tânăr discipol,* poate greşi foarte uşor gândind că întregul pasaj este „deschis" pe când, în realitate, doar o parte a lui este „deschisă", celelalte trei rămânând încă ascunse pentru el. Aceste uşi niciodată nu sunt larg deschise, simbolic, adică niciodată până acum omul n-a văzut toate bogăţiile şi plinătatea care sunt în Cristos. Deci, asta spun: *un nou- venit* dacă a văzut numai puţin, poate greşi foarte uşor, în special dacă el „vede" doar puţin; din acest motiv, mulţi sunt înspăimântaţi că nu sunt demni de a fi primiţi. Nou-venitule, nu este aceasta, oare, starea sufletului tău? Ţi se pare că eşti un păcătos prea mare! Dar tu, păcătosule, nu te teme! Uşile sunt *„pliante''* şi se pot deschide din ce în ce mai larg după ce intri; de aceea, când vii la această poartă şi-ţi imaginezi că nu este suficient spaţiu pentru ca tu să intri, *bate, şi ţi se va deschide mai larg şi vei fi primit (Le.* 11.9; Ioan 6.37). Deci, oricine ai fi, tu ai venit la uşa templului, care reprezintă un model, nu te încrede în ideile tale preconcepute, ci crede că este har îndeajuns! încă nu ştii ce poate face Cristos: *uşile sunt „pliante". ,Jilpoate face cu mult mai mult decât noi putem cere sau gândi"* (Ef. 3.20). *Balamalele* în care sunt prinse aceste uşi sunt, cum v-am mai spus, de aur, pentru a semnifica faptul că ele se învârtesc în jurul motivelor şi al faptelor de *iubire* şi că deschizăturile acestora sunt *bogate.* Balamalele de aur ale porţii se învârtesc în jurul lui Dumnezeu. Stâlpii, pe care erau fixate aceste uşi erau din *lemn de măslin,* din acel copac *gras şi uleios,* pentru a arăta că ele nu se deschid niciodată cu *împotrivire* sau cu lenevie, aşa cum o fac uşile ale căror balamale nu sunt unse. Ele sunt întotdeauna *unse,* astfel încât se deschid uşor şi repede în faţa tuturor celor care bat. De aici, rezultă că Cel ce locuieşte în această Casă, dăruieşte nestingherit, iubeşte gratuit şi face bine cu toată inima lui. *„Da"*zice El *„Mă voi bucura să le fac bine, îi voi sădi cu adevărat în ţara aceasta, din toată inima şi din tot sufletul Meu".* (Ier. 30.12, 14, 22; Ier. 32.41; Ap. 21.6; 22. 17). De aceea, untdelemnul harului, simbolizat prin acest copac uleios sau prin aceşti *stâlpi de măslin* de care sunt prinse uşile, arată motivul pentru care uşile se deschid repede şi sincer unui suflet." Când Bunyan ne vorbeşte liber despre semnificaţia uşilor făcute din lemn de brad, nimeni altul decît el n-ar fi putut spune: *„Bradul,* reprezintă de asemenea casa *berzei,* o pasăre necurată, aşa cum Cristos este un port şi un adăpost pentru păcătoşi. Cât despre barză, spune textul,

bradul este casa ei; şi Cristos le spune păcătoşilor care realizează că au nevoie de adăpost; „ *Veniţi la Mine şi Eu vă voi da odihnă!"* El este un refugiu pentru cel asuprit, un refugiu în vreme de nevoie. (Dt. 14.18; Lv. 11.19; Ps. 94.17; 84.2-3; Mat. 11.27-28; Evr. 6.17, 20). în „Casa din pădurea Libanului", el este şi mai nedumerit „ermetic" dar interpretează totul ca nimeni altul. El găseşte cele 3 rânduri de stâlpi din 15, fiecare ca fiind o enigmă prea mj#e pentru el şi abandonează, dar nu înainte de a fi făcut unele încercări teme-

mre. Domnul Bunyan este „căpetenia şi domnul" alegoriştilor şi noi nu trebuie i I urmăm până în „locurile adânci" unde el face declaraţii tipice şi simbolice. I I a fost un „înotător", noi nu suntem decât nişte simpli începători în ale înotului *^t nu trebuie să ne avântăm în larg prea mult.

Sunt tentat, înainte de a termina această cuvântare, să vă prezint un fragment Mu două de spiritualizare, fragmente care mi-au fost familiare cu mult timp în ui mă. Nu voi uita niciodată o predică ţinută de un om fără multă carte, dar i emarcabil, care locuia în apropiere de mine. Luasem notiţe din discursul ţinut de el, rostit de propriile-i buze, şi vreau să cred că ele vor rămâne doar notiţe şi cft nu se vor mai predica vreodată pe acest pământ. Titlul textului era: „Pasărea «li- noapte, bufniţa şi cucul". Nu trebuie să presupuneţi că textul era bogat în

< < mţinut, nici mie nu mi-a făcut această impresie, aşa că am întrebat cu inocenţă: „('are sunt capitolele?" El a răspuns cu şiretenie: „Capitolele? Păi, suceşte gâtul păsărilor şi vor fi exact trei: pasărea de noapte, bufniţa şi cucul". El a arătat că **loate** aceste păsări erau necurate sub Lege şi reprezentau modele evidente de păcătoşi necuraţi. Păsările de noapte erau persoane care furau pe ascuns, precum >i persoane care îşi „falsificau" bunurile şi îşi înşelau vecinii prin viclenie, ca să nu fie bănuiţi de a fi pungaşi. Cât despre bufniţe, ele îi reprezintă pe beţivi, care întotdeauna sunt plini de beţie noaptea, în timp ce ziua mai-mai că-şi lovesc cnpetele de stâlpi de mahmuri ce sunt. Există bufniţe, chiar printre cei care i Mărturisesc credinţa. Bufniţa, după ce a fost jumulită, nu rămâne decât o pasăre mică; ea pare mare, datorită multelor pene pe care le are; deci, mulţi dintre cei care mărturisesc credinţa „sunt numai pene" şi dacă le-ai putea îndepărta profesiunile lor lăudabile, n-ar rămâne din ei mare lucru. Apoi, cucii îi reprezintă pe slujitorii Bisericii, care rostesc acelaşi lucru ori de câte ori deschid gura în Biserică, şi trăiesc pe ouăle altor păsări cu taxele şi zeciuielile lor bisericeşti.

< 'ucii îi reprezintă, de asemenea (cel puţin aşa cred) pe cei cu voinţă liberă care întotdeauna spun: „Să faci, să faci, să faci!" Nu vi se pare prea mult? Totuşi celui care a rostit această predică nu i s-a părut deloc remarcabilă sau ieşită din t omun. Acelaşi frate venerabil a rostit o predică la fel de unică, dar mult mai originală şi folositoare; cei care au auzit-o şi-o vor aminti până în ziua morţii lor. Predica era din acest text: „Leneşul nu-şi frige vânatul". Bunul bătrânel S-a sprijinit pe partea superioară a amvonului şi a spus: „Fraţilor, el *era* un om leneş." Aceasta a fost introducerea. Apoi, a continuat: „El s-a dus la vânătoare şi după mult necaz, a prins iepurele şi apoi a fost prea leneş ca să-1 frigă. El era, CU adevărat, un tip leneş!" Acel om bun ne-a făcut pe toţi să simţim cât de mare era lenevia respectivului şi a continuat; „Dar şi voi sunteţi, foarte probabil, tot atât de vrednici de condamnat ca acest om, pentru că şi voi faceţi la fel. Auziţi vorbindu-se despre un predicator cunoscut care vine din Londra, înhămaţi calul la căruţă şi goniţi zece sau douăzeci de mile pentru a-1 auzi; apoi, după ce aţi auzit predica, uitaţi să profitaţi de ea. Voi prindeţi iepurele şi nu-1 prăjiţi; vă duceţi la vânătoare după adevăr şi apoi nu-1 primiţi". Apoi a spus că, aşa cum

carnea trebuie să fie gătită pentru a fi asimilată în corpul nostru, tot astfel adevărul trebuie să treacă printr-un proces înainte de a putea fi primit în minte, aşa încât noi să putem fi hrăniţi sufleteşte şi să creştem. El a spus că va arăta cum să „găteşti" o predică şi a făcut-o într-un mod foarte instructiv. A început aşa cum se spune în cartea de bucate. „Mai întâi prinde iepurele". „Deci", a zis el, „mai întâi ia o predică biblică". Apoi a declarat că foarte multe predici nu merită să fie „vânate", că predicile bune sunt jalnic de rare şi că merita din plin să parcurgi orice distanţă pentru a audia un discurs calvinist solid, de modă veche. Apoi, după ce predica a fost „prinsă", o mare parte din ea nu este profitabilă, datorita slăbiciunii predicatorului şi trebuie dată la o parte. Aici, el a comentat faptul că trebuie să discernem şi să judecăm ceea ce auzim, şi nu să credem fiecare cuvânt al oricărui om. Apoi a explicat ce înseamnă „frigerea" predicii: introdu „frigarea memoriei prin ea de la un capăt la celălalt al predicii, răsuceşte-o pe suportul de prăjire al meditaţiei în faţa focului unei inimi cu adevărat calde şi oneste, şi astfel predica va fi „gătită" şi în stare să ne asigure o adevărată hrană spirituală. Eu vă dau doar schiţa -

şi, deşi poate părea ceva de râs, totuşi auditoriul n-a considerat astfel.
Acest om era plin de alegorii şi a captat atenţia oamenilor de la început până la sfârşit.
într-o dimineaţă l-am salutat:
— Ei, dragul meu domn, ce mai faceţi? Mă bucur că sunteţi într-o formă atât de bună la vârsta dumneavoastră.
— Da, sunt într-o formă bună pentru un bătrân şi nu mă simt şubrezit deloc.
— Sper ca sănătatea dumneavoastră să rămână la fel de bună în anii care vin şi că, asemenea lui Moise, veţi coborî în mormânt cu vederea clară şi cu forţa dumneavoastră naturală deplină.
— Toate sunt foarte bune; a zis bătrânul gentleman, dar, în primul rând, Moise niciodată nu s-a coborât la mormântul lui, ci s-a urcat la el; în al doilea rând, care este semnificaţia spuselor tale? De ce vederea lui Moise n-a slăbit?
—Domnule, am răspuns foarte supus, presupun că felul lui de viaţă natural şi spiritul lui liniştit l-au ajutat să-şi păstreze resursele şi l-au făcut să fie un bătrân viguros.
— Tot ce e posibil, a spus el, dar nu la asta vreau să ajung; care este semnificaţia spirituală a acestui fapt? Nu este numai aceasta; Moise este Legea, şi ce sfârşit glorios i-a dat Domnul Legii pe muntele lucrării Lui terminate! Cât de lin au fost adormite toate spaimele ei cu o sărutare a gurii lui Dumnezeu! Şi, ţine minte, motivul pentru care Legea nu ne mai condamnă pe noi nu este din pricină că ochii ei ar fi slăbiţi încât nu poate vedea păcatele noastre, sau pentru că puterea ei de a blestema şi de a pedepsi este domolită, ci faptul că Cristos a luat-o sus pe munte şi i-a dat un sfârşit glorios."
Aşa era vorbirea lui obişnuită şi tot astfel şi predicile lui. Pace fie rămăşiţelor lui pământeşti! El a hrănit oile în primii ani ai vieţii lui, a fost apoi un păstor tic oameni şi, aşa cum obişnuia să-mi spună, „de la distanţă îşi dădea seama «mc este mai prostuţ dintre doi oameni". Convertiţii care au găsit calea spre cer pi in acest om au fost atât de mulţi încât, atunci când ne aducem aminte de ei, uiitcm ca aceia care l-au văzut pe olog sărind în picioare la cuvântul lui Petru şi al lui Ioan: aceia erau dispuşi să critice, dar, *„privindu-1 pe cel care fusese vindecat stând în picioare cu Petru şi Ioan, n-au putut spune nimic împotriva lor".*
Cu aceasta închei, subliniind iarăşi că, dacă suntem călăuziţi de maturitate în gândire şi discernământ, putem recurge în mod ocazional la spiritualizare cu > lict benefic asupra ascultătorilor noştri, şi cu siguranţă vom prezenta interes ei şi îi vom ţine treji.

.fi-Mi *Ah'* f.-.Tt *l¥\ J'i'ţU.,i^l* fel

S

VOCB

Prima noastră regulă, în legătură cu vocea, ar fi: *nu vă gândiţi prea mult la ea* . Nu uitaţi că cea mai dulce voce nu înseamnă nimic, dacă nu avem ceva de spus şi, oricât de bine ar fi ea dirijată, va fi ca un car bine condus, dar neavând nimic în el, până când glasul nostru nu exprimă adevăruri importante şi

potrivite pentru oamenii noştri. Fără îndoială, Demostene avea dreptate acordând primul, al doilea şi al treilea loc unei bune transmiteri a mesajului; dar ce folos când un om n-are nimic de transmis? Un om cu o voce extraordinară, excelentă, care este lipsit de o minte bine informată şi de o inimă înfocată, va fi „un glas care strigă în pustie", sau, folosind expresia lui Plutarh, *vox ex praeterea nihil.* Un astfel de om poate străluci în cor, dar el nu este folositor la amvon. Vocea lui Whitefield, fără puterea inimii lui, n-ar fi avut efect mai de lungă durată asupra ascultătorilor decât vioara lui Paganini. Nu sunteţi cântăreţi, ci predicatori; vocea este, pentru dumneavoastră, o chestiune secundară; nu fiţi filfizoni cu ea şi nu „trageţi invalizii" cu ea, aşa cum fac mulţi. O trompetă n-are nevoie să fie făcută din argint, cornul unui berbec este suficient; dar trebuie să poată suporta o întrebuinţare aspră, pentru că trompetele sunt pentru bătălii, nu pentru saloanele de modă.
Pe de altă parte, *nu vă gândiţi prea puţin la vocea dumneavoastră,* pentru că măiestria ei poate conduce în mare măsură la rezultatul pe care scontaţi. Platon, în mărturisirea puterii elocvenţei, menţionează *tonul* vorbitorului. El spune: „Atât de puternic îmi răsună în urechi cuvintele şi tonul vorbitorului, încât cu greu mă reculeg în cea de-a treia sau a patra zi şi realizez unde mă aflu pe pământ; şi, pentru un timp, doresc să cred că trăiesc în insulele Celui Binecuvântat". Adevăruri extrem de preţioase pot fi în mare măsură deteriorate dacă sunt expuse pe tonuri monotone. Odată am auzit despre un distins predicator, care mormăia jalnic, că a fost comparat cu „un bondar într-un ulcior" - o metaforă vulgară, fără îndoială, dar care-1 descria atât de exact, încât îmi răsună în urechi, foarte clar, bâzâitul bondarului chiar în momentul de faţă, şi-mi aminteşte de parodia din Elegia lui Gray:
>yAcum se şterge din privirepâlpâietoarea temă
Şi întregul aer o somnoroasă linişte ţine;
Rabdă când predicatorul îşi fredonează zborul bâzâitor
Şi când dangăte vlăguite adorm turma somnoroasă".

Ce păcat că un om care transmite din inimă doctrine de o valoare neîndoielnică, în limbajul cel mai potrivit, poate comite un act de „sinucidere în slujire" insistând pe o singură coardă, când Domnul i-a dat un instrument cu multe < oarde la care să cânte! Vai! Vai! acelei voci plictisitoare la culme, care fredonează încontinuu, precum roata morii, pe acelaşi acord nemuzical, indiferent <lncă posesorul acestei voci vorbeşte despre rai sau despre iad, despre viaţa clemă sau despre chinul veşnic. Accidental, se poate să vorbească ceva mai lnre sau mai încet, în conformitate cu lungimea propoziţiei, dar tonul lui este iicelaşi, o tristă risipă de sunete, o îngrozitoare pustietate a vorbirii în care nu este loc pentru culoare, nici pentru varietate, nici pentru muzică, în care nu este nimic altceva decât o oribilă monotonie.
Când vântul suflă în harpa eoliană, el pătrunde prin toate corzile, dar vântul **Ceresc,** pătrunzând prin unii oameni, se risipeşte pe o singură coardă şi încă iteeasta este, de obicei, cea mai dezacordată dintre toate. Numai harul ar putea sn le permită ascultătorilor să primească învăţături prin „bum-bum-bum"-ul unor predicatori. Cred că un juriu imparţial ar da verdictul de'somnolenţă justi-I icată în multe cazuri în care sunetul emis de predicator are efectul de a adormi, pentru că este doar o notă repetată. Dr. Guthrie pune cu amabilitate, somnul 111 ici anumite congregaţii scoţiene pe seama proastei ventilaţii din sala de adunare, probabil că ceva adevăr se află aici, dar o cauză mult mai probabilă poate fi proasta funcţionare a „supapelor" din gâtul predicatorului. Fraţilor, în numele II lot ceea ce este sacru, trageţi toate clopotele în turla bisericii dumneavoastră ţi nu vă plictisiţi enoriaşii cu „ding-dong"-ul unui singur clopoţel ca vai de el.
Când într-adevăr sunteţi atenţi la voce, *luaţi seama să nu cădeţi în cursa afectărilor curente şi comune din zilele noastre:* Abia un om dintr-o duzină de slujitori ai amvonului vorbeşte omeneşte. Această comportare nefirească nu se limitează doar la protestanţi, pentru că abatele Mullois remarcă: „în orice alt loc, oamenii vorbesc: la tribunal şi la tribună, dar ei nu mai vorbesc la amvon, pentru că acolo întâlnim numai o limbă artificială şi convenţională şi un ton fals. Acest mod de vorbire este tolerat numai în biserici pentru că, din nefericire, **CSte** atât de general acolo; în oricare alt loc, el nu poate fi suportat. Ce s-ar crede despre un om care ar conversa într-un mod similar într-un salon? Cu siguranţă că i-ar face pe mulţi să zâmbească. Cu câtva timp în urmă, era un paznic la l'anteon - un tip simpatic în felul lui - care, enumerând frumuseţile monumentului, a adoptat exact tonul multora dintre predicatorii noştri şi nu s-a întâmplat niciodată ca el să nu stârnească râsul vizitatorilor, care se amuzau pe scama exprimării sale la fel de mult ca şi de obiectele de interes pe care le arăta ci. Un om care nu are o exprimare naturală şi reală, n-ar trebui să fie lăsat la iimvon; tot ce e fals ar trebui izgonit repede din locul acela. în aceste zile de neîncredere, tot ce este fals ar trebui îndepărtat; şi cea mai bună cale pentru ca cineva să se corecteze în această privinţă, a predicării, este să-i asculte în mod frecvent pe anumiţi predicatori monotoni şi vehemenţi. Noi vom fi atât de dezgustaţi şi vom avea atât de mare oroare de expunerea lor, încât vom prefera

să ne autocondamnăm la tăcere decât să-i imităm pe acei predicatori. în momentul în care abandonezi naturalul şi realul, îţi rişti dreptul de a fi crezut, ca şi dreptul de a fi ascultat. Poţi să mergi peste tot, în biserică şi în capelă, şi vei vedea de departe faptul că marea majoritate a predicatorilor noştri au un ton sfânt duminica. Ei au o anumită voce pentru sufragerie şi dormitor, şi o cu totul alta pentru amvon, astfel că, deşi păcatul vorbeşte o singură limbă, ei sunt literalmente .. .bilingvi. în momentul în care oamenii închid uşa de la amvon, lasă firea pământească în urma lor (o uită) şi devin la fel de oficiali ca şi paracliserul din parohie. Aici, ar trebui aproape să se laude, ca fariseul, că ei nu sunt ca alţi oameni, deşi ar fi o blasfemie să-I mulţumeşti lui Dumnezeu pentru aceasta. Ei nu mai sunt carnali (pământeşti) şi nu mai vorbesc ca oamenii, ci sunt un geamăt, un freamăt spart, un *orerotuado* sau alte moduri disgraţioase de a face zgomot, adoptând aceste metode pentru a împiedica toate încercările de a fi natural şi de a vorbi din prisosul inimii. Când această „robă" este îmbrăcată, cât de des se dovedeşte ea a fi giulgiul aparţinând acelui Eu real al omului şi emblema efeminată a oficialismului!
Există două sau trei feluri de vorbire pe care îndrăznesc să spun că le veţi recunoaşte ca fiind auzite în mod frecvent. Acel stil respectabil, umflat (emfatic), bombastic, pe care chiar acum l-am numit *ore rotundo* -ui, nu este la fel de comun acum aşa cum era altădată, dar încă este admirat de către unii. (Din păcate, nici o formă cunoscută de text nu poate „raporta" despre Lector, aşa cum proceda el la citirea unui imn cu voce rotunjită, rulantă, pompoasă). Când un gentilom cucernic, îndepărta vaporii în acest fel, un om de pe coridor a spus că el a crezut că predicatorul „a înghiţit o găluşcă", dar un altul a şoptit: „Nu, Jack; ci el are vocea nesigură". Pot să mi-1 imaginez pe dr. Johnson vorbind în felul acesta la Boit Court; şi oamenii care au acest dar natural vorbesc cu o grandoare olimpiană - dar la amvon trebuie să dispară pentru totdeauna orice imitare a lui; daca el vine în mod natural, bine, dar a-1 imita reprezintă o trădare la adresa bunului simţ; într-adevăr, toate imitaţiile de la amvon sunt înrudite cu un păcat de neiertat.
Există un alt stil, de care vă implor să nu râdeţi. Oferind o altă ilustraţie, o metodă de enunţare despre care se spune că este foarte feminină, delicată, preţioasă... nu ştiu cum s-o descriu altfel. Cei mai mulţi dintre noi au avut fericirea de a fi auzit toate acestea, sau altele, despre genul extins de *falsetto-un,* vorbire de sus şi cu afectare. Am auzit multe varietăţi, de la plinătatea celei johnsoniene la subţirimea unei şoapte mici şi blânde; de la răcnetul taurilor din Basan, la ciripitul unui piţigoi. Am putut să caut urmele unora dintre fraţii noştri la strămoşii lor - vreau să spun la strămoşii lor spirituali, de la care ei au preluat aceste moduri de vorbire cereşti, melodioase, sanctificate, în orice caz minunate, dar, trebuie să adaug foarte onest, detestabile. Ordinea indubitabilă a arborelui lor genealogic oratoric este, după cum urmează: Cip, fiul lui Murmur (Gângav), fiul lui Zâmbet Prostesc, fiul lui Filfizon, fiul lui Comportare Nefirească; sau Voce-Tremurândă, fiul lui Grandios, fiul lui Gravitate; acelaşi

bărbat a fost tatăl multor fii. înţelegeţi că acolo unde până şi aceste orori de Dunet sunt naturale, eu nu le condamn - lăsaţi ca fiecare creatură să vorbească In propria-i limbă; dar cert este că, în nouă din zece cazuri, aceste pronunţii dialectale religioase - care sper că în curând vor fi limbi moarte - sunt nenaturale şl exagerate. Sunt convins că aceste tonuri şi semitonuri şi monotonii sunt bubiloniene, că ele nu sunt în nici un caz în dialectul din Ierusalim; pentru că dialectul din Ierusalim are această notă distinctivă, şi anume că reprezintă propriul mod de a vorbi al omului şi este acelaşi în afara amvonului, ca şi la amvon. Prietenul nostru, din cadrul şcolii afectate „ore rotundo" niciodată n-a fost auzit vorbind în afara amvonului aşa cum vorbeşte la amvon, sau folosind acelaşi ton în sufragerie ca şi la amvon: „Sunteţi atât de amabil încât să-mi daţi
0 altă ceaşcă de ceai? Cu zahăr, vă rog." Dacă ar fi vorbit astfel, s-ar fi făcut de ifts, dar amvonul trebuie să fie „favorizat" de caracterul dizgraţios al vocii lui, M care sufrageria n-ar tolera-o. Afirm că cele mai bune sunete pe care le poate .mate vocea unui om ar trebui puse în slujba proclamării Evangheliei, şi acestea ••unt după cum îl învaţă însăşi firea să le folosească în conversaţia serioasă.

1 //.echiel şi-a slujit Stăpânul cu cele mai melodioase puteri, astfel încât Domnul a spus: „Tu eşti, pentru ei, ca un cântec minunat al unuia care are o voce plăcută >i poate cânta bine la instrument". Cu toatea acestea, vai! n-a fost de nici un **folos** petru inima împietrită a lui Israel, pentru că nimic nu poate înlocui Duhul lui Dumnezeu; totuşi, el a devenit profetul care a prezentat Cuvântul Domnului in cea mai bună manieră şi cu cel mai potrivit glas.
Mai departe, *dacă aveţi vreo particularitate de vorbire, care este neplăcută nu/ului, corectaţi-o, dacă puteţi.*' Se admite că este mult mai uşor pentru profesor să inspire decât pentru dumneavoastră să exersaţi. Totuşi, pentru tinerii aflaţi la începutul carierei lor pastorale, dificultatea nu este insurmontabilă. Fraţii de la |ară au pe limbă farmecul specific vieţii rurale, amintindu-ne în mod irezistibil de viţeii din Essex, de porcii din Berkshire sau de mârţoagele din Suffolk. Cine nu observă dialectele din Yorkshire sau Somersetshire, care nu constau doar în pronunţii provinciale, ci şi în tonuri provinciale? E dificil să descoperi cauza, dar un lucru este destul de clar, şi anume acela că, în unele comitate din Anglia, gâtlejurile oamenilor par a fi îngroşate, ca nişte ceainice foarte folosite, iar în altele ele sună ca alămurile, scoţând un sunet metalic puternic. Aceste variaţii <lc natură pot fi minunate în anotimpul şi locul lor, dar gustul meu n-a fost niciodată în stare să le aprecieze. Un scârţâit ascuţit şi discordant, ca o foarfecă i uginită, nu trebuie să te facă decât să scapi de el cu orice preţ; la fel este o exprimare greoaie, nearticulată în care nici un cuvât nu e complet, ci substan-livele, adjectivele şi verbele sunt amestecate ca într-un ghiveci. La fel de criticabilă este acea vorbire fantomatică, a omului care vorbeşte fără a-şi folosi buzele, vorbind din burtă în modul cel mai oribil; tonurile mormântale; se potrivesc unui antreprenor de pompe funebre, dar Lazăr nu este chemat afară din mormânt

[1] „Fiţi atenţi la orice aspect nepotrivit sau comportare nefirească: în gesturi, cuvinte MU pronunţie." - John Wesley

prin gemete dogite. Una din cele mai sigure metode de a te sinucide este a vorbi din gât în loc de a vorbi din gură.
Această folosire greşită a naturii noastre organici; va atrage răzbunarea ei teribilă; scapă de pedeapsă evitând ofensa. în acest loc, poate fi bine să te sileşti, îndată ce constaţi că ai recurs din plin la *hum-haw* în discursul tău, să scapi de acest obicei insinuant, dar dăunător, imediat. Nu este nevoie de acesta şi, deşi cei ce îi sunt acum victime poate că nu vor fi în stare să rupă lanţul niciodată, dumneavoastră, cei care sunteţi începători în oratorie, trebuie să nu acceptaţi a purta jugul cel apăsător. Este foarte necesar să spun: deschideţi-vă gura când vorbiţi, pentru că o mare parte din murmurarea nearticulată este rezultatul ţinerii gurii pe jumătate închisă. Nu degeaba au scris evangheliştii despre Domnul nostru: *„JElŞi-a deschis gura şii-a în văţat."* Deschideţi larg uşile din care urmează să mărşăluiască un astfel de adevăr divin. Mai mult, fraţilor, evitaţi folosirea nasului ca pe un organ de vorbire, pentru că cele mai calificate autorităţi în materie au fost de acord că nasul este făcut pentru a mirosi. A existat un timp când fornăitul nazal era ceea ce trebuia, dar în acest veac degenerat, aţi face bine să ascultaţi sugestia evidentă a bunului simţ şi să lăsaţi gura să-şi facă treaba fără interferenţa instrumentului nazal. Dac-ar fi prezent aici un student american, el ar trebui să mă scuze că-i supun atenţiei această remarcă. Detestaţi practica unor oameni care nu pronunţă litera „r"; un astfel de obicei este foarte dăunător şi ridicol, jalnic şi condamnabil. Ici-colo, câte un frate are fericirea de a poseda o bâlbâială foarte captivantă şi delicioasă. Aceasta se află, probabil, printre ultimele dintre rele, *acolo unde fratele însuşi este mic şi captivant,* dar va ruina orice fiinţă care are ca scop bărbăţia şi forţa. Abia pot să concep că Ilie îi sâsâia lui Ahab sau că Pavel şi-a ciripit finuţ cuvintele pe Dealul lui Marte. Poate să existe şi într-un stil şovăitor (tremurat) un patos special; vom merge mai departe şi vom admite că, acolo unde acestea sunt rezultatul unei pasiuni intense, ele sunt sublime; dar unii le posedă din naştere şi le folosesc cam prea liber: pentru tine este cel puţin inutil să-i imiţi. Vorbeşte aşa cum îţi sugerează natura educată, şi o vei face bine dar să fie instruită, nu novice, nu nepoliticoasă. Aşa cum ştiţi, Demostene a suferit enorm din cauza vocii lui, iar Cicero, care avea o construcţie fizică fragilă, a făcut un voiaj lung în Grecia pentru a-şi corecta felul de vorbire. Cu mult mai nobilă motivaţie, noi să nu fim mai puţin ambiţioşi în a excela. „Deposedează-mă de toate cele, dar lasă-mi elocvenţa şi nu voi regreta niciodată călătoriile pe care le-am făcut pentru a o studia!" i-a spus Grigore din Nazianzen.
întotdeauna vorbiţi astfel încât să fiţi auriţi. Cunosc un om care cântăreşte peste 100 kg şi care ar fi trebuit să fie capabil să se facă auzit la o jumătate de milă dar el este atât indolent, încât în sfântul său locaş de închinare de abia poate fi auzit din rândurile din faţă ale balconului. Care este folosul unui predicator pe care oamenii nu-1 pot auzi? Modestia ar trebui să-1 determine pe un om care n-are voce să cedeze locul altora, care sunt mai potriviţi pentru slujba de proclamare a mesajelor Regelui. Unii oameni vorbesc destul de tare, dar nu sunt clari; cuvintele lor se suprapun, se joacă de-a capra sau îşi pun piedici

reciproc. Exprimarea clară este mai importantă chiar decât puterea vântului.
I)iiţi-i cu adevărat unui cuvânt o şansă cinstită; nu-i frângeţi spatele în vehemenţa dumneavoastră şi

nu-i împiedicaţi picioarele în graba dumneavoastră. Este de-Icstabil să-1 asculţi pe un individ masiv cum murmură şi cum şopteşte, când plămânii lui sunt destul de puternici pentru a face auzită exprimarea «ea mai i rtspicată; dar, în acelaş timp, cineva ar putea să strige cu multă patimă, şi totuşi .fi nu fie bine auzit până când nu învaţă să-şi articuleze cuvintele cu spaţiul |iolrivit între ele. A vorbi prea rar este mizerabil, iar subiecţii respectivi i-au predispus pe ascultători la boala numită „orori". Este imposibil să-1 auzi pe un **OUI** care se „târăşte" cu o milă la oră.
Un cuvânt spus acum şi altul mâine sunt ca un foc lent pe care numai martirii II Fi putut să-1 preţuiască. Vorbirea excesiv de rapidă, intrarea furtunoasă şi **Urletul** folosite în groaznice declamaţii sunt la fel de nescuzabile; acest fel de vorbire nu are şi nu va avea niciodată putere, decât asupra idioţilor, pentru că i ,i Iransformă ceea ce ar fi trebuit să fie o armată de cuvinte într-o adunătură şi **îneacă,** în modul cel mai eficace, somnul într-un potop de sunete. în mod ocazional, cineva îl ascultă pe un orator furios, cu o exprimare neclară şi a cărui impetuozitate îl precipită spre o aşa confuzie de sunete, încât, în scurt timp, îţi viu în minte versurile lui Lucan;
„J^imba ei bolborosită încâlceşte un ton murmurând,
Discordant şi diferit de sunetele omeneşti;
Părea de câine lătratul, de lup flămând,
Ţipătul jalnic al bufniţei nocturne;
Sâsâitul şerpilor, răcnitul leului flămând,
Saltul talazurilor lovindu-se de ţărm;
Vaietul vânturilor prin pădurea înfrunzită,
Şi izbucnirea tunetului din cerul despicat!
Toate acestea au fost într-unui."
Este un chin pe care nu-1 poţi suporta de două ori: să-1 auzi pe un frate care ■ onfundă transpiraţia cu inspiraţia, fuge mâncând pământul ca un cal sălbatic OU o viespe în ureche, până când el (fratele) nu mai are aer şi este silit să facă o **pauză** pentru a-şi umple plămânii din nou; o repetare de o aşa indecenţă, de < fttcva ori într-o predică, nu este neobişnuită, dar este foarte dureroasă. Faceţi piiuză ori de câte ori este necesar, pentru a preveni acel „hî, hî" care ne inspiră **mai** degrabă milă decât simpatic pentru oratorul fără suflu.
Auditoriul tău nici n-ar trebui să ştie că tu respiri - procesul respiraţiei ar
I1 **ebui** să nu se observe, întocmai ca circulaţia sângelui. Nu este decent să laşi ca .impla funcţie animalică a respiratului să producă vreun hiat în discursul tău.
Nu faceţi o regulă din a vă suprasolicita vocea în predicarea obişnuită. Doi MU trei oameni serioşi prezenţi aici, se „sfâşieîn bucăţi" prin ţipete nefolositoare; **bieţii** lor plămâni sunt iritaţi şi laringele lor inflamat de atâta ţipăt inutil, pe care

sunt incapabili să şi-1 stăpânească. Este foarte bine să „strigi tare şi să nu tt cruţi", dar: „Să nu-ţi faci nici un rău" este sfatul apostolic. Când oamenii te pol auzi şi când foloseşti jumătate din ,.rezervele" vocii tale, este bine să-ţi păstrezi forţa excedentară pentru ocaziile în care ea va fi necesară. „Nu irosi, nu dori" poate să se aplice aici, ca şi oriunde. Fii puţin economic cu acel volum enorm de sunet. Nu le produce ascultătorilor dureri de cap, când menirea ta este să Ic produci dureri de inimă; scopul tău este să-i împiedici să doarmă pe scaune, dai anunteşte-ţi că nu este necesar să faci să explodeze timpanele urechilor lor „Domnul nu este în vânt". Sunetul nu este fulger. Oamenii nu aud proporţional cu zgomotul creat; de fapt, prea mult zgomot asurzeşte, creează reverberaţii şi ecouri şi loveşte în puterea predicilor dumneavoastră. Adaptaţi-vă vocea la auditoriul dumneavoastră; când vorbiţi în faţa a 20 000 de ascultători, lungiţi pauzele şi scoateţi sunetul plin, dar nu într-o cameră prea mică. De fiecare datJ când intru într-un loc pentru a predica, în mod subconştient calculez cât sutiel este necesar pentru a-1 umple şi, după câteva propoziţii, cheia mea este fixată, Dacă poţi să-1 faci pe un om aflat undeva în spate să te audă, dacă vezi că el îţi prinde gândul, poţi fi sigur că şi cei de aproape te aud şi nu e

necesară mai multă forţă - poate chiar ceva mai puţină; priveşte şi vezi. De ce să vorbeşti astfel încât să fii auzit de pe stradă, când nu este nimeni acolo care să te asculte'.' Fie înăuntru, fie afară, ai grijă ca ascultătorii aflaţi la cea mai mare distanţă ck tine să te poată urmări, şi acest lucru este suficient. Apropo, ţin să menţionez că, din milă pentru cel slab, fraţii ar trebui să fie atenţi întotdeauna la vocile lor atunci când se află în camerele cu bolnavi sau în congregaţiile unde există infirmi, Este o cruzime să stai lângă un bolnav şi să strigi: *„Domnul este Păstorul meu".* Dacă acţionezi atât de necugetat, bietul om va spune, de îndată ce tu ai coborât scările: „Vai de mine! Cum mă doare capul! îmi pare bine că acest om bun a plecat, Mary. Psalmul din care a citit este foarte preţios şi liniştitor, dar el a citit ca tunetul şi fulgerul şi aproape că m-a asurzit!" Nu uitaţi, bărbaţi tineri şi necăsătoriţi, că şoaptele calde sunt mai potrivite pentru un invalid decât bătutul tobei.
Respectaţi cu atenţie regula următoare: *variaţi forţa vocii dumneavoastră,* Regula veche era să începi foarte încet, să creşti gradual şi să exprimi cele mai înalte sunete la sfârşit. Fie ca toate aceste regulamente să fie făcute bucăţi de către artilerie; ele sunt impertinente şi amăgitoare. Vorbiţi mai încet sau mai tare, aşa după cum sugerează emoţia momentului, şi nu respectaţi nici o regulă artificială şi ciudată. Regulile artificiale reprezintă o ruşine groaznică, cum spune, satiric, M. de Cormorin: „Fiţi pasionaţi, tunaţi, înfuriaţi-vă, plângeţi până la cel de-al cincilea cuvânt al celei de-a treia propoziţii, al celui de-al zecelea paragraf a celei de-a zecea pagini. Cât de uşor este! Şi mai presus de toate, cât denaturai!" Imitându-1 pe un predicator cunoscut, care mi putea evita ceea ce vă voi spune, un anumit slujitor al Evangheliei era obişnuit la începutul pfedicii să vorbească pe un ton atât de jos, încât nimeni nu-1 putea auzi. Toată lumea se apleca în faţă, temându-se că ceva bun s-a pierdut în aer, dar încordarea tuturor era în van: to!

■ I puteau ei discerne era un mormăit sfânt. Dacă fratele *n-ar fi putut* vorbi, nimeni'nu l-ar fi condamnat, dar era şi mai absurd pentru predicator să facă «Cest lucru când, în scurt timp, el a dovedit puterea plămânilor lui prin faptul că ii umplut sala de propoziţii sonore. Dacă prima parte a discursului său nu avea importanţă, de ce n-a omis-o? Şi dacă avea valoare, de ce n-a exprimat-o astfel mcât să fie auzită? *Efectul,* domnilor, era ţinta lui; el ştia că cel care vorbea în ic est fel produsese efecte mari şi spera să poată concura cu respectivul. Dacă vreunul dintre dumneavoastră îndrăzneşte să comită o astfel de prostie pentru un scop atât de detestabil, doresc din inimă ca respectivul să nu fi intrat niciodată ni iiceastă instituţie. Vă spun foarte serios că ceea ce se numeşte *„efect" este,* • li nin de dispreţ, pentru că este neadevărat, artificial, înşelător şi de aceea, con-«Inmnabil. Să nu faceţi niciodată ceva pentru „efect", ci dispreţuiţi stratage-incle minţilor înguste aflate în căutarea aprobării," de către cei cunoscători în i indică, minţi care sunt o specie la fel de respingătoare pentru un predicator iidcvărat cum sunt lăcustele pentru fermierii din est. Dar am deviat de la subiect; 11| i clari şi la obiect de la început. Exordiile tale sunt prea bune pentru a fi şop-llte în spaţiu. Exprimă-le cu îndrăzneală şi impune atenţia chiar de la început, i 'i i n tonurile tale bărbăteşti. Ca regulă: nu începe de la cel mai înalt nivel, pentru
,i după aceea nu vei putea să urci când te vei ,încălzi" în lucrarea ta; dar,
iiitu.şi, fii deschis de la început. Scade intensitatea vocii până la şoaptă, când e
i/ul, pentru că declaraţiile, enunţurile blânde, domoale, solemne nu sunt numai
■ uşurare pentru ureche, dar au marele dar de a cuceri inima. Nu te teme de tonurile joase, pentru că dacă pui forţă în ele, pot fi auzite la fel de bine ca
Irigatele. Nu e nevoie să vorbeşti tare pentru a fi auzit mai bine. Macaulay a
pus despre William Pitt: „Vocea lui, chiar când se îneca într-o şoaptă, era
ui/ilă până la băncile din spate ale Camerei Comunelor". Bine s-a zis că cea
II ui zgomotoasă armă nu este şi cea care împinge cel mai departe un glonţ:
pocnetul unei carabine nu este altfel decât zgomotos. Ceea ce are efect nu este
Intensitatea vocii tale, ci forţa pe care o pui în ea. Sunt sigur că aş putea şopti
nslfcl încât să fiu auzit din fiecare colţ al marelui nostru Cort al întâlnirii şi sunt
In fel de sigur că aş putea şi să strig aşa încât nimeni să. nu mă poată înţelege.
I iicrul poate fi făcut aici, dar probabil că nu este nevoie de acest exemplu,
întrucât mă tem că unii dintre dumneavoastră fac acest lucru cu un succes re-
niiircabil. Rafale de aer pot izbi urechea într-o succesiune atât de rapidă, încât
l< nu creează nici o impresie traductibilă asupra nervilor auditoriului. Cerneala
itc necesară la scris, dar dacă verşi călimara cu cerneală pe foaia de hârtie, nu
.<■ mai înţelege nimic din ceea ce era scris; la fel este şi cu sunetul. Sunetul este
< i ncala, dar este necesară administrarea, nu cantitatea, pentru a „scrie" inteligibil
ni aer. Dacă unica ta ambiţie este să concurezi cu
„Stentor cel puternic, înzestrat cu plămâni metalici, al cărui gât a întrecut forţa a cincizeci de glasuri",

atunci ţipă în Eliszeu cât mai rapid posibil; dar dacă vrei să fii de folos, evită să ţi se reproşeze că eşti „slab, incapabil şi gălăgios". Eşti conştient că tonurile stridente merg cel mai departe: unicul strigăt, care este folosit de către călătorii din locurile sălbatice ale Australiei, îşi datorează puterea lui remarcabilă ascu-ţinui. Un clopot va fi auzit mult mai departe decât o tobă; şi foarte ciudat, cu câl un sunet este mai muzical, cu atât ajunge mai departe. Nu este nevoie de bubuituri în pian, ci de sunetul chibzuit al celor mai bune acorduri. De aceea, vei avea mereu libertatea s-o laşi mai moale în ceea ce priveşte intensitatea sunetului, şi vei proteja foarte mult atât urechile ascultătorilor, cât şi proprii tăi plămâni, încearcă toate metodele, de la baros la gogoaşă (ciupercă comestibilă). Fii blând ca zefirul şi furios ca o tornadă. într-adevăr, fii întocmai ceea ce fiecare persoană cu bun simţ este, în vorbirea ei, când vorbeşte în mod natural, insistă vehement, şopteşte confidenţial, cheamă duios sau proclamă limpede.
Vizavi de moderarea forţei plămânilor tăi aş plasa regula: *modelează-fi tonul* Modifică tonul în mod frecvent şi variază „coarda" în mod constant. Lasă basul, altoul şi tenorul să-şi spună cuvântul. Te implor, fă acest lucru, din milă pentru tine şi pentru cei care te ascultă. Dumnezeu este îndurător faţă de noi şi aranjează toate lucrurile astfel încât să satisfacă dorinţele noastre aprinse privind varietatea; haideţi să avem şi noi milă faţă de semenii noştri şi să nu-i persecutăm cu plictiseală şi monotonie. Este un lucru cât se poate de barbar să loveşti în timpanul urechii unei biete creaturi omeneşti cu chinul plictiselii de a auzi acelaşi sunet o jumătate de oră. Ce alt mod mai rapid de a transforma minţile idioate şi lunatice ar putea fi conceput, ca bâzâitul continuu al unui gândac sau zumzetul unei albăstrele, vineţele, în organul auzului? Ce drept ai tu, prin care ţi se tolerează această cruzime faţă de victimele neajutorate care stau să-ţi asculte predicile „cu dum-dum"? Amabila natură cruţă, în mod frecvent, victimele nefericite ale discursului de întreg efectul torturilor lui prin cufundarea lor în dulce odihnă. Totuşi, dumneavoastră nu doriţi aceasta; atunci vorbiţi cu o voce variată. Cât de puţini predicatori îşi amintesc că monotonia produce somn... Mi-e teamă că acuzaţia adusă de către un scriitor în *„Imperial Review"* este adevărată pentru unii dintre fraţii mei. „Noi toţi ştim cum sunetul apei curgătoare sau murmurul mării sau suspinul vântului sudic printre brazi sau geamătul porumbeilor, produc o lâncezeală visătoare delicioasă. Departe de noi să spunem că vocea unui predicator modera seamănă, chiar în cea mai mică măsură, cu vreunul dintre aceste dulci sunete; şi totuşi efectul este acelaşi, puţini fiind cei ce pot rezista în faţa influenţelor adormitoare ale unei dizertaţii lungi, exprimată fără nici cea mai mică variaţie a tonului sau modificarea exprimării. într-adevăr, însăşi folosirea excepţională a frazei „un discurs care te trezeşte", chiar de către cei familiarizaţi cu astfel de chestiuni, sugerează că marea majoritate a predicilor moralizatoare de la amvon au o tendinţă soporifică hotărâtă. Este un caz regretabil când predicatorul
Jşi lasă ascultătorii perplecşi, combinând cele două elemente pentru a concluziona:
116
«vegheaţi şi rugaţi-vă», spune textul, «mergeţi la culcare», spune predica.

Oricât de muzicală ar fi vocea ta, dacă tu continui să percutezi aceeaşi coardă, ascultătorii vor înţelege că notele ei sunt făcute de la distanţă, mai dulci. în numele umanităţii, încetează să psalmodiezi şi treci la vorbirea raţională. Acest argument nu te va „mişca", sunt atât de convins; dacă nu-mi urmezi sfatul din milă pentru ascultătorii tăi, atunci fă-o din milă pentru tine însuţi; pentru că, «şa cum Dumnezeu, în infinita Lui înţelepciune, a fost mulţumit întotdeauna să nplice o pedeapsă oricărui păcat făcut contra Lui, ca şi împotriva legilor morale, «şa şi răul monotoniei este răzbunat, în mod frecvent prin acea boală periculoasă numită *dysphonia clericorum* sau „gâtul inflamat al clericului". Când anumiţi li aţi sunt atât de iubiţi de către ascultătorii lor încât nu se dau în lături de la a plăti o sumă frumuşică pentru a scăpa de aceşti fani pentru câteva luni, când le «•ste recomandată şi asigurată o călătorie la Ierusalim, bronşita într-o formă modificată este atât de remarcabil anulată pentru totdeauna, încât argumentul meu actual nu le va atinge indiferenţa. Dar nu aceasta este sarcina *noastră;* in ntru noi, bronşita reprezintă o suferinţă reală şi, de aceea, pentru a o evita, vom da curs oricărei sugestii sensibile. Dacă vreţi să vă distrugeţi gâtul, o puteţi fnce foarte repede, dar dacă vreţi să vi-1 păstraţi, luaţi aminte la ce vi se pune în fn|ă. în această cameră, adeseori am comparat vocea cu o tobă. Dacă toboşarul va lovi întotdeauna în acelaşi loc al tobei, pielea ei, va avea în curând o gaură; <lm cât de mult ar fi rezistat ea dacă toboşarul ar fi folosit întreaga suprafaţă a inbci! La fel este şi cu vocea unui om. Dacă el foloseşte mereu acelaş ton, el va avea o gaură în partea gâtului care este cea mai solicitată pentru producerea acelei monotonii şi, în curând, el va face bronşită. Am auzit despre afirmaţia unor chirurgi, conform căreia bronşita *dissenting* (adică păreri diferite) se deosebeşte de Confesiunea Bisericii Anglicane. Există o nazalizare ecleziastică **foarte** admirată în Biserica de Stat din Anglia, un fel de măreţie de „clopotniţă-!n-gât", o „bombasticare" aristocratică, teologică, pastorală, supranaturală, supraomenească a limbii şi o „răsucire" a cuvintelor. Poate fi ilustrată prin următorul specimen lingvistic: „Cel ce are ambardee ca să ambardeze, săambar-< U/e", care reprezintă o interpretare remarcabilă, dacă nu impresionantă, a unui

(ext din Scriptură. Cine nu cunoaşte modul sanctificai de pronunţie: „Preaiubiţi fraţi, Scriptura ne duce în locuri diverse"? îmi răsună în urechi acum ca *Hig-Ben-u\,* cuplat cu amintirile din copilărie în legătură cu sunetele (de clopote) monotone: „Prinţul Albert; Albert Prinţul Scoţiei şi toată familia regală... Amin". Dacă un om care vorbeşte cu atâta lipsă de naturaleţe *nu* face bronşită sau altă boală, nu pot să spun decât că bolile de gât sunt împărţite într-un mod suveran. Deja am lovit în *hobby-unle* non-conformiste de exprimare şi cred că datorită lor devin slabe laringele şi plămânii şi bieţii oameni sucombă în tăcere şi se duc în mormânt. Dacă mi-aţi cere să vă spun pe ce mă sprijin pentru a rosti avertismentul de mai sus, aş cita opinia d-lui Macready, eminentul om care,

117

privind problema dintr-un punct de vedere imparţial, dar experimental, meriţi o ascultare respectuoasă: „Pierderea vocii este, de obicei, rezultatul nu atât al exersării organului, cât mai ales al modului în care este solicitat gâtul adid relaxarea vocii nu se realizează atât de mult prin vorbirea tare şi de durată, câl prin vorbirea cu un glas prefăcut. Nu sunt sigur că voi fi înţeles în această afir maţie; nu există nici o persoană la zece mii, aş spune, care, adresându-se unoi oameni, o face cu vocea lui naturală; şi acest obicei este în special observabil li amvon. Cred că slăbirea glasului rezultă din eforturile violente pe care le impun ' aceste tonuri afectate iar consecinţa este acea iritaţie severă, şi adesea chiai ulceraţie. Munca de o zi întreagă într-o biserică nu înseamnă nimic în comparaţit cu interpretarea unuia dintre personajele cu caracter de conducător ale lui Shakespeare sau, presupun, cu oricare din expunerile magistrale ale oameniloi noştri politici în Casa Parlamentului; şi sunt foarte sigur că boala pe care o numeşti „gâtul inflamat al clericului" este atribuită, în general, felului de vorbire, nu lungimii în timp sau violenţei efortului făcut.

Ştiam că unii dintre foştii mei confraţi de breaslă suferă de inflamarea gâtului, dar nu cred că aceasta poate fi privită ca o boală răspândită printre cei ce excelează în a sluji arta lor.

Actorii şi avocaţii care pledează au multe ocazii de a-şi suprasolicita puterile vocale şi, totuşi, n-am auzit de gâtul inflamat al vreunui avocat sau de bronşita vreunui actor de tragedie; este simplă explicaţia: aceşti oameni nu îndrăznesc să-şi servească publicul într-o manieră atât de neglijentă cum îl servesc pe Dumnezeul lor unii predicatori. Samuel Fenwick, Esq, M.D, într-un tratai cunoscut pe tema: „Bolile gâtului şi ale plămânilor", a spus cât se poate de înţelept: „Din ceea ce s-a afirmat cu privire la fiziologia corzilor vocale, rezultă că vorbirea în mod continuu pe un singur ton este mult mai obositoare decât modificarea frecventă-a înălţimii vocii deoarece, în primul caz, un singur muşchi sau grup de muşchi este solicitat, pe când în cel de-al doilea caz, sunt acţionaţi muşchi diferiţi şi, astfel, se eliberează unul pe celălalt. în acelaşi fel, un om, care-şi ridică mâinile în unghiuri drepte faţă de corpul său, devine obosit îţi 5-10', deoarece numai un grup de muşchi trebuie să suporte greutatea; dai aceiaşi muşchi pot lucra toată ziua dacă activitatea lor este alternată cu aceea a altor muşchi. De aceea, ori de câte ori îl auzim pe un predicator vorbind monoton în timpul predicii şi citind, rugându-se şi predicând pe acelaşi ton, putem fi absolut siguri că el le dă de lucru de 10 ori mai mult decât este necesar".

Cred că aici trebuie să reiterez o opinie, pe care am exprimat-o adeseori în acest loc, opinie care îmi vine în minte datorită autorului din care am citat. Dacă pastorii ar vorbi mai des, gâtul şi plămânii lor ar fi mai puţin expuse la boală. Sunt convins de acest lucru; este o chestiune de experienţă personală bazată pe observaţii largi, şi sunt sigur că nu greşesc.

Domnilor, să predici de 2-3 ori pe săptămână este foarte periculos, dar să predici de 5-6 ori consider că este sănătos; chiar de 12-14 ori dacă predici, nu e un exces. Un zarzavagiu care face reclamă la conopidă şi cartofi o zi pe săptămână

118

«i» «onskjera că efortul este deosebit de laborios, dar atunci când umple străzile, •linie şi potecile cu larma lui asurzitoare timp de şase zile consecutive, va afla

< ă nici o *dysphoaia pomariorum* sau „gâtul inflamat al zarzavagiului" nu-1 fac *ih* renunţe la osteneala lui umilă. Am fost încântat să găsesc opinia mea -UCMlform căreia predicarea ocazională este pricina multor boli - atât de clar

< xprimată de către dr. Fenwick: „Toate directivele care au fost prezentate aici, vor fi, cred, ineficiente fără exersarea regulată, zilnică, a vocii. Nimic nu pare *8 influenţeze mai puternic producerea acestei boli ca vorbirea ocazională I»I ilungită, alternată cu intervale mari de odihnă; sunt vizaţi aici mai ales clericii. [1] 'i icine îi acordă o oarecare consideraţie acestui subiect îl va înţelege îndată. I tacă un om, sau un animal, ar trebui să facă un efort muscular deosebit, ut obişnuit, când exersează regulat, zilnic, efortul este uşurat; altfel, i-ar fi imposibil să facă efortul respectiv. Dar îndeplinirea profesiunii clericale necesită «i groază de exerciţii musculare în cazul vorbirii într-o singură zi a săptămânii, pi când în celelalte şase zile rămase, predicatorii respectivi cu greu ridică glasul vuodată peste înălţimea obişnuită. Dacă un fierar sau un tâmplar ar practica meseria respectivă ocazional, ar obosi uşor şi ar fi nepotrivit pentru ea, pierzân-dll-ţi dexteritatea obţinută. Exemplul celor mai celebri oratori pe care i-a avut lumea

dovedeşte avantajele pe care le are vorbirea regulată şi constantă; şi, cu piivire la aceasta, v-aş recomanda dumneavoastră, tuturor celor în cauză, să ■ iii(i cu glas tare o dată sau de două ori zilnic, folosind aceeaşi înălţime a vocii i .i şi la amvon şi acordând o atenţie deosebită pieptului şi gâtului şi articulând cuvintele în mod clar şi potrivit". Domnul Beecher are aceeaşi opinie, pentru efl el remarcă: „Vânzătorii de ziare arată ceea ce poate face practica în aer liber pentru plămânii unui om. Ce ar putea face predicatorul, care vorbeşte slab şi inconvingător şi care cu greu îşi poate face vocea auzită de 200 de ascultători, • Iacă ar trebui să facă reclamă la ziare? Acei vânzători de ziare new-yorkeze stau în picioare la capătul străzii şi îşi fac auzit glasul pe stradă aşa cum ar rostogoli un atlet o minge de-a lungul unei alei. îi sfătuim pe cei ce se instruiesc pentru profesii care presupun folosirea vocii să se ocupe câtva timp de vânzarea unor obiecte pe stradă. Predicatorii tineri ar trebui să facă „parteneriat" cu vânzătorii de ziare o perioadă, până când reuşesc să-şi deschidă gurile şi să aibă laringele tncordat şi întărit".

Domnilor, o regulă importantă este următoarea: *adaptaţi- vă întotdeauna vocea la terna respectivă.* Nu fiţi radioşi când trataţi un subiect trist şi, pe de altă parte, nu vă târâţi cu greutate atunci când cuvintele ar trebui să călătorească fericite, ca şi cum ar dansa pe o melodie a îngerilor din ceruri. N-am să insist pe seama acestei reguli, ci mă voi opri aici, convins fiind că este de cea mai mare importanţă şi că, dacă este urmată de ascultare, întotdeauna va asigura atenţia ascultătorilor, cu condiţia ca subiectul dumneavoastră să o merite. Potriviţi-vă Întotdeauna vocea cu subiectul şi, mai ales, *fiţi naturali în toate.* Jos cu atenţia slugarnică la reguli şi modele! Nu imitaţi vocile altor oameni sau, dacă dintr-o slăbiciune incorigibilă trebuie să o faceţi, rivalizaţi cu virtuţile fiecărui orator,

şi atunci răul va fi micşorat (împuţinat). Eu însumi, printr-un fel de influen|l irezistibilă, sunt înclinat să fiu un imitator, astfel încât o călătorie în Scoţia sau Ţara Galilor îmi va afecta efectiv pronunţia şi tonul o săptămână sau două. An luptat împotriva acestei înclinaţii, dar ea există şi singurul leac pe care îl cunosi este să las răul să moară de o moarte naturală.

Domnilor, mă întorc la regulă: folosiţi-vă vocile naturale, proprii. Nu fi|| maimuţe ci oameni; nu papagali, ci oameni originali în tot ceea ce faceţi. Se spune că cel mai potrivit fel de a purta barbă, este, să fie lăsată să crească în voie pentru că i se va potrivi la faţa lui atât în ce priveşte culoarea, cât şi forma Propriul dumneavoastră fel de vorbire va fi cel mai mult în armonie cu modul dumneavoastră de gândire şi cu propria dumneavoastră personalitate. Mimici este pentru teatru; omul cultivat cu personalitatea lui sfântă, este pentru sanctuar, Voi repeta această regulă până vă voi obosi, temându-mă că o veţi putea uita: fiţi naturali, fiţi naturali, fiţi naturali tot timpul! O afectare a vocii sau o imitare a felului de a vorbi al dr. Silvertongue (Limbă de Argint *N. tr.),* eminentă faţi bisericească, sau o imitare a unui preaiubit învăţător sau preşedinte vă va ruini inevitabil. Vă cer să aruncaţi senilitatea imitaţiei şi să vă ridicaţi la bărbaţii originalităţii.

Suntem obligaţi să adăugăm: *străduiţi- vă să vă educaţi vocea.* Nu precupeţiţi nici un efort sau durere în a obţine aceasta pentru că, aşa cum s-a observat foartt bine: „Oricât de prodigioase pot fi darurile naturii pentru alesul său, ele pot fi dezvoltate şi aduse la perfecţie numai prin muncă şi studiu". Gândiţi-vă la Mi-chelangelo care lucra o săptămână întreagă fără a se dezbrăca şi la Haendel, cart a exersat până când fiecare clapă a clavecinului său a ajuns scobită ca o lingură.

Domnilor, apoi nu vorbiţi niciodată despre dificultate sau oboseală. Este aproape imposibil să vezi utilitatea metodei lui Demostene, de a vorbi cu pietre în gură, dar oricine poate observa utilitatea discursurilor ţinute de el talazurilor violente, pentru a şti cum să stăpânească adunările zgomotoase ale ţăranilor; la fel, utilitatea vorbirii sale, atunci când alerga pe deal pentru ca plămânii lui să poată acumula forţă prin folosirea lor laborioasă - motivul este la fel de clar cum este lăudabilă jertfirea-de-sine.

Suntem obligaţi să folosim orice mijloc posibil pentru a ne perfecţiona vocea cu care urmează să proclamăm glorioasa Evanghelie a binecuvântatului nostru Dumnezeu. Fiţi atenţi la consoane, pronunţaţi-o pe fiecare din ele clar; ele reprezintă particularităţile şi expresia cuvintelor. Exersaţi în mod neobosil până reuşiţi să-i daţi fiecărei consoane ceea ce i se cuvine; vocalele au o „voce" proprie, putând astfel să vorbească pentru ele însele. în toate privinţele, exersaţi o disciplină rigidă până reuşiţi să fiţi stăpâni pe vocea dumneavoastră şi s-o aveţi sub control ca pe un armăsar bine antrenat. Domnii cu piepturi înguste sunt sfătuiţi să folosească halterele în fiecare dimineaţă sau, şi mai bine, cluburile pregătite de Colegiu pentru dumneavoastră. Aveţi nevoie de piepturi largi şi trebuie să faceţi tot posibilul să vi le formaţi. Nu vorbiţi cu mâinile în buzunare, ca să nu vă contractaţi plămânii, ci duceţi umerii înapoi ca şi cântăreţii publici.

120

Nu vă sprijiniţi de vreo bancă în timp ce vorbiţi şi nu ţineţi niciodată capul în imrbă în timp ce predicaţi. Lăsaţi corpul să se încline mai degrabă înainte decât înapoi. Jos cu toate cravatele strânse şi cu hainele „butonate"; lăsaţi loc pentru mişcarea plămânilor. Observaţi statuile oratorilor greci sau romani, priviţi înfăţişarea lui Pavel creată de Rafael şi, fără afectare, „cădeţi" în mod natural în nlitudinile graţioase şi potrivite, înfăţişate acolo, pentru că acestea sunt cele **Riai** bune pentru voce. Ia-ţi un prieten care să-ţi spună greşelile sau, mai bine, pofteşte-l pe un duşman care te va privi cu patimă şi te va înţepa cu sălbăticie. ('c binecuvântare va fi o astfel de critică iritantă pentru un om înţelept şi ce iu plăcere intolerabilă pentru un prost! Corectaţi-vă pe dumneavoastră înşivă consecvent şi frecvent, sau veţi cădea în greşeli fără voie, tonuri false vor fi ixloptate şi obiceiuri neglijente se vor forma sesizabil. De aceea criticaţi-vă pe ilumneavoastră înşivă cu o atenţie neîntreruptă. Nu gândiţi lucruri mărunte, ca sft nu deveniţi inutili. Dar, domnilor, să nu degeneraţi în „filfizoni" de amvon, I iczând că gesturile şi vocea reprezintă totul. Mă doare inima când aud despre i nimeni cărora le ia o săptămână pregătirea unei predici, cel mai mult timp pentru „punerea în scenă" luându-le repetarea producţiilor lor preţioase în faţa unui pahar! Vai, acestei generaţii, dacă inimile nerecunoscătoare trebuie să fie ii rlate de dragul manierelor elegante! Prefer vulgarităţile celui mai sălbatic t/llător din codrii seculari afectărilor parfumate ale gentilităţii efeminate. Nu vă voi mai sfătui să fiţi exigenţi cu vocile dumneavoastră, dar nici nu vă voi iccomanda să-1 imitaţi pe domnul Taplash al lui Rowland Hill, cu inelul lui de diamant, cu batista lui de buzunar foarte parfumată şi cu ochelarii lui de vedere. Splendorile nu-şi au locul la amvon, ele ar trebui puse pe fereastra croitorului cu un bileţel: *„Acest stil este complet, incluzând MSS, 10lire".*

Poate că aici este locul potrivit de a face observaţia că ar fi bine dacă toţi părinţii ar fi mai atenţi cu dinţii copiilor lor, deoarece dinţii cariaţi pot crea mari probleme vorbitorului. Există oameni a căror articulaţie este greşită şi care ar trebui imediat să consulte un doctor (desigur, un doctor cu o bogată experienţă şi largi cunoştinţe), pentru că unele aranjamente simple sau câtiva dinţi falşi vor reprezenta o binecuvântare permanentă pentru ei. însuşi dentistul meu face, într-un articol, nişte remarci interesante: „Când un dinte sau o porţiune a lui se pierde urmează o contractare a muşchilor feţei şi ai gâtului, celelalte organe ale vorbirii, care fuseseră adaptate la acel dinte, sunt slăbite şi nu-şi mai îndeplinesc funcţia lor obişnuită, producând o pauză, o slăbiciune sau o adâncitură, ca şi într-un instrument muzical căruia îi lipseşte o notă. Degeaba aştepţi simfonia perfectă şi un accent proporţional şi consistent al acordului, tonului şi înălţimii vocii dacă organele ei au deficienţe; desigur, şi pronunţia devine defectuoasă. Astfel de defecte adaugă mult la *efortul de* a vorbi, ca să nu spunem mai mult, şi, în cele mai multe cazuri, rezultatul este sâsâitul, o reducere prea bruscă sau pripită sau o transmitere slabă, ineficientă. Din deficienţe mai serioase, un mormăit şi un clămpănit vor apărea aproape sigur." Acolo unde acesta este răul, şi vindecarea ne stă la îndemână suntem obligaţi, de dragul lucrării noastre, să ne

121

folosim de această vindecare. Dinţii pot părea lipsiţi de importanţă, dar nu uitaţi că nimic nu este neînsemnat într-o atât de mare chemare ca a noastră. Voi menţiona chiar şi chestiuni mai mărunte, în remarci reuşite, dar am profunda impresie că aluziile la lucrurile nesemnificative pot avea o'valoare neştiută în a vă scuti să comiteţi nişte neglijenţe serioase sau erori grosolane.

în ultimul rând, aş spune în legătură cu gâtul dumneavoastră: *aveţi grijă de\ el;* întotdeauna să-1 curăţaţi înainte de a începe să vorbiţi; nu-1 curăţaţi în timp ce predicaţi. Un frate foarte apreciat, pe care îl cunosc personal, întotdeauna vorbeşte aşa: „Dragi prieteni ...hm-hm... acesta este un ...hm-hm... subiect foarte important ...hm-hm... pe care vi-1 prezint ...hm-hm... şi trebuie să vă solicit ...hm-hm... cea mai serioasă ...hm... atenţie". Evitaţi cu îndârjire aceasta. Alţii din dorinţa de a-şi curaţi gâtul vorbesc ca şi cum s-ar înăbuşi şi ar fi pe punctul de a expectora; ar fi mult mai bine să expectoreze, decât să-şi scârbească ascultătorii cu repetate sunete nedorite. Fonfăitul şi fornăitul sunt scuzabile când omul e răcit, dar sunt extrem de neplăcute şi, când devin o obişnuinţă, ar trebui să fie puse sub acuzaţia „act neplăcut". Vă rog să mă scuzaţi, poate părea vulgar să menţionez astfel de lucruri, dar dacă acordaţi atenţie observaţiilor clare şi libere făcute în această sală de lectură, veţi evita multe remarci făcute pe seama dumneavoastră.

Când aţi predicat, aveţi grijă de gâtul dumneavoastră, *neînlaşurându-l niciodată prea strâns.* Din propria experienţă mă aventurez cu puţină modestie să dau acest sfat. Dacă vreunul dintre dumneavoastră are eşarfe din lână plăcute şi călduroase, care pot fi asociate cii cele mai tandre amintiri despre mama sau soră a lui, respectivul să le venereze; veneraţi-le din adâncul sufletului, dar nu le expuneţi nici unei folosinţe vulgare prin înfăşurarea lor în jurul gâtului dumneavoastră. Dacă este vreun frate care vrea să moară de gripă, lăsaţi-1 să poarte o eşarfă călduroasă în jurul gâtului şi, înfr-o noapte, el o va uita şi va contacta o aşa răceală care-1 va marca în tot restul vieţii lui. Foarte rar vezi un marinar care-şi înfăşoară gâtul. într-adevăr, gâtul său este întotdeauna expus curenţilor de aer şi are ua guler răsfrânt; iar dacă din întâmplare are o cravată, aceasta este mică şi legată larg, astfel încât vântul să

poată bate în jurul gâtului lui. Sunt un adept ferm al acestei filozofii; n-am deviat de la ea de 14 ani - dar, înainte, am avut necazuri frecvente cu răcelile; de 14 ani încoace, foarte rar am mai avut probleme. Dacă simţi că vrei altceva, foarte bine, atunci lasă-ţi barbă! Este un obicei foarte natural, biblic, bărbătesc şi folositor.' Unul dintre fraţii noştri, care încă trăieşte, ani de zile a considerat acest fapt ca fiind de un real folos. El a fost obligat să părăsească Anglia din cauza pierderii vocii, însă el a devenit puternic ca Samson acum, când părul lui este netuns. Dacă aveţi gâtul afectat, consultaţi un doctor bun, sau, dacă nu o puteţi face, acordaţi câtă atenţie doriţi următoarei indicaţii: niciodată să nu cumpăraţi „Capsule Pulmonare", *Nu-mai-tuşi Voronk, Ipecacuanha* sau oricare alt compus emolient din cele 10 000 existente. Ele pot să ajute înlăturând tulburarea pe care o ai actualmente, dar îţi vor ruina gâtul prin efectele lor laxative. Dacă vrei să îmbunătăţeşti starea gâtului tău, muşcă
lnvăn dintr-un ardei roşu bun şi din alte substanţe astringente, atât cât poate
i..macul tău să suporte. însă nu fă abuz; aminteşte-ţi că trebuie să ai grijă de «te muicul tău la fel de mult cum ai de gâtul tău; şi dacă aparatul digestiv nu este in ordine, nimic nu merge bine. Bunul simţ învaţă că astringenţii sunt folositori. Ai nuzit vreodată despre un tăbăcar transformând o bucată de piele de animal, I. Ifibăcită, în piele tăbăcită prin punerea ei la îmbibat în zahăr? Nici balsamul il« Tolu, Ipecacuanha şi melasa nu pot servi scopului său. Dimpotrivă, dacă **Vrea** să întărească pielea, el o introduce într-o soluţie de scoarţă de copac sau **lltJi** substanţă astringentă care întăreşte materialul. Când ani început să predic In I ixeter Hali, vocea mea era slabă pentru un astfel de loc - aşa cum sunt de Obicei vocile aici - şi m-a făcut în mod frecvent să ratez complet predicarea
11 ulală, dar în Exeter Hali (care este un loc unde se predică cu foarte mare difi-**Cfltll**ate, datorită lărgimii excesive a sălii în comparaţie cu lungimea) întotdeauna nu avut în faţa mea un păhărel cu oţet de chili şi apă; o înghiţitură din el părea *lt i dea o forţă proaspătă gâtului meu de câte ori obosea şi de câte ori aveam Impresia că-mi piere vocea. Când gâtul mi se relaxează puţin, de obicei îi cer
Iun .Harului să-mi prepare un castron cu supă de vacă concentrată, cu piper atât
ii pot să suport şi, până acum, acesta s-a dovedita fi remediul suprem. Oricum, iniiucât nu am calificarea să practic medicina, probabil că hu-mi veţi acorda ni.u multă atenţie în problemele medicale decât unui vraci. încredinţarea mea că jumătate din dificultăţile legate de voce, apărute cu mult timp în urmă, vin dispărea pe măsură ce trec anii ţinând seama de faptul că obişnuinţa este a doua natură. I-aş încuraja pe cei cu adevărat sinceri şi serioşi; dacă ei simt I ii vântul Domnului ca pe un foc în oasele lor: chiar şi bâlbâială poate fi depăşită; ■ li asemenea teama, cu toate rezultatele ei paralizante, poate fi alungată. Fiţi cu inimă, fraţilor, perseveraţi, iar Dumnezeu şi natura şi practica vă vor ajuta.

,

Subiectul nostru este unul pe care cu greu îl găsesc pomenit în vreo carte de omiletică - un fapt foarte curios, pentru că el reprezintă o chestiune foarte importantă care ar necesita să fie dezbătută în mai mult de un capitol. Presupun că *„experţii" în* omiletică sunt de părere că volumele lor, toate, sunt „condimentate" cu acest subiect şi că ei nu trebuie să ni-1 dea „en-gros" deoarece, ca şi zahărul în ceai^ îndulceşte tot conţinutul. Tema cea omisă este CUM SĂ

CAPEŢI ŞI SĂ PĂSTREZI ATENŢIA AUDITORIULUI. Atenţia ascultătorilor trebuie câştigată, altfel nimic nu se poate face cu ei; şi trebuie păstrată, altfel putem s-o ţinem într-una meşterind cuvintele, dar nu va rezulta nimic bun de aici.
Deasupra anunţurilor militare, ofiţerii noştri englezi au pus întotdeauna cuvântul „atenţie!", cu litere mari - şi noi avem nevoie ca acest cuvânt să se afle la începutul tuturor predicilor noastre. Avem nevoie de cea mai serioasă, candidă, trează, continuă atenţie a tuturor celor care sunt în adunare. Dacă minţile oamenilor rătăcesc undeva departe, ele nu pot primi adevărul, ceea ce echivalează cu a fi inactive. Păcatul nu poate fi scos din oameni, aşa cum Eva a fost scoasă din coasta lui Adam, în timp ce ei dorm profund. Ei trebuie să fie treji, înţelegând ceea ce spunem şi simţind forţa celor spuse - altfel, putem şi noi să ne ducem la culcare. Există predicatori cărora nu le pasă dacă sunt urmăriţi sau nu; atâta timp cât ei pot să vorbească în mod continuu în limita timpului pe care-1 au la dispoziţie, nu le pasă dacă oamenii aud pentru veşnicie sau aud degeaba; cu cât astfel de predicatori „adorm" mai repede în cimitir şi predică prin versetul de pe piatra lor funerară, cu atât mai bine. Unii fraţi vorbesc cu capul în sus, către ventilator, ca şi cum ar căuta să atragă atenţia îngerilor; alţii se uită în carte, ca şi cum ar fi absorbiţi de gânduri şi s-ar simţi foarte onoraţi prin aceasta. De ce nu predică astfel de fraţi în preerie, dându-le sfaturi stelelor? Dacă predica lor nu se adresează ascultătorilor, ei pot să dovedească lucrul acesta cu o bunăcu-viinţă evidentă; dacă predica este un monolog, cu cât este mai singur interpretul, cu atât mai bine. Unui predicator raţional (şi nu toţi sunt raţionali) i se pare esenţial să fie interesaţi toţi ascultătorii, de la cel mai în vârstă până la cel mai tânăr. Nici măcar pe copii nu trebuie să-i facem neatenţi. Tu spui:, JFă-i neatenţi; cine face aceasta?" Eu spun că cei mai mulţi predicatori o fac; şi, când copiii nu sunt liniştiţi într-o adunare, adesea vina noastră este la fel de mare ca a lor. Nu puteţi să introduceţi o mică istorioară sau o pildă în mod intenţionat pentru cei

mici? Nu poţi captiva privirea băieţelului de la balcon şi pe cea a fetiţei de la parter, care a început să se foiască, şi nu le poţi zâmbi?... Adeseori îi vorbesc din priviri orfanului de la piciorul amvonului meu. Noi vrem ca toţi ochii să fie fixaţi asupra noastră şi ca toate urechile să fie deschise la cele spuse de noi. Pe mine mă supără până şi dacă un orb nu-şi îndreaptă faţa către mine. Dacă văd că cineva se întoarce, şopteşte, moţăie sau se uită la ceas, mă gândesc că eu nu sunt la înălţime şi trebuie să fac ceva pentru aceste minţi. Foarte rar am de ce să mă plâng şi, când o fac, planul meu general este să mă plâng de mine însumi şi să recunosc că nu am dreptul la atenţia celorlalţi până nu ştiu s-o controlez. Sunt unele congregaţii a căror atenţie n-o poţi obţine repede; acestor oameni nu le pasă să fie interesaţi. N-are rost să-i mustri căci ar fi ca şi cum ai arunca un tufiş într-o pasăre pentru a o prinde. Faptul este că, în cele mai multe cazuri, există o altă persoană pe care ar trebui s-o dojeneşti, şi acela eşti tu însuţi. Poate că ar ţine de datoria lor să asculte, dar este mult mai mult de datoria ta să-i faci să asculte. Trebuie să atragi peştele în cârligul tău; dacă acesta nu vine, ar trebui să acuzi pescarul nu peştele. Sileşte-i să stea liniştiţi puţin şi să audă ceea ce Domnul Dumnezeu le vorbeşte sufletului lor. Predicatorul, care i-a recomandat unei doamne în vârstă să inhaleze puternic pentru a nu mai moţăi, a fost mustrat, pe drept cuvânt, de replica ei - aceea că, dacă el ar pune mai mult praf de prizat în predică, ea ar fi suficient de trează. Noi trebuie să adăugăm predicilor noastre destul „praf de prizat" sau altceva şi mai revigorant. Aminteşte-ţi că, pentru unii din oamenii tăi, nu este atât de uşor să fie atenţi; mulţi dintre ei nu sunt interesaţi de aceste probleme şi ei n-au trecut prin tot şirul de „operaţii" binefăcătoare pentru inimile lor, operaţii care să-i facă să mărturisească faptul că Evanghelia are o valoare deosebită pentru ei. Privitor la Salvatorul pe care-1 predici, poţi să-i întrebi:
„J   înseamnă nimic pentru dumneavoastră,
pentru dumneavoastră toţi cei care treceţi,
Nu înseamnă nimic pentru dumnea voastră faptul că Isus a murit?"
Mulţi dintre ei au fost înfrânţi de grijile pentru afaceri în cursul săptămânii. Ei ar trebui să-şi pună povara pe umerii Domnului; dar oare, *dumneavoastră* întotdeauna faceţi aşa? Găsiţi *dumneavoastră* întotdeauna că este uşor să scapi de nelinişti? Sunteţi *dumneavoastră* capabili să uitaţi de soţia bolnavă şi de copiii suferinzi de acasă? Nu există nici o îndoială că mulţi vin în Casa lui Dumnezeu împovăraţi cu gândurile preocupărilor zilnice. Ţăranul îşi aminteşte de

câmpul care trebuie arat sau semănat; este o duminică umedă şi el se gândeşte la galbenul grâului tânăr. Comerciantul vede neonorată nota de plată fluturându-se prin faţa ochilor, iar negustoraşul îşi socoteşte grelele datorii. N-ar trebui să mă mir dacă mulţi sunt deranjaţi de culorile pe care le au eşarfele doamnelor şi de scârţâitul pe care-1 fac pantofii domnilor. Există muşte enervante împrejur, ştiţi asta: Beelzebul, dumnezeul muştelor, are grijă ca, oriunde există o sărbătoare

religioasă, oaspeţii să fie tulburaţi de micile lor supărări. Adeseori, ţânţarii spirituali îl înţeapă pe om în timp ce tu îi predici, iar el se gândeşte mai mult la distracţii şi la probleme neînsemnate decât la discursul tău; este chiar aşa încântător faptul că el face aşa? Trebuie să înlături ţânţarii şi să limpezeşti gândurile oamenilor tăi, ducându-i de pe calea pe care au alergat şase zile pe una potrivită pentru ziua de odihnă. Trebuie să ai un mecanism cu pârghii suficient de puternice în discursul şi subiectul tău pentru a-i ridica pe oamenii de pe pământul de care sunt lipiţi şi a-i duce, puţin mai aproape de cer.

Este dificil pentru congregaţii, de multe ori, să poată urmări predica, datorită locului şi atmosferei; de exemplu, dacă locul este ca şi această cameră acum, cu fiecare fereastră închisă şi, deci fără aer pur, oamenii trebuie să facă eforturi pentru a respira şi nu se pot gândi la nimic altceva: când oamenii au inhalat în mod continuu aerul care a fost în plămânii altor oameni, întreaga maşinărie a vieţii se strică, şi este mult mai probabil ca ei să simtă o durere de cap decât o inimă zdrobită. Următorul lucru foarte bun pentru un predicator, datorită harului lui Dumnezeu este oxigenul. Rugaţi-vă ca ferestrele cerului să fie deschise, dar începeţi prin a deschide ferestrele sălii de adunare. Priviţi la multe clădiri ale oraşului nostru, şi la bisericile din oraşul nostru, şi veţi descoperi că ferestrele nu sunt făcute să se deschidă. Stilul barbar de construcţie modernă nu ne dă mai mult tavan decât are un hambar şi mult mai multe orificii pentru ventilaţie decât putem găsi într-o carceră orientală, unde tiranul aştepta ca prizonierul cât pe-aici să moară. Ce am putea crede despre *o casă,* ale cărei ferestre nu pot fi deschise? Este vreunul dintre dumneavoastră care ar închiria aşa ceva? Totuşi arhitectura gotică şi mândria prostească le-au determinat pe multe persoane să renunţe la folositoarele tocuri de fereastră în favoarea unor găuri mici în plafon sau a unor capcane de păsări în ferestre; astfel localurile devin cu mult mai puţin confortabile decât a fost cuptorul aprins a lui Nebucadneţar pentru Şadrac, Meşac, şi Abed-Nego. Dacă toate bisericile de acest fd sunt asigurate corespunzător, nu pot să mă rog ca ele să fie păzite de incendiu. Chiar şi acolo unde ferestrele se deschid, ele sunt dnute închise toată luna şi, de la o duminică la alta, aerul îmbâcsit rămâne neschimbat. Această situaţie nu mai poate fi tolerată. Ştiu că unii oameni nu observă astfel de lucruri, şi am auzit remarca următoare: vulpile nu sunt omorâte de duhoarea vizuinilor lor; dar eu nu sunt vulpe iar aerul greu mă face să devin plictisit şi ascultătorii mei la fel. O rafală de aer proaspăt în clădire ar fi pentru oameni, după Evanghelia însăşi, desigur, cel mai bun lucru; cel puţin i-ar aduce pe oameni într-o stare sufletească potrivită pentru a primi adevărul. Străduieşte-te în zilele săptămânii să îndepărtezi inconvenientele prilejuite de aerul murdar. în prima mea biserică din Park Street, le-am împărtăşit diaconilor părerea că panourile superioare ale ferestrelor cu schelet de fier ar trebui, mai degrabă, să fie scoase deoarece, ferestrele nu se pot deschide. De câteva ori le-am spus-o, dar nimic nu s-a întâmplat. într-o zi de luni s-a petrecut ceva providenţial: cineva a mutat cele mai multe dintre acele geamuri cu măiestrie - era ca şi când ele ar fi fost date jos de către un

geamgiu. S-a produs o cqnsiderabilă consternare şi multă suspiciune asupra persoanei care comisese această „crimă". Eu am propus o recompensă de cinci lire pentru descoperirea ofensatorului care, odată găsit, avea să primească acel dar. Recompensa n-a fost disponibilă şi, de aceea, n-am simţit ca fiind de datoria mea să denunţ acea persoană. Sper că nici unul dintre dumneavoastră nu mă suspectează *pe mine;* dacă o faceţi, va trebui să mărturisesc că am mers cu beţişorul care eliberează oxigenul în interiorul acelei structuri înăbuşitoare.

Uneori, comportamentul oamenilor noştri este ostil concentrării atenţiei; ei nu au obiceiul de a fi atenţi, frecventează biserica, dar nu-1 urmăresc pe predicator. Sunt obişnuiţi să privească în jur la toţi cei care intră în clădire, - şi se intră tot timpul, uneori cu mult bătut din picioare, scârţâit de pantofi şi trântit de uşi. Le-am predicat odată unor oameni care se uitau în jur încontinuu, spu-nându-le expeditiv: „Acum, prieteni, întrucât este atât de interesant pentru voi să ştiţi cine intră şi este atât de deranjant pentru mine ca voi să priviţi în jur, eu, dacă vreţi, am să vă descriu fiecare persoană care intră, astfel încât să şedeţi şi să Vă uitaţi la mine şi să arboraţi măcar o aparenţă de decenţă". L-am descris pe un gentleman care intra şi care, întâmplător, îmi era prieten, astfel încât puteam să-1 descriu fără să-1 jignesc, în acest mod: „Un gentilom foarte respectabil, care tocmai şi-a scos pălăria", ş.a.m.d.- după acea încercare, am văzut că nu mai era deloc necesar a continua descrierea altor întârziaţi, pentru că oamenii au fost şocaţi de ceea ce făceam eu şi i-am asigurat că eu eram mult mai şocat decât ei de

vreme ce m-au determinat să le reduc conduita la o astfel de absurditate. Au fost vindecaţi pentru un timp - dacă nu chiar pentru totdeauna!- spre marea bucurie a pastorului lor.
Vom presupune acum că am făcut acest lucru. Ai dat aerul murdar afară din respectivul loc şi ai corectat comportamentul oamenilor. Ce umează? *Pentru a atrage atenţia, prima regulă de aur este: întotdeauna să spui ce va care merită a fi auzit.* Mulţi oameni au un instinct care îi conduce spre dorinţa de a auzi un lucru bun. De asemenea, ei au un instinct similar, şi vom face bine dacă ţinem seama de el. Este vorba despre înclinaţia de a realiza folosul ascultării atente doar a cuvintelor. Nu este o critică aspră dacă spun că există pastori ale căror cuvinte persistă, într-o frază foarte stufoasă, în gândurile lor. De fapt, cuvintele lor le ascund gândurile - dacă au vreunele. Ei varsă grămezi de pleavă şi, probabil, poţi găsi şi un bob de ovăz, dar e greu de spus unde. Congregaţiile nu vor urmări mult timp cuvintele, cuvintele, cuvintele şi nimic altceva. Dintre porunci, eu nu sunt conştient de una care sună astfel: „Nu trebuie să fii limbut", dar ea poate fi înţeleasă în forma poruncii: „Nu trebuie să furi"; pentru că este o înşelătorie să le dai ascultătorilor cuvinte în loc de hrană spirituală. „în multitudinea cuvintelor nu trebuie să existe nici un păcat", chiar şi în cazul celui mai bun predicator. Oferă-le ascultătorilor ceva pe care ei să-1 aprecieze şi de care să-şi aducă aminte; ceva ce e posibil să le fie folositor, cel mai bun conţinut din cel mai bun loc, doctrină solidă din Cuvântul divin. Oferă mană proaspătă din cer, nu acelaşi lucru încontinuu, în aceeaşi formă *adnauseam,* ca şi pâinea de
127
casă tăiată la fel pe tot parcursul anului. Oferă-le ceva remarcabil ceva care-1 poate trezi pe un om la miezul nopţii ca să asculte, ceva pentru care merită ca el să meargă pe jos 50 de mile numai pentru a-1 putea asculta. Sunteţi capabili să o tăceţi - *facefi-o,* fraţilor! Faceţi-o în mod continuu şi veţi avea parte de toată atenţia pe care o doriţi.
Faceţi ca acel conţinut folositor pe care-1 daţi oamenilor să fie foarte clar aranjat. Este mult de spus despre aceasta. Este posibil să îngrămădiţi o mulţime de lucruri bune într-un talmeş-balmeş. Odată, am fost trimis la magazin cu un coş şi am cumpărat un pfund de ceai, un sfert de pfund de muştar şi trei pfunzi de orez (1 pfund = aproximativ 454 g *N. tr.),* iar întorcându-mă acasă am întâlnit pe drum o haită de câini, şi am considerat necesar să-i urmăresc peste garduri vil şi şanţuri - aşa cum am făcut întotdeauna când eram copil - şi, ajungând acasă, am constatat că toate bunurile se amestecaseră: ceai, muştar şi orez într-o dezordine groaznică. Ei bine, am învăţat lecţia, astfel că pun toate subiectele mele în pacheţele bune, rezistente, legate de jur-împrejur cu sfoara discursului meu - şi aceasta mă face să respect, oricât de demodată ar fi ea acum, metoda ţinerii subiectului pe puncte. Oamenii nu-ţi vor bea ceaiul tău cu muştar, nici nu vor savura predicile „talmeş-balmeş " în care nu poţi distinge capul de coadă, fiindcă n-au nici cap, nici coadă, ci sunt ca terierul Skye al dlui Bright, la care capul şi coada semănau foarte mult. Pune adevărul în faţa oamenilor într-un fel logic, ordonat, astfel încât ei să şi-1 amintească uşor şi ei îl vor primi cu mai multă promptitudine.
Mai mult, fiţi siguri că vorbiţi clar; fiindcă, oricât ar fi de excelent subiectul dumneavoastră, dacă un om nu-1 înţelege, nu-i este de nici un folos; aţi putea la fel de bine să-i vorbiţi în limba locuitorilor din Kamceatka sau în propria dumneavoastră limbă, dacă folosiţi fraze care-i sunt cu totul peste nivelul de înţelegere şi expresii care nu pot fi înţelese de mintea lor. Ridică-te la nivelul lui dacă este un om sărman; coboară-te la înţelegerea lui dacă este o persoană educată. Zâmbiţi de felul în care deformez termenii, dar eu cred că există mai multă „urcare" în a fi clar pentru cel incult decât există în a fi precis pentru cel distins; oricum, este cel mai dificil dintre cele două şi cel mai asemănător cu modul de vorbire al Mântuitorului. Este mai înţelept să mergi pe o potecă unde ascultătorii te pot însoţi decât să încaleci un cal înalt ca să călăreşti pe deasupra capetelor lor. Domnul şi Stăpânul nostru a fost Regele predicatorilor şi, cu toate acestea, niciodată n-a fost mai presus de înţelegerea vreunui ascultător, exceptând cele ce privesc grandoarea şi gloria conţinutului rostit de El; cuvintele şi enunţurile Lui erau demne de „sfântul Copil Isus". Lăsaţi-vă inimile să compună ceva cu un conţinut bun, clar aranjat şi limpede expus, şi atunci puteţi fi siguri că veţi câştiga urechea şi, astfel, şi inima ascultătorilor.
Fiţi atenţi, de asemenea, la felul dumneavoastră de adresare; urmăriţi în aceasta promovarea atenţiei. Şi aici aş spune-o, ca pe o regulă: nu vă citiţi predicile. Au existat câţiva cititori care au exercitat o mare putere - de exemplu, dr. Chalmers, care n-ar fi putut avea un auditoriu mai atent ca atunci când
128
improviza; dar presupun că noi nu-1 egalăm pe dr. Chalmers: oamenii de talia domniei sale pot citi predica dacă preferă; dar, pentru noi există o „cale mult mai bună". Cea mai bună lectură pe care am auzit-o vreodată avea gust de hârtie şi s-a lipit de beregata mea. N-am savurat-o, pentru că digestia mea nu-i suficient de bună pentru a dizolva hârtie-concept. Este mai bine s-o faci fără manuscris, chiar dacă eşti „împins" să reciţi. Cel mai bine este să n-ai nevoie nici să reciţi, nici să citeşti. Dacă trebuie să citeşti, ia seama s-o faci perfect. Fii chiar cel mai bun dintre cititori; dacă vrei să te bucuri de atenţie, ai nevoie să fii.
Aici, lăsaţi-mă să spun: *dacă veţi să liţi ascultaţi, nu improvizaţi cu emfază,* pentru că acest lucru este

la fel de rău ca şi cititul, sau chiar mai rău, în afară de cazul când manuscrisul a fost scris în mod improvizat, adică Iară studiu prealabil.
Nu vă duceţi la amvon spunând primul lucru care vă stă la îndemână, pentru că lucrul cel mai de preţ, pentru cei mai mulţi oameni, este doar apă de ploaie. Oamenii dumneavoastră au nevoie de discursuri pentru care s-au făcut rugăciuni şi care au fost pregătite în mod laborios. Oamenii nu vor hrană crudă; ci ea trebuie să fie gătită şi pregătită pentru ei. Noi trebuie să dăm şi o părticică din sufletele noastre, în cuvinte care sugerează în mod natural, ele însele, conţinutul care a fost pregătit de către un scriitor de predici. înir-adevăr, ar trebui să fie pregătit chiar mai bine, dacă vrem să vorbim bine. în opinia mea, cea mai bună metodă este aceea când nu se improvizează conţinutul, ci cuvinteje; limbajul îi vine pe moment, dar tema a fost profund gândită şi, asemenea unui stăpân din Israel, el vorbeşte despre ceea ce cunoaşte şi depune mărturie despre ceea ce a văzut.
Pentru a obţine atenţie, fă-ţi stilul cât mai agreabil posibil. De exemplu, nu-ţi permite monotonie. Variază-ţi vocea în mod continuu. De asemenea, variază viteza - fugi la fel de rapid ca o străfulgerare şi, imediat, mergi înainte într-o măreţie tăcută. Schimbă-ţi accentul, mută-1 şi evită vorbirea tărăgănată (lălăitul). Variază-ţi tonul; foloseşte basul uneori şi lasă tunetele să răsune; alteori, vorbeşte în felul obişnuit, din buze, şi lasă vorbirea să fie ca o conversaţie familiară. Fă totul pentru a realiza o continuă schimbare. Natura omenească doreşte fierbinte varietatea, şi Dumnezeu o acceptă în natură, providenţă şi har - haideţi s-o avem şi în predici. Nu voi mai **stărui** asupra acestui subiect, deoarece predicatorii au fost cunoscuţi ca fiind cei care captează şi menţin atenţia doar prin conţinutul prezentat, pe când modul lor de vorbire prezintă multe imperfecţiuni. Dacă ar fi fost aici, în această după-amiază, Richard Sibbes, puritanul, i-aş fi garantat că atenţia tuturor ar fi fost fixată la orice ar fi spus el, şi totuşi el se bâlbâia îngrozitor. Unul din contemporanii lui spunea că el şuiera, sâsâia şi se bâlbâia atât de mult! Trebuie să privim dincolo de exemplele din zilele noastre, pentru că sunt prea multe; dar să ne amintim că Moise era încet la vorbire şi totuşi fiecare ureche era atentă la cuvintele lui; şi Pavel a luptat, probabil, cu aceeaşi infirmitate, pentru că se spune că vorbirea lui era vrednică de dispreţuit - oricum, de acest lucru nu suntem siguri, pentru că era o afirmaţie din partea duşmanilor lui. Puterea lui Pavel în Biserici era foarte mare şi, cu

toate acestea, el nu putea să menţină întotdeauna atenţia ascultătorilor când predica era lungă, pentru că cel puţin un ascultător adormea cu consecinţe serioase. Stilul nu este totul. Totuşi dacă ai strâns un conţinut bun, e păcat să-1 transmiţi în mod sărăcăcios: un rege n-ar trebui să călătorească într-o căruţă de praf; doctrinele glorioase ale harului nu ar trebui expuse în mod neglijent. Glorioase adevăruri regeşti ar trebui să călătorească într-o caleaşca de aur. Scoa-teţi-i în faţă pe cei mai nobili dintre armăsarii dumneavoastră albi ca spuma laptelui şi aşteptaţi să izvorască melodios sunetul muzicii din trompetele de argint atunci când adevărul călătoreşte pe străzi. Dacă oamenii nu vă urmăresc, nu-i lăsaţi să găsească scuze în exprimarea dumneavoastră greşită. Oricum, dacă nu putem îndrepta acest aspect, haideţi să fim mai sârguincioşi şi să îl corectăm prin bogăţia conţinutului şi, în toate ocaziile, să facem tot ce ne stă în putinţă.
Ca o regulă, *nu faceţi introducerea prea lungă.* Este întotdeauna păcat să construieşti un portal mare la o casă mică. O femeie creştină excelentă 1-a auzit într-o zi pe John Howe şi, întrucât el a stat o oră la prefaţă, ea a făcut observaţia că omul cel bun şi drag a întârziat atât de mult în aşternerea mesei, încât ea şi-a pierdut apetitul; ea n-a crezut că urma să mai fie vreo cină. întindeţi masa repede, cu zăngănitul cuţitelor şi al farfuriilor. Poate că aţi văzut o anumită ediţie a lui Doddrige: „Rise and Progress of Religion in the Soul" (Ascensiunea şi progresul religiei în suflet), având un eseu introductiv de John Foster. Eseul este şi mai mare, şi mai bun decât cartea şi-1 privează pe Doddrige de şansa de a fi citit. Nu este acest lucru absurd? Evitaţi această greşeală în propriile dumneavoastră producţii. Prefer să-mi fac introducerea predicii foarte asemănătoare cu aceea a crainicului oraşului, care sună din clopoţel şi strigă „O, da! O, da! Luaţi aminte!", pentru a-i anunţa pe oameni că are noutăţi pentru ei şi vrea să fie ascultat. Pentru a face aceasta, introducerea ar trebui să conţină ceva extraordinar. Este bine să tragi un foc neaşteptat ca şi semnalul puştii, pentru a curăţa puntea în vederea acţiunii. Nu începeţi atunci când mintea dumneavoastră este foarte tensionată, ci faceţi-o astfel încât totul să fie condus spre aşteptarea momentului oportun. Nu vă transformaţi exordiul într-o introducere pompoasă către nimic, ci faceţi-1 ca pe un pas spre ceva mai bun. Fiţi plin de viaţă chiar de la început.
In predicare, *nu vă repetaţi.* Obişnuiam să-1 ascult pe un predicator care avea un obicei: după

ce exprima o duzină de propoziţii, spunea: „Aşa cum am observat deja" sau „Repet ceea ce am remarcat înainte". Ei, suflete bun, întrucât nu era nimic deosebit în ceea ce spunea el, repetiţia nu făcea nimic altceva decât că revela foarte clar goliciunea gliei. Dacă ceea ce ai spus a fost foarte bun şi convingător, de ce să revii asupra lui? Şi dacă a fost neînsemnat, de ce să expui a doua oară? Desigur, în mod ocazional, repetarea unor propoziţii poate fi foarte grăitoare; orice poate fi bun ocazional, dar foarte vicios ca obicei. Cine se miră că oamenii nu ascultă de prima dată, când ei ştiu că, oricum, cele spuse se vor repeta?
Mai departe, nu repetaţi aceeaşi idee iar şi iar în alte cuvinte. Lăsaţi să fie ceva proaspăt în fiecare propoziţie. Nu bateţi în continuu acelaşi cui; aveţi o
130
Biblie vastă, permiteţi-le oamenilor să-i savureze lungimea şi lărgimea. Şi, fraţilor, să nu consideraţi că este necesar ca, ori de câte ori predicaţi, să faceţi un conspect de teologie sau un compendiu (rezumat) formal al doctrinelor, după stilul dr. Gill - nu că l-aş discredita sau că aş spune ceva împotriva dumnealui! - metoda dumnealui este admirabilă pentru un corp teologic sau pentru un comentariu, dar nu este potrivită pentru predicare. Cunosc o persoană ecleziastică, ale cărei predai tipărite sună ca şi conspectele teologice, mai potrivite pentru o sală de clasă decât pentru amvon ele se sparg de pereţi, în loc să fie receptate de public. Ascultătorii noştri nu vor doar „oase!' de definiţie tehnică, ci carne şi aromă. Definiţiile şi diferenţele sunt toate foarte bune; dar, când ele constituie tema principală a unei predici, ne amintesc de tânărul care avea discursul făcut din deosebiri variate şi importante. Un diacon bătrân a observat că tânărul a omis să facă o distincţie, şi anume aceea dintre carne şi oase. Dacă predicatorii nu fac această distincţie, toate celelalte distincţii ale lor nu le vor aduce o prea mare distincţie.
Pentru a menţine atenţia, *evitaţi să vă lungiţi.* Un predicator în vârstă avea să-i spună unui tânăr care predicase o oră: „Dragul meu prieten, nu-mi pasă despre ce predici, dar aş vrea ca întotdeauna să predici *cam* 40 minute". Rareori, trebuie să depăşim această „limită" - 40 de minute sau, să spunem, trei sferturi de oră. Dacă un individ nu poate spune tot ce trebuie să spună în acel interval de timp, când va spune? Dar cineva a spus că-i place „să-i facă dreptate subiectului lui". Ei bine, dar n-ar trebui ca el să le facă dreptate ascultătorilor lui sau, cel puţin, să aibă puţină milă de ei si să nu-i ţină prea mult? Subiectul nu se va plânge de tine, dar auditoriul da. In unele locuri de la ţară, îndeosebi după-amiaza, fermierii trebuie să-şi mulgă vacile, un fermier mi s-a plâns cu amărăciune în legătură cu un tânăr - cred că de la acest Colegiu - „Domnule, el trebuia să termine la ora patru, însă a continuat până la şi jumătate, dar vacile mele toate aşteptau să fie mulse! *Cum i s-ar fi părut acest lucru lui, dacă ar fi fost o vacă?'* Această întrebare a avut un sens profund. Societatea pentru Prevenirea Cruzimii asupra Animalelor ar fi trebuit să ia măsuri împotriva acelui păcătos tânăr. Cum pot fermierii să profite de ceea ce aud dacă au "vaci în... creier? Mama este sigură din punct de vedere moral, în timpul acelor zece minute în plus ale predicii tale, că bebeluşul plânge sau că ceva a luat foc, şi ea nu poate şi nici nu va avea să-şi aducă inima pe altarul predicii tale. Tu o ţii cu zece minute mai mult de cât s-a aşteptat şi ea priveşte acest fapt ca fiind o nedreptate din partea ta. Există un fel de înţelegere morală între tine şi membrii congregaţiei tale conform căreia tu nu i vei obosi (plictisi) mai mult de o oră şi jumătate şi, dacă tu îi ţii mai mult, aceasta echivalează cu infracţiunea de necinste, practică de care tu n-ar trebui să te faci vinovat. Concizia este o virtute la îndemâna noastră, a tuturor. Nu pierde ocazia de a beneficia de încrederea pe care deja ai obţinut-o. Dacă m-ai întreba cum să-ţi scurtezi predicile, ţi-aş răspunde: *studiază-le mai bine.* Petrece mai mult timp studiind, astfel încât să ai nevoie de mai puţin timp la amvon. în general, ne lungim atunci când avem cel mai puţin de spus.
131
Un om cu o groază de conţinut bine pregătit nu va depăşi, probabil, patruzeci de minute; când are mai puţin de spus, va continua până la cincizeci de minute, iar când n-are absolut nimic de spus va avea nevoie de o oră. Fiţi atenţi la aceste lucruri minore şi ele vă vor ajuta să reţineţi atenţia.
Dacă vreţi să căpătaţi atenţia ascultătorilor dumnevoastră, s-o aveţi pe deplin şi întotdeauna, *acest fapt se realizează numai dacă ei sunt conduşi de Duhul Sfânt într-o stare a minţii elevată şi evlavioasă.* Dacă oamenii dumneavoastră sunt ascultători, evlavioşi, activi, serioşi, sinceri, atunci ei vor veni la Casa lui Dumnezeu intenţionat pentru a primi o binecuvântare. Ei se vor aşeza cucernic la locurile lor,

rugându-L pe Dumnezeu să le vorbească prin dumneavoastră. Ei vor fi atenţi la fiecare cuvânt şi nu vor obosi. Ei vor avea un „apetit" pentru Evanghelie, pentru că ei cunosc dulceaţa manei cereşti şi vor fi nerăbdători să-şi adune porţiile lor stabilite. Nimeni nu va avea vreodată o congregaţie căreia să-i predice şi care s-o întreacă pe a mea în această privinţă. într-adevăr, cei cu care predicatorul este cel mai familiarizat sunt, de obicei, cei mai fideli ascultători ai lui. Este la fel de uşor pentru mine să predic la Tabernacol; oamenii mei vin cu scopul de a auzi ceva şi aşteptarea lor îl ajută enorm pe predicator să-şi atingă ţinta. Dacă ei l-ar auzi pe un alt predicator nutrind aceeaşi speranţă, cred că, în general, ar fi satisfăcuţi - deşi există excepţii.
Când predicatorul începe, el nu poate să pretindă de la congregaţia lui acea atenţie solemnă şi serioasă pe care o obţin cei care stau în picioare, ca şi taţii în mijlocul copiilor lor, îndrăgiţi de oamenii lor din pricina a mii de amintiri şi stimaţi datorită vârstei şi experienţei. întreaga noastră viaţă trebuie să fie trăită astfel încât să adauge greutate cuvintelor noastre, astfel încât, peste ani, să fim capabili să mânuim elocvenţa invincibilă a unui caracter solid şi să obţinem nu numai atenţia, ci şi veneraţia plină de afecţiune a turmei noastre. Dacă prin rugăciunile, lacrimile şi strădaniile noastre, oamenii devin sănătoşi din punct de vedere spiritual, nu trebuie să ne temem că vom pierde atenţia lor. Un popor flămând după neprihănire şi un pastor nerăbdător să-1 hrănească vor acţiona în cea mai dulce armonie atunci când tema lor comună este Cu vântul lui Dumnezeu.
Dacă vrei o altă direcţie pentru a câştiga atenţia, aş spune: *Hi tu însuţi interesat,* şi-i vei interesa şi pe alţii. Există o semnificaţie mai mare decât s-ar părea, în aceste cuvinte, aşa că voi recurge la un procedeu pe care tocmai acum l-am condamnat, şi voi repeta propoziţia: fii tu însuţi interesat, şi-i vei interesa şi pe alţii. Subiectul tău trebuie să cântărească atât de mult în propria-ţi minte, încât să-ţi dedici toate talentele, la superlativ, pentru captivarea sufletului tău în această privinţă şi apoi, când ascultătorii văd că tema te-a captivat, se vor lăsa şi ei treptat captivaţi de ea.
Te miri că oamenii nu sunt atenţi la un om care nu simte că are ceva de spus? Te miri că ei nu ascultă cu întreaga lor capacitate auditivă atunci când un om nu vorbeşte cu întreaga lui inimă? Te miri că gândurile lor hoinăresc către subiecte care sunt reale pentru ei, atunci când ei consideră că predicatorul iroseşte timpul dezbătând teme pe care le tratează ca şi cum ar fi o ficţiune? Romaine

obişnuia să spună că e bine să înţelegi *arta* de a predica, dar infinit mai bine e să cunoşti *inima* predicării; şi această remarcă are un conţinut bogat. *Esenţa* predicării, punerea sufletului în ea, seriozitatea care pledează ca şi pentru viaţa însăşi reprezintă jumătate din bătălia pentru captarea atenţiei. în acelaşi timp, nu poţi ţine minţile oamenilor deosebit de încordate numai prin seriozitate, dacă n-ai nimic de spus. Oamenii nu vor sta veşnic în picioare la uşile lor pentru a-1 auzi pe un tip bătând o tobă; ei vor ieşi să vadă despre ce este vorba, dar când vor vedea că este „mult zgomot pentru nimic", vor trânti uşa şi vor intra din nou ca şi când ar spune: „Ne-aţi tras pe sfoară şi nu ne place".
Să aveţi întotdeauna ceva de spus şi spuneţi-o cu seriozitate - atunci congregaţia va fi la picioarele dumneavoastră. Poate fi inutil să remarc că, pentru marea majoritate a celor ce ne ascultă, *e bine să existe un număr frumuşel de ilustraţii şi pilde în discursurile noastre.* Pentru aceasta, avem exemplul Domnului nostru; şi cei mai mulţi dintre marii predicatori au abundat în comparaţii, metafore, alegorii şi anecdote. Dar feriţi-vă să faceţi abuz de ele. Am citit ieri jurnalul unei nemţoaice care a fost convertită de la luteranism la credinţa noastră. Ea vorbeşte, printre altele, de satul unde locuieşte: „Există un loc de misiune aici, şi tinerii vin să ne predice. Nu vreau să le găsesc vină acestor gentilomi tineri, dar ei ne spun mult prea multe istorioare foarte drăguţe şi nu cred că mai există mult conţinut în ceea ce spun ei. De asemenea, deoarece am mai auzit spunându-se unele din aceste istorioare, nu mă mai interesează aşa mult cum m-ar interesa în situaţia în care ne-ar spune unele doctrine din Scriptură". Fără îndoială că acelaşi lucru a trecut prin multe alte minţi. „Istorioarele drăguţe" sunt toate foarte bune, dar niciodată nu trebuie să te bazezi pe ele, ca fiind marea atracţie a unei predici. Mai mult, te previn cu privire la unele „istorioare drăguţe", că ziua lor s-a sfârşit şi s-a dus; unele biete povestiri sunt îmbrăcate zdrenţăros şi trebuie să meargă la sacul pentru cârpe. Pe unele din ele le-am auzit de atâtea ori, încât aş putea să le spun eu însumi, dar nu e nevoie. De anecdotele din „stoc", atât dumneavoastră, cât şi ascultătorii, puteţi fi eliberaţi cu îndurare. Vorbele de duh învechite ne dezgustă atunci când ne sunt spuse de către deştepţi ca şi cum ar fi ideile lor personale, iar anecdotele pe care străbunicii noştri le ascultau aveau, în mare, acelaşi efect asupra minţii. Feriţi-vă de astfel de compilaţii de ilustraţii extrem de populare, care sunt în mâna fiecărui învăţător de la Şcoala Duminicală, pentru că nimeni nu vă va mulţumi pentru repetarea a ceea ce toţi ştiu deja pe dinafară. Dacă spui anecdote, fă-le să aibă un anumit grad de prospeţime şi originalitate; ţine-ţi ochii deschişi şi culege flori din grădină şi de pe câmp cu mâinile tale; ele vor fi mult mai acceptabile decât specimenele ofilite împrumutate din buchetele altora, oricât de minunate vor fi fost vreodată acestea din urmă. Ilustraţi predica din belşug şi corespunzător, dar nu făcând abuz de pilde din surse străine, cât mai degrabă folosind comparaţii reuşite, ce rezultă din subiectul însuşi. Oricum, să nu credeţi că ilustraţia este totul; ea este fereastra,

dar ce folos are lumina pe care ea o lasă să pătrundă dacă tu n-ai nimic înăuntru pe care lumina să-1 poată revela?
133
Decorează-ţi vesela dar aminteşte-ţi că încheietura reprezintă punctul principal care trebuie luat în consideraţie, nu decorarea. Trebuie să le dai oamenilor o instrucţie reală şi o doctrină solidă - altfel, vei vedea cum ilustraţiile tale îşi pierd farmecul pentru ascultătorii tăi şi cum ei vor tânji după hrana spirituală.
în predicile dumneavoastră, *cultivaţi ceea ce Părintele Taylor numeşte „puterea-surpriză"*. Există foarte multă forţă pentru captarea atenţiei în aceasta. Să nu spuneţi ceea ce toţi s-ar aştepta să spuneţi. Păstraţi-vă frazele departe de rutină. Dacă aţi spus deja: „Mântuirea vine numai prin har", să nu adăugaţi întotdeauna: „şi nu prin fapte omeneşti", ci variaţi cele spuse, de exemplu: „Mântuirea vine numai prin har; auto-îndreptăţirea n-are nici un colţ unde să-şi ascundă capul". Mi-e teamă că nu pot reda una din propoziţiile d-lui Taylor aşa cum trebuie, dar ea sună cam aşa: „Unii dintre voi nu avansează deloc în viaţa divină, pentru că mergeţi înainte puţin şi apoi plutiţi înapoi: exact ca un vas aflat pe un fluviu; el coboară odată cu curentul destul de repede, pentru a fi adus înapoi de flux. Aşa că faceţi un progres remarcabil puţin timp iar apoi, brusc, - oare ce a spus? - „vă pomeniţi într-un pârâu noroios". De asemenea, n-a repetat el pentru noi, în acest sens, cuvintele: „El a fost sigur că, dacă ar fi fost convertiţi, ei ar fi mers drept şi şi-ar fi ţinut boii departe de porumbul vecinului"? Recurgerea în mod ocazional la acest sistem de surprindere va ţine auditoriul într-o stare potrivită de expectativă. Anul trecut, pe vremea asta, mă aflam pe plajă la Mentone, la Marea Mediterană. Valurile se ridicau şi cădeau cu blândeţe, pentru că acolo fluxul este mic sau deloc, iar vântul era liniştit. Valurile veneau molatic unul după allul şi eu le-am acordat prea puţină importanţă, cu toate că erau chiar la picioarele mele. Deodată, ca şi cuprinsă de o pasiune nouă, marea şi-a trimis un talaz „cu bătaie lungă", care m-a udat complet. Liniştit cum eram şi cufundat în gânduri, vă puteţi uşor da seama cât de repede m-am pus pe picioare şi cât de rapid s-a sfârşit visarea mea. I-am făcut această remarcă unui frate predicator de lângă mine: .Aceasta ne arată cum să predicăm pentru a-i trezi pe oameni - trebuie să-i uimim cu ceva ce ei nu căutau". Fraţilor, luaţi-i pe neaşteptate! Lăsaţi fulgerul să cadă dintr-un cer senin! Când totul este calm şi luminos, lăsaţi furtuna să se dezlănţuie şi, prin contrast, faceţi ca terorile ei să fie înspăimântătoare. Oricum, ţineţi minte că nu este de nici un folos dacă vă duceţi la culcare în timp ce predicaţi. Este posibil aşa ceva? O, posibil...! Este ceva care se petrece în fiecare duminică. Mulţi predicatori sunt mai mult decât jumătate adormiţi de-a lungul predicii; într-adevăr, ei n-au fost treji nici o clipă şi probabil că niciodată nu vor fi, până când nu va trage un tun lângă urechea lor. Fraze banale, expresii răsuflate şi repetiţii cumplit de plictisitoare constituie tema principală, materia primă a discursurilor lor şi se mai miră că oamenii sunt atât de somnoroşi: mărturisesc că eu nu mă mir.
O *pauză* este de un real ajutor în păstrarea atenţiei. Opriţi-vă puţin din când în când şi pasagerii din trăsura dumneavoastră se vor trezi. Morarul adoarme în timp ce roţile morii se învârtesc; dar dacă, dintr-un motiv sau altul, măcinatul încetează; omul începe să strige: „Ei, ce s-a-ntâmplat?" într-o zi înăbuşitoare
134

de vară, dacă nimic nu poate îndepărta moleşeala, fii foarte scurt, cântă mai mult decât de obicei sau cheamă un frate sau doi la rugăciune. Un predicator care a văzut că ascultătorii lui picoteau, s-a aşezat şi a făcut următoarea observaţie: „V-am văzut pe toţi odihnindu-vă şi m-am gândit că şi eu m-aş odihni". AndrewFuller a început o predică, spunându-le oamenilor care aţipiseră: „Prieteni, prieteni, prieteni, nu merge aşa. Am crezut uneori, când dormeaţi, că e vina mea; dar acum dormiţi înainte ca eu să încep, şi trebuie să fie vina voastră. Rugaţi-vă, sculaţi-vă şi daţi-mi o ocazie de a vă face puţin bine." Chiar aşa. Să ştiţi cum să vă opriţi. Aveţi o grijă deosebită să strecuraţi parantezele menite să trezească pasivitatea. Vorbirea este de argint, dar tăcerea este aur când ascultătorii nu sunt atenţi. Ţineţi-o aşa, cu subiecte banale şi ton monoton, şi atunci e ca şi cum ai balansa un leagăn, rezultatul fiind un somn şi mai profund; dă-i leagănului o lovitură bruscă, şi somnul se va spulbera.
Sugerez din nou că, pentru a concentra atenţia pe tot parcursul discursului, trebuie *să-i facem*

pe oameni să simtă că e în a vantajul lor să asculte ceea ce le spunem. Acesta este, de fapt, un punct esenţial, pentru că nimeni nu doarme în timp ce aşteaptă să audă ceva care e în avantajul lui. Am auzit despre nişte lucruri foarte ciudate, dar n-am auzit niciodată despre vreo persoană care s-a dus la culcare în timp ce se citea testamentul care-i conferea o moştenire şi nici despre vreun prizonier care s-a dus la culcare în timp ce un complet de judecată soluţiona cauza sa, iar viaţa lui era în pericol. Interesul personal sporeşte atenţia. Predicaţi despre teme practice, presante, prezente; despre chestiuni personale şi atunci veţi avea asigurată o ascultare serioasă.
E bine *să-i împiedici pe îngrijitorii, care traversează coridoarele* ca să pună gaz sau lumânări sau ca să distribuie farfurii pentru colectă sau ca să deschidă ferestrele. Diaconii şi paracliserii care tropăie sunt o tortură care nu poate fi îndurată cu calm, şi trebuie să li se ceară, amabil, dar ferm, să termine cu deplasările lor.
întârzierea, de asemenea, are nevoie de remediere şi celernai blânde raţionamente şi observaţii ale noastre trebuie făcute să se refere la ea. Sunt sigur că Diavolul are o „contribuţie în multe din perturbările existente în adunare, care ne calcă pe nervi şi ne distrag atenţia; trântirea unei uşi, căderea ascuţită a unui baston pe podea, plânsul unui copil, toate sunt mijloace convenabile în mâinile Celui Rău, ca să ne împiedice în lucrarea noastră; de aceea, în mod justificat le putem cere ascultătorilor noştri să nu diminueze eficienţa prin acest fel de atacuri.
Vă dau o regulă de aur pentru asigurarea atenţiei la început, şi anume: spuneţi întotdeauna ceva ce merită să fie auzit. Acum, vă voi da o regulă de diamant, şi voi încheia. *Fiţi dumneavoastră înşivă îmbrăcaţi cu Duhul lui Dumnezeu,* şi atunci nu va mai apărea nici o întrebare despre atenţie sau neatenţie. Veniţi proaspeţi din singurătatea odăiţei şi de la sfânta comuniune cu Domnul pentru a le vorbi oamenilor despre Dumnezeu cu toată inima şi cu tot sufletul dumneavoastră; şi trebuie să aveţi putere asupra lor. Dumneavoastră aveţi lanţuri de aur în gură, care-i vor înlănţui repede. Când Dumnezeu vorbeşte, oamenii
135
trebuie să asculte; şi, deşi El poate vorbi printr-un om slab ca ei înşişi, măreţia adevărului îi va obliga să fie atenţi la glasul Lui. Puterea supranaturală trebuie să fie sprijinul dumneavoastră. Noi vă spunem: perfecţionaţi-vă în oratorie, cultivaţi toate domeniile de cunoaştere, faceţi ca predica dumneavoastră să fie tot ceea ce poate fi mental şi retoric (dumneavoastră nu trebuie să faceţi mai puţin într-o astfel de slujbă) dar, în acelaşi timp, aduceţi-vă aminte că *„nu este prin putere, nici prin tărie"* faptul că oamenii sunt născuţi din nou şi sfinţiţi, ci *„prin Duhul Meu, zice Domnul".* Nu sunteţi dumneavoastră, uneori, conştienţi că sunteţi înveşmântaţi cu râvnă ca şi cu o manta, şi umpluţi pe deplin cu Duhul lui Dumnezeu? în astfel de situaţii, aţi avut parte de oameni care ascultă şi, în scurtă vreme, de oameni care cred; dar dacă nu sunteţi nimic mai mult decât un muzician care cântă la un instrument arătos sau care cântă un cântec dulce cu o voce clară, atingând urechea, dar nu inima, în curând veţi obosi urechea, îmbrăcaţi-vă, deci, cu puterea Duhului lui Dumnezeu şi predicaţi-le oamenilor de pe poziţia celor care în curând trebuie să dea socoteală şi care doresc ca socoteala lor să nu fie dureroasă pentru poporul lor şi nici regretabilă pentru ei înşişi, ci să fie pentru gloria lui Dumnezeu.
Fraţilor, Domnul să fie eu dumneavoastră în timp ce înaintaţi în Numele Lui şi strigaţi: *„Cine are urechi de auzit, să audă!"*

10

PB fi mptwtzfi o

Nu vom discuta despre întrebarea dacă predicile ar trebui scrise şi citite, sau scrise, memorate şi repetate, sau dacă ar trebui făcute notiţe sau nu. Nici unul din acestea nu constituie subiectul pe care-1 vom aborda acum, deşi este posibil să facem aluzie la fiecare din ele, ci noi vom vorbi despre predica ţinută fără o pregătire anterioară, în forma ei cea mai profundă - predica improvizată, fără nici o pregătire specială, fără notiţe sau meditaţii anterioare.
Prima noastră observaţie este *că nu recomandăm nici unui om să predice în acest mod, ca şi cum aceasta ar fi o regulă generală.* Dacă cineva a procedat astfel, noi credem că el a reuşit, mai mult ca sigur, să provoace un *vacuum* în adunarea lui, „calităţile" lui de împrăştiere ar fi astfel manifestate în mod clar. Jdieile expuse fără o pregătire anterioară, fără ca temele dezbătute să fi fost. vreun pic analizate, sunt, probabil, de o calitate inferioară, chiar dacă vin din partea celui mai-inteligent om; şi, deoarece nici unul din noi n-ar putea avea neruşinarea să se laude că ar fi un „geniu" sau o „minune a erudiţiei", mă tem că gândurile noastre superficiale cu privire la majoritatea temelor nu vor fi demne de a fi luate în consideraţie. Bisericile nu pot fi unite decât printr-o predică instructivă; ele nu vor fi săturate cu o simplă oratorie, ţinută pentru a „umple timpul". Pretutindeni, oamenii cer să fie hrăniţi cu adevărat. Acei oameni religioşi ultra-moderni. a căror închinare publică e constituită din prelegerile oricărui frate care se ridică şi vorbeşte, în ciuda influenţelor linguşitoare pe care le au asupra celor neştiutori şi flecari, de obicei îşi pierd importanţa şi pier; deoarece chiar oamenii cu cele mai năstruşnice idei, care consideră că este de la Duhul Sfânt ca fiecare mădular al Trupului să poată fi „gură", curând se vor impacienta auzind prostiile altora, deşi sunt încântaţi să le răspândească pe ale lor, în timp ce oamenii buni se vor sătura de neştiinţa plictisitoare şi se vor întoarce la Bisericile care i-au dat deoparte, dacă la amvon ar găsi belşug de învăţătură solidă. Chiar şi doctrina quakerilor cu toate virtuţile ei, cu greu a putut supravieţui în condiţiile sărăciei doctrinale manifestateîn multe din adunările ei de către oratorii lipsiţi de pregătire. Metoda predicilor improvizate este, practic, un eşec, iar teoretic este greşită. Duhul Sfânt n-a promis să ofere sfinţilor hrana spirituală printr-o slujire improvizată. El niciodată nu va face pentru noi ceea ce noi putem face pentru noi înşine. Dacă putem studia, dar n-o facem, dacă putem avea o slujire pregătită cu seriozitate, dar nu acţionăm în consecinţă, atunci nu avem
137
nici un drept de a chema vreun „agent divin" pentru a corecta lipsurile trândăviei sau excentricităţii noastre. Dumnezeul providenţei a promis să-Şi hrănească poporul cu hrana trupească; dar dacă noi ne-am aduna la un ospăţ, fără ca vreunul din noi să fi pregătit vreun fel de mâncare, deoarece toţi ar fi crezut că Domnul va da hrana la momentul potrivit, nu numai că sărbătoarea n-ar mulţumi pe nimeni, dar prostia ar fi „mustrată" de foame - aşa cum, într-adevăr, este cazul sărbătorilor spirituale de genul improvizat, numai că vasele spirituale ale oamenilor sunt, rareori, oratori atât de puternici ca stomacul lor.
Domnilor, nu încercaţi, în principiu, să recurgeţi la un procedeu care este, în general, atât de neprofitabil, încât cele câteva excepţii nu fac altceva decât să întărească regula. Toate predicile trebuie privite cu seriozitate şi bine pregătite de către predicator; şi, pe cât posibil, cu multă rugăciune pentru a primi călăuzirea cerească. Fiecare slujitor ar trebui să se adâncească în subiectul său, să-şi pună la lucru toată cunoştinţa sa pentru a fi cât mai original în gândire, şi să adune toate informaţiile pe care le-ar putea avea la îndemână. Analizând problema din toate unghiurile, predicatorul trebuie s-o chibzuiască, s-o mestece bine şi s-o digere; şi numai după ce el însuşi a luat prima înghiţitură, atunci le va putea oferi altora acelaşi fel de mâncare. Predicile noastre ar trebui să fie pentru cei ce ne ascultă sângele dătător-de-viaţă al minţii - izvorul puterii noastre intelectuale şi spirituale; sau, folosind o altă exprimare, ele ar trebui să fie dia-jinante bine tăiate şi bine finisate, preţioase, vorbirii specifice adăugându-i-se preţul ostenelii noastre. Dumnezeu să ne păzească să-I oferim Lui ceva care nu ne costă nimic!
Vă avertizez foarte serios pe toţi să nu vă citiţi predicile, dar vă recomand ca pe cel mai sănătos exerciţiu şi ca pe un mare ajutor în a căpăta o putere suplimentară, să le scrieţi în mod frecvent. Aceia dintre noi care scriu mult, şi în alte scopuri, de exemplu: pentru presă, etc, s-ar putea să n-aibă nevoie prea mult de acest exerciţiu; dar dacă tu nu foloseşti stiloul în alte scopuri, vei fi înţelept să-1 utilizezi în a scrie măcar o parte din predicile tale, predici pe care după aceea să le revizuieşti, cu atenţie. Lasă-le apoi acasă, dar continuă să le aşterni pe hârtie, pentru a te feri de un stil dezordonat. M. Bautain, în admirabila sa lucrare cu privire la vorbirea improvizată, remarcă: „Niciodată nu vei fi capabil să vorbeşti în mod corespunzător

în public, până când nu-ţi vei stăpâni subiectul atât de bine încât să-1 poţi analiza din toate punctele de vedere şi apoi, la nevoie, să-1 rearanjezi, şi să-1 concentrezi din nou printr-un proces sintetic. Ei bine, această analiză a ideii, care o prezintă aşa cum a fost, înaintea ochilor minţii, este bine făcută numai prin scriere. Stiloul este bisturiul care disecă gândurile şi niciodată nu vei reuşi să discerni în mod clar ceea ce conţine o idee sau să pătrunzi scopul ei bine definit ca atunci când aşterni pe hârtie ceea ce porţi în inimă. Atunci te vei înţelege pe tine însuţi şi-i vei face şi pe alţii să te înţeleagă".
Noi nu recomandăm procedeul învăţării predicilor pe de rost şi al reproducerii lor din memorie; aceasta reprezintă atât un exerciţiu obositor al unei puteri inferioare a minţii, cât şi o neglijare indolentă a altor capacităţi superioare.

Cel mai de dorit şi mai indicat procedeu este să meditezi profund asupra temei discursului tău, şi apoi să-ţi expui ideile cu cuvinte potrivite, care vor vorbi ele însele la timpul potrivit. Aceasta nu este o predică improvizată; cuvintele sunt improvizate, aşa cum cred că ar trebui să fie întotdeauna, dar gândurile reprezintă rezultatul cercetării şi al studiului. Numai persoanele fără minte cred că acesta este un lucru uşor - este cel mai laborios şi cel mai eficient mod de a predica şi prezintă o serie de avantaje, despre care nu pot vorbi acum, în mod special, deoarece m-aş îndepărta de subiect. Subiectul nostru este capacitatea de a oferi o vorbire pură, neamestecată, cu adevărat improvizată, şi haideţi să ne întoarcem la acest subiect. Această capacitate este foarte folositoare şi, în cele mai multe cazuri, cu puţină sârguinţă, poate fi obţinută. Este posedată de mulţi, dar nu de atât de mulţi încât să greşesc spunând că acest dar este rar. *Improvizatorii* din Italia posedau puterea vorbirii improvizate în aşa măsură, încât versurile lor improvizate pe teme sugerate pe loc de către spectatori se ridicau în mod frecvent la sute, şi chiar mii de rânduri. Ei produc tragedii întregi, la fel de spontan cum apar clăbucii în apă, şi fac rime de câte o jumătate de oră şi o oră spontan (fără pregătire), probabil, influenţaţi de puţin vin italienesc. Lucrările lor tipărite rareori se ridică deasupra mediocrităţii şi totuşi, unul dintre ei, Perfetti, a obţinut coroana cu lauri care fusese dată numai lui Petrarca şi lui Tasso. Mulţi dintre ei produc, la această oră, versuri improvizate, care sunt egale cu capacităţile auditoriului lor şi care captează atenţia încordată a acestuia. De ce să nu putem obţine şi noi o astfel de capacitate în proză? Nu vom fi în stare, presupun, să producem versuri şi nici nu vom dori să avem această abilitate. Mulţi dintre dumneavoastră, fără îndoială, au versificat puţin (care din noi, în clipe de slăbiciune, n-a făcut-o?), dar acum am pus deoparte lucrurile copilăreşti, deoarece proza sobră despre viaţă şi moarte, despre rai şi iad, şi pieirea păcătoşilor cer întreaga noastră atenţie.' Mulţi *avocaţi* au darul vorbirii improvizate într-un grad extins. Ei ar trebui să aibă nişte virtuţi! Acum câteva săptămâni, o fiinţă nenorocită a fost acuzată de crima oribilă de a fi calomniat un avocat; ce bine de el ca n-am fost eu judecătorul lui; pentru o astfel de crimă grozavă şi atroce, dovedită cu certitudine, eu l-aş predat spre a fi supus unui interogatoriu contradictoriu pe tot parcursul vieţii sale, sperând, spre binele lui, că aceasta va fi scurtă.
Dar domnii de la tribunal sunt, în marea lor majoritate, vorbitorii cei mai bine pregătiţi şi, aşa cum veţi vedea în mod clar, ei de asemenea trebuie să fie improvizatori, într-o măsură considerabilă, pentru că le-ar fi imposibil să anticipeze, de fiecare dată, linia argumentaţiei pe care ar impune-o mărturiile sau temperamentul judecătorului, sau procedurile juridice ale părţii adverse. Oricât de bine ar fi pregătit un caz, nu se poate să nu apară puncte care cer să fie tratate de o minte activă şi o limbă fluentă. într-adevăr, am fost uimit să observ replicile spirituale, tăioase şi, în orice caz, potrivite pe care avocatul le lansează spontan
[1] Dl Wesley a considerat necesar să spună: „Nu cânta nici un imn din propriile tale compoziţii". Obiceiul dea scoate rime din propria lor născocire a fost frecvent printre clericii din zilele lui; să sperăm că acum s-a renunţat definitiv la acest procedeu.

în curţile noastre de justiţie. Ceea ce un avocat al apărării poate face prin susţinerea cauzei clientului său, tu şi eu putem face cu siguranţă pentru cauza lui Dumnezeu. Tribunalul nu trebuie să fie lăsat a fi superior amvonului. Vom fi la fel de experţi în a mânui armele intelectuale ca şi alţii, fie ei cine-or fi, cu ajutorul lui Dumnezeu.
Câţiva membri ai Camerei Comunelor şi-au exersat capacitatea de vorbire improvizată, obţinând rezultate semnificative. De obicei, cea mai mizerabilă dintre toate obligaţiile de audiere este aceea de a-1 asculta pe unul dintre cei mai simpli vorbitori din Camera Lorzilor şi Comunelor. Să presupunem

că, atunci când pedeapsa capitală a fost abolită, cei găsiţi vinovaţi de omor vor fi siliţi să asculte o selecţie din cei mai plictisitori oratori parlamentari. Membrii Societăţii Umane Regale interzic improvizaţia, însă, în Camera Comunelor, unii membri sunt capabili să vorbească improvizat, şi s-o facă bine. îmi imaginez că unele dintre cele mai frumoase lucruri care au fost spuse de către John Bright şi Gladstone şi Disraeli reprezintă, în întregime, ceea ce Southey ar numi şuvoaie din marele Geyser când izvorul ţâşneşte cu putere. Desigur că lungile lor discursuri despre Buget, Legea Reformei ş.a.m.d., au fost elaborate la cel mai înalt grad printr-o pregătire anterioară; dar multe din cele mai scurte cuvântări ale lor au fost improvizate, indubitabil; şi totuşi au o putere uimitoare în ele. Oare reprezentanţii naţiunii vor reuşi să atingă extraordinara performanţă de a-i întrece în. vorbire pe reprezentanţii Curţii cereşti? Fraţilor, râvniţi cu seriozitate după acest dar şi căutaţi să-1 câştigaţi.
Cu toţii suntem convinşi că abilitatea despre care vorbim reprezintă o comoară nepreţuită pentru un slujitor. Oare am auzit noi măcar o singură persoană şoptind: „Aş vrea s-o am, ca să nu mai trebuiască să studiez cu atâta ardoare"? Ah! atunci nu trebuie s-o ai, nu meriţi o asemenea favoare şi eşti nepotrivit să ţi se încredinţeze aşa ceva. Dacă tu cauţi acest dar ca pe o pernă pentru un cap leneş, greşeşti şi mai mult, pentru că posedarea acestei puteri nobile te va implica într-o muncă asiduă pentru ca ea să crească şi chiar să se perpetueze. Este ca şi lampa magică din legendă, în care nu strălucea lumina decât dacă era bine frecată şi devenea doar un glob cu o strălucire slabă de îndată ce nu mai era frecată. Ceea ce doreşte leneşul de dragul tihnei, noi trebuie să râvnim, oricum, având cele mai îndreptăţite motive.
Ocazional am auzit sau citit despre oameni care acceptau, pentru a brava, sa predice pe marginea unor texte date de la amvon sau din adunare în mod instantaneu; astfel de expuneri îngâmfate sunt dezgustătoare şi se învecinează cu blasfemia. La fel, putem avea expuneri de jonglerii duminicale ca şi şarlatania în oratorie. Talentele ne-au fost date pentru cu totul alte scopuri. O asemenea pângărire a darului vorbirii cred că nu vi se va permite să o comiteţi. Priceperea în vorbire este destul de bună într-un club de discuţii polemice, dar folosirea ei în mod greşit în predică este abominabilă chiar şi când un Bossuet se împrumută pe sine acesteia.
140
Puterea vorbirii improvizate este inestimabilă, deoarece îi dă posibilitatea unui om, fără pregătire, într-un caz de urgenţă, să se exprime adecvat. Aceste urgenţe vor apărea. Accidentele vor avea loc chiar şi în cele mai bine organizate adunări. Evenimente singulare pot să-ţi îndepărteze curentul premeditat al gândurilor tale. Vei vedea clar că subiectul selectat se va dovedi inoportun şi vei fi ca un înţelept purtat de vânt fără şovăire către altceva. Când vechiul drum este închis şi nu există altă soluţie decât să croieşti un nou drum pentru şaretă (dacă nu cumva ai îndemânarea necesară pentru a mâna caii pe un câmp arat la fel de bine ca şi pe drumul de macadam pe care sperai să călătoreşti), te vei găsi departe de capra vizitiului, iar societatea pe care o slujeşti va suferi daune. Dacă, la o întrunire publică, după ce vei fi audiat prelegerile fraţilor tăi şi ţi se vor fi părut fără importanţă sau, poate, prea monotone, poţi intra în posesia unei achiziţii formidabile dacă eşti în stare să contracarezi paguba discret, fără să faci vreo aluzie la antevorbitorii tăi şi conducând adunarea pe o pistă de gândire mai folositoare. Acest dar poate fi de maximă importanţă în adunare, unde pot apărea probleme pe care cu greu poţi să le prevezi. N-au murit încă toţi intriganţii din Israel. Acan a fost omorât cu pietre, împreună cu soţia şi copiii lui, dar probabil că alţii din familia lui au scăpat, pentru că rasa s-a perpetuat cu siguranţă şi are nevoie să fie tratată în mod discret dar ferm. în unele Biserici, se vor ridica şi vor vorbi anumiţi oameni gălăgioşi; în acest caz, este de mare importanţă ca pastorul să le dea replica cu promptitudine şi în mod convingător; altfel, va rămâne o proastă impresie. Un pastor care merge la adunare în spiritul Stăpânului său, fiind sigur că, cu sprijinul pe care i-1 acordă Duhul Sfânt, el este capabil să răspundă oricărui spirit nedisciplinat, nu intră în panică, îşi păstrează calmul, este tot mai stimat cu fiecare nouă ocazie şi menţine o Biserică liniştită. Dar fratele nepregătit este nervos, probabil ajunge la izbucniri, se compromite şi „moşteneşte" o lume de supărări. Pe de altă parte, cineva poate fi chemat să predice în orice clipă, din cauza absenţei predicatorului aşteptat sau a îmbolnăvirii subite a acestuia; la o întâlnire publică, unii se pot simţi „îndemnaţi" să vorbească acolo unde s-a hotărât a fi tăcere şi, în orice tip de serviciu religios, pot apărea urgenţe care vor „produce" vorbirea improvizata, la fel de valoroasă ca şi aurul de Ofir.
Darul este valoros - cum se poate obţine el? întrebarea ne conduce către remarca: *unii oameni nu-l vor obţine niciodată.* Trebuie să existe o aptitudine înnăscută pentru vorbirea improvizată - aşa cum, pentru arta poetică, un poet se naşte, nu se face. „Arta poate dezvolta şi perfecţiona talentul unui vorbitor, dar nu-l poate produce". Toate regulile retoricii şi toate artificiile oratoriei nu pot face pe cineva elocvent; elocvenţa este un dar ceresc şi, acolo unde nu este dat, el nu poate fi obţinut. Acest „dar de exprimare", cum îl numim, se naşte în unii oameni moştenit fiind, probabil, din pântecele mamei lor.[1]

[1] Există oameni creaţi să vorbească bine, aşa cum există păsări create a cânta, albine pentru a face miere şi castori pentru a construi - M Bautain.

Altora, darul le este refuzat; ca dovadă, conformaţia gurii lor şi, mai mult, a creierului lor nu-i vor lăsa niciodată să devină vorbitori rapizi şi fluenţi. Probabil că vor fi capabili să facă nişte „îngăimări" moderate şi unele exprimări lente ale vreunui adevăr sobru, dar nu vor putea fi niciodată oratori improvizaţi, (numai dacă nu cumva vor rivaliza, ca vârstă, cu Metusala şi apoi, conform teoriei lui Darwin, care „produce" un arhiepiscop de Canterbury dintr-o stridie, ei pot deveni vorbitori). Dacă n-ar exista un dar natural al oratoriei, un frate ar putea să ajungă la un post respectabil în alte domenii, dar nu este probabil ca acesta să strălucească, asemenea unei stele strălucitoare, deosebite, în sfera vorbirii improvizate.

Dacă un om vrea să vorbească fără vreun studiu actual, el trebuie să studieze mult, de obicei. Poate acesta este un paradox, dar explicaţia lui este simplă. Dacă eu sunt morar şi mi s-a adus un sac la uşă şi sunt rugat să-1 umplu cu făină fină şi bună în următoarele cinci minute, singurul mod în care pot face acest lucru este prin a păstra silozul de făină întotdeauna plin, astfel încât să pot deschide îndată gura sacului, să umplu sacul şi să-1 livrez. în acel moment, se întâmplă să nu macin şi livrarea este neprevăzută; dar eu am măcinat dinainte şi astfel, am făina cu care să-mi servesc clientul. Deci, fraţilor, trebuie să fi măcinat ca să aveţi făină. Nu veţi fi capabili să improvizaţi o gândire bună până când nu veţi avea obiceiul de a gândi şi de a vă hrăni mintea cu hrană abundentă şi consistentă. Munciţi serios în orice moment disponibil pe care-1 aveţi. Aprovizionaţi-vă minţile din abundenţă şi apoi, ca şi comercianţii cu magazii supraîncărcate, veţi putea oferi marfa solicitată de clienţii dumneavoastră; şi având aranjate lucrurile pe rafturile minţii dumneavoastră, veţi fi capabili să le daţi jos oricând fără a mai fi nevoie de laboriosul proces de mers la piaţă, sortare, strângere şi preparare. Nu cred că cineva poate avea mereu succes prin exersarea continuă a darului vorbirii improvizate, afară numai dacă el munceşte de regulă, inult mai mult decât aceia care scriu sau îşi întocmesc discursurile în memorie. Luaţi-o ca pe o regulă fără excepţie: pentru a fi capabil să reverşi în mod spontan, trebuie să fii plin. *Colectarea unui fond de idei şi expresii este extrem de folositoare.* A o face sau nu coincide cu a fi bogat ori sărac. Acela care posedă multă informaţie, înţeleasă bine, cu care el este intim familiarizat, va fi capabil, asemenea unor prinţi care aveau o bogăţie fabuloasă, să risipească aurul în stânga şi în dreapta, prin mulţime. Pentru dumneavoastră, domnilor, este indispensabilă o cunoaştere intimă a Cuvântului lui Dumnezeu, a vieţii spirituale lăuntrice, a marilor probleme ale timpului şi eternităţii. Din prisosul inimii vorbeşte gura. Familiarizaţi-vă cu meditaţiile cereşti, cercetaţi Scripturile, bucuraţi-vă în voia lui Dumnezeu şi nu trebuie să vă temeţi să vorbiţi despre lucrurile pe care le-aţi gustat şi le-aţi folosit din Cuvântul bun al lui Dumnezeu. Oamenii pot fi foarte bine înceţi la vorbire, atunci când discută teme care depăşesc gradul lor de experienţă; dar dumneavoastră, încălziţi cu dragostea pentru Regele regilor şi bucurându-vă de părtăşia cu El, vă veţi trezi că inimile dumneavoastră vor compune ceva bun

iar limba vă va fi ca pana scriitorilor talentaţi. Mergeţi la rădăcinile adevărurilor spirituale printr-o cunoaştere experimentală a lor, astfel încât cu promptitudine le veţi prezenta şi altora. Ignorarea teologiei nu este un lucru rar printre slujitorii amvoanelor noastre şi mirarea nu este aceea că sunt atât de puţini vorbitori improvizaţi, ci că sunt atât de mulţi, pe când teologii sunt atât de puţini.

Niciodată nu vom avea mari predicatori înainte de a avea mari teologi. Nu poţi construi un războinic dintr-un coacăz aşa cum nu pot fi formaţi mari predicatori mişcători de suflete din studenţi superficiali. Dacă eşti fluent, asta înseamnă să vorbeşti cursiv, să fii umplut cu toate cunoştinţele şi, în special cu cunoaşterea Domnului nostru Isus Cristos. Dar am remarcat că un fond de expresii ar fi, de asemenea, de un mare ajutor pentru vorbitorul nepregătit; şi, într-adevăr, reprezintă un vocabular bogat, inferior numai unui stoc de idei. Frumuseţile lingvistice, eleganţa în vorbire şi, mai presus de toate, cugetările şi maximele, formulările foarte expresive trebuie să fie selectate, memorate şi reproduse. Nu trebuie să porţi acel penar de aur cu tine şi să notezi fiecare cuvânt polisilabic pe care-1 întâlneşti în lectura ta, pentru a-1 plasa în viitoarea ta predică, ci trebuie să cunoşti ce înseamnă fiecare cuvânt, pentru a putea estima puterea unui sinonim, pentru a putea judeca ritmul unei propoziţii şi a putea cântări forţa unui expletiv. Dumneavoastră trebuie să fiţi stăpâni ai cuvintelor; ele trebuie să fie zestrea dumneavoastră, îngerii dumneavoastră, loviturile dumneavoastră de trăsnet sau

fagurii dumneavoastră de miere. Numai cei care adună cuvinte sunt colecţionari de carapace de stridii, păstăi de fasole, de coji de mere; dar, pentru un om care are informaţii multiple şi gândire profundă, cuvintele sunt coşuri de argint în care el îşi oferă merele de aur.Vezi dacă ai o „echipă" bună de cuvinte pentru a împinge vagonul gândurilor tale.
De asemenea, eu cred că un om care vrea să vorbească bine în mod improvizat *trebuie să-şi selecteze cu atenţie o temă pe care o înţelege.* Acesta este punctul principal. De când am venit la Londra cu scopul de a mă deprinde cu obiceiul vorbirii improvizate, niciodată n-am studiat sau pregătit ceva pentru adunarea de rugăciune de luni seara.
Tot timpul am considerat acea ocazie ca fiind oportunitatea pentru a predica improvizat; dar veţi observa că, în cadrul unor astfel de ocazii, eu nu selectez subiecte dificile sau teme controversate, ci mă limitez la discuţii familiale, simple, despre elementele credinţei noastre. în astfel de ocazii, stând în picioare, mintea cuiva face o trecere în revistă şi se întreabă: „Ce subiect mi-a captivat gândul în timpul zilei? Ce am întâlnit în lectura mea de săptămâna trecută? Ce este mai mult pe inima mea la această oră? Ce sugerează imnurile sau rugăciunile?" Este o absurditate să te ridici în faţa unei adunări, sperând să fii inspirat cu privire la subiecte despre care nu ştii nimic; dacă eşti atât de neînţelept, probabil că vei vorbi, dar oamenii nu vor fi zidiţi din punct de vedere spiritual. Dar nu văd de ce nu poate vorbi improvizat un om despre un subiect pe care-1 înţelege pe deplin. Orice comerciant, versat în domeniul lui de afaceri, ar putea să-ţi explice despre ce e vorba fără a avea nevoie să se retragă pentru meditaţie; şi în

mod sigur noi ar trebui să fim la fel de familiarizaţi cu principiile fundamentale ale credinţei noastre sfinte; nu trebuie să ne simţim stingheri atunci când suntem chemaţi să vorbim despre subiectele care constituie hrana zilnică a sufletelor noastre. Nu văd ce beneficiu se obţine într-un astfel de caz, doar prin munca manuală de a scrie înainte de a vorbi, pentru că, procedând astfel, un om va scrie improvizat, iar scrierea improvizată este, probabil, chiar mai prejos decât vorbirea improvizată. Avantajul scrierii constă în oportunitatea unei revizuiri atente; dar, aşa cum scriitorii sunt capabili să-şi exprime gândurile corect la început, la fel şi vorbitorii. Gândul unui om, care stă pe propriile sale picioare, dezvoltând o temă cu care el e familiarizat, probabil că nu-i nici pe departe primul său gând în acea privinţă; poate fi „spuma" meditaţiilor lui, încălzite de focul inimii sale. El, studiind bine subiectul dinainte, deşi nu în acel moment, poate să se exprime cu cea mai mare forţă de convingere; pe când alt om, şezând pentru a scrie, poate doar să-şi scrie primele idei, care pot fi vagi şi insipide. Nu încercaţi să improvizaţi atunci, decât dacă aţi studiat bine tema - acest paradox este un îndemn la prudenţă. îmi amintesc că am experimentat cândva lucrul acesta cu multă stăruinţă - şi nu eram versat în vorbirea improvizată - nu ştiu cum aş fi putut s-o fac. Eram aşteptat să predic într-o Biserică şi asistenţa era numeroasă, dar eu n-am ajuns la timp, întârziind din cauza unei blocade pe autostradă. Astfel, un alt slujitor a început serviciul divin şi, când am ajuns acolo, cu respiraţia întretăială din cauză că alergasem, acel om deja ţinea o predică. Văzându-mă apărând în uşă şi trecând pe coridor, el s-a oprit şi a spus: „Iată-1!" şi, privindu-mă, a adăugat: „Vă fac loc; veniţi şi terminaţi predica!" L-am întrebat care era textul şi cât de departe a mers în a-1 explica. El mi-a spus care este textul şi că a trecut doar prin prima parte; fără ezitare, am preluat discursul de la acel punct şi am terminat predica, şi mi-ar fi ruşine dacă aş fi în locul oricărui om de aici care n-ar fi făcut ca mine, pentru că circumstanţele au fost de aşa natură încât esenţa problemei ca o lucrare extremă să fie făcută remarcabil de uşoară. în primul rând, pastorul era bunicul meu, iar în al doilea rând textul era; *„Prin har sunteţi mântuiţi, prin credinţă; şi aceasta nu vine de la voi, ci este darul lui Dumnezeu".* Trebuie să fii un animal mai prost decât acela pe care călărea Balaam dacă, într-o astfel de situaţie, ai fi amuţit. „Prin har suntem mântuiţi", s-a spus, indicându-se SURSA mântuirii; cine n-ar fi continuat cu descrierea următorului punct - „prin credinţă" - ca fiind CANALUL. Nu e nevoie de mult studiu pentru a arăta că mântuirea este primită, de către noi, prin credinţă. Totuşi, cu acea ocazie, am avut o experienţă nouă, pentru că, mergând eu mai departe şi „încălzindu-mă" în lucrarea mea, am simţit o mână bătându-mă pe spate în semn de aprobare şi o voce a spus: „Aşa e, aşa e; spune-le din nou acest lucru, ca nu cumva să-1 uite". Aşa că am repetat adevărul şi, puţin mai târziu, când devenisem şi eu mai profund experimental, am fost tras uşor de haină iar bătrânul s-a ridicat în faţă şi a spus: „Acum nepotul meu poate să vă spună aceasta ca pe o teorie, dar eu sunt aici ca să depun mărturie pentru acest punct, care este o problemă de experienţă practică; eu sunt mai

bătrân decât el şi trebuie să-mi exprim mărturia ca om în vârstă". După ce ne-a împărtăşit experienţa lui personală, el a spus: „Nepotul meu poate predica Evanghelia mult mai bine decât mine, dar el nu poate

predica o Evanghelie mai bună, nu-i aşa?" Ei bine, domnilor, îmi dau seama foarte bine că, dacă n-aş fi avut puţină putere de a vorbi improvizat în acea ocazie, aş fi fost puţin tulburat; dar, lucrurile au decurs atât de normal, de parcă totul ar fi fost pregătit mai dinainte.
Cunoaşterea unei alte limbi permite un antrenament bun pentru exersarea vorbirii improvizate. Adus în legătură cu rădăcinile cuvintelor şi cu regulile de vorbire şi fiind obligat să noteze diferenţele dintre cele două limbi, un om ajunge treptat să fie mult mai familiarizat cu părţile de vorbire, modurile, timpurile şi flexiunile; asemenea unui meseriaş, el se deprinde tot mai mult în mânuirea uneltelor lui care devin astfel asociaţii săi. Nu ştiu alt exerciţiu mai bun decât acela de a traduce, cât mai rapid posibil, o porţiune din Virgiliu sau Tacitus şi apoi, să-ţi corectezi cu atenţie greşelile. Persoanele mai inculte consideră timpul petrecut cu studiul clasicilor un timp pierdut dar, dac-ar fi fost acest studiu numai pentru folosul oratorilor sfinţi, ar fi trebuit să nu se mai facă deloc în instituţiile de învăţământ. Cine nu va observa oare că perpetua comparaţie între termenii şi dialectele celor două limbi ajută la facilitatea în exprimare? Mai mult, cine nu vede că, prin acest exerciţiu, mintea devine capabilă să aprecieze rafinamentele şi subtilităţile conţinutului şi, astfel, capătă puterea de a face distincţie între lucrurile care diferă? Aceasta conduce la obţinerea unei abilităţi deosebite de către un comentator al Cuvântului lui Dumnezeu şi pentru un interpret improvizat al adevărului Lui. Domnilor, învăţaţi să înşurubaţi şi să deşurubaţi toată maşinăria limbii, urmăriţi fiecare rotiţă, şurub, bolţ şi vergea şi vă veţi simţi mai liberi să conduceţi motorul, chiar şi la o viteză mare, cerută de situaţiile de urgenţă.
Orice om care doreşte să dobândească această artă trebuie s-o exerseze. Aşa cum spune Burke, Charles Fox a devenit, cu „paşi mici", cel mai strălucitor şi cel mai puternic partener de discuţii dintre toţi cei care au existat vreodată. El atribuie succesul personal hotărârii pe care a luat-o încă de foarte tânăr, şi anume aceea de a vorbi, bine sau rău, cel puţin odată pe noapte. El spunea: „în timpul a cinci ani universitari, am vorbit în fiecare noapte, cu excepţia uneia, şi regret că n-am vorbit şi în acea noapte". La început, oricine poate face astfel, neavând alt auditoriu în afară de scaune şi cărţile de studiu, imitând exemplul unui domn care, pregătindu-se pentru admiterea la acest colegiu, m-a asigurat că timp de doi ani el s-a antrenat în vorbirea improvizată în propria-i cameră. Studenţii care locuiesc împreună îşi pot acorda ajutor reciproc, jucând, în mod alternativ, rolul auditoriului şi al vorbitorului, manifestând prieteneşte puţin spirit critic la sfârşitul fiecarei încercări. Conversaţia, de asemenea, poate fi de un folos esenţial, dacă principiul care stă la baza ei este de a o face solidă şi edificatoare. Gândul trebuie să fie unit cu vorbirea; aceasta este problema şi ea poate fi uşor rezolvată când predicatorul se străduieşte să gândească cu voce tare în meditaţiile lui

personale. Aşa am ajuns să consider foarte folositor obiceiul de a-mi face rugăciunea personală cu voce tare; cititul cu voce tare îmi este mai folositor decât cel ‚ân gând" şi, când lucrez Ia o predică, este o uşurare pentru mine să vorbesc cu nune însumi pe măsură ce gândurile „curg". Desigur, acest fapt te scapă numai de jumătate din dificultate - tu trebuie să exersezi în public, pentru a depăşi emoţia pe care ai putea s-o ai văzând auditoriul; dar jumătate din drum reprezintă o mare parte a călătoriei. O predică improvizată bună este doar exprimarea unui gânditor practic - un om al informaţiei, al meditaţiei sănătoase şi care le permite gândurilor să „păşească" prin gura lui în afară. Gândeşte cu voce tare cât de mult poţi, când eşti singur, şi curând te vei afla pe culmile succesului în această privinţă. Discuţia aceasta şi dezbaterile din sala de clasă au o importanţă vitală, sunt un mare pas înainte, şi i-aş îndemna pe cei mai retraşi fraţi să ia parte la ele. Practica de a vă chema să vorbiţi despre un subiect ales la întâmplare dintr-un vas, dintr-o selectare vastă, a fost introdusă în mijlocul dumneavoastră, şi trebuie să recurgem în mod frecvent la ea. Ceea ce am condamnat, ca parte a unui serviciu divin, putem folosi în mod liber ca pe un exerciţiu scolastic în rândurile noastre. Acesta este destinat pentru a proba promptitudinea şi stăpânirea de sine a unui om, iar cei care nu reuşesc au, probabil, acelaşi beneficiu ca şi cei care reuşesc, deoarece cunoaşlerea-de-sine poate fi pentru cineva la fel de folositoare ca şi practica pentru altcineva. Dacă descoperirea că tu încă eşti cârpaci, în oratorie, te-ar conduce la un studiu mai sever şi la încercări mai hotărâte, aceasta ar putea fi calea cea adevărată către înălţimea finală.
Adaug la exersarea pe care v-am sugerat-o îndemnul de a fi *calmi şi siguri de sine.* Aşa cum spune Sydney Smilh: „Se pierde o groază de talent în lume din lipsă de puţin curaj". Acesta nu poate fi dobândit uşor de către tânărul vorbitor. Tineri vorbitori, nu puteţi să aveţi înţelegere faţă de Blondin, plimbăreţul pe frânghie? Nu vă simţiţi uneori, când predicaţi, ca şi cum aţi merge pe frânghie sus în aer şi nu tremuraţi întrebându-vă dacă veţi ajunge la celălalt capăt în siguranţă? Uneori, când aţi expus acel minunai pol al balanţei şi privind metaforicele stele sclipitoare care scânteiază expresivitate asupra auditoriului nu vi s-a întâmplat să regretaţi cât de cât că v-aţi expus riscului coborârii instantanee sau, lăsând la o parte figura de stil, nu v-aţi întrebat dacă veţi fi în stare să încheiaţi sau să găsiţi forma de nominativ ori acuzativ a vreunui substantiv? Totul depinde de dumneavoastră, dacă sunteţi calmi şi fără nervozitate. Presimţirile că veţi eşua şi teama de oameni vă vor ruina. Continuaţi, încrezându-vă în Dumnezeu, şi totul va fi bine. Dacă aţi făcut o greşeală gramaticală şi sunteţi pe moment înclinaţi să vă

întoarceţi s-o corectaţi, în curând veţi face alta iar ezitarea dumneavoastră vă va prinde într-o capcană. Lăsaţi-mă să vă şoptesc - pentru că este ceva care vă priveşte personal: este întotdeauna rău să te întorci. Dacă faci o greşeală gramaticală, mergi mai departe şi n-o băga în seamă. Tata mi-a prescris o regulă bună pe când învăţam să scriu şi eu o consider la fel de utilă în a învăţa să vorbim corect. El spunea: „Când scrii, dacă ortografiezi

greşit un cuvânt sau dacă scrii un cuvânt care nu trebuie, nu-1 şterge şi nu da totul peste cap, ci vezi cum poţi foarte rapid jă transformi ceea ce voiai să spui în ceea ce ai scris, nelăsând nici o urmă de greşeală". Tot astfel în vorbire: dacă propoziţia nu se termină în cel mai bun fel, adaugă o alta ca o concluzie. A te întoarce să te corijezi este de prea puţin folos, pentru că astfel îndrepţi atenţia oamenilor către acel „punct slab" pe care puţini l-au observat, probabil, deturnezi gândirea ascultătorilor de la subiectul tău spre limbajul tău, acesta fiind ultimul lucru pe care ar trebui să-1 facă predicatorul. Oricum, dacă s-ar observa că ai un „lapsus linguae", toţi oamenii cu judecată i-ar ierta-o unui tânăr începător şi mai degrabă te-ar admira (în nici un caz invers!) pentru că acorzi o mică importanţă unor astfel de greşeli şi pentru că zoreşti, cu toată inima ta, să atingi scopul tău principal. Un novice care vorbeşte în public se aseamănă cu un călăreţ neobişnuit cu spinarea calului; în cazul în care calul se împiedică, lui îi este teamă că va cădea pe spate sau, dacă animalul este vioi, călăreţul este sigur că acest cal se va aprinde; iar ochiul uniii prieten, sau remarca vreunui băieţel, îl vor face la fel de nenorocit ca atunci când ar fi legat strâns de spinarea unui dragon mare şi roşu. Dar când un om este obişnuit cu muntele, nu ştie de pericole şi nu întâlneşte nici unul, pentru că le previne curajul lui. Tind un vorbitor se simte stăpân pe situaţie, el este realmente astfel. încrederea lui evită dezastrele pe care emoţiile le-ar crea în mod sigur. Fraţii mei, dacă Domnul v-a predestinat pentru slujbă, aveţi cele mai bune motive să fiţi îndrăzneţi şi calmi, pentru că de cine trebuie să vă temeţi? Dumneavoastră trebuie să transmiteţi mesajul cu care v-a împuternicit Domnul nostru, şi, acest lucru fiind făcut, nu sunteţi răspunzători decât faţă de Stăpânul dumneavoastră ceresc, care nu este un judecător aspru. Dumneavoastră nu vă ridicaţi la amvon ca să străluciţi ca oratori sau ca să satisfaceţi preferinţele ascultătorilor, ci pentru că sunteţi mesagerii cerului, şi nu robii oamenilor.'
Amintiţi-vă cuvintele adresate de Domnul lui Ieremia şi temeţi-vă să vă fie teamă. *„Dar tu, încinge-ţi coapsele, scoală-tc şi spune-le tot ce-ţi voi porunci. Nu tremura înaintea lor, ca nu cumva să te fac să tremuri înaintea lor"* (Ier. 1.17). încrede-te în ajutorul actual al Duhului Sfânt şi teama de oameni, care este o cursă, se va îndepărta de tine. Când ajungi să te simţi nestingherit la amvon şi poţi privi în jur şi le poţi vorbi oamenilor aşa cum un frate le verbeşte fraţilor, abia atunci vei fi în stare să improvizezi, nu mai devreme. Sfiala şi timiditatea, care sunt atât de minunate la fraţii noştri mai tineri, vor fi succedate de acea modestie adevărată care se uită pe sine şi nu se preocupă de propria-i reputaţie atât timp cât Cristos este mărturisit, cum ni s-a poruncit, prin predici, în cea mai convingătoare manieră.

[1] I^a început, grija mea cea mai mare era ce voi găsi să spun; acum cred că principala mea preocupare este să nu vorbesc degeaba. Pentru că Domnul nu ni-a trimis aici să capăt caracterul unui vorbitor pregătit, ci să câştig suflete pentru Cristos şi să-I povăţuiesc poporul. Adeseori, când încep, sunt în încurcătură; gândindu-mă cum să procedez, dar un lucru se oferă, imperceptibil, după altul şi. în general, cele mai bune şi mai folositoare părţi ale predicii mele se întâlnesc *denevo.* în timp ce predic". - (John Newton, „Scrisori către un student la Teologie").

Pentru a reuşi să ajungă la exerciţiul sfânt şi folositor al vorbirii improvizate, slujitorul lui Dumnezeu trebuie să cultive *o încredere copilărească în ajutorul imediat al Duhului Sfânt.* „Cred în Duhul Sfânt" spune Crezul. Mă tem că mulţi nu fac ca acesta să fie un punct real al credinţei lor. A merge în sus şi-n jos toată săptămâna irosind timpul şi apoi a ne îndrepta spre ajutorul Duhului reprezintă un act de îngâmfare periculoasă, o încercare de a-L face pe Domnul slujitorul leneviei şi al îngăduinţei-de-sine, dar, într-o urgenţă, cazul este cu mult mai diferit. Când un om se simte chemat inevitabil să vorbească fără nici o pregătire, atunci el poate să se bazeze pe Duhul Sfânt cu cea mai deplină încredere. Mintea Divină, dincolo de dubii, vine în contact cu intelectul uman, îl scoate din slăbiciunea şi confuzia în care se află, îl ajută să devină avântat şi puternic şi îl face capabil atât să înţeleagă, cât şi să exprime adevărul divin într-un fel care este cu mult mai presus de puterile lui obişnuite. Astfel de intervenţii, ca şi minunile, nu sunt menite să înlăture eforturile noastre sau să încetinească osteneala noastră, ci reprezintă ajutorul Domnului, pe care putem conta când avem o urgenţă. Duhul Lui va fi întotdeauna cu noi, şi în special în situaţia foarte stresantă prin care trecem cu prilejul serviciului divin. Cu aceeaşi seriozitate cu care vă îndemnăm să nu recurgeţi la vorbirea improvizată mai mult decât sunteţi obligaţi s-o faceţi, până nu veţi deveni ceva mai

maturi în slujirea dumneavoastră, vă recomand să vorbiţi în acel mod de câte ori sunteţi obligaţi s-o faceţi, crezând că vi se va da ceea ce trebuie să vorbiţi chiar în ceasul acela. Dacă sunteţi suficient de fericiţi să obţineţi puterea de a vorbi improvizat, rugaţi-vă pentru păstrarea ei, amintindu-vă că *o puteţi pierde foarte repede.* Am fost confruntat cu aceasta în propria-mi experienţă şi mă refer la mine pentru că este cea mai bună dovadă pe care v-o pot da. Dacă, în două duminici succesive, îmi fac însemnările puţin mai lungi şi mai complete decât de obicei, cu cea de-a treia ocazie văd că le cer să fie şi mai lungi. De asemenea, observ că dacă, uneori, mă sprijin ceva mai mult pe aducerea aminte a gândurilor mele şi nu mă simt la fel de nepregătit cum eram obişnuit să fiu, există o dorinţă fierbinte, directă, şi chiar o necesitate crescută de precompunere. Dacă un om începe să meargă cu un baston numai pentru un moft, în curând va ajunge să *ceară* un baston. Dacă îţi înveţi ochii cu spectacole, foarte repede aceştia le vor pretinde ca pe o „anexă" permanentă; şi dacă tu ai merge cu cârje o lună, la sfârşitul perioadei ele ar deveni aproape necesare mişcărilor tale deşi, în mod natural, membrele tale ar fi la fel de solide şi sănătoase ca ale oricărui om. Deprinderile bolnave creează o natură bolnavă. Trebuie să practici vorbirea improvizată, în mod continuu, şi pentru a găsi ocazii potrivite, ar trebui să vorbeşti în mod frecvent în bordeie, în sălile de clasă ale cătunelor noastre sau în faţa a doi-trei de pe marginea drumului, şi atunci câştigul tău ar fi recunoscut de către toţi oamenii. Poţi fi scutit de surprize şi amărăciune dacă eşti avertizat că vor exista mari variaţii în cadrul puterii tale de exprimare. Astăzi, limba ta poate fi pana unui scriitor iscusit, mâine gândurile şi cuvintele tale pot fi îngheţate. Lucrurile vii

sunt sensibile şi sunt afectate de o varietate de forţe; numai pe cele mecanice te poţi bizui cu o siguranţă absolută. Să nu ţi se pară un lucru ciudat dacă în mod frecvent, vei avea impresia că ai greşit şi să nu te miri dacă se dovedeşte că uneori ai reuşit cu brio. Nu trebuie să aştepţi să devii suficient pentru tine însuţi; nici un obicei sau exerciţiu nu poate să te facă independent de ajutorul divin; şi, dacă ai predicat bine fără preaviz de 49 de ori, atunci când ai fost chemat s-o faci, aceasta nu reprezintă o scuză pentru încrederea în tine însuţi cu prilejul celei de a 50-a ocazii, pentru că, dacă Domnul te-ar părăsi, ai fi ca şi mort. Variatele tale stări sufleteşti, fie de fluenţă sau dificultate în vorbire, vor tinde să te facă, prin harul lui Dumnezeu, să continui să priveşti în sus, pentru a obţine putere.

Mai presus de toate, fereşte-te să-ţi laşi limba să-ţi depăşească mintea, împotriveşte-te unei fluenţe slabe, unui caracter prozaic guraliv, unei facilităţi de a nu spune nimic. Ce plăcere este să auzi despre un frate, suferind o înfrângere, care a crezut că are puterea de a nu se opri când, în realitate, el n-are nimic de spus! Fie ca acest sfârşit să vină peste toţi cei care greşesc în această direcţie.

Fraţilor, este un dar oribil, să fii capabil de a nu spune nirric un timp îndelungat. Prostia întinsă, banalitatea parafrazată, vanitatea care-şi dă ifose sau fanfaronada sacră sunt destul de comune şi reprezintă scandalul şi ruşinea improvizării.

Chiar şi atunci când sentimente fără vreo valoare sunt exprimate minunat şi în cuvinte îngrijite, care le este folosul? Din nimic nu poate ieşi nimic. Vorbirea improvizată, fără studiu, este un nor fără ploaie, o fântână fără apă, un dar fatal, periculos pentru cine îl posedă şi pentru turma lui. Unii m-au întrebat căror candidaţi le-am refuzat admiterea la acest Colegiu deoarece, fiind total lipsiţi de educaţie, cât şi de simţul propriei lor ignorante, îmgâmfarea lor fără margini şi volubilitatea lor enormă i-au făcut subiecţi periculoşi pentru a fi instruiţi. Unii chiar mi-au amintit de şarpele din Apocalipsa, care scotea apă din gură ca un potop, aşa de abundent, încât femeia era aproape să fie luată de apă. întorşi ca şi ceasurile, ei continuă şi continuă până când cad - binecuvântat fie acela care-i cunoaşte cel mai puţin! Predicile unor astfel de predicatori aduc aminte de Snug - care interpreta rolul unui leu. „O poţi face pe nepregătite, pentru că este vorba numai despre răcnit". Mai bine să pierzi, sau mai degrabă să nu posezi niciodată darul exprimării pregătite, decât să te degradezi pe tine însuţi, devenind o persoană care face zgomot, reprezentare vie a alamei sunătoare şi a chimvalului zângănitor despre care vorbeşte ap. Pavel.

Ar fi trebuit să spun mult mai mult dacă aş fi extins subiectul la *ceea ce înseamnă, de obicei, predicarea improvizată* adică ţinerea unei predici urmând firul gândurilor şi lăsând cuvintele să fie găsite în timpul expunerii; dar aceasta este altă chestiune şi, deşi privită de unii ca fiind

o mare realizare, este, cred, o necesitate indispensabilă amvonului, dar în nici un caz numai expresia unui mare talent; dar, despre acest lucru, vom vorbi cu altă ocazie.

11

CUPSLS t>e

Se istoriseşte despre David că, în toiul luptei, îşi pierduse puterile. Dar acelaşi lucru se poate spune şi despre toţi ceilalţi slujitori ai Domnului, căci toţi avem perioade când ne simţim abătuţi şi apăsaţi, cu toate că de obicei suntem voioşi.

Cei puternici nu sunt totdeauna" tari, cei înţelepţi nu au totdeauna prezenţă de spirit, cei viteji nu sunt totdeauna curajoşi, şi nici cei voioşi nu sunt totdeauna fericiţi. Nu! Unele persoane sunt tari ca fierul; asupra lor grijile şi nevoile vieţii nu fac cine ştie ce impresie, dar în cele din urmă sunt şi ele mâncate de rugină, în ce priveşte oamenii obişnuiţi, Dumnezeu ştie aceasta şi îi face să înţeleagă că nu sunt decât ţărână.

Din experienţă dureroasă proprie ştiu ce înseamnă această stare de descurajare, căci o resimt adeseori; de aceea, cred că ar putea să mângâie pe unii din fraţii mei, aflând ce gândesc eu în această privinţă. în felul acesta, cei tineri pot afla că nu li se întâmplă nimic deosebit dacă sunt câtva timp abătuţi în sufletele lor, pentru că acela pe care îl luminează Binefăcătorul Soare, nu a umblat totuşi totdeauna în lumină. Din descrierea vieţii marilor predicatori, am putea uşor dovedi că cei mai mulţi, dacă nu chiar toţi, au trecut prin timpuri de descurajare din cele mai adânci.

Viaţa lui Luther ne dă numeroase dovezi în această privinţă; şi el doar nu era dintre cei mai slabi! Sufletul lui mare era adesea înălţat până în al şaptelea cer, alteori însă era aproape de deznădejde chiar pe patul morţii nu a fost scutit de furtuni, şi a plâns în hohote până la ultimul lui somn ca un copil istovit. în loc de a mai da acum şi alte exemple, să cercetăm pricinile pentru care îngăduie Dumnezeu ca fiii luminii să umble adesea în întuneric, de ce vestitorii revărsatului zorilor umblă adesea în noaptea cea mai întunecoasă.

Prima pricină nu este oare: *fiindcă şi ei sunt oameni?*'Are dreptate înţeleptul Sirach când spune: „Este ceva trist, jalnic, legat de viaţa tuturor oamenilor, un jug greu pentru fiii lui Adam de la naşterea lor şi până când sunt îngropaţi în pământul care este mama noastră a tuturor. Aici pe pământ întâmpinăm întotdeauna grijŞ, teamă, speranţă şi la sfârşit moartea. Fie că este vorba despre o mare personalitate, fie că poartă purpură şi coroană, fie că poartă sarică grosolană, nu vezi la ei decât mânie, iuţime, împotrivire, ceartă şi frică de moarte, pizmă şi vorbărie.

Asemenea manifestări se văd nu numai printre oameni, dar şi la animale, însă mai ales la cei neevlavioşi!" Harul ne păzeşte de multe, dar fiindcă nu avem şi mai mult, suferim de relele care nu sunt de neînlăturat. Chiar ca oameni mântuiţi, trebuie să trecem prin slăbiciune, altfel n-am avea nevoie de Duhul făgăduit, Care să ne ajute în slăbiciune. Trebuie să fim câteodată trişti. în această lume, celor buni le este făgăduită tulburarea, iar predicatorii să se aştepte la aceasta într-o măsură mai mare, ca să aibă milă de poporul Iui Dumnezeu, care suferă, şi ca să devină păstori buni ai turmei bolnave. Dumnezeu ar fi putut trimite să predice Cuvântul Lui nişte duhuri neîntrupate, dar acelea nu ar fi putut înţelege pe cei ce sunt în trup şi oftează sub greutatea lor; ar fi putut trimite nişte îngeri evanghelişti, dar duhurile cereşti n-ar fi putut înţelege pe cei neştiutori şi nu i-ar fi compătimit.

în înţelepciunea Sa atotştiutoare, Dumnezeu a ales pe oameni, cu simţiri omeneştii ca trimişi ai harului Său; de aceea aceste lacrimi, aceste greutăţi, această apăsare. în afară de aceasta, *de cele mai multe ori nu suntem deplin sănătoşi trupeşte.* Ici şi colo întâlneşti câte un om bătrân, care nu a fost niciodată bolnav, dar de cele mai multe ori suferim de câte o boală trupească sau sufletească. Unele boli, mai cu seamă cele care afectează stomacul, ficatul, pancreasul, sunt un izvor nesecat de descurajare, oricât ani vrea noi să ne opunem, în momente şi împrejurări când suntem biruiţi. Şi acum, în ceea ce priveşte bolile mintale şi de dispoziţie sufletească, nu cumva la noi toţi, aici sus (la cap) este câte ceva în neregulă?

O predispoziţie spre melancolie îi caracterizează pe mulţi oameni; aceasta i-a însemnat cu pecetea ei. De multe ori cei vizitaţi pot fi suflete alese, cu principii înalte, dar mult mai dispuşi să uite placarea cu argint şi să-şi aducă aminte numai de nori. Asemenea oameni pot cânta cu poetul Thomas Washbourne: *„Inimile noastre sunt zdobite, harfele dezacordate; singura noastră muzică: oftări şi gemete; cântările noastre sunt acordate cu lacrima, suntem toţi neliniştiţi, numai piele şi oase".*

O astfel de infirmitate nu-i împiedică pe oameni în lucrarea lor binecuvântată: înţelepciunea lui Dumnezeu j-a făcut, prin aceasta, poate mai destoinici pentru o anumită lucrare în slujba Lui. Unele plante îşi datorează puterea lor de vindecare mlaştinii în care cresc, altele umbrei în care pot propăşi. Sunt fructe gustoase care se coc atât la lumina soarelui, cât şi a lunii. O luntre nu are nevoie numai de pânze, ci şi de balast; iar frâna pe roata trăsurii nu este o piedică la coborâş. Poate că prin durere a ieşit,

în multe cazuri, la iveală, geniul. Ea a trezit sufletul care, altfel, ar fi rămas adormit ca leul în peşteră. Porumbelul ar fi dispărut în nori, dar aripa îi este frântă şi astfel, atât de obosit, se întoarce spre corabie, ducând în ciocul lui o frunză de măslin ruptă de curând.
însă acolo unde este predispoziţie trupească sau sufletească spre melancolie, nu m-aş mira ca inima să fie doborâtă câteodată. Mai de mirare este când câte
151
un predicator poate lucra| Harul este minunat. Har martiri care merită nu ml sufletului lor şi nimeni n| Lucrarea de prooroc aceea a lui Isaia, şi chia aflat locuitorii din NinivJ
Nu dispreţuiţi pe cei [cinstea acelora care, cu te ochii slabi era mai rodnic plăcută lui Dumnezeu dd *suferă" a* zis Omul dureri sunt pline de har. Purtăml mirare că ele pot să aibă f
Dacă luăm în serios descurajare. Cine poate] câteodată la pământ? Dor dacă nu este complet împ aceia pentru care inima întorşi la Dumnezeu dau! harul dumnezeiesc, când] nu este aceasta de ajuns] nu vine cum am vrea no| slăvit cum dorim noi şi, când oamenii nu cred că i nezeu nu li se descoperă?! aceasta, noi lucrăm şi cu [întâmplă ca, în seara de i ape! Ne-am revărsat sufli gol, pe care şi un copil 1-a
Dacă am fi nişte lucii multă râvnă asupra sufletq experimenta cele exprima de datoria noastră şi este I nului Isus Cristos. Nu voii *jertfe* vii, a căror soartă e|
Nu trebuie să îngrijir ci să ne sacrificăm, şi să nd devotat aduce, câteodată, I se mai pot restabili. Mâinil| Pa vel strigă: *„Cine este* > avut clipele lui de slăbicii teamă.
152

un predicator poate lucra mai departe şi mai poate avea câte un zâmbet pe buze. Harul este minunat. Harul are însă izbânzile sale, iar răbdarea are martirii săi, martiri care merită nu mai puţin laudă, căci flăcările ard cu vâlvătaie în jurul sufletului lor şi nimeni nu vede incendiul. Lucrarea de prooroc a unui Ieremia este la fel de plăcută Domnului ca aceea a lui Isaia, şi chiar necăjitul Iona era un prooroc al Domnului, cum au aflat locuitorii din Ninive.
Nu dispreţuiţi pe cei slabi, căci stă scris că ei vor aduce pradă; şi să fie spre cinstea acelora care, cu toate că sunt slabi, urmăresc totuşi vânatul. Leea cea cu ochii slabi era mai rodnică decât Rahela cea frumoasă, iar durerea Anei era mai plăcută lui Dumnezeu decât lăudăroşenia Peninei. *„Binecuvântaţi sunt cei ce suferă" a* zis Omul durerii; în adevăr, ei sunt binecuvântaţi dacă lacrimile lor sunt pline de har. Purtăm comoara Evangheliei în nişte vase de lut, şi nu este de mirare că ele pot să aibă câte o spărtură.
Dacă luăm în serios slujba noastră, lucrul acesta dă câteodată prilej de descurajare. Cine poate purta răspunderea sufletelor încredinţate, fără să cadă câteodată la pământ? Dorinţa puternică şi de nepotolit de a converti pe oameni, dacă nu este complet împlinită (şi când este?) aduce grijă şi deznădejde. Când aceia pentru care inima ne era plină de nădejde părăsesc credinţa, când cei întorşi la Dumnezeu dau înapoi, când cei credincioşi folosesc greşit (abuzează) harul dumnezeiesc, când păcătoşii devin din ce în ce mai decăzuţi, mai neruşinaţi nu este aceasta de ajuns pentru a ne doborî la pământ? împărăţia lui Dumnezeu nu vine cum am vrea noi, Numele Celui Binecuvântat nu este mărit, nu este slăvit cum dorim noi şi, de aceea, trebuie să ne amărâm. Cum să nu fim trişti când oamenii nu cred că cele predicate de noi sunt adevărate şi braţul lui Dumnezeu nu li se descoperă? Orice lucrare spirituală oboseşte şi istoveşte; afară de aceasta, noi lucrăm şi cu inima, din adâncul sufletului nostru. Cât de des ni se întâmplă ca, în seara de duminică, să ni se pară că viaţa ne este ca şi luată de ape! Ne-am revărsat sufletul pentru adunare, apoi ne simţim ca un vas de lut gol, pe care şi un copil l-ar putea sfărâma.
Dacă am fi nişte lucrători superiori apostolui Pavel şi am veghea cu mai multă râvnă asupra sufletelor, n-am avea, poate, nevoie de ajutor divin când am experimenta cele exprimate în cuvintele: *„Râvna casei Tale Mă mănâncă".* Este de datoria noastră şi este şi privilegiul nostru de a ne consuma în slujba Domnului Isus Cristos. Nu vom fi nişte chipuri minunate de oameni bine păstraţi, ci *jertfe* vii, a căror soartă este să fie consumate, să se mistuie.
Nu trebuie să îngrijim de „carnea" (de firea noastră veche, pământească), ci să ne sacrificăm, şi să ne lăsăm consumate. O astfel de lucrare a predicatorului devotat aduce, câteodată, timpuri de istovire când atât trupul, cât şi sufletul, nu se mai pot restabili. Mâinile lui Moise obosiseră în timp ce el se ruga, iar apostolul Pavel strigă: *„Cine este destoinic pentru aceasta?"* Chiar Ioan Botezătorul a avut clipele lui de slăbiciune; şi apostolii s-au speriat odată şi au fost biruiţi de teamă.

Situaţia noastră în adunare ne face adesea viaţa grea. Un predicator care este destoinic în slujba sa, este, de obicei, izolat. Chiar cei mai fideli simpatizanţi ai săi nu pot înţelege în totul gândurile, grijile şi ispitele pe care le aduce cu sine slujba lui. în armată, soldaţii de rând merg umăr la umăr cu camarazii lor, dar ofiţerul, cu cât este mai avansat în grad, cu atât are mai puţini egali lângă el, iar comandantul suprem este singur în felul său. Tot astfel, în adunare, acel bărbat pe care Domnul 1-a desemnat drept conducător, cu cât stă, spiritualiceşte, mai sus, cu atât este mai izolat. Dar oamenii lui Dumnezeu, care stau în legătură cu Dumnezeu mai mult decât alţii, resimt în timpul de slăbiciune lipsa compătimirii omeneşti. Ca şi Domnul lor în grădina Ghetsimani, ei caută mângâiere la ucenicii somnoroşi. Nepăsarea cetei mici de fraţi îi tulbură şi se retrag din nou în ei înşişi, dar durerea ascunsă îi apasă cu atât mai mult, găsindu-i adormiţi pe cei mai buni prieteni. Numai celui ce i s-a întâmplat lucrul acesta, înţelege izolarea acelui om care, în ce priveşte râvna pentru Domnul oştirilor, i-a întrecut pe ceilalţi; el nu se poate destăinui, căci ar fi considerat drept nebun; nu poate să tacă pentru că focul din suflet îl mistuie. Numai la Domnul îşi găseşte linişte.
Domnul nostru a ştiut ce este în om, de aceea i-a trimis pe ucenicii Săi câte doi, dar se pare că pentru un bărbat ca apostolul Pavel, nu se găsea un tovarăş potrivit: Barnaba, Sila şi Luca erau numai nişte movile, în comparaţie cu vârful de munte, care este apostolul naţiunilor. Dacă nu mă înşel, această izolare este simţită de mulţi din colegii mei, ca pricină de descurajare. întâlniri frăţeşti ale predicatorilor şi întreţinerea unei legături sfinte între cei ce împărtăşesc aceeaşi credinţă va fi, cu ajutorul lui Dumnezeu, un mijloc de a evita o astfel de primejdie.
Un trai fără mişcare dă naştere, la unii oameni, unei înclinaţii spre melancolie. Burton în cartea lui *„Anatomy ofMelancholy"* în capitolul despre cauza tristeţii şi citând unul dintre mulţii autori care au contribuit, spune: *„învăţaţii neglijează îngrijirea corpului lor. Alţi oameni îngrijesc de sculele lor; pictorul îşi curăţă pensula; fierarul se ocupă de ciocanul şi de nico vala lui; plugarul îşi repară plugul şi sapa; un vânător îşi îngrijeşte în mod deosebit câinii şi alte animale; muzicantul îşi acordează instrumentul; în văţatul însă nu-şi îngrijeşte instrumentul pe care îl întrebuinţează zilnic şi în fiecare oră şi anume: creierul său ".*
Lucan spune pe bună dreptate: *„JJu învârti frânghia până se rupe! A sta mult în aceeaşi poziţie, aplecat deasupa unei cărţi sau scriind, este obositor; dacă aceasta are loc într-o cameră neaerisită, cu un trup obosit, care de mult nu şi-a pus muşchii în mişcare, şi cu inima apăsată de griji, atunci avem tot ce poate contribui la o stare de melancolie, mai cu seamă pe. vremea ploioasă de toamnă.*
„Când o pătură înfăşoară ziua
Când un peisaj rustic se află sub apa care se prelinge
Şi frunza este strivită în lut."
Un om poate fi, din fire, tot atât de voios ca o ciocârlie, dar cu un astfel de trai, dus an după an, greu va putea rezista. El face din camera sa de studiu o celulă şi din cărţi paznici de închisoare, în timp ce afară natura îl cheamă la sănătate

şi la bucurie. Cel ce uită bâzâitul albinelor între flori, gunguritul porumbeilor în pădure, cântecul păsărilor în tot locul, murmurul izvoarelor, trebuie să se mire dacă inima lui uită a cânta şi sufletul i se întunecă? Azi, în aerul curat de munte, câteva ore la umbra unei păduri, ar scoate gândurile întunecate din mintea multora dintre predicatorii care sunt atât de necăjiţi şi abia de mai trăiesc. O bună cură de mare sau munte, o plimbare bună în aer liber, este adevărat că nu umple sufletul de har, dar umple trupul de oxigen, ceea ce este de asemenea de folos.
Oricât de grea ar // inima, când este în aer proaspăt, Orice vânt care se înalţă, alungă disperarea.
Feriga şi iepuraşii, pâraiele şi păstrăvii, ghioceii şi viorelele, casa de ţară, fânul de curând cosit, toate acestea sunt cel mai bun medicament pentru cel posomorât, cel mai sigur leac de întărire a celui slab, cel mai bun mijloc de înviorare a celui obosit. Din cauza lipsei de oportunităţi şi datorită înclinaţiei lui, învăţatul neglijează să folosească aceste mijloace şi reuşeşte astfel să-şi mineze şi să-şi ruineze trupul.
Sunt timpuri deosebit de favorabile unor crize de descurajare. între acestea, socotesc, îndeosebi, pe cele ale unor *izbânzi mari.* Dacă o dorinţă mult urmărită este îndeplinită, dacă prin lucrarea noastră Dumnezeu este slăvit şi am câştigat o biruinţă, atunci suntem aproape de cădere. Ar fi de dorit ,ca, în cazul unor deosebite arătări ale harului, sufletele noastre să se înalţe şi să tresalte de o mare bucurie.

Dar, de cele mai multe ori, se întâmplă tocmai contrariul. Domnul îi expune rareori pe slujitorii Săi riscului de a jubila în urma unei victorii: El ştie că puţini ar rezista la aceasta, şi de aceea le toarnă în paharul lor de bucurie şi picături amare. Cum i-a mers lui Ilie, după ce a căzut foc din cer, după ce a omorât pe preoţii lui Baal şi prin rugăciunea lui a" venit ploaie îmbelşugată peste ţară? El nu spune că este mulţumit de sine, înaintează în triumf, ci fuge de Izabela şi, sub impulsul care urmează emoţiej sale violente, se roagă să fie luat din viaţă. El, care nu trebuia să vadă niciodată moartea, tânjeşte după liniştea mormântului, la fel ca şi Cezar, monarhul lumii, în momentele sale de durere când ţipa ca o fată bolnavă. Sărmana fire omenească nu poate suporta un astfel de salt; trebuie să vină o reacţie. Cât ţine încercarea, puterea îi creşte, potrivit cu datoria pe care o, are de îndeplinit; dar cum a trecut ea, slăbiciunea firească se şi arată. Susţinut de puterea lui Dumnezeu, Iacov poate să lupte o noapte întreagă, dar dimineaţa, după ce lupta a încetat, el şchiopătează, pentru a nu se lăuda. Pavel este ridicat până în cel de-al treilea cer şi acolo aude cuvinte care nu se pot spune, dar pentru ca să nu se îngâmfe în urma descoperirii pe care a avut-o, primeşte un ţepuş în carne, un înger al întunericului care-1 loveşte cu durere. Oamenii nu pot să suporte o fericire netulburată. După bucuria peste măsură de mare, urmează descurajarea. . ■-•

Când suntem ridicaţi printr-o mare descoperire, printr-o dovadă de dragoste, prin izbânda de câştigare a sufletelor, am fi ca pleava pe care o spulberă vântul,

dacă disciplina harului nu ar sfărâma, prin furtună, corabia gloriei noastre vanitoase şi nu ne-ar arunca goi şi izolaţi pe stânca veacurilor.

înaintea unei lucrări importante, de asemenea, intervine uşor slăbiciunea. Greutăţile care ne stau înainte ne descurajează. Fiii lui Anac (care se trag din neamul uriaşilor; cf. Num. 13.33) ne ies înainte şi noi părem nişte lăcuste pe lângă ei. Cetăţile Canaanului cu ziduri până la cer: cine suntem noi ca să le putem cuceri? Am prefera să aruncăm armele şi să fugim. Ninive este un oraş mare şi noi ne temem de învălmăşeala din el şi am fugit la Tars, deci căutăm o corabie care să ne depărteze în tăcere de ea şi numai o furtună violentă ne opreşte, în timp ce noi am dori să mergem mai departe. Aceasta a fost experienţa mea, când am ajuns predicator la Londra. Reuşita mă speria şi gândul la cariera care mi se deschidea era departe de a mă face să fiu mândru; mai degrabă mă arunca în adâncul îngrijorării, făcându-mă să-mi simt mizeria, astfel că nu am găsit loc pentru „gloria in excelsis".

Cine eram eu ca să pot îndruma atâta mulţime? O, cum aş mai fi preferat să mă întorc îndată în sătuleţul meu liniştit sau să-mi caut un cuib retras în pădurile seculare ale Americii, pentru a putea face faţă acolo unor sarcini modeste? Tocmai atunci se ridica vălul de pe cariera vieţii mele şi îmi era teamă de ceea ce ar putea să se dezvăluie. Nădăjduiesc că nu-mi lipseşte credinţa, dar eram sfios şi cuprins de simţământul nevredniciei mele. Mă temeam de lucrarea pregătită pentru mine, de către o Providenţă plină de binecuvântări. Mă simţeam doar un copil şi tremuram pe când auzeam vocea care-mi spunea: *„Scoală-te, sfărâmă munţii şi fă-i ca pleava!"* Sfiiciunea aceasta apare totdeauna, de câte ori Domnul mă învredniceşte de o binecuvântare deosebită în cursul carierei mele. înainte de ploaia de îndurare, apasă asupra mea nori negri, grei. Descurajarea îmi este acum un prooroc în îmbrăcăminte aspră, un Ioan Botezătorul, care vesteşte binecuvântarea bogată a Domnului său. Aceasta li se întâmplă şi oamenilor mai buni. Vasul trebuie curăţit înainte ca meşterul să-1 poată întrebuinţa. Botezul durerii merge înaintea botezului cu Duhul Sfânt. Postul aduce foame după hrană. Prin pustiu duce drumul spre Canaan, iar valea adâncă te îndrumă spre muntele înalt. înfrângerea pregăteşte izbânda. Corbul este trimis înaintea porumbelului. înainte de ivirea zorilor întunericul este mai mare. Marinarul coboară în adâncul valurilor, dar valul următor îl ridică deasupra. Sufletul este plin de frică şi descurajat înainte de a intra în portul mult dorit.

în mijlocul unei munci care durează, trebuie de asemenea să fim pregătiţi pentru o astfel de încercare. Arcul nu poate să rămână tot timpul încordat. Mintea are nevoie de odihnă, după cum corpul are nevoie de somn. Duminicile noastre sunt zile lucrătoare şi, ca să putem rezista, trebuie să avem în cursul săptămânii o zi de odihnă. Chiar pământul trebuie să aibă timpul lui de odihnă.

De aceea, în înţelepciunea şi în îndurarea Sa, Domnul Isus Cristos a zis ucenicilor: *„«Veniţi singuri la o parte, într-un loc pustiu, şi odihniţi-vă puţin» Au plecat dar cu corabia, ca să se ducă într-un loc pustiu, la o parte."* (Mc. 6.31). Au mers în pustie să se odihnească!!! Cineva ar putea să spună: *Dar dacă*

mulţimea aşteaptă ajutor? Dacă ea este o turmă Ură păstor? Cum poate atunci Domnul Isus să vorbească de odihnă? Dacă fariseii şi cărturarii năvălesc în tur-măca lupii, cum poate El să Se roage împreună cu ai Săi, într-un loc de odihnă? Un adept înfierbântat L-ar putea mustra pentru că uită sau nu ţine seama de nevoile grabnice ale momentului... Lăsaţi-1 să se iuţească! Dbmnul Isus Cristos ştie mai bine. El nu vrea să-i sleiască de puteri pe slujitorii

poporului Israel. A se odihni nu înseamnă pierdere de timp. Prin odihnă se adună puteri noi. Priviţi un cosaş care, înainte de apusul soarelui, mai are atâta de cosit; şi totuşi, el se odihneşte câtva timp. Este el un leneş? Se aşază jos să-şi ascută liniştit coasa. Este oare aceasta lenevie? îşi pierde el timpul preţios? Cât ar fi putut cosi în acest timp! Iar el îşi ascute scula, ca apoi să poată lucra cu mult mai mult, dacă porneşte cu o putere nouă şi doboară iarba în brazde.
Tot astfel, o odihnă scurtă întăreşte mintea pentru o lucrare şi mai mare în slujba Domnului. Pescarii trebuie să-şi repare plasele rupte, înainte ca să poată prinde în ele peşte. Şi noi trebuie să refacem din când în când ceea ce am pierdut spiritualiceşte şi să repunem maşina în starea de a putea fi întrebuinţată cât mai bine. A vâsli necontenit, fără sărbătoare, ca un sclav de galeră, nu are absolut nici o valoare. Dacă alergăm continuu, fără să ne oprim, ni se taie, într-o zi, răsuflarea. Chiar animalele de povară trebuie să fie lăsate din când în când la păşune. Marea îşi are fluxul şi refluxul ei. Pământul îşi serbează iarna ziua lui de odihnă. Şi omul, chiar dacă este în slujba înaltă de vestitor al Cuvântului lui Dumnezeu, trebuie să se odihnească, trebuie să-şi recapete puteri noi; altfel, va îmbătrâni înainte de vreme. Este un lucru înţelept să luăm câte un concediu. Vom face mai mult dacă, din când în când, vom lucra ceva mai puţin. Mai departe, tot mai departe, fără odihnă, aceasta s-ar potrivi pentru duhuri, care nu mai poartă povara trupului; dar, câtă vreme suntem în acest cort, trebuie din când în când să strigăm: „Stai!" şi să slujim Domnului prin inactivitate sfântă cu răgaz binecuvântat. Să nu ne lăsăm înşelaţi de o conştiinţă prea delicată în ceea ce priveşte îndreptăţirea unei destinderi vremelnice, ci învăţaţi din experienţa altora, că este necesar şi că aveţi datoria să vă odihniţi la timp.
Câteodată o Io vi tură ameţitoare îl culcă pe predicator la pământ. Fratele în care avea cea mai mare încredere, îl trădează. Iuda calcă în picioare pe prietenul său şi, pentru un moment, tot curajul îl părăseşte pe predicator. Ne place tuturor să considerăm firea pământească drept braţul nostru, iar aceasta este pricina multor necazuri. Tot atât de copleşitoare este lovitura când un frate onorat şi iubit de adunare, cade în ispită şi necinsteşte numele de creştin. Aceasta este cea mai grea şi dureroasă lovitură.
Atunci predicatorul doreşte un loc de adăpost în pustie, unde-ar putea să-şi ascundă capul pentru totdeauna şi unde să nu mai poată auzi batjocura celor fără Dumnezeu. Străduinţa de zeci de ani nu ia atât din puterea noastră de viaţă, cât pierdem în câteva ore prin trădătorul Ahitofel sau necredinciosul Dima. Şi cearta, despărţirea, bârfa, invidia şi judecata lipsită de iubire coboară adeseori pe bărbaţii sfinţi şi le simt ca fiind „moartea în oasele lor". Suflete delicate sunt
156
adânc rănite de cuvinte tari. Mulţi din cei mai buni predicatori sunt mai simţitori tocmai din cauza înaltului lor simţ spiritual - prea gingaş pentru această lume aspră. „O lovitură care abia ar mişca un cal, omoară un sfânt."
Viaţa ne întăreşte treptat contra loviturilor pe care le primim în timpul luptei, dar la început ele ne uluiesc, aşa că ne întoarcem acasă înspăimântaţi şi întunecaţi, încercările din viaţa unui adevărat lucrător nu sunt puţine. Jignirile din partea prietenilor nesinceri sunt mai greu de suportat decât cele mai violente atacuri din partea duşmanilor. Cine năzuieşte la o viaţă tihnită, acela nu trebuie să devină predicator; altfel, va fi dezamăgit amarnic.
Puţini vor trece prin clipe de spaimă şi întuneric, cum am trecut eu, după nenorocirea îngrozitoare din sala de muzică din Surrey Music Hali. Greutatea jalei mă copleşeşte. Zi şi noapte îmi apăreau înaintea ochilor îmbulzeala, spaima, îi vedeam pe cei morţi, şi aceasta îmi făcea viaţa o povară. în necazul meu, am cântat atunci:

„ *Tumultul gândurilor mele*
îmi măreşte suferinţa;
Duhul îmi tânjeşte,
Inima îmi este pustie şi doborâtă."

.
Din acest vis îngrozitor m-au deşteptat cuvintele: *„J*e El, Dumnezeu L-a înălţat".*

Recunoaşterea că Domnul Isus Cristos rămâne tot mare, oricât de jos ar cădea slujitorii Lui, m-a făcut să-mi dau liniştit seama de acest lucru şi să-mi recapăt pacea.
Dacă ar lovi şi pe vreunul dintre noi o astfel de nenorocire, atunci să nădăj-duiască cu răbdare şi să aştepte ajutorul lui Dumnezeu. *Când suferinţele se înmulţesc,* când ştirile rele, proaste, vin una după alta ca mesagerii care veneau la Iov, şi sufletul este în continuă nelinişte, atunci descurajarea răpeşte inimii întreaga ei pace. Picătura de apă care cade neîntrerupt, găureşte şi o piatră, şi cel mai brav om simte cum tulburările repetate rod continuu puterea lui de viaţă. Când lipsa se simte şi mai mult prin boala soţiei sau prin pierderea unui copil, când avem de suferit din cauza părerilor şi purtărilor lipsite de dragoste ale credincioşilor, a îndărătniciei celor mai bătrâni din adunare, a răcelii credincioşilor, atunci am vrea să strigăm împreună cu Iacov: „ *Totul trece peste capul meu".* Când s-a întors David de la Ţiclag şi a văzut cetatea incendiată, averile şi femeile răpite, şi când proprii săi războinici ameninţau să-1 omoare cu pietre, este scris că el s-a întărit în Dumnezeul său; şi mai bine că a putut face aceasta, căci altfel ar fi căzut şi n-ar fi putut vedea binele Domnului în ţara celor vii. O tulburare nouă face ca cea dinainte să fie şi mai grea. Acestea împreună fac să ni se distrugă, fără milă, pacea. Chiar celui mai destoinic înotător îi este greu când valurile vin unele după altele. Dacă cel puţin după fiecare lovitură primită ar urma pauze, atunci ne-am putea pregăti din nou, dar dacă ele vin pe neaşteptate şi cu grămada, ca piatra de grindină, călătorul se poate speria atunci. Un singur
157
gram, prin a cărui greutate povara devine prea grea, rupe spinarea animalului de povară şi dacă acest gram se adaugă Ia celelalte, de ce ne-am mira să ni se pară că ne pierdem viaţa!?
Adesea descurajarea vine peste noi iară să ştim de ce, şi atunci ne este greu s-o stăpânim. Raţiunea nu ne mai ajută atunci, şi nici harfa Iui David nu o poate goni. Ai putea să lupţi tot aşa de bine contra unui nor ca şi împotriva acestei deznădejdi de neexplicat, care întunecă totul. Nici nu îndrăznim să ne fie milă de noi înşine, căci găsim că este fără noimă, ba chiar nedrept, să fii abătut fără nici un motiv. Totuşi, suntem abătuţi până în adâncul sufletului. Dacă cei ce râd de o astfel de apăsare ar resimţi-o numai o oră, râsul lor s-ar schimba în milă. O voinţă de fier ar putea s-o stăpânească, poate, dar de unde să vină această voinţă, când întreg omul este slăbit? Medicul şi predicatorul trebuie să lucreze împreună în acest caz şi vor avea destul de lucru amândoi. Zăvorul de metal, care închide în chip atât de misterios uşa nădejdii şi care închide spiritul într-o carceră întunecoasă poate fi dat la o parte numai de o mână cerească. Atunci când vedem această mână cerească, strigăm împeună cu apostolul Pavel:
„Binecuvântat să fie Dumnezeu, Tatăl Domnului nostru Isus Crisţos, Pariatele îndurărilor şi Dumnezeul oricărei mângâieri, Care ne mângâie în toate necazurile noastre, pentru ca, prin mângâierea cu care noi înşine suntem mângâiaţi de Dumnezeu, să putem mângâia pe cei ce se a/Jăîn vreun necaz" (II Cor. 1.3-4). Dumnezeul oricărei mângâieri este Acela care poate:
„Cu antidotul dulce al uitării Să cu raţe de acel rău Bietul adânc al fiinţei noastre Care ne apasă inima ".
Simon Petru se scufundă, până când Domnul Isus îl apucă de mână. Diavolul îl chinuieşte pe bietul copil, până când porunca Domnului îl îndepărtează. îndată ce Soarele Neprihănirii răsare, dispare şi teama îngrozitoare şi apăsarea de nesuportat care ne încovoaie, astfel că fug toate sperietorile produse de starea noastră de întuneric; dar nimic altceva decât Soarele Dreptăţii, nu ne poate ridica povara de pe suflet. Timothy Rogers, care a compus o serie de lucrări referitoare la melancolie şi Simon Browne, autorul unor remarcabile imnuri, au dovedit în propria lor viaţă cât de zadarnic este ajutorul omului, dacă Domnul îşi retrage lumina dintr-un suflet.
Dacă pune cineva întrebarea: *De ce tocmai cei care îislujesc lui Dumnezeu trebuie să treacă prin valea întunecată,* răspunsul nu este greu de dat: *Toate acestea fac să înainteze lucrarea Domnului, al Cărui fel de a lucra se rezumă în cuvintele: „Nu prin putere sau oştire, ci prin Duhul Meu",* zice Domnul. El foloseşte mijlocitori, iar în slăbiciunea lor trebuie să se arate slava şi cinstea care se cuvin numai Domnului. EI trebuie s-o primească întreagă şi neîmpărţită. Omul să fie, în întregime, dezlegat de Eul său şi apoi umplut cu Duhul Sfânt.
158
Dacă în ochii săi el nu este decât o frunză uscată şi bătută de vânt, atunci va fi întărit ca un zid de metal împotriva duşmanilor Adevărului. Este foarte greu pentru cel ce slujeşte Domnului, să nu devină mândru; izbânda continuă şi bucuria netulburată nu pot fi suportate de oamenii slabi. Vinul nostru trebuie să fie îndoit cu apă, ca să nu ne afecteze judecata.
După experienţa mea, cei care sunt puşi în cinste, în mod public, de Domnul lor, trebuie să sufere pedeapsa în taină sau, poate, să poarte o cruce deosebită, pentru ca nu cumva să se mândrească şi să

cadă în cursa Diavolului. Cât de des îl numeşte Domnul pe Ezechiel: *„...tu, fiul omului"!* Când priveşte cu ochi netulburaţi slava cerească, aude cuvintele: *„...tu, fiul omului"* şi prin aceasta i se trezeşte inima, care altfel ar fi ameţită de glorie. Asemenea cuvinte de smerenie binefăcătoare ne şoptesc la ureche descurajarea. învăţăm astfel să ne recunoaştem ca oameni neputincioşi şi slabi, care atât de uşor pot să cadă.

Prin toate prilejurile de smerenie ale slujitorilor Săi, Dumnezeu este slăvit, căci ei îl preamăresc atunci când El îi pune din nou pe picioare, şi cât timp stau în ţărână îl laudă însăşi credinţa lor. Cu atât mai voioşi vestesc atunci credincioşia Lui şi cu atât mai mult se întăresc în dragoste pentru El. Astfel de bărbaţi maturi, ca mulţi dintre predicatorii noştri ma. /ârstnici, ar fi foarte rari, dacă nu li s-ar lua mereu tot ce ţine de Eul lor şi n-ar învăţa astfel să recunoască deşertăciunea tuturor lucrurilor din lume. Lăudat să fie Domnul pentru cuptorul de topit, pentru pila, dalta şi ciocanul Lui! în cer vom fi cu atât mai binecuvântaţi, cu cât am avut aici jos, pe pământ, mai multă teamă; şi ogorul lumii va fi bine cultivat, dacă copiii lui Dumnezeu vor fi urmat şcoala întristării. Ţine bine minte învăţătura înţeleaptă: *Nu te lăsa speriat de teama sufletească.* Nu o privi ca ceva deosebit, ci ca ceva specific vieţii de predicator. Şi chiar dacă descurajarea este mai mare ca de obicei, nu gândi totuşi că s-a terminat cu lucrarea ta. Nu-ţi părăsi încrederea pe care o aşteaptă o mare răsplată. Chiar dacă duşmanul tău şi-a pus piciorul pe grumazul tău, nădăjduieşte că te vei ridica din nou şi îl vei birui. Aruncă greutăţile zilei de astăzi, păcatele trecutului, precum şi teama de viilor, aruncă-le pe absolut toate şi îndată asupra Domnului Dumnezeu, Care nu părăseşte nicidecum pe sfinţii Săi, după cum a făgăduit în repetate rânduri în Cuvântul Sfânt.

Trăieşte numai pentru ziua de astăzi, pentru ora de acum. Nu te lăsa influenţat niciodată de buna ta dispoziţie sau de sentimente: un dram de credinţă valorează mai mult decât multe kilograme de sentimente.

încrede-te în singurul Dumnezeu adevărat şi nu te rezema pe trestia ajutorului omenesc. Nu te mira deloc dacă prietenii te părăsesc: nu te poţi încrede în nimeni în această lume. Nu te bizui nicidecum pe statornicia oamenilor; soco-teşte-i nestatornici, şi atunci nu te vei mai teme de vreo dezamăgire. Ucenicii L-au părăsit pe învăţătorul şi Domnul lor Isus; nu te mira dacă cei de-o credinţă cu tine se duc la alţi învăţători. Câtă vreme îi aveai, nu erau totul pentru tine, aşa că acum, părăsindu-te ei, nu te-a părăsit totul. Şi în privinţa aceasta să urmăm exemplul Domnului, aşa cum este scris: *„Isus nu Se încredea în ei* (în oameni),

pentru că îi cunoştea pe toţi... fiindcă El însuşi ştia ce este în om" (Ioan 2.24-25). Astfel dar, cum putem să neîncredem noi, care nu-i cunoaştem!?

Slujeşte lui Dumnezeu cu toată puterea ta, câtă vreme arde flacăra; şi atunci te vei căi cu atât mai puţin, dacă ea se stinge pentru câtva timp. Fii mulţumit să fii nimic, pentru că aceasta eşti. Dacă resimţi, cu durere, propria ta deşertăciune, atunci reproşează-ţi greşeala de a fi crezut că ai puterea să fii în belşug fără Domnul. Nu aştepta răsplata în călătoria vremelnică de pe acest pământ. Fii recunoscător pentru arvuna pe care o primeşti deja aici, dar aşteaptă-te la răsplată numai în gloria viitoare.

Slujeşte Domnului tău cu îndoită seriozitate, dacă nu vezi nici o izbândă. Orice nebun poate să meargă la lumina zilei pe partea îngustă, dar înţelepciunea credinţei ne ajută să umblăm în siguranţă deplină şi în întuneric, pentru că ne-am pus mâna în mâna Marelui nostru îndrumător. Până vom ajunge în cer, vor mai veni, cu siguranţă, vremuri furtunoase, dar Dumnezeul nostru a pregătit absolut totul pentru noi. Nu vrem să ne lăsăm îndepărtaţi de drumul nostru, către care am fost chemaţi cu o chemare sfântă, dumnezeiască: fie Vreme bună, fie vreme rea, locul de predică este turnul nostru de pază şi predica este lupta noastră. Dacă nu putem vedea Faţa lui Dumnezeu, avem totuşi încredere la umbra aripilor Lui.

H!,'!.'-"; •■ >\ *Iii-*

\ . *'I«..JC* ,:.

12

tu

IM coctue

Subiectul nostru trebuie să fie relaţiile obişnuite ale predicatorului cu oamenii din jur, presupuse a se desfăşura într-un mod normal.

Cum trebuie să fie predicatorul în legăturile cu semenii săi? înainte de toate, *el nu trebuie să ia un aer grav,* să evite tot ceea ce este pompos, pedant, care vrea să pară important, pretenţios. „Fiul omului" este un titlu frumos. Aşa era numit Ezechiel şi Unul şi mai mare decât Ezechiel. Şi, ca trimis al Celui Preaînalt, nu vrea să fie altceva. Cu cât căutaţi să fiţi mai simpli şi mai naturali, cu atât vă veţi asemăna mai mult cu acel Fiu al omului, care a fost Domnul Isus Cristos. Poţi să vrei să fii prea mult predicator şi prea puţin om, dar cu cât veţi fi oameni mai adevăraţi, cu atât veţi fi, în adevăr, ceea ce trebuie să fie un slujitor al Domnului, învăţătorii şi predicatorii au, de obicei, ceva deosebit în felul lor de a fi. Ei nu sunt ca alţi oameni. Din nefericire, deseori ei sunt priviţi ca „păsările pestriţe", atât de diferite de suratele lor incomode şi special . Când văd un flamingo venind mândru şi serios, sau o cucuvea căreia îi sclipesc ochii la umbră, sau o barză adâncită în gândurile ei, mă gândesc la unii din respectabilii mei fraţi din ordinul învăţătorilor şi al predicatorilor, care sunt totdeauna atât de minunat de cuviincioşi, că par întrucâtva ridicoli; poţi uşor învăţa să ai o ţinută plină de demnitate silită, pedantă, reţinută, dar merită să-ţi însuşeşti o asemenea conduită? Theodore Hook s-a adresat odată unui domn care trecea ţanţoş pe stradă: „Domnule, nu sunteţi o persoană foarte importantă?" şi cineva a fost tentat să pună o întrebare asemănătoare unui oarecare frate de credinţă. Cunosc fraţi care, din cap până în picioare, în îmbrăcăminte, în glas, în purtare, de la cravată până la încălţăminte, sunt atât de plini de *alura de pastor,* că nu se mai vede la ei nici o urmă de naturaleţe. Un tânăr şi sârguincios predicator trebuie să umble numaidecât şi pe stradă în ţinută iar una dintre persoanele oficiale face să răsune în ziare ca, în călătoria sa prin Elveţia şi Italia, nu a purtat altceva decât propria beretă. Puţini băieţi ar fi fost atât de mândri de boneta măscăriciului.

Ai noştri nu vor exagera la fel în ceea ce priveşte îmbrăcămintea, dar ţinuta noastră nenaturală este la fel de supărătoare. Unii predicatori par să-şi fi legat sufletul într-o cravată albă şi şi-au strangulat astfel bărbăţia lor. îşi dau aere de superioritate şi cred că vor face o impresie adâncă, în timp ce, de fapt, nu fac decât să supere lumea şi nu se potrivesc cu un urmaş al Domnului Isus. Mândrul duce de Somersetshire le transmitea slujitorilor, prin semne, poruncile lui

necatadicsind să vorbească unor asemenea fiinţe umile; în prezenţa lui niciodată copiii săi nu puteau să stea jos şi când dormea după-amiaza, câte una din fiicele lui stătea în picioare lângă patul lui, în timpul augustului său somn. Când oameni mândri din Somersetshire intră în lucrare, ei simulează demnitatea în alte moduri, aproximativ la fel de absurde: ,,Dă-te la o parte, căci eu sunt mai sfânt decât tine!" stă scris pe fruntea unor astfel de predicatori. Un astfel de frate impozant îl mustra pe un prieten predicator, pentru că acesta îşi permitea o plăcere cam costisitoare. Prietenul îi răspunde: *, foţi să ai dreptate, dar gândeşte-te că plăcerea mea nu costă nici jumătate din cât te costă pe tine scrobeala ta."* Lepădaţi-vă dezgustaţi de o asemenea atitudine! Dacă o împărtăşiţi, duceţi-vă şi spălaţi-vă de şapte ori în apa Iordanului pentru ca orice urmă a ei să fie înlăturată. Cred că unul din motivele pentru care mulţi oameni stau departe de anumiţi predicatori, este pentru că nu pot suferi firile nenaturale, nedemne de un bărbat. Dacă ar putea vedea că ne purtăm, atât în adunare, cât şi în afară de adunare, ca oameni adevăraţi şi că vorbim ca bărbaţi naturali şi sinceri, atunci s-ar aduna în jurul nostru. Observaţia lui Baxter este nimerită şi acum: *^elul de vorbire din predicile noastre nu este destul de popular. A ceasta este marea greşeală şi ar trebui să ne dăm silinţa să îndreptăm răul".* Este foarte rău dacă predicatorii dau Evangheliei un *caracter preoţesc.* Dacă vrem să câştigăm mulţimea, nu trebuie să fim teologi, ci, înainte de toate, oameni. Ceea ce este nenatural se recunoaşte de oricine, şi lumea nu se lasă înşelată. înlăturaţi, fraţilor, picio-roangele şi umblaţi pe propriile dumneavoastră picioare; înlăturaţi gravitatea bisericească, formală, şi îmbrăcaţi-vă cu adevărul.

Cu toate acestea, un predicator rămâne un predicator; el nu trebuie să uite că este totdeauna în slujba Domnului. Un poliţist sau un soldat nu este tot timpul în serviciu, dar un predicator este tot timpul. Nici în timpul liber nu tre-ᵛbuie să pierdem din vedere ţelul înalt al vieţii noastre; căci noi trebuie să lucrăm *„la timp şinelatimp".* La întrebarea pusă de Domnul cândva: *„Ce faci tu aici Ilie?",* trebuie să-I putem răspunde: *Eu pot şi doresc să lucrez şi aici pentru Tine!* în orice situaţie te-ai afla, Domnul te poate întreba despre toate aceste lucruri. Desigur că arcul nu trebuie să stea tot timpul încordat, dar coarda nu trebuie retezată. Spun dar: predicatorul trebuie să se poarte şi în timpul său de repaus ca trimis al Domnului şi să nu scape nici o ocazie de a face binele. Aceasta nu-i tulbură odihna, ci o va sfinţi.

Predicatorul trebuie să fie asemenea acelei camere pe care am văzut-o la Beaulieu în New Forest în care niciodată nu vei găsi o pânză de păianjen. Este o cameră cu vechituri, mare, acolo nu se mătură niciodată, şi totuşi nici un păianjen nu o murdăreşte lăsând urme de neglijenţă. Tavanul este din lemn de castan şi nu ştiu de ce nu se adună păianjenii pe acest lemn. Acelaşi lucru mi s-a comunicat referitor la coridoarele şcolii din Winchester. Mi s-a spus: „Niciodată nu vin aici păianjenii". La fel de limpezi ar trebui să fie şi minţile noastre în ceea ce priveşte obiceiurile rele. Predicatorul nu trebuie să lase în starea sa sufletească nici nepăsare, nici neglijenţă.

162

în locurile publice de odihnă pentru hamalii din Londra stă scris: *„Pentru cei ce au nevoie de odihnă, nu pentru cei fără ocupaţie".* Anunţul respectiv cuprinde un adevăr vrednic să fie luat în seamă. Odihnă, *dolce far niente,* nu înseamnă trândăvie. Există o dulce trândăvie, care este cea mai bună doctorie pentru un suflet obosit. Chiar când cineva este obosit, atunci odihna este tot atât de puţin lene, ca şi somnul; nu va fi învinuit niciodată de lene omul care îşi permite să se odihnească noaptea. Mai bine să dormi cu spor decât să veghezi leneş. Fiţi gata să faceţi binele şi în timpul de odihnă şi în timpul de repaus; atunci veţi fi adevăraţi predicatori - şi nu va fi nevoie să le-o mai spuneţi oamenilor.

Când nu predică, predicatorul trebuie să fie un om sociabil. El nu este trimis în lume pentru a trăi ca un pustnic sau ca un călugăr de la Trappe. Slujba lui nu este ca şi cum ar sta în vârful unui stâlp, deasupra capetelor semenilor săi, ca altădată nebunul de Simeon Stâlpnicul. Nu trebuie să cântaţi de sus, ca o privighetoare care nu se vede, ci să fiţi oameni între oameni şi să le spuneţi: *„Eu sunt unul dintre voi în tot ce este omenesc".* Sarea care nu se dizolvă în vasul în care este pusă nu foloseşte la nimic. Numai apropiindu-vă de oameni şi identifi-cându-vă cu ei, înrâurirea dv personală va pătrunde şi va influenţa societatea. Dacă însă vă ţineţi departe de alţii, cum le-aţi putea fi de folos? Domnul Isus Cristos a fost la o nuntă şi a stat la masă cu vameşii şi cu păcătoşii; cu toate acestea era cu mult mai curat decât fariseii făţarnici, care îşi căutau slava prin faptul că se izolau de semenii lor.

Unii predicatori parcă nu ştiu câtuşi de puţin că aparţin acelehşi umanităţi ca şi ascultătorii lor. Ciudat, dar adevărat este faptul că episcopii, preoţii, etc, chiar şi arhiepiscopii, sunt şi ei tot numai oameni. Dumnezeu nu a îngrădit un colţ al pământului unde să locuiască numai ei. Nu ar fi deloc rău, dacă ar mai avea loc, ca altădată, întrevederi serioase în cimitire. Ce frumoşi sunt arborii bătrâni de lângă bisericile vechi, cu bănci sub ei! Parcă ar spune: „Ia loc, vecine, şi să vorbim despre predică; iată că vine şi fratele predicator şi el se va aşeza lângă noi şi vom putea avea împreună o convorbire frumoasă, creştinească". Nu aş vrea să stau astfel de vorbă cu oricare dintre predicatori, însă pentru unii, aş da o avere să mă pot întreţine cu ei o oră. Iubesc pe predicatorul a cărui înfăţişare te invită să-i acorzi încredere; pe al cărui prag stă scris: , fii binevenit!", înaintea uşii căruia simţi că nu este nevoie să fie scris: „Câine rău". Preţuiesc şi laud pe acela în jurul căruia se adună copiii, ca muştele în jurul borcanului cu miere. Copiii simt imediat când cineva este un om bun. Când a venit împărăteasa din Seba pentru a asculta înţelepciunea împăratului Solomon, i-a adus, după cum povestesc rabinii, câteva flori artificiale atât de reuşite, încât nu se puteau deosebi de cele naturale. Ea 1-a întrebat pe Solomon, care sunt florile naturale şi care sunt cele artificiale. înţeleptul porunci să se deschidă ferestrele şi când albinele au intrat în încăpere, au zburat imediat spre florile naturale şi n-au vrut să ştie de celelalte. Tot aşa şi copiii au un simţ exact şi ei observă imediat cine este prietenul lor. Şi credeţi-mă: un prieten al copiilor merită să fie cunoscut.

163

Trebuie să aveţi pentru fiecare membru al familiei un cuvânt prietenesc: pentru copii, pentru tineri, pentru tinere, pentru fiecare în parte. Cine ştie ce impresie poate să lase un zâmbet şi câteva cuvinte frumoase, prieteneşti? Cine vrea să aibă influenţă asupra oamenilor, trebuie să-i iubească şi să-i viziteze. Un om care nu poate fi flexibil şi prietenos, să se facă - din partea mea - gropar, căci asupra celor vii nu are nici o influenţă. Luaţi bine seama asupra tuturor acestor realităţi! Am văzut undeva o remarcă: pentru a fi un predicator popular, cineva trebuie să aibă inimă, să fie milos. Mă tem că observaţia se referea ca o critică blândă la poziţia importantă la care au ajuns unii fraţi, dar este un adevăr în ea.

Cine vrea să strângă în jurul său o adunare mare, trebuie să aibă inimă largă, caldă; numai aşa vin la el oamenii, ca vapoarele în port, şi se simt bine ancoraţi sub ocrotirea prietenilor. Un astfel de om este cordial în relaţiile sale particulare şi publice. Sângele lui nu este rece ca al peştelui, ci el este plăcut şi cald, atrăgător şi primitor ca aerul cald din cămăruţa ta. El nu te respinge cu trufie şi egoism când te apropii de el. El îşi deschide larg porţile pentru a te primi şi imediat te şi simţi bine la el. Aş vrea să vă conving pe toţi să deveniţi astfel de oameni.

Predicatorul creştin trebuie să fie totdeauna voios. Cred că nu este ceea ce trebuie să fie dacă umblă ca unii călugări în Roma, care se salută cu o voce ca din mormânt şi îşi comunică unii altora ştirea încurajatoare că trebuie să moară *(Memento mori!).* Şi fiecare frate călugăr îi răspunde tot cu acest salut

vesel: *„Da, frate, trebuie să murim!"* îmi era foarte plăcut să aud că aceşti oameni trândavi trebuiau să moară; în orice caz, aceasta era tot ce puteau face mai nimerit, dar între timp s-ar fi putut folosi de un fel de a te saluta mai potrivit. Există, desigur, oameni cărora le impune respect un predicator cât mai sobru. Ştiu că cineva a tras concluzia din înfăţişarea slăbită, înfometată a unui preot, ca trebuie să fie ceva de religie catolică. „Priveşte" a zis el, „cât de istovit este acest om de atâta post şi veghere, cât trebuie să răstignească el trupul său!" Probabil că preotul istovit suferea de vreo boală internă de care ar fi vrut mult să scape, şi el era doborât atât de foame, cât şi de o digestie rea; sau îi rodea puterea de viaţă un cuget încărcat. în orice caz, nu cunosc nici un verset din Biblie din care să se tragă concluzia că oasele care ies prin piele ar fi un semn de har. Unii dintre oamenii cei mai ticăloşi erau atât de slabi şi de sfrijiţi de parcă s-ar fi hrănit cu lăcuste şi cu miere sălbatică. Mulţi se înşală în această privinţă şi îşi închipuie că o înfăţişare tristă ar arăta o inimă plină de Dumnezeu. Eu recomand voioşie tuturor celor ce vor să câştige suflete. Nu uşurătate şi superficialitate, dar o atitudine plină de bucurie şi fericire. Prinzi mai multe muşte cu miere decât cu oţet; şi cel ce reflectă cerul în chipul său, va îndruma mai mulţi oameni spre cer decât cel ce oglindeşte pe faţa lui şi în privirile sale iadul.
Toţi predicatorii şi mai cu seamă cei ce sunt tineri, *trebuie să se ferească de a vorbi numai ei când se află în societate.* Ar putea să facă aceasta probabil destul de bine, căci sunt obişnuiţi să înveţe pe alţii şi să ţină cuvântări. Dar
164
ceilalţi nu sunt dispuşi să se lase mereu instruiţi, ci vor să-şi poată spune şi ei părerea din când în când. Nimic nu le face plăcere oamenilor, ca atunci când sunt lăsaţi şi ei să vorbească şi s-ar putea ca din aceasta să iasă şi ceva bun. Eram odată împreună cu o persoană, care mi-a făcut după aceea cinstea să mă asigure că, într-adevăr, conversaţia purtată cu mine a fost foarte instructivă şi că, totodată, aş fi un om-de societate foarte plăcut. Trebuie să recunosc că nici nu vorbisem deloc, ci l-am lăsat numai pe el să vorbească. Prin răbdarea mea, am câştigat buna lui părere şi am făcut să fie posibil ca altă dată să-i vorbesc şi eu.
Ai dreptul să vorbeşti numai tu la masă tot atât de puţin pe cât ai numai tu dreptul de a mânca tot ce se află pe masă. Nu trebuie să ne considerăm ca o autoritate, în faţa cărora nimeni să nu poate deschide gura. Nu, ci lăsaţi pe toţi oaspeţii să-şi aducă contribuţia la conversaţie, şi ei vor primi cu atât mai multă bucurie din cuvintele serioase cu care încercaţi să învioraţi cele discutate. Veţi lua câteodată parte la întâlniri, mai cu seamă dacă sunteţi de mult timp în localitate, unde fiecare va avea cel mai adânc respect faţă de dumneavoastră şi unde este invitată lumea pentru a vedea pe noul predicator. Aceasta îmi aduce aminte de cea mai frumoasă statuie văzută la Vatican. Ea era aşezată într-o încăpere separată, după o perdea. Se trage perdeaua la o parte şi iată că marele Apollo stă înaintea ta.
Dacă sunteţi în situaţia penibilă să fiţi Apollo al unui grup restrâns, atunci faceţi ca această situaţie fără rost să ia sfârşit. Dacă aş fi eu Apollo, m-aş da jos de pe piedestal şi aş da mâna cu fiecare din cei prezenţi; vă sfătuiesc să faceţi şi dumneavoastră la fel.
în orice caz, nu totdeauna se vor face atâtea ceremonii pentru dumneavoastră şi de aceea este mai bine să aveţi singuri grija ca reprezentaţia să ia sfârşit cât mai repede. Cultul eroilor este un fel de închinare la idoli, pe care dumneavoastră nu trebuie să-1 încurajaţi. Eroii ar trebui să se repeadă ca apostolii Domnului când se aflau la Listra, în mijlocul mulţimii şi să strige: *„Oamenilor, de ce faceţi lucrul acesta? Şi noi suntem oameni de aceeaşi fire cu voi!"* (F.A. 14.15).
De obicei, predicatorii nu au de suferit multă vreme de pe urma cinstirii exagerate, căci adepţii lor, lipsiţi de minte, se întorc adesea împotriva lor şi dacă nu-i omoară chiar cu pietre, îşi arată totuşi faţă de ei împietrirea şi dispreţul cât pot îndrăzni de mult. îţi spun răspicat: Nu vorbi singur, nu te arăta important în felul în care nu ai dreptul să faci lucrul acesta; însă adaug: *Nu 11 tăcut ca un lemn.* Vei fi judecat tu şi lucrarea ta nu numai după predicile tale, ci şi după purtarea ta în raporturile sociale. Destul de mulţi tineri şi-au compromis total puterea de înrâurire ca predicatori, prin lipsa de tact, nepriceperea şi uşurătatea comportării lor în societate. Nu fi ca un buştean uscat. La târgul din Anvers se putea vedea pentru un penny, printre alte curiozităţi, cărora li se făcea reclamă prin panouri mari şi cu zgomot de tobe, şi *un om pietrificat.* Nu m-am atins de acei câţiva gologani pentru a-1 putea vedea, căci am văzut deja, gratis, atâţia participanţi împietriţi, oameni fără viaţă, indiferenţi, trândavi, fără bunul simţ al omului, stând totuşi în slujba cea mai înaltă pe care o poate avea un om.
165
încercaţi să îndrumaţi conversaţia spre lucruri care să instruiască. Fiţi sociabili şi voioşi, însă daţi-vă osteneala să>j influenţaţi pe cei din jur. De ce să semeni vânt şi să ari o stâncă? Gândiţi-vă că sunteţi răspunzători pentru convorbirea care are loc atunci când sunteţi de faţă. De obicei, vă bucuraţi de atâta trecere, că puteţi orienta conversaţia; de aceea dirijaţi-o spre făgaşul cel bun; dar faceţi lucrul acesta pe nebăgate de seamă. Dacă schimbaţi bine macazul, atunci trenul trece fără nici o smucitură pe linia cea bună. Dacă aveţi capul şi inima la locul lor, nu vă este greu să faceţi aceasta, mai cu seamă dacă rugaţi pe Cel Preaînalt să vă dea ajutor.

Nu pot uita cum mi-a cerut odată de pomană un beţiv pe strada Clapham Common, El ducea pe un mare cărucior de mână un pacheţel mic, iar eu m-am mirat de ce nu pune pacheţelul în buzunar şi să lase acasă căruciorul, şi i-am spus: *„Cât de comic pare un pachet atât de mic pe o căruţă atât de mare!" „Da, domnule",* răspunde el, *„dar eu ştiu ceva şi mai comic. Am lucrat şi am asudat azi cât a fost ziulica de lungă, Iară să întâlnesc pe cineva despre care să pot gândi că ar plăti pentru mine un pahar cu vin, până când te-am văzut pe dumneata. "*
Mă gândeam cât de bfne a ştiut acela să întoarcă vorba aşa cum îi convenea lui, şi noi, care avem pe inimă lucruri cu mult mai importante, cum ar mai trebui să fim cel puţin tot atât de îndemânatici în a îndrepta conversaţia spre ceea ce dorim noi, în ascultare de Cuvântul lui Dumnezeu. L-am invidiat pe acel om pentru iscusinţa lui, pentru că mie nu mi se părea nicidecum un lucru uşor să-i plasez ceea ce aveam pe inimă. Dacă vrem cu tot dinadinsul să aducem la Dumnezeu pe cât mai mulţi oameni, trebuie să vorbim despre lucruri însemnate, ca Domnul nostru, pretutindeni la masă, pe drum, ba chiar la fântână, pe malul mării, în casă şi pe câmp. A lucra cum trebuie pentru Domnul Isus Cristos, în convorbirile cu oamenii, este o lucrare tot atât de binecuvântată, ca atunci când eşti un predicator destoinic, vrednic. Ţinteşte la cel mai înalt nivel în ambele exerciţii şi cu ajutorul Duhului Sfânt îţi vei împlini dorinţa.
Aici gândesc că pot spune ceva privitor Ia un fapt de care, nu mă îndoiesc, stimaţii fraţi care sunt de faţă nu s-ar simţi vizaţi. *Să nu cercetaţi mesele oamenilor bogaţi, pentru a câştiga favoarea lor; nu fiţi oaspeţi la petrecerile şi banchetele lor.* Cum aţi putea să vă permiteţi a măguli pe unul sau pe altul dintre oamenii bogaţi, în timp ce săracii şi bolnavii Domnului, precum şi oile rătăcite ale Lui au nevoie de dumneavoastră? Este o nelegiuire să jertfeşti camera ta de lucru pentru saloane. Să pândeşti oamenii în casele lor pentru a-i atrage în sala de adunare, este un lucru atât de nedemn, încât nu trebuie să ne coborâm până acolo niciodată. Este respingător să vezi pe predicatorii diverselor *secte* învâr-tindu-se în jurul unui om bogat, ca vulturii în jurul hoitului. Este de o ironie aparte preacunoscuta scrisoare sugestivă *a unui bătrân şi iubit predicator către scumpul său fiu care a intrat în slujbă,* din care extrag următorul fragment foarte sugestiv. Se zice că este copiat din *Smellfungus Gazette,* însă am impresia că prietenul nostru Paxton Hood ştie totul despre autor: *„Să ai ochiul la pândă*
166-
după toţi oamenii cu vază care vin în oraş, mai cu seamă dacă sunt bogaţi şi influenţi. Vizitează-i, la-le curte în salonul lor şi câştigă-i, în felul acesta, pentru cauza noastră. Aşa vei lucra cu putere pentru Domnul.
Trebuie să te uiţi după lume, iar experienţa confirmă vechea mea con vingere că puterea predicii, în comparaţie cu aceea a salonului, este nucă. Trebuie să imităm practicile iezuiţilor şi să le sfinţim prin Cu vântul lui Dumnezeu şi rugăciune. Ei nu reuşesc atât de mult de la am von ca din salon. în saloane poţi şopti, poţi lua contactul cu păsurile mici şi personale ale oamenilor. Locul de predică este neplăcut. El este, bineînţeles, puterea lui Dumnezeu şi aşa mai departe, dar salonul este adevăratul amvon al predicatorului şi el, cu mult mai important pentru lucrarea sa, trebuie să fie mai degrabă un om de salon desăvârşit, decât un predicator bun. Cine nu este un om de amvon nu se poate aştepta la vreo înrâurire asupra societăţii alese. A avut dreptate lordul Shaftesbury, când a spus în
„Characteristics *" că apostolul Pavel a fost un perfect gentilom. Fii dar un om de salon! E de prisos să ţi-o spun, dar sunt convins că numai în acest fel putem spera să convertim clasa de mijloc înstărită, care se ridică. Trebuie să arătăm că religia noastră este religia celor cu mintea sănătoasă şi a bunului gust, că ne sunt neplăcute tulburările violente şi stimulentele puternice. Şi, iubitul meu fiu, dacă vrei ca lucrarea ta să fie binecuvântată, roagă-te des în cămăruţa ta să în veţi bunele maniere. Dacă aş fi întrebat care sunt cele 3 lucruri de care ai nevoie, aş răspunde: o purtare distinsă; o purtare distinsă şi iarăşi o purtare*
distinsă!"
Cine ştie cum se petreceau lucrurile cu 50 de ani în urmă, în seminarele de predicatori, va găsi această satiră foarte sugestivă. De atunci s-au îndreptat multe; suntem însă în primejdia de a trece de la o extremă la alta.
Dintr-o convorbire serioasă pot să iasă uşor discuţii şi, în felul acesta, orice om de treabă poate aluneca pe o stâncă. *Predicatorul înţelept trebuie să fie deosebit de blând, mai cu seamă în discuţii.* înainte de toţi ceilalţi, el trebuie să-şi dea seama că puterea nu se arată în impulsivitate şi cuvinte violente. Un păgân care asista în Calcutta la o discuţie dintre un misionar şi un brahman, fără a cunoaşte limba în care se discuta, a spus cine avea dreptate; el a ştiut că nu avea dreptate cel care primul nu s-a putut stăpâni. Aceasta este realitatea în cele mai multe cazuri.
Este mai bine să evitaţi discuţiile. Exprimaţi-vă părerile dumneavoastră şi lăsaţi oamenii să şi le spună pe ale lor. Dacă vreţi să dovediţi că un baston este strâmb, mărginiţi-vă la a pune lângă el unul drept: atât ajunge. Dacă sunteţi atraşi într-o discuţie, aduceţi dovezi puternice, dar întrebuinţaţi cuvinte blânde. Deseori nu puteţi convinge pe cineva dacă vă îndreptaţi spre judecata lui, dar îi puteţi câştiga

inima şi prin aceasta să-1 câştigaţi şi pe el. De curând a trebuit să încalţ nişte ghete noi. Ii cerusem cizmarului să mi le facă ceva mai mari, dar iată că tot nu le puteam încălţa. M-am ostenit trăgându-le ca oamenii de la bordul vasului cu Iona; efortul mi-a fost în zadar. în cele din urmă, artistul meu în materie de ghete presară puţin talc în ele şi aşa am reuşit într-o clipă. Este o
167
minune să vezi cum acest praf de talc poate mlădia lucrurile. Când ieşiţi în lume, luaţi totdeauna cu dumneavoastră un praf de talc: un mic pacheţel de artă creştinească de a convinge, şi veţi vedea în curând ce bune rezultate dă aceasta, în fine, rămânând amabil, *predicatorul trebuie să intervină hotărât pentru principiile sale şi să le apere cu curaj în orice societate.*

Dacă intervine vreun prilej, provocat sau nu de el însuşi, predicatorul trebuia să nu ezite a-1 folosi. Hotărât în ce priveşte principiile sale, pe un ton serios, plin de dragoste în adâncul inimii sale, să vorbească deschis, ca un bărbat, şi să mulţumească lui Dumnezeu că poate să facă acest lucru. Nu trebuie câtuşi de puţin să stea în tăcere. închipuirile celemai nebuneşti ale spiritualiştilor, visurile cele mai îndrăzneţe ale unor binefăcători utopişti ai lumii, cele mai prosteşti bârfe care circulă în oraş şi pretutindeni, trăncăneala cea mai deşartă a lumii uşuratice, sunt ascultate; şi Domnul Isus Cristos să nu fie auzit? Să ascundem noi oare vestea Lui plină de dragoste, de teama de a nu fi consideraţi nişte oameni supărători sau nişte flecari evlavioşi? Oare credinţa, cea mai bună şi cea mai înaltă formă de convieţuire, să fie lăsată la o parte? Dacă aceasta este regula . în societate, atunci nu trebuie să ne supunem ei. Dacă nu o putem înlătura, mai bine părăsim societatea, cum părăseşti o casă contaminată. Nu văd pentru ce . ne-am lăsa împiedicaţi! Noi nu ne ducem nicăieri unde nu putem lua cu noi pe Domnul nostru. Dacă alţii îşi iau libertatea să păcătuiască, să ne luăm şi noi libertatea de a-i mustra şi a-i înştiinţa.

Dacă folosim cu înţelepciune dialogul când ne aflăm într-o societate, putem obţine nişte roade binecuvântate. Cu un singur cuvânt putem stimula gânduri prin care oamenii, care nu pot asculta predica noastră, să fie aduşi la Domnul Isus. Arta de a trage pe oameni de mânecă, dacă putem vorbi astfel, de a îi pune personal în faţa adevărului, a făcut mult mai bine.

Cu toate că nu ţine de capitolul *raporturi sociale,* vreau totuşi ca, înainte de a încheia, să mai adaug ceva. Sper că nu vom da prilejul să fim consideraţi, atât din convorbirile obişnuite, cât şi din predicile noastre, ca oameni drăguţi, care nu-şi dau altă osteneală decât să facă aşa ca totul să fie uşor şi neted, şi care, în nici un caz, să nu tulbure liniştea sufletească a cuiva, oricât ar fi viaţa lui lipsită de frica de Dumnezeu. Astfel de oameni intră şi ies din familiile ascultătorilor lor şi se arată bine dispuşi în compania lor, în loc să fie profund întristaţi de viaţa lor. Stau cu ei la mese şi se simt bine, în Ioc sa înştiinţeze pe cei ce trăiesc în păcat, de mânia viitoare. Ei sunt ca deşteptătorul american, care nu te deşteaptă, dacă nu vrei să te deştepte.

Socotiţi-vă datori să semănaţi nu numai în pământ bun, dar şi pe stâncă şi pe drum şi între spini, pentru a putea culege în ziua cea mare roade binecuvântate. Fie ca pâinea pe care o lăsăm să alunece peste ape, în împrejurări deosebite şi în timpuri neobişnuite să ne asigure un seceriş bogat. Să o regăsim după multe zile, aşa cum este scris: >r*Aruncă-ţipâinea pe ape şi după multă vreme o vei găsi iarăşi!" (Ec\.* 11.1). *„Ferice de voi, care semănaţi pretutindeni de-a-lungulapelor"* (îs. 32.20).

t>e scvte

Ce trebuie să facă predicatorii care nu au scule suficiente, adică dispun doar de câteva cărţi şi le lipsesc mijloacele financiare pentru a-şi procura altele? Această stare de lucruri nu ar trebui să existe. Drept este ca adunările să îngrijească de aceasta. în limita posibilităţildr, ar trebui ca adunarea să îngrijească nu numai de hrana trupească, ci şi de cea spirituală neceşară.predicatorului ca sufletul lui să nu fie înfometat. O bibliotecă bună ar trebui să facă parte din bunurile, din zestrea fiecărei adunări. Bătrânii adunării, care au grijă „să slujească la mese", vor face un lucru potrivit, când fără să neglijeze Cina Domnului, sau pe cei săraci, şi fără să diminueze ajutorul pentru hrana predicatorului se vor preocupa şi de cărţi bune pentru biroul lui din abundenţă. Aceasta ar fi într-adevăr o întrebuinţare bună şi folositoare a banilor. în loc de a se reproşa un pretins regres al Bisericii, mai bine li s-ar da predicatorilor mijloacele necesare dezvoltării lor spirituale, şi atunci influenţa Adunării ar creşte din nou.

Acum câţiva ani am încercat să îndemn Bisericile noastre să înfiinţeze biblioteci; şi unele au urmat sfatul. Cât de mult m-am bucurat când am văzut că s-au procurat rafturile şi câteva volume au fost aşezate pe ele. Ce bine ar fi dacă o asemenea acţiune s-ar generaliza! Dar, vai, mă tem că mulţi slujitori înfometaţi îi vor trezi pe avari, şi că economiile făcute faţă de slujitorii Evangheliei nu sunt deloc utile. Adunările care nu pot da un ajutor mâi mare, ar trebui, cu atât mai mult, să înfiinţeze o bibliotecă, şi adăugând an de an noi volume, în curând va deveni foarte valoroasă. Casa parohială a venerabilului meu bunic avea o colecţie foarte valoroasă de literatură puritană, care a fost folosită succesiv de

lucrătorii Evangheliei. îmi amintesc bine unele volume foarte grele; pe mine mă interesau foarte mult iniţialele acelea ciudate, împodobite cu pelicani, grifoni, copii la joacă sau patriarhi lucrând. Se poate obiecta că acele cărţi pot fi pierdute prin schimbarea celor care le folosesc, dar eu mi-aş asuma acest risc, şi administratorii care au grijă de registru, ar putea ţine bibliotecile în aceeaşi siguranţă ca şi băncile şi amvonul. O altă propunere, dacă aceasta nu poate fi adoptată, ar fi ca cei ce depun o sumă de bani pentru salariul predicatorului, să mai adauge ceva şi pentru cărţi. Ei ar primi înapoi ce dau, prin predicile îmbunătăţite pe care le-ar auzi. Dacă un mic procent anual ar putea fi rezervat lucrătorilor Evangheliei care sunt săraci, spre a sluji numai la procurarea de cărţi, ar fi o binecuvântare nemărginită din partea lui Dumnezeu pentru comunitate. Orice om cu

judecată ştie că un teren nu dă roadă an după an, fără ca pământul să fie îngrăşat. O locomotivă nu funcţionează iară cărbuni, şi nici un bou nu ară fără nutreţ. Tot astfel, nu poţi aştepta ca bărbaţii lipsiţi de comorile ştiinţei, prin imposibilitatea de a-şi cumpăra cărţi să ţină totdeauna predici bogate în conţinut.

Ce trebuie să facă aceia care nu-şi pot procura cărţi în nici un fel? Dacă ei totuşi lucrează având rezultate binecuvântate, li se cuvine cinste mai mare decât celor ce nu Ie lipsesc mijloacele. Se spune despre Quintin Matsys că i-au luat colegii sculele, în afară de ciocan şi pilă, şi că el a făcut renumitul lui capac de fontă fără ele; cu atât mai multă cinste i se cuvine! Au o mare reputaţie lucrătorii lui Dumnezeu care au făcut lucruri mari fără scule utile. Dar cât de mult li s-ar uşura sarcina prin aceste mijloace! La expoziţia internaţională deschisă acum la Kensington, se bucură de o mare apreciere *Mr. Buckmaster's School of Cookery* pentru că face mâncare aşa de delicioasă din lucruri simple; din câteva oase şi puţine macaroane el serveşte delicatese imperiale. Dacă ar avea toate ingredientele folosite în bucătăria franceză şi le-ar folosi, s-ar putea spune: *„Bineînţeles, oricine arputea face aceasta",* dar când îţi arată fărâme de carne şi de oase şi îţi spune că le-a cumpărat de la măcelar cu foarte puţini bani şi că din ele poate pregăti cina pentru o familie cu 5 sau 6 persoane, toate soţiile bune fac ochii mari şi se miră cum se poate face aşa ceva, şi când el îşi prezintă mâncarea, ele gustă să vadă ce delicioasă este şi sunt cuprinse de admiraţie. Lucrează, frate sărman; tu poţi face mult bine şi ţi se va spune cu atât mai sigur: *„Bine, rob bun şi credincios!"* Dacă nu se pot cumpăra decât câteva cărţi, atunci primul îndemn este să nu se cumpere decât *ceea ce este mai bun.* Dacă nu se poate cheltui decât puţin, atunci să nu se cheltuiască decât pentru un lucru bun. In cazul acesta, ceea ce este mai bun, este în acelaşi timp şi mai ieftin. Lăsaţi pe cele slabe şi subţiate pentru cei ce-şi pot permite luxul dc-a le cumpăra. Nu cumpăraţi lapte cu apă, ci lapte condensat; apa o puteţi adăuga dumneavoastră înşivă. Veacul acesta este plin de torcători de cuvinte. Cei care fac cărţi cu profesionalism, bat cu ciocanul subţiind un grăunte de materie încât acoperă o suprafaţă de hârtie de aproximativ 5 pogoane, aceşti oameni au folosul lor, ca bijutierii, dar ţie nu-ţi este util. Fermierii de pe coasta noastră obişnuiau să care cu căruţele iarbă de mare şi să o pună peste pământ în grădină; aceasta conţinea un mare procent de apă; acum ei usucă iarba şi economisesc foarte multă muncă şi cheltuială. Nu cumpăraţi supă slabă, cumpăraţi concentrat de carne. Obţineţi mult prin puţin. Procuraţi-vă cărţi care conţin, cum spunea James Hamilton, biblină, - extract de carte - cărţi vrednice, bogate în conţinut, demne de încredere, temeinice. Când a scris Dr. Chalmers cartea sa *Horae Biblicae Quotidianae* a folosit numai *Concordance the Pictorial Bible, Poole's Synopsis, Matthew Henry's Commentary* şi *Robinson's Researches in Palestine.* „Acestea sunt cărţile pe care le folosesc", i-a spus el unui prieten; „Aid totul este Biblie, nu am nimic a face cu altceva în afara studiului meu biblic." Aceasta arată că cei ce au la dispoziţia lor provizii nelimitate, găsesc că sunt suficiente numai câteva cărţi standard. Dacă ar mai trăi Dr. Chalmers, probabil că ar lua cartea *Land*

andtheBook scrisă de Thomson, în loc de *Robinson 'sResearches,* şi ar renunţa la *Pictorial Bible* în favoarea cărţii *Daily Bible lllustrations* scrisă deKitto; cel puţin ar trebui să recomand celor mai mulţi oameni schimbarea. Aceasta este o probă clară că unii dintre cei mai eminenţi predicatori au aflat că pot face mai mult cu numai câteva cărţi, atunci când cercetează Biblia - şi doar aceasta este principala noastră datorie. Renunţaţi dar, fără nici un preget, la toate acele cărţi care nu sunt scrise decât pentru a fi vândute, pentru desfacere şi astfel îi vând atât pe cei care le cumpără, cât şi pe ei înşişi. Pentru că am menţionat Comentariile lui Matthew Henry, îndrăznesc să spun că nu poate fi făcută o investiţie mai bună de către un slujitor al Evangheliei, decât această expunere fără egal. Cumpăraţi-o pentru dumneavoastră, chiar dacă vă vindeţi haina.

Regula următoare este: *fiţi stăpâni pe conţinutul cărţilor pe care le aveţi.* Citiţi-le temeinic, de repetate ori, rumegaţi-le şi mistuiţi-le. Faceţi ca ele să devină o parte din fiinţa dumneavoastră. Scoateţi-vă notiţe din ele şi rezumate. O carte pe care ai studiat-o bine are mai multă influenţă asupra minţii decât alte 20 pe care le citeşti în grabă şi superficial aşa cum spune proverbul clasic: „Cum beau câinii din Neil". Puţină ştiinţă şi multă înfumurare fac ca lectura unei cărţi să devină superficială. Poţi îndopa

creierul cu conţinutul cărţilor până nu mai poate gândi. Unii uită să gândească, pentru că n-o mai fac de dragul cititului. Ei se umplu cu înţelepciune din cărţi şi după aceea suferă de slabă digestie intelectuală. Cărţile deasupra creierului îmbolnăvesc. Faceţi să fie asimilate de creier cărţile şi veţi creşte. în *Curiosities of Literature* scrisă de D'Israeli sunt vizaţi oamenii care se laudă că posedă biblioteci mari pe care nici nu le citesc niciodată, nici nu profită de ele. El începe să compare un asemenea om cu un pilot care niciodată nu a învăţat navigaţia, sau cu un invalid care poartă papuci cu broderie, dar niciodată nu păşeşte încălţat cu ei. Apoi autorul exclamă: „De ce îţi cumperi atâtea cărţi? Tu n-ai păr şi îţi cumperi pieptene; eşti orb şi îţi cumperi oglindă; eşti surd şi îţi cumperi un instrument muzical." O imputare îndreptăţită pentru cei ce cred că vor deveni învăţaţi dacă au cărţi.
Desigur că toţi ne considerăm vizaţi prin aceasta, căci nu ne considerăm noi mai înţelepţi după ce am petrecut câteva ore în librărie? Dar tot atât de îndreptăţit ar fi cineva care s-ar considera că este bogat, fiindcă a văzut bolţile Băncii Angliei. Când citiţi, ţineţi seama de regula: *Mult, dar nu de multe feluri.* Cugetaţi tot atât de mult cât citiţi; atunci nu este nici o pagubă, nici o nenorocire că aveţi puţine cărţi. Este mult adevăr în următoarele cuvinte ale unui scriitor din Quarterly Review: *,Arătaţi-mi cartea preferată, pe care cine o are şi-a procurat-o renunţând la o masă; ea este uzată şi are colţuri îndoite, coperta este ruptă, pagina din faţă şi marginile sunt mâzgălite, este murdărită, pârlită, roasa de buzunare, are urme de funingine de la sobă, a umezelei din iarbă: ai visat în pădure în legătură cu cuprinsul ei şi ai aţipit în faţa focului cu ea în mână, ai citit-o şi ai recitit-o de la început până la sfârşit. Prin această carte şi altele câteva ca ea, care îi vor urma, se câştigă mai multă adevărată cultură decât prin mii de cărţi ale bibliotecii de la Bodleian Oxford!"* ■...■
171
Dacă trebuie să citiţi neapărat mai multe cărţi, atunci *împrumutaţi cană* şi când câte o carte, dar înapoiaţi-Ie neapărat Ia timp şi în stare bună, pentru a vi se mai împrumuta şi altădată altele. Este drept că ar trebui să am o mai bună părere despre omenire şi să ţin pentru mine acest îndemn, căci acum câtva timp un predicator spunea că el personal cunoaşte trei persoane care înapoiază umbrelele împrumutate. Cu părere de rău trebuie să spun că el are de-a face cu o societate mai bună decât mine, căci eu cunosc tineri care nu înapoiază niciodată cărţile împrumutate.
De curând, un anumit predicator care-mi împrumutase de aproape doi ani 5 cărţi, mi-a scris rugându-mă să-i trimit înapoi 3 cărţi. A fost foarte mirat şi mişcat primind imediat nu numai pe cele trei, dar şi pe celelalte două pe care le uitase. Am păstrat cu grijă o listă a cărţilor împrumutate şi de aceea le-am putut da pe toate înapoi proprietarului. Sunt sigur că nu s-a aşteptat la o returnare promptă pentru că mi-a scris o scrisoare cu un amestec de uimire şi recunoştinţă şi sunt încredinţat că, vizitându-1 din nou, mi-ar mai împrumuta cu plăcere şi încredere şi alte cărţi. Cunoaşteţi versurile scrise în multe cărţi:

„Dacă un prieten ţi-a împrumutat o carte,
tu s-o citeşti, s-o studiezi, nu s-o împrumuţi altuia,
ci să i-o returnezi,
Aceasta este frumos din partea ta.
Nu cunoştinţa împărtăşită
scade din ceea ce s-a învăţat,
ci cărţile despre care îmi dau seama că odată împrumutate
nu se mai întorc la mine ".

Walter Scott obişnuia să spună despre prietenii săi că ei vor fi fost calculatori mediocri, dar că erau foarte buni păstrători de cărţi. Unii au ajuns la standardul unui om de ştiinţă care, atunci când i s-a cerut să împrumute o carte a transmis prin menajeră că nu va permite să iasă cartea din camera lui, ci domnul care doreşte să o împrumute ar putea veni să ia loc în cameră şi să citească oricât doreşte. Răspunsul a fost neaşteptat dar complet, când venindu-i şi lui rândul să nu-i mai ardă focul, a trimis aceeaşi persoană să-i împrumute foalele şi a primit răspunsul că proprietarul nu-şi împrumută foalele ci domnul poate să vină şi să sufle în foc oricât doreşte. Dacă iei cu împrumut în mod înţelept, vei putea procura mult material de citit; dar *„cel fără Dumnezeu ia cu împrumut şi nu dă înapoi".*
Dacă însă cărţile sunt, într-adevăr, şi scumpe şi rare, *vă stă tuturor la îndemână o carte: Biblia.* Un predicator cu Biblia este ca David cu praştia şi cu pietrele, bine înarmat pentru luptă. Atâta vreme cât el are Biblia sa are şi izvorul din care-şi poate potoli setea. în Biblie avem o întreagă bibliotecă, şi dacă cineva studiază cu temei, va fi mai edificat decât dacă ar fi înghiţit toată biblioteca din Alexandria (metropolă a lumii vechi, mare port la Marea Mediterană). Ambiţia
172
noastră ar trebui să fie să înţelegem Biblia. Ar trebui să ne fie tot atât de cunoscută, cum este cunoscut gospodinei acul, negustorului registrul de casă, marinarului corabia. Astfel dar, ar trebui s-o cunoaştem

pe dinafară şi pe dinăuntru, în general şi în amănunt, latura istorică, învăţăturile, poruncile şi absolut totul. Ieronim cunoştea pe dinafară întreaga Biblie. Witsius, un învăţat olandez, care a scris „The Convenants" o vestită lucrare despre legămintele biblice, ştia pe dinafară nu numai întreaga Biblie, în limbile ei de origine, ci şi cele mai bune publicaţii critice ale ei. Un predicator bătrân din Lancashire putea să indice capitolul şi vetsttnl oricărei părţi din Biblie, sau dacă i se spunea capitolul şi versetul, el reda conţinuJxil lui. Bineînţeles că aceasta era o chestiune de memorie, dar pentru a se ajunge până acolo, cât de temeinic trebuie să fi studiat Biblia persoanele respective!

Nu spun că trebuie să aspiraţi la aceasta, dar dacă aţi putea, cred că ar merita. Aceasta era partea tare a acelui genhi singular, William Huntingtcn (pe care nici nu-1 condamn, nici mi-1 recomand); predicând, el cita permanent Sfânta Scriptură. Era obişnuit să dea şi referinţa şi, ca si-şi arate independenţa de Cartea tipărită, avea nn obicei nu tocmai atrăgător să" dea la o parte Biblia din faţa amvonukti.

Cineva care conoaşte Biblia, nu numai în litera ei, ci şi în spiritul ei, nu este un om rău, orice defecte ar avea. „ *Tenic-te de omul unei singure cărţi!",* spune vechea zicătoare. El este un adversar de temut. Cel care are totdeauna BiWia în inimă şi pe buze, este un *luptător în Israel;* nimeni nu i se poate împotrivi. Şi dacă aţi avea o întreagă magazie plină de arme, cunoaşterea Scripturii de către adversar vă va doborî: Biblia este o sabie ca aceea a lui Goliat despre care David a spus: *,jnu este nici una ca ea".*

Wflliam Romaine a renunţat, către sfârşitul vieţii sale, la toate celelalte cărţi şi nu citea decât Bibiia. El era un om învăţat, dar această singură carte îl stăpânea în totul şi-l făcea puternic. Dacă trebuie să facem lucrul acesta de nevoie, este bine să ştim că alţii l-au făcut de bunăvoie şi nu trebuie să ne plângem de soarta noastră, căci Scriptura este mai dulce decât mierea şi ne face *,jnai înţelepţi decât bătrânii".* Nu ne va lipsi niciodată materialul, dacă studiem Cartea insuflată; şi nici lămuririle, pentru că Biblia se lămureşte foarte bine singură. Istorisiri, tipuri, pilde, găsiţi în paginile ei sfinte. Adevărul biblic nu este niciodată de primit mai cu drag ca atunci când este împodobit cu pietre scumpe din propria comoară. De curând am citit cărţile împăraţilor şi Cronicile, şi mi-au devenit foarte preţioase. Dacă le citeşti cu ochii deschişi, ele sunt tot atât de pHne de înţelepciune dumnezeiască, după cum sunt Psalmii şi Profeţii. Dacă nu greşesc, cred că Ambrose este acela care a spus: „Venerez nemărginirea Sfintei Scripturi!" Aud în duhul meu, ca Augustin, cuvintele: „Ia şi citeşte!". Poate că locuieşti într-un cătun izolat, unde nu mai poţi vorbi cu nimeni care să-ţi fie superior spiritualiceşte şi unde vei găsi cărţi care nu merită să fie citite. Atunci citeşte şi gândeşte-te zi şi noapte la Cuvântul Domnului, şi vei fi ca un pom sădit lângă nişte pâraie de apă. Biblia să-ţi fie mâna ta dreaptă, însoţitorul tău de totdeauna, şi nu vei simţi lipsa lucrurilor de mică însemnătate.

Cine are cărţi puţine, *să cugete cu atât mai mult.* A cugeta este mai bine decât a avea cărţi. Cugetarea pune în lucrare şi dezvoltă facultatea nunţii. O fetiţă a fost întrebată odată dacă ştie ce este sufletul ei. Spre marea surprindere a celor de faţă, ea a răspuns: *„Sufletul meu este cugetarea mea!" Daca* această vorbă este adevărată, atunci mulţi nu au decât puţin suflet. Nu ai nici un folos de pe urma cititului pe negândite, chiar dacă lumea îşi închipuie că poate deveni, în felul acesta, mai deşteaptă. Cărţile sunt un fel de idol pentru unii oameni. După cum icoanele au fost introduse în catolicism cu scopul de a-i face să se gândească la Domnul Cristos, dar în realitate îi îndepărtează de El, tot aşa cărţile au scopul de a-i face pe oameni să gândească, dar deseori sunt o piedică în calea gândirii. Când George Fox, după ce îşi croi cu un cuţit o pereche de pantaloni de piele, se retrase din zarva lumii într-o scorbură de copac, pentru a medita timp de o lună, şi-a dezvoltat gândirea atât de mult încât oamenii citiţi nu intrau în competiţie cu el. Ce vâlvă a făcut el, nu numai printre preoţimea oficială, din vremea lui, dar şi printre disidenţii, cărturarii şi prezbiterii onctuoşi. Nu spunea nimic care să fi fost nonsens, şi le spunea probleme serioase chiar şoarecilor de bibliotecă.

Cugetarea este coloana vertebrală a studiului personal. Ce bine ar fi dacă predicatorii noştri ar cugeta mai mult! Avem nevoie de bărbaţi care să cugete asupra adevărului lui Dumnezeu revelat, şi nu visători, care inventează religii din capul lor. Dar în prezent sunt atâţia care, în locul adevărului descoperit de Dumnezeu, ne servesc propriul lor amestec, în care eroarea, absurditatea şi aroganţa îşi au părţi aproape egale. Şi denumesc acest ghiveci „gânduri moderne". Avem nevoie de'oameni care să cugete drept şi adânc, pentru că ei cugetă gândurile lui Dumnezeu. Departe de mine gândul de a vă sugera să imitaţi pe aceşti învăţaţi încrezuţi din timpurile noastre care predică în faţa unor săli goale, pretinzând că predică pentru cei culţi. Acesta este un fel de a vorbi făţarnic.

Este cu totul altceva şi foarte vrednic de recomandat, dacă noi cugetăm asupra credinţei noastre. Mie mi-au fost de mare folos astfel de ore şi zile petrecute sub un stejar bătrân din Medway. Când am terminat şcoala, eram cam suferind; din această pricină, aveam mult timp liber. înarmat eu o undiţă, prindeam câţiva peştişori şi restul timpului mă lăsam în voia viselor, a cercetării mele proprii şi a rumegării celor învăţate.

Pentru tineri, socotesc că ar fi mai bine dacă ar avea mai puţine ore pentru studii şi mai multe prilejuri de a cugeta. Dacă te îndopi mereu cu mâncare, fără a digera hrana, atunci muşchii nu se vor dezvolta,

lucru care este cu mult mai rău pe teren spiritual decât trupesc. Dacă Biserica dumneavoastră nu este atât de numeroasă ca să poată procura cărţi, atunci nu vă va lua nici prea mult timp şi veţi avea răgaz să cugetaţi. Atunci va fi mai bine de dumneavoastră decât de cei cu multe cărţi, dar cu puţin timp de meditare.
Poţi învăţa mult şi fără cărţi, dacă umbli cu ochii deschişi. Istorisiri care merg din gură-n gură, fapte care se petrec în jurul tău, întâmplări redate zilnic în ziare, subiecte de conversaţie ale oamenilor: din toate acestea poţi învăţa
174
ceva. Este de mirare ce mare deosebire există între a avea ochii deschişi şi a nu-i avea deschişi. Prin urmare, dacă nu ai cărţi, ţine-ţi ochii deschişi şi vei afla peste tot câte ceva vrednic de văzut şi de auzit. Fără cărţi un *om poate învăţa mult ţinându-şi ochii deschişi.* Istoria curentă, evenimentele din jur, cele din ziare, chestiunile conversaţiei obişnuite - din toate poate învăţa. Este minunată diferenţa dintre a avea ochi şi a nu-i avea. Dacă nu ai cărţi ţine ochii deschişi oriunde mergi şi vei găsi ceva demn de privit.
Nu poţi învăţa nimic din natură? Fiecare floare te poate învăţa ceva. Priveşte crinul şi învaţă de la trandafiri. Nu numai furnica, dar fiecare fiinţă vie se oferă ca învăţător al tău. Vântul are glas şi fiecare fir de praf pe care-1 poartă el te învaţă ceva. în firele de iarbă pe care licăresc bobitele de rouă şi în frunzişul uscat de toamnă vei găsi subiecte pentru predică. O pădure este o bibliotecă; o holdă aurie este o carte plină de înţelepciune; stânca este o parte din istoria omenirii şi pârâul, pe care îl auzi de departe murmurând, este un poem. Cine are ochii deschişi, repet, va găsi înţelepciunea peste tot: în cer, pe pământ şi pe ape. Cărţile sunt sărace în comparaţie cu toate acestea.
Şi dacă nu găseşti că ai multe cărţi în biblioteca ta, atunci *studiază-te pe tine însuţi.* Tu eşti o carte plină de taine, din care nici pe departe n-ai citit tot şi poate chiar mai nimic. Dacă ţi se pare că te cunoşti temeinic, te înşeli, căci cartea cea mai grea de priceput este propria ta inimă. Spuneam zilele trecute unuia plin de îndoieli, care se agita ca într-un labirint: „Nu te înţeleg, dar nu mă miră aceasta, pentru că nu mă mai înţeleg nici pe mine însumi!" Observă în vârtiturile şi întortochelile şi curiozităţile minţii tale, şi experienţele tale ciudate, stricăciunea inimii tale, înclinaţia ta spre păcat şi predispoziţia ta spre sfinţenie! Cum te mai asemeni cu un diavol, şi totuşi cât de aproape eşti aliat cu Dumnezeu! Observă cât de înţelept lucrezi dacă te laşi învăţat de Dumnezeu şi ce nesăbuit lucrezi dacă te iei după tine însuţi!
Cercetează în laboratorul propriilor tale experienţe medicamentele pe care le prescrii altora. Toţi învaţă chiar din greşelile şi slăbiciunile tale, dacă le aduci înaintea Domnului. Oamenii lipsiţi cu totul de păcat nu ar avea înţelegere faţă de bărbaţii şi femeile păcătoase. învaţă să înţelegi cum lucrează Domnul cu sufletul tău şi atunci vei învăţa să înţelegi şi lucrarea Lui cu alte suflete.
Citeşte în alţi oameni; ei sunt tot atât de instructivi ca o carte. Dacă un student din unul din marile noastre spitale, ar fi atât de sărac încât nu şi-ar putea cumpăra manuale de chirurgie, aceasta cu siguranţă ar fi în detrimentul său; dar dcă s-ar duce la spital, ar vedea operaţiile şi ar urmări cazurile din zi în zi, nu m-aş mira că ar putea deveni un chirurg la fel de bun ca şi colegii săi cei mai privilegiaţi. Observaţiile lui ar arăta ceea ce nu pot arăta doar cărţile, când este lângă masa de operaţie şi asistă la amputarea unui membru, pansarea unei răni sau ligaturarea unei artere, ar putea acumula suficiente cunoştinţe de chirurgie care îi vor fi extrem de utile. Mult din ceea ce trebuie sfi ştie un lucrător al Evangheliei, trebuie să înveţe efectiv din observaţie.
175
Toţi predicatorii înţelepţi vizitează spitalele spirituale, îngrijesc pe cei ce caută pe Dumnezeu, cercetează pe cei căzuţi, pe făţarnici, pe cei deznădăjduiţi, pe cei trufaşi. Cel care are experienţa temeinică în cele duhovniceşti şi, pe lângă aceasta, mai este şi un conducător de oameni şi de inimi, lucrează cu mult mai mult spor decât unul care a învăţat numai din cărţi. Este trist când tânărul vine de la Universitate ca un domnişor distins şi intră într-o lume pe care nu o cunoaşte, confruntându-se cu oameni şi cu situaţii cu care nu a avut nici un contact. Apostolul Pa vel spune: *„să ou fie întors Ia Dumnezeu de curând".* Poţi fi pregătit în filologie, în matematică sau chiar în teologie şi totuşi să nu fii decât unul „de curând". Dacă însă învăţăm să cunoaştem suflete pe calea experienţei, atunci nu este o pagubă că nu avem cărţi. Dar un frate plin de râvnă ar zice: *Cum poţi citi în sufletul altcuiva?* Am- auzit de cineva cu care nu puteai să stai 5 minute în faţa unei intrări, fără să înveţi ceva de la el! Acela a fost un înţelept, dar mai înţelept ar fi acela care nu ar putea să stea 5' în faţa unej intrări fără să înveţe singur ceva despre alţi oameni. Omul înţelept poate învăţa tot atât de mult de la unul anormal, ca şi de la un înţelept. Cel care nu este normal este o minunată carte de citit, căci toate paginile ei stau deschise în faţa ta şi te învaţă să citeşti mai departe. Şi chiar dacă nu ai învăţa nimic, este cel puţin un exemplu care ar putea, m adevăr, să te sperie.

Ia wvftţătură de la credincioşi încercaţi. Cât de înseninate lucruri poţi să înveţi de la ei, tu cel tânăr şi toţi cei tineri! Ce experienţă despre ajutorul lui Dumnezeu pot dovedi săracii binecuvântaţi de Dumnezeu! Cum se laudă ei cu harul Lui care i-a ridicat şi cu credincioşia legământului Său! Ce lumină nouă aruHcă asupra făgăduinţelor şi ne fac să bănuim un rost tainic, care le rămâne ascuns înţelepţilor acestei lumi, dar care le este descoperit celor săraci cu duhul. Nu ştiţi că multe promisiuni sunt scrise cu cerneală invizibilă şi trebuie să fie ţinute în faţa focului încercării, ca să se poată evidenţia literele? Sufletele încercate prin necazuri sunt mari instructori pentru slujitorii Evangheliei.
Şi cât de mult poţi învăţa de la sufletele care caută mântuirea! Din convorbirile avute cu unii din aceştia, mi s-a descoperit propria mea prostie. în ce încurcătură m-a pus un biet tânăr, pe care voiam să-1 întorc la Domnul! Credeam că îl am în mână, dar îmi scăpa mereu prin şiretenia încăpăţânată a necredinţei lui. Cei care o iau, în adevăr, în serios, mă surprind câteodată prin îndemânarea lor ciudată, cu care luptă contra nădejdii. Ei pun înainte motive nenumărate şi nesfârşite greutăţi, aşa că de fiecare dată rămân în faţa lor fără nici o poartă de ieşire. Abia atunci când vedem cât de neputincioşi suntem prin noi înşine, ne ajută harul minunat al lui Dumnezeu să-i aducem la lumină. Din îndărătnicia curioasă a necredinţei, din concluziile lor ciudate şi înşelătoare, pe care cei lipsiţi de hotărâre le trag din propriile lor sentimente şi dki versete biblice, poţi învăţa nesfârşit de mult. Un tânăr poate învăţa, într-o oră petrecută cu unii dintre cei care caută mântuirea sau discutând cu cei întristaţi, mai mult decât într-o săptămână de seminar.
înainte de toate, *rămâneţi lângă paturile muribunzilor.* Ei sunt cărţi ilustrate. Aici puteţi arunca o privire asupra poeziei şi a tainelor'credinţei noastre. Ce pietre preţioase de mare valoare, aruncă la malurile Iordanului şuvoiul amar! Ce flori frumoase cresc pe malurile lui! Izvoarele veşnice ale ţării binecuvântate îşi aruncă stropii şi picături din ei cad şi pe malul de dincoace al râului! Am auzit femei şi bărbaţi simpli, credincioşi Domnului, spunând, în ultimele lor ceasuri de viaţă aici pe pământ, cuvinte de fericire, înflăcărate. Ei nu au învăţat aceste cuvinte de la nişte fiinţe pământeşti; ei nu le puteau auzi decât înaintea porţilor Noului Ierusalim. în mijlocul durerilor şi slăbiciunilor trupeşti, vorbeşte Dumnezeu cu ei, şi atunci ne spun şi nouă ceva din ceea ce le-a descoperit Duhul Sfânt.
Aş da toate cărţile mele, dacă prin aceasta aş putea vedea pe aleşii Domnului, ca pe prorocul Ilie, ridicându-se în carul cu foc.

14

SFÂNT PUI SU/l&fl

Am ales un subiect despre care este greu de spus ceva nou; dar cum acesta este de cea mai mare importanţă, este bine să ne ocupăm de el cât mai des, chiar dacă aducem lucruri vechi. Vorbim dar despre Duhul Sfânt şi slujba noastră, sau de lucrarea Duhului Sfânt asupra noastră, ca predicatori ai Evangheliei Domnului Isus Cristos.
Cred că Duhul Sfânt - Care este parte a mărturisirii noastre de credinţă -va stărui pe buzele noastre, chiar în vorbirea evlavioasă cu noi înşine, ca o Persoană cunoscută din propria noastră experienţă. De unde ne-ar veni siguranţa că suntem chemaţi pentru slujba duhovnicească şi că lucrarea noastră este dătătoare de speranţă, dacă nu din prezenţa şi lucrarea în noi a Duhului Sfânt?
Dacă nu am crede în Duhul Sfânt, de mult am fi părăsit slujba, căci cine este la înălţimea ei? Nădejdea noastră de reuşită, puterea noastră de a stărui în slujbă, se întemeiază pe credinţa că Duhul Domnului este cu noi. Să admit că noi toţi simţim prezenţa Duhului Sfânt. Spuneam că noi credem în El, dar de fapt am înaintat de la credinţă la cunoştinţă.
Cândva credeam în existenţa prietenilor noştri care sunt acum de faţă, căci auzisem despre ei, dar acum ne-am strâns mâinile frăţeşte, am simţit binecuvântarea unei convieţuiri fericite şi de aceea acum nu mai este vorba doar despre o credinţă, ci şi despre o cunoaştere personală, reciprocă. La fel simţim că Duhul Sfânt lucrează asupra inimilor noastre, am recunoscut puterea pe care o exercită asupra duhului nostru şi îl cunoaştem din relaţiile personale repetate şi conştiente cu El.
Prin capacitatea duhului nostru de a percepe prezenţa Duhul t i Sfânt, simţim această prezenţă, aşa cum simţim existenţa sufletelor oamenilor uiu jurul nostru, prin influenţa lor asupra sufletului nostru, sau cum suntem conştienţi de existenţa materiei prin efectele sale asupra simţurilor noastre.

Suntem trecuţi de sfera tulbure a lumii simţurilor, la strălucirea cerească a lumii duhovniceşti şi, ca oameni duhovniceşti, acum recunoaştem lucrurile duhovniceşti; simţim puterile care cârmuiescîn împărăţia Duhului, ştim că există un Duh Sfânt, căci simţim influenţa Lui asupra duhului nostru. Dacă nu ar fi aşa, desigur că nu ne-ar fi permis să avem o slujbă în Biserica Domnului Isus Cristos. Am îndrăzni noi oare să rămânem măcar membri ai
178
Bisericii Lui? Dar noi suntem treziţi la o viaţă duhovnicească, simţim pulsând în fiinţa noastră o viaţă nouă cu tot ce este legat de ea; suntem nişte făpturi noi în Domnul Isus Cristos, aşa cum este scris, şi trăim într-o lume nouă.
Suntem luminaţi şi putem vedea ceea ce nu a văzut nici un ochi, căci Duhul Sfânt ne-a călăuzit spre Adevărul pe care „carnea şi sângele" nu ni L-ar fi descoperit niciodată. De câte ori nu ne-a ridicat Mângâietorul ceresc din adâncimile durerii la cele mai înalte bucurii! Am fost sfinţiţi într-o anumită măsură prin El şi simţim că lucrarea sfinţirii continuă în felurite chipuri. Pe temeiul tuturor acestor experienţe, noi ştim că există un Duh Sfânt; suntem atât de convinşi de acest lucru, cum suntem convinşi de existenţa noastră.
Această chestiune merită să fie luată mai mult în considerare. Necredincioşii cer lucruri fenomenale. Vechea dogmă materialistă a *Gradgrind-vXm* a intrat în religie şi scepticul strigă: „Ceea ce vreau sunt fapte". *Acestea sunt realităţile noastre,* deci să nu uităm să le folosim. Cel ce se îndoieşte spune: „nu-mi pot întemeia credinţa pe o carte sau pe o poveste: cer fapte concrete!" Răspunsul meu este: „Faptele nu le poţi vedea fiindcă eşti orb, însă ele există. Noi care avem ochi, vedem lucruri minunate, pe care tu nu le vezi". Dacă mă ia în râs aceasta nu mă miră. Mă aşteptam să procedeze astfel, şi ar fi trebuit să fiu foarte surprins, dacă nu ar fi făcut-o; dar cer să mi se respecte poziţia ca o probă a acestor realităţi şi mă adresez celui care contestă: Ce drept ai tu să nu te încrezi în mărturia mea? Dacă aş fi orb şi mi-ai spune că există un simţ denumit vedere, ar fi o prostie din partea mea să te consider drept un visător pretenţios. Toţi aveţi dreptul să spuneţi că nu ştiţi nimic despre aceasta, dar nu sunteţi autorizaţi să ne numiţi mincinoşi sau proşti. Tu poţi să spui cu batjocoritoi ii din vechime, că un om înzestrat spiritualiceşte ar fi un nebun, dar cu aceasta nu ai dovedit nimic contra afirmaţiilor lui.
Fraţii mei, pentru mine, semnele arătate prin Duhul Sfânt despre adevărul credinţei creştine sunt o dovadă tot atât de limpede, după cum scufundarea faraonului în Marea Koşio, sau mana dată în pustie, sau apa ţâşnită din stâncă pentru poporul Israel, constituie o dovadă a prezenţei lui Dumnezeu în mijlocul lor. Revin acum la mic/ul şi partea esenţială a întregii chestiuni. Nouă, ca predicatori, Duhul St.int ne este de neapărată trebuinţă, căci fără El, slujba noastră îşi poartă doar numele. Nu pretindem, ce-i drept, o altă slujbă decât aceea care îi revine «ricinii copil al lui Dumnezeu, dar noi suntem urmaşii celor ce de demult, au fost chemaţi de Dumnezeu, ca să răspândim Cuvântul Lui, să mărturisim împotriva călcării Cuvântului Lui, să lucrăm pentru slava Lui. Dacă nu este peste noi Duhul profeţilor, atunci haina noastră de profet este numai o îmbrăcăminte aparentă, care înşală pe alţii. Ar trebui să fim izgoniţi cu ruşine şi batjocură din societatea oamenilor cinstiţi, dacă am îndrăzni să vorbim în Numele Domnului, fără ca Duhul lui Dumnezeu să fie peste noi.
Suntem rânduiţi să vorbim în Numele Domnului Isus Cristos, să mărturisim despre El pe pământ; dar peste El şi peste mărturia Lui era întotdeauna Duhul Sfânt; şi dacă Duhul Sfltat nu se odihneşte şi peste noi, atunci este lămurit că
179
noi nu suntem trimişi în lume cum a fost El. în ziua Cincizecimii, a început, cu limbi de foc şi un vânt puternic, marea lucrare a convertirii lumii la Dumnezeu. Acestea au fost semnele prezenţei Duhului Sfânt; şi dacă noi suntem de părere că putem izbuti fără El, atunci nu suntem pe calea lucrării din ziua Cincizecimii. Dacă nu avem Duhul Sfânt pe Care L-a făgăduit Domnul Isus, atunci nu putem îndeplini nici misiunea pe care ne-a dat-o El.
Nu ştiu dacă mai este nevoie să vă atrag luarea-aminte asupra greşelii pe care am putea s-o facem, crezând că am putea fi inspiraţi de Duhul Sfânt, sau să ajungem inspiraţi de Duhul Sfânt în felul cum cred membrii unor secte despre adunările lor. Totuşi membrii unei anumite secte moderne trebuie să fie avertizaţi cu privire la această nebunie. Ei susţin că întâlnirile lor se desfăşoară sub „conducerea Duhului Sfânt". Referitor la această noţiune, pot să spun că n-am găsit în Sf. Scriptură nici acest cuvânt, nici această idee. Găsesc în Noul Testament un grup de corinteni cu daruri deosebite cărora le plăceau controversele - adevăraţi reprezentaţi ai celor la care mă refer - dar aşa cum a spus Pavel: *.JAulţumesc lui Dumnezeu că n-am botezat pe nici unul dintre voi",* tot aşa Ii mulţumesc Domnului că puţini din acea şcoală au fost vreodată găsiţi în mijlocul nostru. Aparent, adunările lor ar avea un dar special al inspiraţiei, probabil nu ajungând la infailibilitate, ci aproximativ pe lângă. Dacă ai participat la adunările lor, mă întreb dacă ai fost mai influenţat de prelegerile ţinute de cineva care prezidează cereşte, decât atunci când ai ascultat vestitori obişnuiţi ai Cuvântului, care doar se consideră

sub puterea Duhului Sfânt, după cum un duh este sub influenţa altui duh, sau o gândire sub influenţa alteia. Noi nu suntem mijlocitori fără voinţă ai perfecţiunii, ci învăţători a ceea ce am învăţat. Spiritul nostru lucrează, îşi păstrează pesonalitatea, precum şi defectele; dar Duhul Sfânt îl influenţează. Noi vestim ceea ce învaţă Duhul Sfânt, dar, din nefericire, nu ne-am predat Lui atât de deplin, încât predica noastră să fie scutită de ignoranţă şi greşeală.
Nu vă suspectez că v-aţi putea rătăci în direcţia la care am făcut aluzie; cu siguranţă că rezultatele experienţelor anterioare nu indică posibilitatea ca oameni înţelepţi să fie tentaţi de acea nebunie.
Aceasta este prima noastră întrebare: *în ce putem conta pe ajutorul Duhului Sfânt?* După ce am discutat acest punct, foarte solemn vom considera pe al doilea: *cum putem pierde ajutorul Lui?* Să ne rugăm, ca prin binecuvântarea lui Dumnezeu, această meditaţie să ne ajute să o reţinem.
în ce ne putem bizui pe ajutorul Duhului Sfânt?
Răspuns: în opt privinţe deosebite.
1. El este Duhul cunoştinţei. *‚M1 vă va călăuzi în tot adevărul".* Avem nevoie de învăţătura Lui. Ne este foarte necesar studiul sârguincios, căci cei ce vor să înveţe pe alţii, trebuie să ştie ei înşişi ceva. A veni, de obicei, nepregătit în faţa adunării, este o trufie de neiertat. Nimic nu ne poate coborî pe noi şi slujba noastră mai mult. Episcopul Lichfield a ţinut odată, cu ocazia unei vizite, o predică, arătând că trebuie studiat cu stăruinţă Cuvântul lui Dumnezeu. Un preot îi spuse după aceea că el ar fi de altă părere şi adăugă: „Atunci când mă

duc să predic, nu ştiu despre ce am să vorbesc, dar trec în faţa adunării şi predic, şi vă asigur că nu-mi fac nici o grijă din aceasta". Episcopul răspunse: „Ai perfectă dreptate, căci bătrânii bisericii dumitale mi-au spus că nu se aleg cu nimic din predicile dumitale."
Dacă noi înşine nu suntem instruiţi, cum îi putem învăţa pe alţii? Dacă noi nu am gândit, cum îi vom putea face pe alţii să gândească?
Dar tocmai în camera noastră de lucru, la munca aceea care înalţă, când suntem singuri cu Cartea noastră, avem nevoie de ajutorul Duhului Sfânt. El are cheia camerei cu comori cereşti, şi ne poate îmbogăţi mai mult decât ne-am putea da seama. El recunoaşte labirintul cel mai încurcat al învăţăturii şi ne poate conduce pe calea adevărului. El sfărâmă porţi de aramă şi zăvoare de fier şi ne ajută să găsim comori ascunse în colţuri tainice. Este bine să studiezi temeinic Sf. Scriptură, să foloseşti comentarii şi să meditezi asupra lor. Dacă însă nu chemaţi cu putere Duhul lui Dumnezeu, studiul dv nu vă ajută mult. Dacă vă vor lipsi mijloacele care să vă ajute, atunci aşteptaţi Duhul Sfânt şi lăsaţi-vă instruiţi de El; numai atunci vă veţi lămuri asupra multora din cuprinsul dumnezeiesc al cuvintelor.
Duhul Sfânt ne este deosebit de preţios, în primul rând, pentru că ne învaţă să înţelegem Persoana şi lucrarea Domnului Isus Cristos. Or, aceasta reprezintă cel mai însemnat lucru al predicii noastre. *El ia de la Domnul Isus Cristos* şi ne vesteşte nouă. Dacă ne-ar vesti învăţături şi legi, încă ar trebui să-I fim recunoscători şi pentru lucrul acesta. Dar deoarece Domnul Isus Cristos este bucuria Lui deosebită şi face să strălucească crucea sub lumina Lui sfântă, ne bucurăm că miezul predicii noastre este luminat de sus şi suntem siguri că lumina se va împrăştia asupra întregii noastre lucrări. De aceea să aşteptăm Duhul Sfânt şi să-L implorăm: „Duhule Sfânt, descoperă-ne pe Fiul lui Dumnezeu şi arată-ne prin aceasta şi pe Tatăl!"
Fiind Duhul cunoştinţei, El ne învaţă nu numai lucruri privind Evanghelia, ci şi cum putem găsi pe Domnul în toate celelalte, adică în natură, în istorie, în urmele de fiecare zi ale providenţei Lui, în experienţele propriei noastre vieţi şi Duhul binecuvântat ne face să înţelegem gândurile lui Dumnezeu în toate acestea. Dacă strigăm fiecare: „învaţă-mă ce trebuie să fac!" Sau: „Desluşeşte-mi, ce vrei să îmi spui cu această cercetare a harului sau prin acea hotărâre, în care văd atât harul, cât şi judecata!"- atunci vom fi instruiţi de fiecare dată, Duhul Sfânt este sfeşnicul cu cele şapte braţe din Locul sfânt. Prin lumina Lui vedem bine toate lucrurile. Goodwin spunea bine: „Lumina trebuie să- fie împreună cu adevărul, pentru a-1 putea recunoaşte". Experienţa tuturor celor credincioşi o confirmă. De ce, în acelaşi capitol, câteodată ne atrage atenţia un lucru, altă dată nu? De ce o dată observăm în inima noastră lucrarea harului, altă dată nu? De ce o dată înţelegem cele duhovniceşti, altă dată nu? Ochiul este acelaşi, însă Duhul Sfânt deschide sau închide lumina candelei, dacă pot să mă exprim aşa. După cum o deschide El - mai mult sau mai puţin - vedem şi noi mai mult sau mai puţin. Câteodată o închide de tot şi atunci sufletul nostru este cuprins de

întuneric. Fraţii mei, stăruiţi ca să vă lumineze El, altfel rămâneţi în întuneric şi rămâneţi călăuze oarbe pentru alţi orbi.
2. Duhul Sfânt este şi *Duhul înţelepciunii,* iar de înţelepciune de la El avem mare nevoie, deoarece cunoştinţa este periculoasă fără înţelepciune, adică fără arta de a folosi aşa cum trebuie ceea ce ştim. A împărţi drept Cuvântul lui Dumnezeu este la fel de important cum trebuie să-1 înţelegem complet. Unii, care cunosc numai o parte a Evangheliei, stăruie peste măsură asupra acelei părţi şi învaţă pe alţii

un creştinism deformat, spre paguba celor ce primesc acea învăţătură şi în consecinţă ei fac dovada unui caracter deformat. Nasul unui om este un organ proeminent al feţei lui, dar se poate ca acesta să fie atât de mare încât ochii, gura şi obrajii să devină neimportante şi desenul să fie o caricatură, nu un portret. Tot astfel, unele doctrine importante ale Evangheliei pot fi vestite prea mult, punând în umbră restul Adevărului, şi propovăduirea nu mai este Evanghelia în toată frumuseţea ei, ci o caricatură.
Lăsaţi-mă să spun: se pare că unii oameni s-au îndepărtat foarte mult. Duhul Sfânt vă va învăţa să folosiţi cuţitul jertfelor pentru a le împărţi. Duhul Sfânt vă va învăţa să folosiţi cântarul sfinţeniei, să cântăriţi şi să amestecaţi metalele preţioase în cantităţi potrivite. Fiecare predicator cu experienţă ştie cât de însemnat lucru este acesta şi fericit este el dacă biruieşte ispita de a fi nepăsător în privinţa aceasta.
Cu părere de rău trebuie să spunem că nu toţi ascultătorii noştri vor să asculte întreaga voie a lui Dumnezeu. Ei au învăţăturile lor de predilecţie şi ar dori ca noi să le trecem sub tăcere pe toate celelalte. Mulţi sunt ca acea femeie scoţiană care spunea după ascultarea unei predici: „Totul ar fi fost foarte frumos, dacă n-ar fi venit la sfârşit cu chestiunea aceea fără rost privind îndeplinirea unor datorii!" Sunt fraţi care ascultă cu plăcere când li se vorbeşte despre mân* gâieri, făgăduinţe, învăţătură; numai să nu li se spună nimic despre nevoia unei vieţi sfinte.
Credincioşia ne cere să le dăm o Evanghelie întreagă, să nu lăsăm la o parte nimic, să nu exagerăm nimic. Pentru aceasta, avem nevoie de multă înţelepciune şi este foarte îndoielnic dacă vreunul dintre noi are destul din această înţelepciune de care avem absolută nevoie. Noi înşine avem predilecţie pentru anumite laturi. Să ne cercetăm temeinic în această privinţă, şi, dacă constatăm la noi un asemenea defect, să-1 părăsim îndată şi definitiv. Poate că am trecut peste anumite versete, nu fiindcă nu le-am înţeles (atunci ocolirea lor ar fi îndreptăţită), ci fiindcă ne spun un adevăr care ar atinge la noi sau la ascultătorii noştri un punct dureros, sau l-ar descoperi prea mult, înlăturaţi acea tăcere vinovată. Dacă vrem să fim ispravnici înţelepţi, să împărţim în Casa Domnului hrana cu dreptate, atunci Tu, Duhul Domnului, trebuie să ne înveţi.
Dar nu este destul să înţelegem, în general, a cântări drept şi a împărţi Cuvântul lui Dumnezeu. Noi avem nevoie de înţelepciune, pentru a alege acele părţi ale adevărului, care se potrivesc cu anumite împrejurări sau cu anumiţi ascultători; avem nevoie de tact, pentru a nu lovi la întâmplare. Mulţi predicatori aleg un ton atât de poruncitor, încât îi resping pe toţi aceia care vor să audă ceva

despre har. Alţii stăruind mereu asupra alegerii harului, îi jignesc pe aceia care cred în libera voinţă a omului. Nu trebuie să lăsăm la o parte nimic din adevăr, dar de ce să indispunem lumea fără nici un folos? Este cu putinţă ca, pe cei ce nu înţeleg dintr-o dată totul, să-i aduci treptat la întreaga cunoştinţă.
Avem nevoie de înţelepciune şi în activitatea noastră de consiliere spirituală. Poţi să dobori la pământ pe cineva cu adevărul care era rânduit să-1 înalţe. Mierea pe care o dăm unui bolnav ca să-1 întremeze, poate să-i facă rău. Vestirea fără prevedere a marelui har al lui Dumnezeu a îndrumat greşit sute de suflete, spre a rămâne în păcat; dimpotrivă, alţii, asupra cărora predicatorul a făcut să sune toate spaimele lui Dumnezeu, au fost împinşi spre deznădejde şi spre împotrivire îndărătnică faţă de Dumnezeu. înţelepciunea ne poate îndruma, şi cine o are, vesteşte orice adevăr la timpul potrivit şi în chipul potrivit. Cine ne poate da această înţelepciune afară de Duhul lui Dumnezeu? De aceea, lăsaţi-vă în cea mai adâncă smerenie, conduşi de El!
3. Avem nevoie de asemenea de Duhul Sfânt, ca să ne atingă buzele cu un cărbune aprins de la altar, aşa ca atunci când avem cunoştinţă şi înţelepciune pentru a alege partea potrivită a adevărului, să ne putem bucura de *libertatea exprimării* când trebuie să o prezentăm. *„Iată, ţi-am atins buzele."* Cât de înălţător vorbeşte acela ale cărui buze au fost aprinse de cărbunele de pe altar! El simte puterea arzătoare a adevărului, nu numai în interiorul sufletului său, dar şi pe buzele sale. Observaţi în asemenea momente cum şi vocea lui *vibrează.* Aţi observat adineaori, la timpul de rugăciune, la doi din fraţii care au înălţat cereri, cum tonul vocii tremura, la fel ca şi corpurile lor, pentru că nu numai inimile lor au fost atinse, cum sper că au fost inimile noastre, ale tuturor, dar şi buzele lor au fost atinse, lucru care a avut efect asupra vorbirii.
Avem nevoie de Duhul Sfânt să ne deschidă gura pentru a vesti lauda Domnului; altfel, cuvintele noastre sunt şterse şi fără putere. De asemenea, avem nevoie de influenţă dumnezeiască, pentru a ne opri când vrem să spunem ceva care ar putea jigni. Cine are darul primejdios al umorului, trebuie să se oprească adesea, când este gata să scoată un cuvânt din gură şi să-şi dea seama dacă, în adevăr, serveşte spre zidire; iar acela care altădată a trăit între oameni grosolani şi de rând, trebuie să vegheze „cu ochii în patru" ca să nu-i scape vreun cuvânt necuviincios. Să ne ferim de fiecare cuvânt care ar putea trezi în ascultători vreun gând necurat sau vreo amintire cu două înţelesuri. Duhul Sfânt trebuie să ne pună frâu şi zăbală, pentru a nu spune nimic care ar îndepărta gândurile ascultătorilor de la Domnul Isus Cristos şi de la adevărurile veşnice.
Mai avem nevoie de Duhul Sfânt şi pentru a înviora râvna noastră, căci nu suntem dispuşi întotdeauna

a predica şi de multe ori aceasta depinde de starea noastră trupească. Dacă am, de pildă, un guturai straşnic, nu numai că vocea îmi este acoperită, dar nici nu pot gândi cum trebuie. Stomacul, ca şi celelalte organe, influenţează dispoziţia noastră; dar acum nu vorbesc despre aceasta.
Nu se întâmplă, câteodată, deşi suntem pe deplin sănătoşi, să ne simţim greoi precum carul de luptă al faraonului.căruia i-au ieşit roţile, sau uşori şi
183
liberi ca o căprioară? Azi sclipeşte ramura în rouă, ieri era uscată şi arsă de soare. Duhul Sfânt ne ridică uneori mai presus de noi înşine, aşa că putem spune, de la început şi până la sfârşitul predicii: *„JDacă eram în trup sau în afară de trup, nu ştiu, Dumnezeu ştie!"* In acele clipe, uit tot ce nu are legătură cu subiectul care mă cuprinde în întregime.
Dacă nu m-ar aştepta cerul şi, în afară de aceasta, dacă aş avea să aleg eu însumi cum să-mi petrec veşnicia, aş dori să fiu în aceeaşi stare în care mă aflu câteodată când vestesc Evanghelia. Aceasta este ca o gustare premergătoare cerului. Orice înrâurire care ar putea fi o piedică, este străină duhului care se închină marelui Dumnezeu, pe care îl simţi de faţă; toate puterile spirituale sunt dezlănţuite şi stimulate în bucurie, spre lucrarea noastră cea mai înaltă; toate gândurile, toate puterile sufleteşti, se unesc în lucrarea care te înalţă spre a privi strălucirea Domnului şi a vesti ascultătorilor atenţi pe mult Iubitul sufletului nostru şi, în acelaşi timp, cea mai curată dragoste de semenii noştri ne împinge spre a-i aduce la Dumnezeu. Există oare vreo stare sufletească mai sfântă?
Acesta este idealul cel mai înalt. Dar, din nefericire, nu suntem totdeauna în stare să-1 păstrăm. în acelaşi timp, ştim ce înseamnă să predicăm în lanţuri sau să luptăm ca unul care loveşte în vânt. Experienţele acelea sfinte şi înălţătoare din timpul slujbei noastre de predicatori, le datorăm numai influenţei Duhului Sfânt asupra sufletelor noastre. Sunt încredinţat că El aşa lucrează. Cât de des am putut respinge cu dispreţ îndoielile celor necredincioşi, pentru că, atunci când vorbesc în Numele Domnului, sunt lămurit, sunt conştient că o putere lucrează în mine, nespus mai înaltă decât elocvenţa mea, cu mult mai puternică decât puterea emoţiei pe care o simţim câteodată, când ţinem vreo cuvântare, aşa încât sunt convins că nu este vorba de aceeaşi înflăcărare care-1 cuprinde pe un conferenţiar sau pe un politician.
De am simţi cât mai des acea putere dumnezeiască, pentru a putea vorbi cu putere!
4. Duhul Sfânt lucrează *ca untdelemnul ungerii* şi *asupra întregii predici,* nu numai asupra expunerii. El poate face sa fiţi zguduiţi de cuprins, doborâţi la pământ sau înălţaţi pe aripi de vulturi, să simţiţi nu numai cuprinsul întregii predici, dar şi scopul ei, să fiţi copleşiţi de dorinţa adâncă de a-i întoarce pe oameni la Dumnezeu, de a-i înălţa şi mai sus pe credincioşi şi să doriţi cu înfocare ca, prin adevărul pe care îl vestiţi, să fie slăvit Numele Lui Dumnezeu. Aveţi o compătimire caldă pentru lumea căreia îi predicaţi, vă întristează unii din pricina necunoştinţei lor, alţii din pricina căderii lor repetate deşi au cunoscut. Privind unele feţe, inima vă spune: *Peste ei cade rouă cerului.* Privind însă pe alţii, vă spuneţi cu durere: *Oamenii aceştia sunt fără rouă, ca munţii din Ghilboa.* Toate acestea se întâmplă în timp ce vorbiţi, căci este de mirare cât de multe şi cât de felurite gânduri poate să aibă cineva în acelaşi timp; în aceeaşi secundă îmi treceau 8 gânduri prin cap. Predicam Evanghelia cu toată puterea, dar în acelaşi timp mi se făcea milă de o femeie care tocmai îşi pieduse cunoştinţa şi cu privirea căutam pe fratele care să deschidă îndată fereastra, pentru a lăsa să intre aerul.
184
Mă gândeam la o pildă pe care nu o spusesem, încercam să schimb şirul expunerii, mă gândeam dacă A. a înţeles mustrarea mea şi mă rugam ca B. să primească cuvintele de mângâiere şi, pe lângă toate acestea, slăveam pe Domnul Dumnezeu pentru fericirea de a-mi fi dat adevărul pe care îl vesteam. Unii exegeţi spun că heruvimii cu 4 feţe sunt un simbol al nostru, slujitorii Evangheliei, pentru că Duhul Sfânt poate înmulţi puterile noastre spirituale şi poate dezvolta ceea ce suntem prin creaţie. Cât de mult poate face El din noi, cât de mult ne poate înălţa, nici nu ne putem închipui, dar, în orice caz, El poate face lucruri pe care nu sunt în stare să le cer sau la care să mă gândesc.
îndeosebi lucrarea Duhului Sfânt să ne păstreze adânciţi în timpul predicii. Trebuie să tindem cu deosebire să ne rugăm mereu în timpul când predicăm, să fim ajutaţi să îndeplinim porunca Domnului; ascultând de glasul Lui să păstrăm privirea la tronul Lui în timp ce aripa este în

continuă mişcare. Sper că ştim ce înseamnă aceasta; desigur că ştim şi contrariul şi anume: ce înseamnă să predicăm fără a fi adânciţi în lucrarea aceasta. Ce poate fi mai rău decât să fii sub influenţa trufiei sau a mâniei? Cât te slăbeşte să predici sub înrâurirea necredinţei! O, de am putea să ardem în inima noastră în timpul când luminăm înaintea altora!
Aceasta este lucrarea Duhului Sfânt. Fă-Ţi această lucrare în noi, o, Mângâ-ietorule minunat! Pe lângă simţirea de evlavie în faţa adunării, trebuie să avem şi pe aceea de supunere, aşa că, de la primul până la ultimul cuvânt, să cerem tot timpul putere de la Cel Atotputernic şi să nu slăbim tocmai la sfârşit. Este bine să simţiţi că deşi aţi mers bine până în acest punct, totuşi, dacă Duhul Sfânt v-ar părăsi înainte ca să se termine predica ar fi foarte grav. Dacă priviţi tot timpul cât durează predica la Cel-de-Sus, de unde vă vine tot ajutorul, şi vă încredeţi cu totul în Dumnezeu, veţi rămâne puternici şi curajoşi. Dar cuvântul curajos poate nu este cel mai potrivit, deoarece credincioşii nu au nevoie de un curaj deosebit ca să se încreadă în Dumnezeu; pentru ei, aceasta este o nevoie plăcută, şi ei nu pot altfel. De ce nu s-ar încrede în Prietenul lor veşnic statornic?
Când, nu demult, predicam din pasajul: *„Harul Meu îţi este de ajuns",* am spus Bisericii cum, pentru prima oară în viaţă, puteam să simt împreună cu Avraam, când a căzut cu faţa la pământ şi a râs. Mergeam călare spre casă, foarte obosit de munca unei săptămâni, când mi-am adus aminte de versetul: *„HarulMeu îţi este de ajuns"dar* în aşa fel încât cuvintele: MEU şi ÎŢI să fie subliniate. îmi spuneam în gând atunci: aşa este, fără îndoială! Harul Dumne-zeului cel veşnic este mai mult decât destul pentru un vierme ca mine. Şi râdeam din toată inima, gândind cât de mare este acest belşug, faţă de ceea ce aveam eu nevoie. Mi se părea ca şi cum aş fi fost un peştişor în mare, care, fiindu-i sete, spunea: *De n-aş bea toată marea!* Dar Tatăl îşi înălţă capul şi spuse zâmbind: *Peştişorule, marea nesfârşită are destulă apă pentru tine!* Şi vedeam necredinţa în tot ridicolul ei.
Ar trebui ca în timpul cât durează predica, să simţim totdeauna că Dumnezeu vrea să binecuvânteze cuvântul nostru, căci avem făgăduinţa Lui în această
185
privinţă şi, după predică, ar trebui să ne uităm după cei ce au primit binecuvântarea.
Oare aţi zis vreodată: *Sunt copleşit de uimire că Domnul a întors suflete la El prin sărmana mea predică?* Dar nici smerenie prefăcută să nu fie!
Săracă este predica dumneavoastră: aceasta trebuie s-o ştiţi bine. Dar trebuie să vă miraţi că Dumnezeu, care a zis: *„Cuvântul Meu nu se va întoarce fără rod la Mine",* face ca făgăduinţa Sa să se împlinească? Oare hrana să nu aibă putere fiindcă este servită într-un vas obişnuit? Harul lui Dumnezeu să fie învins de slăbiciunea noastră? Nu, ci purtăm această comoară în vase de lut, pentru ca puterea minunată să fie a lui Dumnezeu şi nu a noastră.
Avem nevoie de Duhul lui Dumnezeu pentru a rămâne tot timpul cât ţine predica în starea cuvenită, căci dacă nu predicăm în spiritul Evangheliei, nu putem fi convingători, iar Biserica va remarca lipsa de putere a lui Samson. Unii vorbesc pe ton de mustrare şi-şi arată, în acest fel, brutalitatea lor; alţii se propovăduiesc pe ei înşişi şi-şi arată astfel înfumurarea. Unii predică în aşa fel, ca şi cum ar fi din partea lor o coborâre îngăduitoare faptul de a sta în faţa adunării, pe când alţii parcă cer mereu iertare că sunt acolo. Aşa că şi pentru felul potrivit de a predica avem nevoie de ajutorul Duhului Sfânt, Care cu siguranţă ne poate învăţa să predicăm cu urmări fericite.
5. Numai Duhul lui Dumnezeu nepoate ajuta *să exercităm, prin Evanghelie, o influenţă,* şi la aceasta trebuie să năzuim totdeauna. Noi nu stăm în faţa adunării pentru a arăta iscusinţa noastră de a lupta; luptăm cu toată seriozitatea şi trebuie să înfigem în inima oamenilor sabia Duhului Sfânt. Dacă vreodată predica poate fi considerată o expoziţie publică, trebuie să fie aceea a lucrării pământului cu plugul. Competiţia nu constă în prezenţa plugurilor, ci în lucrarea făcută; deci lucrătorii trebuie apreciaţi în felul cum mânuiesc plugul Evangheliei şi taie brazda de la un capăt la altul al ogorului. Trebuie să ţintim totdeauna spre izbândă. Aud însă pe cineva spunând: „Credeam că veţi spune: «Să nu faceţi aceasta!»" Desigur, năzuinţa noastră după izbândă nu trebuie să fie o goană după efect. Nu trebuie să urmăriţi efectul în felul celor care creează atmosferă, recită poezii, manipulează batiste şi vorbesc în stil bombastic. Cine face din amvon o scenă de teatru, mai bine nu s-ar fi născut! Năzuiţi spre izbânda cea dreaptă.
încurajaţi pe sfinţi spre o izbândă şi mai înaltă, îndrumaţi pe credincioşi spre o apropiere şi mai mare de Domnul lor, smulgeţi din teama lor pe cei ce se îndoiesc, chemaţi pe păcătoşi şi conduceţi-i la credinţa în Domnul Isus Cristos. Dacă nu aveţi rezultate vizibile, atunci de ce mai predicaţi? Ar fi dureros, dacă ar trebui să spuneţi împreună cu acel episcop: „Am ocupat multe poziţii de cinste şi încredere în

biserică şi stat, cum n-a mai avut nimeni de rangul meu în Anglia în ultimii 70 de ani, dar dacă aş şti sigur că prin predica mea am adus un suflet la Dumnezeu, aceasta mi-ar fi mai de preţ decât toate demnităţile mele". Minuni ale harului trebuie să fie pecetea predicii noastre; cine altul poate face minunea aceasta afară de Duhul lui Dumnezeu?
186
Cum veţi întoarce un suflet la Dumnezeu fără ajutorul Duhului Sfânt? Nu puteţi crea nici o muscă, nicidecum o inimă şi o fire nouă. Şi oare puteţi dumneavoastră, fără Duhul Sfânt, să-i încurajaţi pe copiii lui Dumnezeu în viaţa lor duhovnicească? Dacă aţi încerca aceasta cu propriile dumneavoastră forţe i-aţi adormi într-o falsă certitudine. Nu, nu putem dobândi niciodată mântuirea noastră fără ajutorul Duhului Sfânt; de aceea, nădăjduiţi în El cu strigăte şi lacrimi zi de zi. Lipsa recunoaşterii clare a puterii Duhului Sfânt este cauza multor lucrări inutile. Cuvintele puternice ale lui Robert Hali sunt la fel de adevărate acum ca atunci când le-a spus ca o lavă fierbinte, generaţiei sale.„Pe de o parte, merită atenţie faptul că cei mai eminenţi şi plini de succes predicatori ai Evangheliei în diferitele comunităţi, un Brainerd, un Baxter şi un Schwartz au fost cei mai remarcabili în ceea ce priveşte simpla dependenţă de ajutorul spiritual; şi pe de altă parte, lucrarea celor care au neglijat sau au negat doctrina, nu a condus la nici un succes. Ei au fost atât de mustraţi pentru mândria lor, de însuşi eşecul total al eforturilor lor, încât nimeni nu se va mira de lipsa intervenţiei divine în favoarea lor, căci cum puteau avea revelaţia braţului Domnului aceşti pretinşi învăţători ai creştinismului, care nu cred că există un asemenea braţ? Trebuie să-i lăsăm să lucreze într-un câmp unde Dumnezeu a poruncit să nu plouă. Ca şi când ar fi devenit conştienţi de aceasta, recent şi-au îndreptat eforturile în alt sens: fiind disperaţi în ceea ce priveşte întoarcerea sufletelor la Dumnezeu, s-au limitat la înşelarea celor credincioşi; iar în această privinţă, trebuie spus, s-au comportat conform principiilor lor, răspândirea ereziilor nu are nevoie de nici un fel de ajutor divin".
6. Avem nevoie de Duhul Sfânt ca Duh al rugăciunii, Care mijloceşte pentru sfinţi, după voia Tatălui. *Un spaţiu larg al vieţii noastre ar trebui să fie rezervat rugăciunii prin Duhul Sfânt;* şi predicatorul care nu socoteşte aceasta ca un lucru necesar, mai bine să-şi părăsească slujba. Rugăciunea stăruitoare şi predica serioasă tebuie să meargă împreună. Trupeşte, nu putem să stăm tot timpul în genunchi, dar sufletul ar trebui să fie tot timpul şi în tot locul într-o stare de rugăciune. Obiceiul de a ne ruga este bun, dar duhul de rugăciune este şi mai bun. Trebuie să ne retragem regulat în odăiţa noastră, dar, în acelaşi timp, să stăruim în legătura necurmată cu Dumnezeu. Noi, predicatorii, nici n-ar trebui să lăsăm cumva să treacă mai multe minute, fără a ne ridica inima în rugăciune. Sunt unii dintre noi pentru care nu trece nici un sfert de oră fără să comunice cu Dumnezeu. Aceasta nu o facem, bineînţeles, ca o datorie, ci este vorba despre o obişnuinţă a firii noastre noi, din Dumnezeu, şi pentru care aşteptăm tot atâta laudă cât aşteaptă un copil care strigă după mama sa. Nu putem altfel! Dar pentru aceasta trebuie să fie turnat untdelemnul sfânt peste focul sacru al inimii noastre cucernice. Duhul harului şi al rugăciunii trebuie să ne cerceteze mereu.
Nu trebuie să dăm prilej să ni se reproşeze că rugăciunea noastră în adunare ar fi silită sau rece. Aceasta se va întâmpla fără Duhul Sfânt. Nu judec pe cei ce slujesc liturghia. Dar cei ce vă rugaţi din inimă, nu puteţi face aceasta, an după an, înălţându-vă, fără Duhul lui Dumnezeu. O rugăciune fără viaţă va alunga
187
repede lumea. Dar de unde să vină ajutorul: de la o liturghie? Unii slabi au spus: „Să avem o liturghie!" în loc să caute ajutorul divin, ei preferă să coboare în Egipt după ajutor. Decât să fie dependenţi de Duhul lui Dumnezeu, ei se roagă după o carte! Dacă nu mă pot ruga, prefer să constat cât sunt de sterp şi să suspin înaintea Domnului, până îmi dă din nou cucernicia roditoare. Dacă sunteţi plini de Duhul Sfânt, aruncaţi cu bucurie toate piedicile formelor şi lăsaţi-vă duşi de şuvoiul sfânt. Câteodată veţi avea, în timpul rugăciunii, în faţa adunării, o legătură mai strânsă cu Dumnezeu decât oriunde. în ce mă priveşte, cele mai tainice rugăciuni ale mele au fost rostite deseori în public; cea mai autentică izolare cu Dumnezeu s-a produs când mă rugam în mijlocul miilor de oameni. Adeseori, când deschidem ochii la sfârşitul rugăciunii, băgăm de seamă, cu un fel de deznădejde, de dezamăgire, că ne aflam pe pământ şi între oameni. Astfel de clipe nu ne putem procura singuri, nici nu ne putem înălţa până la ele prin pregătire sau încordare, însă ele sunt nespus de binecuvântate pentru predicator şi pentru ascultători. Şi ce binecuvântată şi puternică este o stăruinţă în rugăciune! Dar toate acestea trebuie să ne fie date de Duhul Sfânt, şi glorie Domnului că aşteptările noastre nu sunt zadarnice, pentru că tocmai aceasta este scris despre Duhul Sfânt: *„...Duhul ne ajută în slăbiciunea noastră; căci nu ştim cum trebuie să ne rugăm. Dar însuşi Duhul mijloceşte pentru noi cu suspine negrăite"(Rom.* 8.26).
7. Trebuie să stăm sub influenţa Duhului Sfânt, pentru că El este un *Duh de sfinţenie.* în adevăr, o latură importantă a slujbei de vestitor al Evangheliei constă în depunerea unei bune mărturii, dându-se ca exemplu în orice privinţă. Fraţii noştri observă destul de bine ce facem în afara Bisericii, în societate, în familie, oriunde. Este oare uşor să duceţi o viaţă sfântă, atât de sfântă, încât să fiţi o pildă bună,

vrednică de urmat, pentru alţii? Suntem noi astfel de soţi, încât fiecare soţ din adunare, care ne ia drept pildă, merge pe calea cea bună şi sigură? Se cade să fim părinţii cei mai buni! Cu părere de râu trebuie să spun că eu cunosc predicatori care au grijă de via altora, dar pe a lor o lasă în paragină, în părăsire; şi nu-şi cresc copiii sub disciplină şi în frică de Dumnezeu, în respect de El. Cum stăm noi în această privinţă?

Suntem noi, în legăturile cu semenii noştri, fără cusur şi fără răutate, copii neîntinaţi ai lui Dumnezeu? Aşa trebuie SP fim! Admir motivul pentru care Whitefield ţinea mult ca îmbrăcămintea sa -a fie cât se poate de curată şi el obişnuia să zică aşa:, Acestea nu sunt lucruri neînsemnate. Un predicator trebuie să fie fără pată şi în ceea ce priveşte îmbrăcămintea". Despre un predicator nu se poate spune că este prea curat. Aţi cunoscut un frate nefericit care îşi făcea autocritica şi l-aţi ajutat cu dragoste să-şi îndepărteze petele, dar v-aţi dat seama că ar fi fost mai bine dacă el ar fi avut întotdeauna hainele albe. Păstraţi-vă nepătaţi de cele lumeşti! Dar cum putem noi să fim aşa, când suntem înconjuraţi de atâtea ispite, de atâtea păcate, de care nu putem scăpa dacă nu ne păzeşte o putere mai mare, mai înaltă?

Pentru ca purtarea dumneavoastră să fie sfântă şi curată, aşa cum li se cuvine unor slujitori ai Evangheliei, atunci trebuie să fiţi botezaţi, zilnic, cu Duhul lui Dumnezeu.

8. Avem nevoie de Duhul Sfânt pentru a *deosebi duhurile.* Duhul Sfânt îi cunoaşte pe oameni, tot aşa cum îl cunoaşte şi pe Dumnezeu; şi avem nevoie de acest dar de a deosebi duhurile, având mereu de-a face cu tot felul de oameni.

Sunt oameni care ar putea să predice din când în când, dar nu ar trebui să devină niciodată predicatori, căci le lipseşte destoinicia, atât dorinţa, cât şi capacitatea duhovnicească. Le lipseşte simţirea părintească pentru sufletele încredinţate lor. în Biserica din San Zeno, la Verona, am văzut statuia unui sfânt, aşezat, şi artistul i-a făcut coapsele atât de scurte încât nu avea poală, deci niciodată nu ar fi putut hrăni în braţe vreun copil. Mă tem că sunt mulţi predicatori care au aceeaşi infirmitate: ei nu-şi pot pune şi inima în preocuparea pastorală. Ei pot să predice instructiv şi să discute raţional, dar nu pot să se transpună în situaţia altora, făcându-se părtaşi cu ei. Pentru cei ale căror conştiinţe sunt tulburate, astfel de predicatori sunt slabi mângâietori. Ei fac ca scoţianul acela care a văzut un englez scufundându-se într-o mlaştină în Ben Nevis. Cel aflat în primejdie îi strigă: „Mă scufund! Spune-mi, cum pot scăpa de aici?" Scoţianul răspunde: „Greu vei ieşi de acolo!" şi pleacă mai departe. Cunosc, în adevăr, predicatori, care nu ştiu să dea nici un sfat; ba chiar se supără când îi văd pe păcătoşi chinuindu-se în mlaştina deznădejdii.

Dacă, fără a şti cum să paştem turma, am fi puşi, primăvara, să îngrijim de miei şi oi, oare ce am face noi cu ele? într-o astfel de încurcătură sunt aceia care nu au învăţat de la Duhul lui Dumnezeu să îngrijească de sufletele oamenilor. O, de ne-ar feri El de o astfel de nepricepere vrednică de plâns! Chiar dacă inima noastră ar fi plină de dragoste, tot nu vom putea proceda corect în diferitele cazuri, dacă nu ne ajută Duhul Sfânt, căci niciodată doi oameni nu sunt cu totul la fel, şi chiar acelaşi om are nevoie, în momente deosebite: câteodată de mângâiere, altă dată de mustrare. Astăzi poate că l-aţi mângâiat cu lacrimi de compătimire, dar mâine trebuie să-i arătaţi severitate deplină, căci se dovedeşte a fi prea uşuratic, după ce l-aţi mângâiat. Pentru a pansa inimile rănite şi a elibera pe cei robiţi de păcate, avem nevoie absolută de Duhul lui Dumnezeu.

în supravegherea şi călăuzirea unei Biserici este necesar ajutorul Duhului Sfânt. Motivul major pentru separarea de denominaţia noastră a fost dificultatea reieşită din conducerea Bisericii noastre. Se spune: „Ocupaţi-vă de cei care aduc tulburare lucrării". Fără îndoială că este foarte obositor pentru cel care aspiră la prestigiul specific unei poziţii oficiale şi trebuie să fie predicatorul în faţa căruia nici un câine nu trebuie să latre. Cei care nu mai sunt capabili să stăpânească decât copii foarte mici, sunt tocmai oamenii care au cea mai mare sete de autoritate; şi, dacă nu şi-o pot satisface în această sferă, caută o alta. Dacă nu vă puteţi autocontrola, dacă nu sunteţi curajoşi şi independenţi, dacă nu aveţi superioritatea moralei, dacă nu aveţi mai multe daruri şi mai mult har decât au ascultătorii dumneavoastră obişnuiţi, vă puteţi îmbrăca cu o robă şi să

pretindeţi că sunteţi persoana care stăpâneşte în biserică; însă desigur, nu într-o Biserică baptistă sau nou-testamentală. în ce mă priveşte, nu-mi place să fiu pastorul oamenilor care nu au nimic de spus, sau care, dacă spun ceva, pot să şi tacă, pentru că pastorul este domnul Maximum şi ei sunt doar laici şi nimeni. Mai degrabă aş dori să fiu liderul a 6 oameni liberi a căror dragoste entuziastă este singura mea putere faţă de ei, decât să fac pe dictatorul a zeci de naţiuni înrobite. Ce poziţie este mai nobilă decât aceea a unui tată spiritual care nu pretinde nici o autoritate şi totuşi este respectat de toţi, al cărui cuvânt este rostit numai ca un sfat plin de dragoste, dar căruia i se permite să lucreze cu autoritatea legii. Interesându-se de dorinţele

altora, el află că prima lor dorinţă este să ştie ce ar recomanda el, şi respectând mereu dorinţele altora el află că ei sunt bucuroşi să-1 respecte. Cu o fermitate plină de dragoste şi blândeţe el este şeful tuturor pentru că este slujitorul tuturor. Aceasta nu are nevoie de înţelepciune de sus? Ce poate cere mai mult? Când David era pe tron, a spus: „El îmi supune oamenii", şi aşa poate spune orice pastor fericit când vede de mulţi fraţi cu diferite temperamente, toţi fericiţi şi gata să se supună autorităţii şi călăuzirii sale în lucrarea Domnului. Dacă Domnul nu ar fi printre noi, cât de repede s-ar instaura haosul şi dezordinea! Lucrători ai Evangheliei, diaconi şi bătrâni, toţi pot fi înţelepţi, dar dacă pleacă Porumbelul Sfânt şi pătrunde duhul de ceartă s-a terminat cu lucrarea lor. Fraţilor, este imposibil să continuăm fără Duhul lui Dumnezeu, şi sunt bucuros de aceasta, pentru că piedicile şi înfrângerile ne vor atrage atenţia asupra absenţei Lui. Sistemul nostru niciodată nu a avut ca scop promovarea gloriei preoţilor şi pastorilor, ci este prevăzut să formeze creştini maturi care nu-şi vor considera credinţa un lucru de mâna a doua. Ce sunt eu şi ce sunteţi dumneavoastră ca să stăpânim peste moştenirea lui Dumnezeu? îndrăzneşte vreunul dintre noi să spună ca regele Franţei: „Statul sunt eu!", sau, în contextul nostru: „Eu sunt cea mai importantă persoană în Biserică!"? Dacă aşa stau lucrurile, nu este posibil ca Duhul Sfânt să folosească instrumente atât de nepotrivite, dar dacă ne cunoaştem poziţia şi dorim să o păstrăm cu toată smerenia, El ne va ajuta, şi Bisericile vor prospera mai presus de aşteptările noastre. Nu am prezentat lista completă a cazurilor în care Duhul Sfânt ne este neapărat necesar. Nu pot completa lista, căci nu aş avea vreme să răspund la întrebarea: „Cum putem să pierdem acest ajutor absolut indispensabil?" Cum se poate aceasta, să nu încerce nimeni să înveţe pe alţii din propria sa experienţă; dar că se poate întâmpla, aceasta este lucru sigur. Ce-i drept, nu veţi pierde credinţa, pentru că aveţi în voi viaţa veşnică, dar puteţi înceta de a mai fi predicatori adevăraţi şi martori ai Domnului. Şi dacă aceasta are loc, nu este fără cauză. în adevăr, Duhul Sfânt suflă, ca vântul, unde vrea; dar aceasta nu înseamnă ca şi cum ar lucra la întâmplare. El lucrează după cum voieşte, dar totdeauna corect şi înţelepţeşte, cu un scop bine determinat. Câteodată ne dă sau ne retrage binecuvântarea Sa din motive care sunt în noi înşine. Priviţi cursul unui râu, cum şerpuieşte după bunul său plac, dar fiecare întorsătură are motivul ei: geologul care studiază structura terenului şi formaţia stâncii, ştie bine de ce râul o ia
190
când la dreapta, când la stânga. Şi dacă Duhul Sfânt binecuvântează pe un predicator mai mult decât pe altul, cel binecuvântat nu trebuia să se considere mai merituos; totuşi se ştie că Dumnezeu binecuvântează la predicatori anumite lucruri, în timp ce altele sunt o piedică în calea binecuvântării.

Duhul Sfânt coboară ca rouă, misterios şi puternic; dar în lumea spirituală, ca şi în cea naturală, unele substanţe se umezesc de rouă cerească, pe când altele rămân uscate. Nu are aceasta o cauză? Vântul bate încotro vrea, dar dacă vrem să simţim un vânt puternic răcoros, trebuie să ne ducem pe mare sau să ne suim pe un munte înalt. Sunt locuri unde Dumnezeu zăboveşte cu plăcere, pentru a-Şi arăta puterea şi alte locuri care îi sunt respingătoare, tot aşa după cum porumbeii caută cu plăcere locuri paşnice, liniştite, dar fug de câmpul de luptă şi de cadavre. Duhul lui Dumnezeu este ca o lumină care luminează unde vrea, dar există corpuri transparente şi corpuri opace; tot aşa sunt oameni pe care Duhul lui Dumnezeu îi pătrunde şi oameni în care niciodată nu se poate vedea strălucirea Lui. Astfel, cu toate că Duhul Sfânt este Duhul liber al lui Dumnezeu, nu este niciodată arbitrar în lucrarea Sa.

Putem să-L întristăm pe Duhul Sfânt, ba chiar să ne împotrivim Lui, lucru care se vede din mărturia lămurită a Cuvântului lui Dumnezeu. Cel mai rău este dacă îl întristăm şi-L supărăm în aşa fel încât nu mai vorbeşte prin noi şi ne părăseşte, ca odinioară pe împăratul Saul. Să existe oare, între predicatorii creştini, bărbaţi cărora să li se fi întâmplat aceasta? Mă tem că da.

Prin ce putem să-L întristăm pe Duhul Sfânt? Tot ce vă face, ca credincioşi obişnuiţi, nevrednici de legătura cu Dumnezeu, vă face nevrednici să aveţi parte de puterea neobişnuită a Duhului Sfânt, atât de necesară predicatorului. Dar, în afară de aceasta, mai sunt şi alte piedici deosebite. Printre cele mai însemnate, menţionez acea stare de nepăsare, care vine dacă nu te laşi în puterea Duhului Sfânt. Ar trebui să fim atât de sensibili, încât să simţim cea mai slabă atingere a Lui, şi atunci putem să avem nădejdea locuirii Lui durabile în noi; dar

dacă suntem ca nişte cai şi catâri fără minte, vom simţi biciuirea şi nu influenţa binefăcătoare a Mângâietorului.
Altă gravă greşeală este lipsa de sinceritate. Când un mare muzician ia o chitară sau atinge o harfă şi îşi dă seama că nu cântă bine, le abandonează. Sufletele multor oameni nu sunt deschise şi sincere. Duhul Sfânt nu ne face părtaşi la înşelăciune şi la tăinuire. Ajunge oare să vestiţi anumite învăţături, nu fiindcă le credeţi, ci pentru că adunarea vrea să le audă de la dumneavoastră, în timp ce aşteptaţi momentul potrivit pentru a vă abandona mărturisirea de credinţă şi a spune pe faţă ce consideră inima dumneavoastră fricoasă ca fiind adevărat? Atunci sunteţi căzuţi mai jos decât cel din urmă rob. Dumnezeu să ne păzească de trădători! Dacă ei intră în rândurile noastre, să iasă repede ca tâlharii. Dacă noi ne scârbim de ei, cu cât mai mult Duhul adevărului!
Puteţi întrista foarte mult Duhul lui Dumnezeu, dacă sunteţi, de obicei, săraci în har. Această frază este jenantă, dar descrie mai bine anumite persoane decât aş putea eu să o fac. Această categorie are destul de des câte un reprezentant
191
printre slujitorii duhovniceşti. îl cunosc. Un astfel de om este cinstit, nu imoral, nu mânios, nici molatec dar îi lipseşte ceva. El nu prezintă nici un defect vizibil, dar îi lipseşte ceva şi acest ceva strică tot, căci îi lipseşte tocmai acel lucru de care nu te poţi lipsi. Nu este duhovnicesc, nu este o mireasă a Domnului Cristos, inima lui nu arde, sufletul său nu are viaţă, nu are har. Nu putem pretinde de la Duhul Sfânt să binecuvânteze un predicator care nu are chemarea de a predica, iar aceasta se poate spune despre un predicator fără har.
Şi mândria îndepărtează Duhul Sfânt. Cine vrea să devină mare, trebuie să fie cu totul mic. Cine se crede, se consideră mare, pe acela Dumnezeu nu-1 bagă-n seamă. Vânturile care suflă dinspre munţii înalţi sunt reci şi pustii. Domnul locuieşte la cei de jos, dar cunoaşte de departe pe cei mândri.
Putem întrista pe Duhul Sfânt şi prin trândăvie. Nu cred că Duhul Sfânt va zăbovi la uşa unui leneş şi va răspunde pentru lipsurile a căror cauză este lenevia. A fi leneş atunci când este vorba de lucrarea Domnului, este ceva pentru care nu există dezvinovăţire. Şi nouă ne indisplace când vedem că slujitorii se mişcă încet, şi putem fi siguri că Duhul plin de viaţă la fel este întristat de cei care nu acordă prioritate lucrării Domnului. Neglijenţa în rugăciune şi multe alte atitudini asemănătoare au aceleaşi urmări triste, dar nu trebuie să vorbesc mai pe larg despre ele, căci propriul dumneavoastră cuget vă va spune ce înseamnă să întristezi pe Sfântul lui Israel.
Şi acum aş vrea să vă întreb: *ştiţi ce se poate întâmpla dacă întristăm pe Duhul Sfânt şi El Se depărtează de la noi?* Se pot întâmpla două lucruri:
- Poate că nu am fost niciodată adevăraţi slujitori ai Domnului şi ne-a întrebuinţat numai în mod trecător, ca pe Balaam.
- Poate că predicăm liniştiţi mai departe, şi nici noi şi nici alţii nu bănuiesc măcar că ne lipseşte Duhul Sfânt.

Atunci încetează dintr-o dată slujba avută şi, în acelaşi timp şi noi, fie că suntem răpiţi în floarea tinereţii, pentru a nu mai *sluji* înaintea Domnului, ca Nadab şi Abihu, fie la o vârstă mai înaintată, ca Hofni şi Fineas.
Dacă am avea dovezi scrise despre ceea ce a făcut să cadă câte un predicator care inspiră nădejde, am citi lucruri înspăimântătoare: despre o râvnă slăbită de patima beţiei, despre făţărnicie fariseică în legătură cu vreun păcat ascuns, despre aşa-zisa credinţă dreaptă care ascunde necredinţa inimii, sau despre alte forme aie focului străin, care a fost adus pe altar până când Domnul nu le-a mai răbdat şi a trântit la pământ pe nelegiuit pe neaşteptate. Ameninţă pe vreunul din noi această judecată groaznică? Dar, vai, am văzut pe unii părăsiţi de Duhul Sfânt, aşa cum a fost Saul. Este scris că Duhul Domnului a venit peste Saul, dar el a fost necredincios călăuzirii divine, şi Acesta S-a retras, iar un duh rău i-a luat locul. Cât de întunecat este un suflet de predicator părăsit de Duhul! Cum mustră şi critică pe toţi ceilalţi, cum defăimează el bărbaţi care sunt mai buni ca el! Saul a fost şi el dintre profeţi, dar se simţea mai bine între prigonitori. Şi un predicator, care este părăsit de Duhul, îngreuiază lucrarea adevăraţilor evanghelişti; el îşi caută scăparea
192

la vrăjitoarea filozofiei şi la erezii răsuflate, dar puterea lui s-a dus şi filistenii îl vor urmări şi-1 vor găsi în curând între cei căzuţi.
„Nu spuneţi lucrul acesta în Gat, nu răspândiţi vestea aceasta în uliţele A sca/onului... fiicele lui Israel! Plângeţi pe Saul... Cum au căzut vitejii în mijlocul luptei". (II Sam. 1.20, 24). Şi unii, pe care i-a părăsit Duhul lui Dumnezeu, au ajuns ca fiii lui Sceva, evreul. Aceştia pretindeau că scot

demonii în Numele lui Isus pe Care Pavel îl propovăduia, dar demonii au sărit asupra lor şi i-au biruit; astfel, în timp ce unii predicatori atacă vehement păcatul, tocmai viciile pe care le condamnă îi doboară. Fiii lui Sceva au fost printre noi în Anglia; demonii beţiei i-au biruit chiar pe oamenii care s-au opus cu înflăcărare paharului vrăjit şi demonul imoralităţii a atacat predicatorul care lăuda puritatea. Dacă Duhul Sfânt este absent suntem în cea mai periculoasă poziţie, de aceea să fim atenţi.
Unii predicatori sunt, o spun cu părere de rău, ca Balaam. Acela a fost un profet, nu-i aşa? N-a vorbit el în Numele Domnului? *„Omulcu ochii deschişi, care aude cuvintele lui Dumnezeu!"* şi totuşi Balaam a luptat împotriva lui Israel şi a născocit un plan viclean, pentru a nimici poporul ales. Predicatori ai Evangheliei au devenit papistaşi, eretici şi liber-cugetători şi au făurit planuri pentru distrugerea a ceea ce în trecut le părea ca preţios. Putem fi apostoli şi totuşi, la sfârşit, să ne arătăm ca Iuda, fii ai pierzării. Vai de noi dacă am ajunge aşa ceva!
Să admit însă, că suntem adevăraţi copii ai lui Dumnezeu. Dar chiar atunci, dacă ne-a părăsit Duhul lui Dumnezeu, putem fi daţi la o parte dintr-o dată, ca acel prooroc înşelat pe timpul lui leroboam, care nu a ascultat d *i* porunca lui Dumnezeu. Acela era, desigur, un om al lui Dumnezeu, iar moartea trupului său n-a fost o dovadă că sufletul său fusese pierdut; dar nesocotise porunca fermă a lui Dumnezeu şi calitatea lui de prooroc a încetat imediat, căci i-a ieşit în cale un leu care 1-a omorât. Duhul Sfânt sa ne păzească de înşelători şi să ne păstreze în ascultare de Dumnezeu!
Mai rău ca atât, putem reproduce viaţa lui Samson, peste care a venit Duhul lui Dumnezeu în tabăra lui Dan, dar în poala Dalilci şi-a pierdut puterea şi la râşniţă şi-a pierdut ochii. El şi-a terminat vitejeşte lucrarea, chiar orb cum era, dar care dintre noi ar fi tentat de o asemenea soartă?
Sau - şi gândul acesta mă tulbură îndeosebi, fiindcă se poate întâmpla foarte uşor - putem fi şi părăsiţi de Duhul Sfânt, ca Moise, fiindcă sfârşitul lucrării lui de o viaţă întreagă i-a fost ruinat. Nu înseamnă că ne-am pierde sufletul sau cununa în lumea cealaltă, sau chiar numai bunul nume pe pământ, dar am umbla în timpul ultimelor noastre zile ca acoperiţi de un nor, pentru că nu ne-am stăpânit limba o singură dată. M-am ocupat de curând de ultima parte a vieţii proorocului de la Horeb, şi nu mă poate părăsi întristarea care m-a cuprins din această pricină. Care a fost păcatul lui? Nu a păcătuit grosolan ca David, nu a făcut un pas greşit ca Petru, nu a fost slab şi fără judecată ca fratele său Aaron. După judecata obişnuită, a fost la el un păcat foarte mic. Dar Moise era omul

deosebit de binecuvântat de Dumnezeu, conducătorul poporului, locţiitorul împăratului împăraţilor. La altul, Domnul ar fi putut să-1 treacă cu vederea, dar nu la Moise; ca pedeapsă, nu i-a mai fost îngăduit să ducă pe copiii lui Israel în Tara făgăduinţei. I s-a îngăduit doar s-o privească de pe muntele Pisga. O altă dezamăgire pentru Moise a fost interdicţia de a vedea pământul Ţării făgăduinţei, şi aceasta din pricina unei vorbe nesocotite.
Nu aş vrea să părăsesc slujba Domnului meu, dar tremur în faţa Lui. Cine este fără vină, dacă chiar Moise a greşit?
Este înspăimântător să faci parte dintre cei iubiţi de Dumnezeu. *„Cine din noi va putea să rămână lângă un foc mistuitor? Cine din noi va putea să rămână lângă niste flăcări veşnice? Cel ce umblă în neprihănire şi vorbeşte fără vicleşug."* Numai acela poate să rabde flăcările care mistuie păcatul, flăcările dragostei.
Vă rog să râvniţi după slujba lui Moise, dar s-o primiţi tremurând. Te-meţi-vă şi cutremuraţi-vă din pricina binelui pe care vi-1 va arăta Dumnezeu.
Când sunteţi mai plini de roadă Duhului, plecaţi-vă mai adânc înaintea tronului Celui Prcaînalt şi slujiţi Domnului cu teamă. Domnul, Dumnezeul nostru, este un Dumnezeu plin de râvnă, plin de bunătate, de îndurare şi, mai presus de toate, plin de dragoste, după cum ne-a dovedit-o, dar este şi un foc mistuitor. Aduceţi-vă aminte şi nu uitaţi niciodată că Domnul Dumnezeu vine la noi nu pentru noi, ci pentru slava Sa;
Slava Sa trebuie să fie singurul scop al lucrării noastre. *„Trebuie ca El să crească şi eu* să mă micşorez."
O, de ne-ar duce Dumnezeu, de ne-ar ajuta El să umblăm cu băgare de seamă şi să fim atenţi înaintea Lui! El ne va verifica şi ne va cerceta, căci judecata va începe de la Casa Lui şi casa Lui începe cu slujitorii Lui. Să fim noi respinşi la această probă? Groapa iadului să ia o parte din locuitorii ei nelegiuiţi din rândurile pastorilor noştri? Grozavă va fi judecaja unui predicator al Evangheliei, care a decăzut, aşa că se vor înspăimânta nelegiuiţii de rând.
„Locuinţa morţilor se mişcă până în adâncimile ci, ca să te primească la sosire; ea trezeşte înaintea ta umbrele, pe toţi mai-marii pământului, scoală de pe scaunele lor de domnie pe toţi împăraţii neamurilor. Toţi iau cuvântul ca să-ţi spună: «Şi tu ai ajuns fără putere ca noi, şi tu ai ajuns ca noi!» " (îs. 14.9-10).

O, Duh al lui Dumnezeu, pune şi păstrează în noi viaţa din Dumnezeu! Fă-ne plini de credinţă în slujba noastră! Fă să lucrăm având asupra noastră binecuvântarea Ta, pentru ca mâinile noastre să fie curate de sângele şi sufletele oamenilor! AMIN!

15

TOT

Iubiţii mei tovarăşi de luptă!

Noi suntem puţini şi lupta noastră este grea, de aceea se cade ca fiecare dintre noi să-şi concentreze eforturile la maximum. Luptătorii Domnului ar trebui să fie bărbaţi aleşi ai adunării, ba chiar ai întregii lumi, căci aceasta o cer timpurile în care trăim; de aceea lozinca noastră să fie: *înainte! Tot înainte!* înainte în cultivarea dumneavoastră; înainte în cultivarea darurilor dumneavoastră şi în har; înainte în vrednicie; înainte în asemănarea cu Domnul Isus Cristos, Mântuitorul nostru.

Vreau să mă opresc asupra fiecărui punct, începând cu cel mai puţin important şi continuând cu celelalte.

1. întâi de toate, trebuie să-mi spun mie însumi şi dumneavoastră tuturor, că *trebuie să înaintăm în cultivarea minţii noastre.* Nu trebuie să apărem înaintea Dumnezeului nostru sub înfăţişarea noastră cea mai rea. Nici fiind în cea mai bună formă nu suntem vrednici să aducem prinos lui Dumnezeu; ce§ puţin jertfa noastră să nu fie ciuntită, nici întinată, în urma trândăviei noastre.

„Să iubeşti pe Domnul, Dumnezeul tău, din toată inima ta" poate că nu este atât de greu de realizat pe cât este a-L iubi cu toată puterea ta sufletească. Pe aceasta trebuie să I-o dăm tot atât de mult, ca inima şi sufletul nostru, care trebuie bine înzestrat, pentru a nu-I aduce ca jertfă un vas gol. în slujba noastră avem nevoie de minte. Au trecut timpurile când predicatorul putea face o greşeală gramaticală, fără urmări. Chiar la sate unde, potrivit tradiţiei, „nimeni nu ştie nimic" se răspândeşte cultura şi o astfel de lipsă la predicator împiedică mai mult ca altădată o lucrare binecuvântată. Vorbitorul doreşte ca ascultătorii săi să-şi noteze mesajul evanghelic, dar ei îşi notează şi greşelile tale de exprimare, şi râd de ele după predică, în loc să vorbească între ei în mod serios despre ceea ce au auzit din Cuvântul lui Dumnezeu. Trebuie să tindem spre cea mai înaltă cultură spirituală, şi anume: întâi trebuie să adunăm cunoştinţa cu care să ne umplem grânarul, apoi să ne formăm judecata pentru a putea cerne cele adunate şi, în sfârşit să păstrăm ceea ce am învăţat, cum se păstrează grânele vânturate în hambar. Poate că nu toate aceste trei puncte sunt la fel de importante, dar toate sunt de neapărată trebuinţă unui lucrător creştin.

♦ Această prelegere a fost adresată absolvenţilor Colegiului Pastoral, precum şi al studenţilor, de unde rezultă aiiumitte diferenţe de exprimare.

Trebuie să ne ostenim mult pentru a *ne îmbogăţi cunoştinţele,* mai cu seamă pe terenul învăţăturii biblice. Nu trebuie să ne mărginim la o singură ramură. Astfel, nu vom exercita întreaga putere a minţii noastre. Dumnezeu a creat lumea pentru oameni şi Ie-a dat judecată pentru a o stăpâni şi a o întrebuinţa. Omul este, ca să spun aşa, chiriaşul, iar natura casa lui vremelnică; de ce să nu intre în toate camerele ei? De ce să nu se bucure de toate bucatele curate pe care i le-a pus pe masă Atotputernicul Tată? însă datoria noastră de căpetenie este să studiem Sfânta Scriptură. Cea mai importantă treabă a fierarului este să pună potcoave la cai. Deci să-1 lăsăm să-şi vadă de lucrul lui, fără să-i pretindem să fie în stare să încingă un înger cu un brâu de aur; iar dacă nu poate potcovi un cal eşuează în meseria de fierar. Este un lucru de mai puţină importanţă să fii în stare să scrii cel mai strălucit poem, dacă nu poţi predica bine, care va avea ca efect mângâierea sfinţilor şi încredinţarea păcătoşilor de starea lor. Citiţi şi studiaţi Biblia, sludiaţi-o cât mai adânc, cu toate mijloacele pe care le puteţi avea la îndemână. Gândiţi-vă că astfel de mijloace le stau la dispoziţie chiar credincioşilor obişnuiţi, cu mult mai mult decât pe vremea părinţilor noştri. De aceea trebuie, dacă vreţi să fiţi luminătorii ascultătorilor dumneavoastră, să cunoaşteţi Biblia cât se poate de profund şi de temeinic. Căutaţi să înţelegeţi ceva din toate ştiinţele, dar înainte de toate acestea ţineţi-vă privirea aţintită zi şi noapte, la Legea Domnului, cum făcea psalmistul.

însuşiţi-vă o cultură teologică temeinică şi nu vă lăsaţi rătăciţi de luarea în râs a celor ce o fac, fiindcă nu înţeleg nimic din ea. Mulţi predicatori nu sunt ascultaţi din pricină că nu au o cultură teologică. Nu poate dăuna nimic nici celui mai înfocat evanghelist şi-1 poate păzi de dese greşeli simple dacă este un teolog cu studii academice, un om cult. Cât de des se aude astăzi cum unii, extrăgând câte un verset izolat, strigă: „Evrika! Evrika!" (Am găsit! Am descoperit!), şi li se pare că au descoperit un adevăr nou. Dar *descoperirea* lor nu era un diamant, ci numai un ciob de sticlă. Dacă ar înţelege să compare

ceea ce este duhovnicesc cu lucruri duhovniceşti, dacă ar şti ceva despre învăţătura sfântă a marilor şi renumiţilor cercetători ai Bibliei din timpurile trecute, nu s-ar pripi să se fălească atât de mult cu descoperirea lor minunată.
Să ne familiarizăm cât mai temeinic cu marile învăţături ale Cuvântului lui Dumnezeu şi să fim puternici în lămurirea Scripturii. Nici o predică nu va avea o influenţă atât de durabilă contribuind astfel la zidirea Bisericii, ca predica lămuritoare. Desigur că nu trebuie să ajungă nimeni atât de fără judecată, încât să neglijeze, din pricina aceasta, lucrarea de îndemnare, însă nu vă pot asigura ferm că, pentru a lucra cu urmări fericite, trebuie să fiţi comentatori ai Bibliei. Dar atunci trebuie să înţelegeţi dumneavoastră înşivă Cuvântul lui Dumnezeu şi trebuie să-1 puteţi lămuri în aşa fel încât oamenii să fie înălţaţi prin Cuvânt. Orice alte cărţi aţi studia, acordaţi prioritate scrierilor apostolilor şi proorocilor. *„Cuvântul lui Dumnezeu să locuiască din belşug în voi."*
Deci dacă puneţi pe primul plan Cuvântul lui Dumnezeu, nu neglijaţi să vă ocupaţi şi de alte domenii ale ştiinţei. Prezenţa Domnului Isus pe pământ a

sfinţit ţinuturile naturii şi ceea ce a curăţat El, voi să nu numiţi necurat. Tot ce a creat Tatăl ceresc este al vostru, şi ar trebui să trageţi învăţăminte din aceasta. Puteţi citi cu folos jurnalul unui cercetător al naturii sau vreo descriere de călătorie. Ba chiar într-un ierbar vechi sau în manualul unui chimist puteţi găsi miere, ca Samson în hoitul leului pe care 1-a ucis. Sunt perle în stridii şi fructe în crengile cu ţepi. Urmele picioarelor adevăratei ştiinţe naturale, îndeosebi ale istoriei naturii, sunt bogate în învăţăminte. Geologia, cât se ocupă de fapte, nu de plăsmuiri fanteziste, este plină de comori. Plină de învăţăminte este istoria; ce privelişti măreţe ne arată ea! Dar fiecare domeniu al stăpânirii lui Dumnezeu este foarte bogat în învăţătura aleasă. Mergeţi pe urmele ştiinţei, după cum aveţi vreme, prilej şi înclinaţie. Nu vă temeţi că aţi putea să ajungeţi prea învăţaţi. Acolo unde harul este din belşug, conştiinţa nu vă va îngâmfa şi nu va dăuna simplicităţii dv în Evanghelie. Slujiţi Domnului cu cultura pe care v-aţi însuşit-o, şi mulţumiţi-I că vă foloseşte ca pe un corn de berbec, dar dacă se iveşte posibilitatea de a deveni o trâmbiţă de argint, folosiţi-o.
Am mai spus că trebuie să ne dezvoltăm armonios şi *capacitatea de a judeca.* Acest lucru este deosebit de important în timpul nostru. Mulţi aleargă după orice lucru nou şi sunt încântaţi de orice născocire. învăţaţi să deosebiţi adevărul de ceea ce este fals, şi nu vă veţi rătăci. Alţii stau lipiţi cu îndărătnicie de principii învechite, care poate că nu sunt decât rătăciri vechi. în Cuvântul lui Dumnezeu este scris clar: *„Cercetaţi toate lucrurile şi păstraţi ce este bun.'"(l* Tes. 5.21). Aşadar, ni se recomandă sita şi ciurul. Fraţii mei, omul care L-a rugat pe Dumnezeu să-i deschidă ochii ca să poată vedea adevărul şi să recunoască toate înrâuririle Lui, cel care a dobândit o judecată dreaptă prin continua exercitare a facultăţilor mintale, acela este vrednic să conducă oştirea Domnului. Dar aceasta nu o au toţi. Mulţi primesc orice, numai dacă li se vorbeşte serios; este trist dar adevărat. Ei înghit medicamentul oricărui şarlatan spiritual, numai dacă acesta are îndrăzneala să se arate a fi de bună credinţă. Nu fiţi copii în ceea ce priveşte judecata, ci cercetaţi cu grijă absolută orice lucru mai înainte de a vi-1 însuşi. Rugaţi pe Duhul Sfânt să vă înveţe a face deosebire între binele şi răul pe care le întâlniţi; atunci nu veţi conduce pe păşuni otrăvite turma pe care o păstoriţi, ci pe islazuri bune. Şi dacă aţi acumulat cunoştinţe şi v-aţi format puterea de judecată, păstraţi bine ce aţi învăţat, în zilele noastre, unii oameni îşi caută gloria luându-se după toate vânturile; ei nu păstrează nimic cu hotărâre şi, de altfel, nici nu au nimic care să merite să fie păstrat. Ei cred astăzi altceva decât ce au crezut ieri, şi mâine vor crede altceva decât ceea ce cred azi; şi ar fi un profet mai mare decât Isaia cel care să le spună ce vor crede în viitor, pentru că îşi schimbă dispoziţia sufletească; ei se schimbă ca vremea. Pot fi bine intenţionaţi, dar la ce foloseşte activitatea lor? Ei pot fi de bună-credinţă, dar chiar pomii buni, dacă-i muţi prea des nu aduc roadă, pentru că puterea lor se pierde prin răsădirea repetată.

însuşiţi-vă adevărul şi păstraţi-1 bine şi cu hotărâre în minţile dumneavoastră. Primiţi un adevăr nou, *dacă este un adevăr,* dar cugetaţi bine înainte de a crede că s-a găsit o lumină mai bună decât lumina soarelui. Cei ce strigă pe toate uliţele, ca vânzătorii de ziare ai unor ediţii speciale, un adevăr nou, nu au, de cele mai multe ori, nici o valoare. Adevărul-fecioară mândră - nu are nevoie să se fardeze cu orice învăţătură nouă a zilei şi să-şi pună podoabe de ocazie ca Izabela; adevărul se mulţumeşte cu frumuseţea cu care s-a născut şi, în ceea ce este esenţial, înfăţişarea lui este ieri, azi şi întotdeauna aceeaşi.
Oamenii care se schimbă atât de des, au nevoie, în primul rând, de o schimbare din temelie. învăţaţii noştri, care au felul lor de a gândi modern, nu aduc decât pagubă fără margini, asemănându-se cu Nero care cânta la vioară pe un turn când Roma ardea la picioarele lui. Sufletele se pierd, iar ei îşi storc mai departe teoriile lor. Iadul işi deschide larg gura ca să înghită mulţimi de oameni, iar cei care ar trebui să

predice mântuirea urmăresc căi noi de gândire. învăţaţii ucigaşi de suflete vor afla că vestita lor învăţătură nu va fi o dezvinovăţire în ziua judecăţii. Pentru Numele lui Dumnezeu, învăţaţi cum să salvaţi sufletele oamenilor şi porniţi apoi la lucru. Nu cugetaţi la nesfârşit cum se prepară cea mai bună pâine şi în acest timp să lăsăm lumea să moară de foame. Este timpul să ştim ce trebuie să-i învăţăm pe alţii; dacă nu, să renunţăm la lucrarea noastră. Să înveţi mereu şi să nu recunoşti adevărul? Aşa ceva nu este posibil pentru un credincios adevărat. Am văzut în Roma o statuie reprezentând un băiat care îşi scotea o ţeapă din picior; mi-am continuat călătoria şi m-am întors peste un an; băiatul era tot acolo, căutând să facă acelaşi lucru. Acesta să fie modelul nostru? „îmi modelez crezul în fiecare săptămână", mi-a mărturisit într-o zi un creştin. Cu ce să asemăn aceşti oameni nehotărâţi? Nu sunt ca nişte păsări călătoare, care zboară de la Golden Horn şi ar trebui să fie văzute la Constantinopol, şi nu se odihnesc niciodată? Nimeni nu le-a văzut vreodată din întâmplare pe apă sau pe uscat, pentru că totdeauna plutesc în aer. Băştinaşii le numesc „suflete pierdute" căutând odihnă şi negăsind-o. Cu siguranţă, oamenii care nu-şi găsesc odihna în adevăr, dacă ei înşişi nu sunt mântuiţi, în cele din urmă este foarte puţin probabil că vor conduce pe alţii la mântuire. Cel care nu poate comunica certitudinea adevărului, nu trebuie să se mire dacă îl părăsesc ascultătorii. Trebuie ca noi să cunoaştem adevărul, să căutăm să-1 înţelegem. Să-1 ţinem cu tărie. Altfel, nu putem spera să-i ajutăm pe alţii să-1 creadă.
Deci, fraţii mei, însuşiţi-vă cunoştinţe, formaţi-vă o judecată sănătoasă şi, după aceea, siliţi-vă să fiţi nişte lucrători temeinici şi înrădăcinaţi în adevăr. Umpleţi-vă mereu hambarul, vânturaţi grânele, păstraţi-le în grânarul dumneavoastră şi atunci veţi înainta duhovniceşte!
2. Trebuie să ne dăm osteneala de a ajunge *oratori destoinici;* deci şi în această privinţă să mergem înainte. încep de la bază, care prezintă o mare importanţă, pentru că este regretabil ca tocmai picioarele acestui chip să fie de lut. Nimic nu este lipsit de importanţă din ceea ce poate fi util scopului nostru. Lipsea numai cuiul, de aceea a pierdut calul potcoava şi nu a putut fi folosit în

luptă animalul atât de frumos! Potcoava era numai o ramă lipsită de importanţă care lovea pământul, şi totuşi gâtul înconjurat cu sclipiri de fulger nu mai folosea la nimic când nu mai erau potcoavele. Un bărbat poate deveni inapt pentru slujba duhovnicească pentru totdeauna, nu din cauza unei lipse în ceea ce priveşte caracterul lui, ci numai din cauza epuizării mentale sau datorită felului său de a vorbi. Trebuie dar să ne corectăm dicţia.
Nu toţi au acelaşi talent de a vorbi şi nici cei mai destoinici în această privinţă nu-şi ajung propriul lor ideal. Dacă cineva îşi poate închipui că a predicat bine, îl sfătuiesc să se lase de predică. El ar fi atunci tot atât de înţelept ca acel pictor care îşi sfărâmă paleta şi îi spune soţiei sale: „Nu voi mai picta; sunt mulţumit de lucrul meu şi cunosc din aceasta că puterea mea s-a sfârşit".
Cine se socoteşte desăvârşit în arta de a vorbi, confundă, desigur, limbuţia cu elocvenţa şi polologhia cu demonstrarea. Puteţi avea oricât de multe cunoştinţe, predicatori destoinici nu veţi fi dacă nu aveţi darul de a învăţa pe alţii. Cunoaşteţi slujitori care şi-au greşit cariera, şi evident nu au nici un dar pentru aceasta; faceţi aşa ca despre dumneavoastră nimeni să nu gândească acest lucru. Unii predicatori au o expunere de nesuportat: te descurajează sau te adoarme. Nici un cloral nu poate egala vreodată unele discursuri în ceea ce priveşte însuşirea de a provoca somnul; nici o fiinţă omenească dacă nu are darul unei răbdări infinite nu ar putea suporta să-i asculte mult timp şi natura face bine să dea eliberare victimei prin somn. De curând spunea cineva despre un anumit predicator că are tot atâta talent de a predica, pe cât are o stridie. Eu am considerat că asemenea cuvinte erau o insultă pentru stridie, căci această biată stridie se deschide la timpul potrivit, şi ea ştie când trebuie să se închidă. Pentru unii predicatori ar fi o adevărată pedeapsă dacă li s-ar impune să-şi asculte propriile lor predici. Probabil că ar striga atunci ca şi Cain: *„Pedeapsa mea este prea grea ca s-o pot suferi!"* De nu am ajunge şi noi sub o atât de gravă pedeapsă!
Trebuie să ne dăm osteneala de a ajunge să avem şi o *vorbire clară.* Dacă un om nu-şi poate exprima gândurile, într-un mod lămurit, dovedeşte că el însuşi nu este lămurit. Ascultătorul obişnuit, care nu poate urmări şirul ideilor predicatorului, nu trebuie să-şi facă o vină din asta. Vina este a predicatorului, a cărui datorie categorică este să vorbească destul de lămurit. Când priveşti într-un puţ sec, ţi se pare că este foarte adânc, dar dacă are apă, o vezi luminând, strălucind. Unii predicatori socotiţi adânci, par astfel numai fiindcă sunt ca nişte puţuri seci, având numai frunze uscate, câteva pietre şi probabil una sau două pisici moarte. Dacă este apă vie în predica dumneavoastră, aceasta poate fi foarte adâncă, dar o va face clară numai lumina adevărului. Trebuie să vorbiţi atât de lămurit, încât nu numai să fiţi înţeleşi, dar să nu fiţi înţeleşi greşit.
Vorbirea noastră nu trebuie să fie numai lămurită, ci şi *convingătoare;* graiul nostru trebuie să fie apăsat. Unii cred că reuşesc strigând, dar o nimeresc greşit. Ce este contrar minţii sănătoase (absurditatea), nu devine raţional când strigi în gura mare, Dumnezeu nu ne cere să strigăm ca şi cum am vorbi la zece mii de oameni, când de fapt noi ne adresăm la trei sute. A fi tare, înseamnă a expune

adevărul cu putere, cu forţa logicii. Felul nostru de vorbire să fie *natural* şi vioi. Nădăjduiesc că am renunţat la toate amabilităţile oratorilor de meserie: goana după efect, stârnirea artificială asupra unui punct, pauze calculate dinainte, atitudine teatrală, declamarea şi mai ştiu eu ce alte apucături mai puteţi observa la predicatorii cu pretenţii care supravieţuiesc pe faţa pământului. Din nefericire, mai există predicatori care îşi permit astfel de greşeli. De s-ar termina odată cu ei! Vioi, natural şi simplu - acest fel de a predica va fi binecuvântat de Dumnezeu.

Pe lângă multe altele, trebuie să învăţăm *arta de a convinge.* Unii din fraţii noştri au mare influenţă asupra oamenilor; alţii care, poate, sunt mai înzestraţi, DU>U acesta influenţă. Ei nu pot să se apropie sufleteşte de oameni, nu pot să-i influenţeze, nici să-i mişte. Unii predicatori îi apucă de guler, în predicile lor, pe ascultători şi caută să le vâre pe gât adevărul cu forţa; alţii, parcă ar recita nişte predici ţinute în termeni atât de generali şi atât de reci, încât ai putea crede că vorbesc locuitorilor unei planete îndepărtate, ale căror preocupări şi nevoi nu-i privesc deloc.

învăţaţi arta de a câştiga oamenii! Acest lucru vă va reuşi, dacă vă îndreptaţi cât mai des către Domnul. Dacă nu greşesc, istoria ne spune că atunci când un războinic a vrut să-1 omoare pe Dariu, fiul său, care era mut din naştere, strigă pe neaşteptate: *‚flu ştii că acesta este regele?"* Dragostea pentru tatăl său i-a dezlegat limba. Tot astfel va găsi şi dragostea noastră cuvintele, dacă privim la Domnul nostru Care a fost răstignit pentru păcatele noastre. Oricât de puţin am fi în stare să vorbim, numai aşa s-ar putea arăta acest dar în noi. Şi gândul la Dumnezeul cel înfricoşat ar trebui să ne împingă spre a convinge pe oameni. Trebuie dar să pătrundem în ei cu Evanghelia pentru a-i face să se împace cu Dumnezeu, ca să fie fericiţi.

Fraţii mei, luaţi seama la credincioşii care caută să aducă păcătoşi la Domnul Isus Cristos, învăţaţi secretul lor şi nu vă odihniţi până nu veţi avea aceeaşi putere. Poate că aceia sunt oameni foarte simpli, modeşti. Dacă însă vedeţi că lucrarea lor este binecuvântată, spuneţi: *Aşa vreau să fac şi eu!* Dacă auziţi vor-bindu-se despre.un predicator admirat, dar prin predica lui nimeni nu este întors la Dumnezeu, atunci să gândiţi: *Aceasta nu înseamnă nimic pentru mine; eu nu caut admiraţie şi vază; eu vreau să lucrez numai spre fericirea altora!* De aceea, predica dumneavoastră să devină tot mai lămurită, tot mai puternică, tot mai naturală şi tot mai convingătoare. *Adaptaţi- vă auditoriului dumneavoastră.* Acesta este un lucru foarte însemnat. Predicatorul care vorbeşte unor oameni culţi, ca şi cum ar ţine o predică în stradă, este un om fără minte; dimpotrivă, cel ce se joacă cu denumiri ştiinţifice şi vorbe cărturăreşti printre mineri şi hamali, este cu atât mai fără judecată. încurcătura de limbi de la Babei este cu mult mai răspândită decât gândim noi. De atunci vorbeşte nu numai fiecare neam, dar şi fiecare pătură socială limba sa. Unul din Billingsgate nu îl poate înţelege pe unul din Brasenose. Deoarece omul din popor nu poate învăţa limbajul universitar, trebuie ca universitatea să înveţe limba poporului. „Noi vorbim

limba străzii", spunea Whitefield, şi aceasta spre cinstea lui. Dar când în salonul de recepţie al contesei de Huntingdon cuvântarea lui i-a mişcat şi i-a fermecat pe nobilii necredincioşi adunaţi acolo, el s-a folosit de un alt fel de a vorbi. Limba lui a fost înţeleasă în amândouă cazurile, căci era potrivită cu fiecare din cele două feluri de ascultători; el nu a folosit *ipsissima verba,* pentru că atunci vorbirea lui şi-ar fi pierdut claritatea ei în una din situaţii, şi ar fi fost argou pentru nobilime sau limba greacă pentru cei simpli. Trebuie ca şi în felul de a vorbi să ne facem totul pentru toţi. Acela este cel mai bun orator, care poate vorbi celor ce aparţin oricăreia din toate păturile sociale, ca să poată fi înţeles de toţi şi să le mişte inimile. Aveţi grijă ca nimeni să nu ne ia înainte în îndemânare şi în stăpânirea limbii noastre materne.

Iubiţii mei tovarăşi de luptă, nu uitaţi că limba noastră este ca o sabie pe care ne-a dat-o Dumnezeu, spre a lupta pentru El. Despre Domnul nostru se poate spune că din gura Lui ieşea o sabie cu două tăişuri. Păstraţi-vă sabia dv ascuţită! Deprindeţi-vă a vorbi în aşa fel încât nimeni să nu vă întreacă în expunere! Nu vă îndemn la aceasta pentru că aveţi mari diferenţe, nu, ci aud adesea spunându-se: „Seminariştii se cunosc după felul lor de a vorbi: simplu şi îndrăzneţ!" Se poate deci să stăpâniţi darul vorbirii, dar vă rog mult să vă siliţi spre a ajunge la desăvârşire.

3. Fraţilor, ocupaţi-vă înainte de toate cu formarea *caracterului* dv, pentru ca să înaintaţi şi în această privinţă. Să-şi noteze fiecare, din amănuntele despre care vorbesc acum, pe cele care îl privesc pe el; nu am în vedere anumite persoane. Am vrea să ajungem, ca oameni duhovniceşti, la idealul cel mai înalt; aceasta nu ne va reuşi, cu toată destoinicia şi oratoria noastră, dacă nu avem înalte calităţi morale. Sunt greşeli pe care trebuie să le aruncăm, cum a aruncat apostolul Pavel năpârca ce se lipise de mâna lui; şi sunt virtuţi pe care trebuie să ni le însuşim cu orice preţ.

Moliciunea şi slăbiciunea i-a făcut pe neînchipuit de mulţi să cadă. Să ne ferim cu toată grija, ca să nu murim de mâna Dalilei! Trebuie să ajungem stăpâni peste orice pasiune şi peste orice nărav. Dacă nu ne

putem stăpâni pe noi înşine, cum putem fi atunci îndrumătorii unei adunări?
Trebuie să lepădăm orice urmă de mândrie şi aroganţă. Dumnezeu nu binecuvântează pe cine se crede mare. Chiar când lăudăm lucrarea Duhului Sfânt în noi, suntem aproape de hotarele laudei de sine. în Biblie este scris: *„Să te laude altul nu buzele tale!" şi* să fii foarte bucuros dacă celălalt este atât de înţelept şi tace.
Trebuie să ne ţinem temperamentul în frâu. Nu este o greşeală dacă avem temperament. Oamenii care sunt moi ca o gheată veche nu valorează, de obicei, nici ei mai mult. Nu spun: „Să aveţi temperament", ci spun:„Dacă aveţi temperament, fiţi stăpâni pe el". Mulţumesc Domnului când văd un predicator care are destul temperament, ca să se mânie pe cele rele şi să ia partea dreptăţii cu hotărâre. Totuşi, temperamentul este o sabie cu două tăişuri, care răneşte adesea pe cel ce o mânuieşte. A fi blând, a ceda rugăminţilor, a suferi mai degrabă nedreptatea decât a face un lucru nedrept, aceasta trebuie să fie purtarea noastră,

acesta trebuie să fie felul nostru de a fi. Dacă vreunul dintre dumneavoastră îşi iese uşor din fire, să aibă grijă ca aceasta să nu se întâmple decât împotriva Diavolului; atunci poate, din partea mea, să se înfurie cât va vrea.
Trebuie să ne stăpânim, de asemenea, tendinţa spre uşurătate. Este o mare deosebire între darul de a fi mereu bine dispus şi păcătui uşurătăţii. Există o uşurătate specifică celui ce nu poate râde din inimă, ia totul în glumă; aceasta corespunde unei mentalităţi nestatornice, superficiale, nenaturale. Pentru a râde din inimă, trebuie să fii tot atât de puţin uşuratic, ca atunci când trebuie să şi plângi din inimă. Prin uşurătate înţeleg ncsinceritatea în cele mai însemnate lucruri, acea spoială de evlavie, care îşi face iluzii despre ea însăşi, dar este slabă şi superficială.
Evlavia nu este o glumă, nici o formă goală. Să nu care cumva să fiţi actori. Nu le creaţi oamenilor serioşi impresia că nu vă luaţi lucrarea în serios şi că sunteţi nişte simpli slujbaşi. A fi fierbinte pe buze şi rece la inimă este un semn de pierzare. Dumnzeu să ne ferească de pretenţii şi superficialitate! Nu vreau să fim nişte fluturi din grădina Domnului. Nu trebuie însă nici să fim nişte fanatici furioşi. Sunt unii oameni care au fost născuţi din femeie, dar ai putea crede că au fost alăptaţi de o lupoaică, aşa cum se zice despre Remus şi Romulus. Astfel de eroi războinici pot comanda în domeniul ideilor, dar în împărăţia Domnului Cristos se potrivesc mai bine bunăvoinţa faţă de oameni şi dragostea faţă de fraţi. Să nu fim judecători de eretici; nu ne credem fără greşeală (infailibili), încât să ridicăm ruguri cu cărbunii prejudecăţii şi ai bănuielii pentru a-i arde pe toţi care sunt de altă părere.
Sunt tot felul de obiceiuri, curiozităţi şi ciudăţenii, pe care nu le pot enumera una câte una, dar pe care trebuie să le combatem, căci micile greşeli stânjenesc adeseori lucrarea noastră, în timp ce, poate, secretul reuşitei noastre constă în a le stăpâni. Nu consideraţi ca neînsemnat nimic care vă împiedică în lucrarea dumneavoastră. Alungaţi-i din templul sufletului dumneavoastră nu numai pe cei ce vând oi şi boi, dar şi tarabele speculanţilor de porumbei.
Nu trebuie doar să ne descotorosim de defecte, ci să câştigăm şi virtuţi. Cine nu este sincer şi deschis, nu va lucra prea mult pentru Dumnezeu. Dacă pornim la lucru cu diplomaţie (cu gânduri ascunse), dacă nu suntem destul de drepţi şi sinceri, vom naufragia în curând. Angajaţi-vă, înainte, iubiţi fraţi, ca, dacă va fi nevoie, să fiţi săraci şi dispreţuiţi, ba chiar să vă pierdeţi viaţa, dar să nu lucraţi niciodată în mod necinstit.
Trebuie să manifestaţi, de asemenea, o atitudine de curaj sfânt şi îndrăzneală pozitivă. Prin aceasta nu înţeleg neobrăzarea, lipsa de ruşine, aroganţa, ci curajul omului care face şi spune liniştit ce este drept, care, cu orice pericol, merge drept înainte şi face lucrul acesta fără să aştepte mulţumirea de la cineva. Mă miră faptul că atâţia credincioşi nu au curajul să le spună fraţilor lor adevărul. Mulţumesc lui Dumnezeu că pot spune despre mine că nu există nici un membru şi nici un slujitor al Bisericii din care fac parte şi, în general, nici un om căruia nu i-aş spune cu îndrăzneală, în faţă, ceea ce spun şi la spate. Situaţia pe care o

am în Biserică o datorez, în primul rând, lui Dumnezeu, şi, în al doilea rând, faptului că nu sunt diplomat şi spun totdeauna ce gândesc. Obiceiul de a spune oamenilor numai lucruri plăcute este periculos şi condamnabil. Dacă spui unuia într-un fel, iar altuia într-alt fel, într-o bună zi ei vor afla aceasta şi atunci ţi-ai pierdut bunul tău nume în mjilocul lor. Omul cu două feţe, omul nesincer, ajunge cu timpul să fie dispreţuit de oameni, şi aceasta pe bună dreptate. înainte de toate, să nu fiţi laşi, căci laşitatea duce la minciună. Dacă vreţi să spuneţi ceva despre o anumită persoană, întrebaţi-vă mai întâi: *I-o pot spune în faţă?* Atât şi nu mai mult puteţi spune când judecaţi pe cineva. Dacă vă faceţi din aceasta o regulă, veţi fi feriţi de mii de greutăţi şi vă veţi câştiga stimă din partea tuturor. Dacă aveţi curaj şi sunteţi sinceri, nu puteţi avea şi râvnă de neînvins? Dar ce este râvna? Cum s-o descriem? Dacă o aveţi, veţi şti şi ce este ea. Lăsaţi-vă mistuiţi de dragostea Domnului Isus Cristos! Să vă ardă mereu în

inimi focul acesta; nu să ne înflăcăreze numai în timpul predicii, şi în timpul nostru liber să se stingă. Avem nevoie de stăruinţă, de hotărâre îndârjită, de o încăpăţânare sfântă, de lepădare de sine, de blândeţe şi de curaj de neînvins, învăţaţi să vă concentraţi cu toată forţa asupra slujbei dumneavoastră. Adu-naţi-vă gândurile, învioraţi-vă şi oţeliţi-vă toate puterile duhovniceşti şi sufleteşti într-o direcţie unică, pentru ca să curgă într-un singur şuvoi neîmpărţit. Unor oameni nu le reuşeşte aceasta; ei se împart şi cad. Adunaţi-vă trupele şi arunca-ţi-le împreună asupra duşmanului. Nu încercaţi deloc să fiţi mari când într-o direcţie, când în alta, - mereu una după alta - şi nimic statornic, ci predaţi-vă întreaga fiinţă Domnului şi Mântuitorului Isus Cristos, puneţi absolut totul la picioarele Lui, Care Şi-a dat viaţa, Şi-a vărsat sângele şi a murit pentru dumneavoastră.
4. înainte de toate, avem nevoie de destoinicie duhovnicească, de daruri ale harului pe care numai Domnul poate să ni le acorde şi să le facă să lucreze în noi. Iată lucrul de căpetenie. Altele sunt preţioase, dar aceasta este de nepreţuit. Trebuie să fim plini de Dumnezeu, bogaţi în Dumnezeu. Trebuie să ne cercetăm şi să ne cunoaştem pe noi înşine. Predicatorul trebuie să fie mare în ştiinţa care se ocupă cu studiul inimii omeneşti, în înţelepciunea experienţei izvorâte din adâncul inimii. Există două şcoli aie experienţei, şi nici una nu vrea să înveţe de la cealaltă. Noi însă vrem să învăţăm de la amândouă. Una vorbeşte despre copiii lui Dumnezeu, ca de unii care cunosc adânca şi nespus de reaua stricăciune a inimii şi răutatea firii lor şi care simt în fiecare zi că, în firea lor pământească, nu este nimic bun. Ei spun: „Nu are viaţă din Dumnezeu, omul care nu recunoaşte acestea, nu le simte şi nu le trăieşte zilnic trecând prin experienţe amare".
Zadarnic li se vorbeşte acestor creştini despre slobozenie şi bucurie în Duhul Sfânt. Despre aşa ceva, ei nici nu vor să audă. Să învăţăm totuşi de la aceşti credincioşi mărginiţi, căci adevărul pe care îl arată ei, nu poate fi ignorat de către un predicator, fără a fi păgubit. Martin Luther spunea că ispita ar fi cel mai bun învăţător al predicatorului. Este mult adevăr în acesta propoziţie.
Altă şcoală de credincioşi se ocupă, în primul rând - şi bine face - cu lucrarea Duhului Sfânt, care curăţă în chip desăvârşit sufletul credinciosului şi face
203
din el un templu al lui Dumnezeu. Dar ei vorbesc, ca şi cum păcatul şi ispita nu le-ar mai putea face nimic; strigă de bucurie, ca şi cum s-ar fi dat bătălia şi s-ar fi câştigat biruinţa. Şi de la ei avem de învăţat ceva important: să ne ridicăm pe vârfurile strălucitoare ale Hermonului şi Taborului, şi să fim luminaţi de gloria Domnului nostru. Să nu vă temeţi că veţi deveni prea sfinţi sau prea plini de Duhul Sfânt!
Fiţi înţelepţi în toate privinţele pentru a înţelege oamenii: când se află în toiul luptei, sau când trăiesc clipe de mare bucurie, şi a-i ajuta astfel potrivit cu nevoile lor. Recunoaşteţi unde v-a adus Adam şi ce a făcut din dumneavoastră Duhul Sfânt. Să nu vă ocupaţi numai cu o latură şi să uitaţi pe celelalte. Dacă există cineva care trebuie să strige: *„O, nenorocitul de mine! Cine mă va izbăvi de acest trup de moarte?",* apoi acela se cuvine să fie predicatorul, căci trebuie să fim ispitiţi în toate felurile, ca să putem mângâia pe alţii. într-un vagon de calc ferată, am văzut nu de mult pe un biet om, care îşi întinsese piciorul pe bancă. Conductorul îi spuse: *„Pernele n-au fost făcute pentru a-ţi pune pe ele încălţămintea dumitale murdară."* După plecarea conductorului, omul şi-a ridicat din nou piciorul pe bancă, spunându-mi: *„Cu siguranţă, că acest omn-aa vut niciodată piciorul rupt în două locuri; altfel nu ar fi atât de aspru faţă de mine".*
Când aud cum unii fraţi, care trăiesc comod cu un venit material bun, îi mustră pe alţi oameni greu încercaţi, pentru că nu pot fi vioi şi voioşi, mă gândesc că fraţii respectivi nu ştiu nimic despre mădularele frânte, pe care alţii trebuie să le poarte cu ei în călătoriile lor. Fraţii mei, învăţaţi a cunoaşte pe om când acţionează duhovniceşte, ca şi atunci când cade pradă unor impulsuri fireşti. Studiaţi-1 când îşi arată părţile cele mai bune, precum şi atunci când şi le arată pe cele mai rele; învăţaţi să-i cunoaşteţi firea, secretele lui, patimile lui. Din cărţi nu putem învăţa aceste lucruri. Trebuie să aveţi experienţă duhovnicească, iar pe aceasta nu v-o poate da decât Dumnezeu.
însă cea mai însemnată dintre toate este cunoaşterea Celui ce este Medicamentul pentru toate bolile. Căutaţi să-L cunoaşteţi tot mai profund pe Domnul Cristos, staţi la picioarele Lui. Priviţi fiinţa Lui, lucrarea Lui, suferinţa Lui, splendoarea Lui, ocupaţi-vă zilnic cu El, bucuraţi-vă necurmat de prezenţa Lui! A cunoaşte pe Domnul Isus Cristos este cea mai bună ştiinţă. Veţi deveni înţelepţi dacă vă ocupaţi cu înţelepciunea; nu vă poate lipsi puterea dacă aveţi părtăşie cu Atotputernicul Fiu al lui Dumnezeu. Recent, am văzut în Italia o mică ferigă care creştea lângă un izvor, aşa că frunzele ei străluceau şi licăreau tot timpul sub stropiturile apei. Era totdeauna verde; nici seceta verii, nici gerul iernii nu o vătăma. Aşa să rămânem mereu sub influenţa dragostei Domnului Isus Cristos. Fraţii mei, rămâneţi cu Dumnezeu! Nu-L căutaţi numai câteodată, ci rămâneţi în El în permanenţă. O zicală italiană spune: „Unde nu intră soarele pe fereastră, intră medicul pe uşă". Unde nu luminează Domnul Cristos, sufletul acesta este bolnav. încălziţi-vă la razele Lui şi veţi fi în slujba Lui plini de putere întotdeauna. Duminica trecută am predicat dintr-un text al cărui cuprins mă copleşea: *„J^imeni nu cunoaşte deplin pe*

Fiul afară de Tatăl". Le spuneam ascultătorilor mei:
204
„Sărmanii păcătoşi, care au venit prin credinţă la Domnul Isus Cristos, cred că-L cunosc deja. La fel gândesc sfinţii care de 60 de ani umblă cu El, şi totuşi ei nu sunt decât nişte începători. Duhurile celor drepţi care se închină Lui necurmat de 5000 de ani, îşi închipuie că-L cunosc, dar ei tot nu-L cunosc în întregime: nimeni nu-L cunoaşte deplin, afară de Tatăl! Numai Dumnezeu cel veşnic îl cunoaşte în întregime, de aceea, dacă facem din Domnul Isus singurul subiect al cugetărilor noastre, studiul nostru va fi Iară margini, meditarea noastră va fi nelimitată.
Pe scurt, dacă vrem să fim puternici, trebuie să ne formăm după chipul Domnului nostru. Ce bine dacă am putea semăna cu El! Binecuvântată fie crucea pe care o ducem în suferinţă, dacă suferim pentru a ne asemăna cu El! Dacă semănăm cu El, vom avea ungerea Duhului Sfânt pentru slujba noastră; iar fără această ungere ce valoare are slujba noastră?
Trebuie să urmărim sfinţirea întregii noastre fiinţe. Ce este sfinţirea? Nu constă ea oare dintr-un echilibru al caracterului aşa fel încât nici o trăsătura să nu fie disproporţionată în detrimentul alteia? Sfinţenia nu se reduce la moralitate. Moralitatea este ca o statuie rece, fără viaţă, sfinţenia este viaţa. Trebuie să fiţi sfinţi. Şi chiar dacă v-ar lipsi un dar duhovnicesc sau n-aţi avea elocvenţă, bizuiţi-vă pe următorul fapt: o viaţă sfântă are, în ea însăşi, o putere minunată, şi înlocuieşte multe lipsuri; este predica cea mai bună. Să urmărim deplina curăţie şi sfinţirea pe care Domnul ni lc-a făgăduit. Vrem ca, prin lucrarea Duhului Sfânt, să ne asemănăm cu Domnul Isus Cristos, atât cât este cu putinţă în această lume plină de păcate. Domnul să ridice întregul nostru seminar la o treaptă mai înaltă, şi aceasta spre slava Lui!
5. Dar încă n-am terminat ceea ce aveam de spus. De aceea adaug: continuaţi a vă *îndeplini cu râvnă* misiunea încredinţată de Domnul, fiind convinşi că, în final, vom fi recunoscuţi după lucrările noastre. Trebuie să fim la fel de puternici în faptele noastre ca şi în cuvintele noastre. Sunt unii fraţi buni care nu lucrează nimic. Marea doctrină a celei de a doua veniri a lui Cristos îi face să stea cu gurile deschise, cu ochii aţintiţi la cer, aşa că eu sunt gata să întreb: *„Bărbaţidin Plymouth, de ce staţi şi vă uitaţi la cer?"* Realitatea că Domnul Isus Cristos va reveni nu este un motiv pentru o stare de visare, ci pentru a lucra în puterea Duhului Sfânt. Nu fiţi nişte scormonitori care pierd vremea cu un paragraf greu de înţeles din Apocaiipsa şi, în felul acesta, neglijează să-i înveţe pe cei neştiutori, sau să li-L vestească săracilor pe Mântuitorul. Lăsaţi visările şi apucaţi-vă în mod serios de lucru!
Ouăle sunt foarte bune pentru consum, dar trebuie să iasă şi pui din ele. Un ou poate fi mare cât unul de struţ, însă dacă nu este nimic în el decât coji, arun-caţi-1! Dacă însă ajungeţi la vreun rezultat, atunci Dumnezeu să binecuvânteze meditarea şi cercetarea dv, chiar dacă rezultatele încă nu sunt pe măsura aşteptărilor. Dar trebuie să se realizeze fapte, trebuie să fie salvate suflete. Scrieţi tractate, dar aţi salvat nişte suflete de iad? Mă interesează sârguinţa dumneavoastră în conducerea unei şcoli; dar câţi copii aţi câştigat pentru Domnul? Suntem bucuroşi să auzim despre acele întâlniri speciale, dar câţi au fost, cu asemenea ocazii, înlr-adevăr născuţi din Dumnezeu? Sunt sfinţii edificaţi?
205
Păcătoşii se întorc la Dumnezeu? A rătăci de colo-colo nu este un progres, cu toate că unii sunt de această părere. îi văd într-un permanent *Elysium,* în plină activitate, spunând:,,Ne simţim în largul nostru". Dumnezeu să ne păzească de a trăi confortabil în timp ce păcătoşii se îndreaptă fără escală spre iad! Călătorind de-a lungul munţilor în Elveţia, veţi vedea indicatoare pe drum, şi în viaţa fiecărui slujitor al Evangheliei trebuie să fie urmele unei munci asidue.
Fraţilor, lucraţi, lucraţi şi iar lucraţi! în timp ce atâtea societăţi şi asociaţii ţin adunări şi şedinţe, dumneavoastră lucraţi ceva: căutaţi să câştigaţi suflete, cât mai multe suflete pentru Domnul Dumnezeu! Prea mult şi prea des vorbim, vorbim şi iar vorbim; şi aceasta spre bucuria Satanei, vicleanul vrăjmaş al sufletelor noastre. Lăsaţi făurirea de planuri şi tot ce nu este după voia lui Dumnezeu! Porniţi la lucru ca nişte bărbaţi adevăraţi! Bătrânul Suvarov cu principiile sale strategice aparte este generalul pe care-1 îndrăgesc. El a ordonat: „înainte! înainte şi loveşte inamicul! Fără teorii! Formaţi coloane! încărcaţi arma! Atacaţi pe vrăjmaşi!" Observaţi că el a vorbit puţin dar categoric şi cuprinzător.
Singura noastră ţintă este să salvăm suflete, dar despre aceasta nu trebuie să vorbim mult, ci s-o facem prin puterea lui Dumnezeu. Să păstrăm o necurmată părtăşiecu El!
6. Şi acum, trebuie să vă spun un lucru pe care ţin cu tot dinadinsul să nu-1 trec cu vederea. Se impune o schimbare de mentalitate şi referitor *la alegerea câmpului de activitate.* Şi voi încerca astăzi să fiu purtătorul de cuvânt al celor ce nu pot vorbi pentru ei înşişi, şi anume marea mulţime a păgânilor. Adunările noastre au destui predicatori, dar avem nevoie de bărbaţi care să zidească pe pământ nou. Cine este gata s-o facă? Avem noi - dumneavoastră şi cu mine - o imagine corectă a situaţiei în care se află naţiunile lumii? Milioane de oameni nici nu au auzit vreodată de Numele Domnului Isus Cristos. Multe sute de mii au văzut, poate, doar o singură dată în viaţa lor, un misionar, dar ei nu ştiu nimic

despre împăratul nostru. Să-i lăsăm, oare, pradă pierzării? Putem noi să ne ducem în linişte la culcare şi să dormim, în timp ce China, India, Japonia şi alte popoare se pierd în păcatele lor? Sunt mâinile noastre curate de sângele lor? Nu avem noi datorii faţă de ei? Nu ar trebui să ne întrebăm: *Sunt eu convins că trebuie să devin misionar?,* ci: *Sunt cu convins că nu trebuie să devin misionar?* Numai cine are motive care îl constrâng să nu fie misionar, este scutit de această datorie. Ce-mi răspundeţi, fraţii mei? Vă adresez tuturor această întrebare. Şi aş vrea să vă spun că n-am formulat nici o întrebare pe care nu mi-am pus-o mie însumi în mod sincer. Cred că, dacă unii dintre cei mai buni predicatori ai noştri s-ar duce printre ei, aceasta ar înviora foarte mult râvna acelor Biserici. Eum-am întrebat cinstit dacă ar fi chemarea mea să mă duc. Dar după o chibzuire serioasă, am găsit că datoria mea este să rămân pe loc, şi cred că cei mai mulţi dintre credincioşi ar aproba hotărârea mea; m-aş duce însă cu bucurie, dacă aceasta ar fi chemarea mea.
Fraţilor, gândiţi-vă şi dumneavoastră la aceasta în modul cel mai serios. Păgânii trebuie să fie aduşi la Dumnezeu. El are printre **ei** o mulţime nenumărată de aleşi; **noi** trebuie să-i căutăm până îi vom găsi. Multe din piedicile care ne
206
stăteau în cale au fost înlăturate; toate ţările ne sunt deschise, distanţele de altădată au fost reduse mult. Fără îndoială, nu mai avem darul limbilor de la Cincizecime, dar posibilităţile oferite de tipar îl suplinesc cu prisosinţă. Ce uşor se învaţă astăzi limbi străine! Riscurile misionarismului nu ar trebui să ţină pe loc un adevărat bărbat, chiar dacă ar fi foarte mari; dar astăzi nu se mai poate vorbi de ele. în multe sute de locuri, unde crucea Domnului Isus Crislos nu este cunoscută se poate ajunge fără pericol. Cine vrea să meargă? Să meargă fraţii tineri, destoinici, care nu au încă familie. Fiecare tânăr care intră în acest seminar, ar trebui să se gândească bine la acest lucru şi să se consacre lucrării misionare, dacă nu sunt motive puternice împotrivă.
Realitatea arată că se găsesc greu oameni chiar pentru coloniile noastre, căci am primit cereri din Australia la care a trebuit să dăm un răspuns negativ. N-ar trebui să fie aşa! încă se mai găsesc printre noi predicatori cu lepădare de sine; în mijlocul nostru mai există creştini care vor să misioneze în străinătate din dragoste pentru Domnul Isus Cristos. Misiunea duce mare lipsă de bărbaţi. Dacă s-ar găsi, Biserica ar putea îngriji de nevoile lor, sau mai precis, a şi pus la dispoziţie mijloacele necesare. Fraţii mei, abia atunci voi fi convins că seminarul nostru îşi face datoria, când voi vedea că studenţii mei luptă în primele rânduri pentru Domnul Isus, în toate ţările. Dacă Dumnezeu vă pune pe inimă să vă duceţi, cred că veţi fi printre cei mai buni misionari, căci veţi face din predicarea Evangheliei slujba dumneavoastră principală, şi în această slujbă stă adevărata putere de la Dumnezeu. Aş vrea ca adunările noastre să urmeze pilda pastorului Harms din Germania; fiecare membru al adunării lui s-a consacrat în adevăr lui Dumnezeu. Ţăranul a dat din produsele câmpului său, lucrătorul a dat din venitul muncii sale. Unul a donat o casă mare unde să studieze viitorii misionari. Predicatorul Harms adună bani pentru un vas, care urmează să fie echipat pentru călătoria în Africa. Atunci va trimite misionari şi un număr mare de oameni din Biserica sa, ca să întemeieze între sălbatici mici adunări creştine. Când vor fi Bisericile noastre pătrunse de acelaşi spirit de misionarism şi la fel de întreprin-zătoare? Priviţi pe fraţii moravi, cum fiecare din ei se face misionar şi ce rezultate binecuvântate obţine. Să nu ne însuşim spiritul lor? Este acest spirit cel bun? Atunci este bine să-1 avem şi noi. Nu trebuie numai să spunem: „Aceşti moravi, sunt într-adevăr, oameni admirabili!" ci trebuie să devenim şi noi astfel de oameni admirabili!
Domnul Isus Cristos nu a făcut nimic mai mult pentru fraţii moravi decât a făcut pentru noi; ei nu sunt datori să facă o jertfă mai mare ca noi. De ce noi rămânem atât de mult în urmă? Când citim despre bărbaţi eroici, care au părăsit totul pentru Domnul Isus Cristos, să nu ne mulţumim doar să-i admirăm, ci să-i şi imităm. Cine vrea să-i imite acum? Deci, la lucru! Nu este nici unul din noi care să se consacre Domnului? *înainte!* Acesta trebuie să fie cuvântul nostru de ordine. Rugaţi-vă toţi ca în timpul acesta Duhul să spună: *„Alegeţi-Mi pe* ***Baruaba şi pe*** *Sau I pentru* ***lucrarea la care i-am chemat".*** **înainte! în** Numele Domnului, înainte!

16

CU

NCV01A P€ A[1] *CAUZA*

Unele lucruri sunt adevărate iar altele sunt false: eu privesc acest fapt ca pe o axiomă; dar există multe persoane care, în mod evident, n-o cred. Principiul curent al generaţiei actuale pare să fie: „Unele lucruri sunt ori adevărate, ori false, în funcţie de puctul de vedere din care le priveşti. Negrul este alb şi albul este negru în funcţie de împrejurări şi nu are prea mare importanţă cum le denumeşti. Adevărul cu siguranţă este adevărat, dar ar fi nepoliticos să spunem că opusul este o minciună; nu trebuie să fim fanatici, ci să ne amintim motoul: „Câţi oameni, atâtea minţi". Strămoşii noştri erau foarte minuţioşi cu

privire la menţinerea bornelor de hotar; ei aveau noţiuni solide în legătură cu particularităţile definite ale învăţăturii revelate şi erau foarte tenace cu privire la ceea ce considerau că este scriptural; ogoarele lor erau protejate cu ajutorul gardurilor vii şi al şanţurilor, dar fiii lor au smuls gardurile vii, au umplut şanţurile, au nivelat totul şi s-au jucat de-a capra cu pietrele de hotar. Şcoala gândirii moderne râde de caracterul sigur al Reformatorilor şi al puritanilor; ea promovează teologia liberală glorioasă şi, în scurt timp, va publica o alianţă impresionantă între rai şi iad, sau mai degrabă, o combinare a celor două locuri în termeni concilianţi de îngăduinţă reciprocă, permiţând minciunii şi adevărului să stea alături, ca şi cum leul ar putea locui împreună cu mielul. Totuşi, pentru toate acestea, am credinţa fermă - şi demodată - că unele învăţături sunt adevărate şi că afirmaţiile diametral opuse acestora nu sunt adevărate; că, atunci când „nu" este faptul, „da" îşi pierde forţa şi că, atunci când „da" poate fi confirmat, „nu" trebuie să fie abandonat. Cred că gentilomul care a dezorientat atât de mult timp tribunalele noastre este ori sir Roger Tichborne, ori altcineva; încă nu sunt în stare să concep ca el să fi fost moştenitorul cel adevărat şi un impostor în acelaşi timp. Totuşi, în problemele religioase, punctul de vedere modern este tocmai această libertate de opinie.
Fraţilor, noi avem o credinţă nestrămutată şi suntem trimişi cu un mesaj clar din partea lui Dumnezeu. Nu suntem lăsaţi să „fabricăm" mesajul „din mers". Nu suntem trimişi de Stăpânul nostru cu o delegaţie generală care ar suna cam aşa: „Predicaţi cum gândiţi în inima voastră şi cum inventaţi în mintea voastră. Ţineţi-vă în pas cu timpurile. Spuneţi-le oamenilor orice vor ei să audă, şi vor fi mântuiţi". Cu siguranţă, nu este aşa. Există ceva clar în Biblie. Nu este chiar ca o grămadă de ceară, căreia să-i dăm forma pe care-o dorim sau ca un

sul de stofă, care urmează a fi tăiat în funcţie de moda curentă. Gânditorii moderni privesc evident Scripturile ca pe o cutie de scrisori cu care ei se pot juca şi cu care pot face tot ce vor, sau ca pe o sticlă a unui vrăjitor, din care ei pot scoate ce le place, de la ateism la spiritism. Sunt prea demodat pentru a cădea la picioarele acestei teorii, închinându-mă în faţa ei. Există ceva *spus mie personal* în Biblie - spus mie, cu siguranţă - nu pus în faţa mea cu un „dar" şi cu un „poate" şi cu un „dacă" şi cu un „se poate" şi cu 50 000 de suspiciuni în spate, ci revelat mie ca un fapt infailibil, care trebuie să fie crezut şi al cărui opus este o eroare fatală, care vine de la tatăl minciunii.
De aceea, convinşi de existenţa adevărului şi a minciunii şi că există adevăruri în Biblie şi că Biblia conţine un mesaj clar, care trebuie să fie crezut de oameni, suntem determinaţi să fim hotărâţi în legătură cu ceea ce-i învăţăm pe alţii. Trebuie să avem de-a face cu oameni care sunt ori pierduţi, ori mântuiţi, şi ei nu vor fi mântuiţi printr-o învăţătură greşită, cu siguranţă.
Trebuie să vorbim despre Dumnezeu, ai Cărui servitori suntem, iar El nu va fi onorat de minciunile pe care le exprimăm noi şi nici nu ne va da răsplată, spunând: „Bine, rob bun şi credincios, tu ai denaturat Evanghelia mai mult decât a făcut-o cineva vreodată". Noi stăm într-o poziţie foarte solemnă şi-spiritul bătrânului Mica ar trebui să fie al nostru - el a spus: *„Pentru că Domnul, Dumnezeul meu, înaintea Căruia stau, trăieşte, orice îmi spune Domnul, aceea voi vorbi".* Suntem chemaţi să spunem nici mai mult, nici mai puţin decât Cuvântul lui Dumnezeu, dar suntem decişi să transmitem acel Cuvânt într-un spirit care să-i convingă pe fiii oamenilor că noi îl crederi pe Dumnezeu, indiferent ce cred ei despre Cuvântul Lui, şi că încrederea pe Ci re o avem în El nu ne va fi clătinată.
Fraţilor, de ce lucruri ar trebui să fim convinşi? Ei bine, există gentilomi printre noi, care-şi imaginează că nu există principii nestrămutate de urmat. Cineva mi-a spus: „Mă gândesc că vreo câteva învăţături pot fi considerate ca fiind demonstrate: probabil este stabilit că există un Dumnezeu; dar n-ar trebui să-I dogmatizăm personalitatea; multe pot fi spuse despre panteism". Astfel de oameni se strecoară printre slujitorii Evangheliei, dar sunt, în general, destul de vicleni să-şi ascundă lărgimea minţilor în spatele frazeologiei creştineşti, comportându-se, astfel, în concordanţă cu principiile lor, pentru că regula lor fundamentală este aceea că adevărul nu contează.
în ceea ce ne priveşte - pe mine, cel puţin - sunt sigur că există un Dumnezeu şi intenţionez să predic acest adevăr ca un om care este absolut sigur de el.. Dumnezeu este Creatorul cerului şi al pământului, Stăpânul înţelepciunii şi Domnul îndurării. Fie ca Numele Lui să fie binecuvântat în veci de veci! Nu vom avea nici o întrebare sau vreo polemică în privinţa Lui.
Suntem absolut siguri că Sf. Scriptură, Biblia, este Cuvântul Lui şi că este inspirată - nu inspirată în sensul în care pot fi inspiraţi Shakespeare, Milton şi Dryden, ci într-un sens infinit superior - astfel încât, stipulând faptul că avem textul exact, considerăm cuvintele sale ca fiind infailibile. Noi credem că tot ce

este exprimat în Sfânta Carte şi ne vine din partea lui Dumnezeu trebuie să fie acceptat de către noi ca fiind declaraţia Lui certă, şi nimic mai puţin. Ferească Dumnezeu să fim prinşi în capcană de acele interpretări variate ale *modus-w\\ii* inspiraţiei, care fac puţin mai mult decât să-1 piardă. Cartea este o

„producţie" divină; este perfectă şi este ultima curte de apel - Judecătorul care pune capăt neînţelegerilor". în ceea ce mă priveşte, consider o hulă la adresa Făcătorului meu însuşi gândul de a pune la îndoială caracterul infailibil al Cuvântului Său.
De asemenea, suntem siguri în ceea ce priveşte doctrina binecuvântatei Trinităţi. Nu putem explica cum pot fi Tatăl, Fiul şi Duhul Sfânt, fiecare din Fi distinct şi perfect în Sine însuşi şi, în acelaşi timp, că Aceştia trei sunt Una, astfel încât nu există decât UN Dumnezeu; totuşi, noi credem cu adevărat această doctrină şi intenţionăm s-o predicăm, fără a ţine cont de unitarianism, socinia-nism [învăţăturile lui Faustus Socinus (1539-1604), un reformator religios raţionalist care neagă Trinitatea, şi divinitatea lui Cristos şi susţine că mântuirea se obţine doar prin practicarea virtuţilor exemplificate de viaţa lui Cristos *(N. IM)* sabelianism sau de vreo altă eroare. Vom susţine ferm, pentru totdeauna, doctrina Trinităţii în Unitate.
Şi, fraţilor, nu vom avea voci nesigure când vom vorbi despre jertfa Domnului nostru Isus Cristos. Nu putem să excludem sângele în predica noastră, căci dacă am face-o, viaţa ei s-ar stinge, şi ar fi afectată însăşi temelia Sf. Scripturi: *„Sângele este viaţa..."* înlocuirea (substituirea) făcută de Cristos, jertfirea Lui în locul păcătosului, pentru binele poporului Său, astfel încât acesta să poată trăi prin FI, - aceasta trebuie să proclamăm până la moarte.
Nici o clipă nu-i vom permite minţii noastre să fie nedecisă în ceea ce-L priveşte pe măreţul şi gloriosul Duh al lui Dumnezeu - faptul existenţei Lui, personalitatea Lui, puterea lucrării Lui, necesitatea influenţei Lui, siguranţa că nici un om nu poate fi regenerat altfel decât prin FI; că noi suntem născuţi din nou prin Duhul lui Dumnezeu, că Duhul sălăşluieşte în cei ce cred că El este Autorul a tot ceea ce este bun în ei, Cel Care-i sfinţeşte şi îi păstrează şi fără de Care ei nu pot face nimic bun: nu vom ezita câtuşi de puţin să predicăm despre aceste adevăruri.
Necesitatea absolută a naşterii din nou este, de asemenea, o certitudine. Noi n-avem nevoie de demonstraţie când atingem acest punct. Nu-i vom otrăvi niciodată pe oameni cu ideea că o transformare morală este suficientă, ci le vom spune mereu: *„Trebuie sa vă naşteli din nou".* N-am înţeles ceea ce a spus predicatorul scoţian atunci când bătrânul John Macdonald Ie-a ţinut celor din congregaţia lui o predică de evanghelizare; predicatorul scoţian a spus: „Fi, domnule MacDonald, predica pe care aţi ţinut-o a fost foarte bună, dar ea nu-şi are locul aici, pentru că nu cunosc nici măcar o persoană din congregaţia mea care să nu fi fost regenerată". Biet suflet, mai mult ca sigur el însuşi nu era regenerat. Nu, n-avem îndrăzneala să-i linguşim pe ascultătorii noştri, ci trebuie să continuăm a Ic spune că ui s-au născut păcătoşi şi că trebuie să se nască sfinţi-, altfel, niciodată nu vor putea vedea Faţa lui Dumnezeu.
210
Caracterul înspăimântător al păcatului - iată, de asemenea, ce nu vom ezita să proclamăm. Vom vorbi despre acest subiect atât cu tristeţe, cât şi cu convingere şi, deşi unii oameni foarte înţelepţi pun întrebări grele despre iad, nu vom ezita să vestim ameninţarea judecăţii divine şi faptul că Domnul a spus: *,^\ceştia vor merge în pedeapsa veşnică, iar cei neprihăniţi vor merge în viaţa veşnică".*
Nu vom fi nehotărâţi nici în proclamarea gloriosului adevăr, conform căruia mântuirea este doa^ prin har. Dacă noi înşine suntem mântuiţi, ştiu că numai harul suveran a realizat acest lucru şi simţim că la fel trebuie să li se întâmple şi altora. Vom exclama: „Har! har! har!", cu toată puterea noastră, prin viaţa şi moartea noastră.
De asemenea, vom fi decişi în ceea ce priveşte justificarea noastră prin credinţă, pentru că mântuirea este dată *„nu prin fapte, ca să nu se laude nimeni".* Mesajul nostru va fi „Viaţa într-o privire la Cel Crucificat". încrederea în Răscumpărătorul va fi acel har mântuitor, pe care îl vom ruga pe Domnul să-1 implanteze în inimile tuturor ascultătorilor noştri.
Şi orice alt lucru, pe care noi îl considerăm a fi adevărat în Scripturi, v» fi predicat de către noi cu hotărâre. Dacă există chestiuni discutabile sau relativ lipsite de importanţă, vom vorbi despre ele cu o asemenea hotărâre, încât ele să fie atrăgătoare. Dar chestiunile care nu pot fi puse la îndoială, care sunt esenţiale, fundamentale, vor fi declarate de către noi fără a ne bâlbâi şi fără a-i întreba pe oameni: „Ce aţi dori să vă spunem?" Da, şi fără justificarea: „Aceasta este părerea mea, dar s-ar putea ca alţii să aibă dreptate". Noi trebuie să predicăm Evanghelia, însă în nici un caz ca şi cum am prezenta *opiniile m astre,* ci ca fiind planul lui Dumnezeu - mărturisirea Domnului cu privire la propriul Lui Fiu şi la mântuirea oamenilor pierduţi. Dacă ni s-ar fi încredinţai sarcina de a alcătui noi Evanghelia, am fi modificat-o, pentru a fi pe placul acestui secol modest; dar, nedându-ni-se vreodată sarcina de a crea Vestea cea Bună, ci doar de a o repeta, nu îndrăznim să facem altceva decât ceea ce ni s-a încredinţat să facem. Noi îi învăţăm pe alţii ceea ce ne-a învăţat Dumnezeu. Dacă nu facem aceasta, nu suntem potriviţi pentru poziţia în care ne aflăm. Dacă am o servitoare în casa mea şi trimit prin ea un mesaj unei persoane aflate la uşă iar ea îl modifică cu dc-la-sine putere, ea poate să distrugă însăşi esenţa mesajului procedând astfel şi va fi răspunzătoare pentru ceea ce a făcut. Nu va mai rămâne multă vreme în slujba mea, întrucât eu am nevoie de o servitoare care să repete ceea ce.spun eu cât mai fidel,

cuvânt cu cuvânt; dacă ea procedează astfel, eu sunt răspunzător de mesaj, nu ea. Dacă vreun om s-ar supăra auzind ceea ce a spus ea, respectivul ar fi foarte nedrept; el ar trebui să se certe cu mine, nu cu persoana pe care am angajat-o să fie „gura" mea.
Cel ce are Cuvântul lui Dumnezeu, să-1 proclame cu credincioşie şi astfel nu va trebui să le răspundă contestatarilor cu nimic altceva decât cu cuvintele: *„Aşa vorbeşte Domnul".* Deci, aceasta este chestiunea în legătură cu care noi am luat o decizie categorică.
211
Cum putem să arătăm ţeastă hotărâre? Nu trebuie să avem grijă cum să răspundem la această întrebare; hotărârea noastră se va arăta dar şi la momentul eportun. Dacă noi credem un adevăr, cu toată inima, vom fi hotărâţi în ceea ce-1 priveşte. Cu siguranţă că nu trebuie să arătăm hotărârea noastră prin acel fanatism încăpăţânat, furios şi crud, care-1 împiedică să aibă şansa şi speranţa mântuirii, precum şi posibilitatea de a fi regenerat sau chiar de a deveni onest, pe orice om care, întâmplător, diferă de noi cu privire la culoarea unui solz al marelui leviatan. Unii par a fi, în mod natural, „tăiaţi pe cruce"; ei sunt confecţionaţi să fie raşpe şi raşpe vor fi. Decât să se supere pe dumneavoastră, vor prefera să plină o întrebare despre culoarea invizibilului sau despre masa vreunei substanţe inexistente. Ei sunt puşi pe ceartă cu dumneavoastră nu datorită importanţei problemei luate în discuţie, ci din pricina puternicei lor dorinţe de a se afla ei întotdeauna în centrul atenţiei. Nu colindaţi lumea cu pumnul strâns pentru luptă, purtând un revolver teologic în buzunarul pantalonilor. N-are nici un sens să fiţi un fel de cocoş de armă, purtaţi de colo-colo pentru a arăta spiritul dumneavoastră combativ sau să fiţi un câine terier al ortodoxiei, gata să se năpustească asupra şobolanilor neortodocşi. Practicaţi *suaviter in modo* la fel ca *fortiterin re.* Fiţi pregătiţi de luptă şi să aveţi întotdeauna sabia încătărămată la coapsă, dar să aveţi o teacă; n-are nici un sens să vă fluturaţi arma înaintea tuturor ca să provocaţi un conflict, după exemplul preaiubiţilor noştri prieteni din „Insula de Smarald", despre care se spune că-şi scot hainele la Donnybrook Fair şi le târăsc pe pământ, strigând, în timp ce-şi flutură veşmintele: „Este vreun gentilom atât de bun încât să calce pe marginea hainei mele?" Aceştia sunt teologi cu un sânge atât de cald şi de generos, încât nu au niciodată pace dacă nu sunt implicaţi din plin în război.
Dacă dumneavoastră credeţi Biblia cu adevărat, veţi fi ferm hotărâţi s-o susţineţi din anumite puncte de vedere mai sensibile. însuşi tonul dumneavoastră vă va trăda sinceritatea; veţi vorbi ca o persoană care are ceva de spus, ceva despre care ea ştie că este adevărat. V-aţi uitat vreodată la un tâlhar atunci când intenţionează să spună o minciună? Aţi observat felul în care încearcă s-o exprime? Lui îi ia.mult timp pentru a fi în stare să spună o minciună bine, pentru că organele faciale n-au fost constituite şi adaptate iniţial pentru exprimarea, în condiţii normale/a unor minciuni. Când un om ştie că îţi spune adevărul, totul îi dovedeşte sinceritatea. Orice judecător care regizează un interogatoriu contradictoriu ştie dacă un martor este sincer sau înşelător. Adevărul îşi are propriul aer şi propria manieră, propriul ton şi accent. în boxa martorilor este un tip ignorant de la ţară; avocatul părţii adeverse încearcă să-1 încurce şi să-1 zăpăcească, pe cât posibil; dar, în tot acest timp, el îşi dă seama că martorul este onest şi zice în sinea lui: „Mi-ar plăcea să-i distrug mărturia tipului ăstuia, pentru că îmi va aduce mari prejudicii." Ar trebui ca un predicator creştin să aibă întotdeauna acelaşi aer de adevăr; nu numai că el duce mărturia pentru adevăr, ci vrea ca şi alţi oameni să simtă acel adevăr şi să-i cunoască personal puterea; el ar trebui să aibă, în tonul său, mai multă hotărâre decât are un simplu
212
martor, care menţionează fapte ce pot fi crezute sau nu, fără vreo consecinţă serioasă bine pregătită. Luther a fost omul deciziei. Nimeni nu s-a îndoit de faptul că el crezut ce a spus. El vorbea ca un tunet pentru că era fulger în credinţa lui. Omul predica peste tot, pentru că întreaga lui natură credea. Puteai spune: „Ei bine, poate fi nebun sau să se înşele total, dar cu siguranţă crede ceea ce spune. El este întruchiparea credinţei; prin buzele lui se revarsă inima".
Dacă vrem să manifestăm o hotărâre fermă în favoarea adevărului, trebuie s-o facem nu numai prin vocea şi ţinuta noastră, ci şi prin acţiunile noastre zilnice. Viaţa unui om are întotdeauna mai multă putere decât vorbirea lui; când oamenii îl observă, ei îi consideră faptele *lire* iar vorbele *pence.* Dacă viaţa şi învăţăturile lui se contrazic, toţi cei care-1 văd îi

acceptă acţiunile şi-i resping predica. Un om poate şti enorm despre adevăr şi totuşi să fie un martor vătămător în numele acestuia, pentru că nu-i face cinste. Vraciul din clasica poveste care îi făcea reclamă unui leac infailibil pentru vindecarea răcelii, tuşind şi strănutând după fiecare propoziţie a panegiricului său, poate servi drept imagine şi simbol al unui predicator lipsit de evlavie. Satirul din fabula lui Esop a fost indignat de omul care sufla cald şi rece din aceeaşi gură, şi pe drept cuvânt. Nu cunosc nici o metodă mai sigură de a-i prejudicia pe oameni de adevăr decât a-i aduce laude acestuia prin intermediul unor oameni cu caracter îndoielnic. Când Diavolul s-a transformat în predicator în ziua Domnului nostru, Stăpânul i-a poruncit să tacă; Lui nu-i păsa de laudele lui Satan. Este ridicol să auzi „adevăr bun" de la un amvon rău; este ca făina într-un sac cu cărbuni. Ultima dată când am fost într-unui din oraşele noastre din Scoţia, am auzit despre un idiot de la azil că se credea un mare personaj istoric. Cu o solemnitate profundă, bietul individ a luat un aer impresionant, exclamând: „Sunt Sir William Wallace! Daţi-mi un pic de tutun!" Coborârea de la sir William Wallace la tabac a fost mai curând absurdă decât gravă; totuşi n-a fost nici atât de absurdă, nici atât de tristă ca imaginea unui ambasador declarat al crucii lui Cristos când acesta este hrăpăreţ, lumesc, pasionat sau leneş. Cât de ciudat ar fi să-1 auzi pe un om spunând: „Sunt un slujitor al Dumnezeului Cel Preaînalt şi voi merge oriunde pot obţine cel mai mare salariu. Sunt chemat să lucrez numai pentru slava lui Isus şi nu mă voi duce nicăieri decât dacă Biserica respectivă are o situaţie respectabilă. Pentru mine, a trăi este Cristos, dar nu pot s-o fac sub 500 de lire pe an."

Frate, dacă adevărul este în tine, el va izvorî din întreaga ta fiinţă aşa cum emană parfumul din fiecare ramura a arborelui de santal; el te va cârmui aşa cum alizeul mişcă vapoarele, umflându-le toate pânzele; îţi va consuma întreaga fire cu energia lui, aşa cum focul arde toţi copacii pădurii. Adevărul nu-ţi acordă pe deplin prietenia lui până când nu poartă toate faptele tale sigiliul lui.

Trebuie să ne exprimăm ataşamentul nostru deplin faţă de adevăr prin sacrificiile pe care suntem gata să le facem. într-adevăr, aceasta este cea mai eficientă şi cea mai obositoare metodă. Trebuie să fim gata să renunţăm la orice şi la tot pentru principiile pe care le-am adoptat; trebuie să fim gata mai degrabă să-i

jtgşkn pe cei mai buni suporteri ai noştri, să-i îndepărtăm pe cei mai apropiaţi prieteni ai noştri decât să ne înşelăm conştiinţele. Trebuie să fim gata mai degrabă să ajungem nişte sărmani cerşetori şi să avem reputaţia de lepădături decât să fim neloiali. Putem muri, dar nu putem nega adevărul. Costul este evaluat deja şi suntem -hotărâţi să cumpărăm adevărul cu orice preţ şi şă-1 „vindem" fără bani. în zilele noastre, un asemenea spirit este foarte puţin răspândit. Oamenii au o credinţă salvatoare şi-şi salvează propriile persoane din necaz; ei au mult discernământ şi ştiu pe care parte este unsă cu unt felia lor de pâine; ei au inimă largă şi reprezintă toate lucrurile pentru toţi oamenii - dacă, pe orice cale, ei pot salva mai mulţi oameni. Există o mulţime de javre care l-ar urma pe orice om care le-ar da carne. Ele sunt printre primele care ar lătra la o fermă hotărâre, şi ar numi-o dogmatism încăpăţânat sau^fanalism ignorant. Verdictul lor acuzator nu ne produce nici o supărare: ne aşteptăm la el.

Mai presus de toate, trebuie să ne exprimăm zelul pentru adevăr prin străduinţa continuă de a-1 menţine în orice vreme, în maniera cea mai tandră şi mai iubitoare, şi totuşi foarte serios şi ferm. Nu trebuie să le vorbim membrilor congregaţiilor noastre ca şi cum am fi pe jumătate adormiţi. Predica noastră nu trebuie să fie articulată sforăind. Trebuie să aibă putere, viaţă, energie, vigoare. Trebuie să punem toată personalitatea noastră în ea şi să arătăm că râvna Casei lui Dumnezeu ne-a absorbit.

Cum să ne manifestăm hotărârea? Desigur, nu prin ciupirea unei singure corzi şi prin repetarea continuă a aceloraşi adevăruri, cu declaraţia că le credem. O astfel de acţiune n-ar putea să i se impună decât unui incompetent. Flaşneta nu este un model de hotărâre; ea poate avea persistenţă, dar aceasta nu-i tot una cu consistenţa. Aş putea să numesc câţiva fraţi, care au învăţat patru sau cinci doctrine şi le „scârţâie" mereu, cu o monotonie veşnică. Sunt întotdeauna bucuros când îşi „scârţâie" melodiile pe o stradă aflată departe de locuinţa mea. Modul de a ne manifesta fermitatea în credinţă nu este acela de a plictisi prin repetare continuă.

Fraţii mei, *vă veţi întări hotărârea* amintindu-vă importanţa acestor adevăruri pentru propriile dumneavoastră suflete. Sunt păcatele dumneavoastră iertate'? Aveţi vreo nădejde a cerului? Cum vă afectează adevărurile solemne ale eternităţii? Cu siguranţă, fără aceste lucruri nu sunteţi mântuiţi - de aceea, trebuie să vă ancoraţi de ele, pentru că aţi fi pierduţi dacă ele n-ar fi adevărate. Trebuie să muriţi şi, fiind conştienţi că numai aceste lucruri vă vor putea susţine în momentul final, vă ancoraţi de ele cu

toată puterea dumneavoastră. Nu puteţi să renunţaţi la ele. Cum poate un om să abandoneze un adevăr, pe care-1 consideră ca având o importanţă vitală pentru propriul său suflet? în fiecare zi, el gândeşte astfel: „Trebuie să trăiesc cu el, trebuie să mor cu el, sunt nenorocit acum şi pierdut pentru totdeauna Iară el; de aceea, cu ajutorul lui Dumnezeu, nu pot să-1 abandonez."
Propria dumneavoastră experienţă de zi cu zi vă va susţine, preaiubiţi fraţi. Sper că deja aţi realizat ce putere are adevărul pe care-1 predicaţi şi că o veţi
214
experimenta mult mai mult. Cred în teoria predestinării, pentru că sunt sigur că, dacă Dumnezeu nu m-ar fi ales, eu niciodată nu L-aş fi ales; şi sunt sigur că El m-a ales înainte de a mă naşte, şi nicidecum nu m-ar fi ales ulterior. Şi probabil că m-a ales pentru motive necunoscute de mine, pentru că eu n-am putut niciodată să găsesc vreun motiv pentru care El să mă trateze cu o iubire deosebită. Aşa că sunt forţat să accept această teorie. Cred, de asemenea, doctrina depravării inimii omeneşti, pentru că mă văd pe mine însumi depravat sufleteşte şi am zilnic dovezi că în mine nu este nimic bun. Nu pot să nu cred că trebuie să existe pocăinţă înainte de a exista iertare, pentru că însăşi conştiinţa mea o cere şi pacea mea depinde de ea. Judecătoria în miniatură din propria-mi inimă nu este satisfăcută până nu se va plăti un preţ pentru dezonorarea lui Dumnezeu. Se spune uneori că afirmaţiile cutare şi cutare nu sunt adevărate; dar, când putem să răspundem că noi le-am încercat şi le-am dovedit, ce şansă va mai avea o astfel de argumentare? Un om oferă minunata descoperire, conform căreia mierea nu este dulce. Tu spui: „Dar am mâncat puţină miere dimineaţă şi am văzut că este foarte dulce", şi răspunsul tău este concludent. El îţi spune că sarea este otrăvitoare, dar tu arăţi că eşti sănătos şi declari că ai mâncat sare în aceşti 20 de ani. El spune că este o greşeală să mănânci pâine, o eroare vulgară, o practică absurdă, demodată; dar la fiecare masă, tu faci din protestul lui subiectul unui râs copios. Dacă ţi-ai făcut un obicei din a experimenta zilnic realitatea Cuvântului lui Dumnezeu, nu mă tem că îţi vor fi clătinate convingerile cu privire la El. Acei tineri care n-au simţit niciodată că sunt păcătoşi, ci au obţinut religia lor aşa cum îşi fac baia de dimineaţă, sărind în apă, ei bine, aceştia vor părăsi religia tot aşa de iute cum părăsesc apa în care s-au scăldat. Cei ce nu simt nici bucuriile, nici mâhnirile spiritului, care indică viaţa spirituală, sunt adormiţi şi mâna lor tremurătoare nu ţine bine adevărul. Simplii cititori superficiali ai Cuvântului care, asemeni rândunelelor, ating apa cu aripile lor, sunt primii care zboară dintr-un ţinut într-altul, după cum îi conduce judecata lor personală. [îi cred „aceasta" şi cred apoi „aceea" pentru că, di' fapt, ei nu cred nimic cu tărie. Dacă ai fost vreodată târât prin noroiul şi pulberea disperării sufleteşti, dacă ai fost vreodată „întors pe dos" şi curăţat pe dinăuntru, ca un vas, de toată puterea şi mândria ta proprie iar apoi ai fost umplut cu bucuria şi pacea lui Dumnezeu, prin Isus Cristos, voi avea încredere în tine, mai mult decât în 50 000 de necredincioşi laolaltă. Ori de câte ori aud despre coada de greblă a scepticului că atacă Cuvântul lui Dumnezeu, râd în sinea mea şi gândesc: „Vai, naivule! Cum poţi să aduci obiecţii atât de superficiale? în luptele cu propria mea necredinţă, am avut dificultăţi de 10 ori mai mari." Noi, cei care ne-am luptat cu caii, nu trebuie să fim obosiţi din cauza unor lachei. (îordon Cumming şi alţii care omoară lei nu trebuie să fie înspăimântaţi de pisicile sălbatice şi nici cei care s-au luptat cu Satan nu trebuie să cedeze în faţa scepticilor pretenţioşi sau a oricărui alt servitor al Celui Rău.
Fraţii mei, dacă avem părtăşie cu Domnul Isus Cristos, nu putem fi determinaţi să ne îndoim de elementele de bază ale Evangheliei, şi nici nu putem fi
215
nedecişi. Privirea la capul încoronat cu spini şi la mâinile şi picioarele străpunse reprezintă vindecarea sigură de „îndoiala modernă" şi de toate ciudăţeniile ei. Staţi pe „Stânca veacurilor despicată pentru voi", şi veţi detesta nisipurile mişcătoare. Eminentul predicator american, seraficul Summerfield, aflat pe patul de moarte, s-a întors către un prieten din cameră, spunând: „Am aruncat o privire în eternitate. O, dacă m-aş putea întoarce să predic din nou, cât de diferit aş predica faţă de felul cum am făcut-o până acum!" Priviţi spre eternitate, fraţilor, «Iacă vreţi să fiţi hotărâţi. Amintiţi-vă cum s-a întâlnit Ateistul cu Creştinul şi cu Plin-de-nădejde pe drumul spre Ierusalim, spunând: „Nu există nici o ţară celestă. Am parcurs un drum lung şi n-am găsit-o". Apoi, Creştinul i-a spus lui Plin-de-nădejde: „N-am văzut-o noi de pe vârful Muntelui Clar, când eram cu păstorii?" A existat un răspuns! Deci, când oamenii spun: „Nu există Cristos, nu există adevăr în religie", le răspundem: „N-am stat noi la umbra Lui cu mare încântare? Na fost rodul Lui dulce pentru cerul gurii noastre? Duceţi-vă cu scepticismul vostru la aceia care nu ştiu în cine au crezut. Noi am pipăit şi am gustat din Cuvântul bun al vieţii. Ceea ce am văzut şi am auzit, aceea mărturisim; şi, fie că oamenii primesc, fie oă nu primesc mărturisirea noastră, noi nu putem decât să le-o punem înainte, pentru că vorbim ceea ce cunoaştem şi mărturisim ceea ce am văzut". Fraţilor, aceasta este calea cea sigură spre o hotărâre fermă.
Şi acum, la sfârşit, *de ce trebuie să fim hotărâţi şi curajoşi în această epocă deosebită?* Trebuie sa fim astfel pentru că această epocă este una a îndoielilor. Lumea mişună de oameni nehotărâţi aşa cum Egiptul din vechime era plin de broaşte. Te loveşti de ei pretutindeni. Toată lumea se îndoieşte de toate

cele, nu numai în religie, ci şi în politică şi în economie, în toate domeniile, într-adevăr. Este era progresului şi presupun că, de aceea, trebuie să fie era libertăţii, pentru ca întreaga societate să poată înainta puţin. Ei bine, fraţilor, întrucât epoca actuală este caracterizată prin îndoială, este înţelept din partea noastră să stăm liniştiţi acolo unde suntem siguri că avem adevărul dedesubtul nostru. Poate că, dac-ar fi o epocă a fanatismului şi oamenii n-ar învăţa, am fi mai înclinaţi să-i ascultăm pe învăţătorii noi; dar acum, latura conservatoare trebuie să fie a noastră, sau, mai degrabă, latura radicală, care este adevărata latură conservatoare. Trebuie să ne întoarcem la izvorul sau la rădăcina adevărului şi să rămânem ferm ancoraţi de ceea ce ne-a revelat Dumnezeu, şi aşa să înfruntăm scepticisniul acestor vremuri. Vecinul nostru cel elocvent, dl Arlhur Mursell, a „caricaturizat" bine epoca actuală: „Am exagerat spunând că gândirea modernă şi-a pierdut răbdarea în ceea ce priveşte Biblia, Evanghelia şi crucea? Să vedem. Ce parte a Bibliei n-a fost atacată de ea? Pentateuhul a fost scos de mult din scrierile religioase autentice, fiind considerat neautentic. Ceea ce citim despre creaţie şi despre potop este considerat ficţiune, iar legile despre bornele de hotar, din care lui Solomon nu i-a fost ruşine să citeze, sunt îngropate sau uitate pe raft."

Diverşi oameni atacă diverse părţi ale Cărţii şi diferite sisteme ochesc în diferite puncte esenţiale cu bateriile lor de prejudecăţi până când toată Scriptura

este ruptă în bucăţi de către unii şi aruncată în cele patru vânturi ale cerului, iar de către cel mai reţinut dintre vandalii cultivaţi ai aşa-zisei gândiri moderne, este condensată într-un pamflet superficial de moralitate, în locul volumului de învăţătură prin care avem viaţa veşnică. Este puţin probabil să găseşti un profet, dar a fost *analizat* de către atotştiutorii zilei cu siguranţă în aceeaşi manieră în care ar fi analizat o lucrare din biblioteca lui Mudie. Temanitul şi şuahitul nu i-au adus încercatului Iov nici jumătate din prejudecăţile înţelepţilor recunoscuţi ai timpului nostru Isaia, în loc să fie tăiat în două, este tăiat în patru şi ciopârţit apoi, în bucăţi. Profetul care plângea este înecat în propriile-i lacrimi. Ezechiel este redus la atomi printre roţi. Daniel este devorat în întregime de leii care au ajuns tobă de carte, iar Iona este înghiţit de monştrii adâncului cu o voracitate mai inexorabilă decât cea a peştelui, pentru că aceştia nu l-au mai azvârlit afară. Istoriile şi evenimentele măreţei cronici sunt negate şi contrazise cu obrăznicie, pentru că unii învăţători cu tăbliţă şi creion nu pot să-i prezinte esenţa aşa cum trebuie. Şi fiecare minune, pe care a făcut-o puterea Domnului pentru poporul Său, sau frustrarea inamicilor acestuia este dispreţuită şi considerată absurditate, pentru că profesorii nu pot face la fel cu farmecele lor. Câteva minuni pot fi credibile, pentru că liderii noştri cred că le pot face ei înşişi. Câteva fenomene naturale, pe care un oarecare doctor le poate arăta celor dintr-o companie militară într-o cameră întunecoasă sau folosind nişte dispozitive speciale, vor explica minunea de la Marea Roşie. Un aeronaut zboară cu un balon şi apoi revine pe pământ, şi aceasta explică stâlpul de foc şi norul; şi alte fleacuri de genul acesta. Şi astfel, oamenii noştri mari sunt satisfăcuţi când se gândesc că toiagul lor de jucărie a înghiţit toiagul lui Aaron; dar, când toiagul lui Aaron ameninţă să-1 înghită pe al lor, ei spun că acea parte nu este autentică şi că miracolul respectiv n-a avut loc niciodată.

Nici Noul Testament n-are o soartă mai bună decât Vechiul Testament în mâinile acestor violatori. N-au nici un strop de respect atunci când trec peste graniţa dintre cele două părţi ale Bibliei. Ei nu recunosc vocea care avertizează, strigând: *„Scoate-ţi încălţămintea din picioare, căci locul pe care calci este un pământ sfânt."* Mintea care, invocând un pretext respectuos sau altul, se opreşte din goana ei de a produce jaf spiritual, este învinuită de ignoranţă sau de slugărnicie. A ezita să calci în picioare un crin sau un ghiocel reprezintă prostia sentimentală a unui copil, iar avangarda gândirii generaţiei actuale n-are decât compătimire şi un surâs batjocoritor la adresa unui astfel de sentiment pentru că acesta „pândeşte" marşul ei triumfător către progres. Ni se spune că legendele din camera copiilor noştri sunt învechite şi că viziunile mai largi câştigă teren asupra minţilor cugetătoare. Noi nu putem crede aşa ceva. Adevărul este că puţini, foarte puţini oameni cugetători, - a căror gândire constă în negaţie, de la început până la sfârşit, şi ale căror minţi sunt afectate de o deformare sau o curbare „cronică" şi care le transformă în semne de întrebare intelectuală, - au pus bazele acestui sistem; acestor câţiva oameni nehotărâţi, dar oneşti, li s-a alăturat o şleahtă mai numeroasă, formată din persoane care pur şi simplu

n-au odihnă. Acestora din urmă li s-au alăturat oameni potrivnici spiritului şi adevărurilor Scripturii, formând împreună o gaşcă şi autointitulându-se liderii gândirii epocii. Ei au un însoţitor, e adevărat, dar din cine este format acesta? Din simplii sateliţi ai modei; din bogăţia, pedanteria şi ignoranţa unor mari mulţimi de oameni. La uşa sălii în care urmează să ţină cursuri un profesor progresist, poţi vedea un şir de trăsuri care „îmbarcă" şi „debarcă", iar datorită faptului că acestui pedant i se face reclamă de la podea până la tavan în sala de curs, se consideră că aceste doctrine câştigă teren. Dar, într-o epocă a modei, cum este aceasta, cine poate să-i bănuiască pe aceşti modişti că au vreun scop? Devine un lucru

respectabil să urmezi un anumit „nume" o perioadă şi, astfel, înfumuraţii îl urmează pe respectivul şi îşi etalează îmbrăcămintea. Cât despre scopuri, aceşti oameni n-ar mai trebui consideraţi ca având vreun scop în afară de cel la care visează - ca mai mult de o zecime din mulţimea care merge la expoziţia de la Academia Regală de Arte să aibă sarcina înţelegerii legilor perspectivei. Asta-i de făcut; şi astfel, oricine are o haină de arătat şi un fotoliu de expus, o face şi toţi cei care vor să fie la modă (şi cine nu vrea?) sunt obligaţi să avanseze odată cu epoca respectivă. Şi, de aici, vedem cum epocile mută graniţele sacre ale Noului Testament, ca şi cum ar fi sala de la Sf. Alban sau sala de curs a unui profesor; şi doamnele îşi trag trenele, şi filfizonii îşi expun ghetele pe baza autorităţii acestuia sau a autenticităţii aceluia sau a inspiraţiei celuilalt. Oameni, care n-au auzit niciodată despre Strauss, despre Bauer sau despre Tiibingen sunt gala să spună că Mântuitorul nostru n-a fost decât un om bine intenţionat, care a avut foarte multe defecte şi care a făcut foarte multe greşeli; că minunile Lui, cum sunt consemnate în Noul Testament, au fost parţial imaginare şi parţial explicabile cu ajutorul teoriilor naturale; că învierea lui Lazăi n-a avut loc niciodată, din moment ce Evanghelia lui Ioan este o contra-facere de la început până la sfârşit; că doctrina răscumpărării a fost cercetată şi considerată sângeroasă şi nedreaptă; că Pavel a fost un fanatic, care a scris fără să gândească şi că o mare parte din scrierile care-i poartă numele n-au fost scrise nicidecum de el. Astfel, Biblia este „frecată" cu peria criticilor moderni, de la Geneza la Apocalipsa până când, în opinia veacului în care trăim, reprezentat de aşa-zişii lideri ai acestuia, nu mai există decât câteva fragmente inspirate, ici-colo.
Mai mult, de fapt această epocă nu se îndoieşte în mod sincer; trăim în mijlocul unei rase frivole şi neglijente. Dacă neîncrezătorii ar fi oneşti, ar fi mai multe locuri păgâne unde să se adune publicul faţă de câte sunt; dar necredinţa, ca şi comunitate organizată, nu prosperă. Necredinţa din Londra, deschisă şi declarată, a decăzut într-o magazie veche din tablă ondulată, aflată vizavi de Sf. Luca. Cred că aceasta este poziţia actuală a ei. „Sala de ştiinţă", nu se numeşte aşa? Literatura ei a fost condusă mult timp într-un magazin neterminat din Fleet Street; asta a fost tot ceea ce a reuşit să susţină, şi nici nu ştiu măcar dacă acel magazin incomplet mai este folosit acum. Este un lucru jalnic, aiurea. Pe vremea lui, Tom Paine intimida ca un hulitor îndrăgit, dar era sincer şi, în
218
felul lui, deschis şi serios în sinceritatea lui. în zilele de demult, el domina nişte nume care ar trebui menţionate cu respect, adică Hume, Bolingbroke şi Voltaire, care au avut mare talent - dacă nu şi mari caractere. Dar acum unde poţi găsi un Hobbes sau un dibbon? Scepticii de azi sunt, de obicei, sceptici pentru că nu le pasă deloc de adevăr. Ei sunt cu totul indiferenţi. Scepticismul modern se joacă şi se amuză pe seama adevărului şi se ataşează de „gândirea modernă" cu amuzament, aşa cum se ataşează femeile de trasul cu arcul sau de jocul de crochet. Această epocă nu este decât o epocă a modistelor, a păpuşilor şi a comediei. Nici măcar oamenii buni nu mai cred aşa cum o făceau părinţii lor. Unii, chiar printre nonconformişli, sunt ruşinos de neclari în convingerile lor; ei au câteva convingeri meşteşugite, pentru care ar putea fi arşi pe rug sau băgaţi în închisoare. Locul oamenilor a fost luat de moluşte şi oamenii au fost transformaţi în moluşte. Departe de noi dorinţa de a-i imita!
Mai mult, este o epocă foarte sensibilă şi, de aceea, aş vrea să văd că sunteţi foarte decişi, pentru ca s-o sensibilizaţi. Progresul minunat pe care 1-a avut în Anglia mişcarea Iligh Church (Biserica episcopală), arată că seriozitatea este putere. Ritualiştii cred ceva şi acest fapt i-a influenţat. După mine, crezul lor distinct este un nonsens intolerabil, iar acţiunile lor sunt prostii copilăreşti, dar ei au îndrăznit să se împotrivească mulţimii şi au făcut ca mulţimea să treacă de partea lor. Au luptat cu dârzenie, s-o recunoaştem: spre cinstea lor; când. Bisericile lor au devenit scenele zarvei şi ale dezordinii, şi teribilul urlet: „Jos catolicismul!" a răsunat, împlinind ordinele ameninţătoare, ei au înfruntat inamicul cu curaj şi n-au dat nicidecum înapoi. Ei s-au împotrivit curentului atât de adânc înrădăcinat în Anglia în favoarea protestantismului şi, cu numai un episcop în fruntea lor şi doar cu „câteva pâini şi câţiva peşti" în favoarea lor, au crescut în număr, devenind, dintr-un pumn de oameni, partea dominantă şi cea mai vitală a Bisericii Anglicane - şi, spre marea noastră mirare şi oroare, i-au făcut pe oameni să primească din nou catolicismul, pe care-1 cţedeam mort şi îngropat. Dacă, acum 20 de ani, mi-ar fi spus cineva ca vrăjitoarea din Endor va deveni regina Angliei, aş fi crezut acest lucru tot atât cât cred că ar trebui să progreseze Biserica episcopală; dar faptul este că oamenii au fost serioşi şi hotărâţi şi au ţinut ceea ce au crezut în modul cel mai ferm, şi n-au ezitat să lupte pentru extinderea cauzei lor. De aceea, epoca aceasta poate fi sensibilizată; ea va primi ceea ce este proclamat de către oamenii zeloşi, indiferent dacă este adevărat sau fals. Se poate aduce obiecţia că minciuna va fi primită mai prompt - este foarte posibil, dar tot ce le predicaţi oamenilor cu o energie nestăvilită şi cu seriozitate, va fi primit de către ei. Dacă n-o vor primi în inimile lor într-un sens spiritual, totuşi va exista un consimţământ mental direct proporţional cu energia cu care o proclamaţi; şi Dumnezeu va binecuvânta hotărârea noastră când mintea este cuprinsă de seriozitatea noastră şi atenţia de zelul nostru, însăşi inima va fi descl.isă de către Duhul lui Dumnezeu.
Trebuie să fim hotărâţi. Ce au făcut disidenţii în ultimul timp într-o mare măsură, decât să încerce să fie

aşa cum trebuie? Câţi dintre predicatorii noştri

se străduiesc să devină mari oratori sau gânditori intelectuali înseninaţi? Nu aceasta este problema. Tinerii noştri predicatori au fost orbiţi de aceasta şi au început să zbiere ca şi măgarii sălbatici în ideea că vor câştiga reputaţia unora care au venit din Ierusalim sau au fost educaţi în Germania. Lumea i-a dat în vileag. Cred că acum nu exista nimic altceva dispreţuit mai mult, de către creştinii autentici, ca afectarea prostească a intelectualismului. îl veţi auzi pe un diacon vârstnic spunând: „Dl Aşa-şi-aşa, pe care l-am avut aici, era un om foarte inteligent, şi predica foarte frumos, dar motivaţia i-a scăpat. Abia putem să-1 susţinem pe predicator şi intenţionăm ca, data viitoare, să-1 avem din nou în mijlocul nostru pe unul dintre predicatorii demodaţi, care cred în ceva şi aceasta şi predică. Altfel, Biserica noastră nu va creşte." Vei ieşi să le spui oamenilor că tu crezi că poţi spune ceva, dar cu greu ştii ce; nu eşti prea sigur că ceea ce predici este corect, dar mandatul îţi cere s-o spui şi de aceea o spui! O, tu poţi să-i faci pe proşti şi pe idioţi să fie mulţumiţi de tine, şi negreşit vei propaga necredinţa, dar nu poţi face mai mult. Când un profet îşi oferă serviciile, el trebuie să vorbească din partea Domnului şi, dacă nu poate face acest lucru, lăsaţi-1 să se întoarcă în patul lui.

Dragi prieteni, este cum nu se poate mai sigur faptul că acum sau niciodată trebuie să fim hotărâţi, pentru că societatea noastră se lasă vizibil în voia soartei. Nu poţi privi 12 luni fără a vedea cum scade fluxul; ancorele sunt ridicate şi vasul pluteşte către distrugere. Este purtat în derivă către sud-est, - vă relatez cât mai fidel - şi se apropie de Capul Vatican şi, dacă mai înaintează mult în această direcţie, va ajunge pe stâncile submarine romane. Trebuie să ambalăm motorul şi să facem conexiunea corăbiei noastre cu remorcherul adevărului Evangheliei şi s-o tragem înapoi. M-aş bucura dacă aş putea s-o conduc în jurul Capului Calvin, direct în Golful Calvarului, şi s-o ancorez în portul cel bun, care este aproape de Vera Cruz. Dumnezeu ne garantează harul pentru a face acest lucra Trebuie să avem o mână puternică şi o energie sporită şi să înfruntăm curentul; în felul acesta, prin mila lui Dumnezeu, vom salva atât epoca aceasta, cât şi generaţiile următoare. '

ftî s '-■^.■■■■■■■an- ,->u-4 « os .,-uy.; «: .:>:.

IN

- O

Există unele obiceiuri, despre care nu se poate susţine nimic, în afară de faptul că sunt foarte vechi. în astfel de cazuri, antichitatea n-are o valoare mai mare decât rugina de pe o monedă contrafăcută. Oricum, este o împrejurare fericită atunci când obiceiurile din anumite epoci pot fi aduse ca argumente în favoarea practicii cu adevărat bune şi scripturale, pentru că îi acordă un nimb de adoraţie. Ei bine, se poate argumenta, cu o teamă slabă de combatere, că pre-dicarea în aer liber este la fel de veche ca predicarea însăşi. Avem libertatea deplină să credem că Enoh, cel de-al 7-lea patriarh de la Adam, când a profeţit, n-a avut nevoie de un amvon mai bun decât coasta dealului, şi că Noe, ca predicator al neprihănirii, era dispus să argumenteze înaintea contemporanilor săi, în cala de lansare, în timp ce se construia arca lui cea minunată. Desigur, Moise şi Iosua au considerat că cel mai potrivit loc, unde se puteau adresa uriaşelor mulţimi, era sub bolta cerului, cea care n-are nevoie de stâlpi pe care să se sprijinească. Samuel a încheiat o predică pe câmpia de la Ghilgal printre tunete şi ropote de ploaie, prin care Domnul i-a mustrat pe oameni şi i-a făcut să îngenuncheze. Ilie a stat pe Cârmei şi a provocat naţiunea şovăielnică, spunând: *„Până când vreţi să şchiopătaţi de amândouă picioarele?" Cu* alte cu-vinte: „Cât timp veţi oscila între două păreri?" lona, al cărui spirit a fost întrucâtva similar, şi-a înălţat glasul, scoţând strigăte de avertizare pe străzile Ninivei, şi în toate locurile aglomerate a răspândit mesajul de avertizare: *„încăpatruzeci de zile, şi Ninive va fi nimicită..*'"Pentru a-i auzi pe Ezra şi pe Neemia, *„toţi oamenii s-au adunat ca un singur om pe locul deschis dinaintea porţii apelor."* într-adevăr, pretutindeni în jurul nostru, în consemnările Vechiului Testament, găsim exemple de predicare în aer liber.

Oricum, pentru noi poate fi suficient să ne întoarcem până la originea propriei noastre credinţe sfinte şi acolo îl auzim pe antemergătorul Mântuitorului strigând în pustie şi ridicându-şi glasul pe malul râului. însuşi Domnul Isus, Modelul nostru suprem, a rostit cea mai mare parte a predicilor Lui pe munte sau pe ţărmul mării sau pe străzi. Domnul nostru a fost, pe parcursul întregii Sale activităţi, un predicator în aer liber. El n-a rămas tăcut în sinagogă, dar Se simţea ca acasă şi pe câmp. Nu este consemnat nici un discurs al Lui ţinut în capela regală, dar avem *Predica de pe munte* şi *Predica de pe câmpie,* astfel încât cel mai vechi şi mai divin mod de predicare a fost pus în practică în aer liber de către Cel ce vorbea aşa cum nici un om n-a vorbit.

După moartea Lui, ucenicii se adunau în interiorul zidurilor, în special în odaia de sus; dar predicarea avea loc cel mai frecvent în curtea Templului sau în alte astfel de spaţii neîngrădite care erau disponibile. Noţiunea de *locuri sfinte* şi casc de rugăciune sfinte le era străină primilor creştini; ei predicau în Templu, întrucât era cel mai important loc de adunare a oamenilor, dar cu aceeaşi seriozitate *„nu încetau să înveţe şi să predice despre Isus Cristos în fiecare casă".*
Apostolii şi primii lor succesori au proclamat mesajul Evangheliei nu numai în casele închiriate de ei şi în sinagogi, ci oriunde aveau ocazia. Acest fapt poate fi dedus din următoarea declaraţie a lui Eusebius: „Divinii şi admirabilii ucenici ai apostolilor au format suprastructura Bisericilor, fundaţia, pe care au pus-o apostolii oriunde mergeau; peste tot, ei au continuat să predice Evanghelia, aruncând sămânţa învăţăturii cereşti în toată lumea. Mulţi ucenici, aflaţi atunci în viaţă, şi-au împărţit averile, dându-le săracilor şi, părăsindu-şi ţara, au făcut lucrarea de evanghelizare în beneficiul celor care n-auziseră până atunci despre credinţa creştină, predicând despre Cristos şi distribuindu-le scrierile evanghelice. Abia plantaseră credinţa în ţările străine, şi deja au început să rânduiască prezbiteri şi pastori, însărcinându-i să aibă grijă de aceste plantaţii noi, iar ei s-au dus la^alte popoare, sprijiniţi de harul şi lucrarea plina de putere a Duhului Sfânt. De îndată ce au început să predice Evanghelia, oamenii au venit cu grămada ta ei, înehinându-se cu Bucurie Dumnezeului cel adevărat, Creatorul lumii, şi crezând cu evlavie şi din toată inima în Numele Său."
(Sând epocile întunecate au venit, cei mai buni slujitori ai Bisericii aflate în decădere treptată, au fost şi ei predicatori în aer liber, aşa cum au fost şi acei călugări rătăcitori şi acei mari fondatori ai ordinelor religioase, care au ţinut trează evlavia. Auzim despre Berthold, despre Ratisbon, al căror auditoriu se ridica la 60 - 100 000 de oameni, într-un câmp aliat în apropiere de Glatz, în Boemia. Au existat, de asemenea, bărbaţi ca: Bernard, Bernandine, Anthony, Thomas având mare faimă de predicatori itineranţi şi despre care n-avem timp să vorbim în amănunţime. Dr. Lavington, episcop de Exeter, neavând alte argumente, a afirmat, drept dovadă că metodiştii erau identici cu catolicii, că vechii călugări rătăcitori erau mari în ceea ce priveşte ţinerea discursurilor în aer liber. Citând din Ribadeneira, el îl menţionează pe Petru din Verona, care avea „un talent divin în predicare; nici bisericile, nici străzile, nici pieţele nu puteau cuprinde mulţimea adunată să-i asculte predicile." învăţatul episcop ar fi putut să-şi multiplice exemplele cu uşurinţă, ca şi noi de altfel, dar ele n-ar dovedi nimic mai mult decât faptul că, fie bine. fie rău, predicarea în aer liber reprezintă d mare putere. Când Anticristul (papalitatea) începuse să stăpânească unanim, reformatorii dinaintea Reformei erau adesea chiar predicatori în aer liber - iată exemplul lui Arnold din Brcscia, care a denunţat abuzurile papale chiar la porţile Vaticanului.
Ar fi foarte uşor de dovedit faptul că trezirile religioase au fost însoţite - dacă nu cauzate - de multe predici în aer liber sau în locuri neobişnuite.
222
Prima predică a învăţăturii protestante a fost aproape necesar să fie exprimată în aer liber sau în clădiri nedestinate închinării, întrucât celelalte erau în mâinile papalităţii. într-adevăr, Wycliffe a predicat, un timp, Evanghelia în biserică la Lutterworth; Huss, Jerome şi Savonarola au ţinut, un anumit timp, cuvântători „semi-biblice", având legătură cu aranjamentele ecleziastice din jurul lor; dar, când au început să cunoască şi să proclame Evanghelia mai bine, au fost forţaţi să găsească alte locuri. Reforma, pe când era doar un „prunc", era asemeni nou-născutului Isus, neavând unde să-şi pună capul; dar un grup de oameni comparabil cu oastea îngerească a expus-o sub cerul liber, unde păstorii şi oamenii de rând au fost bucuroşi s-o asculte. Avem, de-a lungul Angliei, câţiva copaci rămaşi în picioare, numiţi „stejarii Evangheliei". Există un loc, pe partea cealaltă a Tamisei, cunoscut sub numele de „Stejarul Evangheliei" şi eu însumi am predicat la Addlestone, în Surrey, sub crengile imense ale unui stejar bătrân, unde se spune că John Knox a proclamat Evanghelia în timpul sejurului său în Anglia. Multe locuri sălbatice, şi coastele singuratice ale dealurilor şi locuri secrete din pădure au fost sfinţite în acelaşi fel, şi tradiţiile încă mai persistă asupra grotelor, vâlcelelor şi vârfurilor munţilor, unde se întâlneau în vechime cetele de credincioşi pentru a asculta Cuvântul Domnului. în zilele străvechi, vocea predicatorului era auzită în locuri singuratice - cu greu poţi găsi o intersecţie dintr-un târg care să nu fi fost folosită ca amvon de către evanghe-liştii itineranţi. în timpul vieţii lui Wycliffe, misionarii lui au predicat Cuvântul de-a lungul întregii ţări. Un Act al Parlamentului lui Richard al II-lea (1382) expune o plângere a clerului împotriva unor persoane îmbrăcate cu pelerine din pânză moltonată, care merge din ţinut în ţinut, fără a avea autorizaţie din partea celor care ordinează, şi care predică nu numai în biserici, ci şi în curtea bisericilor, în pieţe şi târguri. Pentru a-i auzi pe aceşti vestitori ai Evangheliei, oamenii de la ţară s-au adunat în mare număr, iar soldaţii s-au amestecat în mulţime, gata să-i apere cu sabia pe predicatori dacă cineva ar fi vrut să-i molesteze. După moartea lui Wycliffe, adepţii lui n-au ezitat să folosească aceleaşi metode. S-a consemnai mai ales despre William

Swinderby faptul că „fiind excomunicat şi interzicându-i-se să predice în vreo biserică sau curte a bisericii, el a făcut un amvon din două pietre de moară pe High-Street din Leicester", predicând acolo şi «neţinând cont de episcop». Knighton spune: «Acolo poţi vedea o mulţime de oameni de pe toate meleagurile, şi de la oraş şi de la ţară, de două ori mai mulţi decât sunt de obicei când îl ascultă în mod legal»".
în Germania şi în alte ţări continentale. Reforma a fost ajutată mult de predicile ţinute gloatelor în aer liber. Citim despre predicatorii luterani, care străbăteau ţara, proclamând noua învăţătură în faţa mulţimilor în pieţe, cimitire, pe munţi şi pe malul apelor. La Goslar, un student din Wittemberg a predicat pe o luncă, unde erau sădiţi tei, care a făcut ca ascultătorii lui să fie numiţi,,Fraţii-tei". D' Aubigh6 ne spune că, la Appenzel, întrucât mulţimile n-aveau loc în biserici, predica era ţinută pe câmp şi în pieţele publice şi, cu toată opoziţia aspră, câmpul, luncile şi munţii răsunau de Vestea Bună a mântuirii.
223
în viaţa lui Farel întâlnim incidente legate de slujirea în aer liber; de exemplu, când şi-a ţinut prima predică la Metz, în curtea bisericii dominicanilor, duşmanii lui au făcut să bată toate clopotele; însă vocea lui de tunet a acoperit sunetul produs de ele. Ni se spune că, în Neuchâtel, „întregul oraş a devenit biserica lui. El a predicat cu persuasiune în piaţă, pe străzi, la porţi, în faţa caselor, având un efect atât de puternic, încât i-a câştigat pe mulţi pentru Evanghelie. Oamenii se înghesuiau să-i asculte predicile şi nu puteau fi daţi înapoi nici prin ameninţări, nici prin insistenţe".
Citez următoarele, din *„History of Protestantism"* (Istoria protestantismului) a dr. Wylie: „Se spune că prima predică în aer liber în Olanda a fost ţinută la 14 iunie 1566 în vecinătatea Ghentului. Predicatorul era Herman Modet, un fost călugăr, acum pastor reformat la Oudenard. Un cronicar catolic spune: «Acest om a fost primul care a îndrăznit să predice în public şi la prima lui predică se aflau 7 000 de persoane». A doua mare predică în aer liber s-a ţinut la data de 23 a lunii următoare, oamenii adunându-se pe o pajişte întinsă din vecinătatea Ghentului. «Cuvântul» era preţios în acele zile iar oamenii, nerăbdători şi însetaţi să-1 asculte, erau pregătiţi să rămână acolo, pe pământ, două zile consecutiv. Modul lor de aranjare semăna mai degrabă cu acela al unei armate care-şi aşază tabăra decât cu cel al unei mulţimi paşnice adunate pentru închinare, în jurul închinătorilor era un perete de baricade format din căruţe şi cărucioare. Santinelele păzeau toate intrările. Un amvon rudimentar din scânduri fusese im-provizat în grabă şi pus sus pe o căruţă. Modet era predicator şi în jurul lui se aflau câteva mii de persoane, care ascultau, cu lăncile, securile şi armele lângă ei gata să fie înşfăcate la un semn dat de santinele, care vegheau asupra întregii adunări. în faţa intrărilor se ridicaseră standuri, unde negustorii ambulanţi le ofereau tuturor doritorilor cărţi interzise. De-a lungul drumurilor ce duceau în ţară, staţionau anumite persoane, a căror misiune era aceea de a-i invita pe pasagerii ocazionali să intre şi să asculte Evanghelia. Când se termina serviciul divin, mulţimea se îndrepta către alte districte, unde îşi ridicau tabăra ca şi până atunci, rămânând pentru aceeaşi perioadă; astfel, au trecut prin întreg vestul Flandrei. în aceste «case de rugăciune» se cântau întotdeauna Psalmii lui David, care au fost traduşi în dialectul vorbit în Olanda de Nord după versiunea Iui Clement Marot şi Theodore Beza. Odele regelui evreu răsunau, intonate de 5-10 000 de voci şi, purtate de vânt peste păduri şi pajişti, puteau fi auzite la distanţe mari, împiedicându-1 pe plugar să întoarcă brazda sau pe călător să-şi urmeze drumul, facându-i să se oprească şi să se întrebe de unde vine cântecul." Este foarte interesant de observat faptul că intonarea cântărilor a înflorit concomitent cu predicarea Evangheliei. în toate perioadele, un Moody a fost însoţit de către un Sankey. Istoria se repetă, deoarece cauze similare vor produce mai mult ca sigur, efecte similare.
Sarcina de a întocmi un volum, care să cuprindă fapte notabile legate de predicarea în aer liber sau, mai mult, de a întocmi o istorie consecutivă a ei, ar fi foarte interesantă. N-am timp nici pentru o schiţă completă, dar v-aş întreba
224
simplu: unde ar fi fost Reforma, dacă marii ei predicatori s-ar fi mulţumit să predice în biserici şi în catedrale? Cum ar fi fost oamenii de rând îndoctrinaţi cu învăţăturile Evangheliei dacă n-ar fi fost acei evanghelişti itineranţi, acei vânzători ambulanţi de cărţi religioase şi acei inovatori îndrăzneţi, care făceau un amvon din orice grămadă de pietre şi un local de vestire a Evangheliei din orice spaţiu deschis din apropierea locuinţelor omeneşti?
Dintre exemplele mult-favorizatei noastre insule, nu mă pot abţine de a menţiona cazul remarcabil al sfântului Wishart. Citez din *„Hisiorical Collections"* (Colecţii istorice), a lui Gillie:
„George Wishart a fost unul din propovăduitorii timpurii ai învăţăturilor Reformatorilor şi a fost martirizat în zilele lui Knox. Expunerea lui publică a Epistolei către Romani a stârnit teama şi ura ecleziaştilor papistaşi, care l-au redus la tăcere la Dundee. El a mers la Ayr şi a început să predice Evanghelia cu mare libertate şi credincioşie. Dar Dunbar, pe atunci arhiepiscop de Glasgow, fiind informat despre mulţimile de oameni care se înghesuiau să-i asculte predicile, a venit la Ayr, instigat

fiind de cardinalul Beaton, pentru a pune mâna pe el; dar mai întâi a pus stăpânire pe biserică, pentru a-1 împiedica să predice în ea. Vestea despre acest fapt 1-a făcut pe Alexandru, conte de Glencairn, şi pe câţiva nobili din vecinătate să vină imediat în oraş. Ei au dorit şi s-au oferit să-1 lase pe Wishart în biserică, dar el n-a acceptat, spunând că «predica episcopului nu va face mult rău şi că, dacă n-au nimic împotrivă, el se va^ duce în piaţă», ceea ce a şi făcut şi a predicat cu un atât de mare succes, încât câţiva ascultători, care iniţial fuseseră duşmani ai adevărului, au fost convertiţi cu acel prilej.
„Wishart a continuat cu nobilii din Kyle, după plecarea arhiepiscopului; fiind solicitat să predice la biserica din Mauchline în duminica următoare, el a mers acolo cu acest scop, dar, în timpul nopţii, şeriful din Ayr pusese o garnizoană în biserică pentru a-1 împiedica să intre. Hugh Campbell din Kinzean-cleugh, împreună cu alţii din parohie, au fost extrem de ofensaţi de această lipsă de cuviinţă şi ar fi vrut să intre în biserică cu forţa; dar Wishart s-a opus, spunând: «Fraţilor, eu vă predic Evanghelia păcii; sângele nici unui om nu va curge pentru El în această zi: Isus Cristos este la fel de puternic pe câmp ca şi în biserică şi El însuşi, pe când era în trup, a predicat mai des în pustie şi la mare decât în Templul din Ierusalim». Auzind acestea, oamenii s-au liniştit şi au mers cu el la marginea mlaştinii, la S V de Maucline, unde, stând pe o întăritură de pământ, a predicat unei mari mulţimi. El a continuat să vorbească mai mult de trei ore şi Dumnezeu a lucrat minunat prin el; chiar şi acel Laurence Ranken, moşierul din Shield, o persoană foarte profană, a fost convertit prin intermediul lui. La aproximativ o lună după împrejurarea mai sus-menţionată, el a fost informat că a izbucnit ciuma la Dundee în cea de-a patra zi după plecarea.lui şi că ea continuă, încă, să se dezlănţuie cu o aşa putere, încât în fiecare zi erau nimiciţi mulţi oameni. Aceasta 1-a afectat atât de mult, încât s-a decis să se întoarcă la ei şi, prin urmare, şi-a luat rămas bun de la prietenii lui din vest, care

erau plini de tristeţe din cauza plecării lui. în următoarea zi, după ce a ajuns la Dundee, el a spus să se comunice că va predica. Pentru acest scop, el a ales ca loc poarta de est, persoanele infectate stând în afara ei iar cele sănătoase în interiorul ei. Cu acea ocazie, textul lui a fost Psalmul 107.20: *it...a trimis Cuvântul Său şii-a tămăduit, şii-a scăpat de groapă".* Prin acest discurs, el i-a mângâiat pe oameni atât de mult, încât aceştia s-au considerat fericiţi să aibă un astfel de predicator, implorându-1 să rămână cu ei pe perioada cât ciuma continuă. «Ce scenă va fi fost? Rareori avusese un predicator un astfel de auditoriu şi permi-teţi-mi să adaug, rareori avusese un auditoriu un astfel de predicator. Apoi, folosind cuvintele unui autor de demult, «bătrânul timp a stat cu coasa lui lângă predicator, spunându-i cu o voce răguşită: „Lucrează cât mai ţine ziua de azi, pentru că, la noapte, te voi secera". Lângă amvon a mai stat şi moartea, cu săge-ţile-i ascuţite, snunându-i: «Aruncă săgeţile lui Dumnezeu şi eu le voi arunca, pe ale mele»". într-adevăr, acesta este un exemplu remarcabil de predicare în aer liber.
Aş vrea să-mi stea în putere să vă ofer mai multe detalii ale acelui discurs faimos al lui John Livingstone, ţinut în curtea bisericii din Shotts, când nu mai puţin de 500 dintre ascultătorii lui L-au aflat pe Cristos, deşi a plouat torenţial mult timp. Acesta rămâne unul din cele mai mari discursuri ale istoriei, nefiind întrecut de nici un altul rostit în interiorul zidurilor. Iată esenţa a ceea ce cunoaştem despre el:
„Se pare că în acele vremuri nu se obişnuia să, se predice lunea, după Cina Domnului. Dar Dumnezeu oferise atât de mult prezenţa Sa milostivă şi oamenii avuseseră parte de o aşa comuniune cu El însuşi, în zilele de dinaintea acelei solemnităţi, încât ei nu ştiau cum altfel să se despartă decât aducând mulţumire şi laudă.
Existase o vastă afluenţă de creştini aleşi şi erau câţiva predicatori eminenţi, din aproape toate colţurile ţinutului. Mulţi dintre ei se adunaseră acolo cu câteva zile înainte de Cina Domnului, ascultând predici şi strângându-se în grupuri mai mici sau mai mari, cu scopul de a se ruga, de a aduce laudă lui Dumnezeu şi de a ţine conferinţe spirituale. Pe când inimile lor erau încălzite de dragostea lui Dumnezeu, unii şi-au exprimat dorinţa de a asculta o predică luni şi acestora li s-au alăturat alţii, dorinţa devenind, în scurt timp, unanimă. Dl John Livingstone, capelan al contesei de Wigtoun (la acea,vreme doar predicator, nu preot ordinat, în vârstă de 27 ani), a fost convins, cu multă osteneală, să ţină predica. El a petrecut noaptea în rugăciune şi în discuţii; dar, când era singur pe câmp, pe la 8 sau 9 dimineaţa, a simţit în inima lui o îndoială, considerând că el nu merita şi nu era persoana potrivită care să vorbească în faţa atâtor valoroşi predicatori vârstnici şi a atâtor creştini eminenţi şi experimentaţi. Se gândea s-o şteargă; de fapt, chiar parcursese o oarecare distanţă; însă, tocmai când era pe punctul de a nu mai vedea biserica din Shotts, cuvintele: *,?Am fost eu o pustie pentru Israel, un ţinut al întunericului?"* i-au fost puse pe inimă cu o putere atât de mare, încât l-au determinat să se gândească la faptul că e de datoria lui să

se întoarcă şi să se supună chemării de a predica. El a acţionat în consecinţă, având o bună asistenţă; predica lui, care a durat o oră şi jumătate, a fost inspirată din textul asupra căruia el meditase, anume

din Ezechiel 36.25-26: „ *Vă voi stropi cu apă curată, şi veţi fi curăţaţi; vă voi curaţi de toate spurcăciunile voastre şi de toţi idolii voştri. Vă voi da o inimă nouă şi voi pune în voi un duh nou; voi scoate din trupul vostru inima de piatră şi vă voi da o inimă de carne".* Când era gata să încheie, o aversă de ploaie puternică a izbucnit pe neaşteptate, făcându-i pe oameni să-şi ia, grăbiţi, mantourile şi pelerinele; atunci, el a început să vorbească pe tema următoare: «Dacă astfel i-au tulburat câteva picături de ploaie din nori, cât de tulburaţi şi cât de plini de spaimă şi de disperare ar fi dacă Dumnezeu S-ar purta cu ei după cum merită; şi aşa Se va purta El cu toţi nepocăiţii de la sfârşit. Dumnezeu ar putea, pe bună dreptate, să facă să plouă cu foc şi cu pucioasă asupra lor, ca în cazul Sodomei şi Gomorei şi al altor oraşe din Câmpie. Fiul lui Dumnezeu, îmbrăcându-Se temporar cu natura noastră, ascultând şi suferind în ea, este singurul refugiu şi adăpost în calea furtunii urgiei divine, care ni se cuvine pentru păcatele noastre. Meritele şi mijlocirea Lui reprezintă singurul paravan în calea acelei furtuni şi nimeni altcineva decât credincioşii pocăiţi vor beneficia de acel adăpost». Timp de o oră (după ce a terminat de făcut ceea ce premeditase) a folosit aceşti termeni, precum şi mulţi alţii, dezbătând tema respectivă, sfătuind şi avertizând, făcând ca inimile să se deschidă larg şi să se mişte." Nu trebuie să uităm predicile care se ţineau de fiecare dată la Paul' s Cross, sub streşinile vechii catedrale. Aceasta era o instituţie vestită şi le permitea predicatorilor remarcabili ai epocii respective să fie auziţi de un nare număr de cetăţeni. Regii şi prinţii nu au avut nimic împotrivă să stea în balconul construit pe zidul catedralei şi să-1 asculte pe predicator în ziua respectivă. Latimer ne spune că cimitirul era într-o stare atât de insalubră, încât mulţi au murit în timp ce erau prezenţi la predici; şi, cu toate acestea, niciodată nu era lipsă de ascultători. Acum, că s-a isprăvit cu mârşăvia îngropării între ziduri, răul similar n-a apărut şi Paul's Cross ar putea fi înălţată din nou; poate că o schimbare în favoarea spaţiului deschis ar putea să-i îndepărteze pe unii dintre papistaşi, care sunt legaţi treptat-treptat de slujbele din catedrală. Restaurarea sistemului de predicare în public, în cadrul căruia Paul's Cross era locul central, este de dorit. Doresc foarte serios ca o persoană, care posedă bogăţie suficientă, să achiziţioneze un spaţiu central într-o metropolă mare de la noi, să ridice un amvon şi câteva bănci, şi apoi să-1 păstreze pentru uzul predicatorilor recunoscuţi ai Evangheliei, care să proclame acolo Evanghelia, în mod liber, tuturor celor care vin, fără a face vreun favor sau vreo diferenţiere. Aceasta i-ar fi de un folos real oraşului nostru în creştere, folos mult mai mare decât cel adus de toate catedralele, mănăstirile şi măreţele edificii gotice. înainte ca toate spaţiile deschise să fie înlăturate complet de către fluxul de mortar şi cărămidă, care se revarsă mereu, ar fi o metodă înţeleaptă să protejăm Câmpurile Evangheliei, sau pământurile-lui-Dumnezeu-pentru-cei-vii sau oricum altfel ţi-ar place să denumeşti spaţiile deschise pentru predicarea liberă a Evangheliei.

227

în timpurile puritanilor, se făceau adunări în tot felul de locuri ieşite din comun, de teama prigonitorilor; arhiepiscopul Laud spune, într-o scrisoare datată Fulham, iunie 1632: „Am luat o altă casă de rugăciune, a separatiştilor din Newington Woods, chiar în desişul în care urma să fie gonit cerbul regelui, pentru vânătoare, în dimineaţa următoare." Uneori servea drept casă de rugăciune o^aură sau o groapă cu pietriş din Hounslow Heath; există lângă Hitchin o vâlcea, unde John Bunyan obişnuia să predice în vremuri primejdioase. Pe tot cuprinsul Scoţiei, vâlcelele, văile şi coama dealurilor sunt pline de amintiri de strângeri pentru rugăciune. Veţi găsi amvoane de stâncă, de la care părinţii aspri ai Bisericii Prezbiteriene au predicat tunând acuzaţiile împotriva erastia-nismului şi au apărat drepturile Regelui regilor. Cargill şi Cameron şi oamenii lor au găsit ca locuri propice pentru slujbele lor valoroase între râpele şi crăpăturile munţilor singuratici.

„Cu mult înaintea zorilor, pe cărări ocolite,
Peste dealuri, prin păduri, peste pustiuri plictisitoare, ei au căutat
Ţinuturile mlăştinoase muntoase, unde râurile - acolo doar pâraie ■
Se revarsă in diferite mări; lângă astfel de pâraie,
O mică viroagă este excavată, uneori o bucată de pământ
Cu pajişte colorată şi florile ce par străine
în mijlocul ierbii negre sălbatice, care pretutindeni
Oboseşte ochiul; în singurătăţi ca acestea
Copiii tăi persecutaţi, Scoţia, au răsturnat
Legea sângeroasă a unui tiran şi a unui bigot.
Acolo, sprijinindu-se de lancea sa,
Veteranul a auzit Cuvântul lui Dumnezeu
Tunat de către Cameron sau spus de către Renwick
în şuvoi blând; apois-a înălţat cântecul,
Lauda frenetică; pescărelul în vârtitor şi-a încetat
Tânguirea lui; locul solitar s-a bucurat

Şi, de pe mormanele de pietre distanţate, urechea privitorului
Auzea nesigur, din când în când, cântecul purtat de vânt.
Dar ani mai sumbri au urmat; şi n-au mai îndrăznit
Oamenii adunaţi, în faţa zilei,
Să I se închine lui Dumnezeu, şi chiar la moartea
Nopţii, numai când furtuna glacială mergea feroce
Şi bubuituri de tunet îi obligau pe oamenii sângelui
Sase ascundă în bârlogurile lor; apoi, neintimidaţi,
Cei risipiţi se puteau întâlni, în vreo vâlcea adâncă
De stânci acoperită, ca să audă vocea,
Vocea pastorului lor credincios; el, la licărul
Fulgerului neîntrerupt, a deschis Sfânta Carte
Şi a vorbit cu vin te de mângâiere; peste sufletele ***lor,***

228
Cuvintele lui mângâietoare veneau,
ca penele cloştii peste puii ei
când, la lăsarea serii,
Ea-şi adună, jalnic, progeniturile împrăştiate
De distracţia criminală; şi, peste rămăşiţe, îşi revarsă
Drăgăstos, aripile sale; cuibărindu-se aproape, la sânul ei,
Ei, iubiţi, se ghemuiesc printre florile purpurii".
Cu riscul de a mă complica, simt că trebuie să adaug următoarea descriere impresionantă a uneia dintre aceste scene. Imaginea în proză chiar depăşeşte descrierea făcută de poet.
„Am început să conducem sfântul ritual, încredinţându-1 şi pe el, şi pe noi, protecţiei nevăzute a Domnului oştirilor, în al Cărui Nume eram adunaţi. Ne puseserăm încrederea în braţul Domnului, mai bun decât armele de război sau decât tăria dealurilor. Locul pe care l-am ales era prielnic din toate punctele de vedere - părea creat înadins pentru noi. Era un loc verde şi plăcut, lângă malul apei (Whittader). De o parte şi de alta era o pantă largă, în formă de semicerc, acoperită cu o păşune încântătoare şi având un povârniş uşor la o înălţime frumuşică. Deasupra noastră era cerul albastru şi clar, pentru că era o dimineaţă de duminică, dulce şi calmă, promiţând într-adevăr că va fi «una din zilele Fiului omului». în acel loc, era o solemnitate potrivită cu ocazia respectivă, înălţând întregul suflet la o stare pură şi sfântă. Mesele pentru comuniune erau aranjate pe verdeaţa din apropierea apei şi, în jurul lor, oamenii se aranjaseră într-o ordine decentă. Dar o mulţime mult mai numeroasă s-a aşezat pe faţa pantei, care era ticsită de oameni de sus până jos. Era o privelişte plăcută, nemaivăzută până atunci. în fiecare zi, când membrii congregaţiei erau lăsaţi să plece, predicatorii, împreună cu gărzile lor şi cu cât mai mulţi oameni posibil, se retrăgeau în locuinţele lor în trei localităţi, de unde se aprovizionau cu cele necesare. Călăreţii au aşteptat până când oamenii au plecat şi apoi au mărşăluit, înşiruiţi, la o mică distanţă înapoia lor, până când toţi au fost adăpostiţi în siguranţă, în locuinţele lor. Dimineaţa, când oamenii s-au întors la adunare, călăreţii i-au însoţit: toate cele trei detaşamente s-au întâlnit la distanţa de o milă de locul respectiv şi au mărşăluit ca o unitate puternică înspre ţinutul sfinţit. Membrii congregaţiei fiind toţi aşezaţi în ordine la locurile lor, paznicii şi-au ocupat posturile, ca şi mai înainte. Aceşti voluntari întâmplători păreau a fi darul Providenţei; şi ei au asigurat pacea şi liniştea auditoriului; pentru că, de sâmbătă dimineaţa, când a început lucrarea, până luni după-amiază; n-am suferit nici cel mai mic afront sau cea mai mică molestare din partea duşmanilor, lucru foarte minunat. La început a fost o oarecare nelinişte, dar oamenii au şezut neperturbaţi şi totul s-a încheiat într-o ordine ce părea din timpul celei mai strălucitoare după-amieze din Scoţia. Şi, într-adevăr, vederea atât de numeroaselor feţe grave, netulburate şi cucernice probabil că i-a uimit, fiind mai formidabilă decât orice altă capacitate exterioară de priviri aprige şi detaşamente războinice.
229
Noi n-am dorit sprijinul regilor pământeşti; exista o Majestate divină care strălucea peste lucrare şi o dovadă sigură a faptului că marele Stăpân al adunărilor era prezent în mijlocul nostru. Era, cu adevărat, lucrarea Domnului, Care ne-a întins o masă în pustie, în faţa potrivnicilor noştri, şi a pus un stâlp de slavă între noi şi vrăjmaş, precum norul întunecos din vechime, care despărţea tabăra lui Israel de cea a egiptenilor - încurajator pentru cea dintâi, dar întunecos şi teribil pentru cealaltă. Deşi jurămintele noastre nu fuseseră făcute în curţile Casei iui Dumnezeu, El ne-a vrut sinceritatea inimii, care este mai bună decât veneraţia din sanctuare. în inima munţilor solitari, ne-am amintit cuvintele Domnului nostru, că închinarea adevărată nu era caracteristică Ierusalimului sau Samariei, că frumuseţea sfinţeniei nu constă

în clădiri sfinţite sau în temple zidite de mâini omeneşti. Ne-am adus aminte de chivotul israeliţilor, care a rătăcit ani de zile în pustie, neavând unde să locuiască în afară de Cortul întâlnirii. Ne-am gândit la Avraam şi la patriarhii de demult, care-şi aşezau animalele înjunghiate pe stâncile ce serveau drept altar şi ardeau tămâia dulce la umbra copacilor verzi.
„Ritualul Ultimei Cine, acea reamintire a dragostei Lui jertfitoare, până la cea de-a doua venire a Sa, a fost aprobat şi sprijinit în mod evident cu putere şi o influenţă înviorătoare de sus. Binecuvântat fie Dumnezeu, pentru că El Şi-a vizitat şi Şi-a întărit moştenirea când aceasta era slăbită! în acea zi, Sionul s-a îmbrăcat cu frumuseţea Saronului şi a Carmelului; munţii au izbucnit în cântări iar pustia a fost făcută să înmugurească şi să înflorească asemeni unui trandafir. Câteva zile ca acestea au fost văzute în pustiita Biserică a Scoţiei; şi câteva vor fi întotdeauna mărturii ale acelor zile.
Era o revărsare bogată a Duhului în multe inimi; sufletele lor, umplute cu entuziasm ceresc, păreau că respiră un element divin şi că ard, aprinse de focul unei consacrări pure şi sfinte. Predicatorii erau vizibil sprijiniţi să le vorbească familiar conştiinţelor ascultătorilor. Era ca şi cum Dumnezeu le atinsese buzele cu un cărbune (aprins) din altarul Său, pentru că ei, martorii, au declarat că s-au . comportat mai degrabă ca ambasadori ai Curţii cereşti decât ca oameni azvârliţi din ţărâna pământului. Mesele erau servite de către nişte nobili şi nişte persoane cu un aer foarte serios. Nu era admis nimeni fără semne (dovezi), ca de obicei, care erau distribuite de sâmbăta, dar numai celor care erau cunoscuţi, de către unii predicatori sau unele persoane de încredere, ca oameni care nu fac scandal în public. S-au îndeplinit toate ritualurile obişnuite. Participanţii au intrat pe la un capăt şi s-au retras pe la celălalt, păstrându-li-se o cale liberă pentru a-şi ocupa locurile din nou pe coama dealului. Dl Welsh a ţinut o predică puternică şi a servit la primele două mese, aşa cum era pus să facă de obicei cu astfel de ocazii. Ceilalţi predicatori, dl Blackader, dl Dickson, dl Riddell şi dl Rae au luat cuvântul la rândul lor; slujba de la masă a fost încheiată de către dl Welsh, printr-o fierbinte rugăciune de mulţumire adresată lui Dumnezeu; şi solemn, dulce şi edificator era să vezi gravitatea şi calmul tuturor celor prezenţi, ca şi ale tuturor părţilor serviciului divin. Comuniunea s-a încheiat în pace, toţi
230
oamenii exprimându-şi din inimă mulţumirea şi cântând cu voce plină de veselie în onoarea Stâncii mântuirii lor. Era plăcut să auzi, la căderea nopţii, melodia lor intensificându-se, cântată la unison, de-a lungul dealului, întreaga congregaţie unindu-se într-un singur acord şi lăudându-L pe Dumnezeu cu glasul psalmilor.
Erau două mese lungi şi una scurtă la margine, cu locuri pe ambele părţi. La fiecare masă au stat aproximativ 100 de oameni. în total, erau 16 mese, astfel încât, în acea zi, au luat parte la Masa Domnului aproximativ 3 200 de oameni."
Probabil că cel mai remarcabil loc ales vreodată pentru un discurs a fost albia râului Tweed, unde predica adesea dl Welsh în timpul gerurilor cumplite, pentru a scăpa de autorităţile din Scoţia sau din Anglia, oricare din ele ar fi intervenit. Boxerii au ales adesea graniţele dintre două comitate pentru spectacolele lor, dar se pare că prudenţa lor a fost anticipată de copiii luminii.
Este amuzant, de asemenea, să citim despre arhiepiscopul Sharp, care a ordonat să fie trimisă armata pentru a împrăştia mulţimea adunată pe coama dealului pentru a-1 asculta pe dl Blackader. Se notează că acesta a fost informat că toate efectivele armatei plecaseră, pentru a participa la predică.
Sunt sigur că nu pot bănui ce ar fi fost lumea dacă n-ar fi existat predicarea din afara zidurilor şi de sub un acoperiş mult mai glorios decât acele grinzi de brad. Ziua în care Whitefield a început predicarea în câmp, a fost o zi splendidă pentru Anglia. Când Wesley a stat în picioare, predicând la mormântul tatălui său, la Epworth - pentru că preotul parohiei nu-i permitea accesul în aşa-zisul edificiu sacru - dl Wesley scrie: „Sunt ferm convins că le-am făcut mult mai mult bine enoriaşilor mei din Lincolnshire predicând trei zile la mormântul tatălui meu decât le făcusem predicând trei ani la amvonul său." La fel se poate spune despre toate predicile din aer liber, care au urmat, în comparaţie cu discursurile obişnuite din spatele uşilor. „Gândul de a predica în aer liber i-a fost sugerat lui Whitefield de către o mulţime formată din o mie de oameni, care nu reuşeau să intre în biserica din Bermondsey unde

predica el într-o duminică după-amiază. N-a primit nici o încurajare din partea prietenilor săi, cărora le-a împărtăşit gândul lui; ei credeau că era o «iniţiativă nebunească». Oricum, predica urma să fie ţinută în următoarea duminică la Ironmongers Almshouses (azilurile de binefacere) ale negustorilor de fierărie; predicatorul nu era decepţionat de congregaţia lui, care era destul de mică pentru a-1 auzi vorbind de la amvon. El şi-a luat două predici - una pentru înăuntru şi alta pentru afară." Ideea care, astfel, devenise rezolvabilă, n-a trebuit să aştepte prea mult pentru a fi pusă în practică. Cancelarul diocezei a pus piedici în calea lui Whitefield, pentru ca acesta să nu poată predica în bisericile din Bristol în interesul orfelinatului său; aşa că el s-a dus să predice minerilor de la Kingswood „pentru întâia oară într-o după-amiază de sâmbătă, alegându-şi ca loc Muntele Hannan. El le-a vorbit din Matei 5.1-3 tuturor celor peste 200 de persoane venite să-1 asculte. Singura însemnare din jurnalul său este următoarea: «Binecuvântat fie Dumnezeu pentru că gheaţa acum s-a spart şi eu am câştigat teren! Unii pot să

231

mă dezaprobe. Dar nu este aceasta o cauză? Amvoanele îmi sunt refuzate, iar bieţii mineri gata să piară din lipsă de cunoştinţă». Acum, el era posesorul unui amvon pe care nici un om nu i-1 putea lua şi inima lui se bucura de acest dar minunat. în următoarea zi, jurnalul său relatează: „Toate uşile bisericii fiind acum deschise nu pot cuprinde nici jumătate din cei veniţi să asculte. La ora 3 p.m., m-am dus la Kingswood printre mineri. Dumnezeu ne-a binecuvântat din plin, dându-ne o zi frumoasă şi aproximativ 2 000 de oameni erau adunaţi cu acel prilej. Am predicat şi am dezbătut Ioan 3.3, aproximativ o oră şi sper că am făcut-o pentru mângâierea şi edificarea celor ce m-au auzit." Două zile mai târziu, el stătea în acelaşi loc, predicându-i unei congregaţii formate din 4-5 000 de oameni, cu o mare libertate. Soarele strălucitor de deasupra şi mulţimea imensă stând în picioare împrejurul lui într-o4ăcere teribilă, formau o imagine care 1-a umplut de o „admiraţie sfântă". în duminica următoare, Bassleton, un sat aflat la două mile de Bristol, şi-a deschis biserica pentru el şi, întrucât se adunase o mulţime numeroasă, el a citit rugăciuni, mai întâi, în biserică şi apoi a predicat în curtea bisericii. La ora 4, el s-a grăbit să ajungă la Kingswood. Deşi era luna februarie, vremea era neobişnuit de blândă; soarele a răsărit cu puterea sa cea mai mare; copacii şi gardurile erau pline de oameni care voiau atât să-1 vadă pe predicator, cât şi să-1 asculte. Timp de o oră, el a vorbit cu o voce suficient de puternică pentru a fi auzit de toţi, şi inima lui nu era lipsită de bucurie în timp ce transmitea mesajul. El scrie în jurnalul său: «Binecuvântat fie Dumnezeu! Focul este aprins; *ffe* ca porţile iadului să nu poată triumfa asupra lui!» Este important să ştim ce sentiment a avut el văzând acele congregaţii imense de pe câmp, — al căror număr de participanţi crescuse de la 200 la 20 000 - şi ce efect a avut predica lui asupra auditoriului! Propriile lui cuvinte sunt: „Neavând o neprihănire proprie, la care să renunţe, minerii erau bucuroşi să audă despre Isus, Care a fost prieten cu vameşii şi a venit să-i cheme nu pe cei neprihăniţi, ci pe cei păcătoşi, la pocăinţă. Primul indiciu al faptului că ei au fost afectaţi a fost imaginea şiroaielor albe'lăsate de lacrimile lor, care curgeau din belşug de-a lungul obrajilor negri ai lor în timp ce ei ieşeau din minele de cărbune. Sute şi sute dintre ei au căpătat, în curând, convingeri profunde, care, aşa cum s-a dovedit, au dus la un „happy-'end", la o convertire sănătoasă şi totală. Schimbarea a fost văzută de toţi, deşi unii au atribuit-o oricui în afara degetului lui Dumnezeu. întrucât scena era complet nouă, iar eu abia începusem să ţin predici improvizate, arh avut, din această cauză, multe conflicte în interiorul meu. Uneori, când înaintea mea se aflau 20 000 de oameni, nu aveam nici un cuvânt să spun de la mine însumi, nici lui Dumnezeu, nici lor. Dar n-am fost niciodată părăsit total şi, printr-o experienţă minunată, am ştiut adeseori ce a vrut să spună Domnul prin cuvintele: «din inima lui vor curge râuri de apă vie». Firmamentul deschis deasupra mea, perspectiva câmpiilor dimprejurul meu, cu imaginea miilor şi miilor de oameni - unii în căruţe, unii pe cai şi alţii în copaci, fiind, uneori, toţi afectaţi şi izbucnind în lacrimi, - acestor imagini adăugându-li-se, uneori, solemnitatea amurgului, au fost prea mult pentru mine, aproape m-au copleşit".

232

Wesley scrie în jurnalul său: „Sâmbătă, 31 martie 1731. Seara, am ajuns la Bristol şi l-am întâlnit pe dl Whitefield acolo. Cu greu am putut să mă împac iniţial cu acest mod ciudat de a predica în,câmp, pe care am avut parte să-1 văd duminică; toată viaţa mea (până foarte recent) am fost atât de tenace în ceea ce priveşte fiecare chestiune legată de decenţă şi ordine, gândindu-mă că mântuirea sufletelor aproape că este un păcat dacă nu se face în biserică." Acestea erau simţămintele unui om, care a devenit mai târziu unul dintre cei mai mari predicatori în aer liber care au trăit vreodată!

Nu voi zăbovi, descriindu-1 pe dl Whitefield în propria noastră Kennington Common printre zecile de mii de oameni, sau la Moorfields dis-de-dimineaţă, pe când lanternele luminau precum licuricii de pe malul plin cu iarbă într-o noapte de vară, nici nu voi menţiona mulţimea de scene glorioase, înfăţişându-1 pe Wesley şi pe confraţii lui cei mai renumiţi; dar o imagine mai semnificativă pe care

unii dintre dumneavoastră pot s-o copieze cu uşurinţă, mi-a rămas adânc înrădăcinată în minte; şi am să v-o relatez, pentru ca, în viitor, dumneavoastră să nu dispreţuiţi niciodată ziua începuturilor slabe: „Wesley a ajuns la Newcastle vineri, 28 mai. Plimbându-se, după ceai, el a fost surprins şi şocat de ticăloşia peste măsură de mare. Beţia şi înjurăturile păreau a fi generale - până şi gura copilaşilor era plină de blesteme. Nu suntem informaţi cum a petrecut ziua de sâmbătă, dar duminică dimineaţa, la 7, el şi John Taylor s-au aşezat lângă fântână, în Sandgate, «cea mai săracă şi mai vrednică de dispreţ parte a oraşului» şi au început să cânte vechiul Psalm 100. Trei sau patru oameni au venit lângă ei, să vadă ce s-a întâmplat; numărul lor a crescut cu repeziciune, astfel că, înainte ca Wesley să termine predica, congregaţia lui cuprindea între 1 200 şi 1 500 de persoane. Când predica s-a terminat, oamenii tot mai stăteau căscând gura, cu cea mai profundă uimire, drept pentru care Wesley a spus: «Dacă vreţi să ştiţi cine sunt eu, mă numesc John Wesley. La ora 5 după-amiază, cu ajutorul lui Dumnezeu, intenţionez să predic din nou aici»".
Acele strângeri laolaltă din câmpuri şi islazuri, care s-au ţinut pe toată perioada cât Wesley şi Whitefield au binecuvântat naţiunea noastră, au fost glorioase. Predicarea pe câmp se armoniza cu cântecul natural al păsărilor care cântau în copaci, mărturisind că adevărata primăvară a religiei a sosit. Păsările din colivie pot cânta mai dulce, dar muzica lor nu este (atât de) naturală şi nici o dovadă convingătoare despre iminenţa primăverii. Ziua în care metodiştii şi alţii au început să-L proclame pe Isus în aer liber a fost o zi binecuvântată; atunci, porţile iadului au fost zdruncinate şi captivii Diavolului au fost eliberaţi cu sutele şi cu miile.
Odată reluată, acţiunea fructuoasă a predicării în câmp n-a fost lăsată să înceteze. Printre mulţimile batjocoritoare şi bombardamentele cu ouă clocite şi cu noroi, adepţii celor două mari mişcări evanghelice ău continuat să ia cu asalt sat după sat şi oraş după oraş. Aventurile lor au fost foarte variate, dar succesul lor a fost, în general, mare. Cineva poate să râdă adeseori citind despre incidentele
233
petrecute pe vremea aceea. Un şir de tauri este trimis să împrăştie congregaţia şi o pompă de incendiu este acţionată peste gloată, cu acelaşi scop. Clopoţei şi ceainicuri vechi, oase cu măduvă şi topoare, trompete, tobe şi formaţii întregi de muzică erau angajate ca să înece vocea predicatorului. Odată, taurul parohiei a fost lăsat liber şi, cu alte ocazii, erau asmuţiţi câinii. Predicatorii trebuiau să aibă feţele ca şi cremenea - şi, într-adevăr, aveau. John Furz spune: „Cum am început să predic, a venit un om şi mi-a pus o armă în faţă, jurând că îmi va zbura creierii dacă mai spun vreun cuvânt. Oricum, am continuat să vorbesc şi el a continuat să mă ameninţe, punând din când în când ţeava puştii în gura mea şi din când în când la urechea mea. Când cântam ultimul imn, el s-a dus în spatele meu, a tras o împuşcătură şi mi-a ars o parte din păr." Aşadar, fraţilor, n-ar trebui să mai vorbim vreodată despre întreruperi sau deranjuri mărunte. Apropierea unui gafeur aflat sub călăuzirea unui fiu al lui Belial nu este foarte favorabilă gândirii calme şi exprimării limpezi, dar experienţa lui Furz n-a fost, probabil, mai amară decât cea a lui John Nelson, care spune calm: „JDar, când eram pe la mijlocul discursului, cineva de afară a aruncat o piatră, care m-a tăiat la cap; oricum, aceasta i-a determinat pe oameni să-mi dea o mai mare atenţie, în special atunci când au văzut sângele scurgându-se pe faţa mea; astfel încât toţi au stat liniştiţi până am terminat şi am cântat un imn."
„Viaţa lui Gideon Ouseley", de dr. Arţhur, reprezintă una dintre cele mai puternice mărturii ale valorii predicii în aer liber. La începutul secolului actual, între 1800 şi 1830, el era în plină forţă, călărind de-a lungul întregii Irlande, predicând Evanghelia lui Isus în fiecare oraş. Amvonul lui era, în general, spinarea calului său, iar el şi ajutoarele lui erau cunoscuţi ca fiind oamenii cu bonete negre, de la obiceiul lor de a purta bonete. Acest predicator-călăreţ a fost, în timpul său, cauza unei mari renaşteri în Irlanda şi promisese să atace realmente blestemul cel adânc înrădăcinat al lui Erin - puterea preoţimii şi superstiţia oamenilor. Ouseley a arătat, în toate ocaziile, multă iscusinţă şi un umor al judecăţii sănătoase; plecând de aici, el a predicat, în general, în faţa ferestrei farmacistului, pentru că acolo gloata ar fi fost mai puţin „liberă" în aruncarea pietrelor, sau a ales să aibă reşedinţa unui catolic respectabil în spatele lui, pentru acelaşi motiv. Predica lui, ţinuta pe scările de piatră ale halei din Enniscorthy, a fost un specimen concludent al metodei lui abile de a întâmpina o gloată agitată de irlandezi. Vă voi expune pe larg, pentru ca să ştiţi cum să vă comportaţi dacă sunteţi puşi în circumstanţe asemănătoare: „El şi-a luat locul, şi-a scos pălăria, şi-a pus boneta lui din catifea neagră şi, după câteva momente petrecute în rugăciune silenţioasă, a început să cânte. Oamenii au început să se adune în jurul lui şi, în timpul intonării câtorva strofe, au fost liniştiţi şi aparent atenţi, dar în curând au devenit agitaţi şi zgomotoşi. Atunci, el a început să se roage şi, pentru scurt timp, s-a făcut linişte; dar, întrucât mulţimea creştea, a devenit neliniştită, chiar turbulentă. El şi-a terminat rugăciunea si a început să predice, dar era evident că auditoriul nu era dispus să-1 asculte. înainte de a fi rostite prea multe propoziţii, proiectilele au început să zboare - la început

neavând un caracter foarte distructiv, fiind vorba de lucruri mai uşoare: cartofi, ridichi, etc; dar, în curând, au fost aţuncate materiale mai dure: cărămizi şi pietre, din care unele l-au atins şi i-au pricinuit răni uşoare. El s-a oprit, şi, după o pauză, a strigat: «Dragi băieţi, ce s-a întâmplat cu voi astăzi? Nu-1 lăsaţi pe un om bătrân să vă vorbească puţin?» «Nu vrem să auzim nici un cuvânt din capul tău, bătrâne», a fost răspunsul prompt al unuia din mulţime. «Dar vreau să vă spun ceea ce, cred, v-ar place să auziţi». «Nu, nimic din ceea ce ne poţi spune nu ne va place». «Sunteţi siguri? Vreau să vă spun o poveste despre unul, pe care toţi spuneţi că-1 respectaţi şi că-1 iubiţi». «Cine-i acesta?» «Fecioara cea binecuvântată». «Oh, şi ce ştii *tu* despre ea?» «Mai mult decât credeţi; şi sunt sigur că veţi fi mulţumiţi de ceea ce am să vă spun, numai dacă vreţi să mă ascultaţi» «Hai, atunci», a spus o altă voce, «să auzim ce are de spus despre Maica Domnului». Şi a fost o linişte, după care misionarul a început: «Era odată un cuplu tânăr, - cei doi urmau să se căsătorească - aparţinând unui orăşel, numit Cana. Este departe ţara aceea, în care binecuvântatul nostru Mântuitor a petrecut o mare parte a vieţii Lui pământeşti; şi oamenii cei decenţi, ai căror copii urmau să se căsătorească, s-au gândit că e bine s-o invite pe Fecioara cea binecuvântată la sărbătoarea nunţii şi pe Fiul ei, de asemenea, şi pe unii discipoli ai Lui, şi ei toţi au considerat că e bine să vină. Stând la masă, Sfânta Fecioară a văzut că vinul pentru petrecere începuse să se împuţineze şi i-a fost teamă ca nu cumva tinerii cei cu bun-simţ să se facă de ruşine în faţa vecinilor lor; aşa că I-a şoptit Fiului ei binecuvântat: *„Nu mai au vin".* El a spus: „Nu te necăji din cauza asta". Şi, după un minut sau două, ea, ştiind foarte bine ce se află în inima Lui cea bună, i-a spus unei slugi care trecea pe la spatele lor: *„Să faceţi orice vă va zice!" Eu* presupun că aceste cuvinte au mers de la unul la altul. Prin urmare, în curând, Domnul nostru cel binecuvântat i-a spus unui alt om: *„Umpleţi vasele acestea cu apă".* (Erau şase vase, într-un colţ al camerei şi în fiecare încăpeau câte trei vedre, pentru că oamenii din satele acelea folosesc foarte multă apă în fiecare zi). Şi, amintindu-şi cuvintele Sfintei Fecioare, ei au îndeplinit porunca Lui, s-au întors şi au spus: *„Domnule, sunt pline până sus". „Scoateţi, atunci, şi aduceţi nunului, în capul mesei",* a zis El. Ei au făcut astfel, nunul a gustat şi, ce să vezi? era vin şi încă din Cel mai bun!
Şi era suficient pentru petrecere şi, probabil, a rămas puţin şi ca să-1 ajute pe cuplul cel tânăr să-şi întemeieze gospodăria. Şi, vedeţi, toate acestea s-au datorat faptului că slugile au împlinit porunca binecuvântatei Fecioare. Acum, dacă ea ar fi aici, printre noi, azi, ar da exact acelaşi sfat fiecăruia dintre noi: *„Orice vă va zice Isus, să faceţi!",* şi aceasta, pe bună dreptate, deoarece ea ştie că, în inima Lui, nu există nimic altceva decât dragostea pentru noi şi că de pe buzele Lui nu iese decât înţelepciune. Şi acum vă voi spune unele dintre lucrurile spuse de El. El spune: *«Nevoiţi- vă să intraţi pe poarta cea strâmtă; pentru că mulţi, vă spun vouă, vor căuta să intre, şi nu vor putea»".* Şi predicatorul a expus numaidecât, pe scurt, dar clar şi convingător, natura porţii vieţii, îngustimea ei şi necesitatea imperioasă de a intra prin ea, încheind cu

sfatul Fecioarei: *«Să faceţi orice vă va zice!».* Astfel a explicat el şi a îndemnat pe ascultătorii săi şi cu alte cuvinte importante ale divinului nostru Domn. *«Dacă un om nu este născut din apă şi din Duh, nu poate intra în împărăţia lui Dumnezeu»,* şi: *«Dacă vrea cineva să vină după Mine, să se lepede de sine, să-şi ia crucea în fiecare zi şi să Mă urmeze»,* întărind predica Lui în fiecare împrejurare, prin sfatul dat de Fecioară slugilor din Cana. «Dar nu» a izbucnit el la sfârşit, «nu; cu toată dragostea şi respectul, pe care pretindeţi că le nutriţi faţă de Sfânta Fecioară, nu-i urmaţi sfatul, dar îl ascultaţi bucuroşi pe oricare învăţător beţiv, care vă linguşeşte ca să vă atragă într-o bodegă şi vă bagă lucruri rele şi vătămătoare în cap». Aici, el a fost întrerupt de către un glas care părea să fi fost al unui bătrân. Acesta a exclamat: «Adevăr grăieşti, adevăr grăieşti. Dacă ai spus minciuni în toate zilele vieţii tale, spui adevărul acum.» Şi, astfel, predicatorul a fost lăsat să-şi termine discursul - şi nu cu puţin efect benefic!"
Istoria metodismul iniţial ar trebui să fie încorporată în întregime într-un rezumat care cuprinde istoricul propovăduirii în aer liber, pentru că acea mişcare misionară minunată şi-a datorat înălţimea şi progresul ei tocmai acestui factor. Oricum, este o reproducere unică a evenimentelor care au însoţit metodismul timpuriu, de acum 80 sau 90 de ani. Wesley-enii deveniseră respectabili şi era timpul ca vechiul foc să ardă în mijlocul unei alte clase de oameni. Dacă Wesley ar mai fi trăit, i-ar fi glorificat pe predicatorii cei sărmani, dar bravi, care şi-au riscat viaţa pentru a proclama mesajul dragostei eterne către cei depravaţi, şi el i-ar fi pus printre fruntaşii cruciadei lor. Alţi lideri şi-au oferit serviciile şi nu de mult timp râvna lor a produs o oaste de oameni entuziaşti, care nu puteau fi înfrânţi de mulţime sau de scutieri sau de preoţi, nici descurajaţi de fraţii sclivisiţi, ale căror însuşiri îi scârbeau îngrozitor. Apoi şi-au oferit serviciile din abundenţă armele vechi. Producţia agricolă în toate stadiile descompunerii, i-a răsplătit pe apostolii zeloşi - ridichile şi cartofii la început; apoi, ouăle clocite au urmat din abundenţă - acestea din urmă erau, de obicei, de gâscă, selectate, probabil, pentru mărimea lor.
O găleată cu praf de cărbune era adesea pregătită, noroi de pe copitele cailor se adăuga şi toate acestea

într-o muzică de fluier de tablă, cornuri şi cârâi-toarele paznicilor. Butoaiele de bere erau furnizate de către apărătorii „bisericii şi regelui" pentru a-i înviora pe atacanţii ortodocşi, în timp ce atât predicatorii, cât şi discipolii, erau trataţi cu brutalitate, astfel încât să provoace compasiune chiar şi în inimile adversarilor. Din fericire, toate acestea au constituit o violare a legii, dar marele neplătit a dat de veste infractorilor şi s-a străduit să-1 reducă pe predicator la tăcere. Pentru Numele lui Gristos, ei acceptau să fie trataţi ca hoinari şi vagabonzi şi Domnul i-a onorat din plin. Se năşteau discipoli şi se înmulţeau predicatorii. Chiar şi la o dată mai târzie, aceşti fraţi consacraţi au întâmpinat o împotrivire violentă, dar experienţa lor plină de bucurie i-a determinat să persevereze în a cânta pe străzi, predica pe câmpii şi a face multe alte abateri, abateri binecuvântate, prin care sute de hoinari au fost întâlniţi şi conduşi în turma lui Isus.

Nu mai am timp să-mi ilustrez subiectul, prin prezentarea lucrării lui Christmas Evans şi a altor predicatori din Ţara Galilor sau lucrarea lui Haldanes din Scoţia, a lui Rowland Hill şi fraţilor lui din Anglia. Dacă vreţi să studiaţi acest subiect, aceste nume pot servi ca indicii în descoperirea materialelor abundente; dar aş mai adăuga *„TlieLife ofDr. Guthrie"*(ViaţaDoctorului Guthrie), în care el consemnează adunări remarcabile ţinute în aer liber, pe timpul dezmembrării, când, Biserica Liberă n-avea locaşuri de închinare zidite de mâini omeneşti.

Trebuie să zăbovesc puţin asupra lui Robert Flockhart din Edinburgh, care a fost o lumină mai slabă, evident, dar una constantă, şi a fost un exemplu potrivit pentru mulţimea martorilor din stradă ai lui Cristos. în fiecare seară, pe orice vreme şi în mijlocul multor persecuţii, acest om a continuat să vorbească pe stradă timp de *43 de ani.* Gândiţi-vă la aceasta, şi să nu fiţi nicicând descurajaţi. Când mergea clătinându-se către mormânt, bătrânul soldat era încă la postul lui. „Mila faţă de sufletele oamenilor m-a condus", a spus el, „pe străzile şi aleile oraşului meu natal, să-i fac pe păcătoşi să-şi recunoască vinovăţia şi să-i conving să vină la Isus. Dragostea lui Cristos m-a constrâns." Nici ostilitatea poliţiei, nici insultele catolicilor, unitarienilor şi ale altora n-au putut să-1 clintească; el a condamnat păcatul folosind termenii cei mai simpli şi a predicat mântuirea prin har, cu toată puterea lui. El a trecut la Domnul de curând, astfel că Edinburghul încă îşi aminteşte de el. Există destul loc pentru astfel de oameni în toate oraşele şi ar fi nevoie de câteva sute de oameni atât de valoroşi în această *naţiune* imensă a Londrei: oare greşesc numind-o astfel?

în America, oameni ca Peter Cartwright, Lorenzo Dow, Jacob Gruber şi alţii dintr-o generaţie trecută, au dus un război glorios sub cerul liber, în propriul lor fel, original; mai târziu, Părintele Taylor ne-a dat o altă dovadă a puterii nemăsurabile a acestui fel de cruciadă în *„Seven Years of Street Preaching in San Francisco, California"*(şapte ani de predicare pe stradă în San Francisco, California). Deşi sunt foarte tentat s-o fac, mă voi abţine, de data aceasta, de a cita din acea remarcabilă lucrare.

Evanghelizarea tip campus (camp-meeting) este o formă de predicare în aer liber şi a devenit o instituţie în U.S.A., unde totul trebuie să fie făcut pe scară largă. Aceasta mă conduce spre un alt subiect - de aceea, vă voi prilejui numai o privire fugară spre acea formă de utilizare şi apoi voi trece la cursul următor.

Următoarea descriere a întâlnirilor mai timpurii în tabere, în America, provine de la cel ce a scris *„JVarralive ofaMission toNova Scoţia"*(Povestea unei misiuni din Nova Scoţia): „Corturile sunt, în general, aranjate în formă de semilună, în centrul căreia este înălţat un amvon pentru predicator, în jurul căruia, în toate direcţiile, sunt plasate şiruri de scânduri, pentru ca oamenii să se aşeze pe ele când ascultă Cuvântul. Printre copacii care-şi revarsă vârfurile peste această biserică din pădure, sunt atârnate lămpile, care ard toată noaptea şi dau

lumină variatelor practici ale religiei, care pun stăpânire peste orele solemne ale miezului nopţii. Era aproape 11 noaptea când am ajuns prima oară la marginea taberei. Mi-am lăsat barca la marginea pădurii, la o milă de locul acţiunii; şi, când am ajuns pe terenul taberei, curiozitatea mi s-a transformat în uimire la vederea lămpilor care atârnau în copaci; corturile încercuiau, în semicerc, un spaţiu larg; 4 000 de oameni în centrul acestuia, ascultându-1 cu o atenţie profundă pe predicator, a cărui voce foarte puternică şi al cărui comportament animat au purtat vibraţiile fiecărui cuvânt la o mare distanţă, prin pădurea foarte umbroasă unde, în afara lămpilor scânteietoare ale taberei, întunericul a împrăştiat o beznă înzecită. Toate m-au umplut de uimire şi mi-au adus forţat înaintea ochilor imaginea evreilor din

pustie. întâlnirile încep, în general, lunea dimineaţa, iar vinerea dimineaţa se termină. Practicile zilnice se desfăşoară astfel: la 5 dimineaţa, cornul răsună în tabără pentru predică sau rugăciune; aceasta, împreună cu practici similare sau cu o mică pauză, aduce ora micului dejun, ora 8; la 10, cornul sună pentru predica publică, după care, la amiază, spaţiul este umplut cu grupuri mici de oameni care se roagă, împrăştiindu-se în susul şi în josul taberei, atât în corturi, cât şi sub copaci. După masa de prânz, cornul sună la ora 2, pentru predică. Ar fi trebuit să observ că, în geneial, în fiecare cort sunt lăsate una sau două femei pentru a pregăti mâncarea. Un foc arde continuu în diferite părţi ale taberei, unde este fiartă apa pentru ceai, folosirea băuturilor alcoolice fiind interzisă. După predica de după-amiază, lucrurile iau aproape acelaşi curs ca dimineaţa, doar că grupurile de rugăciune sunt mai numeroase iar predicilor însufleţite şi rugăciunilor rostite cu glas tare li se acordă o atenţie sporită. Unii dintre cei ce-şi suprasolicită vocea, uneori îşi pierd graiul, şi, la sfârşitul întâlnirii din tabără, mulţi, din rândul predicatorilor, cât şi al celorlalţi credincioşi, pot să vorbească numai în şoaptă. La 6 seara, cornul cheamă la predică, după care, diferitele forme de slujire menţionate mai sus continuă până seara; da, şi la orice oră te trezeşti, pustia răsună de cântări de laudă.

Nu pot decide dacă, printr-o conducere discretă, astfel de strângeri laolaltă pot fi ţinute în ţara noastră, dar consider că merită să studiem dacă, în anumite terenuri spaţioase, serviciile divine nu s-ar putea ţine vara, să spunem o săptămână într-o vară, de către predicatorii care urmează unul după altul în proclamarea Evangheliei sub copaci. Predicile şi întâlnirile pentru rugăciune, cuvântările şi imnurile trebuie să aibă loc într-o succesiune înţeleaptă, şi probabil că mii de oameni ar putea fi determinaţi să se strângă la închinare printre ei fiind zeci şi sute de persoane care n-au intrat niciodată în templele noastre obişnuite. Nu numai *ceva* trebuie făcut pentru a evangheliza milioanele, ci *totul* trebuie făcut, şi poate că, prin varietatea de eforturi, va fi descoperit lucrul cel mai bun." „Dacă, în vreun fel, aş putea .salva pe cineva" trebuie să fie motto-ul nostru şi acesta trebuie să ne impulsioneze, ca să.mergem la drumuri şi la garduri şi să-i forţăm să intre. Fraţilor, vă vorbesc ca unor oameni înţelepţi - luaţi seama la ce vă spun.

ÎS

pe

Mă tem că, în unele biserici aflate în regiuni mai puţin „luminate", există persoane conservatoare, care (aproape) cred că a predica în orice alt loc, în afara bisericii, este o inovaţie şocantă, un indiciu sigur al existenţei tendinţelor eretice şi o dovadă de râvnă fără pricepere. Orice frate tânăr, care îşi doreşte liniştea în mijlocul lor, nu trebuie să sugereze ceva atât de nelegitim cum ar fi o predică în afara zidurilor Sionului lor. în timpurile străvechi s-a spus: *„înţelepciunea strigă; ca se aşază sus pe înălţimi, afară pe drum, la răspântii şi strigă lângă porţi, la intrarea cetăţii, la intrarea porţilor";* dar oamenii înţelepţi ai ortodoxiei reduc la tăcere înţelepciunea în orice alt loc, cu excepţia celui aflat sub acoperişul unei clădiri autorizate. Aceşti oameni cred într-un Nou Testament, care spune: *„Ieşiţi la drumuri şi la garduri şi siliţi-i să intre",* şi totuşi au repulsie faţă de ascultarea literală a poruncii. Oare ei îşi imaginează Că o binecuvântare deosebită rezultă din şederea la o anumită masă de brad, având un panou de lemn la spatele lor - o invenţie a disconfortului, care ar fi trebuit de mult să-i determine pe oameni să prefere să se închine afară, pe iarba verde? Oare ei presupun că harul provine din mese sonore sau că poate fi scos prin baterea pernelor de la amvon, în acelaşi fel cum se scoate praful? Sunt „îndrăgostiţi" de aerul viciat şi de zăpuşeala insuportabilă care face ca unele case de rugăciune ale noastre, să fie aproape la fel de nesuferite pentru nas şi plămâni ca şi casele de liturghie ale romano-catolicilor, cu tămâia lor ieftină şi scârboasă? A le răspunde acestor contestatori reprezintă o sarcină pe care nu putem s-o îndeplinim; preferăm duşmani demni de spada pe care o îndreptăm asupra lor, dar aceştia abia merită o remarcă în treacăt. Unii râd de paguba lor, dar ar trebui să plângem din cauza ei, dacă i s-ar permite să fie dublura domeniului utilităţii.

Nu este nevoie de nici un fel de apărare pentru predicarea în aer liber; dar ar fi nevoie de argumente foarte convingătoare pentru a dovedi că un om, care n-a predicat niciodată în afara zidurilor casei lui de rugăciune, şi-a făcut datoria. Este nevoie de apărare mai degrabă pentru predicile din interiorul clădirilor decât pentru închinarea din afara lor. Cu siguranţă, au nevoie de justificare arhitecţii care îngrămădesc cărămizi şi pietre până la ceruri când este atât de mare nevoie de locuri de predicare pentru bieţii păcătoşi, de aici. O mare nevoie de apărare o au pădurile cu stâlpi de piatră, care împiedică auditoriul să-1 vadă pe predicator

şi să-i audă vocea; de asemenea, acoperişurile gotice foarte înclinate, în care orice sunet se pierde iar oamenii sunt omorâţi prin faptul că sunt obligaţi să ţipe până când li se sparg vasele de sânge; de asemenea, are nevoie de apărare crearea voluntară de ecouri, prin expunerea de

suprafeţe tari, care reflectă sunetul pentru a satisface cererile artei, trecând complet cu vederea tihna auditoriului şi a vorbitorului. De asemenea, nişte scuze decente trebuie neapărat să-şi prezinte acei oameni puerili, care risipesc bani pentru aşezarea spiriduşilor şi a monştrilor pe exteriorul caselor lor de predicare şi pentru ridicarea altor lucruri ridicole ale catolicismului atât înăuntru, cât şi în afară, desfigurând mai degrabă decât împodobind bisericile şi capelele lor; dar nu este nevoie de nici o apărare în cazul folosirii vastei „camere de audienţa" a Tatălui Ceresc, care este, pe toate planurile, atât de potrivită pentru proclamarea unei Evanghelii atât de libere, atât de pline, atât de expansive, atât de sublime. Ţinerea, în mod obişnuit, a adunărilor religioase într-un loc acoperit poate fi scuzată în Anglia, pentru că avem clima atât de capricioasă, dar ar fi bine să încetăm o astfel de practică atunci când vremea este frumoasă şi stabilă şi când putem obţine spaţiul şi liniştea necesară. Noi nu suntem ca palestinienii, care pot prevedea starea vremii de acolo, nefiind la fiecare ceas în pericolul de a avea parte de o aversă de ploaie; dar, dacă ne întâlnim sub *Jove,* cum spun latinii, trebuie să ne aşteptăm ca Jove-ul ceasului respectiv să fie *Jupiterpluvius.* întotdeauna putem avea un potop dacă nu-1 dorim; dar, dacă fixăm un serviciu divin pentru următoarea dimineaţă de duminică, în aer liber, n-avem nici o garanţie că nu vom fi toţi udaţi până la piele. Este adevărat că unele predici remarcabile s-au ţinut în ploaie, dar, ca regulă generală, râvna auditoriului nostru nu este atât de mare încât să suporte prea multă umezeală, în plus, frigul iernilor noastre este prea intens pentru ca serviciile divine să aibă loc în aer liber, pe tot parcursul anului, deşi am auzit despre predicile ţinute în Scoţia pe o vreme cu lapoviţă, iar John Nelson scrie că a vorbit „unei mulţimi prea mari pentru a încăpea în casă, deşi era întuneric şi zăpadă". Astfel de lucruri pot fi făcute din când în când, dar excepţiile nu fac decât să întărească regula. Este, de asemenea, corect să admitem faptul că, atunci când oamenii vor veni „între pereţi", dacă respectiva casă este atât de practică, încât se pot crea uşor condiţii ca mai multe persoane sa audă Evanghelia şi dacă este întotdeauna plină, nu mai este nevoie să meargă în aer liber să le predice la mai puţini oameni decât cei care s-ar afla înăuntru; luând în considerare toate lucrurile, un loc confortabil, apărat de apă, de zgomot şi de deranj este folositor pentru auzirea Evangheliei cu solemnitate şi limpezime a gândurilor. O clădire bine ventilată şi bine organizată reprezintă un avantaj dacă mulţimea poate încăpea acolo şi dacă poate fi convinsă să intre; dar aceste condiţii sunt foarte rar întâlnite - de aceea, pledez eu pentru predicarea în aer liber.

Marele folos alpredicării în aer liber este că atât de mulţi noi- veniţi ascultă Evanghelia; altfel, aceştia n-ar auzi-o niciodată. Domnul ne-a poruncit: *„JAergeţi în toată lumea şi vestiţi Evanghelia la fiecare făptură",* dar porunca este ascultată atât de puţin, încât unii îşi imaginează că ea vrea să spună: .Mergeţi în

propriul vostru loc de închinare şi predicaţi Evanghelia-celor câteva făpturi care vor intra". *„JAergeţila drumuri şila garduri şi siliţi- isă intre",* deşi este o parte a unei parabole, merită a fi luată foarte literal căci, procedând astfel, înţelesul ei va fi îndeplinit cel mai bine. De fapt, ar trebui să mergem pe străzi şi pe alei şi pe drumuri, pentru că există spioni la garduri, vagabonzi la drumul mare, plimbăreţi pe străzi şi alei, pe care nu-i vom găsi niciodată dacă nu-i urmărim în „sferele" lor. Vânătorii nu trebuie să stea acasă, aşteptând ca păsările să vină pentru a fi împuşcate şi nici pescarii să-şi arunce plasele în interiorul bărcilor lor, sperând să prindă mulţi peşti. Comercianţii *merg* în pieţe, îşi urmăresc clienţii şi ies să facă afaceri dacă afacerile nu „vin" la ei; şi noi trebuie să procedăm la fel. Unii fraţi ai noştri tot vorbesc în proză rândurilor goale şi peri-niţelor (pentru îngenuncheat) învechite, când ei ar trebui să confere un beneficiu trainic sutelor de oameni prin abandonarea, pentru un timp, a pereţilor vechi şi prin căutarea pietrelor vii pentru Isus. Lăsaţi-i să iasă din Rehobot şi să găsească loc la colţul străzii, lăsaţi-i să părăsească Salemul şi să caute pacea sufletelor neglijate, lăsaţi-i să nu mai viseze la Betel, ci să facă astfel ca un spaţiu deschis să nu fie altceva decât Casa lui Dumnezeu, lăsaţi-i să coboare de pe muntele Sionului şi să urce din Aenon şi chiar departe de Trinity şi St. Agnes şi St. Michael-and-All Angels şi St. Margaret-Pattens şi St. Vedast şi St. Ethelburga şi toate celelalte care au rămas şi să încerce să găsească noi sfinţi printre păcătoşii care pier din lipsă de cunoştinţă. Predicarea pe stradă în Londra este o binecuvântare remarcabilă pentru persoanele al căror caracter şi a căror condiţie nu le-ar permite

frecventarea unui loc de închinare. D: exemplu, îl cunosc pe un prieten evreu, care, venind din Polonia, nu înţelegea nimic în limba engleză. Hoinărind pe străzi duminica, el a observat grupurile numeroase care-i ascultau pe predicatorii serioşi. El nu văzuse niciodată un astfel de lucru în propria-i ţară, unde poliţia rusească ar fi alarmată la vederea unor grupuri care conversează; de aceea, interesul lui era şi mai mare. Pe măsură ce începuse să cunoască puţină engleză, a devenit din ce în ce mai constant în ascultarea vorbitorilor de pe stradă; într-adevăr, la început a ascultat cu scopul de a învăţa limba. Mă tem că engleza pe care a „achiziţionat-o" nu era dintre cele mai bune, şi ştiu aceasta atât din ceea ce am auzit despre elocvenţa în aer liber, cât şi din faptul că l-am ascultat pe însuşi prietenul nostru evreu, a cărui teologie este mai bună decât engleza. Oricum, acest „israelit adevărat" are întotdeauna motiv să-i laude pe predicatorii stradali. Nu putem spune câţi alţi străini ar fi putut deveni prin acelaşi mijloc, „concetăţeni" cu sfinţii, oameni din Casa lui Dumnezeu. Catolicii se confruntă cu această modalitate practică mai mult decât ne dăm seama. Uneori este prudent să anunţăm cazuri de convertire printre catolici, dar propria mea observaţie mă face să cred că ele sunt mult mai frecvenţe decât acum zece ani şi că lucrarea harului a început adesea cu un cuvânt din Evanghelie auzit la colţurile străzilor.
De asemenea, necredincioşii cedează în mod constant în faţa Cuvântului lui Dumnezeu adus în acest fel în casele lor. Mai mult, evanghelistul stradal

câştigă atenţia acelor oameni excentrici, a căror religie nu poate fi nici descrisă, nici imaginată. Astfel de oameni urăsc până şi vederea bisericilor şi caselor noastre de rugăciune, dar vor sta în mulţime pentru a asculta ceea ce se spune şi sunt, deseori, mai impresionaţi tocmai atunci când simulează cel mai profund dispreţ.
Pe lângă acestea, există multe persoane în oraşele mari, care n-au haine potrivite pentru a se închina, în concordanţă cu ideea curentă despre ceea ce ar trebui să reprezinte hainele, şi nu puţine persoane, la fel ca hainele lor, sunt atât de murdare, atât de rău mirositoare, atât de respingătoare, încât până şi cel mai mare filantrop şi cel mai „nivelator" democrat ar dori să aibă puţin spaţiu între el însuşi şi aceşti indivizi plini de viaţă. Există alţii care, indiferent ce haine poartă, n-ar intra într-o biserică sub nici o formă, pentru că ei consideră că a fi prezent la un serviciu divin reprezintă un fel de pedeapsă. E posibil să-şi amintească de duminicile posomorâte ale copilăriei lor şi de predicile plictisitoare pe care le-au auzit în rarele ocazii cu care au intrat într-o biserică, dar este sigur că ei privesc persoanele care frecventează locurile de închinare ca şi cum acestea ar scăpa de pedeapsa pe care ar trebui s-o îndure în lumea viitoare prin suferirea ei în această lume._ Ziarul de duminică, pipa, duşca au mai mult farmec pentru ei decât toate predicileepiscopilor şi parohilor, fie din biserică, fie din „opoziţie". Evanghelistul din afara zidurilor îi culege în mod frecvent pe aceşti membri ai partidului „NICI O BISERICĂ" şi, făcând astfel, găseşte adesea unele dintre cele mai bogate nestemate care vor împodobi, în final, coroana Răscumpărătorului: pietre preţioase care, din cauza asprimii lor, pot să nu fie remarcate de către o clasă mai cusurgie de câştigători de suflete. Iona, pe străzile Ninivei, a fost auzit de către mulţimile care n-ar fi ştiut de existenţa lui dacă el ar fi închiriat o sală; loan Botezătorul, la Iordan a trezit un interes pe care niciodată n-ar fi fost posibil să-1 capaciteze într-o sinagogă; şi cei care au mers din oraş în oraş, proclamând peste tot Cuvântul Domnului Isus, n-ar fi întors niciodată lumea pe dos dacă ar fi considerat necesar să se limiteze la camere de fier împodobite cu anunţul ortodox: „Evanghelia harului lui Dumnezeu va fi predicată aici duminica viitoare, seara".
De asemenea, sunt foarte sigur că, dacă i-am putea convinge pe prietenii noştri de la ţară să iasă de multe ori pe an şi să ţină o predică pe pajişte, sau într-o pădurice umbroasă, sau pe coasta unui deal, sau într-o grădină, sau pe un izlaz comunal, *ar fi mult mai bine pentru ascultătorii obişnuiţi.* Simpla noutate a locului le-ar împrospăta interesul şi i-ar trezi. Simpla schimbare a scenei ar avea un efect minunat asupra celor mai somnolenţi. Priviţi cât de mecanic merg ei către locul obişnuit de închinare şi, de asemenea, cum ies de acolo. Ei se „prăbuşesc" pe scaunele lor ca şi cum, în sfârşit, ar fi găsit un loc de odihnă; se ridică pentru a cânta cu un efort uimitor şi se aşază înainte de sfârşitul cântării, pentru că n-au observat că aceasta nu se terminase. Ce „buturugi" sunt unii dintre ascultătorii frecvenţi! O mare parte dintre ei dorm cu ochii deschişi. După şederea pe acelaşi loc vechi, un anumit număr de ani, unde băncile, amvonul,

balcoanele şi toate celelalte lucruri sunt întotdeauna aceleaşi, în afara faptului că ei devin tot mai murdari şi tot mai prost îmbrăcaţi pe măsură ce trece timpul, toţi ocupă veşnic aceeaşi poziţie; iar faţa, Vocea şi tonul predicatorului supt aceleaşi, din ianuarie până-n decembrie - ajungi la simţirea liniştii

sfinte a scenei şi la auzirea a ceea ce se vorbeşte ca şi cum ar fi adresat „urechii reci şi surde a morţii." Aşa cum un morar îşi aude roţile de parcă nu le-ar auzi sau cum un mecanic abia ia aminte la zăngănitul motorului său după ce îl va fi suportat puţin timp, sau cum un locuitor al Londrei nu observă niciodată scârţâitul necontenit, datorat traficului, tot aşa mulţi membri ai congregaţiilor noastre devin insensibili la cele mai serioase cuvântări şi le acceptă ca pe ceva foarte normal. Predica şi toate celelalte ajung să fie atât de obişnuite, încât ar putea, la fel de bine, să nu fie deloc. De aici rezultă că o schimbare a locului ar fi folositoare, ar putea preveni monotonia, ar putea scutura indiferenţa, ar putea sugera idei şi - în o mie de feluri - ar putea captiva atenţia, dând" o nouă speranţă de a face bine. Un incendiu mare, care ar arde din temelii unele dintre capelele noastre, ar putea să nu constituie cea mai mare calamitate care s-a petrecut vreodată dacă ea n-ar face altceva decât să-i deştepte pe unii dintre acei rivali ai celor şapte somnoroşi din Efes, care n-ar putea fi mişcaţi vreodată de vechea casă şi de vechile bănci luate laolaltă. Pe lângă acestea, aerul proaspăt, mult, reprezintă un lucru mare pentru fiecare muritor, fie el bărbat, femeie sau copil. Am predicat în Scoţia, la Blairmore, de două ori într-o duminică, pe o movilită de pe malul mării şi, după ţinerea, cu toată puterea mea, a unui discurs în faţa unor grupuri de mii de persoane, nu m-am simţit nici pe jumătate obosit ca atunci când predic în faţă câtorva sute de ascultători, într-o vizuină oribilă, neagră, din Calcutta, numită biserică. Pun prospeţimea şi lipsa de oboseală de la Blairmore pe seama faptului că ferestrele n-au putut fi închise de către persoane care se. tem de curent şi că acoperişul erâ la fel de sus cum sunt cerurile faţă de pământ. Am convingerea că un om ar putea predica de 3-4 ori într-o singură duminică,,în aer liber, fiind mai puţin obosit decât dacă ar face-o într-o atmosferă impură, încălzită şi otrăvită datorită respiraţiei oamenilor, precum şi ferită cu grijă de orice pătrundere a aerului de afară, înviorător.

Corturile sunt rele - nespus de rele; mult mai rele decât cele mai rele clădiri. Cred că un cort reprezintă cea mai inacceptabilă învelitoare care a fost vreodată inventată pentru un loc de predicare. Mă bucur când văd că se folosesc corturi în Londra, pentru că cel mai rău loc este mai bun decât nici unul, pentru că ele pot fi mutate uşor din loc în loc şi pentru că nu sunt foarte scumpe; dar totuşi, dacă ar trebui să aleg între a nu avea absolut nimic şi a avea un cort, aş prefera, fără doar şi poate, aerul liber. Sub prelată, vocea este înăbuşită şi efortul de a vorbi este considerabil crescut. Materialul se comportă faţă de voce ca o pătură udă, îi distruge rezonanţa şi o împiedică să se propage. Cu un efort îngrozitor, în aerul înăbuşitor generat într-un cort, este mai probabil să fii omorât decât să fii auzit. Probabil că aţi observat chiar la propriile noastre strângeri de la Colegiu, când suntem numai câteva sute, cât de greu este să auzi din fundul unui cort,

243

chiar când acesta este deschis lateral şi când aerul din el este pur. Poate, în respectiva ocazie, pui acest fapt, într-o oarecare măsură, pe seama lipsei atenţiei şi liniştii de care are nevoie acea congregaţie cam veselă; dar totuşi, chiar când se înalţă rugăciunea şi totul este redus la tăcere, am observat că până şi cea mai bună voce din interiorul unui cort larg are o mare nevoie de putere de propagare.

Dacă intenţionezi să predici în aer liber la ţară, probabil că vei avea *posibilitatea să alegi locul pentru predicare;* dacă nu, cu siguranţă trebuie să te mulţumeşti cu ceea ce poţi găsi şi să accepţi locul respectiv, prin credinţă, ca fiind *cel mai bun.* Lipsa unei alternative face ca lucrurile să fie simple şi evită multe dezbateri. Nu fiţi foarte pretenţioşi. Dacă s-ar întâmpla să existe o pajişte disponibilă lângă capela dumneavoastră, alegeţi-o, pentru că va fi foarte convenabil să vă întoarceţi în casa de rugăciune, dacă vremea va deveni nepotrivită sau dacă vreţi să ţineţi o întrunire pentru rugăciune sau un alt serviciu divin la sfârşitul cuvântării dumneavoastră. Este bine să predicaţi înainte de a se începe serviciile divine obişnuite, într-un loc aflat lângă locaşul dumneavoastră de închinare, astfel încât să dirijaţi mulţimea chiar în interiorul clădirii înainte ca aceasta să ştie unde se află. Predicarea şi cântatul în aer liber tirnp de o jumătate de oră înainte de adunare vor umple, adeseori, o casă goală. In acelaşi timp, nu vă „lipiţi" de locuri aflate aproape, la îndemână, ci alegeţi o localitate chiar pentru motivul opus, adică pentru că localitatea respectivă este plasată departe de orice loc de închinare şi neglijată cu totul. Aprindeţi luminile oriunde este vreun colţ întunecos; cu cât este mai întunecos, cu atât are mai mare nevoie de lumină. Paradise Row şi Pleasant Place sunt, în general, locurile cel mai puţin paradisiace, şi cel mai puţin plăcute: într-acolo să vă îndreptaţi paşii. Fie ca locuitorii din valea umbrei morţii să sesizeze faptul că a răsărit lumina pentru ei.

Am întâlnit undeva recomandarea ca întotdeauna să predici având un zid în spatele tău, dar eu, în mod respectuos, vă avertizez în legătură cu aceasta: luaţi seama la ceea ce se poate afla de partea cealaltă a zidului! Un evanghelist a primit o cană cu apă fierbinte, de dincolo de zid, cu remarca amabilă: „Este supă pentru protestanţi!" iar un altul a avut parte de „favoarea" de a fi împroşcat cu resturile cele mai greţoase dintr-un vas, care a fost răsturnat de sus. Gideon Ouseley a început să predice în Roscommon cu spatele la acoperişul triunghiular al unei fabrici de ţigarete, în care exista o fereastră cu un oberliht, prin care pachetele cu marfă erau ridicate la mansardă. Veţi fi surprinşi să aliaţi că fereastra s-a deschis brusc şi că din ea a fost vărsată o găleată cu apă de tutun, care este un fluid usturător, foarte dureros

pentru ochi? Pentru tot restul vieţii sale, predicatorul a înţeles să evite cu grijă o astfel de poziţie tentantă. Fie ca experienţa lui să vă folosească.
Dacă aş alege o ridicătură de teren pentru predicare, aş prefera ca aceasta să dea înspre un teren ascendent sau înspre un loc delimitat, la mică distanţă, de un perete. Desigur, trebuie să fie lăsat spaţiu suficient pentru congregaţia adunată între amvon şi hotar, dar îmi place să văd un capăt şi nu să ţip într-un spaţiu nedelimitat. Nu cunosc un loc mai drăguţ pentru ţinerea unei predici, decât cel

pe care l-am ocupat la Benmore, pe pământurile unui prieten, numit Duncan. Era o pajişte netedă, având înapoia ei terase în pantă, acoperite cu brazi. Oamenii puteau ori să ocupe locurile de jos, ori să se aşeze pe ridicăturile de pământ ierboase, după cum li se părea mai confortabil, şi, astfel, o parte a congregaţiei mele a stat în galeriile din panta de deasupra mea, iar restul în aria dimprejurul meu. Vocea mea s-a înălţat deîndată şi mi-am dar seama că, dacă oamenii s-ar fi aşezat sus, pe deal, la distanţa de o jumătate de milă, ei ar fi fost capabili să mă audă cu uşurinţă. Presupun că locul favorit al lui Wesley, la Gwennap Pit, era întrucâtva asemănător. Amfiteatrele şi pantele dealurilor sunt întotdeauna locuri favorabile pentru cei ce predică în aer liber. Vă puteţi convinge de lucrul acesta.
Prietenul meu, dl Abraham, mi-a arătat odată o catedrală măreaţă în Oxfordshire. Rămăşiţele ei încă se numesc „Tabernacolul lui Spurgeon" şi pot fi văzute lângă Catedrala Lovell, în forma unui patrulater de stejar. Iniţial, un loc ideal pentru predicare, pentru că era un teren defrişat din pădurea deasă din Witchwood, având drumuri croite prin cătina deasă. Nu voi uita niciodată acele „alei verzi" şi pereţii proaspeţi, verzi care le mărginesc. Când ajungi la templul interior, vezi că este constituit dintr-o suprafaţă întinsă, din care cătina şi copacii mai mici au fost tăiaţi, în timp ce stejarii bătrâni au fost lăsaţi, în număr suficient, să crească la înălţimi considerabile şi apoi să ne umbrească cu ramurile lor. Aici era o catedrală magnifică, cu stâlpi şi cupole: un templu nefăcut cu mâinile, despre care putem spune cu adevărat:
„ *Tată, mâna Ta*
A ridicat aceste coloane venerabile; Tu
Ai ţesut acest acoperământ verde".
Niciodată, acasă sau pe continent, n-am întâlnit o arhitectură care să poată rivaliza cu catedrala mea. „Iată, am auzit de ea la Efrata: am găsit-o într-o poiană din pădure." Cerul albastru era vizibil prin luminătorul nostru, iar din fereastra cea mare din capătul suplimentar, soarele ne-a zâmbit spre seară. Oh, domnilor, era într-adevăr măreţ să te închini astfel, sub firmamentul arcuit, departe de îmbâcseala oraşului, acolo unde totul contribuia la realizarea unei părtaşii minunate cu Dumnezeu.
Acum, terenul este defrişat iar locul pentru adunarea noastră a fost ales la o mică distanţă de el. Este foarte asemănător cu cel dintâi, numai că pereţii iniţiali - nişte arbori uriaşi - au dispărut, fiind înlocuiţi cu o întindere neîmprejmuită de teren arabil. Numai stâlpii şi acoperişul templului meu au rămas, dar sunt încă bucuros, ca şi druizii, să mă închin în mijlocul stejarilor. în acest an, un porumbel şi-a construit cuibul chiar deasupra capului meu şi a tot zburat de colo-colo pentru a-şi hrăni puii în timpul predicii. Şi de ce nu? Unde ar fi trebuit să se simtă el mai „ca acasă" decât acolo unde Domnul dragostei şi Prinţul Păcii era adorat? Evident, catedrala mea arcuită nu este impermeabilă şi, desigur,

alte ploi torenţiale, înafară de ploile harului, vor cădea asupra congregaţiei mele, dar acestfaptîşi are avantaju îui, ne face mai recunoscători când ziua este favorabilă şi însăşi instabilitatea vremii duce la multă rugăciune arzătoare.
Odată, am ţinut o predică în aer liber, pe vremea întoarcerii fânului, în timpul unei ploi furtunoase. Textul era: „£7 *va fi ca o ploaie care cade pe un pământ cosit, ca o ploaie repede care udă câmpia."* (Ps. 72.6) Şi cu siguranţă am avut parte de binecuvântare, în ciuda inconvenientului respectiv. Eram suficient de ud şi membrii congregaţiei mele probabil că au fost uzi leoarcă, dar au rezistat, şi niciodată n-am auzit despre vreunul că s-a îmbolnăvit; dar îi mulţumesc lui Dumnezeu, că am auzit despre sufletele aduse la Isus, prin acel discurs. Rareori şi sub influenţa unei emoţii puternice astfel de lucruri nu fac rău nimănui, dar nu trebuie să aşteptăm minuni şi nici să ne aventurăm din senin într-un ciclu de proceduri care ar putea să-1 omoare pe cel bolnăvicios şi să „toarne fundaţia" bolii în cel sănătos.
îmi amintesc ce bine se predica între Stâncile Cheddar. Ce poziţie nobilă! Ce frumuseţe şi ce loc sublim! Dar exista pericolul mare al căderii bucăţilor de piatră, mişcate de către oamenii care stăteau pe părţile mai înalte ale stâncii şi, de aceea, n-aş alege din nou acel loc. Trebuie să evităm cu grijă poziţiile în care se pot întâmpla accidente grave. Un cap rănit nu face pe nimeni să savureze frumuseţile naturii sau mângâierile harului. Fiind la finalul unui discurs ţinut în acel Toc, am invocat acele stânci măreţe să fie martore că am predicat oamenilor

Evanghelia şi să fie o dovadă împotriva lor în ultima şi măreaţa zi, în cazul că vor fi respins mesajul. Chiar ieri am auzit despre o persoană căreia Duhul Sfânt a făcut ca acel apel să-i fie folositor.

Fiţi foarte atenţi la terenul pe care-1 alegeţi, ca acesta să nu fie mlăştinos. Nu-mi place niciodată să văd cum un om alunecă în noroi, în genunchi, în timp ce predic. Locurile acoperite cu papură sunt, deseori, atât de netede şi de verzi, încât le alegem fără să realizăm faptul că ele pQt fi noroioase şi să le ude picioarele ascultătorilor noştri. întotdeauna să preferaţi a fi şi dumneavoastră incomodaţi în loc să fie ascultătorii: Stăpânul nostru aşa ar fi procedat. Chiar pe străzile Londrei, grija pentru confortul ascultătorilor noştri reprezintă unul din lucrurile care câştigă respectul mulţimii mai mult decât orice altceva.

Evitaţi vecinătatea plopilor din Normandia ca pe cel mai rău duşman. Aceşti copaci produc un şuierat şi un freamăt necurmat, aproape ca zgomotul mării. Fiecare frunză a unei anumite specii de plop se află în mişcare permanentă ca limba unui vorbăreţ, zgomotul poate părea nu foarte mare, dar el o va îneca şi pe cea mai bună dintre voci. „Zgomotul unui umblet în vârful duzilor" este foarte bun, dar nu staţi în apropierea zgomotului produs de plopi şi de alţi co-paci, dacă nu vreţi să suferiţi. Ani avut experienţe dureroase din acest punct de vedere - însuşi Şarpele cel vechi părea că şuiera la mine din acele ramuri mişcătoare.

Predicatorilor experimentaţi nu le pasă dacă soarele le bate direct în ochi dacă pot evita acest lucru; ei vor ca nici ascultătorii lor să nu fie deranjaţi de

246

razele soarelui; de aceea, când pregătesc locul pentru o predică, ei iau în consideraţie acest fapt. în Londra, noi nu vedem acest astru atât de des încât să ne facem probleme în legătură cu cele arătate mai sus.

Nu încercaţi să predicaţi împotriva vântului, pentru că aceasta ar fi o încercare inutilă. Puteţi să vă „trimiteţi" vocea la o distanţă scurtă printr-un efort uimitor, însă nu veţi putea să vă faceţi auziţi nici măcar de către câţiva. Nu vă sfătuiesc deseori să luaţi în consideraţie din ce parte bate vântul, dar, cu această ocazie, vă îndemn s-o faceţi, sau veţi munci zadarnic. Predicaţi astfel încât vântul să poarte vocea dumneavoastră spre oameni, nu să v-o sufle în gâtlejuri, căci astfel va trebui să vă mâncaţi propriile cuvinte. Nu secţie cât de departe poate să fie auzit un om care vorbeşte *în direcţia vântului.* în anumite atmosfere şi climaturi - cum ar fi cele din Palestina - persoaiîele pot fi auzite la distanţă de câteva mile iar propoziţiile separate din cuvântări binecunoscute pot fi înţelese în Anglia la distanţă mai mare de o milă. S-a spus că Whitefield şi cu mine am fi fost auziţi până la această distanţă, dar sunt sceptic întrucâtva.' O jumătate de milă este, cu siguranţă, destul, chiar în direcţia vântului, dar trebuie să fii sigur să fie auzită cât de cât.

Ar trebui să fie uşor de găsit un loc potrivit pentru predicare la ţară. Unul dintre primele lucruri, pe care ar trebui să le facă un predicator atunci când termină Colegiul şi se stabileşte la ţară, este să înceapă cuvântarea în aer liber, în general, nu va avea nici o problemă în ceea ce priveşte poziţia; pământul este în faţa lui şi el poate alege după propria şi dulcea lui voie. Răscrucea din piaţă este un bun început, apoi capătul unei curţi aglomerate cu cei săraci şi apoi colţul preferat al leneşilor din parohie. Capra trăsurii va constitui un amvon nemaipomenit duminică noaptea, în timpul târgului din sat, iar căruţa va servi bine (aceluiaşi scop) pe iarbă sau într-un câmp aflat la o distanţă mică, în timpul serilor din zilele de lucru, ale festivalului rustic. Un loc nemaipomenit pentru un discurs *„al fresco"*este pajiştea, unde vechii ulmi, retezaţi cu mult timp în urmă, încă stau în stoc, ca şi cum ar fi destinaţi să fie locuri de şezut pentru congregaţia dv; la fel este şi cimitirul casei dumneavoastră de rugăciune, unde „strămoşii primitivi ai cătunului dorm". Dedicaţi-1 celor în viaţă şi lăsaţi-i pe oameni să savureze *‚Meditations Among the Tombs"* (Meditaţiile printre morminte). Nu invocaţi scuze, aşadar, ci treceţi la treabă imediat.

în Londra, sau în oricare alt oraş mare, este greu de găsit un loc vacant unde să puteţi obţine dreptul de a ţine predici după placul dumneavoastră. Dacă

[1] în *Chambcr's Book ofDays* găsim următoarea însemnare: „Dna Oliphant, în cartea ei *Life of the Rev. Edward IrvJng, a* afirmat că, odată, acesta a fost auzit clar până la distanţa de o jumătate de milă. Oricum, s-a spus că Black John Russell din Kilmarnock, despre care Burns nu vorbeşte în termeni prea binevoitori, a fost auzit, deşi poate nu chiar inteligibil, până la distanţa de o milă. S-ar părea că nici acest caz nu reprezintă punctul culminant al fenomenului. Un corespondent al lui *Jameson 's Journal* afirmă, în 1828, că, pe când se afla la capătul vestic al Dunfermline-ului, a auzit fără să vrea o parte a unei predici, pe care o rostea atunci

dr. Black într-un cort, la Caimeyhill; nu i-a scăpat nici un cuvânt, «deşi distanţa era, probabil, de vreo 2 mile»: predicatorul a fost rar întrecut în vorbirea desluşită şi vocea clară, «şi vântul, care era liniştit şi moderat, bătea în direcţia sunetului (vocii)»".

puteţi descoperi o bucată de pământ pe care nu s-a construit încă ceva, şi dacă puteţi obţine dreptul de a o folosi de la proprietarul acestuia până n-o acoperă, este o mare achiziţie şi merită preţul neînsemnat al discuţiilor; pentru că sunteţi atunci regii castelului, iar cei care vă deranjează vor fi contravenienţi. Presupun că un astfel de loc nu este lesne de obţinut, în special de către persoanele care n-au bani - dar merită să vă gândiţi la acest subiect. Este un mare câştig atunci când locaşul dumneavoastră de închinare are măcar un spaţiu exterior mic, ca cel de la Biserica din Surrey sau de pe treptele Templului; pentru că aici sunteţi feriţi de intervenţia poliţiei sau a beţivilor. Dacă n-avem nimic din toate acestea, trebuie să găsim colţuri de străzi, triunghiulare, unghere liniştite şi spaţii largi, în care să predicăm Evanghelia. Cu ani în urmă, am predicat înaintea unor adunări enorme din strada Regele Edward (King Edward's Road), Hackney, care era, pe atunci, un câmp deschis, dar din care nu a mai rămas nici un metru liber. Cu acele ocazii, iureşul era periculos pentru viaţă şi pentru integritatea corporală, iar gloatele păreau că nu au nici o limită. Jumătate din numărul lor dac-ar fi fost, n-ar mai fi constituit o aşa mare primejdie. Acel spaţiu deschis a dispărut şi acelaşi lucru s-a petrecut şi cu câmpurile de la Brixton unde, în decursurile anilor, era o încântare să vezi mulţimile adunate ascultând Cuvântul, împovărat cu rara sarcină de a strânge prea mulţi oameni împreună, am fost obligat să mă abţin de la aceste exerciţii în Londra, dar nu şi să diminuez vreun pic simţul importanţei acestora. Cu biserica întotdeauna plină, eu am acasă un auditoriu cât de numeros doresc; de aceea, nu predic afară decât la ţară; dar, pentru acei predicatori, al căror spaţiu acoperit este mic, şi ale căror congregaţii nu sunt prea numeroase, aerul liber reprezintă remediul, atât în Londra, cât şi în provincie.

Serviciile divine ţinute afară reprezintă o forţă puternică pentru deşteptarea unui interes nou şi pentru activităţile misionare. Faceţi-i pe oameni *să asculte* afară, astfel încât ei să poată treptat-treptat, *să se închine în interior.* N-aveţi nevoie de nici un amvon - un scaun sau bordura străzii vor ţine locul acestuia. Cu cât mai puţin formalist, cu atât mai bine; dacă începeţi printr-o simplă stare de vorbă cu 2-3 persoane, fără a pretinde că predicaţi, va fi foarte bine. Vorbind personal cu cineva, puteţi face mai mult bine decât adresându-vă retoric unui număr de 50 de'oameni. Nu vă opriţi intenţionat pe strada principală, dar, dacă mulţimea se adună, nu vă înspăimântaţi: poliţistul vă va anunţa imediat. Oricum, sunteţi cel mai mult doriţi acolo unde nu îi veţi stânjeni pe trecători, dar acolo este foarte probabil să fiţi dumneavoastră înşivă în pericol - mă refer la acele terenuri centrale şi alei întunecoase din marile noastre oraşe, aflate în afara drumului decenţei şi care nu sunt cunoscute decât de poliţişti, mai ales prin intermediul rănilor şi al vânătăilor primite de ei acolo. Vorbind despre descoperirea interiorului Africii, avem nevoie de exploratori pentru Fryingpan Alley şi Emerald-Island Court; regiunile arctice sunt aproape la fel de accesibile ca Dobinson's Rents şi Jack Ketch's Warren. Eroi ai Crucii, iată ogorul care vă aşteaptă, mai glorios decât a văzut vreodată Cidul, când, cu bravul lui braţ

drept, a înfrânt oştirile păgâne. *„Cine mă va duce la cetatea întărită? Cine mă va duce la Edom?"* Cine ne va permite să cucerim aceste mahalale şi vizuini pentru Isus? Cine o poate face, decât Domnul? Soldaţii lui Cristos, care se aventurează în aceste regiuni, trebuie să se aştepte la o renaştere a practicilor din străvechile timpuri bune, în ceea ce priveşte loviturile cu cărămizi; şi eu am trăit împrejurarea în care un vas de flori a căzut, întâmplător, de la o fereastră superioară într-o direcţie oblică remarcabilă. Totuşi dacă suntem născuţi să ne înecăm, nu vom fi omorâţi de vazele de flori. Sub un astfel de tratament, poate fi revigorant să citim ceea ce a scris Christopher Hopper acum mai mult de o sută de ani, în condiţii similare: „N-am acordat prea mare atenţie unui gunoi mic, câtorva ouă clocite, sunetului cornului unei vaci, zgomotului clopotelor sau câtorva bulgări de zăpadă iarna; dar, uneori, am fost salutat cu pumni, pietre, lovituri cu cărămizi şi cu ciomege. Acestea nu mi-au plăcut prea mult; nu erau plăcute cărnii şi sângelui. Câteodată am „pierdut" puţină piele şi, odată, puţin sânge, care mi-a curs din frunte din cauza unei pietre ascuţite. Am purtat un plasture şi nu mi-a fost ruşine; m-am mândrit cu crucea lui Cristos. Şi, atunci când micile mele suferinţe abundau, pentru

Numele lui Cristos, primeam din abundenţă mângâiere. Niciodată nu am fost mai fericit în propriul meu suflet sau mai binecuvântat în munca mea."
Sunt mulţumit, întrucâtva, când aud ocazional, despre un frate că este luat de poliţie, pentru că acest lucru îi face bine şi lui şi oamenilor. Ce privelişte frumoasă este aceea în care slujitorii legii mărşăluiesc în urma slujitorului Evangheliei! Acest fapt produce simpatie pentru el, iar următorul pas este simpatia pentru mesajul lui. Mulţi, pentru care el n-a prezentat înainte nici un interes, sunt nerăbdători să asculte atunci când li se ordonă să tacă şi, mai ales, când este luat la Poliţie. Până şi cei mai josnici oameni îi respectă pe cei care intră în bucluc pentru a le face bine şi, dacă aceştia văd cum se stârneşte opoziţie nedreaptă, devin chiar zeloşi pentru apărarea respectivului.
Sunt convins că, cu cât se va predica mai mult în aer liber în Londra, cu atât va fi mai bine. Dacă aceasta ar însemna o neplăcere pentru unii, ar deveni o binecuvântare pentru alţii, când lucrurile ar fi orientate corespunzător. Dacă se predică Evanghelia şi dacă spiritul predicatorului este de dragoste şi adevăr, rezultatele sunt indubitabile: pâinea aruncată pe ape trebuie să fie găsită iarăşi după multe zile. Oricum, Evanghelia trebuie predicată într-un fel care să justifice ascultarea mesajului ei, pentru că simpla producere a zgomotului este mai degrabă un rău decât un beneficiu. Cunosc o familie aproape scoasă din minţi de ţipătul ridicol al predicilor monotone şi de urletul: „în siguranţă în mâinile lui Isus" de lângă uşa acesteia, în fiecare duminică - după-amiaza, pe tot parcursul anului. Ei sunt creştini zeloşi, care i-ar ajuta de bunăvoie pe „călăii" lor dacă ar întrezări chiar şi cea mai mică probabilitate de utilitate a unor răcnete violente: dar, întrucât prea rar văd un ascultător şi nu se gândesc că ceea ce se vorbeşte ar face vreun bine dacă ar fi auzit, ei se plâng că sunt obligaţi să-şi piardă cele câteva ore de linişte din cauză că doi oameni buni consideră că este datoria lor
249
să ţină un serviciu divin zgomotos, dar total nefolositor. Am văzut odată un om, predicând fără să aibă alt ascultător decât un câine, care şedea pe propria lui coadă şi-şi privea stăpânul cu reverenţă în timp ce acesta predica. Nu era nici un om la ferestre sau pe stradă, dar fratele şi câinele lui erau la post, indiferent dacă oamenii ar fi ascultat sau nu. De asemenea, odată am trecut pe lângă un orator serios a cărui pălărie era în faţa lui pe pământ, plină cu notiţe şi care nu avea drept auditoriu nici măcar un câine; deşi nimeni nu era destul de aproape pentru a-1 auzi, totuşi, el „şi-a irosit dulceaţa în aerul deşertului". Sper că acest gest a contribuit şi la golirea minţii sale. Trebuie privit într-adevăr, ca o parte esenţială a unei predici, faptul ca cineva s-o audă: predicile rostite *in vacuo* nu pot aduce un mare beneficiu lumii.
Cât despre *stilul predicării în aer liber,* putem spune că acesta trebuie, cu siguranţă, să fie foarte diferit de cel care este predominant înăuntru; probabil că, dacă un vorbitor ar dobândi un stil pe deplin adaptat la un auditoriu stradal, acesta ar fi înţelept să-1 aducă înăuntru, cu el. O mare parte a predicării poate fi definită ca rostirea concisă a propoziţiilor; dar, în aer liber, limbuţia nu este admirată - trebuie să spuneţi ceva şi să terminaţi repede şi să continuaţi să spuneţi altceva - dacă nu, ascultătorii vă vor atenţiona. „Ei bine", strigă un critic stradal „spune-ne-o, bătrâne!" Sau observaţia este făcută altfel: „Hai odată,...; mai bine ai pleca acasă să-ţi înveţi lecţia." „Scurtează-o, bătrâne!" este o povaţă foarte des întâlnită, dar doresc ca cei care dau acest sfat să-1 lase să fie auzit gratis în interiorul Ebenezerului şi al Zoarului şi al altor locuri închinate oratoriilor tărăgănate. Acolo unde nu sunt folosite aceste critici sincere, ascultătorii acuză caracterul prozaic prin faptul că pleacă în linişte. Este foarte neplăcut să vezi cum se împrăştie cei din congregaţia ta, dar acest fapt reprezintă o aluzie foarte clară la faptul că ideile tale sunt foarte împrăştiate.
Pe stradă, un om trebuie să aibă un stil vioi, să folosească multe ilustraţii şi anecdote şi să presare câte o remarcă originală. A insista mult asupra unui subiect nu este un lucru bun. Argumentarea trebuie să fie concisă, clară şi scurtă. Discursul nu trebuie să fie laborios sau încâlcit şi cea de-a doua parte a lui nu trebuie să depindă de prima, pentru că auditoriul este unul schimbător şi fiecare problemă centrală trebuie să fie completă în sine. Lanţul gândirii trebuie să fie luat pe bucăţi şi fiecare verigă trebuie să fie topită şi transformată în gloanţe; nu veţi avea atât de mare nevoie de sabia lui Saladin pentru a vă croi drum printr-o batistă de muselină cât de halebarda lui Inimă-de-Leu pentru a zdrobi o bară de fier. Atinge subiectul imediat şi fă-o cu toată puterea ta! Afară, e nevoie de propoziţii scurte şi de pasaje scurte.

Paragrafele şi argumentele extinse ar trebui mai bine să fie păstrate pentru alte ocazii. în cazul mulţimilor liniştite de la ţară, există o mare forţă într-o tăcere elocventă, intercalată din când în când. Aceasta le dă oamenilor timp să respire, precum şi să reflecteze. Oricum, nu aplicaţi acest sfat la străzile Londrei; trebuie să-i daţi bătaie, sau altcineva va face digresiuni în faţa congregaţiei dumneavoastră. într-o predică obişnuită ţinută în aer
250
liber, pauzele sunt foarte eficace şi sunt folositoare din mai multe puncte de vedere, atât pentru vorbitor, cât şi pentru ascultător; dar, pentru nişte vizitatori temporari, care nu au nimic în comun cu închinarea şi celelalte lucruri sfinte, cea mai eficientă cuvântare este una rapidă, scurtă şi concisă.

Pe străzi un om trebuie să fie puternic de la început până la sfârşit şi, pentru acest motiv, el trebuie să fie condensat şi concentrat în gândul şi exprimarea lui. Niciodată nu este bine să începi prin a spune: ,.Dragi prieteni, textul meu este un pasaj din Cuvântul cel inspirat, care conţine învăţături de cea mai mare importanţă şi care aduce înaintea noastră, în modul cel mai clar, cea mai valoroasă instruire practică. Vă rog să daţi dovadă de cea mai mare aten'ie şi să exersaţi judecata dumneavoastră cea mai pură în timp ce luăm în considerare aspecte variate ale pasajului şi-1 plasăm în lumini diferite, pentru ca să fim capabili să percepem poziţia sa în contextul credinţei. în explicarea lui, vom găsi o scenă pentru intelectul cultivat şi pentru sensibilităţile rafinate. Aşa cum pârâul susu-rător şerpuieşte prin lunci şi fertilizează păşunile, tot aşa un torent de adevăr sfânt curge prin Cuvântul remarcabil care ne stă acum în faţă. Este bine pentru noi să deviem curentul de cleştar către rezervorul meditaţiei noastre, pentru a putea sorbi din cupa înţelepciunii cu buzele satisfacţiei." Domnilor, nu este aceasta mai degrabă o expunere peste nivelul mediu al „răsucirii" cuvintelor şi nu reprezintă tocmai arta care este în vogă în aceste zile? Dacă mergi la obeliscul din Strada Călugărilor Dominicani (Blackfriars Road) şi vorbeşti în acest fel, vei fi salutat cu: „Continuă, nătărău bătrân!" sau: „Nu-i aşa că e grozav? Ma-mă! " Un tinerel foarte vulgar va striga: „Ce gură pentru o barabulă!" iar altul va striga pe un ton de solemnitate batjocoritoare: „Amin!" Dacă le daţi nimicuri, ei le vor aduce înapoi, cu bucurie, la propriul dumneavoastră sân. O măsură bună îndesată şi clătinată vă vor măsura. Simulările şi aparenţele nu vor inspira pic de milă la o strângere stradală. Dar să aveţi ceva de spus; pri-viţi-i în faţă, spuneţi deschis ce gândiţi, cu îndrăzneală, cu seriozitate, curtenitor, şi ei vă vor auzi. Nu vorbiţi niciodată „contra-cronometru" sau de dragul auzirii propriei dumneavoastră voci, sau a obţine nişte informaţii despre propria dumneavoastră înfăţişare exterioară sau despre felul în care ţineţi discursuri, informaţii care vor fi probabil, mai mult adevărate decât plăcute. „Crikey", spune unul, „e bun de antreprenor de pompe funebre! îi va face să plângă". Acesta a fost un compliment pentru un frate melancolic, al cărui ton este deosebit de funebru. „Du-te şi udă-ţi gâtlejul, bătrâne!" a spus un critic, cu altă ocazie. „Probabil că vă simţiţi îngrozitor de seci după ce aţi sporovăit atât de mult, nespunând absolut nimic, de fapt." Aceasta i s-a potrivit în special unui frate foarte neinteresant, despre care s-a afirmat demult că el ar fi fost un martir bun, întrucât nu există nici o îndoială că el va arde bine, deoarece era atât de uscat. Este trist, foarte trist, faptul că trebuie să se facă astfel de observaţii grosolane, dar există, în unii dintre noi, o dispoziţie nemaipomenită, care ne face să luăm în seamă faptul că observaţiile vulgare sunt, adeseori, foarte adevărate şi reflectă o realitate usturătoare. După cum caricatura vă dă adeseori o idee mai vie despre
251
un om decât v-ar prilejui-o un fotograf, tot astfel ne lovesc aceste critici grosolane ale mulţimii prin cenzura lor exagerată. Chiar şi cel mai bun predicator trebuie să fie pregătit să-şi ia partea de umor stradal şi s-o întoarcă, dacă este nevoie; dar pedanteria, afectarea, formalismul, vorbăria ipocrită şi aerele nu fac decât să lanseze o invitaţie glumelor ofensive: unii chiar le merita. Chadband sau Stiggins, în negru-ruginiu, cu păr murdar de mortar şi cu gulere tari, imense, reprezintă figuri hilare egalate doar de către Guido Fawkes. Un om care se vede mare în ochii săi va stârni imediat împotrivire, iar afişarea unei sfinţenii supranaturale va avea acelaşi efect. Cu cât arăţi mai puţin a faţă bisericească, cu atât este mai mare probabilitatea de a fi ascultat; şi, dacă eşti cunoscut ca predicator, cu cât arăţi mai mult că eşti bărbat, cu atât mai bine. „Ce iei pentru asta, guvernatorule?" vei fi întrebat cu siguranţă dacă pari a fi cleric, şi va fi bine să le spui imediat că o faci în plus, că o faci în timpul liber şi că nu va fi nici o colectă., Ai face mult mai bine dacă ne-ai da nouă nişte pâine sau o picătură de bere, în loc de a

le da lor broşuri!" este o remarcă făcută în mod constant, dar un comportament bărbătesc şi declaraţia clară că tu nu eşti interesat de salariu, ci de binele lor, vor reduce la tăcere acea obiecţie răsuflată.
Acţiunea predicatorului stradal ar trebui să fie dintre cele mai bune. Ar trebui să fie pur naturală şi destinsă. Nici un predicator n-ar trebui să stea în picioare pe stradă într-un mod grotesc, dacă nu vrea să se discrediteze pe sine şi să „invite" un atac. Predicatorul de pe stradă n-ar trebui să-1 imite pe propriul lui predicator, ca nu cumva mulţimile să descopere imediat imitaţia în cazul în care fratele se află oriunde lângă casă. Şi nici nu trebuie să aibă o atitudine similară cu cea pe care o au băieţeii, când spun: „Mă numesc Norval". Postura dreaptă şi ţeapănă, cu mişcarea regulată, în sus şi în jos, a braţului şi a mâinii este adoptată prea adeseori; dar voi condamna şi mai mult acţiunea de maniac sălbatic şi nebun, de care unii sunt atât de ataşaţi şi care pare a fi o hibridizare între Whitefield cu ambele mâini în aer şi Sf. Gheorghe călcând violent cu ambele picioare pe balaur. Unii oameni, buni de altfel, sunt groteşti din natură, iar alţii depun mari eforturi să devină astfel. Londonezii cei vulgari spun: „Ce preot de ţară!" (Ce leac!) Eu nu vreau decât să ştiu care este leacul pentru vindecarea răului.
Ar trebui evitate toate manifestările artificiale. Chiar acum observ că nu poate fi făcut nimic fără o Biblie mare Bagster, cu o copertă moale. Pare a avea un farmec deosebit dimensiunea mare, deşi aproape că are nevoie de un căruţ mic, pe care să o sprijineşti. Cu o astfel de Biblie plină de şnururi, alegeţi un loc în „Seven Dials", după exemplul unui predicator descris atât de plastic de către domnul McCree. Scoateţi-vă pălăria, puneţi Biblia în ea şi aşezaţi-o pe pământ. Lăsaţi-1 pe amabilul prieten, care se afla în dreapta dumneavoastră, să vă ţină umbrela. Să vedeţi cât de nerăbdător este dragul de el să o facă! Nu este mulţumitor acest fapt? El vă asigură, nu este niciodată atât de fericit ca atunci când îi ajută pe oamenii cei buni să facă bine. Acum închideţi ochii pentru rugăciune.
252
Când aţi terminat rugăciunea, veţi constata că *cineva va fi profitat de acest prilej.* Unde este prietenul vostru cel afectuos, care v-a ţinut umbrela şi cartea de cântări? Unde este acea pălărie bine periată şi acea Biblie Bagster originală? Unde? Oh, unde? Ecoul răspunde: „Unde?"
Catastrofa, pe care am descris-o, sugerează faptul că ar fi mai bine ca un frate să vă însoţească în primele dumneavoastră activităţi misionare, astfel încât unul să poată supraveghea, în timp ce celălalt se roagă. Dacă nişte prieteni vor veni cu dumneavoastră şi vor face un cerc în jurul dumneavoastră, acest lucru va reprezenta o mare achiziţie, iar dacă aceştia pot să cânte, acest lucru va fi de un şi mai mare folos. Anturajul amical îi va atrage pe alţi oameni, va ajuta la menţinerea ordinii şi va face un serviciu prin „predicarea tip cântare".
Este foarte mult de dorit să vorbiţi astfel încât să fiţi auziţi, dar strigătele necontenite nu sunt de nici un folos. Cea mai bună predică stradală nu este aceea rostită cât se poate de tare, pentru că e imposibil să puneţi accentul potrivit pe pasajele cele mai sugestive atunci când ţipaţi tot timpul, din poate puterile. Când în jurul dumneavoastră nu este nici un ascultător, şi totuşi, există oameni care stau pe partea cealaltă a străzii şi ascultă, nu credeţi că este mai bine să traversaţi, pentru ca să economisiţi ceva din puterea pe care o irosiţi? Cel mai grăitor stil pare a fi cel liniştit, penetrant şi de conversaţie. Oamenii nu ţipă şi nu strigă atunci când pledează în cea mai profundă seriozitate; în astfel de momente, ei au, în general, mai puţin vânt şi ceva mai multă ploaie; mai puţină emfază şi mai multe lacrimi. Continuând cu acelaşi strigăt monoton, nu veţi face decât să-i obosiţi pe toţi şi pe dumneavoastră înşivă. De aceea, fiţi înţelepţi, toţi cei ce vreţi să izbucniţi în proclamarea mesajului Stăpânului nostru în mijlocul mulţimii şi folosiţi-vă vocile aşa cum vă dictează judecata sănătoasă.
într-o broşură publicată de acea societate excelentă numită „The Open Air Mission" (Misiunea în Aer Liber), am găsit următoarele lucruri:
CALITĂŢILE NECESARE CELOR CE PREDICĂ ÎN AER LIBER
1. O voce bună.
2. O ţinută naturală.
3. Stăpânire de sine.
4. O bună cunoaştere a Scripturii şi a lucrurilor obişnuite.
5. Abilitatea de a se adapta la orice tip de adunare publică.
6. Imaginaţie şi capacitatea ilustrării vorbirii.
7. Zel, prudenţă şi judecată sănătoasă.
8. O inimă mare, iubitoare.
9. Credinţă sinceră în tot ceea ce spune.
10. Dependenţă totală de Duhul Sfânt pentru obţinerea succesului.
11.0 legătură strânsă cu Dumnezeu prin rugăciune.
12. O umblare consecventă înaintea oamenilor, printr-o viaţă sfântă.
253
Dacă un om are toate aceste însuşiri, Regina ar face bine să-1 facă episcop imediat; de nici una din aceste calităţi, nu ne putem dispensa.

Este sigur că veţi avea parte de întreruperi pe străzile Londrei. în anumite locuri, totul va merge bine luni întregi, dar în alte locuri bătălia începe de îndată ce vorbitorul deschide gura. Există *perioade* de opoziţie: diverse şcoli de adversari apar şi dispar şi, prin urmare, există dezordine sau linişte. Tactul cel mai bun nu va fi totdeauna folositor pentru prevenirea deranjului; când oamenii sunt beţi, e imposibil să discutaţi cu ei; cam la fel stau lucrurile şi cu catolicii irlandezi furioşi. Prea puţin puteţi face pentru a-1 îndepărta pe intrus dacă publicul nu va coopera, dar deseori mulţimea cooperează. Anumite persoane, dacă văd că se predică, vor deranja cu orice preţ. Ei o fac intenţionat şi, dacă li se răspunde o dată, chiar şi de mai multe ori, ei tot perseverează. O regulă valabilă este să fiţi întotdeauna bine crescuţi şi echilibraţi, pentru că, dacă deveniţi mânioşi, s-a terminat cu dv. O altă regulă este să fiţi la subiect, să nu deviaţi de la el. Predicaţi-L peCristos sau nimic altceva; nu contestaţi şi nu discutaţi altfel decât cu privirea aţintită la cruce. Dacă, pentru un moment, aţi deviat, aveţi grijă să vă întoarceţi la subiectul dumneavoastră unic. Spuneţi-le vechea povestire şi, dacă nu vor s-o audă pe *aceea,* mergeţi mai departe. Totuşi, fiţi iscusiţi şi abor-daţi-vă ascultătorii cu tact. Căutaţi singurul obiect pe multe căi. Puţină inteligenţă nativă este, deseori, cea mai bună resursă şi va face minuni în mulţime. *Bonomia* este următorul lucru care împodobeşte astfel de ocazii. Un frate, pe care-1 cunosc, 1-a redus la tăcere pe un romano-catolic violent prin faptul că i-a cedat locul lui, rugându-1 să predice. Prietenii omului respectiv, pentru comicul situaţiei, l-au încurajat s-o facă, dar, pentru că acesta a refuzat, s-a povestit despre câinele din troacă iar intrusul a dispărut. Dacă vă atacă un sceptic adevărat, este prudent să vă feriţi de controverse cât puteţi de mult şi să nu-i puneţi întrebări în replică, întrucât menirea dumneavoastră nu este să vă certaţi, ci să proclamaţi Evanghelia. Dl John McGregor spune: „Scepticii sunt de multe feluri. Unii pun întrebări pentru a primi răspunsuri, iar alţii pun probleme pentru a-i încurca pe oameni. Un sceptic cinstit mi-a spus, în mulţimea din Hyde-park: «în aceşti zece ani, am tot încercat să cred, dar există o contradicţie care *nu-mi dă pace,* şi anume: ni se spune că tiparul nu era cunoscut în urmă cu 500 de ani, şi totuşi, că Biblia datează de 5 000 de ani şi, pe viaţa mea, nu pot să înţeleg cum vine asta.»" Nu! mulţimea n-a râs de acest om. *Foarte puţini oameni dintr-o mulţime cunosc ceva mai mult despre Biblie decât acest om.* Dar cât de adânc şi-au însuşit, într-o jumătate de oră, manuscrisele scripturistice, păstrarea lor, traducerile şi versiunile lor, împrăştierea şi strângerea lor, confruntarea şi transmiterea lor şi dovada copleşitoare a curatei lor veracităţi!"

îmi amintesc cum a fost oprit, în cel mai eficient mod, un necredincios în Kennington Common.

El continua să laude frumuseţile *naturii* şi lucrările *naturii,* până când predicatorul 1-a întrebat dacă e atât de amabil încât să le spună ce este natura. El a răspuns: „Oricine ştie ce este natura". Predicatorul a replicat: „Ei bine, atunci,

cu atât mai uşor pentru tine să ne spui!" El a spus: ‚J*ăi, natura, natura, natura... natura este natură." Desigur, mulţimea a râs iar „înţeleptul" s-a liniştit.

Ignoranţa, când se aliază cu o limbă volubilă şi grosolană, va fi întâlnită dacă i se dă frâu liber. Un tip voia să afle „cum *a ştiut* Iacov că Esau îl ura". El înţelesese greşit atunci iar predicatorul nu 1-a „luminat", pentru a nu-i furniza muniţie pentru conflictele viitoare.

Menirea noastră nu este să le furnizăm oamenilor argumente prin a-i informa despre dificultăţi. în procesul răspunderii la întrebări, predicatorii au dezvăluit sentimentele necredincioşilor mai mult decât ei înşişi ar fi putut-o face. Necredincioşii nu fac nimic altceva decât „strâng săgeţile lor tocite şi le îndreaptă din nou înspre scutul adevărului". Obiectivul nostru nu este să-i cucerim în confruntări logice, ci să le mântuim sufletele. Ar trebui să încercăm să înfruntăm dificultăţile reale şi, de aici, cât mai de dorit este să avem o cunoaştere competentă a dovezilor; dar cu contestatarii cinstiţi se discută cel mai bine individual, atunci când nu le este ruşine să-şi recunoască greşelile. Or, nu ne putem aştepta la aşa ceva din partea lor în mijlocul mulţimii. Trebuie să-L predicăm pe Cristos, indiferent dacă oamenii vor crede sau nu vor crede în El. Propria noastră experienţă a puterii Lui de a mântui va constitui cel mai bun argument, iar seriozitatea - cea mai bună oratorie. Ocazia va sugera adeseori cel mai potrivit lucru pe care trebuie să-1 spunem şi, de asemenea, putem să ne bizuim pe Duhul Sfânt, Care ne va da chiar în acel ceas ceea ce trebuie să vorbim.

Misiunea celui ce predică în aer liber este pe cât de onorabilă, pe atât de dificilă; pe cât de folositoare, pe atât de laborioasă. Numai Dumnezeu vă poate susţine în ea, dar, cu El alături, n-aveţi de ce să vă temeţi. Dacă 10 000 de rebeli sunt în faţa ta şi o legiune de diavoli în fiecare din ei, nu trebuie să tremuri: Cel care este pentru tine este mai mult decât toţi cei ce sunt împotriva ta.

împotrivindu-ne tuturor oştirilor iadului. Noiras turnăm toate oştirile iadului Şi, cucerindu-le prin sângele lui Isus, Noi mergem totinainte cuceritori.

19

tm)*

Subiectul acestui curs va fi: *„Postură, acţiuni şi gesturi care se manifestăm exprimarea unei predici".* Nu voi încerca să trasez vreo linie de demarcaţie rigidă între ele deoarece, pentru a le separa, ar fi nevoie de o minte cu o mare putere de discernământ; într-adevăr, acest lucru nu se poate realiza deloc, pentru că ele se transformă treptat una-ntr-alta. întrucât, după o încercare imparţială, mi-am dat seama că este imposibil să ţin măcar „postura" şi „gestul" absolut separate în mintea mea, le-am permis acestora să stea împreună; dar sper că nu va apărea nici o confuzie ca rezultat.

Lucrul primordial este predica însăşi: subiectul ei, scopul şi spiritul în care ea le este prezentată oamenilor, ungerea sacră a predicatorului şi puterea divină de a aplica adevărul asupra ascultătorului; acestea sunt infinit mai importante decât orice detaliu privind stilul. Prin comparaţie, postura şi acţiunea sunt subiecte mici şi insignifiante; dar, totuşi, până şi sandaua din statuia Minervei trebuie să fie sculptată corect, iar în slujba lui Dumnezeu, chiar şi lucrurile mici ar trebui să fie privite cu o atenţie sfântă. Viaţa este constituită din incidente mici şi succesul în ea depinde de atenţia pe care o acorzi detaliilor. Muştele mici strică untdelemnul negustorului şi vulpile mici strică viile în floare; de aceea, muştele şi vulpile mici ar trebui îndepărtate din slujba noastră. Fără îndoială, greşelile chiar şi într-o chestiune secundară cum este postura, au introdus prejudecăţi în minţile oamenilor şi, astfel, au afectat reuşita a ceea ce, altfel, ar fi fost slujbele cele mai acceptabile. Un om care are abilităţi peste nivelul mediu poate ca, printr-o manifestare ridicolă, să fie azvârlit în rândul din spate şi ţinut acolo. Acesta este un mare păcat, chiar dacă n-ar exista decât un caz de acest gen, dar este de temut faptul că aceeaşi cauză îi păgubeşte pe mulţi.

Micile ciudăţenii şi greşeli de stil şi gesticulaţie, pe care oamenii înţelepţi se vor strădui să nu le observe, nu sunt trecute cu vederea de către publicul obişnuit; de fapt, majoritatea ascultătorilor îşi aţintesc privirea în special asupra acestor lucruri, în timp ce aceia care vin cu scopul de a batjocori, nu observă nimic altceva. Oamenii sunt ori dezgustaţi, ori amuzaţi de ciudăţeniile anumitor predicatori sau, altfel, ei vor o scuză pentru lipsa de atenţie şi sar la acest ceva convenabil: nu poate exista vreun motiv pentru care ar trebui să-i ajutăm pe oameni să se opună la ceea ce întreprindem spre binele lor. Nici un slujitor al

256

lui Dumnezeu n-ar cultiva, de bunăvoie, un obicei care i-ar toci săgeţile sau care l-ar îndepărta de la subiect; de aceea, cum aceste chestiuni minore privind mişcarea, postura şi gestul pot avea acel efect, le veţi acorda o atenţie imediată. Vom admite cu promptitudine faptul că acţiunea, în predicare, este o chestiune prea puţin importantă, pentru că unii, care au reuşit - în sensul cel mai larg - au greşit extrem de mult din punct de vedere al oratorului. în prezent, există în Boston, U.S. A., un predicator care are o putere imensă şi despre care un critic prietenos scrie: „La propoziţiile introductive o mână îi tremură de parcă ar fi făcută din vertebra caudală desfăcută din articulaţie. îndată, el dă dovadă de cea mai mare stângăcie bălăbănindu-se într-un mod, care sugerează faptul că picioarele sunt inegale, şi scuturându-şi capul şi umerii într-o accentuare diformă. El îşi ridică o sprânceană într-un stil absolut imposibil. Nimeni altul nu poate privi chiorâş ca el." Acesta reprezintă un exemplu de înfrângere a esenţei de către spirit şi de către superioritatea învăţăturii, care scuză defectele de exprimare, dar ar fi mai bine dacă n-ar exista astfel de neajunsuri. Dar nu sunt merele de aur mult mai atrăgătoare dacă sunt introduse în coşuleţe de argint? De ce să fie învăţătura solidă însoţită de bălăbăneli şi priviri chiorâşe? Totuşi, este evident faptul că acţiunea potrivită - cel puţin - nu este esenţială pentru obţinerea succesului. Homer pare să fi considerat că absenţa totală a gesturilor nu este deloc în detrimentul elocvenţei, întrucât el îl înfăţişează pe unul dintre cei mai mari eroi ai lui negându-le, deşi nu fără un oarecare simţ critic din partea auditoriului său.

,£)ar, când s-a ridicat Ulise, cu gând profund, Şi-a aţintit privirile modeste în pământ; El părea că stă asemeni unui stângaci sau mut, Neridicându-şi capul, neîntinzându-şi mâna cea puternică. Dar, când el vorbeşte, ce elocvenţă se revarsă! Blândă ca ninsoarea care se coboară, Accentele bogate cad, cu o pricepere degajată, Emoţionant cad şi se cufundă în inimă! Minunându-ne, noi ascultăm şi, cu o profundă uimire, Urechile noastre resping criticile ochilor noştri."

Nu e nevoie să ne întoarcem la strămoşii noştri pentru a dovedi faptul că o acţiune extrem de lentă poate fi legată de elocvenţa cea mai mare, pentru că există unele exemple care se petrec sub ochii noştri, ai celor moderni.Un exemplu este îndeajuns: propriul nostru Robert Hali, extrem de dotat nu avea nici o acţiune oratorică şi aproape nici o mişcare la amvon, cu excepţia unei ridicări sau ondulări ocazionale a mâinii drepte, iar în momentele sale cele mai pasionate, o înaintare şi o retragere alternative.

Nu este atât de mult de datoria dv să căpătaţi o acţiune corectă la amvon cât să vă debarasaţi de cea care este greşită. Dacă aţi putea fi reduşi la nişte manechine

nemişcate, ar fi mai bine decât dacă aţi fi încarnări active, chiar viguroase ale grotescului, aşa cum au fost unii din fraţii noştri. Unii oameni decad treptat într-un stil de predicare sinucigaş şi este, într-adevăr, un lucru foarte rar: a-1 vedea pe un om că scapă după ce a fost odată prins în plasa unui manierism greşit. Nimănui nu-i place să le spună despre caraghioslâcurile lor ciudate şi, de aceea, ei nu sunt conştienţi de ele; dar este surprinzător faptul că soţiile lor nu-i imită în secret şi nu râd de ei din cauză că sunt stângaci.

Am auzit că un frate era acceptabil în zilele tinereţii lui, dar, mai târziu, a degenerat cumplit, pentru că a căpătat, treptat, obiceiuri rele: el vorbea cu un plânset discordant, simula atitudinile cele mai ciudate şi deschidea gura într-un fel care îţi indisplăcea. El a devenit un om demn de stimă şi de onoare, dar nu de a fi ascultat. Creştini excelenţi au spus că nu ştiau dacă să plângă sau să râdă când îl auzeau predicând: ei simţeau că trebuie să râdă la îndemnul firii vechi şi apoi simţeau că trebuie să plângă, datorită impulsului harului atunci când îl vedeau pe un atât de bun predicator complet ruinat de către afectările absurde. Există o categorie largă între filfizonul, care-şi cârlionţează şi-şi parfumează buclele, şi cel care-i permite părului său să atârne, în şuviţe încâlcite, precum coama unei fiare sălbatice. Nu vă sfătuim niciodată să studiaţi o postură înaintea unei oglinzi, nici să-i imitaţi pe predicatorii mari şi nici pe gentilomii rafinaţi; dar, pe de altă parte, nu e nevoie deloc să fiţi vulgari sau absurzi. Posturile sau atitudinile nu reprezintă decât o mică parte a decorului unui discurs şi esenţa subiectului nu constă în decor; un om cu un stil pompos este „un om pentru un «acela»" şi, astfel, o predică rostită într-un mod ciudat poate reprezenta o predică bună pentru toţi aceia; dar, totuşi, întrucât nici unul dintre dv n-ar purta haina unui cerşetor dacă ar putea procura haine mai bune, n-ar trebui să fiţi atât de neglijenţi încât să înveşmântaţi adevărul ca pe un cerşetor când puteţi să-1 împodobiţi ca pe fiica unui prinţ.

Unii oameni sunt, din naştere, foarte stângaci în ceea ce priveşte persoana şi mişcările lor. Presupun că trebuie să condamnăm ceea ce a numit ţăranul educarea lor. Umbletul celui de la ţară este greoi şi mersul este stângaci. Puteţi vedea faptul că „locuinţa" lui naturală este câmpul arat. Pe asfalt sau pe covor, el este neîncrezător în proprii săi paşi, dar pe o uliţă noroioasă, cu greutatea de pământ a unui catâr pe fiecare cizmă, el înaintează cu uşurinţă, dacă nu cu eleganţă. Există o stângăcie şi o lipsă de îndemânare native în structura unor oameni. Nu-i poţi face eleganţi chiar dacă-i pisezi cu pisălogul în piuă în mijlocul grăunţelor. Exerciţiile fizice sunt de cel mai mare folos în şcolile noastre iar părinţii care le consideră o pierdere de timp, greşesc enorm. Există o formă şi o uşurinţă, o proprietate generală a înfăţişării exterioare, pe care le capătă corpul omenesc care face exerciţiile fizice potrivite şi pe care rar le poate obţine în alt mod. Exerciţiile fizice coboară umerii unui om, previn balansarea excesivă a umerilor, dezvoltă pieptul, îi arata omului ce să facă cu mâinile şi, într-un cuvânt, îl învaţă pe un om cum să umble drept şi să fie într-o perfectă ordine, fără vreun efort conştient de a face acest lucru, efort care ar reprezenta o trădare sigură a stângăciei

lui. Oamenii foarte spirituali cred că eu glumesc, dar nu-i adevărat. Sper că va veni ziua când faptul de a-1 învăţa pe un tânăr cum să meargă şi_să se mişte fără stângăcie, va fi privit ca o parte esenţială a educaţiei.

Se poate întâmpla ca gesturile stângace să apară din exprimarea necorespunzătoare şi dintr-o conştientă nervoasă a lipsei de putere în această direcţie. Unii oameni splendizi, pe care-i cunoaştem, sunt atât de modeşti încât n-au încredere ei înşişi, astfel că desfăşurând o lucrare devin nesiguri în vorbire şi dezordonaţi în stil. Poate că nici un exemplu remarcabil de acest gen nu poate fi menţionat aşa ca cel al regretatului şi preaiubitului dr. James Hamilton. El a fost cel mai minunat şi cel mai sobru dintre vorbitori, desfăşurând o lucrare extrem de obositoare. Biograful lui spune:„Din punct de vedere al resurselor şi al însuşirilor mentale, el avea o mare bogăţie, dar din punct de vedere al capacităţii de a-şi exprima gândurile, cu toate

variaţiile de intonaţie cerute de natura lor, astfel încât să fie auzite clar într-un edificiu mare, el era mult mai puţin dotat. în acest domeniu, în consecinţă, el era întotdeauna întristat de un deficit conştient al propriului ideal. E sigur faptul că lipsa forţei vocale şi a controlului prompt asupra intonaţiei, a redus mult puterea şi popularitatea predicilor lui. în delicateţea concepţiei, în alegerea potrivită a dialectelor, în stăpânirea imaginilor izbitoare şi originale şi în strălucirea zelului evanghelic care a cuprins totul, el avea puţini egali. Oricum, aceste calităţi rare au fost deposedate de jumătate din forţa lor, în propovăduirea lui, de nevoia permanentă de a se încorda pentru a se face auzit *stând pe vârful picioarelor şi rostind cuvintele cu gura pâlnie, astfel încât să poată fi auzite pânăîn coridoarele îndepărtate.* Dacă muşchii pieptului său i-ar fi permis să stea cu uşurinţă în picioare, în tii îp ce buzele articulau fără ajutorul unui suflu suplimentar din plămânii peste măsură de umflaţi, James Hamilton ar fi fost urmat de mase mai largi de oameni şi ar fi obţinut acces pentru mesajul lui într-un cerc mai larg şi mai variat. Dar noi nu ştim ce rău compensator ar fi putut să intre cu un astfel de succes exterior. Deşi, cu toate rugăciunile şi durerile lui, ţepuşul încă persista în carnea lui, compensaţia cea măreaţă a rămas: *«Harul Meu îţi este de ajuns, căci puterea Mea în slăbiciune este desăvârşită».* Talentele pe care Domnul a vrut să le aşeze în el, el le-a pus cu o pricepere şi cu o sârguinţă minunată în slujba Dătătorului şi, dacă unele talente i-au fost refuzate, Cel ce i le-a refuzat cunoaşte cauzele. El a făcut lucrurile bune. Ne dăm asentimentul din inimă, dar îl compătimim pe orice tânăr, care se supune la discreţia unui defect similar, punându-1 pe seama braţului Domnului. Dr. Hamilton n-a procedat astfel. El s-a străduit cu seriozitate să învingă defectul său natural şi, după cunoştinţa noastră, a luat lecţii de la mai mulţi profesori de oratorie. El nu şi-a găsit scăparea în scuza leneşului, ci a muncit din greu pentru a rezolva dificultatea şi n-a resuşit doar pentru că era vorba despre un defect fizic, mai presus de toate remediile. Fie ca oriunde vedem stângăcie - care este, evident, inevitabilă - să n-o prea luăm în consideraţie şi să avem grijă să-1 lăudăm pe fratele care procedează atât de bine în asemenea împrejurări, considerând că nu este o realizare prea mică a unui predicator

acoperirea stângăciei omului din afară cu bogăţia gândului şi cu potrivirea limbajului, făcând astfel ca sufletul să triumfe asupra trupului. Dacă noi înşine suntem supăraţi din cauza vreunei greşeli în ceea ce priveşte stilul, să nu ne dezarmăm, pentru că nu este o sarcină imposibilă. Eduard Irwing este un exemplu izbitor de felul cum se poate corecta cineva în această privinţă. La început, felul lui de a fi era stângaci, stresat şi lipsit de naturaleţe, dar printr-o cultură sârguincioasă, atitudinea şi acţiunea lui au fost transformate în ajutoare preţioase ale elocvenţei lui.

Amvoanele sunt, în mare măsură, răspunzătoare de stângăcia oamenilor. Ce invenţii oribile sunt! Dacă am putea să terminăm odată cu ele, am putea spune despre ele ceea ce a spus Iosua despre Ierihon: *„Blestemat fie cel ce zideşte acestIerihon",* întrucât demodatul amvon a reprezentat, pentru Biserici, un blestem mai mare decât pare la prima vedere. Nici un avocat pledant nu s-ar urca vreodată la amvon să apere pe cineva de pe banca acuzaţilor. Cum ar spera el să reuşească îngropat de viu până la gât? Clientul ar fi ruinat dacă avocatul ar fi „întemniţat" astfel. Cât de bărbătească, cât de impresionantă este atitudinea în care este reprezentat de obicei Ioan-Gură-de-Aur! Uitând momentan veşmintele sale, cineva nu poate decât să simtă că o postură atât de naturală este mult mai demnă de adevărul sublim decât cea a unei persoane care se ghemuieşte asupra unei bucăţi de hârtie, privind în sus foarte rar şi chiar şi atunci revelându-şi doar capul şi umerii. Augustin în „Chironomia" spune foarte la obiect: „Libertatea este, de asemenea, necesară pentru eleganţa acţiunii. Nici un gest nu poate fi elegant dacă este limitat de împrejurările exterioare sau stăpânit de către minte. Dacă un om ar fi obligat să i se adreseze unei adunări de la o fereastră îngustă, prin care să nu-şi poată întinde mâinile şi capul, ar fi în zadar ca el să încerce să facă gesturi elegante. Limitarea fie ea şi foarte puţină, este probabil, păgubitoare pentru eleganţă; astfel, tribunalul plin este păgubitor pentru acţiunea unui avocat iar amvonul îngrădit şi sprijinit, care de obicei ascunde jumătate din înfăţişarea lui exterioară, este la fel de păgubitor pentru acţiunea elegantă a predicatorului."

Regretatul Thomas Binney era incapabil să suporte o scenă şi era cunoscut ca aducând robe şi alte materiale pentru a le atârna deasupra balustradelor unei tribune deschise, în cazul în care el se afla în vreuna; aceasta probabil că a apărut doar din forţa obişnuinţei, pentru că nu poate exista un avantaj real în faptul de a fi îngrădit într-un ţarc de lemn. Acest sentiment va păstra, fără îndoială, amvonul cel închis la locul lui pentru încă puţină vreme, dar, în anii viitori, oamenii vor găsi un argument pentru divinitatea credinţei noastre sfinte în faptul că ea a trăit mai mult decât amvoanele.

Predicatorii nu pot fi învinuiţi de postura şi atitudinile dizgraţioase când numai o parte a corpului lor poate fi văzută în timpul unui discurs. Dacă s-ar obişnui să se predice precum a făcut-o Pavel la Atena, oratorii ar deveni modele de bunăcuviinţă. Apropo, este interesant de observat faptul că Rafael, în reprezentarea lui Pavel la Atena, a avut în minte, evident, declaraţia apostolului:
260
,J)unwezeu ou locuieşte în temple zidite de mâini (omeneşti) *şi nici nu este slujit de mâini omeneşti"*- de aici, el îl conturează cu mâinile ridicate. Pentru această sugestie, îi sunt îndatorat lui G. W. Hervey, M. A., care a scris un „System of Rhetoric" (Sistem de retorică) foarte reuşit şi inteligibil. Formele amvoanelor, în conformitate cu ideile năstruşnice ale fanteziei şi ale prostiei omeneşti, sunt remarcabile. Probabil că au atins punctul culminant al răului acum 20 de ani. Este greu să bănuieşti care ar fi putut fi design-ul şi scopul lor. Un amvon adânc, de lemn, din cele vechi, îi aminteşte predicatorului cât de trecători suntem, pentru că aceasta nu este decât un sicriu fixat pe capăt; dar care este raţiunea faptului de a ne îngropa păstorii de vii? Multe dintre aceste "ridicături" seamănă cu nişte butoaie, altele sunt după modelul ceştilor pentru ouă şi al paharelor pentru vin; cea de-a treia categorie a fost construită, evident, după modelul hambarelor pentru porumb, pe 4 picioare; şi cea de-a patra varietate poate fi asemănată doar cu cuiburile de rândunele lipite de perete. Unele dintre ele sunt atât de înalte, încât să sucească gâturile ocupanţilor atunci când aceştia îndrăznesc să privească atent în prăpastia groaznică de sub ei, iar celor care privesc în sus, la predicatorul ridicat, oricât de puţin, le cauzează o entorsă la gât. M-am simţit ca um om pe vârful unui catarg atunci când am fost cocoţat în aceste „turnuri ale turmei". Aceste monstruozităţi sunt rele în ele însele şi dau naştere la rele.
Vorbind despre amvoane, voi face o digresiune remarcând, spre folosul diaconilor şi al episcopilor, faptul că am simţit adeseori, la amvon, cel mai abominabil miros de gaz, care provine, evident, de la fisurile conductelor de gaz care poate să-1 intoxice pe predicator sau să-1 îmbolnăvească. Ar trebui să fim cruţaţi de acest necaz. De asemenea, în mod frecvent, este plasat un reflector mare de o parte şi de alta a capului predicatorului, paralizându-i, astfel, toate mişcările şi situându-1 între două focuri. Dacă se face vreo plângere în legătură cu fierbinţeala capului predicatorilor noştri, aceasta este motivată prompt, întrucât dispozitivul este aranjat cu mare grijă pentru acest scop. Chiar seara trecută am avut privilegiul, şezând la amvon, să mi se pară că cineva mă bate pe creştetul capului şi, privind în sus, am văzut un arzător Argand enorm, cu un reflector plasat imediat deasupra mea, cu scopul de a-mi lumina Biblia: o născocire plină de tact, fără îndoială, numai că inventatorul lui a uitat că arzătoarele lui împrăştie o căldură teribilă asupra unui creier sensibil. Unii n-au nici un chef de a experimenta un *coup de sole/l* artificială în timp ce predică; dacă trebuie să suferim de pe urma unei astfel de calamităţi, atunci e bine ca aceasta să vină asupra noastră în timpul concediilor şi să se pogoare direct de la soare. Nici unul dintre cei ce înalţă amvoane nu pare a se gândi la predicator ca la un om care are sentimente şi simţuri la fel ce ceilalţi oameni; locul, pe care trebuie să stăm din timp în timp, este, adeseori o simplă margine iar mânerul uşii este în partea mică din spatele nostru în timp ce, atunci când vrem să mergem înainte, adeseori este interpusă o geantă curioasă de gutapercă între noi şi amvon. Acest depozitar cleios are destinaţia caritabilă de a-i sprijini pe anumiţi oameni
261
surzi, care au un beneficiu de aici sau, cel puţin sper să aibă, pentru că fiecare rău ar trebui să aibă o influenţă compensatorie. Nu poţi să te apleci înainte fără a forţa această născocire să se închidă; din partea mea întotdeauna îmi depozitez batista de buzunar în ea, lucru care-i face pe surzi să-şi scoată capetele tuburilor din urechi şi să descopere că mă aud destul de bine şi fără ele.
Nimeni nu cunoaşte disconfortul amvoanelor, cu excepţia persoanei care a stat în ele de multe ori, şi care 1-a găsit pe fiecare nou amvon mai groaznic decât pe cel precedent. Ele sunt, în general, atât de înalte, încât o persoană scundă, ca mine, abia poate să vadă peste „vârful" lor; atunci când eu cer ceva pe care să-mi pun picioarele, ei îmi aduc o perniţă pentru îngenuncheat. Gândiţi-vă la un slujitor al Evangheliei ţinându-şi echilibrul pe o perniţă în timp ce predică: un Boanerghes şi un Blondin într-o singură persoană. Ni se cere prea mult: să ne păstrăm echilibrul minţilor şi al trupurilor în acelaşi timp. Răsturnările şi căderile scăunelelor şi perniţelor, pe care a trebuit să le suport în timpul predicilor, îmi vin în memorie-acum, renăscând acuzaţiile cele mai dureroase. Ar trebui să fim cu siguranţă feriţi de astfel de supărări mici, întrucât răul lor nu este sub nici o formă limitat de disconfortul nostru - dacă ar fi aşa n-ar avea nici o consecinţă, dar, vai! aceste lucruri mici deconectează adesea mintea, decuplează gândurile noastre şi deranjează spiritul nostru. Ar trebui să ne înălţăm mai presus de astfel de fleacuri, dar deşi duhul este, într-adevăr, plin de râvnă, trupul este neputincios. Este extraordinar felul în care este afectată mintea de cele mai mărunte chestiuni; nu poate exista vreun motiv pentru care să perpetuăm cauze nefolositoare ale disconfortului. Povestirea lui Sydney Smith dovedeşte că n-am fost singuri în necazurile noastre. El spune: „Nu pot suporta să fiu închis. în modul real ortodox, la amvonul meu, cu capul abia ivindu-mi-se peste ele. îmi place să privesc în jos, spre congregaţia mea, s-o «incendiez». Oamenii de rând spun că eu sunt un *predicator îndrăzneţ,* întrucât îmi place să am mâinile

libere şi să lovesc tare în amvon. Am avut odată un *accident* unic, când pentru a realiza aceasta, i-am spus secretarului să pună nişte perniţe una peste alta, ca să stau pe ele. Textul meu era: *„Noi suntem în grea cumpănă, dar nu deznădăjduiţi; prigoniţi, dar nu părăsiţi; trântiţi jos, dar nu omorâţi."* Abia pronunţasem aceste cuvinte şi mă pregăteam să le ilustrez, când am făcut-o într-un mod atât de practic, pe care nu-1 anticipasem deloc. „Construcţia" din perniţe a cedat brusc; am căzut şi am preîntâmpinat cu dificultate proiectarea mea în braţele membrilor congregaţiei, care - trebuie s-o spun - s-au comportat excelent, recăpătându-şi sobrietatea mai repede decât m-aş fi aşteptat."
Dar trebuie să mă întorc la subiect, şi o fac repetând convingerea pe care o am. şi anume că amvoanele înghesuite sunt răspunzătoare, într-o mare măsură, de ţinuta dizgraţioasă pe care o adoptă unii predicatori ai noştri atunci când ies din cuştile lor şi sunt liberi pe o tribună. Ei nu ştiu ce să facă cu picioarele şi cu mâinile, se simt stângaci şi expuşi şi, astfel, adoptă nişte atitudini ridicole. Când un om a obişnuit să se privească pe sine ca pe un „bust însufleţit", el are impresia că a devenit prea mare atunci când este făcut să apară pe de-a-ntregul.

Nu poate exista nici o îndoială asupra faptului *că mulţi oameni sunt stângaci din cauza fricii.* Nu este firea omului, nici amvonul cel care îl transformă într-o sperietoare, ci nervozitatea lui. Pentru unii, chiar a sta în picioare înaintea unui auditoriu reprezintă o manifestare a unui mare curaj; a vorbi este un real chin pentru ei - nu este de mirare că atitudinea lor este stresată, pentru că ei se contractă şi tremură cu totul. Fiecare nerv este într-o stare de excitare şi întregul lor corp tremură de frică. Ei sunt nedecişi în special asupra a ceea ce trebuie să facă cu mâinile şi le mişcă încolo şi încoace, neîncetat, într-un mod neregulat şi fără sens; dacă le-ar avea prinse cu cureaua la locul lor, s-ar bucura. Un cleric al Bisericii Anglicane, pledând pentru folosirea manuscrisului, ne aduce un argument remarcabil al faptului că un om nervos, care trebuie să întoarcă paginile discursului său, îşi ţine astfel mâinile ocupate, în timp ce, dacă n-are nici o foaie în faţă, nu ştie ce să facă cu ele. Orice rău cu partea lui bună, şi probabil că practica aceea care n-are măcar avantaje minime şi ocazionale este foarte greşită. Oricum, pobabil că există un tratament mai eficient al nervozităţii; predicatorul ar trebui să încerce mai degrabă să cucerească răul decât să caute un mod de a-i ascunde manifestările externe. Practica reprezintă un bun remediu iar credinţa în Dumnezeu o vindecare mai puternică. Când predicatorul se obişnuieşte cu oamenii, el stă în picioare cu naturaleţe, pentru că este în largul lui, se simte ca acasă; cât despre mâinile sau picioarele lui, sau orice alt organ al corpului său, el nu se gândeşte la vreunul din ele, ci trece la treabă cu toată inima lui, ia poziţiile cele mai naturale pentru un om serios şi acestea sunt cele mai potrivite. Gesturile, la care niciodată nu te gândeşti, nici chiar foarte puţin, sunt cele mai bune şi cel mai bun rezultat al artei este să îndepărtezi arta şi să-1 laşi pe om să fie la fel de liber în a fi elegant precum este gazela prin munţi.
Ciudăţeniile ocazionale privind ţinuta şi gesturile pot apărea din cauza dificultăţii de a găsi cuvântul următor. Un observator american a spus acum câţiva ani: „Câteodată este interesant să vezi diferitele moduri în care diferite persoane rezolvă aceeaşi dilemă. Dl. Calhoun nu este niciodată în încurcătură din cauza unui cuvânt, dar ocazional, unul i se lipeşte de gâtlej, când pronunţă ca şi *„Amin"*-\x\ din Macbeth. într-un astfel de caz, el trage nerăbdător, o dată sau de două ori, de gulerul cămăşii lui şi-şi trece degetele osoase prin părul lui cel lung şi cărunt, până când acesta se zbârleşte cu totul, din nou. Webster, când era supărat din cauza unui cuvânt sau când mârâia nemulţumit într-o propoziţie, îşi zgârie aproape mereu, cu grijă, colţul intern al ochiului său stâng, cu cel de-al treilea deget al mâinii drepte.
Nereuşind aceasta, el îşi freacă nasul cu sălbăticie cu articulaţia curbată a degetului cel mare. Ca un *dernier ressort* el îşi îndepărtează genunchii, până când picioarele lui seamănă cu o elipsă; introducându-şi apoi mâinile adânc în buzunare, îşi aruncă partea superioară a capului înainte, cu abilitate, şi cuvântul este *obligat* să vină! Un om ar trebui să fie iertat pentru ceea ce face atunci când este în agonie, dar ar fi o mare realizare dacă el n-ar suferi niciodată asemenea impedimente, scăpând astfel de deformările de durată.

pe rândul din faţă. Ei bine, aceasta a fost foarte bine pentru John Gough; dar dacă tu, John Smith sau John Brown, începi să faci aceste deplasări, vei fi asemănat, în curând, cu evreul rătăcitor sau cu ursul polar de la Grădina Zoologică, care merge veşnic înainte şi înapoi în bârlogul lui. Martin Luther obişnuia să lovească cu pumnul în aşa hal încât unii au arătat, la Eisenach, o masă - cred că o masă de 3 inci - pe care a spart-o în timp ce lucra cu râvnă la un text. Adevărul legendei a fost pus la îndoială, considerându-se că acele mâini delicate, care puteau să cânte la chitară atât de încântător, cu greu ar fi putut să fie tratate atât de bădăran; dar dacă mâna ar fi un indiciu asupra caracterului posesorului ei, putem s-o credem, pentru că puterea şi tandreţea erau combinate de minune în cazul lui Luther. In mintea lui Luther exista

multă delicateţe şi sensibilitate, şi totuşi acestea nu au diminuat niciodată energia lui debordantă, ci mai degrabă au sporit-o. Nu ne-ar fi deloc greu să credem că el a putut să distrugă o scândură, datorită stilului în care a lovit în Papă; şi, totuşi, ne putem imagina uşor felul în care atingea el corzile chitarei sale, ca şi cu degetele unei fecioare; şi David cânta minunat la harfă, şi totuşi, un arc de oţel a fost frânt de mâinile lui. Se spune că odată John Knox era atât de slăbit, încât înainte de a se urca la amvon, te-ai fi aşteptat să-1 vezi căzând leşinat; dar cu altă ocazie, în faţa auditoriului el părea că „bate" amvonul în fărâme. Evident, acesta era stilul perioadei când protestanţii luptau chiar pentru existenţa lor, iar Papa şi preoţii lui şi Diavolul şi îngerii lui erau stârniţi de o mare furie; totuşi, nu cred că Melancthon a considerat că este necesar să fie chiar atât de înspăimântător, nici faptul că Jean Calvin a lovit în dreapta şi în stânga într-un mod similar. în orice caz, nu trebuie să încerci să rupi o scândură de 3 inci pentru că s-ar putea să fie vreun cui într-una din ele, şi nici să baţi un amvon cu furie, pentru că, făcând-o, s-ar putea să nu mai ai un amvon. Apropiaţi-vă de cugete cu zgomot şi ţintiţi la zdrobirea inimilor tari cu puterea Spiritului, dar acestea necesită puterea spirituală; energia fizică nu reprezintă puterea lui Dumnezeu pentru mântuire.
Este foarte uşor să exagerezi un lucru, încât să pari ridicol. Probabil că o percepţie pătrunzătoare a acestui pericol 1-a condus pe dr. Johnson să interzică total acţiunea şi să-1 laude foarte mult pe dr. Watts, pentru că „nu s-a silit să-şi sprijinească elocvenţa cu nici un gest; pentru că, întrucât acţiunile corporale n-au nici o corespondenţă cu adevărul teologic, el n-a văzut cum ar fi putut acestea să-1 întărească." Remarca marelui lexicograf este un nonsens dar, dacă ar fi fost considerat destul de important să-1 reduci pe un predicator la o lipsă totală de acţiune, ar fi fost mai bine decât postura extenuantă. Când Natan i s-a adresat lui David, presupun că şi-a exprimat pilda foarte liniştit şi, când a venit timpul să spună *„tu eşti omul acela "* el 1-a privit pe rege cu o seriozitate profundă; dar predicatorii mai tineri îşi imaginează că profetul a făcut un pas mare în mijlocul încăperii şi, aducându-şi piciorul drept înainte, a arătat cu degetul ca un pistol între ochii regelui; apoi călcând tare cu piciorul, a strigat: *„ Tu eşti omul acela!"* Dacă proorocul Natan ar fi făcut aşa, este de temut că regele acuzat şi-ar fi îndreptat gândurile de la el către profetul nebun şi şi-ar fi chemat

garda să elibereze sala. Natan a fost prea solemn şi prea serios pentru ca să fie de o violenţă indecentă, şi, ca regulă'generală, trebuie să reţinem că tendinţa sentimentului profund este mai degrabă să micşoreze intensitatea manifestării decât s-o exprime cu o prea mare energie. Cel care bate aerul, aiurează, zbiară şi loveşte cu piciorul nu vrea să spună nimic; cu cât un om vrea cu adevărat să dea o însemnătate mai mare spuselor sale, cu atât va exista o mai puţină vehemenţă vulgară. John Wesley, în *„J)irecţiiprivind pronunţia şi gestul"* îl „strânge" prea mult pe predicator când spune: „E1 nu trebuie să bată niciodată din palme, nici să se sprijinească de amvon. Mâinile pot fi ridicate, dar foarte rar, deasupra ochilor", dar probabil că el s-a referit la vreun caz evident de extravaganţă. Oricum, el are dreptate când îşi avertizează predicatorul astfel: „Mâinile nu trebuie să se afle în mişcare continuă, întrucât strămoşii numeau aceasta flencă-reala mâinilor."
Russell spune foarte înţelept: „Vehemenţa reală nu degenerează niciodată în violenţă şi vociferare, ea este forţa inspiraţiei, nu a nebuniei. Nu se manifestă în ţipăt şi spumegări, în bătăi cu piciorul şi în schimonosiri sau în exces vulgar, întotdeauna este bravă şi nobilă, în emoţia ei cea mai puternică; ea înalţă nu degradează. Niciodată nu se coboară la vocea care zbiară, la grosolănia guturală, la accentul strident, la exaltarea isterică a tonului, la atitudinea lăudăroasă şi la pumnul pasiunii extravagante".
Atunci când predicile par că vă cer puţină acţiune imitativă, fiţi foarte atenţi să nu mergeţi prea departe, pentru că o puteţi face înainte de a fi conştienţi de aceasta. Am auzit despre un predicator foarte tânăr, care, mustrându-i pe neconvertiţi, a exclamat: „Vai, vă închideţi ochii la lumină (aici a închis amândoi ochii); vă opriţi urechile de la adevăr (aici şi-a pus un deget în fiecare ureche) şi vă întoarceţi spatele la mântuire" (aici, s-a întors cu spatele la oameni). V» miraţi că, văzându-1 pe un om cu spatele la ei şi cu degetele în urechi, oamenivau izbucnit în râs? Acţiunea poate să fie adecvată, dar a fost exagerată şi era mai bine dacă n-ar fi fost făcută. Gestul violent, chiar şi atunci când este lăudat de către unii, îi va atrage cu siguranţă pe alţii cu partea lui comică. Când Burke, în Camera Comunelor, a aruncat jos pumnalul

pentru a arăta că englezii făceau arme, pentru a le folosi împotriva conaţionalilor lor, acţiunea lui mi se pare că a fost izbitoare şi adresată scopului; şi totuşi, Sheridan a spus:. „Gentilomul ne-a adus cuţitul; unde este furculiţa?" iar Gilray 1-a caricaturizat cu răutate. Riscurile acţiunii prea puţine nu sunt deloc mari, dar dacă poţi vedea foarte clar că există pericole foarte grave în cealaltă direcţie. De aceea, nu duceţi acţiunea prea departe si, dacă sunteţi de la natură prea energici în vorbire, stăviliţi-vă puţin energiile, îndoiţi-vă mâinile ceva mai puţin, loviţi Biblia mai cu milă şi, în general, luaţi lucrurile mai degrabă/mai calm.
Probabil că un om se află cel mai aproape de semnificaţia de aur în acţiune atunci când maniera lui nu duce la observaţii nici care-1 laudă nici care-1 critică, pentru că acţiunea lui este atât de complet în conformitate cu discursul, încât ea nu este potrivită nicidecum ca un punct separat. Acea acţiune, care acumulează

observaţii detaliate, este, probabil, în afara proporţiilor şi excesivă. Dl Hali a petrecut odată o seară cu dna Hannah More şi judecata lui asupra manierelor acesteia poate servi foarte bine ca o critică la adresa manierismelor predicatorilor. „Nimic izbitor, domnule, cu siguranţă nimic. Manierele ei sunt prea potrivite pentru a fi izbitoare. Manierele izbitoare sunt rele: ştiţi, doamnă? Ea este o *lady* perfectă şi evită cu sârguinţă acele excentricităţi care constituie maniere izbitoare."
în al doilea rând, *acţiunea trebuie să fie expresivă şi potrivită.* Nu putem exprima prin acţiune tot atât de mult ca prin limbaj, dar unii pot exprima câteva lucruri chiar cu o forţă mai mare. Indignarea cu care deschizi o uşă şi arăţi cu degetul înspre ea este întocmai la fel de emfatică precum cuvintele: „Ieşi din cameră!" A refuza mâna, atunci când un altul o oferă pe a lui, reprezintă o declaraţie semnificativă de rea-voinţă şi va crea, probabil, o amărăciune mai îndelungată decât pot crea cele mai severe cuvinte. Cererea de a păstra tăcerea cu privire la un anumit subiect poate fi comunicată bine prin punerea unui deget peste buze. O scuturare din cap indică dezaprobarea într-un mod foarte semnificativ. Sprâncenele ridicate indică surpriza într-un stil foarte sugestiv; şi fiecare parte a feţei îşi are propria elocvenţă, în plăcere şi în durere. Câte volume pot fi condensate într-o ridicare din umeri şi ce pagubă jalnică a *lucrat* ea! întrucât gestul şi postura pot vorbi cu tărie, trebuie să avem grijă să le lăsăm să vorbească corect. Să nu-1 imităm nicicând pe faimosul grec, care a strigat: „O, cerule!" cu degetul îndreptat înspre pământ; şi să nu descriem slăbiciunea de moarte izbind în raftul pentru cărţi. Vorbitorii nervoşi pare că trag la întâmplare prin gesturile lor şi îi poţi vedea frângându-şi mâinile în timp ce prezintă pe larg bucuriile credinţei, sau apucând convulsiv amvonul când îl imploră pe credincios să ţină toate bogăţiile pământeşti cu o mână desfăcută. Chiar atunci când nu mai sunt timoraţi, fraţii nu-şi dirijează întotdeauna gesturile în aşa fel încât să le facă să meargă paralel cu cuvintele lor. Oamenii pot fi văzuţi acuzând, cu pumnul strâns, însăşi persoana pe care se străduiesc s-o mângâie. Sper că nici unul dintre dumneavoastră, fraţilor, nu este atât de prost încât să-şi strângă mâinile în timp ce spune: „Evanghelia nu este menită să se limiteze la câţiva. Spiritul ei este generos şi expansiv. Ea îşi deschide braţele pentru oameni de toate categoriile şi din toate naţiunile." O gafă similară ai face dacă ţi-ai revărsa braţele, strigând: .fraţilor, concentraţi-vă energiile! Adunaţi-le, aşa cum îşi adună un comandant trupele sub stindardul regesc în ziua bătăliei!" Ei bine, puneţi gesturile la locurile lor potrivite şi vedeţi cum difuzia poate fi exprimată prin deschiderea braţelor iar concentrarea prin unirea mâinilor.
Acţiunea şi tonul, împreună, pot contrazice în mod absolut semnificaţia cuvintelor. Abatele Mullois ne spune despre un mucalit rău, care auzindu-1 pe un predicator rostind acele cuvinte teribile: „Duceţi-vă, blestemaţilor" în maniera cea mai nepotrivită, s-a întors către tovarăşul său şi i-a spus: „Vino aici, băiete, şi lasă-mă să te îmbrăţişez; acesta este lucrul pe care predicatorul tocmai 1-a exprimat." Aceasta este o problemă tristă, dar nicidecum una neobişnuită. Ce

forţă prinde limbajul Scripturii din cauza exprimării defectuoase a predicatorului! Acele cuvinte, pe care predicatorul francez le-a pronunţat într-un mod atât de greşit, sunt teribile şi am simţit că sunt teribile când, recent, le-am auzit rostite printre dinţi, într-o seriozitate groaznică, de către un nebun care se credea profet trimis să blesteme congregaţia mea şi pe mine. „Duceţi-vă, blestemaţilor", s-a auzit de pe buzele lui, precum bubuiturile tunetului, şi ultimul cuvânt părea că roade însuşi sufletul, pe când le-a aruncat asupra adunării fanatic, cu ochi scăpărători şi cu mâna întinsă.
Prea mulţi vorbitori par a fi luat lecţii de la Bendigo sau de la alţi profesori ai nobilei arte a autoapărării, întrucât ei îşi ţin pumnii ca şi cum ar fi gata pentru o rundă. Nu este plăcut să-i priveşti pe fraţi predicând Evanghelia păcii în acel stil bătăios; totuşi nu auzi deloc rar despre un evanghelist care predică despre un Cristos liber, având pumnul strâns. Este amuzant să-i vezi spunând: „Veniţi la Mine", şi apoi, cu o rotire a ambilor pumni, „şi vă voi da odihnă!"Ar fi mai bine să nu sugerez astfel de idei ridicole, dar ele au fost sugerate mai mult decât o dată de către oameni care au dorit cu seriozitate, mai presus de toate lucrurile, să-i facă pe ascultătorii lor să se gândească la lucruri mai bune. Domnilor, nu

sunt surprins deloc de faptul că râdeţi, dar este infinit mai bine să râdeţi din inimă de aceste absurdităţi *aici* decât să râdă ascultătorii de dumneavoastră, în viitor. Nu vă dau nici o schiţă imaginară, ci una pe care eu însumi am văzut-o şi mă tem că pot s-o văd din nou. Acele mâini stângace, dacă sunt făcute să se supună o dată, devin cei mai buni aliaţi ai noştri. Putem vorbi cu ajutorul lor la fel de bine ca şi cu limbile noastre şi putem face un fel de muzică tăcută cu ele, care va adăuga ceva la farmecul cuvintelor noastre. Dacă nu aţi citit niciodată „The Hand" (Mâna), de sir Charles Bell, faceţi-o negreşit, şi luaţi aminte la pasajul următor: „Nu trebuie să omitem a vorbi cu mâna, ca instrument al exprimării. Au fost scrise dizertaţii formale despre aceasta. Dar, dacă am fi obligaţi să căutăm autorităţi, ar trebui să luăm marii pictori prezenţi, întrucât prin poziţia mâinilor, în conformitate cu figura, ei au exprimat fiecare sentiment. De exemplu, cine poate nega elocvenţa mâinilor în *Magdalenele* lui Guido, expresia lor în picturile pe carton ale lui Rafael sau în *Cina cea de taină,* a lui Leonardo da Vinci? Acolo noi vedem tot ceea ce spune Quinctilian că este capabilă mâna să exprime. El spune: „Pentru că alte părţi ale trupului îl sprijină pe vorbitor, dar acestea, pot spune, vorbesc de la sine. Cu ele cerem, promitem, invocăm, eliberăm, ameninţăm, implorăm, criticăm aspru, exprimam teama, bucuria, durerea, îndoielile noastre, asentimentul nostru, penitenţa noastră: arătăm moderaţie sau abundenţă; notăm numere şi ore."
Faţa şi în special ochii, joacă un rol foarte important în toate acţiunile potrivite. Este regretabil atunci când predicatorii nu-i pot privi pe ascultătorii lor. Este ciudat să-i auzi pledând înaintea persoanelor pe care nu le văd. Ei îi imploră să privească la Isus pe cruce! Te întrebi unde sunt păcătoşii. Ochii predicatorului sunt aţintiţi asupra cărţii lui sau sus, pe tavan, sau într-un spaţiu **liber. Am** impresia că *trebuie* să vă aţintiţi **privirile asupra oamenilor atunci**

269

când predicaţi. Există părţi ale predicii, în care sublimul doctrinei poate cere privirea insistentă în sus şi există alte părţi care-i pot permite ochiului să rătăcească după bunul tău plac; dar, atunci când a venit vremea să pledezi înaintea lor, este nepotrivit să te uiţi altundeva decât la persoanele cărora li te adresezi. Fraţii care nu fac deloc acest lucru, niciodată, pierd o putere mare. Când Dr. Way-land a fost bolnav, a scris: „Nu ştiu dacă-mi voi recăpăta sănătatea. Oricum, dacă mi s-ar permite să predic din nou, aş face cu siguranţă tot ceea ce-mi stă în puteri pentru a învăţa să predic direct oamenilor, *priviadu-iîn faţă,* nu privind foaia de pe masă."
Omul care vrea să fie perfect din punct de vedere al posturii şi al gestului trebuie să-şi regleze întregul corp, întrucât, într-un caz, cea mai potrivită acţiune a unui om va fi cea a capului său, în altul cea a mâinilor, iar în cel de-al 3-lea, cea a întregului trup. Quinctilian spune: „Mădularele noastre trebuie să aibă propriul lor rol în ceea ce priveşte gestul. De asemenea, mişcarea întregului corp contribuie mult la efectul celor spuse: aceasta cu atât mai mult cu cât Cicero este de părere că, prin gest, poate fi făcut ceva mai mult decât o fac mâinile însele. Astfel, în lucrarea sa, *De Oratore,* el spune: «Nu vor exista mişcări afectate ale degetelor şi nici căderea degetelor pentru a se potrivi cu cadenţa măsurată a limbajului; dar el va face gesturi prin mişcările întregului său corp şi prin încovoierea hotărâtă a spatelui său.»"
Aş putea să adaug şi alte ilustraţii referitor la ceea ce vreau să însemne acţiune potrivită, dar acestea trebuie să fie suficiente: lăsaţi gestul să corespundă cu cuvintele şi să fie un fel de comentariu curgător şi exegeză practică asupra a ceea ce spui. Aici trebuie să mă opresc, sperând să continui subiectul în cursul meu următor. Dar sunt atât de conştient de faptul că mulţi pot considera că subiectul n-are, oricum, importanţă, atrăgându-vă atenţia asupra interesului cu care marii pictori iau seama la cele mai mici detalii, doar schiţând această implicaţie: că dacă ei sunt astfel atenţi la lucruri mici, noi ar trebui să fim şi mai mult. Vigneul Marville spune: „Când am fost la Roma, l-am văzut în mod frecvent pe Claude, care era atunci sprijinit de cele mai eminente persoane din acel oraş; m-am întâlnit adeseori cu el pe malurile Tibrului sau hoinărind în împrejurimile Romei printre vestigiile venerabile ale antichităţii. Era bătrân, şi totuşi, l-am văzut întorcându-se de la plimbare cu batista plină de muşchi, flori, pietre, etc, încât el să le poată privi apoi cu o atenţie neobosită, care 1-a făcut un copiator atât de exact al naturii. într-o zi, l-am întrebat cum a ajuns la o astfel de măiestrie a caracterului printre pictori, până şi în Italia. «Nu precupeţesc nici o durere, nici pentru cele mai neînsemnate fleacuri», a fost răspunsul modest al geniului său venerabil."

20

fiCJWNt,

UI 4»iltA emt)

, itt»

Acest curs începe cu cea de-a treia regulă. Dacă vă mai amintiţi, am spus că gesturile nu trebuie să fie excesive, iar în al doilea rând, că trebuie să fie potrivite. Acum urmează cea de-a 3-a regulă: *fapta şi gestul nv trebuie niciodată să fie groteşti.* Este destul de clar, şi nu voi mai insista pe această temă decât ca să dau câteva specimene ale grotescului, pentru a vă face să evitaţi nu numai exemplele identice, ci şi pe cele similare. în toate veacurile se pare că gesturile absurde au fost foarte numeroase, pentru că un vechi autor a prevăzut o listă mare de ciudăţenii, dintre care unele au dispărut din lumea aceasta, să sperăm, pe când altele sunt descrise într-un limbaj atât de energic, încât caricaturizează faptele actuale. Acest scriitor spune: „Unii îşi ţin capetele nemişcate şi întoarse într-o parte, ca şi cum ar fi făcute din corn; alţii privesc fix atât de oribil, încât parcă ar intenţiona să-i sperie pe toţi; unii îşi răsucesc gurile continuu şi dau de lucru bărbilor în timp ce vorbesc ca şi cum ar sparge nuci tot timpul; unii, ca şi Iulian apostatul, respiră insulta şi exprimă dispreţ şi neruşinare prin înfăţişarea lor. Alţii, ca şi cum ar fi personificarea eroilor născuţi din tragedie, cască gura enorm şi-şi lărgesc fălcile de parcă ar vrea să-i înghită pe toţi; mai presus de toate, când izbucnesc cu furie, fac spume la gură şi ameninţă cu sprânceana încruntată şi cu ochii ca Saturn. *Aceştia,* ca şi cum ar juca vreun joc, fac mişcări cu degetele în mod continuu şi, prin lucrarea extraordinară a mâinilor lor, se străduiesc să traseze în aer toate numerele matematicienilor: *aceia,* din contră, au mâinile atât de ponderate şi atât de fixate de teroare, încât ar putea mult mai uşor să mute grinzi de cherestea. Mulţi „lucrează" astfel cu coatele, încât este evident ori că ei înşişi au confecţionat cei dintâi pantofi, ori că n-au locuit într-o altă societate în afară de cea a cizmarilor. Unii sunt atât de nestatornici în mişcările corpului, încât par că vorbesc dintr-o barcă-de-pescuit; alţii sunt atât de greoi şi de necontrolaţi în mişcări, încât ai impresia că ei sunt saci cu câlţi vopsiţi astfel încât să arate ca oamenii. I-am văzut pe unii care au sărit pe scenă şi au făcut tumbe; oameni care au executat dansul titirezului şi, aşa cum spune un poet străvechi, „şi-au exprimat înţelepciunea cu picioarele". Dar cine poate enumera toate gesturile greşite şi absurdităţile exprimării defectuoase? Acest catalog ar trebui neapărat să conţină cea mai „vorace" colecţie pentru camera ororilor, dar nu include nici jumătate din ceea ce poate vedea, în timpurile noastre, cel ce ar vrea să facă turul bisericilor noastre. Aşa cum copiii s-ar părea că nu-şi epuizează
271
niciodată nebuniile lor zburdalnice, la fel vorbitorii par că niciodată n-au atins finalul gesturilor lor unice. Chiar şi cel mai bun dintre ei poate cădea în aceste greşeli uneori.
Prima specie grotească de acţiuni poate fi numită *ţeapănul;* şi aceasta este foarte obişnuită. Oamenii care adoptă o asemenea conduită oribilă par a nu avea nici o unduire a corpului lor şi ai crede că au articulaţiile rigide. Mâinile şi picioarele sunt mişcate de parcă ar fi prinse în balamale de fier sau ar fi făcute dintr-un metal extrem de dur. O păpuşă anatomică de lemn, aşa cum folosesc artiştii, ar putea bine să reprezinte membrele lor atât de drepte şi rigide, dar n-ar putea reda smuciturile cu care sunt aruncate în sus şi-n jos acele membre. Nu există nimic rotund în acţiunile acestor fraţi; totul este angular, liniar, ascuţit, mecanic. Dacă ar trebui să expun ceea ce vreau să spun prin a mă pune pe mine în atitudinile lor dreptunghiulare, s-ar putea să trebuiască să-1 caracterizez nu numai pe un singur predicator nordic extrem de capabil, însă resimţind această teamă şi, mai mult, având un respect deosebit pentru aceşti fraţi, nu îndrăznesc să arăt particularităţi detaliate. Totuşi se presupune că aceşti oameni buni sunt ei înşişi conştienţi că picioarele lor n-ar trebui să fie absolut rigide, ca nişte stâlpi sau cleşte uriaş şi braţele lor nu trebuie să fie absolut rigide ca vătraiele. S-a sugerat că uleiul este necesar pentru încheieturi, dar se pare că există o nevoie de ulei în membrele care se mişcă în sus şi în jos ca şi cum i-ar aparţine unei maşini mai degrabă decât unui organism viu. în mod sigur, orice exerciţiu fizic poate ajuta la vindecarea răului respectiv, care ajunge chiar să-i deformeze pe unii predicatori activi. Pe scena din Exeter Hali, domnii care suferă de o rigiditate nenaturală nu numai că-i furnizează subiecte caricaturistului talentat, dar, din păcate, deturnează atenţia ascultătorilor de la expunerile lor admirabile prin gesturile lor dezagreabile.
într-o anumită ocazie, am auzit cinci sau şase remarci la adresa stângăciei arătate de postura unui doctor şi numai unul sau două elogii la adresa cuvântării excelente a acestuia. „Oamenii n-ar trebui să ia seama la astfel de fleacuri" remarcă prietenul nostru Philo; dar realitatea este că ascultătorii iau seama la astfel de fleacuri, fie că trebuie, fie că nu, şi, de aceea, este bine să nu le arătăm. Probabil că întregul conţinut al acestui curs va fi privit de către unii oameni excepţionali ca fiind lipsit de importanţă şi caracterizat de un umor discutabil, dar nu pot să fac nimic în acest sens; deoarece, deşi nu pun mare preţ pe gesturi, cum a făcut Demostene din ea primul, al doilea şi al treilea punct central al oratoriei, totuşi este sigur că o mare parte

a cuvântărilor bune sunt lipsite de putere datorită comportamentului stângaci al vorbitorului; şi, de aceea, dacă aş fi lăsat să îndrept răul într-o oarecare măsură, aş suporta bucuros critica celor mai sumbri fraţi ai mei. Sunt foarte serios, oricât de glumeţe par remarcile mele. Spre aceste absurdităţi se poate ţinti cel mai bine cu săgeţile uşoare ale ridicolului, şi de aceea eu le folosesc, nefiind de acord cu cei care

„cred că toate virtuţile se află în seriozitate iar zâmbetele sunt simptomele depravării".

.

Cea de-a doua formă a grotescului nu este diferită de prima şi poate fi descrisă cel mai bine ca *automatul precis.* Oamenii care intră în această categorie se mişcă de parcă n-ar fi făpturi omeneşti înzestrate cu voinţă şi intelect, ci automate, care sunt comandate să aibă mişcări prescrise la intervale precise. în spatele Tabernacolului, un ţăran a plasat pe acoperişul casei lui un fel de morişcă de vânt, având forma unui soldăţel, care-şi mişcă mai întâi o mână şi apoi pe cealaltă cu un aer foarte important. M-a făcut să zâmbesc de multe ori, amintin-du-mi irezistibil de cineva care îşi smuceşte fiecare braţ sau, dacă îşi lasă un braţ să stea liniştit, îl mişcă pe celălalt în sus şi în jos atât de persistent, de parcă ar fi mişcat de către vânt sau de către mecanismul ceasornicului. Mâna merge sus-jos, sus-jos, neîntorcându-se nici la dreapta, nici la stânga, orice altă mişcare fiind complet negată cu excepţia acestor singure şi monotone urcări şi coborâri. Prea puţin contează cât este de ireproşabilă, în ea însăşi; o mişcare continuată fără variaţie este intolerabilă.

Ludovicus Cresollius de Bretania, (1620), în tratatul lui despre gesturile şi pronunţia unui orator, vorbeşte cam dur despre un predicator parizian învăţat şi cizelat, predicator care 1-a enervat prin monotonia obositoare a conduitei lui. „Când s-a întors către stânga, a spus câteva cuvinte, făcând un gest moderat cu mâna; apoi, înclinându-se în dreapta, a repetat scena. La un interval de timp aproape măsurat şi egal, el a tot făcut gestul lui obişnuit şi acelaşi singur fel de mişcare. Poţi să-1 compari numai cu boii babilonieni legaţi la ochi, care merg înainte şi se întorc pe aceeaşi potecă. Am fost atât de dezgustat, încât am închis ochii, dar, cu toate acestea, n-am putut să alung impresia dezagreabilă pe care mi-a făcut-o maniera vorbitorului".

Stilul predominant din Camera Comunelor, cel puţin atât cât am observat în întâlnirile publice, constă în mişcarea spatelui şi a mâinii în sus şi în jos; parcă îi văd pe membrii parlamentului înclinându-se în faţa domnului care vorbeşte la tribună iar pe onorabila Cameră făcând ceea ce face un chelner la un restaurant când primeşte o comandă pentru o cină selectă. „Da, domnule",,,Da, domnule",,J)a, domnule", cu un salt între exclamaţii. Următoarea rimă amuzantă, cu versurile scurte, mi-i aduce în faţa ochilor minţii pe mulţi dintre vorbitorii din Parlament:

„Mr. Tattat
You must notpat adică
Your arguments (lat
Ou the crown of anotherman 's hat".

„Domnule Tattat, Nu trebuie să vă răpăiţi Argumentele nesărate Pe fundul pălăriei altuia".

Acest stil este „rudă apropiată" cu ceea ce a fost descris cu acurateţe ca fiind, „stilul pompei manuale". Acesta este observat foarte des şi constă într-o lungă serie de smucituri ale mâinii, făcute probabil pentru a creşte expresivitatea dar, în realitate, nerealizând acest lucru. Vorbitorii din această categorie ne amintesc de ghicitoarea umoristică a lui Moore:,,De ce o pompă este ca Lordul Castlereagh?"

pentru că ea este un lucru subţire de lemn, Care îşi leagănă braţul stângaci în sus şi-njos Şi aruncă imperturbabil, şi aruncă, şi aruncă într-un şuvoi slab, searbăd, veşnic".

Uneori poţi vedea un gest tip ferăstrău, în care mâna pare alungită şi contractată alternativ. Această mişcare este făcută la perfecţie atunci când oratorul se apleacă peste balustradă sau peste partea din faţă a amvonului şi ajunge jos, în sală, aşa cum cel mai bun tăietor de lemne cu ferăstrăul prelucrează o grindă de cherestea. Cineva se întreba: câte scânduri ar putea tăia un om, dacă acesta ar prelucra lemnul

în loc de a tăia aerul. Noi toţi suntem recunoscători pentru tăietorii de lemne convertiţi, dar avem încrederea că îşi vor uita ferăstraiele când vin la adunare.
Multe lucruri similare pot fi spuse despre numeroşii ciocănari fierari care lucrează printre noi şi care şi lovesc contribuind, prin aceasta la deteriorarea Bibliilor şi la prăfuirea pernelor amvonului. Predecesorii acestor oameni au fost celebraţi de către Hudibras în versurile citate adeseori:
„Şi toba amvonului ecleziastic
A fost bătută cu pumnul, în loc de băţ".
Unica lor, acţiune este ciocănitul, ciocănitul, ciocănitul, fără sens sau motiv, indiferent dacă tema este una de mulţumire sau una patetică. Ei predică cu putere şi cu convingere, dar manifestarea lor este mereu aceeaşi. Nu îndrăznim să spunem că ei lovesc cu pumnul răutăţii, dar desigur că ei lovesc, şi încă foarte viguros. Ei exprimă influenţele dulci ale Pleiadelor şi şoaptele insistente de dragoste cu lovituri de pumn; şi ei se străduiesc să te facă să simţi frumuseţea şi tandreţea temei lor prin izbituri ale ciocanului lor persistent.
Unii dintre ei sunt destul de mărginiţi cu o voinţă bună izvorâtă din inimă, şi atunci atitudinea lor devine intolerabilă. Cuiva s-ar putea să-i placă să audă un zgomot bun şi să-1 vadă pe altul ciocănind vehement, dacă acest lucru este neapărat necesar, dar persoana la care ne gândim noi, foarte rar sau niciodată nu se încălzeşte în lucrarea sa şi bate doar fiindcă aceasta este calea lui.
„J>oţi să-1 auzi fluturând ciocanul lui greu Lovind cu o bătaie uşoară şi măsurată"
Dacă un om *trebuie* să lovească, s-o facă în mod serios; dar nu este necesar ciocănitul perpetuu.
Pentru a deveni un predicator remarcabil, există căi mai bune decât a-1 imita pe predicatorul despre care dirijorul lui de cor spunea că a deteriorat foile unei Biblii şi a trecut la o a doua. în anumite predici latineşti vechi (din Latina veche MSS), cu însemnări pe margine, predicatorului i se recomandă să bată cu

crucifixul pe amvon *ca Satan însuşi!* Astfel urma el, predicatorul, să-şi adune gândurile; dar unii nu dau prea mulţi bani pe gândurile adunate astfel. A văzut vreun prieten de-al dumneavoastră aceste manuscrise şi s-a îndrăgostit de instrucţiunile lor? Aşa s-ar părea.
Acum lovirea, tăierea cu ferăstrăul, pomparea şi barosul pot fi acceptate şi suportate, socotite chiar oportune dacă ar fi combinate; dar repetarea perpetuă a oricărui act de mai sus devine obositoare şi fără sens. Figurinele mandarinilor dintr-un magazin de ceaiuri, plecându-şi continuu capetele, şi doamnele de ceară, care se rotesc cu mişcări uniforme în fereastra coafezei, nu reprezintă modele potrivite pentru oameni care au înaintea lor lucrarea serioasă a oamenilor care luptă pentru har şi virtute. Trebuie să fii atât de real, atât de adevărat, atât de serios, încât simplele mişcări mecanice vor fi imposibile pentru tine şi tot ceea ce îţi aparţine va însemna viaţă, energie, capacitate de concentrare şi un zel intens.
O altă formă a grotescului poate fi numită cu acurateţe *laboriosul.* Anumiţi fraţi niciodată nu vor greşi în slujba lor din dorinţa de efort fizic: când ei urcă la amvon, au în vedere o muncă grea şi, peste puţin timp, ei pufăie şi suflă de parcă ar fi nişte muncitori care lucrează la o piesă. Ei pătrund într-o predică cu hotărârea de a se dezlănţui prin ea şi aduc totul în faţa lor; împărăţia cerurilor suferă violenţă din partea lor în alt sens, pe lângă cel arătat în Scriptură. Un prieten 1-a întrebat pe un ascultător de la ţară: „Cum se descurcă noul vostru predicator?" El a răspuns: „Oh, cu siguranţă se descurcă, pentru că el caută să ajungă la păcat de parcă ar doborî un bou." Un lucru excelent de făcut în duh, dar nu şi literal.
Când am auzit, ocazional, despre un frate mai puţin r ânierat că şi-a scos gulerul şi cravata într-o zi foarte călduroasă şi chiar că a mers mai departe, descotorosindu-se*şi de haină, m-am gândit că el n-a făcut decât să se pună pe sine într-o condiţie dorită de oratorul înzestrat cu forţă fizică, pentru că, în mod evident, privea slujba ca pe o bătălie sau ca pe luptele greco-romane. Un irlandez pe care îl cunosc, a „tunat" o declamaţie împotriva catolicismului, rupând un scaun iar eu am tremurat şi pentru masă. Un actor distins, care mai târziu în viaţa lui a devenit un convertit şi un predicator, lovea în mod repetat masa sau podeaua cu băţul când se încălzea în vorbirea lui. M-a făcut să doresc să-mi astup urechile când ciocăniturile izbitoare ale băţului lui se succedau una după alta cu o mare repeziciune şi cu o forţă crescândă. N-aş putea să spun la ce a folosit acest zgomot unic, pentru că toţi eram treji iar vocea lui era suficient de puternică. Oricum, pe unii nu i-a deranjat zgomotul produs de marele bă-trânel, deoarece el se potrivea cu „frenezia minunată" a entuziasmului lui sincer, dar zgomotul nu era atât de dezirabil încât unul din noi să umble mult în căutarea lui.
Acţiunea laborioasă este, în mod frecvent, o rămăşiţă a vechii îndeletniciri a predicatorului; aşa cum un vânător bătrân nu-şi poate uita haita de vânătoare, tot aşa cineva dintre oamenii noştri nu poate scăpa de obiceiurile practicate la prăvălie. Un frate, care a fost rotar, întotdeauna predică de parcă ar face roţi.

Dacă înţelegeţi arta rotăritului, puteţi vedea o bună parte a fazelor de activitate ilustrate în timpul unuia dintre cele mai însufleţite discursuri ale lui. îl puteţi recunoaşte pe inginer într-un alt prieten, pe dogar într-un al treilea, iar pe băcanul cu scalele lui în cel de-al patrulea. Un frate care a fost măcelar este

foarte sigur pe el când ne arată cum să dobori un bou, aducând toate argumentele. Am văzut cum discursul devenea din ce în ce mai puternic, iar când predicatorul se încălzea în lucrarea lui, eu mă gândeam: „Iată, vine satârul, apare boul cel gras; preţiosul bou cade la pământ." Ei bine, reminiscenţele ocupaţiilor anterioare nu sunt niciodată foarte condamnabile şi sunt întotdeauna mai puţin neplăcute decât toate stângăciile de neiertat ale acelor domni care, din fragedă tinereţe şi până acum, şi-au petrecut timpul în sălile de studiu. Aceştia vor lucra uneori la fel de mult, dar prezentând foarte mici asemănări cu ocupaţiile folositoare; ei bat aerul şi muncesc din greu nefăcând nimic. Domnii din universităţi sunt, în mod frecvent, mai hidoşi în manifestarea lor decât oamenii obişnuiţi; poate că educaţia lor i-a privat de încredere şi i-a făcut pe toţi mai agitaţi şi mai stângaci.
Mi-a trecut prin minte că unii vorbitori îşi imaginează că bat covoare şi că cioplesc beţe sau că procedează la tocatul cărnii pentru cârnaţi sau că bat untul sau că îşi bagă degetele în ochii oamenilor. Oh, dacă s-ar putea vedea pe ei înşişi aşa cum îi văd alţii, ar înceta să acţioneze astfel în faţa publicului şi şi-ar păstra forţele fizice pentru alte ocazii. Până la urmă prefer prezentările viguroase şi laborioase celor mai uşoare şi chiar aerelor de demnitate şi superioritate pe care şi le iau unii vorbitori stăpâni pe sine. Câte unul îşi freacă mâinile, împreu-nându-le cu abundentă mulţumire de sine,
„Spălându-şi mâinile cu săpun invizibil în apa imperceptibilă..."
şi, între timp, declamă cele mai mari banalităţi cu aerul unui om care îl depăşeşte pe Robert Hali sau pe Chalmers. Câte un altul face pauză şi priveşte înjur cu un aer de superioritate, ca şi cum ar fi comunicat informaţii inestimabile unei mase de oameni foarte privilegiaţi şi care ar trebui să cadă într-o stare de intensă emoţie şi să-şi exprime copleşitorul lor simţ de recunoştinţă. Nimic mai presus de nivelul şcolăresc cel mai simplu nu s-a spus; dar aerul de demnitate, atitudinea de autoritate, chiar tonul omului respectiv, toate arată cât este el de mulţumit cu sine însuşi. Aceasta nu este predică laborioasă, ci îmi trece prin minte s-o menţionez pentru că ea este chiar reversul şi, de aceea, trebuie şi mai mult s-o condamnăm. Câţiva naivi pot avea, fără îndoială, impresie bună, ima-ginându-şi că un om trebuie să spună un lucru mare atunci când se exprimă într-o manieră pompoasă; dar oamenii sensibili sunt amuzaţi la început, iar apoi dezgustaţi de manevra „â la grand seigneur" de „mare specialist". Unul dintre marile avantaje ale instruirii în colegiul nostru este certitudinea că o manieră îngâmfată va fi, indiscutabil, anihilată prin dorinţa intensă a tuturor studenţilor noştri de a salva un frate din acest pericol grav. Mulţi saci cu aer

s-au prăbuşit în această cameră sub mânuirea dv blândă, şi nădăjduiesc că ei nu vor mai fi umflaţi niciodată. Există unii oameni în slujba tuturor bisericilor, care ar putea avea un beneficiu extraordinar acceptând o părticică din critica foarte candidă, dacă nu sălbatică, care a fost suportată de către oratorii în devenire din preajma dumneavoastră. Aş vrea ca fiecare predicator, care a pierdut un astfel de martiriu instructiv, să găsească un prieten suficient de sincer, care să-i arate fiecare aberaţie comportamentală în care respectivul ar fi căzut fără să-şi dea seama.
Dar aici nu trebuie să-1 trecem cu vederea pe un alt orator pe care-1 avem în faţa ochilor minţii. îl vom numi predicatorul „perpetuum-mobile", care este mereu în acţiune şi-şi ridică degetul sau îşi ondulează mâna sau îşi bate palma la orice cuvânt. Niciodată nu se odihneşte, nici măcar pentru un moment. Este atât de zelos să fie emfatic, încât efectiv îşi năruie ţelul, căci acolo unde este accentuat fiecare cuvânt printr-un gest, totul devine emfatic. Acest frate îndreaptă minţile oamenilor dinspre cuvintele Iui spre mişcările pe care le face: ochiul, de fapt, îndepărtează gândurile de ureche şi, astfel, a doua oară scopul predicatorului rămâne neatins. Această mişcare continuă îi agită mult pe unii ascultători şi-i face să fie neliniştiţi; de altfel nici nu-i de mirare, căci cine poate îndura să vadă o astfel de bătaie şi ondulare şi arătare cu degetul care nu mai contenesc? în toată purtarea noastră, ni se cere: *„blândeţea voastră să fie cunoscută de toţi oamenii".* Astfel, am menţionat trei specii ale grotescului: *ţeapănul* (rigidul), *mecanicul* şi *laboriosul;* de asemenea, am privit în treacăt şi la cel „alene-respectabil". Voi încheia lista prin menţionarea a încă două specimene. Primul este *războinicul,* care este suficient de aproape de graniţa grotescului pentru a fi plasat în această categorie. Unii predicatori par că „luptă lupta cea bună a credinţei" de fiecare dată când stau în faţa unei congregaţii. Ei se aşază într-o atitudine de duel şi ori stau în gardă împotriva unui inamic imaginar, ori îl asaltează pe adversarul nevăzut cu o aspră fermitate. Ei n-ar putea părea mai feroce dacă s-ar afla în fruntea unui regiment de cavalerie şi nici *mai* satisfăcuţi la sfârşitul fiecărei părţi a discursului dacă ar fi luptat la Waterloo şi întorc capul într-o parte cu un aer triumfător, ca şi cum ar spune: „L-am înfrânt pe acel inamic şi nu vom mai auzi deloc despre *el".*
Ultimul tip de predicator, din punct de vedere al gesturilor, la care mă voi referi este *inoportunul.* în acest caz, mâinile nu sunt în acelaşi ritm cu buzele. Bunul nostru frate este puţin întârziat în acţiunea lui şi, de aceea, întreaga operaţiune nu este în ordine. La început nu te poate face să înţelegi ceva; s-ar părea că ciopleşte şi bufneşte fără rimă sau motiv, dar la sfârşit îţi dai seama că acţiunea lui prezentă este adecvată celor spuse cu câteva secunde înainte. Efectul este straniu, în ultimul grad. îi pune în

încurcătură pe cei care nu posedă cheia lui, iar, când ajunge să fie pe deplin înţeles, nu este mai puţin ciudat.
Pe lângă aceste ciudăţenii, există o clasă de acţiuni care pot fi calificate -folosind cel mai indicat termen - astfel: *urâte* (neplăcute). Pentru aceasta, ar fi neapărat necesară o scenă, pentru că un om nu se poate face atât de profund
277
ridicol când este ascuns într-un amvon. Să pui stăpânire pe o balustradă şi să te laşi din ce în ce mai jos până când mai ai puţin şi atingi pământul, constituie culmea absurdităţii. Această acţiune poate fi o poziţie potrivită ca preludiu al unui exerciţiu de gimnastică, dar ca însoţitoare a elocvenţei este monstruoasă; cu toate acestea, am văzut-o de multe ori. Am considerat că este dificil să descriu în cuvinte această poziţie extraordinară, dar o fotografie ar putea arăta cât este de ridicolă şi de învechită. Unul sau doi fraţi s-au distrat pe podiumul meu în această manieră excentrică, şi sunt chiar poftiţi s-o facă din nou, dacă, vă-zându-se desenaţi atât de grosolan, ei consideră postura respectivă impresionantă şi măreaţă. Ar fi mult mai bine pentru astfel de „interpreţi" remarcabili dacă s-ar raporta despre ei aşa cum s-a făcut despre marele wesleyan, Richard Watson: „El a stat într-o perfectă poziţie de drepţi şi aproape toată acţiunea lui a constat într-o mişcare slabă a mâinii drepte, iar ocazional un scuturat semnificativ din cap."
Obiceiul ridicării umerilor a fost permis pentru a-i tiraniza pe unii predicatori. Unii oameni au umerii rotunzi din naştere şi mult mai mulţi par hotărâţi să pară astfel, deoarece, când au ceva mai greu de spus, îşi ridică spatele. Un excelent predicator din Bristol, care a decedat recent, îşi îndoia mai întâi un umăr, apoi pe celălalt pe măsură ce gândurile lui măreţe „se încingeau la luptă", iar când ele ajungeau la sfârşit, el părea un cocoşat până când efortul se sfârşea. Ce păcat că un astfel de obicei a devenit adânc înrădăcinat! Cât de dezirabil este să eviţi formarea lui! Quinctilian spune: „Unii oameni îşi ridică umerii în timpul vorbirii, dar aceasta reprezintă o greşeală în acţiunea lor. Demostene, pentru a se vindeca de acest obicei, obişnuia să stea în picioare într-un amvon îngust şi să exerseze vorbirea cu o suliţă care atârna lângă umărul lui, astfel încât dacă, în focul declamaţiei, el nu reuşea să evite greşeala, atunci era corectat prin rănirea cu acea suliţă." Acesta este un remediu aspru, dar câştigul este mult mai mare decât o rană ocazională, dacă oamenii care distorsionează forma umană pot fi, astfel, corectaţi de greşeala lor.
La o întâlnire publică, cu o anumită ocazie, un domn, care. părea foarte obişnuit să vorbească pe un ton de excesivă superioritate, şi-a pus mâinile la spate, sub haină şi astfel a produs o ţinută foarte ciudată, în special pentru cei care aveau o vedere laterală spre podium. Pe măsură ce vorbitorul devenea mai animat, îşi mişca pulpana hainei cu o frecvenţă crescândă amintindu-i observatorului de o codobatură de apă. Poate această ciudăţenie a părut a fi apreciată, dar o singură expunere va fi suficientă pentru a-1 convinge pe orice om sensibil că, oricât de graţios poate fi un frac, nu este în ton cu solemnitatea ocaziei să vezi pulpanele acestuia proiectându-se din spatele oratorului, fără să ia vreo formă. Probabil că l-aţi văzut, de asemenea, la întâlniri pe domnul care-şi pune mâinile în şolduri şi care pare ori că sfidează pe toată lumea, ori că are dureri enorme. Această poziţie „are aroma" lui Billingsgate şi este potrivită mai degrabă „eroinelor" sale decât elocvenţei sacre. Mâinile *„akimbo "*- cred că ei le numesc aşa - şi însuşi felul cum sună cuvântul sugerează mai degrabă ridicolul decât
278
sublimul. Putem aborda această poziţie, pentru un moment, ca fiind destul de corectă, dar să ţii o cuvântare în această postură este un ridicol. Este chiar mai rău să stai în picioare, cu mâinile în buzunarele pantalonilor, aşa cum stau oamenii în gările din Franţa, care probabil îşi vâră mâinile în buzunare pentru că nimic altceva nu există acolo, şi natura detestă vidul. Pentru un deget ţinut în buzunarul hainei câteva clipe, nimeni nu va fi condamnat, dar să-ţi introduci mâinile în pantaloni este insuportabil. Un dispreţ total pentru auditoriu şi pentru subiect a fost, probabil, simţit înainte ca un om să ajungă aici. Domnilor, pentru că sunteţi domni, nu veţi avea niciodată nevoie să fiţi avertizaţi în legătură cu această practică, pentru că niciodată nu vă veţi coborî până la ea. Când şi când, în faţa unui auditoriu extrafin, monden şi afectat, un om poate fi tentat să le şocheze dichiseala prostească printr-o libertate şi o atitudine degajată, menite să reprezinte protestul unui temperament bărbătesc inadaptabil, dar

faptul de a-1 vedea pe cineva predicând Evanghelia cu mâinile în buzunare, nu-ţi aduce aminte de nici un profet, de nici un apostol. Există fraţi care fac acest lucru întotdeauna, fără să stea pe gânduri, ca o expresie a caracterul lor. Or, tocmai aceştia sunt oamenii care n-ar trebui să facă nimic de genul acesta, deoarece exemplul lor este foarte contagios şi ei sunt întrucâtva răspunzători de persoanele influenţabile care-i copiază.
Un alt stil dizgraţios este înrudit de aproape cu ultimul, deşi nu este chiar atât de condamnabil. El poate fi observat la dineurile publice într-o clasă socială, unde vestele albe n-au mare nevoie de etalare suplimentară, şi la întrunirile meşteşugarilor unde un patron i-a făcut omului său cinste, anume să răspundă de toastul „firmei". în mod ocazional, acest stil este prezent la întâlnirile religioase, unde vorbitorul este privit ca un om important printre localnici şi se crede monarhul tuturor celor pe care-i cuprinde cu privirea. în acest caz, degetele mari de la mână sunt introduse în gaura mânecii de la vestă iar vorbitorul îşi aruncă haina înapoi, revelând partea mai joasă a vestei. L-am numit *stilul pinguin* şi nu pot găsi o comparaţie mai bună. Pentru un lacheu sau pentru un vizitiu la o serată, sau pentru un membru al Ordinului Unit al Indivizilor Excentrici, această atitudine poate fi potrivită şi demnă; un „sire" venerabil aflat la o instruire de familie poate vorbi cu băieţii şi fetele lui în această poziţie; dar această postură, ca un obicei general, este expresia unei mari deficienţe de caracter din partea unei persoane care vorbeşte în public, şi mai ales când este vorba despre un predicator.
Prima „rubedenie" a acestei mode este aceea de a ţine haina lângă guler, ca şi cum vorbitorul ar considera necesar să se ţină pe sine bine în mână. Unii o apucă zdravăn, apoi îşi mişcă mâinile în sus şi în jos ca şi cum ar vrea să-şi mute haina în alt loc sau să lungească gulerul. Ei par să se agate de faţa hainei ca un om care se agaţă de două frânghii: unii se miră cum de haina nu crapă la ceafă. Această practică nu adaugă nimic la forţa sau perspicacitatea stilului vorbitorului - semnificaţia ei probabilă fiind: „Mă odihnesc şi savurez din plin audierea propriei mele voci."
279
Pentru că ar fi bine să dezrădăcinam cât mai multe urâţenii cu putinţă, le voi menţiona chiar pe cele care sunt rare. îmi amintesc de un predicator capabil, care era obişnuit să se uite în palma mâinii lui stângi, în timp ce, cu mâna dreaptă, părea că-şi culege ideile de acolo. Diviziuni, ilustraţii şi probleme elocvente, toate păreau a creşte în palma lui, ca şi multe flori; şi pe acestea el părea că le ia din rădăcină cu atenţie, una câte una, şi le expune oamenilor. Nu conta prea mult, deoarece gândul lui avea un înalt grad de măiestrie iar gestului său îi lipsea orice formă graţioasă.
Un predicator cu totul neobişnuit avea obiceiul de a-şi ridica pumnul la sprânceană şi de a se lovi uşor cu palma peste frunte, ca şi cum ar fi trebuit să ciocănească la uşa minţii pentru a-şi trezi gândurile; iar acest fapt era mai mult straniu decât convingător.
A introduce degetul mâinii drepte în palma stângă ca şi cum ai face găuri mici în aceasta, sau a folosi degetul mai - sus - menţionat ca şi cum ai străpunge aerul, ambele reprezintă ciudăţenii de a acţiona, care îşi au partea lor amuzantă.
Ducerea mâinii la sprânceană atunci când gândul este profund şi când nu este uşor de găsit cuvântul exact, reprezintă o mişcare foarte naturală, dar scărpinatul în cap nu este, sub nici o formă, la fel de recomandabil, deşi probabil, este la fel de natural. Am văzut această ultimă acţiune dusă până spre extrem, dar niciodată nu mi-a plăcut.
Nu pot evita să menţionez un „caraghioslâc" accidental, care este extrem de obişnuit. Unii fraţi întotdeauna enunţă legea cu o mână desfăcută, pe care ei continuă să o mişte în sus şi în jos odată cu ritmul fiecărei propoziţii. Ei bine, această acţiune este excelentă în felul ei, dacă nu este continuată prea monoton, dar, din nefericire este predispusă la accidente. Dacă oratorul cel serios continuă să-şi ridice mâna şi s-o coboare, el se află în marele pericol de a prezenta frecvent un aspect cu implicaţii regretabile. Acţiunea se apropie de simbolic, dar, din nefericire, simbolul a fost întrucâtva vulgarizat şi a fost descris ca „punând degetul mare al dispreţului pe nasul ruşinii". Unii oameni săvârşesc inconştient acest lucru de multe ori în timpul unui discurs.
Aţi râs de aceste portrete pe care le-am înfăţişat pentru edificarea dumneavoastră, însă luaţi seama ca nici unul din ele să nu râdă de dumneavoastră în cazul în care cădeţi în aceste absurdităţi de manifestare sau în unele similare. Oricum, trebuie să mărturisesc că eu nu am o impresie chiar atât de proastă despre nici unul dintre acestea sau despre toate puse laolaltă cât am despre stilul *extrafin*^ care este total condamnabil şi abominabil. Este mai rău decât stilul vulgar obişnuit, pentru că reprezintă însăşi esenţa vulgarităţii, condimentată cu afectări şi cu aere de rafinament. Rowland Hill a schiţat

lucruri pe care eu le condamn în portretul făcut de el domnului Taplash; desigur, era o reprezentare mult mai corectă a detaliilor acum 50 de ani decât este acum dar, în trăsăturile caracteristice esenţiale, este încă suficient de precisă: „Oratorul, când a apărut pentru prima dată, era afectat şi gătit în cel mai finisat stil; nici un fir de păr nu puteai găsi nelalocul lui pe ticva-i goală, ticvă pe care frizerul îşi exersase meseria
280
toată dimineaţa zilei de duminică şi pe care o pudrase până când devenise albă ca zăpada. Astfel, elegant decorat şi mirosind ca o zibetă, prin abundenţa parfumului, el înmiresma aerul când trecea. Apoi, cu un salt cât se poate de emfatic, el păşea la amvon ca şi cum ar fi păşit dintr-o cutie de carton pentru pălării; şi aici, el nu trebuia numai să-şi expună eleganta operă, ci şi eleganta-i persoană: mâna lui albă şi delicată arăta inelul cu diamant, în timp ce-şi scotea batista lui albă, bogat mirositoare; el a reuşit toate acestea cu o dexteritate şi o artă remarcabile. Sticluţa lui cu săruri mirositoare era alături de el; când o ducea la nas, avea ocazia de a-şi etala inelul scânteietor. Punând, astfel, în ordine chestiunea *importantă* a batistei şi a sticlei cu săruri mirositoare, el urma să-şi scoată binoclul ca să poată cerceta partea atrăgătoare a auditoriului, binoclu cu care îi „purtase" şi îi distrase pe oameni cu vorbirea lui ieftină cu o zi înainte: şi pe acestea, de îndată ce le putea atrage privirea, le susţinea cu un zâmbet prostesc şi cu o plecăciune graţioasă".
Aceasta este o versiune înţepătoare a lui Cowper, în analiza anumitor mesageri ai harului, care „au revenit în ei înşişi" când predica s-a sfârşit: probabil că fuseseră foarte puţin ei înşişi.
„Oglinda de buzunar iese în afară. Mai întâi, am mângâiat
O sprânceană, apoi am aşezat o buclă răzleţită;
Apoi, cu un aer cât se poate de graţios,
Am căzut la locul nostru, am întins un braţ
Şi l-am lăsat moale, cu o grijă tandră,
Cu batista în mână atârnând.
Para pergamută a nasului ajută ochiul, susţinând
Un binoclu de sticlă, pentru a privi scena dinamică,
Şi a recunoaşte bâlciul care se retrage încet -
A cum, acesta este dezgustător şi mă ofensează mai mult
Decât ar face-o asprimea rustică
Şi neglijenta desconsiderare a unui preot."
.Asprimea rustică" este de-a dreptul răcoritoare pentru cineva care a fost plictisit cu pedanterii fără sens. Bine a făcut Cicero sfătuindu-şi oratorii să-şi însuşească gesturile mai degrabă din tabăra militară şi din ringul de lupte gre-co-romane decât de la dansatorii cu rafinamentele lor efeminate. Bărbăţia nu trebuie să fie niciodată sacrificată pentru eleganţă. Niciodată muncitorimea nu va fi determinată cel puţin să gândească la adevărul creştinismului, de către învăţătorii „scrobiţi" şi delicaţi. Meşteşugarul britanic admiră bărbăţia şi preferă să-şi îndrepte urechea către cineva care vorbeşte într-un stil cald şi natural; într-adevăr, oamenii muncii din toate naţiunile sunt atinşi, atraşi, impresionaţi mai sigur de o neglijenţă bravă decât de o atenţie scli visită la aparenţele personale. Considerăm că istorioara spusă de abatele MuUois este numai una dintr-o clasă numeroasă. „Un muncitor parizian convertit, un om cu o dispoziţie încăpăţânată,
281
dar francă, plin de energie şi spirit, care vorbise adeseori cu mare succes la cluburi compuse din oameni aparţinând clasei lui, a fost întrebat de către predicatorul care 1-a condus la Dumnezeu, prin ce mijloc a fost adus la credinţă el, care fusese odată atât de înstrăinat de religie. «îmi este de folos răspunsul tău în eforturile mele de a-i câştiga pe alţii» i-a spus predicatorul. El a replicat: «Mai bine nu; pentru că trebuie să vă spun sincer că dumneavoastră nu jucaţi, în mod vădit, un rol important în cazul meu». Celălalt a răspuns: «Nu contează; nu va fi pentru prima dată când aud aceeaşi remarcă». «Ei bine, dacă trebuie s-o auziţi, vă pot spune în câteva cuvinte cum a avut loc. O femeie de treabă m-a pisălogit la cap să citesc cărticica dumneavoastră - iertaţi-mi expresia, dar obiş-nuiam să vorbesc în acel stil atunci. Citind câteva pagini, am fost atât de impresionat, încât am simţit o dorinţă puternică să vă văd. Mi s-a spus că predicaţi într-o anumită biserică şi eu m-am dus să vă aud. Predica dumneavoastră a avut un efect în plus asupra mea; dar, ca să fiu franc, foarte mic; comparativ, chiar deloc, într-adevăr. Ceea ce a făcut mult mai mult pentru mine a fost maniera dumneavoastră deschisă, simplă şi blajină iar mai presus de toate, părul dumneavoastră prost pieptănat; *pentru că întotdeauna i-am detestat pe acei predicatori, ale căror capete îmi amintesc de asistenta unei coafeze.* Şi mi-am zis: «Acest om se uită pe sine pentru noi; de

aceea, ar trebui să facem şi noi ceva de dragul lui». Astfel, m-am hotărât să vă fac o vizită; şi dumneavoastră, m-aţi *copleşitîn sac.* Iată care au fost începutul şi sfârşitul poveştii".
Există doamne tinere şi prostuţe care sunt extaziate de un tânăr ales, ale cărui gânduri se îndreaptă în special către persoana-i preţioasă; să sperăm că aceştia devin din ce în ce mai puţini pe zi ce trece; cât despre bărbaţii sensibili şi în special muncitorii robuşti din marile noastre oraşe, ei urăsc din suflet scli-viseala la un predicator. Oriunde vezi afectare, găseşti de îndată o barieră între acel om şi mulţimea cu judecată sănătoasă. Puţine urechi sunt încântate de vocile păunilor.
Este păcat că nu-i putem convinge pe toţi predicatorii să fie *bărbaţi-întrucât* e greu să vezi cum altfel pot ei să fie cu adevărat oameni ai lui Dumnezeu. La fel de deplorabil este faptul că nu-i putem convinge pe predicatori să vorbească şi să gesticuleze ca şi alte persoane sensibile, întrucât altfel este imposibil ca ei să poată pune stăpânire pe mulţime. Toate problemele străine - de atitudine, ton sau îmbrăcăminte - reprezintă baricade între noi şi oameni: noi trebuie să vorbim ca oamenii, dacă vrem să câştigăm oameni. Renaşterea galanteriei în Biserica Anglicană este, pentru acest motiv, ca şi pentru unele mult mai grave, un pas în direcţia greşită. Acum 100 de ani, veşmintele clerului erau aproape la fel de izbitoare cum sunt acum, dar nu aveau o semnificaţie doctrinară şi erau doar scliviseală, dacă e să-1 credem pe Lloyd în al lui *„JWetricalPlea for Curates "* (Apel metric pentru preoţi).
El îi insultă vehement pe parohi şi îl descrie pe un amorez canonic:

„Iată-lpe Nugoso! laţâindu-se, mergând târşâind, O simplă marionetă de biserică, un automat
în comenzi: observaţi-i pasul uşor şi mic,
Creme religioase şi măşti pe faţa ei!
Totul este religie, din creştet până-n tălpi!
Dar modistele şi bărbierii l-au făcut pe Nugoso să fie aşa.
El îmbracă religia în felul modern,
El o perie, oapretează, o piaptănă în fiecare zi;
Ortodoxia lui constă în lucrurile exterioare,
în coifuri, sutane, robe, cordoane, mănuşi şi inele;
El îşi arată învăţătura prin capişonul ca de doctorand
Şi-şi dovedeşte bunătatea prin «hainele sale bune»."
Această dragoste pentru bogatul şi atrăgătorul sortiment a condus la o decenţă rigidă la amvon; a fost numită „demnitate" şi i-a făcut mândri de ei înşişi pe cei care o practică. Decenţa şi decorul au fost principala lor grijă şi ele au fost amestecate cu gravitatea sau cu zâmbetul prostesc, în concordanţă cu însuşirile creaturii, până când oamenii oneşti au devenit plictisiţi de performanţele lor fără fond şi au abandonat astfel de acţiuni pompoase. Predicatorii erau prea mult ocupaţi să fie oportuni pentru a mai fi preocupaţi să fie folositori. Gesturile care ar fi făcut cuvintele lor să fie ceva mai inteligibile n-au binevoit să le facă, pentru că ce le pasă lor de oamenii de rând? Dacă persoanele cu „gust" erau satisfăcute, ei aveau răsplata pe care şi-o doriseră, iar între timp mulţimea pierea din lipsă de cunoştinţă. Dumnezeu să ne păzească de comportamentul rafinat şi de decenţa sclivisită, dacă acestea ţin masele de oameni în înstrăinare de închinarea cuvenită lui Dumnezeu.
în zilele noastre, această afectare care produce repulsie este, sperăm, mult mai rară, dar ea se mai poate vedea ici-colo. Am avut onoarea de a cunoaşte pe un predicator, care nu putea predica fără mănuşile sale negre din piele de ied; odată, s-a trezit la amvon fără ele şi a coborât în sală să le ia. Din păcate, un diacon luase în banca lui nu propria-i manta, cum intenţionase, ci pe cea a predicatorului; în timp ce făcea această descoperire, predicatorul trepida teribil, exclamând: „Niciodată nu predic fără mănuşi. Nu pot s-o fac. Nu mă pot duce la amvon până nu le găsiţi." Aş fi dorit ca niciodată să nu le fi găsit, deoarece acel om era mai potrivit să stea în spatele ghişeului postăvarului decât să ocupe banca sacră a amvonului. Neglijenţa de orice fel trebuie evitată de orice predicator; dar bărbăţia cade mai des în această greşeală decât în celălalt viciu efeminat - de aceea, evitaţi cu hotărâre această eroare îngrozitoare. Cowper spune: „în sufletul meu eu detest orice afectare", şi aşa face orice om

sensibil.Toate şmecheriile şi efectele de scenă sunt insuportabile atunci când urmează să fie predicat mesajul Domnului. Mai bine o robă zdrenţăroasă şi o vorbire necizelată într-o manieră neartistică şi onestă decât scliviseala clericală. Este mult mai probabil să violezi fiecare canon al eleganţei decât să fii doar un interpret, un actor perfect, un jucător pe o scenă religioasă. Caricaturistul de acum 20 de ani mi-a făcut favorul de a mă numi *Brimstone* şi 1-a plasat chiar lângă mine pe

283

un orator cu zâmbet prostesc, pe care el 1-a numit *Treacle.* Am fost deplin satisfăcut de soarta mea, dar n-aş fi putut spune la fel de mult dacă aş fi fost reprezentat de potretul companionului. Melasa şi alte produse derivate din zahăr îmi produc dezgust. Jack-filfizonul la amvon mă face să simt ce a simţit Iehu când a văzut-o pe Izabela cu capul decorat şi cu faţa vopsită, şi a exclamat indignat: *„Aruncaţi-o jos!"*

M-ar deranja foarte mult dacă oricare dintre observaţiile mele în legătură cu acţiunea grotescă l-ar conduce, fie şi pe unul singur dintre dv, la a începe să pozeze şi să joace teatru; acest lucru ar fi un zbor de la rău la mai rău. Am menţionat că dr. Hamilton a luat lecţii de la un maestru pentru a scăpa de infirmitatea lui, dar rezultatul n-a fost foarte încurajator, şi tare mă tem că mai multe greşeli sunt create decât îndreptate de către învăţătorii profesionişti; poate că acelaşi rezultat îl va avea şi încercarea mea de amator, dar cel puţin eu previn nenorocirea cât pot prin avertismente serioase. Nu vă gândiţi cum să gesticulaţi când predicaţi, ci învăţaţi arta de a face lucrul care trebuie, negândindu-vă deloc la el.

Ultima regulă, care le însumează pe toate celelalte, este: *fiţi naturali în acţiunea dumneavoastră.*

Evitaţi chiar aparenţa de gest studiat. Arta este rece, numai natura este caldă; fie ca harul să vă ţină departe de orice prefăcătorie, iar în orice acţiune şi în orice loc fiţi sinceri, chiar dacă veţi fi consideraţi grosolani şi necultivaţi. Comportamentul dumneavoastră trebuie să fie întotdeauna unul original, să vă reprezinte; el nu trebuie să fie niciodată o minciună lustruită, nici imitarea rafinamentului sau simularea pasiunii - sau a emoţiei - sau mimarea modului de exprimare al altuia, ci o situaţie practică.

‚J)e aceea, pieriţi vai, toate atitudinile şi privirile mirate Şi startul teatral, exersat în oglindă!"

Obiectivul nostru este să îndepărtăm apucăturile grosolane şi deprinderile necuviincioase, nu să producem artificialitate şi afectare; vom reteza copacul şi nu-1 vom tunde, dându-i o formă gândită mai dinainte. Studenţii noştri se vor gândi la acţiune când sunt cu noi la Colegiu, pentru a nu avea nevoie să se gândească la asta în zilele următoare. Subiectul este prea neînsemnat pentru a deveni o parte a studiului tău săptămânal atunci când intri în bătălia actuală a vieţii de predicator; trebuie să te ocupi de subiect acum şi să o termini cu el. Nu eşti trimis de Dumnezeu să atragi zâmbete, ci să câştigi suflete; profesorul tău nu este maestru de dans, ci Duhul Sfânt, iar maniera ta la amvon merită doar gândul unui moment, deoarece ea poate stânjeni succesul tău prin a-i determina pe oameni să facă observaţii în legătură cu predicatorul, atunci când tu vrei ca toate gândurile lor să fie concentrate asupra subiectului. Dacă cea mai bună acţiune ar avea acest efect, te-aş îndemna să te descotoroseşti de ea, iar dacă cele mai urâte gesturi ar preîntâmpina un astfel de rezultat, te-aş sfătui să le practici. Ţinta mea este să susţin mişcările liniştite, graţioase, naturale, pentru că ele sunt cel mai puţin probabil de a fi observate. întreaga „afacere" a unei

284

expuneri ar trebui să fie *una.* Totul ar trebui să se armonizezeâ: gândul, spiritul, limbajul, tonul şi acţiunea, toate ar trebui să fie dintr-o singură bucată şi totul ar trebui să fie nu pentru câştigarea gloriei personale, ci pentru gloria lui Dumnezeu şi pentru binele oamenilor; dacă ar fi aşa, n-ar mai exista nici o teamă ca tu să violezi regula de a fi natural, pentru că nu-ţi va trece prin gând să fii altfel.

Totuşi mai am o teamă, şi anume: poţi cădea într-o imitaţie prostească a vreunui predicator admirat, şi acest fapt te va îndepărta întrucâtva de pista corectă. Acţiunea fiecărui om ar trebui să se potrivească cu el însuşi şi să izvorască din propria-i personalitate. Stilul doctorului Goliat care are şase picioare înălţime, nu se va potrivi cu statura şi persoana prietenului nostru Scurtu, care este un Za-cheu printre predicatori; la fel, comportamentul unui predicator vârstnic şi onorat nu i se va potrivi deloc tânărului Apollo, care este doar adolescent. Am auzit că, pentru un timp, un număr de tineri predicatori congregaţionalişti l-au imitat pe pastorul Casei Weigh, aşa că existau mici Binney pretutindeni, copiindu-1 pe marele Thomas în toate, exceptând predicarea lui contemplativă. S-a zvonit că ar exista şi unul sau doi Spurgeoni, dar sper că se referă la proprii mei fii, care au dreptul să poarte acest nume prin naştere. Dacă vreunul dintre dumneavoastră devine doar un imitator al meu, îl voi privi ca pe un spin în carne şi îl voi plasa în categoria celor despre care Pa vel spune: „suferim bucuroşi". Totuşi cu înţelepciune s-a spus că fiecare începător e necesar să fie câtva timp un imitator al altora; artistul îşi urmează maistrul când de-abia şi-a însuşit elementele artei şi rămâne pe viaţă, probabil, un pictor al şcolii de care s-a ataşat prima dată; dar, pe măsură ce el devine tot mai priceput, îşi dezvoltă propria individualitate, devine un pictor având un stil propriu şi faptul că, în zilele fragedei lui tinereţi, a stat

mulţumit la picioarele maestrului său are numai consecinţe pozitive. Aceeaşi necesitate este şi în oratorie; de aceea este prea mult să spui: „Nu copia niciodată pe nimeni", ci ar fi mai bine să vă sfătuim să imitaţi cea mai bună acţiune pe care o puteţi găsi, pentru ca propriul nostru stil, în timpul for-mării lui, să poată fi modelat corect. Corectaţi influenţa oricărui om din ceea ce au excelent alţii; totuşi creaţi-vă o manieră proprie.

Imitaţia slugarnică nu-i decât maimuţăreală, dar a-1 urma pe altul unde el conduce corect, *şi numai acolo,* reprezintă înţelepciunea unui om prudent. Totuşi nu lăsaţi niciodată ca originalitatea naturală să vi se piardă prin imitarea celor mai bune modele ale antichităţii, sau a celor mai stimate modele moderne.

în concluzie, nu lăsaţi ca critica mea la adresa variatelor atitudini şi mişcări groteşti să vă urmărească la amvon; mai bine săvârşiţi-le pe toate decât să staţi cu teamă, deoarece acest lucru v-ar face crispaţi şi stângaci. Spulberaţi-le, indiferent dacă faceţi gafe sau nu. Câteva greşeli din această categorie nu sunt nici pe jumătate atât de rele ca faptul de a fi nervoşi. E posibil ca ceea ce este excentric la un altul să fie potrivit *la tine;* de aceea, nu considera că dictonul unui om se aplică fiecărui caz în parte sau ţie însuţi. Uită-te cum este înfăţişat John Knox, în gravura binecunoscută. Este graţioasă postura lui? Poate că nu. Totuşi, nu este aceasta exact ceea ce ar trebui să fie? Poţi să-i găseşti vreo vină? Nu seamănă

cu Knox cel plin de putere? Poate nu i se va potrivi nici un om din cincizeci; la majoritatea predicatorilor, o asemenea postură ar părea încordată, dar la marele reformator ea este caracteristică şi în concordanţă cu munca lui de o viaţă. Trebuie să-ţi aminteşti persoana, vremurile şi circumstanţele, şi atunci comportarea ţa va deveni aceea a unui predicator-erou trimis să facă o lucrare ca a lui Ilie şi să-şi rostească mustrările în prezenţa unei curţi papale care urăşte reformele cerute de tine. Fii tu însuţi aşa cum şi el a fost el însuşi; chiar dacă ar trebui să fii stângaci şi neîndemânatic, fii tu însuţi. Propriile-ţi haine chiar dacă sunt modeste, ţi se vor potrivi mai bine decât ale altuia, chiar dacă acestea din urmă sunt făcute din cel mai bun postav negru şi subţire. Poţi să urmezi stilul de îmbrăcăminte al maistrului tău dacă vrei, dar nu împrumuta haina lui, ci fii mulţumit să porţi haina ta proprie. Mai presus de toate, fii atât de plin de conţinut, de entuziasm, atât de graţios, încât oamenilor puţin le va păsa de felul în care prezinţi Cuvântul; pentru că, dacă ei îşi dau seama că acest cuvânt este proaspăt, din cer, şi-1 vor considera dulce şi abundent, nu vor acorda atenţie coşului în care îl aduci. Lasă-i să spună, dacă vor, că prezenţa ta fizică este siabă, dar roa-gă-te ca ei să poată recunoaşte că mărturia ta este plină de conţinut şi de putere. Incredinţează-ţi propria persoană conştiinţei fiecărui om, în lumina privirii lui Dumnezeu, şi apoi menta şi anasonul posturii vor fi luate rar în consideraţie.

21
ţi MNJM2S St*

Dacă *eu* aş fi întrebat: „Care este calitatea esenţială, necesară unui pastor creştin pentru ca acesta să aibă succesul asigurat în câştigarea sufletelor pentru Cristos?", aş răspunde: SERIOZITATEA. Şi, dac-aş fi întrebat a doua sau a treia oară, n-aş da alt răspuns, întrucât observaţiile personale mă conduc la concluzia că, de regulă, succesul real este direct proporţional cu seriozitatea predicatorului. Atât oamenii mari, cât şi cei mici, reuşesc, dacă sunt pe deplin înflăcăraţi pentru lucrarea lui Dumnezeu, şi eşuează, dacă nu sunt aşa. Cunoaştem oameni remarcabili, care şi-au câştigat o reputaţie bună, care atrag un vast auditoriu şi obţin multă admiraţie, dar care, totuşi, pe scara câştigării sufletelor se află foarte jos; pentru tot ceea ce fac în acea direcţie, ei ar putea să fie, la fel de bine, lectori de anatomie sau oratori politici. în acelaşi timp, i-am văzut pe egalii lor - ca abilitate - fiind atât de folositori în problema convertirii, încât, în mod evident, deprinderile şi înzestrările lor n-au constituit nici o piedică pentru ei, ci din contră; întrucât, prin folosirea intensă şi evlavioasă a puterilor lor şi prin ungerea Duhului Sfânt, ei i-au adus pe mulţi la neprihănire. Am văzut fraţi cu abilităţi foarte modeste, care au constituit piedici teribile într-o Biserică şi s-au dovedit la fel de ineficienţi în sferele lor cum sunt orbii într-un observator; dar, pe de altă parte, oameni care au la fel de puţine abilităţi, ne sunt cunoscuţi ca mari „vânători" pentru Domnul, prin a căror

energie sfântă au fost cucerite multe inimi pentru Mântuitorul. Mă desfătez în remarca lui M'Cheyne: „J)um-nezeu nu binecuvântează atât marile talente, cât marea asemănare cu Cristos." în multe împrejurări, succesul pastoral poate fi trasat aproape în întregime de un zel intens, o pasiune mistuitoare pentru suflete şi un entuziasm înfocat pentru cauza lui Dumnezeu; şi noi credem că, în fiecare caz, celelalte lucruri fiind egale, oamenii prosperă în slujba divină în aceeaşi măsură în care inimile lor ard de dragostea sfântă. *„J?umnezeul Care va răspunde prin foc, Acela este Dum-nezeu"\&r* omul, care are limba de foc, acela să fie slujitorul lui Dumnezeu.
Fraţilor, trebuie ca dumneavoastră şi eu, ca predicatori, să lini întotdeauna serioşi în ceea ce priveşte lucrarea noastră la amvon. Aici trebuie să lucrăm cu sârg pentru a atinge cel mai înalt nivel al măiestriei. Le-am spus adeseori fraţilor mei că amvonul reprezintă Termopilele creştinătăţii; acolo, bătălia va fi ori pierdută, ori câştigată. Pentru noi, pastorii, grija noastră cea mare trebuie să fie
287
menţinerea puterii noastre la amvon; trebuie să ocupăm acel turn de veghe spiritual având inimile şi minţile noastre treze şi în plină vigoare. Degeaba suntem pastori laborioşi dacă nu suntem predicatori serioşi. O sumedenie de păcate, care caracterizează slujirea pastorală, ne vor fi iertate dacă sufletele oamenilor sunt hrănite cu adevărat în ziua Domnului; dar hrănite trebuie să fie, şi nimic altceva nu poate înlocui hrana spirituală; greşelile celor mai mulţi predicatori care sunt purtaţi în jos de curent, pot fi urmărite în ineficienta la amvon. Lucrarea principală a unui căpitan este să ştie să-şi stăpânească vasul; nimic nu poate compensa deficienţa şi în această privinţă - tot aşa, amvonul nostru trebuie să reprezinte principala noastră grijă; dacă nu, totul va merge anapoda. Câinii se luptă adeseori pentru că nu le ajung oasele, iar creştinii se ceartă în mod frecvent pentru că nu au parte de carne spirituală suficientă, care să-i poată ţine fericiţi şi liniştiţi. Motivul aparent al insatisfacţiei poate fi altul, dar în 90% din cazuri deficienţa pe care o suferă relaţiile lor este la baza răzvrătirilor care se petrec în Bisericile noastre. Oamenii, ca toate celelalte vieţuitoare, ştiu când sunt hrăniţi, şi de obicei, sunt în toane bune după o masă; tot astfel, atunci când ascultătorii noştri vin la Casa lui Dumnezeu şi obţin „hrana la vremea potrivită", ei uită o sumedenie de nedreptăţi, copleşiţi de bucuria sărbătorii. Dar dacă le dăm drumul flămânzi, vor fi atât de iritabili, precum este ursoaica jefuită de puii ei.
Acum, pentru a fi acceptabili, *trebuie să fim serioşi atunci când suntem angajaţi în predicare.* Cecil a spus bine că spiritul şi ţinuta unui predicator adeseori impresionează mai mult decât subiectul acestuia. A te duce la amvon cu aerul indiferent al acelor gentilomi care umblă hai-hui, şi se sprijinesc pe perne ca şi cum ar fi ajuns, în sfârşit, într-un loc de odihnă liniştit, este, cred, lucrul cel mai criticabil. A te ridica în faţa oamenilor, expunându-le banalităţi care nu te-au costat nimic, ca şi cum orice este potrivit pentru o predică, nu este numai dăunător demnităţii slujbei noastre, ci şi jignitor în ochii lui Dumnezeu. Trebuie să fim serioşi la amvon pentru noi înşine, pentru că nu vom putea să ne menţinem prea mult timp poziţia noastră de lideri în Biserica lui Dumnezeu dacă suntem plictisitori. Mai mult, de dragul membrilor Bisericii noastre şi a oamenilor convertiţi, trebuie să fim energici, pentru că dacă nu suntem înflăcăraţi, nici ei nu vor fi. Nu este natural ca râurile să curgă în sus şi nu se întâmplă des ca zelul să se urce de la şirurile de bănci la amvon. Este natural ca acesta să se reverse în jos, dinspre noi înspre ascultătorii noştri; de aceea, amvonul trebuie să stea la un nivel înalt al zelului dacă vrem ca, sub călăuzirea lui Dumnezeu, să-i facem să fie şi să-i ţinem pe oameni fervenţi. Cei care frecventează adunările noastre au foarte multe lucruri de rezolvat în timpul săptămânii. Mulţi au încercări în familie şi poveri personale greu de purtat, şi ei intră deseori în adunare reci şi indiferenţi, cu gândurile rătăcindu-le încoace şi încolo; este datoria noastră să luăm acele gânduri şi să le vârâm în cuptorul propriei noastre seriozităţi, să le topim printr-o contemplaţie sfântă şi printr-o chemare intensă şi să le turnăm în tiparul adevărului. Un fierar nu poate face nimic când focul lui este afară şi, în această privinţă, el este ca un predicator. Dacă toate luminile din lumea exterioară
288
sunt stinse, lampa, care arde în sanctuar, ar trebui să rămână la fel de luminoasă; pentru acel foc, nu trebuie dat niciodată vreun semnal de stingere a luminilor. Trebuie să-i privim pe oameni ca fiind lemnele şi jertfa, bine udaţi, a doua şi a treia oară, de către îngrijorările săptămânii, asupra cărora, asemeni profetului, trebuie să ne rugăm să se pogoare foc din cer. Un predicator plictisitor creează un auditoriu plictisit. Nu poţi să te aştepţi ca „purtătorii ştafetei" şi membrii Bisericii să călătorească cu vaporul dacă pastorul ales de ei încă conduce vechea căruţă. Fiecare dintre noi ar trebui să fie asemeni reformatorului descris ca fiind „ *vividus vultus, vividi occuli, vividae manus, deniqueomnia vi vida",* cuvinte pe care le-aş traduce, mai degrabă liber: „înfăţişarea aureolată cu viaţă, ochi şi mâini pline de viaţă; în fine, un predicator însufleţit, cu totul plin de viaţă".
„Sufletul tău trebuie să se reverse, dacă

Vrei să cucereşti sufletul altuia;
Este nevoie deplinătatea inimii
Pentru a le da buzelor cuvinte îmbelşugate."

Ascultătorii noştri nemântuiţi vor suferi, ca şi Biserica, dacă nu suntem predicatori entuziaşti. Nu putem aştepta ca o Evanghelie lipsită de seriozitate să aibă vreun efect serios asupra neconvertiţilor din jurul nostru. Una dintre scuzele cele mai soporifice pentru conştiinţa unei generaţii necredincioase este lipsa de entuziasm a predicatorilor. Dacă un păcătos îl vede pe predicator moţăind în timp ce vorbeşte despre judecata viitoare, acesta conchide că judecata este un lucru la care visează predicatorul; şi se hotărăşte să-1 privească la fel ca pe o simplă ficţiune. întreaga lume de afară este într-un pericol serios din cauza predicatorului cu inima împietrită, întrucât trage aceeaşi concluzie ca şi păcătosul individual; persevererează în propria-i indiferenţă, îşi iroseşte puterea în realizarea scopurilor ei vremelnice şi consideră că este înţelept ceea ce face. Cum poate fi altfel? Dacă profetul îşi uită inima când se duce să vorbească în Numele lui Dumnezeu, la ce poate să se aştepte decât la faptul ca necredincioşii din jurul lui să se convingă că în mesajul lui nu există nimic viabil şi că împuternicirea lui este o farsă.

Ascultaţi cum predica Whitefield, şi să nu îndrăzniţi vreodată să mai fiţi letargici. Winter spune despre el că „uneori plângea grozav şi era atât de copleşit adeseori, încât câteva secunde te aşteptai să nu-şi mai revină vreodată; şi când îşi revenea, mai avea nevoie de ceva timp. Abia dacă pot să-mi aduc aminte vreo predică, pe care a ţinut-o fără ca să plângă, mai mult sau mai puţin. Vocea îi era, adeseori, întreruptă de sentimentele lui şi l-am auzit spunând de la amvon: «Mă condamnaţi pentru plâns; dar cum să nu plâng, dacă nu plângeţi dumneavoastră înşivă, deşi propriile dumneavoastră suflete nemuritoare sunt pe marginea prăpastiei şi, după câte ştiu, auziţi ultima predică şi poate că nu veţi mai avea vreo ocazie de a-L accepta pe Cristos?»"

Seriozitatea, la amvon, trebuie să fie reală. Ea nu trebuie să fie simulată. Noi am văzut-o contrafăcută, dar orice om cu o fărâmă de înţelepciune poate să-şi dea seama de înşelătorie. A bate din picior, a lovi pupitrul, a transpira, a striga, a zbiera, a cita porţiunile patetice din predicile altora sau a vărsa lacrimi voluntare dintr-un ochi umed, toate acestea nu vor înlocui niciodată agonia reală a sufletului şi sensibilitatea adevărată a spiritului. Cea mai bună piesă de teatru nu este decât teatru; cei care privesc doar la aparenţe pot fi mulţumiţi de el, dar cei care iubesc realitatea vor fi dezgustaţi. Ce îngâmfare şi ce ipocrizie este ca, prin controlul abil asupra vocii, să imiţi pasiunea, care este lucrarea reală a Duhului Sfânt. Cei care nu sunt decât actori ar trebui să se păzească, dacă nu vor să fie găsiţi păcătuind împotriva Duhului Sfânt prin interpretările lor teatrale. Trebuie să fim serioşi la amvon pentru că suntem serioşi peste tot; trebuie să radiem în discursurile noastre pentru că suntem încontinuu „pe foc". Zelul, care este zăvorât, pentru a fi eliberat numai în anumite ocazii, este un gaz care, într-o zi, îl va distruge pe proprietarul lui. Nimic, în afară de adevăr, nu trebuie lăsat să apară în Casa Domnului; orice afectare reprezintă un foc străin şi produce indignarea Dumnezeului adevărului. Fiţi serioşi, şi veţi *părea* că sunteţi serioşi. O inimă arzândă va găsi, în curând, pentru ea însăşi o limbă aprinsă. A imita seriozitatea reprezintă unul dintre cele mai de dispreţuit tertipuri pentru câştigarea popularităţii; trebuie să ne fie silă până şi de gândul de a face aşa ceva. Mergeţi şi fiţi indiferenţi la amvon dacă aşa sunteţi în inimă. Fiţi înceţi în vorbire, tărăgănaţi în intonaţie şi monotoni în voce, dacă astfel vă puteţi exprima sufletul cel mai bine; până şi aşa ar fi infinit mai bine decât a face din slujirea dumneavoastră o mascaradă şi din dumneavoastră înşivă nişte actori.

Dar zelul nostru, în cadrul actuluipredicării, trebuie să fie urmat de o solicitudine intensă în ceea ce priveşte rezultatele ulterioare întrucât, dacă nu este aşa, avem motiv să punem la îndoială sinceritatea noastră. Dumnezeu nu va trimite o „recoltă" de suflete celor care nu păzesc şi nu udă câmpurile, pe care le-au semănat. Când s-a terminat predica, nu trebuie decât să coborâm mreaja şi să o aducem apoi la ţărm prin rugăciune şi atenţie. Cred că aici nu pot să fac ceva mai bun, decât să-1 las pe un avocat mult mai capabil să vă aducă argumente, şi să citez cuvintele dr. Watts: .fiţi foarte preocupaţi de succesul lucrării dumneavoastră de la amvon. Udaţi sămânţa semănată, nu numai prin rugăciunea în public, ci şi prin cea în ascuns. Rugaţi-L insistent pe Dumnezeu ca El să nu vă lase să lucraţi în zadar. Nu fiţi ca acea pasăre proastă, struţul, care-şi lasă ouăle în nisip indiferent dacă din ele vor ieşi pui sau nu (Iov 39.14-17). Dumnezeu nu i-a dat pricepere, dar nu lăsaţi ca această prostie să fie în caracterul sau, în activitatea dumneavoastră; lucraţi, vegheaţi şi rugaţi-vă pentru ca predicile dumneavoastră şi rodul studiilor dumneavoastră să poată deveni cuvinte de viaţă divină pentru suflete.

Iată o observaţie a piosului domn Baxter, pe care am citit-o undeva, în lucrările lui; el spune că n-a cunoscut niciodată vreun succes considerabil ale celor mai strălucitoare şi nobile talente sau al celui mai minunat fel de predicare,

nici măcar atunci când predicatorii înşişi erau cu adevărat religioşi, dacă ei nu aveau o preocupare serioasă pentru succesul slujirii lor. Fie ca gândul cel important şi teribil al sufletelor — salvate prin predica noastră, sau lăsate să piară şi să fie condamnate în iad prin neglijenţa noastră - ei bine, fie ca acest gând teribil şi înfricoşător să locuiască de-a pururi în duhurile noastre. Noi suntem făcuţi păzitori ai casei lui Israel, cum a fost Ezechiel; şi dacă nu dăm nici o înştiinţare despre pericolul iminent, sufletele mulţimilor vor pieri prin neglijenţa noastră; dar sângele sufletelor va fi cerut - lucru înspăimântător - din mâinile noastre (Ezechiel 3.17 etc). Astfel de considerente ar trebui să ne facă insistenţi „la timp şi nelatimp" şi să ne facă să fim înveşmântaţi tot timpul cu zel ca şi cu o mantie. Noi ar trebui să fim însufleţiţi, şi încă mereu. Un stâlp de lumină şi de foc ar trebui să fie simbolul potrivit al predicatorului. Slujba noastră trebuie să fie stăruitoare, sau nu va exercita nici o influenţă în vremuri ca acestea atât de grele. Or, în acest scop, inimile noastre trebuie să fie permanent pline de foc sfânt; întreaga noastră fiinţă trebuie să fie incendiată de o pasiune mistuitoare pentru gloria lui Dumnezeu şi pentru binele oamenilor.
Acum, fraţilor, este trist, dar adevărat, faptul că seriozitatea sfântă, o dată obţinută, poate fi uşor anulată. De fapt, ea este răcită mai des în singurătatea unei parohii de la ţară decât în mijlocul societăţii creştinilor cu suflet cald. Adam, autorul cărţii *private Thoughts"*(Gânduri Personale), a observat odată faptul că „un biet preot de ţară, luptându-se împotriva Diavolului în parohia lui, avea idei mai nobile decât a avut vreodată Alexandru cel Mare"; şi eu adaug că acesta are nevoie de o ardoare mai mare decât cea a lui Alexanc' ru pentru a putea continua victorios lupta cea sfântă. *Pădurea Adormită* şi *Ţinutul Somnolentului ne* vor copleşi până nu ne rugăm pentru trezirea de fiecare zi.
Totuşi viaţa la oraş îşi are şi ea pericolele ei, şi zelul poate fi stins din cauza numeroaselor angajamente, ca un foc care este răspândit în loc să fie adunat într-un loc. Acele ciocănituri necontenite de la uşa noastră şi vizitele continue ale unor persoane trândave reprezintă găleţi cu apă rece aruncate peste zelul nostru sfânt.
Trebuie, într-un fel, să medităm necontenit, sau vom pierde putere. Londra este, din acest punct.de vedere, o sferă de încercare deosebită.
Zelul este mai repede frânat după ani grei de rămânere în aceeaşi slujbă decât atunci când noutatea îi dă un farmec lucrării tale. Dl Wesley spune, în cel de-al 15-lea volum de Jurnale şi scrisori" (Journals and Letters): „Ştiu că, dacă urma să predic un an întreg într-un singur loc, predicam, fiind adormit, atât eu, cât şi majoritatea membrilor congregaţiei." Ce înseamnă atunci, să rămâi la acelaşi amvon mai mulţi ani! într-un astfel de caz, nu pasul omoară, ci lungimea cursei. Dumnezeul nostru este întotdeauna Acelaşi, îndurător pentru totdeauna şi El singur ne poate împuternici să răbdăm până la sfârşit. Cel care, la sfârşitul unei lucrări de 20 de ani în mijlocul aceloraşi oameni, este mai activ decât oricând, îi este foarte mult dator Duhului de viaţă al lui Dumnezeu.
291

Seriozitatea poate fi - şi prea adeseori este - diminuată din cauza neglijării studiului. Dacă nu ne-am antrenat pe noi înşine în Cuvântul lui Dumnezeu, nu vom predica cu fervoarea şi cu harul celui ce s-a înfruptat pe săturate din „bucatele grase şi miezoase" ale Domnului. Seriozitatea în luptă a unui englez depinde, după unii, de modul în care s-a hrănit: stomacul lui nu face faţă luptei dacă flămânzeşte. Dacă suntem bine hrăniţi cu bucatele „miezoase" ale Evangheliei, vom fi viguroşi şi plini de foc. Un comandant bătrân şi tăios, este descris la Cadiz, de către Selden ca adresându-se astfel soldaţilor săi: „Ce ruşine va fi ca voi, englezilor, care vă hrăniţi cu friptură bună şi cu bere, să vă lăsaţi biruiţi de acei spanioli ticăloşi care nu mănâncă altceva decât portocale şi lămâi!" Filozofia lui şi a mea este de aceeaşi părere: el aşteaptă curaj şi vitejie din partea compatibilă celor bine hrăniţi. Fraţilor, nu neglijaţi niciodată hrana spirituală, sau veţi duce lipsă de foc sacru şi spiritele dumneavoastră se vor îneca. Trăiţi din învăţăturile substanţiale ale harului, şi veţi trăi mai mult şi veţi lucra mai mult decât cei care se desfată în produsele „de patiserie" şi în expunerile „gândirii moderne".
Pe de altă parte, zelul poate fi stins de studiile noastre. Fără îndoială, există un astfel de lucru numit hrănirea creierului, în detrimentul său, şi de multe ori un om, în aspiraţia lui de a fi versat în literatură, s-a calificat mai degrabă pentru scrierea recenziilor decât pentru ţinerea predicilor. Un evanghelist ciudat obişnuia să spună că Cristos atârna răstignit sub greci, latini şi evrei. N-ar trebui să fie aşa, dar s-a întâmplat adeseori ca studentul să-şi adune combustibil din universitate, dar să piardă focul cu care să-1 aprindă. Este spre ocara noastră veşnică dacă îngropăm flacăra noastră sub vreascurile care au menirea de a-1 înteţi. Dacă degenerăm, devenind „şoareci de bibliotecă", aceasta îl va bucura pe Şarpele cel vechi şi ne va aduce necaz.
Seriozitatea adevărată poate fi micşorată mult de uşurătatea în conversaţie şi, în special, de glumele pe care le facem cu fraţii noştri predicatori, în a căror companie ne permitem libertăţi mai mari decât în anturajul altora; este normal ca noi să ne simţim în largul nostru în mijlocul fraţilor, dar dacă această libertate este dusă prea departe, vom vedea în curând că avem pagube din cauza neseriozităţii în

vorbire. Veselia este un lucru şi frivolitatea altul; cel care, prin-tr-o voioşie serioasă în conversaţii, ştie să se strecoare printre stâncile întunecoase ale îmbufnării şi nisipurile mişcătoare ale uşurătăţii, este un om înţelept.
Adeseori, suntem noi înşine în pericol de a avea zelul distrus de creştinii reci cu care venim în contact. Unii profesori sunt nişte pături grozav de umede! Remarcile lor, după o predică, sunt suficiente pentru a vă clătina. Dumneavoastră credeţi că, într-adevăr, aţi făcut şi pietrele să simtă însă trebuie să constataţi cu durere că aceşti oameni sunt total lipsiţi de afecţiune. Dumneavoastră aţi ars şi ei îngheaţă; dumneavoastră aţi vorbit despre chestiuni de viaţă şi de moarte, pe când ei calculau câte secunde a ţinut predica, neacordându-vă cele cinci minunte peste ora obişnuită, pe care seriozitatea dumneavoastră v-a obligat să le folosiţi stăruind în problema mântuirii sufletelor oamenilor. Dacă aceşti

oameni „degeraţi" s-ar întâmpla să fie în comitetul de conducere al Bisericii şi din partea cărora, în mod natural, v-aţi aştepta la cea mai călduroasă simpatie, rezultatul va fi scăderea enormă a temperaturii şi aceasta cu atât mai mult cu cât sunteţi tineri şi lipsiţi de experienţă; este ca şi cum un înger ar fi închis într-un aisberg. „Nu trebuie să înjugi un bou împreună cu un măgar" reprezintă o învăţătură îngăduitoare; dar, atunci când un predicator muncitor, asemănător boului, ajunge să fie „combinat" cu un diacon, care nu este un alt bou, va fi foarte greu pentru acesta să are. Unii profesori acri sunt foarte mult răspunzători în această privinţă. Unul dintre ei, cu puţin timp în urmă, s-a dus la un evanghelist tânăr şi serios, care făcuse ce putuse mai bine, spunându-i: „Tinere, tu numeşti aceasta predică?" El se considera credincios, dar era crud şi lipsit de amabilitate şi, deşi bunul frate a supravieţuit acestei lovituri, aceasta n-a fost nicidecum mai puţin brutală. Aceste ofense aduse „micuţilor" Domnului sunt, sper, foarte rare, dar sunt foarte dureroase şi tind să îndepărteze tineretul nostru optimist.
In mod frecvent, însuşi auditoriul, ca un întreg, vă va diminua zelul. Puteţi constata, din privirea şi ţinuta lor, că oamenii nu apreciază strădaniile dumneavoastră nespus de mari; de aceea vă simţiţi descurajaţi. O încercare serioasă o constituie şi acele bănci goale, iar dacă locul este spaţios şi congregaţia puţin numeroasă, influenţa lor vă deprimă în mod serios - nu orice om poate suporta să fie „un glas care strigă în pustie". Dezordinea din sânul congregaţiei îi afectează şi ea pe vorbitorii sensibili. Mersul pe coridor al unei femei care poartă o pereche de saboţi, scârţâitul unei perechi de cizme noi, căderea continuă a umbrelelor şi a bastoanelor, plânsul copiilor şi, în special, întârzierea continuă a unei jumătăţi din numărul membrilor Bisericii - toate acestea tind să aţâţe duhul, să-1 sustragă de la ţinta lui şi să-i diminueze ardoarea. Nu prea ne place să mărturisim că inimile noastre sunt rapid afectate de astfel de mărunţişuri, dar aşa este şi nu trebuie să ne mire deloc. Aşa cum vasele cu untdelemnul cel mai de preţ sunt stricate mai des de către muştele moarte decât de către cămilele moarte, tot aşa chestiunile mărunte vor distruge seriozitatea mai rapid decât o fac supărările mai mari. Fiind foarte descurajat, un om cooperează şi apoi se aruncă în braţele lui Dumnezeu, primind putere divină; dar dacă este numai puţin deprimat, e posibil să se îngrijoreze, iar fleacul acesta îl va irita şi îl va chinui, şi, de aici, vor urma consecinţele serioase.
Iertaţi-mă dacă vă spun că trebuie să aveţi grijă de starea dumneavoastră fizică, în special în ceea ce priveşte mâncatul, pentru că orice mic exces vă poate îngreuna digestia, făcându-vă caraghioşi atunci când trebuie să fiţi plini de înflăcărare. Iată o anecdotă foarte importantă pe tema noastră, din memoriile lui Duncan Matheson: „într-un anumit loc, unde erau ţinute întruniri evanghelice, predicatorii laici - printre care era şi dl Matheson - au fost trataţi special în casa unui creştin bogat. După cină, ei s-au dus la întrunire, nu fără anumite diferenţe de opinie în ceea ce priveşte cea mai bună metodă de a conduce serviciile divine ale serii. «Duhul este întristat; El nu este aici, o simt», a spus unul dintre cei mai tineri, cu un scâncet care contrasta, oarecum, cu desfătarea

prealabilă, fără limite, cu bucatele alese de pe masă. «Prostii», a răspuns Ma-theson, care ura orice vaiet şi spiritualitatea morbidă, «Nimic de genul ăsta. Tocmai ai mâncat prea mult şi te simţi încărcat». Duncan Matheson avea dreptate şi ceva mai mult din judecata lui sănătoasă va constitui un mare câştig pentru unii, care sunt ultra-spirituali, care atribuie toate modificările stării lor sufleteşti unor cauze supranaturale, când, de fapt, motivul real le stă la îndemână. Oare nu adeseori indigestia a fost catalogată drept lepădare de credinţă, iar o digestie proastă considerată împietrire a inimii? Nu mai spun nimic; este suficient un cuvânt pentru cel înţelept.
Multe cauze de ordin fizic sau mental, pot acţiona pentru a crea o letargie aparentă acolo unde există, pe inimă, o intensă seriozitate. Asupra unora dintre noi, o noapte agitată, o schimbare a vremii sau o remarcă nepoliticoasă vor produce efectul cel mai lamentabil. Dar cei care se plâng de lipsa zelului sunt, adeseori, cei mai zeloşi oameni din lume, iar mărturisirea dorinţei de viaţă este ea însăşi un argument al faptului că viaţa există şi că nu este lipsită de vigoare. Nu vă menajaţi pe dumneavoastră

înşivă, devenind auto-satisfăcuţi; dar, pe de altă parte, nu vă auto-calomniaţi, înecându-vă apoi în disperare.
Propria dumneavoastră părere asupra stării dumneavoastră n-are prea mare importanţă; rugaţi-L pe Domnul să vă cerceteze.
Munca istovitoare, fără a avea un succes vizibil, reprezintă o altă frână vizibilă a zelului nostru, deşi, dacă este privită în mod corect, ar trebui să fie un stimulent al sârguinţei înşeptite. Originalul Thomas Fuller observă că „aici, Dumnezeu i-a umilit pe mulţi pastori sârguincioşi, făcându-i să fie nori de ploaie, nu peste Arabia cea fericită, ci peste Arabia deşertică şi stâncoasă". Dacă insuccesul ne umileşte, este bine, dar dacă ne descurajează şi, în special, dacă ne face să gândim cu amărăciune despre fraţii mai prosperi, ar trebui să ne cercetăm cu o grijă mare. E posibil ca noi să fi fost credincioşi şi să fi adoptat metode înţelepte, să fim în locul potrivit şi, totuşi, să nu fi atins ţinta: probabil că vom fi încovoiaţi până la pământ, neputând continua lucrarea; dar, dacă ne luăm inima în dinţi şi ne sporim seriozitatea, vom strânge, într-o zi, o recoltă bogată, care va face mai mult decât să ne recompenseze pentru toată aşteptarea noastră. .Plugarul *aşteaptă* roadele preţioase ale pământului", şi, cu o răbdare sfântă, creatoare de zel, trebuie să continuăm să aşteptăm şi să nu ne îndoim de faptul că ceasul prielnic pentru Sion va sosi curând.
Să nu uităm vreodată că trupul este slab şi înclinat, naturalmente, să adoarmă. Avem nevoie de o reînnoire continuă a impulsului divin, care ne-a dat startul în slujba noastră. Noi nu suntem ca săgeţile, care-şi găsesc drumul către ţintă doar prin acţiunea forţei care le-a propulsat din arc, nici ca păsările, care îşi au forţa motrice în ele însele; noi trebuie să fim purtaţi înainte, ca bărcile pe mare, de către puterea constantă a vântului divin; dacă nu, nu vom avansa deloc. Predicatorii trimişi de Dumnezeu nu sunt cutii muzicale care, o dată ce cheia a fost răsucită, vor cânta melodiile înregistrate, ci ei sunt trompete, care sunt cu totul mute, până când suflarea de viaţă le face să producă un anumit sunet. Citim

despre unii, care sunt câini muţi, având tendinţa de a adormi. Aşa ar fi fost caracterul nostru, al tuturor, dacă n-ar fi acţionat harul lui Dumnezeu. Trebuie să veghem, pentru ca spiritul nostru să nu fie neglijat, indiferent. Dacă nu procedăm astfel, curând vom fi la fel de căldicei ca însăşi Laodiceea.
Atunci, dragi fraţi, amintindu-ne că trebuie să fim serioşi, că nu putem să contrafacem seriozitatea sau să-i găsim un înlocuitor şi că ne este foarte uşor să o pierdem, haideţi să luăm în considerare, un timp, căile şi mijloacele de reţinere a întregii noastre râvne şi de creştere a ei. Dacă e să continue, *seriozitatea noastră trebuie să fie aprinsă de la o flacără nemuritoare,* şi eu nu cunosc decât una: flacăra iubirii lui Cristos, pe care apele mari nu o pot stinge. O scânteie din Soarele neprihănirii va fi la fel de nemuritoare ca şi sursa din care provine ea. Dacă o putem obţine, dacă o avem, vom continua să fim plini de entuziasm, oricât de mult am trăi, oricât de mult am fi încercaţi şi oricât de mult ne-ar descuraja multele motive de descurajare. Pentru a fi mereu înflăcăraţi, trebuie să posedăm fervoarea vieţii cereşti la început. Avem acest foc? Trebuie să avem adevărul arzând în inimile noastre - altfel, el nu va arde pe buzele noastre, înţelegem acest lucru? învăţăturile harului trebuie să fie parte şi părticică din noi înşine, întreţesute cu urzeala şi bătătura fiinţei noastre. Or, acest lucru poate fi realizat de aceeaşi mână care a făcut la început materialul. Nu ne vom pierde niciodată dragostea faţă de Cristos şi faţă de suflete dacă Domnul ne-a dat-o. Duhul Sfânt face ca râvna pentru Dumnezeu să fie mai curând un principiu permanent de viaţă decât o pasiune. Se odihneşte Duhul Sfânt asupra noastră sau fervoarea noastră actuală nu este decât un sentiment omenesc? Ar trebui să fim foarte iscoditori cu inimile noastre în legătură cu această problemă, insistând în a pune întrebarea: avem focul cel sfânt, care izvorăşte dintr-o chemare reală la această lucrare? Dacă nu, de ce suntem aici? Dacă un om *poate* trăi fără să predice, lăsaţi-1 să trăiască fără să predice. Dacă un om poate fi mulţumit fără a fi un câştigător de suflete - eram gata să spun că ar fi fost mai bine ca el nici să nu încerce să facă această lucrare, dar voi spune mai curând: lăsaţi-1 să caute ca piatra să-i fie scoasă din inimă, încât să poată avea sentimente faţă de cei care pier. Până atunci, ca predicator, el poate face un rău clar prin ocuparea locului celui care ar fi putut avea succes în lucrarea binecuvântată în care *el* este un ratat.
Focul seriozităţii noastre trebuie să ardă în „căminul" credinţei în adevărurile pe care le predicăm şi în a căror putere de a binecuvânta omenirea - atunci când Duhul le pune pe inimă - noi credem. Cel care declară ce poate sau ce nu poate fi adevărat şi că ceea ce consideră el, la urma urmei, este la fel de bun ca orice altă formă de învăţătură, va fi, cu siguranţă, un predicator foarte slab. Cum poate el să fie zelos faţă de ceva de care nu-i convins? Dacă nu ştie nimic despre puterea extraordinară a adevărului din adâncul inimii lui, dacă n-a pipăit şi gustat Cuvântul cel bun al vieţii, cum poate el să fie un entuziast? Dar dacă Duhul Sfânt ne-a învăţat în locurile ascunse, şi ne-a făcut sufletul să înţeleagă, în sine însuşi, învăţătura pe care vrem s-o proclamăm, atunci vom vorbi mereu

295
cu limba de foc. Frate, nu începe să-i înveţi pe alţii până când nu te-a învăţat Domnul *pe tine.* Trebuie să fie o muncă foarte plictisitoare cea în care expui papagaliceşte învăţături, care nu prezintă nici un interes pentru inima ta şi care nu-i aduc aici o convingere minţii tale. Aş prefera să adun câlţi sau să răsucesc un cric pentru micul meu dejun, precum săracii din cartierele mărginaşe, decât să fiu sclavul unei congregaţii şi să îi aduc acesteia carnea spirituală pe care eu niciodată n-o gust. Şi apoi, cât de groaznic trebuie să fie sfârşitul unei astfel de comportări! Cât de înfricoşătoare va fi socoteala care, în final, va trebui să fie făcută odată de către cel care a predicat, în mod public, ceea ce nu a crezut din inimă şi a săvârşit acest păcat detestabil al ipocriziei în Numele lui Dumnezeu!
Fraţilor, dacă focul este adus *din* locul potrivit *la* locul potrivit, avem un început bun şi elementele principale ale unui sfârşit glorios. Aprinşi cu un cărbune aprins, adus spre buzele noastre din afara altarului de către heruvimul înaripat, focul a început să se hrănească cu spiritul nostru cel mai lăuntric, şi acolo el va arde, chiar dacă Satana însuşi va lucra la nimicirea lui.
Totuşi până şi cea mai bună flacără din Cuvânt are nevoie de reînnoire. Nu ştiu dacă spiritele nemuritoare, ca şi îngerii, beau zburând şi se hrănesc cu vreo mană superioară, preparată în ceruri pentru ele; dar probabilitatea cea mai mare este că nici o fiinţă creată, deşi este nemuritoare, nu este absolut eliberată de necesitatea de a primi resurse pentru recâştigarea forţelor sale. Cu siguranţă, flacăra zelului din inima reînnoită, oricât de divină ar fi ea, trebuie alimenată în mod continuu cu combustibil proaspăt. Chiar şi candelele din sanctuar au avut nevoie de untdelemn. *Alimentaţi flacăra, fraţilor, alimentaţi-o mereu.* Hrăniţi-o cu gândire sfântă şi cu meditaţie, în special cu gândul privitor la lucrarea dumneavoastră, cu motivele pe care le aveţi pentru continuarea ei, cu scopul ei, cu ajutoarele care vă aşteaptă şi cu rezultatele sale măreţe dacă Domnul este cu dumneavoastră. Insistaţi mult asupra dragostei lui Dumnezeu pentru cei păcătoşi, asupra morţii lui Cristos în locul lor şi asupra lucrării Duhului în inimile oamenilor. Gândiţi-vă la ceea ce trebuie lucrat în inimile oamenilor înainte ca ei să poată fi mântuiţi. Amintiţi-vă că nu sunteţi trimişi să văruiţi morminte, ci să le deschideţi, şi aceasta este o lucrare pe care n-o poate face nici un om până când, asemeni Domnului Isus la mormântul lui Lazăr, nu va plânge în duh; şi chiar şi atunci, omul respectiv este lipsit de putere dacă este despărţit de Duhul Sfânt. Meditaţi, într-o profundă solemnitate, asupra destinului păcătosului pierdut şi, ca şi Avraam, când vă sculaţi dis-de-dimineaţă pentru a vă duce la locul de întâlnire cu Dumnezeu, aruncaţi un ochi asupra Sodomei şi vedeţi cum fumul de-acolo se ridică precum fumul unui cuptor. Evitaţi toate imaginile referitoare la judecata viitoare, care ar face-o să pară mai puţin înfricoşătoare, şi astfel, aţi toci tăişul îngrijorării pentru a-i salva pe cei nemuritori de flacăra nestinsă. Dacă oamenii sunt, cu adevărat, doar o specie mai evoluată de maimuţe şi expiră precum fiarele, puteţi foarte bine să-i lăsaţi să moară necompătimiţi; dar, dacă crearea lor, după chipul şi asemănarea lui Dumnezeu, implică nemurirea - şi este de temut faptul că, prin necredinţa lor, vor atrage asupra lor
296
nenororcirea veşnică - deşteptaţi-vă pentru luptele crâncene, pe viaţă şi pe moarte pentru sufletele pierdute şi fie-vă ruşine chiar la simpla bănuială de indiferenţă. De asemenea, gândiţi-vă mult la fericirea păcătosului mântuit şi, asemeni sfântului Baxter, obţineţi argumente bogate în favoarea seriozităţii de la „odihna veşnică a sfinţilor". Mergeţi pe dealurile cereşti şi luaţi combustibil de acolo; strângeţi buştenii glorioşi ai pădurii din Liban şi focul va ard^ liber şi va da un parfum dulce, întrucât fiecare bucată de cedru ales străluceşte în flacără. Nu va mai exista nici o teamă că ai putea fi letargic dacă eşti permanent familiar cu realităţile eterne.
Mai presus de toate, întreţineţi flacăra prin părtăşia intimă cu Cristos. Nici un om, care a trăit cu Isus la fel cum au făcut-o odinioară Iosif şi Măria, n-a avut vreodată inima rece, întrucât *El* face ca inima oamenilor să ardă înăuntrul lor. Nu am întâlnit niciodată un predicator nestatornic, care să aibă o bună păr-tăşie cu Domnul Isus. Râvna Casei lui Dumnezeu L-a mâncat pe Domnul nostru şi, când venim în contact cu El, începe să ne mănânce şi pe noi, şi simţim că nu putem să vorbim decât lucrurile pe care le-am văzut şi auzit în compania Lui, şi că n-o putem face decât cu fervoarea care rezultă dintr-o cunoaştere reală a lor. Aceia dintre noi, care predică de 25 de ani, simt uneori că aceeaşi lucrare, acelaşi subiect, aceiaşi oameni şi acelaşi amvon, toate împreună pot da o impresie de monotonie şi monotonia poate conduce, curând, la plictiseală. Dar atunci, ne amintim de altă „monotonie", care devine izbăvirea noastră deplină: există acelaşi Mântuitor şi noi ne putem duce la El în acelaşi fel în care am făcut-o prima dată, întrucât El este *„Isus Cristos, acelaşi ieri, azi şi în veci".* în prezenţa Lui, noi bem vinul cel nou şi reînnoim tinereţea noastră. El este izvorul, care curge Veşnic cu apa vieţii cea rece şi revigorantă şi, în părtăşie cu El, sufletele ne sunt însufleţite într-o energie perpetuă. Prin zâmbetul Lui, lucrarea noastră cea obişnuită este întotdeauna plăcută şi are un farmec mai strălucitor decât ar putea oferi noutatea. Noi strângem mană nouă pentru oamenii noştri în fiecare dimineaţă şi, pe când mergem s-o împărţim, simţim ungerea untdelemnului proaspăt peste noi: *„Cei ce se încred în Domnul îşi înnoiesc puterile; ei zboară ca vulturii; aleargă, şi nu obosesc; umblă şi nu ostenesc".* Recent veniţi din

prezenţa Celui care merge printre sfeşnicele de aur, suntem gata să scriem sau să le vorbim Bisericilor, cu puterea pe care numai El o poate da. Soldaţi ai lui Cristos, puteţi fi demni de Căpitanul vostru numai dacă aveţi părtăşie cu El şi ascultaţi vocea Sa, aşa cum a făcut Iosua când stătea lângă Iordan şi a întrebat: *„Ce-i spune Domnul meu slujitorului Său?"*

Aţâţaţi flacăra şi păstraţi-o aşa. Rugaţi-vă cu foc! Nu putem fi prea insistenţi unul cu altul în legătură cu acest subiect: nici o limbă care să-1 implore pe un predicator să se roage, nu poate fi prea vehementă. Pentru noi înşine şi pentru fraţii noştri, există o necesitate absolută de rugăciune. Necesitate! Nu prea-mi place să vorbesc despre aceasta; prefer să vorbesc despre plăcerea rugăciunii, despre dulceaţa nemaipomenită şi fericirea divină, care vin în sufletul care trăieşte în atmosfera de rugăciune. John Fox a spus: „Timpul, pe care îl petrecem

297

cu Dumnezeu în ascuns, este timpul cel mai dulce şi cel mai profitabil. De aceea, dacă vă iubiţi viaţa, fiţi îndrăgostiţi de rugăciune." Evlaviosul Hervey a decis, pe patul de suferinţă: „Dacă Dumnezeu îmi va cruţa viaţa, voi citi mai puţin şi mă voi ruga mai mult."

John Cooke din Maidenhead, a scris: „Datoria, plăcerea, onoarea şi avantajul rugăciunii apasă asupra duhului meu cu o forţă mereu crescândă, pe zi ce trece". Un pastor, aflat acum în odihna veşnică, când se apropia de sfârşitul vieţii sale, a exclamat: „Aş vrea să mă fi rugat mai mult!" Mulţi dintre noi pot să exprime aceeaşi dorinţă. Ar trebui să avem momente speciale pentru rugăciune şi este bine să le menţinem cu regularitate; dar duhul rugăciunii este mai bun decât obiceiul rugăciunii: a te ruga necontenit este mai bine decât a te ruga din timp în timp. Ar fi minunat dacă am putea pleca genunchii cu fraţii evlavioşi şi cred că pentru noi, predicatorii, regula ar trebui să fie: să nu ne despărţim niciodată fără un cuvânt de rugăciune. Mult mai multă mijlocire s-ar ridica la cer dacă am face o regulă din aceasta, în special aceia dintre noi, care au fost tovarăşi de studenţie. Dacă este posibil, faceţi ca rugăciunea şi lauda să sfinţească fiecare întâlnire a unui prieten cu un prieten. Este o practică înviorătoare aceea de a vă ruga un minut sau două în adunare înainte de predică, dacă îi poţi chema la rugă pe 3-4 diaconi înflăcăraţi sau pe alţi fraţi. Acest fapt întotdeauna mă întăreşte pentru luptă. Dar pentru toate acestea, pentru a face ca seriozitatea ta să devină o flacără puternică, trebuie să urmăreşti spiritul rugăciunii continue, pentru a te ruga în Duhul Sfânt, pretutindeni şi întotdeauna: în birou, în adunare, la amvon. Este bine să-L implori mereu pe Dumnezeu, când şezi la amvon, când te ridici pentru a anunţa un imn, când citeşti capitolul şi când ţii predica, dându-I lui Dumnezeu o mână goală, în care să primeşti, şi cu cealaltă mână oferindu-le oamenilor ceea ce Domnul ţi-a dat. în predicare, fii asemeni unei conducte de legătură între rezervele veşnice şi nelimitate ale cerului şi toate nevoile nesfârşite ale oamenilor, dar pentru a face aceasta, trebuie să ajungi la cer şi să menţii comunicarea fără crăpături. Roagă-te *pentru* oameni în timp ce *le* predici; vorbeşte cu Dumnezeu pentru ei în timp ce le vorbeşti despre Dumnezeu. Numai aşa te poţi aştepta să fii serios încontinuu. Un om nu se ridică deseori de pe genunchi lipsit de seriozitate; sau, dacă o face, ar fi mai bine să se întoarcă la rugăciune până când se coboară flacăra sfântă asupra lui. Adam Clarke a spus odată: „Studiază tu însuţi de moarte şi apoi roagă-te în viat!" Este o propoziţie înţeleaptă. Nu o încerca pe prima fără cea de-a doua; nici nu visa că cea de-a doua poate fi săvârşită în mod cinstit fără prima. Lucrează şi roagă-te, la fel de mult precum trebuie să veghezi şi să te rogi; dar roagă-te mereu.

Aprinde focul, de asemenea, prin a te strădui, fără încetare, să ţii discursuri proaspete. Ieşi din rutină prin a fugi din sferele familiare ale serviciului divin şi a asana solul steril. îţi sugerez, ca o metodă secundară, dar folositoare, de a menţine inima proaspătă, să adaugi mereu lucrări noi la angajamentele tale obişnuite. Le spun fraţilor, care vor absolvi curând facultatea, să se deprindă cu sferele unde vor veni în contact cu numai câteva minţi superioare şi unde probabil

298

că vor fi aproape singuri în sferele mai înalte ale spiritualităţii: luaţi bine seama la voi înşivă, ca să nu deveniţi monotoni, învechiţi şi ineficienţi şi menţi-neţi-vă dulci prin întreţinerea unui duh întreprinzător. Veţi avea de făcut o bună parte a lucrării, şi prea puţini vă vor ajuta s-o faceţi şi anii se vor măcina cu greutate; vegheaţi la aceasta şi folosiţi toate metodele de a evita să deveniţi plictisitori şi somnoroşi şi, printre ele, folosiţi-o pe cea pe care experienţa mă îndrumă să v-o pun pe umeri. Consider că este bine pentru mine să am întotdeauna o lucrare nouă de făcut. Iniţiativele vechi şi obişnuite trebuie menţinute, dar le trebuie adăugat ceva. Pe noi ne interesează ca şi pe intruşi că gardul grădinii noastre trebuie să fie mutat puţin mai în faţă şi să cuprindă ceva mai mult din islaz în fiecare an. Nu spuneţi niciodată: „E de-ajuns!" şi nici nu acceptaţi sfatul: „Odihneşte-te şi fii mulţumitor!" Faceţi tot ce puteţi, şi apoi faceţi puţin mai mult. Nu ştiu prin ce procedeu cel care strigă că poate să-i facă mai înalţi pe cei scunzi, va căuta s-o şi facă, dar îmi imaginez că, dacă s-ar putea obţine vreun rezultat în ceea ce priveşte adăugarea unui cot la statura unui om, aceasta ar fi prin ridicarea, în fiecare dimineaţă, cât poţi de sus, pe vârful picioarelor şi, procedând astfel să încerci zi de zi să ajungi puţin mai sus. Cu siguranţă, aceasta este calea creşterii mentale şi spirituale: *„uitând ce este în urma mea şi aruncându-*

mă spre ce este înainte. "Dacă trecutul devine doar puţin învechit, adăugaţi-i străduinţe proaspete şi întreaga masă de ascultători va fi influenţată într-un mod nou. încercaţi, şi veţi descoperi curând virtutea de a sfărâma terenul proaspăt, invadând teritoriile noi ale inamicului şi urcând pe noi înălţimi pentru a pune steagul Domnului acolo. Aceasta este, desigur, o soluţie practică secundară faţă de cele pe care deja le-am discutat - dar este, totuşi, una foarte folositoare şi vă poate aduce mari foloase. într-un sat - care ar avea, să presupunem, 2 000 de locuitori - vei simţi, după un timp: ,,Ei, acum, am tăcut tot ce pot în acest loc." Ce urmează? Există un cătun, la câţiva kilometri: discută despre închirierea unei camere acolo. Dacă un cătun este evanghelizat, fă o excursie în altul, tatonează terenul şi fixează-ţi, ca pe o ambiţie, reducerea sărăciei lui spirituale. Când primul loc este aprovizionat, gândeşte-te la altul. Este datoria ta şi va fi şi protectorul tău. Oricine ştie ce interes există pentru lucrarea nouă. Un grădinar va deveni plictisit de truda lui până când i se permite să introducă în seră flori noi sau să taie straturile de pe peluză într-o formă nouă; toată munca monotonă este nenaturală şi obositoare pentru minte; de aceea, este înţelept să-i asigurăm variaţie lucrării noastre.
Sfatul următor are mult mai multă greutate: *ţineţi- vă aproape de Dumnezeu şi de tovarăşii dumneavoastră, pe care căutaţi să-i binecuvântaţi.* Staţi la umbra Celui Preaînalt, locuiţi acolo unde Isus Se manifestă pe Sine şi trăiţi în puterea Duhului Sfânt. însăşi viaţa dumneavoastră depinde de aceasta. Whitefield menţionează că un băieţaş era conştient, într-un mod atât de viu, de prezenţa lui Dumnezeu, încât mergea pe stradă, în general, cu şapca scoasă. Cât îmi doresc să fiu întotdeauna în această stare! Atunci n-ar mai fi nici o problemă să ne menţinem seriozitatea.
299
De asemenea, fiţi în termenii cei mai familiari cu cei ale căror suflete v-au fost încredinţate pentru a le purta de grijă. Staţi în apă şi pescuiţi. Mulţi predicatori sunt total neştiutori despre felul în care trăieşte marea majoritate a oamenilor; aceşti predicatori se simt ca acasă printre cărţi, dar ca pe mare printre oameni. Ce aţi crede despre un botanist care vede foarte rar flori adevărate sau despre un astronom care n-a petrecut nici o noapte privind stelele? Ar fi ei demni de numele de „oameni de ştiinţă"? Tot aşa, slujitorul Evangheliei nu poate fi decât un empiric până când nu se amestecă printre oameni şi nu le studiază caracterul pentru a învăţa el însuşi. „Studii despre viaţă!" Domnilor, trebuie să avem o mulţme din acestea dacă vrem să înfăţişăm viaţa în predicile noastre. Citiţi-i pe oameni aşa cum citiţi cărţile şi iubiţi-i *pe oameni* mai degrabă decât le iubiţi opiniile - altfel, veţi fi nişte predicatori monotoni.
Daţi piept cu cei care sunt neliniştiţi. Vedeţi care le sunt dificultăţile, durerile chinuitoare şi mustrările de conştiinţă. Văzându-le nerăbdarea de a găsi pace, veţi fi ajutaţi să deveniţi serioşi. Pe de altă parte, văzând cât de puţin serioşi rămân cei mai mulţi oameni, veţi fi ajutaţi să deveniţi mai zeloşi pentru deşteptarea lor. Bucuraţi-vă cu cei care îl găsesc pe Mântuitorul: aceasta reprezintă o cale măreaţă de renaştere a propriului dumneavoastră suflet. Când veţi putea aduce un om întristat la Isus, vă veţi simţi tineri din nou. Auzindu-1 pe un penitent, care plânge, exclamând: „Văd totul acum! Cred, şi povara s-a dus; sunt mântuit!", aceasta va fi ca untdelemnul pentru oasele dumneavoastră. Câteodată, extazul sufletelor născute din nou vă va electriza cu o intensitate apostolică. Cine n-a putut să predice, după ce a văzut suflete convertite? Fiţi pe poziţie când harul găseşte, în sfârşit, oaia pierdută, astfel încât, împărtăşind bucuriile Marelui Păstor, să vă puteţi reînnoi tinereţea, şi veţi fi răsplătiţi pentru urmărirea lor istovitoare, care, poate, a durat luni şi ani. Apucaţi-i cu îmbrăţişare duioasă a iubirii şi spuneţi:„Da, prin harul lui Dumnezeu, am câştigat, într-adevăr, aceste suflete", şi entuziasmul dumneavoastră va arde cu putere.
Dacă trebuie să lucraţi într-un oraş mare, vă recomand să vă familiarizaţi, oriunde s-ar afla locaşul de închinare, cu sărăcia, ignoranţa şi beţia din locul respectiv. Dacă puteţi, mergeţi cu un misionar dintr-un oraş în cea mai săracă locuinţă şi veţi vedea ceva ce vă va uimi iar imaginea prezentă a „molimei" vă va face nerăbdători de a arăta remediul. Există destul rău de văzut până şi pe cele mai bune străzi ale oraşelor noastre mari, dar există o adâncime intolerabilă de oroare în starea mahalalelor. Aşa cum un doctor umblă prin spitale, tot aşa ar trebui să traversaţi şi dumneavoastră aleile şi curţile pentru a vedea paguba produsă de păcat. Este destul, pentru a-1 face pe un om să verse lacrimi de sânge, să-1 pui să privească atent la toată pustiirea pe care a produs-o păcatul pe pământ, într-o zi, un misionar devotat va fi rezultatul cel bun al cursului universitar şi o pregătire potrivită pentru lucrarea în propriile dumneavoastră sfere. Vedeţi mulţimile care trăiesc în păcatele lor, întinate de beţie şi de încălcare a zilei de odihnă, dezmăţându-se şi pronunţând blasfemii, şi priviţi-i cum mor, îndobitociţi şi împietriţi sau înspăimântaţi şi disperaţi; cu siguranţă, aceasta va reaprinde
300
zelul care este pe moarte, dacă există într-adevăr ceva care să-1 reaprindă. Lumea este plină de sărăcie zdrobitoare şi de durere copleşitoare; ruşinea şi moartea reprezintă partea a mii de oameni şi este nevoie de o Evanghelie mare pentru a împlini nevoile cumplite ale sufletelor oamenilor. Aşa este, într-adevăr. Vă îndoiţi? Megeţi şi convingeţi-vă singuri. Astfel veţi învăţa să predicaţi o mântuire mare şi să-L slăviţi pe marele Mântuitor, nu numai cu gura, ci şi cu inima dumneavoastră; şi, astfel, veţi fi

legaţi de lucrarea Evangheliei, fiindu-vă imposibilă tendinţa de a o abandona vreodată.
Paturile de moarte sunt şcoli măreţe pentru noi. Ele sunt menite să acţioneze ca un tonic, pentru a ne stimula în lucrarea noastră. Venind din camerele celor aflaţi pe moarte, m-am gândit că toţi sunt nebuni şi, în special, eu. Am acceptat cu greu seriozitatea pe care oamenii le-o acordă lucrurilor pământeşti, şi am zis - pe jumătate în sinea mea: „De ce a plecat acel om atât de repede? De ce se plimba acea femeie cu atâtea podoabe?" Din moment ce ei toţi urmau să moară curând, m-am gândit că nimic nu merită să facă, decât să se pregătească să-L întâlnească pe Dumnezeul lor. A ne afla adeseori acolo unde oamenii mor, ne va ajuta să-i învăţăm atât să moară, cât şi să trăiască. M'Cheyne obişnuia să-i viziteze pe ascultătorii lui, bolnavi sau pe moarte, sâmbăta după-amiază, întrucât, aşa cum i-a spus el dr. James Hamilton, „înainte de predică, îmi plăcea să privesc peste marginea drumului."
Mai mult, vă rog, măsuraţi-vă lucrarea în lumina lui Dumnezeu. Sunteţi sau nu slujitorii lui Dumnezeu? Dacă da, cum poate fi rece inima dumneavoastră? Sunteţi trimişi, de către un Mântuitor jertfit, să proclamaţi dragostea Sa şi să câştigaţi răsplata din rănile Lui, sau nu? Dacă da, cum puteţi să vă ofiliţi? Este Duhul iui Dumnezeu peste fiinţa dumneavoastră? V-a uns Domnul să predicaţi veştile bune celui amărât? Dacă nu, nu vă prefaceţi. Dacă da, mergeţi în puterea Sa şi Domnul va fi puterea dumneavoastră. Nu aveţi o îndeletnicire sau o profesie. Cu siguranţă că, dacă o măsuraţi cu măsura comerciantului, ea este cea mai proastă afacere de pe faţa pământului. Consideraţi-o o profesie; cine n-ar prefera orice altă profesie, în ceea ce priveşte câştigul în aur şi onoruri lumeşti? Dar dacă este o chemare divină, şi dumneavoastră nişte lucrători miraculoşi, care locuiesc în supranatural şi care nu lucrează pentru timp, ci pentru eternitate, atunci îi aparţineţi unei bresle mai nobile şi unei fraternităţi mai înalte decât tot ce izvorăşte din pământ şi are de-a face cu timpul. Priviţi-o drept şi veţi recunoaşte că a fi la fel de săraci ca Domnul Isus, este un lucru măreţ dacă, asemenea Lui, îi veţi îmbogăţi pe mulţi; veţi înţelege că este un lucru glorios a fi la fel de necunoscuţi şi dispreţuiţi cum au fost primii urmaşi ai Domnului nostru, pentru că îl faci cunoscut pe El iar cunoaşterea Lui înseamnă viaţă veşnică. Veţi fi mulţumiţi să fiţi totul sau nimic şi gândul la Eu nu va intra în minţile dumneavoastră sau le va traversa doar, pentru a le face să-1 catalogheze drept o infamie, care nu trebuie tolerată de un om consacrat. Aici este punctul esenţial. Măsuraţi-vă lucrarea aşa cum trebuie să fie ea măsurată şi atunci nu mă tem că seriozitatea vă va fi diminuată. Priviţi-o insistent în lumina zilei judecăţii şi în
301
viziunea răsplătirilor eterne ale credincioşiei. Oh, fraţilor, bucuria actuală, pe care o aveţi când aţi adus un suflet la mântuire, este copleşitoare; ştiu că aţi simţit-o. A salva un suflet de la pierzare ne aduce puţin cer aici pe pământ; dar ce va fi, când, în ziua judecăţii, vom întâlni duhurile răscumpărate de Cristos, duhuri care au aflat vestea mântuirii, de pe buzele noastre! Abia aşteptăm să mergem în cerul minunat, având comuniunea cu Stăpânul nostru, bucuria suplimentară de a-i întâlni pe acei fraţi iubiţi, pe care i-am condus la Isus prin lucrarea noastră. Haideţi să suferim fiecare şi să dispreţuim toată ruşinea, pentru bucuria care ne stă înainte, dată de Isus, aceea a câştigării sufletelor pentru El!
încă un gând ar putea ajuta la menţinerea seriozităţii noastre. Luaţi în calcul marele rău, care va veni, cu siguranţă, peste noi şi peste ascultătorii noştri, dacă suntem neglijenţi în lucrarea noastră. *„Ei vor pieri"*- nu este aceasta o propoziţie înfiorătoare? Pentru mine, ea este la fel de îngrozitoare ca şi cea care urmează: *„dar voi cerc sângele lor din mâinile voastre".* Cum vom descrie soarta unui predicator necredincios? Şi fiecare predicator neserios este necredincios. Aş prefera să fiu trimis în focul gheenei ca un ucigaş al trupurilor oamenilor decât ca un distrugător al sufletelor acestora; şi nu cunosc nici o stare, în care un om poate pieri în mod fatal şi infinit, ca în aceea a celui care predică o Evanghelie, pe care n-o crede şi-şi asumă slujba de pastor al unor oameni, cărora nu le doreşte binele cu putere. Să ne rugăm pentru a fi găsiţi credincioşi întotdeauna! Dumnezeu garantează că Duhul Sfânt ne poate face şi menţine în această stare.

22

ceg *şt*

întrucât am spus, adeseori, în această încăpere, că un predicator ar trebui să aibă un ochi care nu vede şi o ureche care nu aude, le-am stârnit curiozitatea câtorva fraţi, care au cerut o explicaţie, întrucât ei au impresia - ca şi mine, de altfel - că, cu cât avem ochi şi urechi mai pătrunzătoare, cu atât mai bine. Ei bine, domnilor, întrucât textul este puţin cam misterios, veţi avea interpretarea lui.
O parte a semnificaţiei spuselor mele este dată de către Solomon, într-un limbaj clar, în cartea (Ecl. 7.21): *„Nu lua nici tu seama la toate vorbele care se spun... vorbindu-tc de rău ".* Prima parte a versetului spune: *„Nu lua nici tu seama la toate vorbele care se spun",* adică nu le puneţi la inimă, nu le lăsaţi să vă împovăreze, nu vă comportaţi ca şi cum le-aţi fi auzit. Nu puteţi opri limbile oamenilor;

de aceea, cel mai bine este să vă opriţi urechile, nedând importanţă celor ce se vorbesc. Există o lume de pălăvrăgeli inutile pretutindeni şi cel care le bagă în seamă va avea destulă bătaie de cap. El va afla că nici măcar cei care locuiesc cu el nu-1 laudă întotdeauna şi că, atunci când i-a nemulţumit pe slujitorii lui cei mai credincioşi, aceştia, sub impulsul momentului, au spus cuvinte vehemente, pe care ar fi fost mai bine ca acesta să nu le fi auzit. Cine, oare, fiind iritat temporar, n-a spus despre un altul cuvinte pe care mai târziu le-a regretat? Partea celui generos este să trateze cuvintele spuse la mânie ca şi cum acestea n-ar fi fost rostite niciodată. Când un om este mânios, este înţelept să-1 laşi în pace şi să stopezi conflictul înainte ca acesta să înceapă; şi dacă suntem obligaţi să auzim cuvinte nechibzuite, trebuie să ne străduim să le ştergem din memorie, şi să spunem la fel ca David; *„Dar eu, sunt ca un surd, nu aud; sunt ca un mut care nu deschide gura. Sunt ca un om care nu aude şi în gura căruia nu este nici un răspuns.* "Tacitus îl descrie pe înţelept ca pe cel care-i spune celui ce i-a adus injurii: „Tu eşti domnul limbii tale, dar şi eu sunt stăpânul urechilor mele" - poţi spune ce vrei, dar eu voi auzi numai ce vreau să aud. Nu ne putem închide urechile la fel cum facem cu ochii noştri, pentru că n-avem pleoape la urechi şi, totuşi, întrucât citim despre cel care „îşi întoarce urechea să n-audă vorbindu-se despre sânge", este posibil, indubitabil, să „pecetluim" poarta urechii, astfel încât să nu intre nimic „de contrabandă". Iată ce spunem noi despre bârfa generală a satului şi despre cuvintele nechibzuite ale prietenilor

noştri supăraţi: nu le auziţi! sau, dacă trebuie să le auziţi, nu le puneţi la suflet, pentru că şi dv aţi vorbit în mod nefondat şi cu mânie la rândul dv - chiar acum v-aţi afla într-o situaţie jenantă dacă aţi fi chemaţi să daţi socoteală de fiecare cuvânt pe care l-aţi rostit, chiar şi despre cel mai bun prieten. Astfel a argumentat Solomon, încheind pasajul pe care l-am citat: *„Căci ştie inima ta de câte ori i-ai vorbit şi tu de rău pe alţii."*

Dezbătând pe larg textul meu, permiteţi-mi să spun, mai întâi: când începeţi slujirea dumneavoastră, aveţi grijă să începeţi cu o „foaie curată": *fiţi surzi şi orbi Ia diferendele foarte vechi care pot supravieţui în Biserică.* De îndată ce începeţi păstorirea, puteţi avea la dispoziţie persoane care sunt nerăbdătoare să se asigure că sunteţi de partea lor într-o ceartă de familie sau într-o dispută din Biserică. Fiţi surzi şi orbi pentru aceşti oameni şi asiguraţi-i că trecutul trebuie să fie trecut pentru dumneavoastră şi că, întrucât n-aţi moştenit dulapul predecesorului dumneavoastră, nu intenţionaţi să spălaţi vasele sale murdare. Dacă s-a făcut vreo nedreptate flagrantă, fiţi vigilenţi şi îndreptaţi-o, dar dacă nu este vorba decât de o vrajbă, rugaţi-i pe cei din compania certăreţului să o sfârşească, spunându-le, o dată pentru totdeauna, că n-aveţi nimic de-a face cu aşa ceva. Răspunsul lui Galion vi se potriveşte: *,J)acă ar fi voîba de vreo faptă rea sau de vreo blestemăţie, v-aş asculta după cuviinţă, iudeilor! Dar dacă este vorba de neînţelegeri asupra unui cuvânt, asupra unor nume şi asupra Legii voastre, treaba voastră: eu nu vreau să fiu judecător peste aceste lucruri."*

Când am venit la Biserica din strada New Park, tânăr de la ţară fiind, şi am fost ales pastor, am fost acostat imediat de către un om care părăsise Biserica, întrucât fusese „tratat ruşinos", cum spunea el. El a menţionat numele a şase persoane, toate fiind membri remarcabili ai Bisericii, care se comportaseră cu el într-un mod foarte necreştinesc, pe când el, biet inocent suferind, fusese un model de răbdare şi de sfinţenie. Mi-am dat seama de caracterul lui imediat, din ceea ce a spus despre alţii (un mod de a judeca pe alţii care niciodată nu m-a indus în eroare), şi m-am hotărât cum să mă comport. I-am spus că Biserica a fost într-o stare dureros de dezechilibrată şi că singura cale de a scăpa de nemulţumire era ca fiecare să uite trecutul şi să o ia de la început. El a spus că trecerea anilor nu a schimbat faptele şi eu am răspuns că ea ar fi schimbat viziunea unui om asupra lor dacă, în acel timp, el ar fi devenit un om mai înţelept şi mai bun. Oricum, am adăugat că tot trecutul se dusese odată cu predecesorii mei, că el trebuie să-i urmeze în noile sfere, şi să limpezească problemele cu *ei,* întrucât eu nu m-aş atinge de problemă nici cu mănuşi. El a devenit mai cald, dar l-am lăsat să radieze până când a redevenit rece şi ne-am strâns mâinile, despărţin-du-ne. El era un om bun, dar care avea un principiu incomod, şi anume: dădea peste calea altora într-un mod foarte stângaci uneori şi, dac-aş fi luat în seamă spusele lui şi i-aş fi examinat cazul, conflictul n-ar fi avut sfârşit. Sunt absolut sigur că, pentru propriul meu succes şi pentru prosperitatea Bisericii, m-am comportat cât se poate de înţelept aplicând principiul „ochiului care nu vede"

în cazul tuturor disputelor premergătoare venirii mele. Este culmea lipsei de înţelepciune din

partea unui tânăr abia ieşit de pe băncile facultăţii, sau venit de la altă „turmă", să suporte să fie „racolat" de către o partidă şi să fie cumpărat cu amabilităţi şi linguşiri pentru a le deveni adept şi, astfel, să se ruineze pe el însuşi şi pe jumătate din oamenii lui. Să nu ştiţi nimic despre grupuri şi partide, ci să fiţi pastorii întregii turme şi să aveţi grijă de toţi la fel. Ferice de cei împăciuitori, şi o cale sigură de a face pace este aceea de a lăsa focul certei în pace. Nu-1 aţâţaţi, nu-1 înteţiţi şi nu-i adăugaţi combustibil, ci lăsaţi-1 să ardă de la sine. începeţi-vă slujirea pe ogorul Evangheliei cu un ochi care nu vede şi cu o ureche care n-aude.

V-aş recomanda să folosiţi aceeaşi atitudine, sau lipsă de atitudine, în ceea ce priveşte propriul dumneavoastră salariu. Există unele ocazii, în special în cazul ridicării unei noi biserici, când e posibil să n-aveţi nici un diacon apt pentru organizarea departamentului financiar şi, de aceea, puteţi să simţiţi chemarea de a-1 prelua dumneavoastră înşivă. într-un astfel de caz, nu trebuie să fiţi criticaţi, ci chiar lăudaţi. De asemenea, de multe ori lucrarea ar putea să se sfârşească cu totul dacă predicatorul nu s-ar comporta precum propriul lui diacon şi n-ar găsi „provizii", atât temporale, cât şi spirituale, prin propriile sale eforturi. La aceste cazuri excepţionale n-am nimic de spus, decât că îl admir pe pastorul „luptător" şi îl înţeleg pe deplin, pentru că este supraîncărcat şi poate fi un soldat al Domnului care n-are prea mare succes, pentru că este prins în mreaja treburilor acestei vieţi. în Bisericile bine organizate, care-şi permit o întreţinere decentă a pastorului, este bine ca predicatorul să supravegheze toate lucrurile, dar să nu stânjenească nici unul. Dacă diaconii nu sunt demni d; încredere, ei n-ar mai trebui să fie diaconi, dar, dacă sunt demni de slujba lor, sunt demni şi de încrederea noastră. Ştiu că există exemple de pastori dureros de incompetenţi şi care, totuşi, trebuie să fie suportaţi; într-o asemenea situaţie, pastorul trebuie să deschidă ochiul care, altfel, ar fi rămas fără vedere. în loc ca administrarea fondurilor Bisericii să devină un scandal, mai bine să intervenim prompt; dar, dacă nu avem nici o chemare urgentă de a proceda astfel, mai bine să credem în „diviziunea muncii" şi să-i lăsăm pe diaconi să-şi facă misiunea lor. Avem acelaşi drept ca şi alţi membri ai Comitetului de conducere al Bisericii să ne ocupăm de problemele financiare, dacă vrem, dar dăm dovadă de înţelepciune dacă, pe cât posibil, îi lăsăm în pace pe cei care se ocupă de aceste probleme pentru noi. Când geanta este goală, soţia bolnavă şi copiii numeroşi, predicatorul *TREBUIE* să vorbească, în cazul în care Biserica nu-1 întreţine în mod corespunzător; dar nu este înţelept să le ceri mereu celor pe care îi păstoreşti o creştere a venitului.

Când un pastor este remunerat prost şi simte că merită mai mult şi că Biserica poate să-i dea mai mult, el ar trebui să le spună mai întâi diaconilor într-un mod amabil, ferm şi îndrăzneţ; iar, dacă aceştia nu iau atitudine, atunci el ar trebui să le spună fraţilor într-un mod sensibil, ca între nişte parteneri de afaceri serioşi, nu ca şi când ar implora mila lor, ci ca şi cum ar apela la simţul onoarei lor că

„lucrătorul este vrednic de plata sa". El trebuie să spună deschis ceea ce crede, pentru că nu este nimic de care să-i fie ruşine; ar avea mult mai multe motive de a-i fi ruşine dacă s-ar dezonora pe el însuşi şi cauza lui Dumnezeu prin afundarea în datorii; de aceea, el trebuie să vorbească la subiect, cu un duh potrivit, persoanelor potrivite şi acolo să rezolve problema, nu să facă uz de plângeri secrete. Credinţa în Dumnezeu ar trebui să diminueze grija noastră în ceea ce priveşte averea pastorului şi să ne facă în stare de a pune în practică ceea ce predicăm, şi anume; *„JVu vă îngrijoraţi, dar, zicând: «Ce vom mânca?» sau: «Ce vom bea?» sau: «Cu ce ne vom îmbrăca?».... Tatăl vostru cel ceresc ştie că aveţi trebuinţă de ele."* Unii, care au pretins că trăiesc prin credinţă, au avut un mod foarte viclean de a mări donaţiile recurgând la *rotirile tirbuşonului prin intermediari;* dumneavoastră trebuie ori să cereţi direct, ca nişte oameni adevăraţi, ori să lăsaţi totul în seama simţămintelor creştine ale celor pe care îi păstoriţi, iar pentru aspectele financiare ale Bisericii să aveţi un ochi care nu vede şi o ureche care nu aude.

Ochiul care nu vede şi urechea care nu aude vor juca un rol extrem de bun în ceea ce priveşte bârfele din locul respectiv. Fiecare Biserică, fiecare sat şi fiecare familie sunt chinuite de anumite „doamne Grundy" (reprezentante ale moralităţii convenţionale. *N.tr),* care beau ceai şi vorbesc vitriol. Ele nu tac niciodată, ci „bâzâie" peste tot, spre marea supărare a celor cucernici şi evlavioşi. Nimeni n-are nevoie să caute departe mişcarea continuă, ci trebuie numai să le privească limbile. La întâlnirile pentru ceai, la strângerile „Dorea" şi la alte întâlniri, ele le fac disecţie caracterelor vecinilor lor şi, desigur, sunt nerăbdătoare să-şi încerce cuţitul asupra predicatorului lor, al copiilor acestuia, al soţiei acestuia, al

pălăriei acesteia, ăl rochiei fiicei predicatorului, întrebându-se câte panglici noi a purtat aceasta în ultimele şase luni, şi tot aşa *ad inlinitum.* De asemenea, există anumite persoane, care nu se simt niciodată atât de bine ca atunci când, „cu rupere de inimă" trebuie să-i spună predicatorului că dl A este un şarpe în iarbă, că el greşeşte enorm gândind lucruri bune despre domnii B şi C şi că ei au auzit cu totul „întâmplător" despre dl D şi despre soţia acestuia că sunt tare nepotriviţi. Urmează apoi, o istorie lungă despre dna E, care spune că ea şi dna F au auzit-o fără să vrea pe dna G spunându-i dnei H că dna J i-ar fi spus că dl K şi domnişoara L urmau să plece din biserică şi să-1 asculte pe dl M, şi toate acestea din cauza celor spuse de bătrânul N tânărului O despre acea domnişoară P. Să nu vă plecaţi urechea niciodată la spusele unor astfel de oameni! Faceţi cum a făcut Nelson, când s-a uitat cu ochiul care nu vedea prin telescop şi a declarat că nu vede semnul şi că, de aceea, va continua lupta. Lăsaţi creaturile să bâzâie - nici măcar să nu le auziţi, decât dacă, într-adevăr, bâzâie prea mult cu privire la o persoană, încât chestiunea ameninţă să fie serioasă; atunci va fi bine să-i duceţi la Cartea Sfântă şi să le vorbiţi sobru şi serios. Asiguraţi-i de faptul că sunteţi obligaţi să aveţi faptele clare înainte, că memoria dumneavoastră nu este prea grozavă, că aveţi destule lucruri la care să vă gândiţi, că vă este întotdeauna teamă de greşelile pe care le puteţi face în

astfel de chestiuni şi că, dacă binevoiesc să scrie pe hârtie ceea ce au de spus, cazul vă va deveni mai clar şi îi veţi putea acorda mai mult timp. Dna Grundy nu va face acest lucru; ea n-are nici un chef să facă afirmaţii clare şi hotărâte; preferă să vorbească la întâmplare.

Doresc din suflet ca, pe orice cale, să stăvilim bârfa, dar presupun că acest lucru nu va fi realizat atâta vreme cât limba omenească continuă să fie cea ce este, întrucât Iacov ne spune: „ *Toate soiurile de fiare, de păsări, de târâtoare, de vieţuitoare de mare se îmblânzesc şi au fost îmblânzite de neamul omenesc, dar limba nici un om nu poate îmblânzi. Ea este un rău, care nu se poate înfrâna, este plină de o otravă de moarte.* "Ceea ce nu poate fi vindecat, trebuie răbdat, iar cel mai bun mod de a-1 răbda este să nu ne plecăm urechea la el. Un stăpân al unuia dintre castelele noastre vechi a scris aceste rânduri pe zidul castelului:

Ei vorbesc. Ce vorbesc? Lasă-i să vorbească.

Persoanele sensibile ar trebui să înveţe pe de rost acest motto. Vorbele satului nu merită niciodată să li se acorde atenţie şi dumneavoastră n-ar trebui să le acordaţi vreo importanţă, ci doar să deplângeţi răutatea şi împietrirea sufletească pe care ele le dezvăluie prea adesea.

în scrierea sa intitulată *Plain Preaching* (Predicarea clară), Mayow spune cu tărie: „Dacă aţi vedea o femeie care omoară gâştele şi raţele unu i ţăran, doar pentru a avea o pană, aţi vedea o persoană care se comportă la fel cum o facem noi când vorbim de rău pe cineva, doar pentru plăcerea de a vorbi de rău. Pentru că plăcerea pe care o simţim, nu merită nici o singură pană, iar durerea pe care o pricinuim, este, de cele mai multe ori, mai mare decât cea pe care o are un om când îşi pierde averea." Plasaţi o remarcă de acest gen din când în când într-o predică, atunci când nu se bârfeşte în mod deosebit în jur, şi aceasta poate fi spre folosul celor mai simţitori; cu privire la ceilalţi, aproape ca-mi pierd speranţa.

Mai presus de toate, dumneavoastră înşivă să nu luaţi parte la clevetiri şi imploraţi-vă soţiile să se abţină şi ele. Unii oameni sunt prea vorbăreţi, amin-tindu-mi de tânărul care a fost trimis la Socrate pentru a învăţa oratoria. Fiindu-i prezentat filozofului, tânărul a vorbit atât de mult, încât Socrate a cerut onorariu dublu. „De ce dublu?" a întrebat tânărul. Oratorul i-a răspuns: „Pentru că trebuie să te învăţ două arte: prima, cum să-ţi stăpâneşti limba, şi a doua, cum să vorbeşti." Prima artă este mai dificilă, dar scopul dumneavoastră trebuie să fie a dobândi o tot mai mare abilitate în acest domeniu; altfel, veţi suferi enorm şi veţi crea încurcături fără sfârşit.

Evitaţi, cu toată grija şi fermitatea, acel duh de suspiciune, care înveninează vieţile unor oameni, şi *acordaţi un ochi, care nu vede, şi o ureche, care nu aude, tuturor lucrurilor din care aţi putea să trageţi cu cruzime o concluzie nedreaptă.*

Suspiciunea îl face pe om să fie un izvor de suferinţă pentru sine şi un spion al altora. Odată ce începi să suspectezi, motivele de neîncredere se vor înmulţi în jurul tău şi chiar suspiciunea ta va crea cea mai mare parte a lor. De multe ori, un prieten a fost transformat în duşman datorită faptului că a fost suspectat. De aceea, nu priviţi în jur cu ochii neîncrederii şi nu ascultaţi ca unul care trage cu urechea, cu urechea ascuţită a fricii. A umbla de colo-colo prin congregaţie, căutând să descoperi vreo nemulţumire, aşa cum paznicul de vânătoare caută iepuri, reprezintă o ocupaţie josnică şi este recompensată, în general, în modul cel mai deplorabil. Lord Bacon recomandă cu înţelepciune Jnfrânarea chibzuită de la cercetarea a ceea ce nu suntem dispuşi să aflăm". Când nu urmează să fie descoperit nimic care să ne ajute să-i iubim pe ceilalţi, ar fi mai bine să încetăm cercetarea, pentru că putem scoate la lumină ceea ce poate fi începutul unor ani de certuri. Desigur, nu mă refer la cazuri

care necesită disciplină şi trebuie să fie investigate şi tratate cu fermitate, dar am în minte simple probleme personale, în cazul cărora principalul „suferind" eşti tu însuţi; aici, întotdeauna este cel mai bine să nu ştii şi să nu vrei să ştii ceea ce s-a spus despre tine, fie din partea prietenilor, fie din partea duşmanilor. Probabil că cei care ne laudă greşesc la fel de mult ca şi cei care ne vorbesc de rău, şi cei dintâi pot fi priviţi ca o compensaţie a celorlalţi - dacă merită, într-adevăr, să iei în seamă vreun pic judecata omenească. Dacă avem aprobarea Dumnezeului nostru, certificată de o conştiinţă liniştită, ne putem permite să fim indiferenţi faţă de opiniile concetăţenilor noştri, indiferent dacă aceştia ne laudă sau ne condamnă. Dacă nu putem ajunge la acest punct, suntem nişte prunci, nu oameni în toată firea. Unii sunt pueril de nerăbdători să cunoască ce părere are prietenul lor despre ei, iar dacă aceasta conţine cel mai mic element de dezaprobare sau de critică, începând de atunci ei îl privesc pe respectivul ca pe un duşman. Noi nu suntem preoţi şi nu vreau ca ascultătorii noştri să ne privească aşa ca pe nişte infailibili! Am cunoscut oameni, care au devenit de-a dreptul furioşi auzind o remarcă cu totul şi cu totul dreaptă şi rezonabilă şi l-au tratat pe prietenul cinstit ca pe un duşman care îşi găseşte plăcerea în a descoperi greşeli; această denaturare, făcută de una din „părţi", a înfierbântat cealaltă „parte" şi cearta s-a produs. Mult mai bună este îngăduinţa binevoitoare! Trebuie să fiţi în stare să suportaţi critica -altfel nu sunteţi potriviţi pentru a sta în fruntea unei congregaţii; şi trebuie să-1 lăsaţi în pace pe cel care critică, fără a-1 plasa printre duşmanii dumneavoastră de moarte - altfel, veţi dovedi că nu sunteţi decât nişte oameni influenţabili. întotdeauna este înţelept să arăţi o amabilitate „dublă" acolo unde ai fost tratat foarte sever de către cineva, care a crezut că e de datoria lui să procedeze astfel, întrucât acesta este, probabil, un om cinstit şi merită să-1 câştigi. Cel care, în perioada ta de început, nu prea credea că eşti potrivit pentru păstorire, poate să devină totuşi cel mai ferm apărător al tău dacă vede că tu creşti în har şi avansezi în calificarea pentru lucrarea ta. De aceea, nu-1 privi ca pe un inamic pentru faptul că şi-a exprimat îndoielile cu sinceritate; oare nu mărturiseşte însăşi inima ta că temerile lui n-au fost cu totul neîntemeiate? întoarce-ţi urechea cea surdă

308

spre ceea ce consideri că reprezintă critica lui crudă şi străduieşte-te să predici mai bine.

Anumite persoane, din dragoste pentru schimbare, din ranchiună, datorită creşterii în rafinament a gusturilor lor, şi din alte motive, pot deveni neliniştite în timpul slujbei noastre, şi e bine pentru noi să nu ştim nimic despre aceste chestiuni. Dându-ne seama de pericol, nu trebuie să „trădăm" descoperirea făcută, ci să procedăm la îmbunătăţirea predicilor noastre, sperând că oamenii cei buni vor fi hrăniţi mai bine şi îşi vor uita nemulţumirile. Dacă aceste persoane sunt binevoitoare cu adevărat, răul incipient va fi spulberat şi nu va apărea nici o nemulţumire reală sau, dacă va apărea, dumneavoastră nu trebuie s-o provocaţi prin a o suspecta.

Acolo unde ştiam că există puţină nemulţumire faţă de persoana mea, n-am recunoscut-o, decât dacă am fost forţat, ci, din contră, m-am comportat faţă de oponentul meu, cu şi mai multă bunăvoinţă şi prietenie, şi n-am mai auzit, de atunci înainte, nimic despre problema respectivă. Dacă 1-aş-fi tratat pe omul respectiv ca pe un oponent, el ar fi tăcut tot posibilul să ia partea destinată lui şi s-o facă pentru propria lui cinste; dar eu ani simţit că el este un creştin şi că are dreptul să nu mă placă, daca el aşa consideră că e potrivit, şi că, dacă el procedează aşa, nu trebuie să gândesc cu răutate despre el; de aceea, l-am tratat ca pe unul care este prietenul Domnului meu, dacă nu al meu; i-am dat de făcut o lucrare care implica încrederea mea în el; l-am făcut să se simtă în largul lui şi, treptat, l-am cucerit, iacându-1 să devină un prieten ataşat şi un conlucrător. Cei mai buni oameni sunt, uneori, rupţi în coate şi spun lucruri urâte; *noi* ar trebui să ne bucurăm dacă prietenii noştri pot să uite ceea ce am spus atunci când am fost supărăcioşi şi iritabili, şi a acţiona faţă de alţii, în această chestiune, aşa cum am vrea să o facă ei faţă de noi, este ceva creştinesc. Nu-1 face niciodată pe un frate să-şi amintească faptul că a rostit, odată, cuvinte aspre despre tine. Dacă-1 vezi într-o dispoziţie mai bună, nu menţiona întâia ocazie dureroasă; dacă ci este un om, care are principii bune, în viitor nu va mai voi să-1 jignească pe un pastor care 1-a tratat atât de generos; dar, dacă nu este decât un ţărănoi, e păcat să te cerţi cu el şi, de aceea, ar fi mai bine să faci abstracţie de trecut.

E mai bine să fii înşelat de 100 de ori, decât să trăieşti o viaţă de suspiciune. Este intolerabil. Nenorocitul, care umblă prin camera lui la miezul nopţii şi „aude" un hoţ de fiecare dată când cade o frunză nu este mai vrednic de plâns decât pastorul care crede că se fac comploturi împotriva lui şi că se împrăştie zvonuri în dezavantajul său. îmi amintesc despre un frate, care credea că este otrăvit şi era convins că până şi locul pe care stătea, precum şi hainele de pe el, deveniseră saturate cu moarte, prin intermediul unei proprietăţi chimice subtile, şi viaţa lui nu era decât o teamă continuă; la fel este existenţa unui pastor atunci când n-are încredere în nimic din jurul lui. Suspiciunea nu este doar o sursă de nelinişte, ci este un rău moral şi prejudiciază caracterul celui în care sălăşluieşte. Suspiciunea dă naştere la tiranie, în cazul regilor; la gelozie, în cazul soţilor şi la amărăciune, în cazul pastorilor - o amărăciune care distruge toate fibrele

relaţiei pastorale, corodând ca un acid însuşi sufletul slujbei, făcând-o mai degrabă un blestem decât o binecuvântare. O dată ce acest rău teribil a închegat tot laptele bunătăţii din sânul unui om, acesta devine mai potrivit ca detectiv de poliţie decât ca pastor; asemeni unui păianjen, începe să-şi ţeasă pânza, înjghebând un adăpost pentru el însuşi, avertizându-1 până şi de cea mai fină atingere a celei mai mici musculiţe. El stă în centru — o masă de senzaţii, tot numai nervi şi răni deschise, tulburat şi tulburător, un martir auto-distrugându-se şi trăgând mănunchiurile de nuiele arzânde înspre el, aparent nerăbdător de a fi ars. Chiar şi cel mai bun prieten este periculos în asemenea condiţii. Evitarea cea mai atentă a ofensei nu va asigura imunitatea la suspiciune, dar va fi, probabil, interpretată ca un gest de viclenie şi laşitate. Societatea se află într-un pericol aproape la fel de mare din cauza unui om suspicios, ca şi din cauza unui câine turbat, pentru că el muşcă pe oricine fără motiv şi împrăştie în stânga şi în dreapta spuma turbării lui. Este inutil să-i explici ceva victimei acestei nebunii, întrucât, cu ingeniozitatea lui vicioasă, interpretează fiecare argument în mod greşit şi face din pledoaria ta pentru încredere un alt motiv de suspiciune. Este trist faptul că el nu poate vedea nedreptatea criticii lui nefondate, aduse altora, în special acelora care au fost prietenii lui cei mai buni şi susţinătorii cei mai fermi ai cauzei lui Cristos.

„JVu aş fi nedreptăţit.
Virtutea, aşa de încercată
de cea mai slabă umbră de îndoială.
Suspiciunea exagerată este o infamie
mai abjectă, chiar decât greşeala suspectă".

Nimeni n-ar trebui considerat un infractor pentru un cuvânt; dar, când suspiciunea domneşte, chiar şi tăcerea devine crimă. Fraţilor, feriţi-vă de acest viciu prin renunţarea la dragostea de sine. Consideraţi că ceea ce spun sau gândesc oamenii despre dumneavoastră reprezintă o problemă minoră şi luaţi seama numai la purtarea lor faţă de Domnul nostru. Dacă sunteţi sensibili din naştere, nu trataţi slăbiciunea cu indulgenţă şi nu-i lăsaţi pe alţii să se joace cu ea. Oare, dacă aţi ţine o armată de spioni, plătiţi ca să culeagă informaţii despre dumneavoastră, n-ar însemna aceasta o degradare mare a slujbei dumneavoastră? Şi, totuşi, nu faceţi lucrul acesta când le permiteţi anumitor intruşi să vă aducă toată bârfa locului respectiv? Daţi la o parte aceste unelte. Să vă fie silă de acele servitoare ale bârfei, care nu aduc decât vătămare. Cei care se vor duce să aducă, vor veni încărcaţi, şi fără îndoială că bârfitorii ies din casa dumneavoastră şi raportează fiecare observaţie care vă iese de pe buze, cu o groază de înflorituri proprii. Amintiţi-vă aceasta: aşa cum gazda hoţilor este la fel de rea ca şi hoţul, tot aşa cel care ascultă un scandal îşi are partea lui de vină. Dacă n-ar exista urechi ascultătoare, n-ar exista nici limbi clevetitoare. Dacă eşti un cumpărător de lucruri ordinare, cererea va declanşa oferta şi uzinele de minciuni vor avea o zi

310

de lucru plină. Nimeni nu doreşte să devină un făuritor de minciuni, şi totuşi, cel care ascultă bârfele cu plăcere şi le crede degrabă, va scoate mulţi pui din ouă clocite în timpul vieţii lui.

Solomon spune: *„pârâtorul dezbină pe cei mai buni prieteni"* (Pv. 16.28), Insinuările sunt răspândite şi geloziile deşteptate, până când „apare răceala reciprocă, şi nimeni nu poate să înţeleagă de ce; fiecare se întreabă care ar putea fi cauza. Astfel, prieteniile cele mai ferme, mai de lungă durată, mai calde şi mai încrezătoare, sursele celor mai dulci bucurii ale vieţii, sunt distruse, poate pentru totdeauna." (Dr. Wardlaw, „On Proverbs"). Aceasta este lucrarea Diavolului însuşi, dar ea n-ar putea fi niciodată realizată dacă oamenii ar trăi în afara atmosferei de suspiciune.

Aşa cum este, lumea este plină de durere din această cauză, o durere pe cât de ascuţită, pe atât de inutilă. Acest fapt este cu adevărat dureros! Campbell remarcă în mod elocvent: „Ruinele vechilor prietenii reprezintă pentru mine un spectacol mai melancolic decât ruinele palatelor devastate. Ele expun inima, care a fost odinioară iluminată de bucurie, pustietăţii şi deprimării, făcând-o să fie bântuită de acele păsări rău-prevestitoare, care îşi au cuibul în ruine". O, suspiciune, ce pustiiri ai făcut pe pământ!

învăţaţi-vă să nu-i credeţi pe cei care nu le sunt credincioşi fraţilor lor. Sus-pectaţi-i pe cei care vor să vă facă să-i suspectaţi pe alţii. O necredinţă hotărâtă faţă de toţi calomniatorii va contribui foarte mult la încătuşarea energiilor lor malefice. Matthew Pool, în „Cripplegate Lecture", spune: „Zvonul obişnuit şi-a pierdut de mult reputaţia şi nu cunosc nimic întreprins de el, în zilele noastre, pentru a o recâştiga; de aceea nu trebuie crezut. Cât de puţine sunt vorbele, de orice fel ar fi, care, supuse examinării, nu se dovedesc a fi false! Cât despre mine, recunosc: dacă cred un zvon din 20, aceasta reprezintă o îngăduinţă foarte liberală. Să nu credeţi în special reproşurile şi zvonurile rele, pentru că acestea se împrăştie cel mai repede, fiind plăcute celor mai mulţi, care cred că propria lor reputaţie nu este niciodată atât de bine consolidată ca atunci când este construită pe ruinele reputaţiei altor oameni."
întrucât cei care v-ar face să vă bănuiţi prietenii, reprezintă o clică deplorabilă, şi întrucât suspiciunea,

în sine, este un viciu nenorocit şi chinuitor, luaţi seama să nu plecaţi urechea şi să închideţi ochii la acest capitol. Trebuie să spun un cuvânt sau două despre înţelepciunea de a *nu auzi niciodată ceea ce nu-li este adresat.* Cel care trage cu urechea este o persoană josnică, cu nimic sau cu puţin mai bună decât informatorul obişnuit; şi despre cel care spune că *a auzit tară să vrea* se poate crede că a auzit mai mult decât ar fi auzit (joc de cuvinte în limba engleză).
Jeremy Taylor observă corect şi înţelept: „Să nu ascultaţi niciodată la o uşă sau la o fereastră, pentru că, pe lângă faptul că aceasta conţine în ea un pericol şi o capcană, violează intimitatea vecinului meu, deschizând ceea ce el a închis, cu scopul de a nu fi deschis. Proverbul: „Cei ce ascultă, rar aud ceva bun despre ei înşişi" este bine gândit. Ascultarea reprezintă un fel de furt, dar bunurile furate, nu sunt niciodată o plăcere pentru hoţi. Probabil că informaţia obţinută pe
311
căi clandestine, în toate cazurile, cu excepţia celor extreme, îi aduce mai multă pagubă decât profit unei cauze. Judecătorul poate considera că este eficient să obţii dovezi prin astfel de metode, dar eu nu-mi pot imagina nici un caz în care pastorul trebuie să procedeze astfel. Misiunea noastră este una a harului şi a păcii; noi nu suntem acuzatori în căutare de dovezi care să condamne, ci prieteni a căror dragoste acoperă o sumedenie de păcate. Ochiul indiscret al lui Canaan, fiul lui Ham, nu va fi nicicând exemplul nostru; preferăm delicateţea pioasă a lui Sem şi a lui Iafet, care au mers cu spatele, acoperind ruşinea pe care o dezvelise Canaan cu încântarea copilului cel rău.
Ca regulă generală, nu plecaţi urechea şi închideţi ochiul la opiniile şi remarcile tăcute la adresa dumneavoastră. Oamenii vestiţi trebuie să se aştepte la critica publicului şi, întrucât publicul nu poate fi privit ca fiind infailibil, oamenii publici vestiţi pot să se aştepte să fie criticaţi într-un fel care nu este nici plăcut, nici obiectiv. Observaţiilor oneste şi juste suntem obligaţi să le acordăm atenţia cuvenită, dar verdictelor amare şi dăunătoare, cicălelii frivole a oamenilor din lumea bună, declaraţiilor stupide ale ignoranţilor şi acuzaţiilor aprinse ale duşmanilor trebuie să le acordăm, fără nici un risc, o ureche surdă. Nu ne putem aştepta ca cei pe care-i condamnăm prin protestul nostru împotriva păcatelor preferate ale lor, să ne aprobe; lauda lor ar arăta că nu ne-am atins ţinta. în mod natural, noi căutăm să fim aprobaţi de către oamenii noştri, adică de către membrii propriilor noastre Biserici şi aderenţii la congregaţiile noastre, şi când ei fac observaţii, care arată că nu sunt mari admiratori, putem fi tentaţi să ne descurajăm, dacă nu chiar să ne supărăm - şi aici este o cursă. Când urma să mă mut în Londra de la turma mea de la ţară, unul dintre bătrâni s-a rugat să pot fi „eliberat de behăitul oilor". Pentru nimic în lume nu înţelegeam ce voia să spună, dar enigma a fost dezlegată între timp şi am învăţat să dezleg eu însumi rugăciunea. Nu este bine pentru noi să luăm prea mult în consideraţie ceea ce spun oamenii noştri, fie că ne laudă fie că ne critică. Dacă locuim în locurile prea înalte cu „Marele Păstor al oilor", vom acorda o prea mică atenţie behăitului confuz dimprejurul nostru, dar dacă devenim „fireşti şi umblăm cu oamenii", vom avea prea puţină odihnă ascultând tot ceea ce o biată oaie behăie despre noi. Probabil că este perfect adevărat că, în dimineaţa duminicii precedente, aţi fost neobişnuit de plictisitori, dar nu era nevoie ca doamna Clack să vină şi să vă spună că diaconul Jones a considerat astfel. Este mai mult ca probabil faptul că, fiind plecaţi prin ţară toată săptămâna precedentă, predica dumneavoastră a fost foarte asemănătoare cu laptele şi apa, dar nu este absolut deloc necesar să mergeţi printre oameni dacă ei şi-au dat sau nu seama de acest lucru. Oare nu este suficient că aveţi conştiinţa încărcată, în ceea ce priveşte această problemă? Siliţi-vă să progresaţi în viitor, dar nu căutaţi să auziţi tot ceea ce poate spune despre acest fapt fiecare Jack, Tom şi Mary. Pe de altă parte, aţi făcut pe gro-zavii în ultima dumneavoastră predică, terminând-o în sunet de trompetă şi sunteţi foarte nerăbdători să ştiţi ce impresie aţi produs. înfrânaţi-vă curiozitatea, căci nu vă va fi de nici un folos să aflaţi acest lucru. Dacă se întâmplă ca oamenii
312
să vă aprobe, aceasta nu va face decât să hrănească mândria dumneavoastră jalnică, iar dacă se întâmplă să creadă astfel, umblarea dumneavoastră după lauda lor va micşora consideraţia lor pentru dumneavoastră. în orice caz, nu este vorba decât despre dumneavoastră înşivă şi această temă nu merită să vă îngrijoreze; fiţi oameni şi nu vă înjosiţi căutând complimente asemeni copilaşilor, care, atunci când sunt îmbrăcaţi cu haine noi spun: „Uite rochiţa mea cea drăguţă"! N-aţi descoperit până acum că linguşirea este, pe cât de plăcută, pe atât de dăunătoare?
Ea slăbeşte mintea şi vă face mai sensibili la bârfă. în aceeaşi măsură în care lauda vă mulţumeşte, critica vă va răni. în plus, este o crimă să fii îndepărtat de la marea ţintă a glorificării Domnului Isus Cristos, prin nişte considerente mărunte - cum sunt cele privitoare la neînsemnata dumneavoastră per-soană - şi, chiar dacă n-ar exista nici un alt motiv, acesta din urmă ar trebui să conteze în ochii dv. Mândria este un păcat de moarte şi va creşte fără să fie nevoie să împrumutaţi stropitorile Bisericii pentru a o uda. Uitaţi expresiile care vă alimentează vanitatea şi, dacă vă daţi seama că savuraţi bucăţelele nesănătoase, mărturisiţi-vă păcatul cu adâncă umilinţă. Payson a arătat că era tare în Domnul atunci când i-a scris mamei sale: „Cu siguranţă, draga mea mamă, nu trebuie să spui un cuvânt care să

semene, cât de cât, cu aluzia la faptul că tu crezi că eu cresc în har. Nu pot suporta acest lucru. Toţi oamenii de aici, fie ei prieteni sau duşmani, conspiră împotriva mea spre a mă ruina. Satan şi propria-mi inimă le vor întinde o mână de ajutor cu siguranţă; şi, dacă li te alături şi tu, mă tem că toată apa rece, pe care o poate turna Cristos peste mândria mea, nu va împiedica izbucnirea ei într-o flacără distructivă. în măsura în care cineva mă măguleşte şi mă mângâie, Tatăl meu ceresc trebuie să mă biciuiască; şi El găseşte de cuviinţă să procedeze astfel datorită îndurării Sale negrăite. E adevărat că pot să strâng o sută de motive prntru care nu ar trebui să fiu mândru, dar mândriei nu-i pasă de motive sau de altceva, ci se teme doar de o ciomăgeală zdravănă. Până şi în momentul acesta o simt pişcându-mă de vârfurile degetelor şi căutând să-mi dirijeze condeiul."

Cunoscând personal câte ceva din acele biciuri secrete, pe care le administrează bunul nostru Tată slujitorilor Săi atunci când vede că aceştia sunt nejustificat de ridicaţi în slăvi, adaug din inimă avertismentele mele împotriva gâdi-lării firii pământeşti, pe care o faceţi atunci când ascultaţi laudele celor mai amabili prieteni pe care îi aveţi. Ele sunt nechibzuite şi trebuie să le evitaţi.

Un prieten simţitor, care vă va critica necruţător săptămână de săptămână va constitui o binecuvântare mult mai mare pentru dumneavoastră decât o sută de admiratori fără discernământ, dacă aveţi suficientă înţelepciune pentru a suporta acest „tratament" şi suficient har, pentru care să fiţi mulţumitori. Pe când predicam la Grădinile Surrey, un critic necunoscut, care avea o mare abilitate, îmi tot trimitea o listă săptămânală, care conţinea greşelile mele de pronunţare şi de stil. Niciodată nu s-a semnat şi acesta a constituit singurul motiv

pe care-1 aveam de a fi nemulţumit de el, pentru că m-a lăsat într-o datorie, de care nu m-arn putut achita niciodată. Profit de ocazie ca să mărturisesc obligaţiile pe care le am faţă de el, întrucât, cu un calm genial şi cu o dorinţă evidentă de a-mi face un serviciu, a notat, în cel mai necruţător mod, tot ce presupunea el că nu spusesem corect. In ceea ce priveşte o parte din aceste corecţii, el însuşi greşea, dar, în ceea ce priveşte marea lor majoritate, avea dreptate, iar observaţiile lui mi-au dat posibilitatea de a sesiza şi de a evita multe greşeli. Aşteptam „memorandum"-urile lui săptămânale cu un mare interes şi sper că m-am îndreptat mult datorită lor. Dacă repetasem o propoziţie, cu două sau trei duminici în urmă, el spunea: „Vezi aceeaşi expresie în cutare predică", menţionând numărul şi pagina. într-o anumită ocazie, el a remarcat că citasem prea des expresia: „Nu aduc nimic în mâinile mele" şi a adăugat: „Suntem informaţi suficient despre lipsa din mâinile dumneavoastră". El a cerut cu insistenţă acreditarea mea pentru a-1 numi pe un om *„covechus"*. Probabil că unii tineri ar fi fost descurajaţi, dacă nu iritaţi, de astfel de critici severe, dar sunt foarte fraieri pentru că a refuza o astfel de corecţie înseamnă a rata un ajutor valoros în direcţia progresului. Cu nici o monedă nu se pot cumpăra opiniile oneste şi sincere şi, atunci când le putem „obţine" gratuit, haideţi să le utilizăm la cel mai înalt grad. Partea cea mai gravă este că, dintre cei care-şi oferă opiniile, prea puţini sunt îndreptăţiţi să şi le exprime şi vom fi „bătuţi la cap" cu remarci prosteşti şi impertinente până nu le tratăm pe toate cu un ochi care nu vede şi cu o ureche care nu aude.

In cazul unor zvonuri false despre dumneavoastră înşivă, pentru cea mai mare parte folosiţi urechea care nu aude. Din păcate, mincinoşii nu sunt încă raşi de pe suprafaţa pământului, şi, asemenea lui Richard Baxter şi John Bunyan, poţi fi acuzat de nelegiuiri pe care sufletul tău le detestă. Să nu- vă clătinaţi din cauza lor, pentru că de această încercare a avut parte până şi cel mai bun dintre oameni; nici chiar Domnul nostru n-a scăpat de limba înveninată a minciunii, în aproape toate cazurile, cel mai înţelept lucru pe care îl puteţi face este să lăsaţi aceste lucruri să sufere o moarte naturală. O minciună mare, dacă este trecută cu vederea, este ca un peşte mare pe uscat: zvâcneşte, plonjează şi, în scurt timp, moare. Dacă o bagi în seamă, înseamnă că o hrăneşti cu alimente de bază şi o ajuţi să trăiască mai mult. De obicei, minciunile îşi poartă propriile respingeri şi se rănesc de moarte. îndeosebi anumite minciuni au un miros specific care trădează putreziciunea lor faţă de orice nas „cinstit". Dacă sunteţi deranjaţi de ele, aţi îndeplinit parţial ţelul invenţiei lor, dar răbdarea dumneavoastră tăcută dezamăgeşte răutatea şi vă dă o victorie parţială, cu care Dumnezeu, în grija Sa pentru noi, o va transforma curând într-o eliberare deplină. O viaţă nepătată va constitui apărarea dumneavoastră cea mai bună şi cei care au văzut-o nu vor permite să fiţi condamnaţi atât de repede cum se aşteaptă calomniatorii dumneavoastră. Numai să vă abţineţi de la a purta propriile dumneavoastră lupte şi - în nouă din zece cazuri - cei ce vă acuză nu vor câştiga nimic din pizma lor, în afară de amărăciune pentru ei înşişi şi ocară din partea altora. A-1 judeca pe calomniator este prea rar un lucru înţelept. îmi amintesc de un

slujitor preaiubit al lui Hristos care era foarte sensibil în tinereţea lui şi, fiind acuzat pe nedrept, a acţionat persoana respectivă în justiţie: A fost oferită o scuză, prin care se retrăgea orice fărâmă de acuzaţie şi care era foarte amplă -dar omul a insistat să fie tipărită în ziare; rezultatul 1-a convins de propria lui lipsă de înţelepciune. Mulţimile care n-ar fi auzit, altfel, despre calomnie, au întrebat despre ce este vorba şi au făcut comentarii pe această temă, ajungând, în general, la concluzia înţeleaptă că

acest om a făcut probabil ceva imprudent dacă a provocat o astfel de acuzaţie. El a fost auzit spunând că atât timp cât va mai trăi, nu va mai aplica o astfel de metodă, întrucât a simţit că scuza publică îi făcuse mai mult rău decât însăşi calomnia. Aşa cum stăm, într-o poziţie care ne face să alegem ţinte pentru Satan şi aliaţii lui, cea mai bună atitudine din partea noastră este aceea de a ne apăra propria nevinovăţie tăcând şi lăsându-ne reputaţia pe seama lui Dumnezeu. Totuşi, există excepţii de la regula generală. Când îi sunt aduse acuzaţii publice distincte şi categorice unui om, el este obligat să răspundă la ele, şi încă în modul cel mai clar şi mai deschis. într-un astfel de caz, a refuza orice investigaţie înseamnă, practic, a te recunoaşte vinovat şi, oricare ar fi modul de a pune problema, publicul în general priveşte, de obicei, refuzul de a răspunde ca pe o dovadă a vinovăţiei. Dacă este vorba doar de nelinişte şi de supărare, cel mai bine este - de departe - să rămâi absolut pasiv, dar când chestiunea ia proporţii mai serioase şi acuzatorul ne provoacă să ne apărăm, suntem obligaţi să-i întâmpinăm acuzaţiile cu declaraţiile cinstite ale stării de fapt. în fiecare împrejurare, să-I cerem sfat Domnului în legătură cu felul în care trebuie să ne comportăm cu limbile bârfitoare, şi, în concluzie, nevinovăţia va fi scoasă la iveală şi minciuna condamnată.
Unii pastori au fost frânaţi în duh, scoşi din poziţia lor şi chiar păgubiţi în caracter din cauză că au băgat în seamă scandalul „satului". Cunosc un tânăr drăguţ, căruia îi prezisesem o carieră rodnică, şi care a intrat într-un mare necaz pentru că de la început 1-a lăsat să fie un necaz şi apoi s-a străduit mult să-1 facă să şi fie aşa ceva. A venit la mine, spunându-mi că are o mare plângere; şi aşa era: o plângere, dar de la cap la coadă, nu era vorba decât despre ceea ce spuseseră vreo 6 femei despre ceea ce ar trebui să facă el după moartea soţiei sale. Era un lucru prea mărunt pentru a fi luat în seamă: o „doamnă Q" spusese că nu s-ar mira dacă pastorul s-ar căsători cu servitoarea care locuia atunci în casa lui; un altul, care o reprezenta, a spus că pastorul ar trebui să se însoare cu ea şi apoi un al treilea, cu o ingeniozitate maliţioasă, a găsit un înţeles mai profund al acestor cuvinte, transformându-le într-o acuzaţie. Ce e mai grav este că bietul pastor sensibil i-a acuzat pe mai mult de 20 de oameni că ar fi împrăştiat calomnii la adresa lui, acţionându-i chiar în justiţie pe unii dintre ei. Dacă s-ar fi rugat în ascuns, sau măcar ar fi fluierat în ceea ce priveşte această problemă, n-ar fi fost rănit deloc de trăncăneală; dar acest frate drag nu a tratat calomnia cu înţelepciune, pentru că nu avea ceea ce eu vă recomand foarte serios, şi anume un ochi, care nu vede şi o ureche, care nu aude.
315
în plus, fraţilor, ochiul care nu vede şi urechea care nu aude vă vor folosi *în relaţia cu alte Biserici şi cu pastorii acestora.* Sunt încântat de fiecare dată când, amestecându-se în treburile altora, un frate îşi arde degetele. De ce nu şi-a văzut de problemele lui în loc să conducă dioceza altuia? Membrii Bisericilor îmi cer, în mod frecvent, să mă amestec în disputele lor de acasă; dar până nu vin la mine cu autoritate, numindu-mă în mod oficial arbitru, eu refuz. Ale-xander Cruden s-a autointitulat „Corectorul" şi eu n-am invidiat niciodată acest titlu. Ar fi nevoie de o inspiraţie deosebită pentru a-i permite unui om să rezolve toate controversele din Bisericile noastre şi, de regulă, cei care sunt cel mai puţin îndreptăţiţi, sunt cei mai dornici să încerce să le rezolve. Pentru cei mai mulţi, amestecarea în treburile altora, oricât de bine intenţionată, este o pagubă. Disensiunile interne din Bisericile noastre seamănă foarte mult cu certurile dintre soţ şi soţie; atunci când ajung să se bată afară, ceata celor care se bagă va fi victima furiei lor comune. Nimeni în afară de dl Verdant Grccn nu se va băga într-un conflict de familie, întrucât bărbatului cu siguranţă nu-i place, iar femeia, deşi suferind din cauza multor lovituri, va spune: „Lăsaţi-1 pe soţul meu în pace; el are dreptul să mă bată, dacă vrea". Oricât ar fi de mare animozitatea reciprocă a combatanţilor conjugali, pare a fi uitată din cauza resentimentului faţă de intruşi; tot aşa, printre denominaţiunile foarte independente ?le baptiştilor, persoane din afara Bisericii, care se bagă, într-un fel sau altul, în treburile ei, vor avea parte, cu siguranţă, de cele mai triste consecinţe. Nu te auto-considera episcopul tuturor Bisericilor vecine, ci fii mulţumit să ai grijă de Listra, sau de Derbe, sau de Tesalonic sau de oricare altă Biserică, ce ţi-a fost dată în grijă, şi lasă-le pe Filipi şi pe Efes în mâinile propriilor lor pastori. Nu încuraja persoanele nemulţumite în a-i găsi greşeli pastorului lor, sau în a-ţi aduce veşti rele despre alte congregaţii. Când îi întâlniţi pe fraţii dumneavoastră pastori, nu vă grăbiţi să-i sfătuiţi; ei ştiu ce datorie au la fel de bine cum ştiţi şi dumneavoastră ce datorie aveţi, iar judecata dumneavoastră în ceea ce priveşte acţiunea lor este bazată, probabil, pe informaţii parţiale furnizate de surse vătămătoare. Nu-i supăraţi pe vecinii dumneavoastră prin a vă amesteca în treburile lor. Avem destule de făcut acasă şi este prudent să ne ferim de toate disputele care nu ne aparţin. Unul dintre proverbele lumii ne recomandă să ne spălăm rufele murdare în familie şi eu îi voi mai adăuga un rând, slătuindu-ne să nu-i invităm pe vecinii noştri câtă vreme rufele lor sunt în apă cu săpun. Asta le datorăm prietenilor noştri şi aceasta va contribui cel mai bine la menţinerea păcii. *„Un trecător care se amestecă într-o ceartă care nu-/ priveşte, este cu unul care apucă un câine de urechi"*- el poate fi foarte uşor muşcat şi prea puţini îl vor compătimi. Bridges observă foarte înţelept: „Stăpânul nostru cel binecuvântat ne-a dat o lecţie de o înţelepciune dumnezeiască. El a soluţionat disputele din pro-pria-I familie, dar, când a fost chemat să Se amestece

într-o treabă care nu-L privea, El a răspuns: «Cine M-a pus pe Mine judecător sau împărţitor peste voi?»" Judecătorii autoproclamaţi nu câştigă decât puţin respect; dacă ar fi mai mult îndreptăţiţi să critice, s-ar simţi mai puţin înclinaţi s-o iacă. Multe neînţe-
316
legeri minore din sânul unei Biserici au fost aţâţate, arzând cu o flacără puternică, de către pastori din afară, care nici n-aveau habar ce pagubă" produceau; ei au dat verdicte în legătură cu declaraţii partinice şi, astfel, i-au îndemnat stăruitor pe opozanţii care s-au simţit în siguranţă când au putut să spună că pastorii vecini erau pe deplin de acord cu ei. Sfatul meu este să ne alăturăm „Cetei Ignoranţilor" şi să nu spunem niciodată vreun cuvânt în legătură cu o chestiune, până nu am audiat ambele părţi; mai mult, să facem tot posibilul să nu auzim nici ceea ce spune una dintre părţi, nici ceea ce spune cealaltă dacă problema nu ne priveşte.
Oare nu este aceasta o explicaţie suficientă a declaraţiei, pe care am făcut-o, conform căreia eu am un ochi nevăzător şi o ureche surdă, şi că acestea reprezintă cel mai bun ochi şi cea mai bună ureche pe care le am?
:J , . ir ,-'' €:•'

Măreţul obiectiv al predicatorului creştin este gloria lui Dumnezeu. Fie că sufletele sunt convertite, fie ca nu, dacă Isus Cristos este predicat cu credincioşie, predicatorul nu s-a ostenit degeaba, pentru că el este o mireasmă dulce înaintea lui Dumnezeu, atât pentru cei ce sunt pe calea pierzării, cât şi pentru cei ce sunt pe calea mântuirii. Totuşi, ca regulă, Dumnezeu ne-a trimis să predicăm pentru ca, prin Evanghelia lui Isus Cristos, fiii oamenilor să poată fi împăcaţi cu El. Sunt cazuri în care un propovăduitor al neprihănirii, precum Noe, poate să se trudească mult, şi totuşi, să n-aducă pe nimeni, în afara cercului propriei sale familii, în arca salvării; sau altul, precum Ieremia, poate plânge zadarnic pentru o naţiune nepocăită: dar, în cea mai mare parte, lucrarea de predicare are ca scop mântuirea ascultătorilor. Este datoria noastră să semănăm chiar şi în locurile stâncoase, unde nici un fruct nu răsplăteşte truda noastră; dar, totuşi, suntem hotărâţi să căutăm recolta şi să plângem dacă aceasta nu apare la vremea ei.
Gloria lui Dumnezeu fiind obiectivul nostru primordial, ţintim la el prin urmărirea „edificării" sfinţilor şi mântuirii păcătoşilor. A-i instrui pe oamenii lui Dumnezeu şi a-i întări în credinţa lor cea sfântă reprezintă o lucrare nobilă: sub nici o formă nu trebuie să neglijăm această datorie. în acest scop, trebuie să facem afirmaţii clare despre învăţătura biblică, despre experienţa de viaţă şi despre datoria creştinească şi niciodată să nu dăm înapoi de la a proclama întregul plan al lui Dumnezeu. în prea multe cazuri, adevăruri sublime sunt ţinute în aşteptare, sub pretextul că nu sunt practice, când însuşi faptul că ele sunt revelate dovedeşte că Domnul le consideră de valoare şi, vai nouă, dacă pretindem că suntem mai înţelepţi decât El. Putem spune despre oricare învăţătură din Scriptură: „A-i da glas, la timpul oportun, este înţelept pentru om."
Dacă o notă oarecare este îndepărtată din armonia divină a adevărului, muzica poate fi „stricată" jalnic, Oamenii dumneavoastră pot căpăta boli spirituale grave din lipsa unui anumit fel de hrană spirituală, care poate fi furnizat numai de învăţăturile pe care le refuzaţi. în bucatele pe care le mâncăm, există ingrediente care, la început, nu par a fi necesare pentru viaţă; dar experienţa arată că ele sunt necesare pentru sănătate şi pentru putere. Fosforul nu face carne, dar este necesar pentru oase; multe alte substanţe nutritive sunt supuse aceleiaşi descrieri; ele sunt necesare, în proporţii adecvate „economiei" omeneşti. Până şi astfel de adevăruri, care par a fi puţin adaptate pentru hrana spirituală sunt,
318
cu toate acestea, foarte folositoare, furnizându-le credincioşilor coloana vertebrală şi muşchii şi reparând diversele organe ale „umanităţii" creştine. Trebuie să predicăm „întregul adevăr" ca omul lui Dumnezeu să poată fi pe deplin pregătit pentru toate lucrările bune.
Marele nostru obiectiv - a-L glorifica pe Cristos - urmează să fie atins prin câştigarea sufletelor. Noi *trebuie* să vedem suflete născute din Dumnezeu. Dacă nu vedem, strigătul nostru trebuie să fie cel al Rahelei: *„Dă-mi copii, ori mor".* Dacă nu câştigăm suflete, vom plânge ca fermierul care nu vede nici o recoltă; ca pescarul, care se întoarce acasă cu o plasă goală, sau ca vânătorul, care a colindat în van dealurile şi văile. Cuvintele lui Isaia, exprimate cu multe suspine şi gemete, ar trebui să fie şi ale noastre: *„Cine a crezut în ceea ce ni se vestise? Cine a cunoscut braţul Domnului?"* Ambasadorii păcii n-ar trebui să înceteze din plânsul amarnic până când păcătoşii nu plâng pentru păcatele lor. Dacă dorim cu ardoare să-i vedem pe ascultătorii noştri crezând în Domnul Isus, ce trebuie să facem pentru a fi folosiţi de către Dumnezeu la obţinerea acestui rezultat? Aceasta este şi tema cursului actual.
întrucât convertirea este o lucrare divină, trebuie *să fim atenţi să depindem întru totul de Duhul Sfânt* şi

să ne bizuim pe El pentru a avea putere asupra minţilor oamenilor. Această remarcă fiind făcută prea des, mă tem că-i simţim forţa prea puţin; pentru că, dacă am fi cu adevărat conştienţi ce mare nevoie avem de Duhul lui Dumnezeu, n-am studia noi mai mult în dependenţă de învăţătura Sa? Nu ne-am ruga noi mai insistent să fim unşi cu ungerea Lui sfântă? în predicare, nu i-am da noi un orizont mai larg lucrării Sale? Oare nu eşuăm noi în multe din eforturile noastre, pentru că din punct de vedere practic, nu doctrinal, ignorăm Duhul Sfânt? Locul Lui ca Dumnezeu este pe tron şi, în tot ceea ce noi întreprindem, El trebuie să fie începutul, mijlocul şi sfârşitul: noi suntem instrumente în mâna Lui, şi nimic mai mult.

Acestea fiind admise pe deplin, ce altceva ar trebui făcut pentru a vedea convertiri ? *Cu siguranţă, ar trebui să a veni grijă să predicăm cu precădere acele adevăruri care ar putea conduce la realizarea acestui scop.* Ce adevăruri sunt acelea? Eu răspund: în primul şi în primul rând, ar trebui să-L predicăm *pe Cristos, şi pe El răstignit.* Acolo unde Isus este înălţat, sunt atrase sufletele: „Eu, când voi fi înălţat, îi voi atrage pe toţi oamenii la Mine". Propovăduirea crucii este, pentru cei mântuiţi, înţelepciunea şi puterea lui Dumnezeu. Lucrătorul creştin ar trebui să predice toate adevărurile care ţin de persoana şi lucrarea Domnului Isus şi, de aici, el trebuie să declare *răutatea păcatului* în mod foarte serios şi foarte clar, păcat care a generat nevoia unui Mântuitor. El trebuie să arate că păcatul este o încălcare a Legii, că el merită să fie pedepsit şi că mânia lui Dumnezeu este descoperită împotriva lui. Un predicator nu trebuie să considere vreodată păcatul ca fiind un fleac sau un accident, ci trebuie să-1 proclame ca fiind extraordinar de păcătos. El trebuie să intre în amănunte, nu să privească superficial păcatul, ci să menţioneze diversele păcate detaliat, în special pe cele mai des întâlnite în acea perioadă; cum ar fi hidra beţiei, care

devorează totul şi care devastează ţinutul nostru, minciuna, care abundă pretutindeni sub forma bârfei şi imoralitatea, care trebuie să fie menţionată cu o delicateţe sfântă şi totuşi, să fie condamnată în mod necruţător. Trebuie să condamnăm în special acele rele în care au căzut ascultătorii noştri sau pe care este probabil ca ei să le facă. Explicaţi cele zece porunci şi ascultaţi porunca divină: „arată-i poporului Meu greşelile şi casei lui Iacov păcatele". începeţi cu spiritualitatea Legii, aşa cum a făcut Domnul nostru, şi arătaţi cum este aceasta încălcată prin gânduri rele, intenţii rele şi fantezii. Pe această cale, mulţi păcătoşi vor fi mustraţi în inimile lor. Bătrânul Robbie Folckhart obişnuia să spună: „N-are nici un rost să încerci să coşi cu aţa de mătase a Evangheliei până nu deschizi drumul pentru ea cu acul ascuţit al Legii." Legea vine mai întâi, ca şi acul şi trage aţa Evangheliei după ea; de aceea, predicaţi despre păcat, neprihănire şi judecata viitoare. Explicaţi adesea cuvinte cum sunt cele din Ps.51: arătaţi faptul că Dumnezeu cere ca adevărul să locuiască în interiorul nostru şi că este absolut necesară curăţirea cu sângele jertfit. Ţintiţi la inimă. Examinaţi rana şi atingeţi chiar „carnea vie" a sufletului. Nu evitaţi subiectele cele mai dure, pentru că oamenii trebuie să fie răniţi înainte să poată fi vindecaţi, şi ucişi înainte să poată fi înviaţi. Nici un om nu va îmbrăca vreodată haina neprihănirii lui Cristos, până nu este dezbrăcat de frunzele lui de smochin, şi nici nu se va spăla în izvorul îndurării până nu-şi recunoaşte ticăloşia. De aceea, fraţilor, nu trebuie să încetăm a proclama Legea, cerinţele ei, ameninţările ei şi încălcările repetate ale ei de către păcătoşi.

învăţaţi-ipe oameni despre depravarea naturii omeneşti. Ajutaţi-i să înţeleagă că păcatul nu este un accident, ci rezultatul real al corupţiei inimilor lor. Predicaţi învăţătura depravării naturale a omului. Acesta este un adevăr demodat, pentru că, în zilele noastre, sunt de găsit în special predicatori care sunt adepţii ideii de „demnitate a naturii omeneşti".

Se face, uneori aluzie la „starea decăzută a omului" — aceasta este expresia - dar corupţia firii noastre şi temele înrudite sunt evitate cu grijă: etiopienii sunt informaţi că îşi pot albi pielea şi se speră că leoparzii îşi pot scoate petele. Fraţilor, să nu cădeţi în această greşeală, sau, dacă o faceţi, puteţi să fiţi siguri că prea puţine convertiri se vor produce. Calea de a-i conduce pe oameni la Isus nu este aceea de a profeţi lucruri plăcute şi de a atenua răul stării noastre pierdute.

Fraţilor, *necesitatea lucrărilor divine ale Duhului Sfânt* va fi ceva firesc pentru învăţătura *de altădată,* pentru că nevoia imperioasă cere intervenţia divină. Oamenilor trebuie să li se spună că sunt morţi, şi că numai Duhul Sfânt îi poate trezi la viaţă; că Duhul lucrează după buna Lui plăcere şi că nici un om nu poate cere intervenţia Lui şi nu merită ajutorul Lui. Aceasta este considerată o învăţătură foarte tristă şi, pe drept cuvânt, dar oamenii trebuie să fie descurajaţi atunci când caută mântuirea într-un mod greşit. A-i face să fie dezgustaţi de îngâmfare şi

propriile lor abilităţi reprezintă un mare ajutor pentru a-i determina să privească în afara Eului lor, la altul, adică la Domnul Isus. Doctrina predestinării şi alte adevăruri importante, care susţin că mântuirea nu se obţine decât

prin har şi că nu este dreptul creaturii, ci darul unui Dumnezeu suveran, sunt toate destinate scoaterii mândriei din om şi, astfel, pregătirii lui în vederea primirii îndurării lui Dumnezeu. De asemenea, trebuie să proclamăm înaintea ascultătorilor noştri dreptatea lui Dumnezeu şi *siguranţa că fiecare greşeală va fi pedepsită.* Este nevoie adeseori de

„a expune înaintea lor, în imagini înfricoşate, Măreţia acelei zile înfricoşătoare, Când Cristos va veni pe nori".

Faceţi să răsune în urechile lor învăţătura celei de a doua veniri a Domnului, nu ca pe o curiozitate a profeţiei, ci ca pe un fapt practic, solemn, nste inutil să-L prezinţi pe Domnul nostru în toată bravura răsunătoare a unei împărăţii pământeşti, după exemplul fratelui care crede într-un iudaism reînviat: trebuie să predicăm despre Domnul că El vine să judece lumea cu dreptate, să adune naţiunile la judecata Sa şi să le despartă, aşa cum păstorul separă oile de capre. Pavel a predicat despre neprihănire, cumpătare şi judecata viitoare şi 1-a făcut pe Felix să tremure: aceste teme sunt la fel de eficiente şi acum. Noi , jefuim" Evanghelia de puterea ei dacă ignorăm ameninţările ei cu pedeapsa. Mă tem că părerile noi în legătură cu distrugerea totală şi mântuirea universală, care au pătruns în Biserică în aceste zile din urmă, i-au făcut pe mulţi pre licatori să ezite să vorbească despre judecata viitoare şi consecinţele ei şi, prin urmare, terorile Domnului au avut o influenţă redusă fie asupra predicatorilor, fie asupra ascultătorilor. Dacă aşa stau lucrurile, nu poţi regreta prea mult; pentru că un mijloc mare de convertire este lăsat, astfel, nefolosit.

Preaiubiţi fraţi, mai presus de toate, trebuie să fim clari în ceea ce priveşte marea doctrină mântuitoare a *ispăşirii;* trebuie să predicăm despre o jertfă înlocuitoare valabilă, adevărată, şi să proclamăm iertarea ca rezultat al acesteia. Punctele de vedere neclare, în legătură cu sângele ispăşitor, sunt dăunătoare în cel mai înalt grad; sufletele sunt ţinute într-o sclavie inutilă şi sfinţii sunt jefuiţi de siguranţa că *,J)umnezeu L-a făcutpăcatpentru noi, pe El, care n-a cunoscut nici un păcat, pentru ca noi să fim neprihănirea lui Dumnezeu în El".* Trebuie să predicăm jertfa înlocuitoare a lui Cristos direct şi sigur, pentru că, dacă este vreo învăţătură clară în Scriptură, atunci este aceasta: *„Pedeapsa, care ne dă pacea, a căzut peste El şi prin rănile Lui suntem tămăduiţi". ,JE1, El însuşi, a purtat păcatele noastre în trupul Său pe lemn ".* Acest adevăr linişteşte conştiinţa prin faptul că arată cum poate fi Dumnezeu drept şi totodată să-1 îndreptăţească pe cel ce crede în Fiul Sau. Aceasta este marea plasă a pescarului Evangheliei: că peştii sunt dirijaţi în direcţia cea bună prin alte adevăruri, dar aceasta este însăşi plasa.

Dacă vrem ca oamenii să fie mântuiţi, trebuie să predicăm *justificarea prin credinţă* în termenii cei mai clari, ca fiind metoda prin care jertfa de pe Golgota devine reală în experienţa sufletului. Dacă suntem mântuiţi prin lucrarea înlocuitoare a lui Cristos, nu ni se cere să avem vreun merit, ci ceea ce trebuie să facă oamenii nu este decât să accepte, printr-o credinţă simplă, ceea ce Cristos a făcut deja. Este încântător să insişti asupra măreţului adevăr, conform căruia *„Acest Om, după ce a adm o jertfă pentru păcate S-a aşezat pentru totdeauna, la dreapta lui Dumnezeu".* O, ce privelişte glorioasă!: Cristos şezând pe loc de onoare, pentru că Şi-a terminat lucrarea. Sufletul poate să se odihnească bine într-o lucrare atât de evident completă.

Justificarea prin credinţă nu trebuie să fie niciodată făcută obscură - şi, totuşi, nu sunt toţi edificaţi cu privire la ea. Am auzit odată o predică după versetul: *„Cei ce seamănă cu lacrimi, vor secera cu cântări de veselie,"* interpretat astfel:„Fiţi buni, fiţi foarte buni şi, deşi va trebui să suferiţi în consecinţă, Dumnezeu vă va răsplăti la sfârşit". Fără îndoială că predicatorul credea în justificarea prin credinţă, dar el a predicat, foarte foarte distinct, tocmai învăţătura opusă. Mulţi procedează astfel când li se adresează copiilor şi am observat că ei le vorbesc

micuţilor, în general, despre *dragostea faţă de Isus* şi nu despre credinţa în El. Aceasta probabil că lasă o impresie greşită asupra minţilor tinere şi le îndepărtează de calea cea adevărată a păcii.
Predicaţi cu seriozitate *despre dragostea lui Dumnezeu în Isus Cristos* şi aduceţi mărire îndurării îmbelşugate a Domnului, dar întotdeauna s-o faceţi în conexiune cu dreptatea Lui. Nu preamăriţi singurul atribut al iubirii după metoda care este urmată în general, ci priviţi dragostea în sensul teologic superior, în care, ca un cerc aurit, ea înglobează toate atributele divine; pentru că Dumnezeu n-ar fi iubit, dacă El n-ar fi drept şi n-ar urî orice lucru nesfânt. Să nu preamăriţi niciodată un atribut pe socoteala altuia. Faceţi ca îndurarea nemărginită să fie privită într-o calmă concordanţă cu dreptatea aspră şi cu suveranitatea nelimitată. Adevăratul caracter al lui Dumnezeu este potrivit pentru a-1 înfiora, a-1 impresiona şi a-1 umili pe păcătos: luaţi seama să nu-L prezentaţi într-o lumină falsă pe Domnul nostru!
Toate aceste adevăruri şi altele, care completează sistemul evanghelic, sunt calculate pentru scopul de a-i conduce pe oameni la credinţă; de aceea, faceţi din ele tema principală a învăţăturii dumneavoastră.
în al doilea rând, dacă suntem foarte neliniştiţi din cauza dorinţei de a vedea sufletele mântuite, trebuie nu numai să predicăm adevărurile care pot conduce la realizarea acestui scop, ci şi *să folosim procedee de dirijarea acelor adevăruri care pot conduce într-acolo.* întrebaţi care sunt acestea? In primul rând, trebuie să faceţi mult în ceea ce priveşte *instruirea.* Păcătoşii nu sunt mântuiţi *în* întuneric, ci *din* el: „Ca sufletul să fie fără cunoştinţă, nu este un lucru bun". Oamenii trebuie să fie învăţaţi în ceea ce îi priveşte pe ei înşişi, păcatele lor şi căderea lor; despre Mântuitorul lor, despre răscumpărare, naşterea din nou ş.a.m.d. Multe suflete trezite ar accepta cu bucurie calea de mântuire a lui Dumnezeu dacă ar

cunoaşte-o; ele sunt înrudite cu acelea, despre care apostolul spune: *„Şi acum, fraţilor, ştiu că din neştiinţă aţi făcut aşa..."* Dacă îi veţi învăţa pe oameni, Dumnezeu îi va mântui. Oare nu este scris: *„JDescoperirea cuvintelor Tale dă lumină?"* Dacă Duhul lui Dumnezeu binecuvântează învăţătura dumneavoastră, ei vor vedea cât de mult au greşit şi vor fi conduşi la pocăinţă şi credinţă. Nu pun preţ pe acea predică, ce constă, în principal, în ţipete: „Credeţi! credeţi! credeţi!" în condiţii normale, sunteţi obligaţi să le spuneţi bieţilor oameni ce trebuie să creadă. Trebuie să existe învăţătură - altfel, îndemnul de a crede este, evident, ridicol şi va fi probabil, nereuşit în practică. Mă tem că unii din fraţii noştri legalişti au prejudecăţi în ceea ce priveşte invitaţiile directe ale Evangheliei din cauză că au auzit prelegeri grosolane, „nedigerate" ale vorbitorilor renascentişti care-şi pun prea puţin capul la contribuţie. Cea mai bună metodă de a le predica păcătoşilor despre Cristos, este a-L predica pe Cristos păcătoşilor. îndemnurile, rugăminţile fierbinţi şi implorările, dacă nu sunt însoţite de o învăţătură solidă, n-au alt efect decât cel al arderii prafului de puşcă fără a împuşca. Puteţi striga, plânge şi insista, dar tot nu-i puteţi face pe oameni să creadă ceea ce n-au auzit sau să primească un adevăr care nu li s-a spus niciodată. „Pentru că predicatorul era înţelept, el totuşi i-a învăţat pe oameni cunoştinţa".
în timp ce îi învăţaţi, este înţelept *să faceţi apel la înţelegere.* Religia adevărată este la fel de logică pe cât este de emoţională. Nu sunt un admirator al punctelor de vedere originale ale domnului Finney, dar n-am nici o îndoială asupra faptului că el a fost folositor pentru mulţi şi puterea lui constă în folosirea argumentelor clare. Mulţi, care îi cunoşteau reputaţia, au fost foa te dezamăgiţi când l-au auzit prima dată, pentru că el a folosit câteva frumuseţi ale limba-jului şi a fost calm şi rezervat ca o carte a lui Euclid; dar el a fost perfect adaptat la o anumită categorie de ascultători, care au fost convinşi şi condamnaţi prin argumentarea lui puternică. Oare n-ar trebui avute în vedere persoanele a căror minte este înclinată spre argumentare? Noi trebuie să ne facem totul tuturor oamenilor, iar pentru persoanele cerebrale să recurgem la argumente solide şi să-i împingem într-un colţ cu deducţii clare şi concluzii necesare. N-ar trebui să utilizăm deloc o argumentare carnală dar, cât despre meditaţia, gândirea, judecata şi argumentarea curată şi cinstită, cu cât facem mai mult uz de ele, cu atât mai bine.
Categoria de oameni care cer argumente logice, este mică în comparaţie cu numărul celor care au nevoie de argumente, aduse pe calea *persuasiunii emoţionale.* Ei nu cer atât argumente cât argumentare sufletească, ceea ce este logică pusă pe foc. Trebuie să le aduci argumente la fel

cum îşi roagă o mamă fiul să n-o supere, sau cum îşi roagă o soră iubitoare fratele să se întoarcă în casa tatălui său şi să caute împăcarea; argumentele trebuie să fie accelerate în persuasiune prin căldura vie a dragostei. Logica rece are forţa.ei, dar când este adusă la incandescenţă prin afecţiune, puterea argumentului blând este remarcabilă, de neconceput. Influenţa, pe care o poate avea o minte asupra altora este enormă,
323
dar este adeseori cel mai bine întărită când mintea conducătoare a încetat să aibă putere asupra ei însăşi. Când râvna înflăcărată 1-a entuziasmat pe însuşi posesorul ei, vorbirea lui devine un torent irezistibil, luând totul cu sine. Un om, care este cunoscut ca fiind sfânt şi cucernic, şi dovedit ca unul cu inimă largă şi spirit de sacrificiu, are o putere chiar în persoana lui, iar sfatul şi recomandarea lui au greutate datorită caracterului său; dar când vrea să pledeze şi să convingă, chiar până la lacrimi, influenţa lui este minunată, iar Dumnezeu Duhul Sfânt îi dă jugul slujirii lui. Fraţilor, trebuie *să stăruim.* Rugăminţile fierbinţi şi implorările trebuie să se îmbine cu învăţăturile noastre. Orice chemare, care va atinge conştiinţa şi-i va face pe oameni să se înalţe către Isus, trebuie să fie făcută încontinuu de către noi dacă vrem ca, în vreun fel, câţiva să fie mântuiţi. Am auzit uneori că anumiţi predicatori au fost condamnaţi că vorbesc despre ei înşişi atunci când stăruiesc, dar n-ar trebui să-i acordăm dezaprobării o prea mare atenţie, atâta timp cât avem un astfel de precedent cum este exemplul lui Pavel. Pentru o congregaţie care vă iubeşte este chiar foarte indicat să menţionaţi durerea care v-o pricinuieşte faptul că mulţi nu sunt mântuiţi, precum şi dorinţa dumneavoastră fierbinte şi rugăciunea stăruitoare ca ei să fie mântuiţi. Procedaţi corect atunci când menţionaţi propria experienţă care v-a permis gustarea bunătăţii lui Dumnezeu în Isus Cristos, şi-i rugaţi pe oameni să vină să guste şi ei. Nu trebuie să fim abstracţi sau simpli funcţionari pentru oamenii noştri, ci trebuie să insistam ca nişte oameni ce suntem, carne şi oase adevărate, dacă vrem să-i vedem convertiţi. Când poţi să te dai pe tine însuţi exemplu viu a ceea ce a făcut harul, dovada este prea puternică pentru a fi reţinută prin teama de a fi acuzat de egocentrism.
De asemenea, câteodată trebuie să schimbăm tonul. în loc de instruire, argumentare şi persuasiune, trebuie să trecem la *ameninţare* şi să prezentăm mânia lui Dumnezeu asupra sufletelor nepocăite. Trebuie să dăm vălul la o parte şi să-i lăsăm să vadă viitorul. Arătaţi-le pericolul şi avertizaţi-i de mânia viitoare, arătându-le cum să scape de ea. Acestea fiind tăcute, trebuie să ne întoarcem la *invitaţie* şi să expunem înaintea minţilor trezite proviziile bogate de har infinit, care le sunt oferite gratuit oamenilor. Trebuie să lansăm invitaţia în Numele Stăpânului nostru strigând *„Cine vrea, să ia apa vieţii fără plată!"* Nu vă lăsaţi opriţi de la aceasta de către acei teologi ultra-calvinişti care spun: „Poţi să-i înveţi şi să-i avertizezi pe cei păcătoşi, dar nu trebuie să-i inviţi sau să-i implori". Şi de ce nu? „Pentru că ei sunt păcătoşi morţi; de aceea este absurd să-i inviţi, de vreme ce ei nu pot să vină". Atunci, de ce putem să-i avertizăm sau să-i învăţăm? Argumentul este atât de puternic dacă este puternic într-adevăr, încât mătură toate modurile de chemare a păcătoşilor; sunt logici numai cei care, după ce le-au predicat sfinţilor, se aşază şi spun: „Alegerea a obţinut-o el, iar restul erau orbiţi". Atunci, de pe ce poziţie trebuie să ne adresăm celor necredincioşi? Dacă trebuie doar să implorăm să facă lucrurile pe care le pot face şi fără ajutorul Duhului lui Dumnezeu, suntem reduşi la simpli moralişti.
324
Dacă este absurd să-1 implorăm pe păcătosul mort să creadă şi să trăiască, este la fel de inutil să-1 implorăm să-şi vadă starea şi să reflecteze asupra destinului său păcătos. într-adevăr, ar fi cu totul inutil, (nu-i aşa?) să spunem că predicarea adevărată este un act al credinţei şi îi aparţine Duhului Sfânt ca metodă prin care se produc minunile spirituale. Dacă am fi de capul nostru, neaşteptând intervenţia divină, ar fi înţelept să ne menţinem în limitele raţiunii şi să-i convingem pe oameni să facă numai ce sunt capabili să facă. Atunci ar trebui să-1 rugăm pe cel în viaţă să trăiască, să-1 îndemnăm pe văzător să vadă şi să-1 convingem pe cel dispus să vrea. Sarcina va fi atât de uşoară încât va părea chiar de prisos; cu siguranţă, nu va fi nevoie de vreo chemare deosebită a Duhului Sfânt pentru o sarcină atât de simplă. Dar, fraţilor, unde este puterea măreaţă şi biruinţa credinţei dacă predicarea noastră este atât şi nimic mai mult? Care dintre fiii oamenilor va considera că este o mare vocaţie faptul că va fi trimis într-o

sinagogă, pentru a-i spune unui om perfect sănătos: „Ridică-te şi umblă" sau unuia cu membrele sănătoase: „întinde-ţi mâna"? El este un biet Ezechiel a cărui cea mai mare realizare este să strige: „Suflete vii, trăiţi....".
Aşezaţi aceste două metode una lângă alta, pentru a avea un rezultat practic, şi se va vedea că cei care nu-i sfătuiesc pe păcătoşi sunt rareori mari câştigători de suflete, dar ei îşi menţin bisericile cu convertiţi din alte sisteme. Chiar i-am auzit spunând: „O, da, metodiştii şi renascentiştii lovesc gardul, dar noi vom prinde multe păsări". Dacă aş fi nutrit un gând atât de deplorabil, mi-ar fi fost rubine să-1 exprim. Un sistem care nu poate să atingă lumea din afară, dar care trebuie să lase lucrarea de trezire şi de convertire pe umerii altora, pe care-i judecă şi-i consideră lipsiţi de înţelepciune, îşi scrie propria condamnare.
Din nou, fraţilor, dacă vrem ca sufletele să fie mântuite, trebuie să fim înţelepţi în ceea ce priveşte *vremea* în care să ne adresăm celor neconvertiţi. Pe seama acestui subiect se cheltuieşte prea puţină judecată sănătoasă. Pentru anumiţi predicatori există un timp stabilit pentru a le vorbi păcătoşilor, şi acesta vine atât de regulat ca ceasul amiezii. Câteva fărâmituri ale petrecerii sunt aruncate câinilor sub masă la sfârşitul discursului şi aceştia le tratează aşa cum sunt ei înşişi trataţi, şi anume, cu o indiferenţă bine crescută. De ce cuvântul de avertizare trebuie să fie spus întotdeauna în finalul discursului, când probabilitatea ca ascultătorii să fie obosiţi este cea mai mare? De ce să le daţi oamenilor preaviz să-şi îmbrace armura de protecţie, pentru a fi pregătiţi să pareze atacul dumneavoastră? Când le este suscitat interesul şi sunt cel mai puţin în defensivă, lăsaţi să zboare o săgeată înspre cei nepăsători şi metoda va fi, în mod frecvent, mai eficientă decât o întreagă ploaie de săgeţi aruncată asupra lor într-un moment în care ei sunt împachetaţi în armura de rezistenţă. Surpriza reprezintă un ele-ment-cheie pentru câştigarea atenţiei şi pentru fixarea în memorie a unei remarci, iar momentele în care să ne adresăm celor nepăsători ar trebui alese ţinând seama de acest fapt. Ar fi foarte bine - ca o regulă generală - să urmăriţi edificarea sfinţilor în discursul de dimineaţă, dar ar fi înţelept să-1 variaţi şi

să-1 lăsaţi pe cel neconvertit să aibă uneori, lucrarea principală de a vă pregăti şi cel mai bun serviciu al zilei.
Să nu încheiaţi nici măcar un serviciu divin fără să vă adresaţi păcătoşilor nemântuiţi, dar, în acelaşi timp, fixaţi-vă momente în care să lansaţi un atac hotărât şi continuu asupra lor şi acţionaţi în acest conflict cu tot sufletul. în astfel de ocazii, ţintiţi în mod distinct la convertire imediată; străduiţi-vă să îndepărtaţi prejudecăţile, să soluţionaţi îndoielile, să cuceriţi obiecţiile şi să-1 scoateţi pe păcătos imediat din ascunzătoarea lui. Adunaţi-i pe membrii Bisericii pentru o rugăciune deosebită, imploraţi-i să vorbească, în mod personal, atât cu cel preocupat, cât şi cu cel nepăsător şi dublaţi-vă eforturile în a vă adresa de la om la om. Am observat că întâlnirile pe care le-am avut la Tabernacol în februarie au avut rezultate remarcabile, întreaga lună fiind dedicată unui efort special. De obicei, iarna reprezintă recolta predicatorului, pentru că oamenii se pot aduna mai uşor în serile lungi şi sunt „cruţaţi" de exerciţiile şi de amuzamentele din aer liber. Fiţi bine pregătiţi pentru sezonul „când ies împăraţii la război".
Printre elementele importante pentru avansarea convertirii, sunt propriile dumneavoastră: ton, caracter şi spirit în predicare. Dacă predicaţi adevărul într-un stil plictisitor, monoton, Dumnezeu poate să-1 binecuvânteze, dar aproape 100%, nu o va face; în orice caz, tendinţa unui astfel de stil nu este aceea de a spori atenţia, ci de a-i pune piedici. Nu se întâmplă prea des ca păcătoşii să fie treziţi de către predicatorii care ei înşişi dorm. Este, de asemenea, de evitat stilul dur, lipsit de sensibilitate; apoi, lipsa de tandreţe reprezintă un mare cusur, datorită căruia oamenii, în loc să fie atraşi, se simt îndepărtaţi. Spiritul lui Ilie poate să surprindă, iar acolo unde acesta este extrem de intens, se poate merge departe, pregătind recepţionarea Evangheliei; dar, pentru convertirea actuală, este nevoie mai mare de spiritul lui Ioan - dragostea este forţa cuceritoare. Trebuie să-i iubim pe oameni aducându-i la Domnul Isus. O inimă generoasă este cea mai de seamă calitate a marilor predicatori, şi noi trebuie să cultivăm afecţiunile noastre în vederea atingerii acestui scop. în acelaşi timp, stilul nostru nu trebuie să degenereze în sclifoseala blândă şi siropoasă de care dau dovadă unii oameni, care îi *îndrăgesc* pe toţi pentru vecie şi care îi linguşesc pe oameni, ca şi cum ar spera că-i aduc

astfel pe calea sfinţeniei. Multe persoane sunt dezgustate şi-şi dau seama de ipocrizie atunci când îl aud pe un predicator vorbind molatec. Să fim îndrăzneţi şi direcţi şi să nu ne adresăm niciodată ascultătorilor noştri ca şi cum le-am cere un favor sau ca şi cum ei L-ar face dator pe Răscumpărătorul permiţându-I să-i mântuiască. Suntem hotărâţi să fim modeşti, dar statutul nostru de ambasadori trebuie să ne împiedice să fim servili.
Vom fi fericiţi predicând cu credinţă, aşteptând întotdeauna ca Domnul să binecuvânteze propriul Lui Cuvânt. Aceasta ne va da o încredere liniştită, care va împiedica nerăbdarea, aroganţa şi plictiseala. Dacă noi înşine ne îndoim de puterea Evangheliei, cum o putem predica cu autoritate? Simţiţi-vă favorizaţi
326
prin faptul că vi se permite să proclamaţi Vestea Bună şi bucuraţi-vă că misiunea dumneavoastră este plină de beneficii eterne pentru cei ce vă stau în faţă. De-monstraţi-le oamenilor cât bucuroşi şi încrezători v-a făcut Evanghelia, şi aceasta îi va determina să dorească să împărtăşească influenţele ei binecuvântate.
Predicaţi într-un mod foarte solemn, întrucât aveţi o sarcină foarte importantă, dar faceţi ca tema dumneavoastră să fie foarte vie şi mulţumitoare, pentru că aceasta nu-i va permite solemnităţii să se acrească de tristeţe. Fiţi atât de solemni, încât toate facultăţile dumneavoastră să fie trezite şi consacrate, şi apoi un adaos de umor nu va face decât să adauge o gravitate mai intensă predicii dumneavoastră, aşa cum lumina fulgerului face ca întunericul nopţii să fie şi mai impresionant. Predicaţi despre un subiect, concentrându-vă toate energiile asupra obiectivului pe care-1 aveţi. Nu trebuie să existe nici un fel de urmărire a ideilor fixe sau de introducere a rafinamentelor de vorbire, sau de suspiciune cu privire la lauda personală - altfel, veţi eşua. Păcătoşii sunt ageri la minte şi vor sesiza imediat chiar şi cel mai mic efort de glorificare al Eului dumneavoastră. Renunţaţi la toate, de dragul celor pe care vreţi atât de mult să-i ştiţi mântuiţi. Fiţi proşti pentru Numele lui Cristos, dacă aceasta îi va cuceri; sau fiţi învăţaţi, dacă aceasta pare a-i impresiona mai mult. Nu economisiţi nici efortul necesar studiului, nici rugăciunea în ascuns, nici zelul la amvon. Dacă oamenii consideră că sufletele lor nu merită un gând, siliţi-i să vadă că predicatorul lor are o cu totul altă părere.
Aveţi în vedere convertirile, aşteptaţi-le şi pregătiţi-vă pentru ele. Faceţi ca ascultătorii dumneavoastră ori să se predea Domnului, ori să n-aibă scuză -acesta să fie rezultatul imediat al predicii dumneavoastră actuale. Nu-i lăsaţi pe creştinii care vă înconjoară, să se întrebe când sunt salvate sufletele, ci imploraţi-i să creadă în puterea deplină a Evangheliei şi învăţaţi-i să se mire dacă proclamarea Revelaţiei lui Isus n-are drept rezultat mântuirea nimănui. Nu le permiteţi păcătoşilor să asculte predicile ca pe ceva obişnuit, şi nici să se joace cu uneltele tăioase ale Scripturii ca şi cum acestea ar fi nişte jucării; ci amintiţi-le mereu că fiecare predică reală îi lasă într-o stare mai rea, dacă nu îi face mai buni. Necredinţa lor reprezintă un păcat pe care-1 fac zi de zi, oră de oră; nu-i lăsaţi niciodată să tragă concluzia, din învăţătura pe care le-o daţi, că trebuie să fie compătimiţi pentru faptul că-L fac pe Dumnezeu mincinos, respingându-L pe Fiul Lui.
Simţind pericolul în care ei se află, nu-i lăsaţi pe păcătoşi să se odihnească în păcatele lor; ciocăniţi mereu-mereu la uşa inimilor lor; ciocăniţi ca pentru o chestiune de viaţă şi moarte. Solicitudinea, seriozitatea, nerăbdarea şi travaliul naşterii, pe care-1 suferiţi pentru ei, Dumnezeu le va binecuvânta, folosindu-le spre deşteptarea lor. Dumnezeu lucrează cu putere cu aceste instrumente. Dar agonia noastră pentru suflete trebuie să fie reală, nu falsă; de aceea, inimile noastre trebuie să fie lucrate astfel încât să fie cu adevărat în armonie cu Dum-nezeu. Cucernicia redusă înseamnă puţină putere spirituală. Predicile extrem
327
de clare şi tăioase pot fi ţinute de către oameni ale căror inimi nu sunt în ordine faţă de Domnul, dar rezultatul acestora va fi nesemnificativ. Există ceva în însuşi tonul omului care a fost cu Isus, ceva care are mai multă putere de a atinge inima decât oratoria cea mai elocventă; ţineţi minte acest lucru şi umblaţi într-o părtăşie tot mai profundă cu Dumnezeu. Veţi avea nevoie de lucrare multă în ascuns, noaptea, dacă vreţi să strângeţi multe oi pierdute ale Domnului. Numai prin rugăciune şi prin post veţi putea dobândi puterea de a-1 scoate afară chiar şi pe cel mai rău dintre diavoli. Lăsaţi-i pe oameni să spună ce vor despre suveranitatea divină: Dumnezeu leagă succesul deosebit de starea deosebită a inimii; dacă acestea lipsesc, El nu va face multe lucrări măreţe.

în afară de predica serioasă, este înţelept să folosiţi şi alte metode. Dacă vreţi să vedeţi rezultate ale predicilor dumneavoastră, trebuie să fiţi accesibili celor ce vâ cer sprijinul. O întâlnire după fiecare serviciu divin nu este dezirabilă, dar ar trebui să căutaţi şi să încercaţi să creaţi oportunităţi frecvente de a veni în contact direct cu oamenii. Este şocant gândul că există predicatori care n-au nici o metodă de a-1 satisface pe cel nerăbdător şi, dacă ei văd ici sau colo una, aceasta se datorează curajului celui care caută, şi nu seriozităţii pastorului. Chiar de la început ar trebui să stabiliţi perioade frecvente şi regulate când să-i vedeţi pe toţi cei care-L caută pe Cristos, şi ar trebui să-i invitaţi mereu-mereu pe unii să vină şi să vorbească cu dumneavoastră. în afară de aceasta, ţineţi numeroase adunări la cerere, în care toate cuvântările să aibă ca scop ajutarea celui aflat în încurcătură şi dirijarea celui nedumerit. Adăugaţi la acestea, rugăciuni frecvente pentru cei prezenţi şi mărturisiri de credinţă scurte ale celor proaspăt convertiţi, şi altele. întrucât o mărturisire făţişă a lui Cristos este menţionată mereu în legătură cu credinţa mântuitoare, ţine de înţelepciunea ta să-i determini pe credincioşii care-L urmează pe Isus noaptea să iasă în faţă şi să mărturisească supunerea faţă de El. N-ar trebui să faceţi o profesie din persuasiune, dar ar trebui să procedaţi astfel cu fiecare prilej, şi n-ar trebui să existe nici o piatră de poticnire în calea minţilor încrezătoare. Cât despre cei care nu sunt atât de avansaţi în înţelegerea botezului, le puteţi fi de cel mai mare folos dacă aveţi relaţii personale cu ei; de aceea, ar trebui să le căutaţi. îndoielile pot fi spulberate, greşelile îndreptate şi temerile risipite printr-o conversaţie de câteva minute; am cunoscut cazuri în care dezastrul în care trăia o persoană, de o viaţă, s-a sfârşit printr-o simplă explicaţie, care i-ar fi putut fi dată cu ani în urmă. Căutaţi oile pierdute, una câte una, şi, când vedeţi că gândurile dumneavoastră sunt utile pentru un singur om, nu vă drămuiţi eforturile, pentru că Domnul în pilda Sa, îl prezintă pe Păstorul cel bun aducând oile pierdute acasă nu într-o turmă, ci pe umerii Săi, bucurându-se că a realizat acest lucru.
Oricât de mult veţi lucra pentru mântuirea păcătoşilor, nu vă vor fi împlinite dorinţele, întrucât câştigarea sufletelor reprezintă o preocupare care îl cucereşte pe un om; cu cât este mai răsplătit cu întoarceri la Dumnezeu, cu atât devine mai nerăbdător să-i vadă pe mulţi născuţi din Dumnezeu. De aici, veţi descoperi
328
în curând că *aveţi nevoie de ajutor, întrucât mulţi urmează să fie aduşi înăuntru.* Plasa devine în curând prea grea pentru ca două mâini să o tragă la mal când ea este plină cu peşti; şi „ajutoarelor" dumneavoastră trebuie să li se facă semn să vă sprijinească. Duhul Sfânt face lucrări mari când o întreagă Biserică este trezită cu o energie sacră; atunci, există sute de mărturisiri în locul uneia singure şi acestea îi întăresc pe fraţi; apoi, avocaţii lui Cristos se succed unul după altul şi se completează reciproc, în timp ce rugăciunile se ridică spre cer cu forţa unei insistenţe rezultate din unire; astfel, păcătoşii sunt înconjuraţi cu un cordon de apeluri serioase şi cerul însuşi este chemat la lucru. în unele congregaţii, pare greu să fie mântuit un păcătos, pentru că, oricât bine ar putea acesta să primească de la amvon, este îngheţat de către atmosfera arctică ce-1 înconjoară. Pe de altă parte, unele Biserici fac să fie greu pentru un om să rămână neconvertit, întrucât membrii acesteia transformă, cu o râvnă sfântă, nepăsarea în nerăbdare. Ar trebui să fie ambiţia noastră, prin puterea Duhului Sfânt, să aducem întreaga Biserică într-o „condiţie" misionară bună, să o facem asemenea unui vas Leyden, încărcată până la refuz cu electricitate divină, astfel încât, orice vine în contact cu ea să-i simtă puterea. Ce poate face un singur om? Ce nu poate el să facă dacă este înconjurat de o armată de entuziaşti? Contemplaţi de la început posibilitatea de a avea o Biserică de câştigători de suflete. Nu cedaţi în faţa ideii obişnuite, conform căreia nu putem aduna decât câţiva lucrători folositori şi că restul comunităţii trebuie inevitabil să fie o masă moartă; poate să se întâmple astfel, dar nu lansaţi această noţiune; dacă nu, ea se va confirma. Ceea ce este obişnuit nu trebuie să fie universal; lucrurile mai bune sunt mai presus decât orice a fost atins până acum; înalţă-ţi scopul şi nu cruţa nici un efort pentru a-1 împlini. Trudeşte-te să strângi o Biserică vie pentru Isus, fiecare într-o activitate necontenită pentru mântuirea oamenilor. Cea mai bună predică trebuie să aibă drept scop alimentarea oştirii cu putere, rugăciunea continuă trebuie să aibă ca scop obţinerea puterii de sus, iar cel mai eroic exemplu din partea dumneavoastră trebuie să ţintească la aprinderea râvnei lor: atunci, prin binecuvântarea divină, o conducere raţională a întregii forţe nu poate eşua în a produce roadele cele mai de dorit. Care dintre dumneavoastră, poate să prindă această idee şi s-o transforme în faptă?
Este foarte înţelept şi folositor să-1 chemi, din când în când, pe un alt frate pentru a prelua conducerea serviciilor evanghelice; pentru că există unii peşti care nu vor fi prinşi în plasa ta, dar cu siguranţă vor fi prinşi de alt pescar. Vocile proaspete penetrează acolo unde sunetul obişnuit şi-a pierdut efectul, şi ele tind, de asemenea, să dea naştere unui interes mai profund în cei deja atenţi. Evangheliştii cu logică şi prudenţi îi pot împrumuta ajutorul până şi celui mai eficient pastor şi pot strânge fructe la care el n-a putut să ajungă; în orice caz, el face o pauză în continuitatea serviciilor divine obişnuite şi este puţin probabil că ele vor deveni monotone. Nu lăsaţi niciodată gelozia să vă împiedice în realizarea acestui lucru. Presupunând că altă lampă ar lumina mai puternic decât

329
a dumneavoastră, ce importanţă are acest fapt, atâta timp cât ea îi luminează pe cei cărora le vreţi binele? Spuneţi, împreună cu Moise: „Să dea Dumnezeu ca tot poporul Domnului să fie alcătuit din prooroci." Toţi slujitorii Domnului au fost profeţi". Cel ce n-are gelozie egoistă, va vedea că nici o ocazie n-o va sugera; oamenii lui pot fi bine încredinţaţi de faptul că pastorul lor este întrecut, în ce priveşte talentul, de către alţii, dar vor fi gata să afirme că el nu este întrecut de nimeni în ceea ce priveşte dragostea pentru sufletele lor. Nu este necesar, pentru un fiu iubitor, să creadă că tatăl lui este cel mai învăţat om din parohie; el îl iubeşte de dragul acestuia, nu pentru că tatăl lui este superior altora. Chemaţi, din când în când, un vecin cu o inimă caldă; folosiţi talentul său în Biserica dumneavoastră şi beneficiaţi de serviciile unor câştigători de suflete eminenţi; şi aceasta, în mâinile lui Dumnezeu, va putea desţeleni terenul care vi s-a părut pietros şi va putea aduce zile mai strălucitoare.
în fine, preaiubiţi fraţi, într-un fel sau altul munciţi din greu pentru slava lui Dumnezeu prin convertirea păcătoşilor şi să n-aveţi linişte până când nu vi s-au împlinit toate dorinţele.

Subiectul care ne stă acum în faţă este folosirea ilustraţiilor în predicile noastre. Poate vom contribui cel mai bine la realizarea scopului propus prin cercetarea unei ilustraţii în discursul actual, întrucât nu există o cale mai bună de a învăţa pe cineva arta olăritului decât făurirea unui vas. Ciudatul Thomas Fuller spune: „Motivele sunt stâlpii în producerea unei predici, dar comparaţiile sunt ferestrele care dau cea mai bună lumină". Comparaţia este fericită şi sugestivă şi noi vom clădi discursul nostru în direcţia ei.
Motivul primordial pentru care se construiesc ferestrele la o casă este, cum spune Fuller, de *a lăsa lumina să intre.* Parabolele (pildele), comparaţiile şi metaforele au acest efect; şi, de acum încolo noi le folosim pentru *a ilustra* subiectul nostru sau, cu alte cuvinte, pentru *„a-1 însenina cu lumină",* întrucât aceasta este traducerea literală a doctorului Johnson pentru cuvântul „ *a ilustra ".* Adeseori când vorbirea didactică nu reuşeşte să lumineze pe ascultătorii noştri, îi putem face să înţeleagă prin deschiderea unei ferestre şi prin introducerea plăcutei lumini a analogiei. Mântuitorul nostru, Care este Lumina lumii, a avut grijă să-Şi umple cuvântările cu comparaţii, astfel încât oamenii de rând îl ascultau cu bucurie: exemplul Lui „ştampilează" cu o înaltă autoritate practica de a ilumina învăţătura cerească cu comparaţii. Oricărui predicator al neprihănirii, ca şi lui Noe, înţelepciunea îi porunceşte: „Să faci o fereastră la corabie". Poţi construi definiţii şi explicaţii laborioase, şi totuşi să-ţi laşi ascultătorii în întuneric, neînţelegând ce vrei să le spui; dar o metaforă întru totul potrivită va clarifica sensul în mod deosebit. Fotografiile din *„TheIUustratedLondonNews"* (Ştirile londoneze ilustrate) ne dau o idee mult mai bună a scenariului pe care îl reprezintă decât ni l-ar fi putut comunica cel mai descriptiv text din presă, dar fără ilustraţii; şi este la fel cu învăţătura din Scriptură: adevărul abstract ni se înfăţişează mult mai viu când ni se dă un exemplu concret sau când însăşi doctrina este „înveşmântată" într-un limbaj figurativ. Dacă este posibil, ar trebui să existe măcar o metaforă bună în cea mai scurtă cuvântare, aşa cum Ezechiel, în vedenia Templului, a realizat că până şi pentru camerele mici existau ferestre potrivite pentru dimensiunea lor. Dacă suntem credincioşi spiritului Evangheliei, ne vom strădui să facem lucrurile clare: studiul nostru trebuie să fie simplu şi înţeles chiar şi de către cel mai puţin cultivat dintre ascultători; de aceea, haideţi
331
să expunem în faţa oamenilor multe metafore şi parabole. Cine a scris următoarele cuvinte, le-a scris cu înţelepciune: „Lumea de sub mine este o oglindă în care pot vedea lumea de deasupra. Lucrările lui Dumnezeu sunt calendarul păstorului şi alfabetul plugarului". Neavând nimic de ascuns, nu avem vreo ambiţie de a fi obscuri. Lycophron a declarat că se va spânzura de un copac dacă va găsi pe cineva care poate înţelege poezia lui, intitulată „Profeţia Casan-

drei". Din fericire, nu s-a ivit nimeni care să-1 conducă la o folosire atât de greşită a lemnului. Credem că putem găsi fraţi predicatori, care şi-ar asuma acelaşi risc în legătură cu predicile lor. încă avem printre noi persoane care sunt asemenea lui Heraclit, care a fost numit „doctorul întunecat", deoarece limbajul lui era mai presus de orice înţelegere. Anumite discursuri mistice sunt atât de dense, încât, dacă lumina ar fi admisă în ele, s-ar stinge ca o torţă în Grota del Cane; ele sunt făcute din obscurul palpabil şi din confuzia inexplicabilă, astfel încât toate speranţele de a le înţelege pot fi abandonate. Noi nu cultivăm acest stil al oratoriei. Suntem pe aceeaşi poziţie cu Joshua Shute, care a spus: „Predica aceea, care are cea mai mare claritate în ea, are cea mai mare învăţătură. Pornind de aici, un mare savant era obişnuit să spună: «Doamne, dă-mi destulă învăţătură, ca să pot predica destul de clar».
Ferestrele adaugă mult la plăcerea de a locui; la fel, *ilustraţiile fac o predică plăcută şi interesantă.* O clădire fără ferestre ar fi mai degrabă ca o închisoare decât ca o casă, pentru că ar fi întunecoasă şi nimeni nu s-ar încumeta s-o ia cu chirie; tot astfel, un discurs fără parabole este banal şi şters şi determină o oboseală amarnică a trupului. Predicatorul din Eclesiastul „a căutat să găsească cuvinte plăcute" sau, aşa cum au evreii, „cuvinte de încântare"; desigur, figurile de stil şi comparaţiile îi delectează pe ascultătorii noştri. Haideţi să nu le refuzăm sarea pildei pe carnea doctrinei. Congregaţiile ne ascultă cu plăcere când le dăm o măsură dreaptă de imagistică; atunci când li se spune o istorioară, ascultătorii se odihnesc, respiră şi îşi dau frâu liber imaginaţiei şi, astfel, se pregătesc pe ei înşişi pentru lucrarea mai aspră care le stă în faţă, anume ascultarea expunerilor noastre mai profunde. Călătorind în caleştile de clasa a 3-a în urmă cu mulţi ani prin comitatele estice, mult timp n-am avut o lampă; iar când un călător aprindea o lumânare, era plăcut să vezi cum toţi ochii se îndreptau în direcţia ei şi se bucurau de lumină. La fel este, de obicei, efectul unei comparaţii potrivite din miezul unei predici; ea luminează întregul subiect şi bucură fiecare inimă. Până şi copilaşii îşi deschid ochii şi urechile şi un zâmbet le luminează faţa când noi spunem o povestioară; pentru că şi ei se bucură de lumina care pătrunde prin ferestrele noastre. îndrăznim să spunem că, adeseori, ei vor ca predica să constea numai din ilustraţii, aşa cum un băiat voia ca prăjitura să fie făcută numai cu prune; dar acest lucru nu trebuie să se întâmple; există o cale fericită şi noi trebuie să o urmăm prin a ne face discursul plăcut auzului, dar nicidecum să devină o simplă distracţie. Nu există nici un motiv pentru care predicarea Evangheliei ar trebui să fie o operaţiune mizerabilă pentru vorbitor sau pentru ascultător. Toate predicile noastre trebuie să fie plăcute, profitabile. O casă nu trebuie să

aibă ziduri groase fără deschideri, nici un discurs nu trebuie să fie făcut din plăci solide de doctrină fără o fereastră de comparaţie sau nişte zăbrele de poezie; dacă e aşa ascultătorii ne vor părăsi şi vor prefera să stea acasă, şi să-i citească pe autorii lor preferaţi, ale căror figuri de stil pline de viaţă şi imagini vii fac mai multă plăcere minţilor lor.
Fiecare arhitect vă va spune că el priveşte ferestrele ca fiind *o oportunitate de a introduce ornamente în design -ui lui.* Un pilon poate fi masiv, dar nu poate fi plăcut dacă nu este însoţit de ferestre şi alte detalii. Palatul papilor din A vignon are o structură imensă; dar ferestrele exterioare sunt atât de puţine, încât palatul are aspectul unei închisori colorate şi nu sugerează nimic din ceea ce ar trebui să fie un palat. Predicile trebuie să fie deschise, variate, decorate şi însufleţite; şi nimic nu poate contribui mai bine la aceasta ca introducerea tipurilor, simbolurilor şi pildelor. Desigur, ornamentul nu reprezintă punctul principal care trebuie luat în calcul; dar totuşi, multe lucruri mici concură la „facerea" perfecţiunii, şi acesta este unul din ele; de aceea, nu trebuie trecut cu vederea. Când înţelepciunea şi-a zidit casa, ea şi-a tăiat cei 7 stâlpi, pentru glorie şi frumuseţe, ca şi pentru susţinerea structurii; şi, oare, orice cocioabă grosolană este suficient de bună pentru a găzdui frumuseţea sfinţeniei? Desigur, un discurs graţios nu trebuie deposedat de orice artificiu de limbaj. Noi dezaprobăm ornamentele ieftine, dar cultivăm frumuseţea adecvată a limbajului. Adevărul este fiica unui rege şi straiele ei trebuie să fie ţesute cu fire de aur; casa ei este un palat şi trebuie să fie împodobită cu „ferestre de agat şi porţi de carbuncul".
Ilustraţiile tind să însufleţească auditoriul şi să stimuleze atenţia. Ferestrele când se vor deschide, - fapt care, vai, se întâmplă cam rar în locaşurile noastre de închinare - reprezintă o mare binecuvântare prin înviorarea şi împrospătarea auditoriului cu puţin aer curat şi prin

deşteptarea bieţilor muritori, somnoroşi din cauza atmosferei stătute. O fereastră ar trebui să fie, conform numelui ei, o „uşă pentru vânt", prin care o gură de aer să-i poată vizita pe ascultători; chiar (şi) aşa, o figură originală, o imagine nobilă, o comparaţie aparte, o alegorie bogată ar trebui să le aducă ascultătorilor o briză de gând fericit, care-i va străbate ca şi respiraţia dătătoare-de-viaţă, scoţându-i din apatie şi stimulându-le creierul să primească adevărul. Cei care sunt obişnuiţi cu predicile soporifice ale unor predicatori respectabili s-ar bucura enorm dacă ar vedea entuziasmul şi desfătarea plină de viaţă cu care ascultă congregaţiile cuvântările prin care curge un curent liniştit de ilustraţii naturale şi fericite. Multe volume de discursuri, întâlnite pe rafturile prăfuite ale vânzătorilor de cărţi, sunt aride ca un deşert; dar, dacă, pe parcursul a 100 de paragrafe, întâlneşti măcar o comparaţie, ea este o oază din Sahara şi are darul de a ţine treaz sufletul cititorului. Când îţi pregăteşti discursul, gândeşte-te puţin la şoarecele de bibliotecă, care va fi sigur de porţia lui de carne, oricât de uscată este doctrina ta, dar ai milă de înfometaţii din imediata ta apropiere, care trebuie să găsească viaţă prin intermediul predicii tale, sau, dacă nu, n-o vor găsi deloc. Dacă unii dintre ascultătorii tăi dorm, se vor trezi în pierzarea veşnică, pentru că nu le-a fost dat să audă nici o voce salvatoare.

333

în timp ce pledăm astfel pentru necesitatea folosirii ilustraţiilor, să nu uităm că ele nu reprezintă forţa unei predici mai mult decât este o fereastră tăria unei case; şi, pentru acest motiv, *ele nu trebuie să fie nid prea numeroase.* Prea multe deschideri pentru lumină pot diminua serios stabilitatea unei clădiri. Am auzit predici atât de pline de metafore, încât au devenit structuri slabe, am spune aproape *nebuneşti.* Predicile nu trebuie să fie bucheţele de flori, ci lanuri de grâu. Predicile foarte frumoase sunt, în general, foarte nefolositoare. Să ţinteşti eleganţa înseamnă să „curtezi" slăbiciunea. Este posibil să ai prea mult dintr-un lucru bun: o casă din sticlă nu reprezintă cea mai confortabilă locuinţă şi, pe lângă alte calităţi contestabile, este şi foarte tentantă pentru aruncătorii cu pietre. Când un adversar critic atacă metaforele noastre, el, în general, *o face direct.* Pentru minţile amicilor noştri, imaginile sunt argumente, dar pentru adversari, ele sunt ocazii de a ne ataca; inamicul pătrunde pe fereastră. Comparaţiile sunt săbii cu două tăişuri; şi, în mod frecvent, ceea ce pare a fi o ilustraţie tăioasă şi grăitoare, poate fi denaturată şi răstălmăcită, pentru a provoca râsul pe seama ta; de aceea, nu te baza pe metaforele şi parabolele tale. Chiar şi un om mai puţin priceput se poate apăra de altul care are o minte mai ascuţită dacă reuşeşte să-1 lovească pe cel care-1 atacă cu propria lui armă să întoarcă arma atacatorului său împotriva lui. Iată un exemplu care mă preocupă şi pe care vi-1 ofer, mai ales că ţine de propria mea experienţă. Redau o parte dintr-un articol religios: „Dl. Beecher a fost cu grijă prins cu ocaua mică în *The Swordand the Trowel* «Sabia şi Mistria». în *Lectures on Preaching* «Cursuri despre Predicare», el susţine că dl. Spurgeon, «în pofida calvinismului său», a reuşit, adăugând observaţia: «cămila nu călătoreşte mai bine, şi nu mai este folositoare deloc, din cauza cocoaşei din spinare». Ilustraţia nu este prea fericită, deoarece domnul Spurgeon ripostează astfel: «Naturaliştii ne asigură că, în ochii arabilor, cocoaşa cămilei are o importanţă majoră, pentru că ei, arabii, judecă condiţia animalelor lor după mărimea, forma şi fermitatea cocoaşelor acestora. Cămila se hrăneşte din cocoaşă când traversează pustiul, astfel încât, pe măsură ce animalul călătoreşte prin pustiurile nisipoase şi suferă de foame şi lipsuri, scade în greutate; şi animalul nu face faţă unei călătorii lungi dacă cocoaşa nu şi-a recăpătat proporţiile. Calvinismul, deci, este carnea spirituală care-i dă unui om dreptul să facă o lucrare pentru Dumnezeu; şi, deşi ridiculizaţi ca o cocoaşă de către cei care nu sunt altceva decât simpli privitori, cei ce traversează potecile obositoare ale unei experienţe în pustiu îi cunosc prea bine valoarea ca să se mai despartă de calvinism, chiar dacă li s-ar putea oferi splendidele talente ale lui Beecher»".

Exemplificaţi, cu orice preţ, dar nu faceţi ca predica să constea numai din ilustraţii; altfel, ea va fi potrivită numai pentru o adunare de oameni simpli. Un volum cu ilustraţii poate fi bun pentru gravuri, dar un album cu tăieturi din ziare este destinat, de obicei, copilaşilor. Casa noastră ar trebui să fie construită cu zidăria substanţială a doctrinei, peste fundaţia adâncă a inspiraţiei; stâlpii ei ar trebui să fie din argumente biblice solide şi fiecare piatră de adevăr ar trebui cu grijă plasată la locul ei; apoi ferestrele ar trebui plasate în ordinea cuvenită,

„trei rânduri", dacă vrem să avem „lumină din lumină", ca şi casa din pădurea Libanului. Dar o casă nu este verticală de dragul ferestrelor, şi nici predica nu trebuie aranjată în vederea plasării ei într-o explicaţie favorită. O fereastră este doar o comoditate subordonată întregului design şi la fel este şi cea mai bună ilustraţie. Vom fi cu adevărat proşti dacă facem un discurs pentru a expune o metaforă, la fel de proşti ca un arhitect care ar construi o catedrală în vederea expunerii unei ferestre murdare de sticlă. Nu suntem trimişi în lume pentru a construi un Palat de Cristal, în care să prezentăm lucrări de artă şi dichisuri de modă; ci, ca nişte constructori înţelepţi, noi trebuie să edificăm o casă spirituală, un templu divin. Construcţia noastră este menită să dureze şi este destinată folosinţei zilnice şi, deci, nu trebuie să fie toată cristal şi culoare. Ne pierdem definitiv drumul, ca slujitori ai Evangheliei, dacă ţintim la strălucire exterioară şi podoabe.
Este imposibil să prezinţi o regulă de genul: cât de multe „podoabe" ar trebui să conţină fiecare discurs - fiecare om trebuie să judece pentru sine în această problemă. Gustul adevărat în îmbrăcăminte nu poate fi definit precis, totuşi fiecare ştie ce înseamnă; şi există un gust literar şi spiritual care ar trebui exprimat cu măsură prin figuri de stil şi simboluri în orice cuvântare publică. „NE QUID NIMIS" este o bună precauţie: nu fi prea înflăcărat să împodobeşti şi să decorezi. Unii oameni par că nu se satură niciodată de metafore: fiecare propoziţie a lor trebuie să fie o floare. Ei cutreieră marea şi pământul pentru a găsi o nouă bucată de sticlă colorată pentru ferestrele lor şi îşi sparg pereţii discursurilor pentru a lăsa să intre în ele ornamente inutile, până când „producţiile" lor seamănă mai curând cu o grotă fantastică decât cu o casă în care să locuieşti. Ei greşesc groaznic crezând că prin aceasta îşi manifestă propria lor înţelepciune sau că le aduc vreun beneficiu ascultătorilor. Aproape că aş vrea să se plătească taxa *de fereastră* dacă aceasta i-ar putea feri de abuzuri pe aceşti fraţi prea poetici. Cred că legea a prevăzut ca 8 *ferestre* să fie scutite de taxe şi cred că am putea şi noi să „scutim" vreo 8 metafore de critică; dar, dacă sunt mai multe, trebuie să se plătească din plin. Florile pe masă la o sărbătoare sunt destul de bune; dar, cum nimeni nu poate trăi din buchete, ele vor deveni obiecte de ocară dacă ni se vor oferi în locul alimentelor substanţiale. Diferenţa dintre puţină sare pe friptura ta şi a fi obligat să goleşti solniţa este clară tuturor; şi am vrea ca cei care „toarnă" atât de multe simboluri, tipuri, figuri de stil şi procedee stilistice să-şi amintească faptul că greaţa în oratorie nu este mai agreabilă decât în cazul mâncării. Cumpătarea echivalează cu un ospăţ bun; iar prea multe lucruri drăguţe pot reprezenta un rău mai mare decât nici unul.
Este demn de reţinut faptul că tendinţa de a abunda în metafore şi ilustraţii slăbeşte pe măsură ce omul îmbătrâneşte şi devine mai înţelept. Poate că, într-o măsură, acest lucru trebuie pus pe seama scăderii imaginaţiei lor; dar, de asemenea, el are loc concomitent cu maturizarea înţelegerii lor. Unii pot folosi mai puţine figuri de stil, din necesitate, pentru că ele nu le mai vin în minte ca odinioară; dar nu este cazul întotdeauna. Eu ştiu că bărbaţii care încă posedă o

mare facilitate în imagistică găsesc că este mai puţin folositor să foloseşti acum acea capacitate decât era în tinereţea lor, pentru xă ei au la dispoziţie atenţia oamenilor şi sunt hotărâţi în mod solemn s-o satisfacă prin a le oferi o învăţătură, atât cât pot ei s-o facă de condensată. Când începi cu un om care n-a auzit Evanghelia şi pe a cărui atenţie trebuie s-o câştigi, nu poţi exagera în folosirea metaforelor şi a figurilor de stil. Domnul nostru Isus Cristos le-a folosit foarte mult într-adevăr: „nu le vorbea deloc fără pilde", pentru că ei nu erau capabili să asculte cu folos adevărul didactic pur. Este de remarcat faptul că, după ce a fost dat Duhul Sfânt, au fost folosite mai puţine parabole iar sfinţii erau instruiţi în cunoaşterea lui Dumnezeu într-un mod mai direct, mai simplu. Când Pavel le vorbeşte sau le scrie Bisericilor, el foloseşte doar câteva parabole, pentru că li se adresa celor avansaţi în har şi dornici să înveţe. Pe măsură ce creştinii s-au adâncit în lucrurile spirituale, stilul învăţătorilor lor a devenit mai puţin figurat şi mai evident doctrinal. Rareori vedem gravuri la clasicii Colegiului; ele le sunt rezervate abecedarelor din şcolile de fete. Aceasta ar trebui să ne înveţe înţelepciunea şi să ne sugereze că noi nu trebuie să fim constrânşi de nici o regulă dură şi trainică, ci ar trebui să folosim orice metodă eficientă de instruire ţinând seama de condiţia noastră şi a celor pe care îi ucenicizăm.
Ilustraţiile ar trebui să arunce cu adevărat lumină asupra subiectului, altfel ele sunt ferestre false şi toate falsurile sunt abominabile. Când taxa pentru fereastră se mai plătea, mulţi oameni în casele de la

ţară reduceau la jumătate lumina prin tencuirea ferestrelor şi făceau ca această tencuială să arate ca geamurile, astfel încât aparenţa de fereastră încă era, deşi nici o rază de lumină nu putea pătrunde înăuntru. îmi amintesc bine de camerele întunecate din casa parohială a bunicului meu şi de mirarea mea că oamenii trebuiau să plătească pentru lumina soarelui. Geamurile „oarbe" sunt simboluri potrivite pentru ilustraţiile care nu prezintă nimic şi care au nevoie să se explice pe ele însele.
Grandilocvenţa nu este nicăieri atât de evidentă ca în figurile ei de stil; acolo, ea se amuză într-un adevărat carnaval al bombasticului. Putem cita câteva specimene de „vulturism împrăştiat" şi de „nonsens magnific", dar unul singur poate fi suficient ca mostră a unei forme de exprimare care este mai des întâlnită de-a lungul apei decât în aceste regiuni aride. Nu vom menţiona numele autorului, dar extrasul este dat cuvânt cu cuvânt şi este luat dintr-o predică cu tema „A muri este un câştig". Tânărul predicator poate să mediteze şi să se mire, dar nu să-1 imite pe autor. Redăm întregul pasaj de dragul păsării-fregată şi a scării de granit-porfir-iaspis.
„Există o pasăre, numită de marinari «pasărea-fregată», având obiceiuri stranii şi o putere ciudată. Oamenii o pot vedea în toate regiunile, dar ochiul omenesc încă n-a văzut-o aproape de pământ. Cu aripi foarte mari, pe care le poartă în înălţimi, ea zboară lin. Oamenii din nordul îndepărtat o văd la miezul nopţii mişcându-se prin văpăile aurorei, zburând cu aripi ferme prin acele flăcări groaznice, luând culoarea valurilor de lumină care se umflă şi se înalţă în jurul ei. Oamenii de la tropice o văd în canicula după-amiezilor, cu penajul ei înroşit de razele feroce care se umflă şi lovesc împrejurul ei.

în mijlocul fervoarei lor ardente, ea pluteşte maiestuos, neobosit. N-a fost văzută niciodată abătându-se de la linia ei semeaţă şi făcând vreo mişcare laterală. Pentru mulţi, ea este un mit; pentru toţi, ea este un mister. Unde este locaşul ei? *(O întrebare foarte potrivită! Să mai adăugăm una: Cine îl va pune sare pe coadă?)*
„Unde se odihneşte ea? Unde a fost ea zămislită? Nimeni nu ştie. Se ştie doar că, peste nori, peste furtună, deasupra tumultului curenţilor transversali, această pasăre a cerului (haideţi s-o numim astfel) cu aripi independente care dispreţuiesc să lovească aerul pe care se odihnesc, ea se mişcă grandios. *(Ce idee măreaţă! O altă pasăre zboară fără a-şi mişca aripile, dispreţuind să lovească aerul; ea o poate face tot atât de bine, pentru că loveşte toată creaţia).* Aceasta va fi speranţa mea. La ambi poli ai vieţii, mai presus de norii supărării şi de furtunile care se abat peste mine, cu aripi semeţe şi neobosite, dispreţuind pământul, ea va zbura. Niciodată nu se va abate de la linia ei sublimă de zbor. Ea va fi văzută în dimineaţa vieţii mele, în căldura după-amiezelor..., când umbrele se ivesc iar soarele meu va apune - ca să folosesc modul vostru de exprimare; folosindu-1 pe al meu, când umbrele dispar, soarele meu va apărea, ce va mai rămâne de văzut din mine va fi această speranţă de câştig prin moarte, atunci când ea porneşte cu aripa-i fermă şi dispare în lumina veşnică.
„Simt, prieteni, că nici o predică de a mea nu vă va ridica la acest piedestal de granit cioplit, pe care trebuie să stea evlavia impresionantă. *(Foarte corect: un îndemn nu poate ridica foarte bine un corp pe un piedestal; e nevoie de o mână sau de un picior pentru a realiza acest lucru. Dar ce este cucern reia monumentală?).* Numai prin analiză, prin meditaţie, prin gândul care cug tă noaptea la adevărurile măreţe ale Scripturii şi prin zăbrelele deschise - sau, mai bine, mai jos de impozanta catedrală - se apleacă în rugăciune şi stă de vorbă cu *posibilităţile* de dincolo de această viaţă, precum şi cu tronurile libere aştep-tându-şi ocupanţii. Numai în acest fel şi în altele, sugerate de către Duhul Sfânt minţilor pregătite să le primească, voi sau oricine altcineva vă veţi ridica odată la nivelul emoţiei care a dictat textul. Unde este Pavel astăzi? Unde stă el, cine - din închisoarea din Roma - ne-a trimis „zicala" lui nemuritoare? Există vreunul din noi care a verificat afirmaţia că „a muri este un câştig"? Nici unul. *(Ce întrebare sigură! Cine a murit, dintre noi?),* Noi ştim că el este în glorie. El se mişcă în spaţiile măreţe în care nici măcar zeii nu sunt stresaţi. *(Elocvent sau blasfemiator)* După toate luptele lui, el a intrat în odihnă. Totuşi, ce a primit el şi să nu fie rezervat şi pentru noi? Ce are el şi să nu-i fi fost dăruit? Şi Dumnezeul lui nu este al meu şi al vostru? Tatăl ceresc va fi părtinitor în a ne hrăni? Va face El discriminare, căutând la faţa omului, chiar la propria-I masă? Pietatea nu poate accepta niciodată în mintea ei această suspiciune groaznică. Tatăl nostru îşi hrăneşte copiii la fel; şi veşmintele pe care le poartă ei sunt dintr-un material împărătesc, chiar din neprihănirea Lui. Ei strălucesc ca nişte Sori uniţi prin acţiunea unei mişcări sublime. Ridicaţi-vă, deci, prietenii mei, voi, oameni ai dragostei Lui; ridicaţi-vă şi urcaţi cu mine măreaţa scară ale cărei trepte se

schimbă din granit în porfir şi din porfir în iaspis pe măsură ce ne înălţăm, până când picioarele noastre, pure ca şi ea însăşi, vor călca pe marea de cristal, care curge prin faţa tronului într-o neasemuită puritate." *(Sus pe scări către mare! Sus trei rânduri de scări, de asemenea! Sublimă idee, sau, cel puţin, un pas din ea).*
Acest fragment de oratorie bombastică aruncă lumină asupra nimicului, şi nici măcar la cel mai redus nivel nu ne lasă să înţelegem motivul pentru care „a muri este un câştig". Obiectivul limbajului de acest

gen nu este să-1 instruiască pe ascultător, ci să-1 orbească şi, dacă e posibil, să-1 impresioneze cu ideea că predicatorul lui este un orator minunat. Cel care foloseşte frazele sforăitoare de orice natură merită să fie exclus de la amvon pentru tot restul vieţii lui. Fie ca figurile dumneavoastră de stil să reprezinte şi să explice cu adevărat ceea ce vreţi să spuneţi - altfel, cuvintele dumneavoastră nu sunt altceva decât nişte idoli muţi, care n-au ce să caute în Casa Domnului.
Este bine să observăm că *ilustraţiile nu trebuie să fie prea proeminente* sau, continuând figura de stil, nu trebuie să fie ferestre pictate care să atragă privirile spre ele în loc să lase să pătrundă prin ele lumina cea clară a zilei. Nu pronunţ nici o sentinţă asupra ferestrelor împodobite cu „sticlă de culori variate, care străluceşte ca pajiştile împodobite cu florile primăverii", ci eu nu fac decât să privesc la ilustraţia mea. Menirea figurilor noastre de stil nu este atât de mult aceea de a fi văzute, cât mai ales de a lăsa să se vadă prin ele. Dacă îndepărtezi atenţia ascultătorului de la subiect prin încântarea admiraţiei lui cu propria-ţi pricepere în imagistică, faci mai mult rău decât bine. Am văzut, într-una din expoziţiile noastre, portretul unui rege; dar artistul 1-a înconjurat pe suveran cu un umbrar de flori pictat atât de minunat, încât privirile tuturor erau distrase de la figura regelui. Toate resursele artistice ale pictorului fuseseră irosite în accesorii, iar rezultatul a fost acela că portretul, care ar fi trebuit să fie totul, a alunecat pe un plan secundar. Aceasta a fost, cu siguranţă, o eroare în pictura portretistică, chiar dacă ea ar putea constitui un succes în artă. Noi trebuie să li-L expunem oamenilor pe Cristos, „crucificat în mijlocul lor", şi cel mai încântător simbol sau cea mai încântătoare imagine care sustrage atenţia de la subiectul nostru divin trebuie să fie abandonate în mod conştient. Isus trebuie să fie începutul şi sfârşitul tuturor discursurilor; pildele şi poezia trebuie să stea la picioarele Lui, iar elocvenţa trebuie să îl servească precum un slujitor al Lui. Sub nici o formă, vorbirea predicatorului nu trebuie să devină vreodată rivala subiectului lui; aceasta L-ar dezonora pe Cristos, nu L-ar glorifica. De aici precauţia ca ilustraţiile să nu fie prea izbitoare.
Din ultima observaţie, reiese remarca următoare: *ilustraţiile sunt la superlativ atunci când sunt naturale şi apar din subiect.* Ele trebuie să fie ca acele ferestre bine aranjate, care sunt în mod evident o parte a planului unei structuri, şi nu inserate ca nişte trucuri sau numai pentru frumuseţe. Catedrala din Milano îmi inspiră o profundă admiraţie; întotdeauna mi se pare că ea a crescut din pământ ca un copac colosal sau, mai degrabă, ca o pădure de marmură. De la bază până la punctul ei cel mai înalt, fiecare detaliu reprezintă un efect natural, o porţiune

a unui întreg bine dezvoltat, esenţial pentru ideea principală; într-adevăr, parte şi părticică din ea. Aşa ar trebui să fie o predică; introducerea, părţile componente, argumentele, aplicaţiile şi metaforele, toate ar trebui să reiasă din ea însăşi; nimic n-ar trebui să se afle în afara unei relaţii vii cu restul; să se vadă că nimic nu poate fi adăugat fără să fie o excrescenţă şi că nimic nu poate fi scos fără a produce pagube. Ar trebui să existe flori în predică, dar majoritatea ar trebui să fie florile pământului - nu flori drăgălaşe exotice, importate, evident importate cu multă grijă, dintr-un ţinut îndepărtat, ci înmugurirea naturală a unei vieţi naturale, pentru pământul sfânt pe care stă predicatorul. Figurile de stil ar trebui să fie corespunzătoare subiectului discursului; un trandafir ar fi nelalocul lui pe un stejar, un crin răsărind dintr-un plop ar fi nenatural: totul ar trebui să fie dintr-o bucată şi să aibă o relaţie clară cu restul. în mod ocazional, poate fi lăsată *câte o mică splendoare barbară,* după maniera lui Thomas Adam şi Jeremy Taylor şi a unora dintre înţelepţii din Israel, care împodobesc adevărul cu bijuterii rare şi cu aur de Ofir, adus de departe. Totuşi, aş vrea să ştiţi ceea ce spune dr. Hamilton despre Taylor, întrucât aceasta reprezintă un avertisment pentru cei care ţintesc la captarea atenţiei mulţimii: „Gândurile, epitetele, incidentele, imaginile s-au adunat cu o dărnicie de nestăpânit şi erau atât de minunate şi de profunde, încât a fost greu să-1 alunge pe oricare din ele. Şi, astfel, el a încercat să găsească un loc şi o folosinţă pentru toate - pentru „florile şi aripile fluturilor", ca şi pentru „grâu"; - şi, dacă el n-a putut produce legături ale lanţului lui logic din „micuţele inele de viţă-de-vie" şi din „buclele unui copil înţărcat", cel puţin a putut să-şi decoreze subiectul cu podoabe splendide. Pasajele din iub'ţii Austin şi Crisostom şi nu mai puţin din iubiţii Seneca şi Plutarh ştiu savanţii cum să le scuze. Veveriţa nu este mai ispitită să-şi care nuci în vizuină decât este tentat autorul să transfere pasaje frumoase din autorii lui favoriţi în propriile-i pagini. Vai! puţin ştie el despre cât de fade şi fără înţeles sunt ele pentru cei care n-au parcurs aceleaşi drumuri şi n-au împărtăşit bucuria cu care el a găsit o mare pradă. Pentru el, fiecare înveliş strălucitor recheamă povestea autumnală a pădurilor, şi crângurile şi răsăritul care inundă frunzele galbene; dar, pentru colecţia ciudată, „publicul general" preferă o pungă de alune din căruciorul negustorului. Nici o ilustraţie nu este nici măcar pe jumătate grăitoare ca acelea care sunt luate din obiectele familiare. Multe flori frumoase cresc pe terenuri străine; dar dragi inimii sunt cele care înfloresc la uşa propriei noastre căsuţe.
Nu este lăudabilă alcătuirea unor puncte amănunţite când folosim figuri de stil. Cea mai bună lumină pătrunde înăuntru prin cea mai curată fereastră; prea multă vopsea îndepărtează soarele. Altarul din vechime al lui Dumnezeu trebuia să fie făcut din pământ sau din piatră necioplită, întrucât, spune

Cuvântul, *„cum îţi vei pune dalta în piatră, o vei pângări"* (Ex. 20.25). Un stil laborios, artificial, asupra căruia unealta a lăsat urme din belşug, este mai potrivit pentru procesele din curţile de justiţie sau în Forum, sau în Senat, decât în profeţiile exprimate în Numele lui Dumnezeu şi pentru gloria Lui. Pildele Domnului nostru erau la fel de simple ca şi poveştile pentru copii, şi de o frumuseţe la fel de naturală ca

339

aceea a crinilor care răsăreau în văile unde El îi învăţa pe oameni. El n-a împrumutat nici o legendă din Talmud, nici vreo povestire din Persia şi nici nu Şi-a adus simbolurile de dincolo de mare; ci El a locuit în mijlocul alor Săi şi a vorbit despre lucruri cunoscute într-un stil familiar, aşa cum n-a vorbit niciodată vreun om, şi totuşi, aşa cum ar trebui să vorbească orice om. Pildele Lui erau ca El şi ca mediul în care trăia El; şi niciodată n-au fost încordate, fantastice, pedante sau artificiale. Haideţi să-L imităm pe Domnul nostru, pentru că niciodată nu vom găsi un model mai complet sau mai potrivit generaţiei actuale. Deschizând ochii, vom descoperi o simbolistică abundentă peste tot. Aşa cum este scris, *„Cuvântul este alături de tine",* aşa este analogia acelui Cuvânt la îndemână:

„ *Toate lucrurile din jurul meu, indiferent ce sunt, întâlnite de către mine întâmplător, Au o voce şi un mesaj în ele, toate:* •

Păsările care plutesc în aer şi albinele care bâzâie; Fiarele de pe câmp sau vitele din grajd; Pomii, frunzele, papura şi iarba;

Pârâiaşul care curge;
Pasărea din aer, trecând uşor
Sau munţii care stau nemişcaţi;
Şi totuşi, acele mulţimi imuabile
Se schimbă mereu, toată ziua[1]*, ca şi visurile".*

Prea puţin este nevoie să împrumuţi din misterele obscure ale artei umane sau să te afunzi în teoriile ştiinţei; deoarece, în natură, ilustraţiile de aur se află la suprafaţă iar „cel mai pur" este ceea ce este cel mai bun şi cel mai uşor de desluşit. Putem afirma, pe bună dreptate, despre ştiinţele naturii, cu toată diversitatea lor, că *„aurul din acel ţinut este bun";* ilustraţiile furnizate de fenomenele de fiecare zi, văzute de către plugar şi căruţaş sunt cele mai bune din câte poate cuprinde pământul. O ilustraţie nu împărtăşeşte destinul unui profet, pentru că ea se bucură de multă preţuire în patria sa, şi cei care au văzut cel mai des obiectul sunt cei mai satisfăcuţi de figura de stil izvorâtă din el.

Sper că nu mai e necesar să adaug faptul că *ilustraţiile nu trebuie să fie niciodată fără importanţă sau sărăcăcioase.* Ele nu au voie să fie bombastice, dar ar trebui să fie întotdeauna cu bun gust. Pot fi familiare, şi totuşi frumoase; dar necizelate şi grosolane n-ar trebui sa fie niciodată. O casă este dezonorată dacă are ferestre murdare, împăienjenite şi mânjite, peticite cu hârtie maronie sau căptuşite cu zdrenţe: astfel de ferestre sunt însemnele unei cocioabe, nu ale unei case. Ilustraţiile noastre nu trebuie să conţină nimic care să şocheze cea mai delicată modestie. Nu ne place fereastra de la care priveşte Izabela. Ca şi

[1] Puţin modificat din *.J^ables andSong"* de Robert Lord Lytton. William Blackwood and Sons. 1874, voi. 2.

340

clopoţeii puşi la cai, cele mai luminoase expresii ale noastre trebuie să însemne sfinţenie în faţa Domnului. Putem spune şi noi, împreună cu apostolul, despre ceea ce sugerează servilitatea şi josnicia: *,^u'ci să nu fie pomenite între voi, aşa cum se cuvine unor sfinţi."* (Ef. 5.3). Toate ferestrele noastre ar trebui să se deschidă spre Ierusalim, nici una spre Sodoma. Noi ne vom culege florile întotdeauna şi numai din ţinutul lui Emanuel; şi însuşi Isus va fi aroma şi dulceaţa lor, astfel încât, atunci când El întârzie la poarta zăbrelită să se audă vorbind despre El, şi atunci El să poată spune: *„Buzele tale, iubito, strecoară miere: miere şi lapte se află sub limba ta".* Ceea ce creşte dincolo de limita purităţii şi a bunului nume nu trebuie să fie niciodată ataşat la ghirlandele noastre sau plasat printre ornamentele discursurilor noastre. Ceea ce este extrem de inteligent şi semnificativ într-o cuvântare „ciuntită" a unui orator sau într-o tiradă ieftină a unui mesager al Evangheliei va dezgusta auditoriul. A fost un timp când

am fi putut găsi mult prea multe specimene de grosolănii condamnabile, dar nu este generos să le menţionăm acum, când astfel de lucruri au căzut în dizgraţie.
Domnilor, luaţi seama ca ferestrele dumneavoastră să nu fie sparte, nici măcar crăpate: cu alte cuvinte, *păziţi-vă de metafore confuze şi ilustraţii care şchiopătează.* Lui sir Boyle Roche i se creditează unele din cele mai bune specimene de conglomerat metaforic. Să ne imaginăm că pasajul este mitic, iar el trebuie să spună: „Eu miros un şobolan; îl văd plutind în aer; îl voi înăbuşi în faşă." Gafele minore sunt destul de frecvent întâlnite în vorbirea propriilor noştri concetăţeni. Un adept înflăcărat al temperanţei a exclamat: „Domnilor, haideţi să fim ridicaţi şi hotărâţi! Să ne luăm securile pe umeri şi să desţelenim locurile pustii până când bunul vapor Temperanţă va pluti vesel pe pământ", îmi amintesc bine că, în urmă cu mulţi ani, l-am auzit pe un cleric irlandez care, foarte entuziasmat, a exclamat: „Garibaldi, domnule, este mult prea mare pentru a fi vioara a doua pentru un astfel de astru nenorocit ca Victor Emanuel". Era la o întâlnire publică şi, de aceea, eram obligaţi să ne comportăm cum se cuvine; dar ar fi fost o mare uşurare pentru sufletul nostru dacă ne-am fi putut dezlănţui într-un râs din toată inima la vederea spectacolului în care Garibaldi cântă la vioara unui astru; pentru că ne-a răsunat în urechi un anumit vers pentru copii şi ne-a încercat gravitatea cu asprime. Astfel ni se adresează, încurajator şi poetic un amic:

„înaintează oricât e de aspră cărarea, Deşi duşmanii îţi închid calea, Surd, la lătratul unui câine rău, Care ţi-ar ademeni picioarele".
în seara precedentă, un frate şi-a exprimat dorinţa ca noi toţi „să fim câştigători de suflete şi să aducem bijuteriile cumpărate cu sângele Domnului să-şi arunce coroanele la picioarele Lui." Cuvintele aveau un sunet atât de pios, încât auditoriul nu a observat starea „fracturată" a expresiei. Unul dintre ai noştri a
341
sperat ca „fiecare student să poată da glas Evangheliei cu un sunet atât de clar şi sigur, *încât orbul să poată vedea".* Poate voia să spună că ei trebuie să-şi deschidă ochii'cu uimire auzind detunătura teribilă; dar figura de stil ar fi fost mai reuşită dacă respectivul ar fi spus: „încât surdul să poată auzi". Un scriitor scoţian, referindu-se la propunerea de a folosi o orgă la serviciul divin, spune: „Nimic nu va stăvili această avalanşă de închinare libera şi păcat grosolan ca întoarcerea la Cuvântul lui Dumnezeu". „The Daily News", trecând în revistă o carte scrisă de către un eminent predicator non-conformist, s-a plâns de faptul că metaforele lui erau cam dificile, ca şi cum el ar fi vorbit despre ceva care rămăsese secret, „până când o cheie uimitor de tare a fost introdusă printre pavilioanele ascunse ale inimii părinteşti şi o smulgere violentă a îndepărtat mult ecluzele şi a eliberat fluviul". Oricum, nu-i de mirare că muritorii de rând fac gafe în vorbirea figurativă când până şi ultimul „Sanctitatea Sa infailibilă Pius al IX-lea" a spus despre domnul Gladstone că „a înaintat brusc, ca o viperă, luând cu asalt barca sfântului Petru". O viperă care ia cu asalt o barcă este prea mult pentru imaginaţia cea mai obişnuită, deşi unele minţi sunt pregătite pentru orice minune. Una dintre revistele care se consideră „crema cremelor", ne-a informat cu durere că Vicarul de Chichester fiind predicatorul ales la Oxford, St. Mary's „a sesizat ocazia de a lovi coapsele şi şoldurile ritualiştilor *cu mare volubilitate şi vivacitate."* Samson şi-a lovit inamicii printr-un măcel mare; dar limba este
flexibilă.
Aceste gafe trebuie să fie citate cu paginile: v-am dat destul pentru a vă face să vedeţi cât de uşor pot fi crăpate ulcioarele metaforei şi pot fi interpretate greşit. Cel mai bun vorbitor poate greşi ocazional, în această direcţie; nu este o problemă foarte serioasă; însă, totuşi, ca o muscă moartă, poate strica dulcea alifie. Câţiva fraţi pe care îi cunosc sunt întotdeauna „în afara rândurilor ; ei strică fiecare figură de stil pe care o ating şi, îndată ce se apropie de o metaforă, ne aşteptăm să se producă un accident. Ar fi înţelept dacă ar renunţa la toate figurile de stil până când vor şti să le folosească; pentru că este mare păcat atunci când ilustraţiile sunt atât de confuze încât întunecă sensul şi stârnesc râsul. Metaforele încâlcite sunt încâlcite, într-adevăr; haideţi să le dăm oamenilor fie nişte ilustraţii bune, fie nimic.
îmi voi încheia aici acest curs pe care l-am dorit să fie doar o introducere in subiectul meu, şi nu o tratare deplină a lui.

.
25
flN€ci>ore ţt
PB CA

în general, se acceptă faptul că predicile pot fi împodobite, în mod înţelept, cu o parte frumoasă de ilustraţii; dar anecdotele folosite în acest scop sunt, încă, privite cu o doză de scepticism de către „puritanii" amvonului. Ei se vor „coborî" până la a cita un simbol, vor binevoi să folosească imagistica poetică, dar ei nu se pot umili să spună o poveste simplă, familiară. Ei le-ar spune, probabil, în secret fraţilor mai tineri: , fiţi atenţi, să nu vă umiliţi pe voi înşivă şi slujba voastră sfântă prin repetarea anecdotelor, care sunt foarte apreciate de către oamenii de rând şi lipsiţi de cultură." Noi nu vom replica prin a-i sfătui pe toţi oamenii să abunde în folosirea povestirilor, pentru că ar trebui să aibă loc o discriminare. Este cu generozitate acceptat faptul că există stiluri de oratorie folositoare şi admirabile, care stiluri ar fi deformate printr-o povestire rustică; şi există fraţi onorabili al căror geniu nu s-ar potrivi cu modul lor de a gândi. Nu vom face aluzie la cenzură, în legătură cu acestea; dar, când avem de-a face cu alţii, care par a fi ceva, şi nu sunt ceea ce par a fi, nu suntem blânzi deloc; dimpotrivă, vreau să le frângem pompoasa măreţie. Dacă ei zâmbesc batjocoritor auzind anecdotele, noi le *zâmbim* lor şi zâmbetelor lor batjocoritoare şi le dorim mai multă judecată şi mai puţin formalism. Parada superiorităţii intelectuale şi pasiunea pentru splendorile retorice i-a împiedicat pe mulţi să predice adevărul Evangheliei în cel mai uşor mod posibil, şi anume prin analogiile cu evenimentele obişnuite. Deoarece n-au fost binevoitori faţă de oamenii modeşti, ei s-au abţinut să repete incidentele care ar fi explicat cu claritate ceea ce voiau să spună. Temându-se ca nu cumva să fie consideraţi oameni de rând, ei au pierdut ocazii de aur. Tot aşa ar fi putut şi David să refuze să arunce o piatră netedă în fruntea lui Goliat, datorită faptului că piatra provenea dintr-un pârâu obişnuit.

Din partea unor indivizi atât de „elevaţi" în ideile lor, nimic nu e mai probabil să se scurgă către masele de oameni ca o elocvenţă glacială - un râu de gheaţă. Demnitatea este cel mai sărac şi mai condamnabil argument, dacă încearcă să fie altceva decât dorinţa de a-i conduce pe mulţi la neprihănire; şi totuşi, predicatori care abia aveau suficientă demnitate adevărată pentru a se salva de la dispreţ, au exagerat „imens, ca şi înaltul Olimp" prin parada ei. Un domn tânăr, după ce a ţinut un discurs elaborat minuţios, a fost informat că cel mult 5-6 oameni din congregaţie au fost capabili să-1 înţeleagă. El a acceptat remarca aceasta

ca pe un tribut adus geniului lui; dar eu îmi permit să-1 plasez în aceeaşi clasă cu o altă persoană care era obişnuită să-şi scuture capul, în cel mai profund mod, pentru a-şi face prelegerile cât mai impresionante; şi acest fapt a avut un oarecare efect asupra spectatorilor obişnuiţi, până când o femeie creştină ageră a făcut observaţia că domnul, cu siguranţă, îşi scutura capul, dar că *nu era nimic în el.*

Cei care sunt prea rafinaţi pentru a fi simpli, trebuie să fie rafinaţi din nou. Bine a spus Luther în „Conversaţia la masă": „BJeşţejnatLsJUmLîatifilMkatflrJi care în Biserici ţintesc la lucruri înalte şi grele şi neglijează sănătatea salvatoare a bieţilor oameni neînvăţaţi, caută lauda şi onoarea proprie şi, de aceea, încearcă să le mulţumească pe una sau două persoaneimportante. *Când predic, miMM-fund adânc de tot."* Poate părea inutil să vă amintesc pasajul deseori citat din *,Xfiuniry7arson"* (Preotul de la ţară) a lui George Herbert; şi totuşi nu-1 pot omite, întrucât îmi vine atât de mult în minte: „Preotul, de asemenea, se foloseşte de judecăţile lui Dumnezeu, din timpurile străvechi, dar mai ales de cele foarte apropiate de parohia lui; pentru că oamenii sunt atenţi la asemenea discursuri şi ei cred că este de datoria lor să fie aşa când Dumnezeu este atât de aproape de ei, chiar deasupra capetelor lor. Uneori el le spune povestioare şi maxime de-ale altora, în funcţie de textul pe care-1 citeşte; pentru că oamenii ţin seama de acestea şi îşi aduc aminte de ele mai mult decât de sfaturi care, deşi serioase, mor adeseori odată cu predica - în special în cazul oamenilor de la ţară, care sunt greoi la minte şi impenetrabili şi au nevoie de un munte de foc pentru a-i aprinde - dar îşi vor aduce bine aminte povestirile şi zicalele."

Să nu uităm niciodată că însuşi marele Dumnezeu, când îi învăţa pe oameni, folosea istorii şi biografii. Biblia noastră conţine învăţături, promisiuni şi precepte; dar acestea nu sunt lăsate singure; întreaga Carte este însufleţită şi ilustrată de mărturiile minunate ale lucrurilor spuse şi făcute de Dumnezeu şi de oameni. Cel instruit de Dumnezeu, apreciază istoriile sacre şi ştie că ele conţin o plinătate şi o mare

capacitate de instruire. învăţătorii Scripturii nu pot să facă ceva mai bun decât să-şi instruiască oamenii după felul Scripturilor.
Domnul nostru Isus Cristos, marele învăţător al învăţătorilor, nu a respins folosirea asemănărilor, istorioarelor. Mie mi se pare că unele din pildele Lui erau fapte şi, prin urmare, anecdote. Povestea fiului risipitor nu putea fi o poveste arfevărată? N-au existat cazuri reale când un vrăjmaş a aruncat neghină printre grâu? Bogatul neînţelept, care a zis: „Suflete, ...veseleşte-te", n-ar fi putut reprezenta un tablou luat din viaţa de toate zilele? N-au jucat Lazăr şi bogatul nemilostiv pe scena istoriei? Desigur, povestea celor zdrobiţi de turnul din Siloam şi tragedia galileenilor *„al căror sânge Pilat 1-s amestecat cu jertfele lor"* erau chestiuni de bârfă evreiască curentă, iar Domnul nostru le-a dat o aplicaţie practică foarte utilă. Ceea ce El a făcut, noi nu trebuie să ne ruşinăm să facem. Ca să facem cu toată înţelepciunea şi prudenţa, haideţi să căutăm călăuzirea Duhului Sfânt care era peste El, în mod continuu.
Voi începe cuvântarea prezentă prin a cita exemplele unor mari predicatori, începând cu epoca Reformei şi mergând mai departe, fără vreo ordine cronologică foarte rigidă, până în zilele noastre. Exemplele sunt mai puternice
344
decât preceptele; de aceea le citez. Mai întâi, permiteţi-mi să-1 menţionez pe acel mare predicator, activ şi la o vârstă înaintată, *HughLatimer,* cel mai englez dintre toţi teologii noştri şi unul, a cărui influenţă în ţinutul nostru, a fost, indubitabil, cea mai puternică. Southey spune: „Latimer, mai mult decât oricare alt om, a promovat Reforma în predicarea lui"; şi, în aceasta, el se face ecoul celei mai importante afirmaţii a lui Ridley, care a scris din închisoare: „Cred că Domnul 1-a lăsat pe bătrânul frate Latimer să fie stegarul Lui, în veacul şi în ţara noastră, împotriva duşmanului Lui de moarte - Anticrist". Dacă ai citit una din predicile lui, probabil ai fost izbit de numărul poveştilor sale originale, presărate cu un umor familial, care are mirosul acelei ferme din Leicestershire unde el a fost educat de un tată, care era fermier, şi de o mamă, care mulgea treizeci de vaci. Fără îndoială că pe seama acestor poveşti se poate pune ruperea băncilor, datorită îmbulzelii create de oamenii veniţi să-1 audă, precum şi pe seama interesului general pe care-1 prezintă predicile lui. Cu cât mai multe astfel de predici, cu atât mai puţină teamă pentru revenirea catolicismului. Oamenii de rând l-au ascultat bucuroşi, iar anecdotele lui pline de viaţă au justificat atenţia lor înfocată. Cu greu ar putea cineva să repete câteva dintre aceste povestiri, pentru că gustul generaţiei noastre a devenit, din fericire, mai rafinat; dar unele sunt deosebit de admirabile şi instructive. Iată trei dintre ele:
Omul călugărului şi Cele 10 Porunci
„Vă voi spune acum o istorioară drăguţă despre un călugăr, pentru a vă înviora prin ea. Un călugăr cistercian a predicat de mai multe ori şi, de fiecare dată, avea aceeaşi predică, şi anume despre Cele 10 Porunci. Şi, deoarece acest călugăr predicase despre acest subiect atât de des, cineva, care mai auzise predica înainte, i-a spus servitorului călugărului că stăpânul lui era numit „Călugărul John 10 porunci"; atunci, servitorul i-a adus la cunoştinţă aceste lucruri stăpânului său şi 1-a sfătuit să predice despre alte subiecte, întrucât îl deranja să audă cum este ridiculizat stăpânul lui. Călugărul a răspuns: „Se prea poate; atunci, tu poţi enunţa foarte bine Cele 10 Porunci, întrucât le-ai auzit atât de des". Servitorul a spus: „Da, te asigur". Stăpânul a zis: „Vreau să le aud." Şi slujitorul a început: „mândria, pizma, desfrâul", enumerând păcatele de moarte în locul Celor 10 Porunci. Şi aşa se întâmplă cu mulţi care sunt plictisiţi de vechea Evanghelie; ei sunt bucuroşi să audă lucruri noi; se cred pe ei înşişi perfecţi în ceea ce priveşte lucrurile vechi, când în realitate, nu sunt mai pricepuţi decât era acel slujitor în ceea ce priveşte Cele 10 Porunci".
Sf. Antonie şi cizmarul
„Am citit o istorie drăguţă despre Sf. Antonie care, fiind în pustie, ducea o viaţă şi grea şi dreaptă, ca nimeni altul din vremea lui. însă o voce din cer i-a spus: „Antonie, tu nu eşti perfect, cum este un cizmar care locuieşte în Alexandria". Auzind acestea, Antonie s-a ridicat degrabă, şi-a luat desaga şi a mers
345
până a ajuns în Alexandria, unde 1-a găsit pe cizmar. Cizmarul a fost uimit să vadă un reverend venind în casa lui. Apoi Antonie i-a spus: „Vino şi spune-mi toată comportarea ta şi cum îţi petreci timpul." Cizmarul a spus:, J3omnule, cât despre mine, lucrări bune n-am, căci viaţa mea este simplă şi redusă - sunt doar un biet cizmar. Dimineaţa, când mă trezesc, mă rog pentru tot oraşul în care locuiesc, în special pentru toţi vecinii şi prietenii mei săraci pe care-i am. Apoi mă pun pe treabă, petrecându-mi întreaga zi cu câştigatul existenţei, şi mă păzesc de toată falsitatea, căci nu urăsc nimic aşa de mult cum urăsc făţărnicia; de aceea, când îi promit unui om ceva, îmi ţin promisiunea. Şi aşa îmi petrec timpul sărăcăcios, cu soţia şi copiii, pe care-i învăţ şi-i instruiesc, atât cât mă ajută înţelepciunea mea, să se teamă de Dumnezeu.

Acesta este rezumatul simplei mele vieţi".
„în această poveste, vedeţi cum îi iubeşte Dumnezeu pe cei care-şi urmează vocaţia şi trăiesc cinstit, fără falsitate în faptele lor. Acest Antonie a fost un om mare şi sfânt şi, cu toate acestea, cizmarul era preţuit de Dumnezeu la fel de mult ca el".
Pericolul prosperităţii
„Odată, am citit povestea unui bun episcop, care călărea şi era obosit, aflându-se departe de orice oraş; de aceea, văzând o casă drăguţă, s-a îndreptat într-acolo, fiind primit într-un mod foarte frumos şi onorabil; a fost tratat deosebit şi gazda a dat în cinstea lui un mare ospăţ; toate lucrurile erau din abundenţă. Apoi, stăpânul casei s-a lăudat cu prosperitatea lui şi i-a spus episcopului ce bogăţie are, ce onoare şi prestigiu are, ce mulţi copii buni are, ce soţie virtuoasă i-a pregătit Dumnezeu, astfel încât nimic nu-i lipseşte, n-are necazuri sau neplăceri nici înăuntru nici în afară. Acum, acest om sfânt, auzind ce stare avea acel om, şi-a chemat un slujitor, poruncindu-i să pregătească plecarea - pentru că episcopul s-a gândit că Dumnezeu nu era în casa aceea, întrucât acolo nu exista nici o ispită. Şi a plecat pe căile lui. Ei bine, după ce a parcurs două sau trei mile de drum, şi-a amintit de cartea pe care o uitase, îndată a trimis un slujitor să i-o aducă. Când s-a întors slujitorul, casa era sub apă cu tot ce era în ea. S-ar părea deci că este un lucru bun să ai ispite. Acest om s-a crezut pe sine un individ vesel, pentru că toate lucrurile îi mergeau bine. Dar el nu ştia lecţia Sf. Iacov: *Beatus quisuffert tentationem, .ferice de cel ce rabdă ispita".* Să învăţăm de aici să nu fim obositori când Dumnezeu aşază o cruce asupra noastră.
Haideţi să facem un salt de aproximativ un secol, ajungând la *Jeremy Taylor,* un alt episcop, pe care îl menţionez imediat după *Latimer,* deoarece el este în aparenţa opusul acelui predicator familiar, în timp ce, în realitate el prezintă unele asemănări cu acesta din urmă. Ambii s-au desfătat în folosirea figurilor

de stil şi a metaforelor şi s-au bucurat la fel de incidente şi povestiri. într-adevăr, unul ar fi vorbit despre John şi William, iar celălalt despre Anexagoras şi Sci-pio; dar scenele actuale reprezentau plăcerea amândurora. în această privinţă, Jeremy Taylor poate fi considerat Latimer transformat în latin. Jeremy Taylor este tot atât de bogat în aluzii clasice precum un palat regal este plin de comori rare; limbajul lui este de rang nobil, iar audienţa lui seamănă mai mult cu un auditoriu patrician decât cu o adunare populară; dar, când mergi la esenţa lucrurilor, observi că dacă Latimer este familiar, tot aşa şi Taylor povesteşte incidente care sunt *familiare pentru el,* însă căminul lui se află printre filozofii Greciei şi senatorii Romei. Acestea fiind înţelese, ne aventurăm să spunem că nimeni n-a folosit atâtea anecdote ca acest splendid poet-predicator. Biograful lui spune, pe bună dreptate: „Ar fi greu să indici o ramură de studiu sau de preocupare ştiinţifică la care nu face aluzie ocazional; sau vreun autor eminent, vechi sau modern, cu care el să nu se fi familiarizat. Nu de puţine ori se referă la poveşti obscure ale scriitorilor vechi, ca şi cum le-ar fi, în mod necesar, la fel de familiare tuturor cititorilor lui; de exemplu, el vorbeşte despre „sărmanul Attillius Aiola" şi despre „leul Libian, care a scăpat în pustie şi a ucis doi băieţi romani". în toate acestea, el este extraordinar de select şi clasic şi, de aceea l-aş introduce aici; pentru că nu există vreun motiv ca toate anecdotele noastre să fie rustice; şi noi putem să luăm din comorile antichităţii şi să-i facem pe păgâni să contribuie la înaintarea Evangheliei, aşa cum Hiram din Tir şi-a adus aportul la construirea Templului Domnului, sub conducerea lui Solomon.
Eu nu admir stilul lui Taylor în alte privinţe, iar învăţătura lui pare, uneori, semi-catolică; dar, în acest loc, n-am decât să mă ocup de el cu privire la un subiect particular, unde el este un exemplu admirabil. El împarte cu generozitate poveşti clasice aşa cum o regină asiatică se împodobeşte cu perle nenumărate. Eu extrag dintr-o singură predică următoarele ilustraţii care mi se par suficiente:
Studenţi „progresând înapoi"
,,Menedemus spunea că «băieţandrii care mergeau la Atena erau, în primul an, bărbaţi înţelepţi; în cel de-al doilea, filozofi; în cel de-al treilea, oratori, iar în cel de-al patrulea nu erau decât plebei, neînţelegând nimic altceva decât propria lor ignoranţă»".
Şi chiar aşa se întâmplă cu unii, în ceea ce priveşte religia: la început, ei sunt violenţi şi activi, însă mai târziu îşi pierd orice interes faţă de religie; ceea ce rămâne este faptul că ei devin

obosiţi curând, sunt nemulţumiţi şi se întorc în lume; stăruie în chestiuni de mândrie sau de bani; şi, în acest moment, ei înţeleg că religia lor a decăzut şi că au trecut de la entuziasmul şi absurdităţile tinereţii la răceala şi infirmităţile vârstei înaintate".
347
Omul mândru care se laudă cu umilinţa lui
„Este vorba despre o persoană înfumurată care, fiind încântată la culme că s-a vindecat (aşa credea ea) de mândrie, a strigat la soţia sa: *Cerne, Dionysia deposui fastum.* «Iată, am lăsat deoparte toată mândria»".
Diogene şi tânărul
„Odată, Diogene îl spiona pe un tânăr care ieşea dintr-o tavernă; acesta, văzând că este observat de către filozof, s-a întors înapoi, cu o oarecare tulburare, pentru a-şi apăra reputaţia de acea persoană severă, dacă era posibil. Dar Diogene i-a spus: *«quantomagisintraveris, tanto magis erisin caupona»,* adică «Cu cât mergi mai mult înapoi, cu atât eşti mai mult în locul în care te ruşinezi să fii văzut». Cel care îşi ascunde păcatul, păstrează ceea ce el consideră a fi ruşinea şi povara lui".
Nici un exemplu nu va avea influenţă mai mare asupra dumneavoastră ca cele culese printre puritani, creştini pe a căror cale este dorinţa noastră să umblăm, deşi, vai! noi mergem cu paşi mărunţi. Anumiţi puritani au folosit din abundenţă anecdote şi poveşti: *Thomas Brooks* este un remarcabil exemplu al folosirii înţelepte şi valoroase a fanteziei sfinte. îl plasez pe primul loc, pentru că-1 consider cel mai mare specialist în domeniul de care ne ocupăm acum. El are praf de aur; deoarece până şi pe marginile cărţilor sale există propoziţii extrem de preţioase şi aluzii la povestiri clasice. Stilul lui este clar şi bogat; el niciodată nu abuzează de ilustraţii aşa încât să piardă din vedere doctrina lui. Potopul de metafore nu îneacă niciodată sensul, ci îl face să plutească la suprafaţa lor. Dacă nu i-ai citit lucrările niciodată, aproape că-ţi invidiez bucuria de a pătrunde pentru prima dată în *Unsearchable Riches,* „Bogăţiile misterioase" ale Iui, de a-i încerca *Precious Remedies,* „Remediile preţioase", de a-i gusta *Apples ofGold,* „Merele de aur", de a sta de vorbă intim cu *Mute Christian,* „Creştinul tăcut" al lui şi de a savura şi alte scrieri măiestre ale lui.
Permiteţi-mi să vă ajut a vă face o oarecare idee despre valoarea lui în ceea ce priveşte anecdotele. Iată câteva dintre acestea, foarte scurte, care se află aproape pe aceeaşi pagină; dar el este atât de prolific, încât poţi alege rapid zeci de anecdote mai bune pentru tine însuţi.
Dl Welch plângând
„Un suflet, având manifestări deosebite de iubire, plânge că nu-L mai poate iubi pe Cristos. Dl Welch, un predicator din Suffolk, plângând la masă, a fost întrebat de ce plânge şi a răspuns că el nu-L mai poate iubi pe Cristos. Oamenii care-L iubesc cu adevărat pe Cristos nu se pot ridica niciodată suficient de sus în dragostea lor faţă de El; ei consideră puţină iubire a nu fi deloc iubire; iubirea mare a nu fi decât una mică; iubirea puternică a nu fi decât una slabă, iar
348
iubirea cea mai mare a fi infinit mai prejos de meritele lui Cristos, de frumuseţea şi gloria lui Cristos, de plinătatea, dulceaţa şi bunătatea lui Cristos.
Culmea suferinţei din viaţa lor este faptul că ei iubesc atât de puţin, deşi sunt iubiţi atât de mult."
Linişte supusă

„Astfel era liniştea lui Filip al Il-lea, regele Spaniei, care, atunci când «Invincibila Armada» a lui, care timp de 3 ani s-a dovedit invincibilă, a fost biruită, a ordonat oamenilor de pe tot cuprinsul Spaniei să-I aducă mulţumiri lui Dumnezeu şi sfinţilor că s-a sfârşit durerea."
Favoriţi supunându-se stăpânilor lor

„Când nobilul persan Tiribazus era pe punctul de a fi arestat, a scos sabia, încercând să opună rezistenţă, dar când i s-a spus că acţiunea este făcută în numele regelui şi şi că cei trimişi să-1 aresteze vin la porunca lui, el s-a predat bucuros. Seneca 1-a sfătuit pe prietenul său să-şi poarte nenorocirea în tăcere, pentru că el este favoritul împăratului, spunându-i că nu este

legal să se plângă atâta timp cât Cezar îi este prieten. Sfântul creştin a spus aşa: «O, sufletul meu! fii liniştit, fii tăcut; totul este în dragoste, totul este o roadă a bunăvoinţei divine»".
Sir Philip Sidney
„Un comandant creştin, rănit în luptă, în timp ce i se căuta rana şi i se scotea glonţul, în prezenţa unor persoane care-1 compătimeau, a replicat: «Deşi gem, totuşi îl binecuvântez pe Dumnezeu că nu protestez. Dumnezeu îi permite poporului Său să geamă, deşi să protesteze nu-i permite»".
Thomas Adams, puritanul nonconformist, ale cărui predici sunt pline de o forţă neînduplecată şi de un înţeles profund, n-a ezitat niciodată să introducă o povestire acolo unde simţea el că aceasta i-ar întări învăţătura. Punctul lui de plecare este întotdeauna o propoziţie din Biblie sau o întâmplare din Sf. Scriptură; şi la acestea, el lucrează cu minuţiozitate, punând în ele toate comorile minţii lui. Aşa cum spune Stowell: «Legende, anecdote, poezie clasică, bijuterii ale părinţilor şi ale altor scriitori vechi, sunt împrăştiate pe aproape fiecare pagină». Anecdotele lui sunt, de obicei, sobre şi pot fi comparate cu cele ale lui Latimer, numai că nu sunt atât de geniale; umorul lor este, în general, aspru şi caustic. Iată câteva mostre:

Soţul şi soţia cea spirituală

„Soţul i-a spus soţiei că el are doar un defect, acela de a se mânia fără motiv; aceasta i-a dat o replică spirituală, spunându-i că îl va feri de acest defect,
349
întrucât îi va da destule motive. Este prostia unora de a fi jigniţi fără cauză, iar lumea le promite că vor avea destule cauze: «în lume veţi avea necazuri»".

Servitorul la predică

„Este un lucru obişnuit ca mulţi să recomande lectura urechilor altora, dar prea puţini s-o recomande propriilor inimi. Este adevărat ceea ce relatează adevărul creştinesc vorbit: Un servitor, venind de la biserică, laudă predica înaintea stăpânului său. Acesta îl întreabă din ce text s-a predicat. Servitorul răspunde: «Păi, începuse înainte ca să intru în sală». Atunci, care a fost concluzia? El a răspuns: «Am ieşit înainte să se termine». Ce a fost la mijlocul predicii? «Am dormit atunci, într-adevăr». Mulţi se îmbulzesc să intţe în biserică, dar nu-i fac nici un loc predicii să pătrundă în ei."
Tabloul unui cal

„Cineva i-a cerut unui pictor să-i picteze *equum volitantem,* un cal trăpaş sau dansator; acesta, înţelegând greşit cuvântul, i-a pictat *equum volutantem,* un cal care se leagănă sau acrobat, cu călcâiele în sus.
Pictorul a fost invitat aceasă şi cel care comandase tabloul a protestat: «Ar fi trebuit să-1 am dansând şi tu l-ai făcut acrobat.» Pictorul a răspuns: «Dacă asta-i tot, nu trebuie decât să întorci tabloul cu susu-n jos şi vei obţine ceea ce doreşti.» Astfel, în discursurile lor, unii predicatori pot doar schimba trăsăturile şi conţinutul devine aşa cum îl vor ei. Nu spun acestea pentru a arunca în dizgraţie toată învăţătura lor, ci doar disputele şi argumentele lor inutile şi sterpe, care prind glas acolo unde Scriptura nu le permite."
Piratul

„Când piratul, disperat, care răscolea şi jefuia un vas, i-a spus stăpânul vasului că, deşi momentan nici o lege nu-1 putea «atinge», totuşi el va trebui să răspundă în ziua judecăţii, piratul a replicat: «Nu-i nimic, dacă mi se permite să stau atât de mult acolo, vin aici, te iau şi pe tine şi vasul tău». Cu acest gând îngâmfat se amăgesc pe ei înşişi, prea mulţi hoţi de uscat şi opresori, deşi nu îndrăznesc să-1 rostească cu buzele."
William Gurnall, autorul cărţii *The Christjanin Complete Armour,* „Creştinul în armătură completă", cu siguranţă a fost un om care a presărat povestiri potrivite în predicile lui, de vreme ce ele apar şi în scrierile lui serioase. Poate că n-ar trebui să fac distincţie între scrierile şi predicile lui, pentru că se înţelege din prefaţă că *„Creştinulîn armătură completă"* a fost

predicat înainte de a fi fost tipărit. Fiecare pagină a cărţii lui renumite abundă de o imagistică vie şi, cu fiecare ocazie, noi aruncăm lumină asupra povestirilor scurte şi a incidentelor
350
izbitoare. El este la fel de generos în ilusraţii ca Brooks, Watson sau Swinnock. Ce fericit trebuie că a fost Lavenham să aibă un astfel de pastor! Apropo, această *Armătură completă"* este, mai presus de toate celelalte, o carte a unui predicator: aş crede că ea a sugerat mai multe discursuri decât a făcut-o orice alt volum inspirat. M-am folosit deseori de ea, atunci când propriul meu foc ardea mocnit, şi rareori n-am reuşit să găsesc un cărbune aprins în inima lui Gurnall. John Newton a spus că, dacă i s-ar permite să citească doar o singură carte în afară de Biblie, el ar alege *„Creştinulîn armătură completă"* iar Cecil era aproximativ de aceeaşi părere. J. C. Ryle a spus despre ea: «Adeseori, într-un rând şi jumătate, veţi găsi un adevăr atât de mare, exprimat atât de concis şi totuşi atât de bogat, încât vă veţi minuna cu adevărat de felul cum atât de multă gândire poate fi transpusă în atât de puţine cuvinte». O povestire sau două din partea introductivă a importantei lui opere este suficient pentru scopul nostru.
Pasărea în siguranţă
„Chiar un păgân ar spune, atunci când o pasăre, care se teme de un şoim, ar zbura la sânul lui: «Nu te voi da duşmanului, de vreme ce ai venit la mine să cauţi adăpost». Cu cât mai puţin îl va da Dumnezeu în mâna duşmanului pe un suflet, când acesta şi-ar găsi refugiul în Numele Lui, spunând: «Doamne, sunt urmărit de o aşa mare ispită, de o aşa mare poftă trupească...; ori trebuie să mă ierţi, ori voi fi condamnat; înăbuş-o, sau îi voi fi sclav; ia-mă în sânul dragostei Tale, pentru Numele lui Cristos; cuprinde-mă în braţele tăriei Tale veşnice; stă în puterea Ta să mă salvezi sau să mă dai în mâinile duşmanului meu: nu am încredere în mine însumi sau în vreun altul, îmi încredinţez cauza şi viaţa în mâinile Tale şi mă bizuesc pe Tine». Această dependenţă a unui suflet va trezi, în mod indubitabil, puterea covârşitoare a lui Dumnezeu pentru a-i lua apărarea: El a făcut cel mai mare jurământ care poate ieşi de pe buzele Lui binecuvântate, că cei care nădăjduiesc în El vor avea «o puternică îmbărbătare»". (Evr. 6.17-18).
Prinţul şi familia lui în pericol
„Presupune că fiul unui rege ar ieşi dintr-un oraş asediat, unde şi-ar fi lăsat soţia şi copiii (pe care-i iubeşte ca şi pe sufletul lui) gata să moară de sabie sau foamete dacă proviziile nu vor ajunge cât mai repede la ei; ar putea acest prinţ, o dată ajuns la curtea tatălui său, să se desfăteze cu bunătăţile de la Curte şi să uite nenorocirea familiei lui? N-ar veni el înaintea tatălui său, mai degrabă, (având planşetele şi gemetele celor din familie întotdeauna prezente în auzul lui) şi, înainte de a mânca sau a bea, nu l-ar implora el ca - dacă vreodată 1-a iubit - să trimită toată forţa împărăţiei lui pentru a face să înceteze asediul, decât să piară vreuna din rudele lui dragi? Sigur, domnilor, deşi Cristos poate fi în locul de întâietate şi, în afara atacului faţă de propria-1 persoană, totuşi copiii Lui, rămaşi acolo unde se află păcatul, Satan şi forţele seducătoare ale
351
lumii, sunt în inima Lui şi nu vor fi uitaţi nici o clipă de către El. Grija pe care ne-o poartă în lucrarea noastră s-a reflectat în trimiterea urgentă a Duhului Său apostolilor, de îndată ce Şi-a ocupat locul Lui la dreapta Tatălui, pentru mângâierea incomparabilă a apostolilor Săi şi a noastră, a celor care în această zi - şi până la sfârşitul lumii - credem sau vom crede în El."
John Careless
„Când Dumnezeu îi face unei persoane onoarea de a suferi pentru adevărul Lui, acesta este un privilegiu mare. «Căci vouă v-a fost dat nu numai să credeţi, ci şi să suferiţi pentru Numele Lui». Dumnezeu nu obişnuieşte să le dea sfinţilor Lui daruri fără valoare; există o valoare, pe care ochiul carnal n-o poate vedea. Veţi spune: «Credinţa este un mare dar», însă perseverenţa eşi mai mare; fără ea, credinţa ar avea prea puţină valoare iar perseverenţa în suferinţă merită a fi onorată mai mult decât ambele. Aceasta 1-a făcut pe John Careless, un martir englez (care n-a murit pe rug ci în închisoare, pentru Cristos) să spună: «O astfel de onoare nici îngerilor nu li s-a făcut; de aceea, Dumnezeule, iartă-mi nemulţumirea!»"
Domnul Benbridge
„O, câţi mor spânzuraţi ca martiri în slujba Diavolului pentru crime, violuri şi altele! Dumnezeu ar putea să-ţi retragă harul şi să te lase în propria-ţi laşitate şi necredinţă, şi în

curând te vei arăta pe tine însuţi în propriile culori. Cei mai puternici campioni ai lui Cristos au avut ocazia să constate cât sunt de slabi dacă El Se dă la o parte. Au fost unii, care au dat o puternică mărturie a credinţei lor şi a hotărârii lor pentru cauza lui Cristos, fiind aproape de a muri pentru Numele Lui arşi pe rug, şi ale căror inimi, totuşi, au greşit, ca sfântul acela numit Benbridge, din martirologia noastră engleză, care a împins vreascurile de lângă el, strigând: «Mă lepăd, mă lepăd!». Totuşi, acest om, când a fost întărit în credinţa lui şi a fost înzestrat cu putere de sus, a fost capabil, la o săptămână de la acea tristă lepădare de Cristos, să moară pe rug cu bucurie. El, Care odată a învins moartea pentru noi, «este Cel ce întotdeauna învinge moartea în noi»".

John Flavel este un nume pe care va trebui să-1 citez în alt curs, pentru că el este cel mai tare în metafore şi alegorii; dar, în problema anecdotelor, predica lui este un exemplu bun. Despre predicile lui, s-a spus că cel care n-a fost afectat de ele a avut ori un cap foarte moale, ori o inimă foarte tare. El avea un „stoc" de istorisiri izbitoare şi o capacitate de ilustraţie deosebită şi, întrucât era un om în al cărui stil voioşia era combinată cu solemnitatea, el era simpatizat la cel mai înalt grad atât acasă, cât şi peste hotare. El a căutat cuvinte care se potriveau marinarilor din Darmouth şi fermierilor din Devon şi, de aceea, a lăsat în urma lui cărţile *Navigation Spiritualizai,* „Navigaţia spiritualizată" şi *Husbaadry Spiritualized,* „Gospodăria spiritualizată", o moştenire pentru fiecare dintre cele

două tipuri de oameni care brăzdează marea şi uscatul. El era un om pentru care merita să faci un pelerinaj ca să-1 asculţi. Ce crimă s-a comis prin reducerea la tăcere a buzelor lui cereşti în cadrul abominabilului Act de Uniformitate! în loc să vă citez câteva pasaje din predicile lui, fiecare din ele conţinând o anecdotă, m-am gândit că ar fi bine să vă prezint nişte povestiri, aşa cum le găsim în prelegerile lui:

Providenţa în convertire

„O bucată de hârtie văzută întâmplător a fost folosită ca o ocazie de convertire. Acesta a fost cazul unui lucrător din Wales, care avea două modele de viaţă, dar căruia îi păsa prea puţin de ambele. Aflându-se la un târg, a cumpărat ceva de la un negustor ambulant care a rupt o foaie din catehismul domnului Perkin pentru a împacheta ceea ce cumpărase; după ce a citit câteva rânduri, vântul i-a smuls hârtia din mână. însă Dumnezeu îşi făcuse lucrarea în inima lui".

„Căsătoria unui om sfânt într-o familie lumească a fost folosită de către Providenţă pentru mântuirea şi convertirea multora de acolo. Astfel, citim despre viaţa acelui englez bun şi renumit, domnul John Bruen, că, în cea de-a doua căsătorie a lui, se stabilise ca el să mănânce, timp de un an, în casa soacrei lui. în timpul şederii lui acolo (spune domnul Clark), Dumnezeu a găsit cu cale să lucreze, prin el, la inima ei; de asemenea, la inima cumnatei lui şi a sorei ei vitrege, a fraţilor lor, domnul William şi domnul Thomas Fox, cu unul sau doi dintre slujitorii din acea familie".

„Nu numai citirea unei cărţi sau ascultarea unei predici, ci chiar şi uitarea, greşeală pe care o comite aprope orice predicator, au fost folosite de către Providenţă pentru acest scop. Predicând odată congregaţiei lui, Augustin a uitat argumentul pe care şi-1 propusese iniţial şi a condamnat erorile maniheiştilor, în afara intenţiei iniţiale; prin discursul lui, 1-a convertit pe un ascultător, Firmus, care s-a aruncat plângând la picioarele lui, mărturisind că a trăit ca maniheist mulţi ani. Un altul, pe care-1 cunosc, mergând să predice, a luat o altă Biblie decât cea în care îşi ţinea notiţele, fiind pus într-o mare încurcătură din cauza lipsei însemnărilor şi, mai mult, a capitolului în care se afla textul lui. După o scurtă pauză, s-a hotărât să vorbească din orice alt pasaj care i se va pune în faţă; astfel, a citit textul: *„J)omnulnu întârzie în împlinirea făgăduinţei Lui"* (2 Pet. 3.9) şi, deşi nu avea nimic pregătit, totuşi Domnul 1-a ajutat să vorbească din text atât metodic, cât şi adecvat. Prin acest discurs, a avut loc o schimbare binefăcătoare asupra unei persoane din congregaţie, persoană care, începând de atunci, a dat o bună dovadă a unei convertiri sănătoase şi a admis faptul că această predică a fost mijlocul întoarcerii sale la Dumnezeu.

„Ascultarea unei predici *în batjocură* a avut ca rezultat convertirea *serioasă* a unor oameni. Domnul Firmus, în cartea lui *„Creştinul adevărat",* vorbeşte despre un beţiv notoriu, poreclit „tata" de către beţivi, că, într-o zi, s-a dus să

asculte ceea ce spunea Wilson, fără alt scop, se pare, decât să-şi bată joc de acel om sfânt; dar, la rugăciunea anterioară predicii, inima lui a început să se dezgheţe iar când predicatorul a citit textul: *«...să nu maipăcătu ieşti, ca să nu ţi se întâmple ceva mai rău»* (Ioan 5.14), el nu s-a mai putut împotrivi; şi, prin acea predică, Domnul i-a schimbat inima, deşi el fusese iniţial un duşman atât de crud, încât predicatorului îi era frică să treacă, mergând spre biserică, prin faţa magazinului acestuia. într-adevăr, *„cât de nepătrunse sunt judecăţile Lui şi cât de neînţelese sunt căile Lui!"*

George Swinnock, pastor la Hampden câţiva ani, avea darul ilustraţiei foarte dezvoltat, aşa cum o dovedesc lucrările lui. Unele comparaţii ale lui sunt exagerate, iar creşterea cunoştinţei le-a făcut pe unele dintre ele să fie demodate; dar ele au servit scopului său şi i-au făcut învăţătura atrăgătoare. Făcând abstracţie de toate fanteziile lui, care ar fi considerate ca fiind exagerate în generaţia actuală, rămâne „un volum de rară înţelepciune şi spiritualitate sfântă"; şi, scăpărând ici şi colo, găsim câteva povestiri remarcabile, în general având origine clasică.

Rugăciunea lui Paulinus

„Când oraşul lui a fost luat de barbari, Paulinus a spus: *«Domine, ne excru-cier ob aurem et argentum»,* adică: «Doamne, nu mă lăsa să mă supăr pentru aurul şi argintul pe care le-am pierdut, pentru că Tu eşti toate lucrurile». Noe, când întreaga lume era acoperită de apă, avea un «sumar» exemplar al ei în arcă prin toate soiurile de fiare şi orătănii. El, deci, care îl avea pe Dumnezeul universului ca Dumnezeu personal într-un potop, avea originalul tuturor îndurărilor Sale. Cel care a avut oceanul poate să se bucure, şi atunci când sunt luate câteva picături din el."

Regina Elisabeta şi lăptăreasa

„Regina Elisabeta, aflându-se în închisoare, a invidiat-o pe lăptăreasa; dac-ar fi ştiut ce domnie glorioasă urma să aibă timp de 44 de ani, n-ar mai fi râvnit la fericirea precară a unei persoane atât de jalnice. Creştinii sunt prea înclinaţi să invidieze pleava cu care se acoperă păcătoşii rătăcitori pe acest pământ; dar, dacă li s-ar pune în faţă speranţele glorioase ale Raiului şi perspectiva de a domni cu Cristos pentru totdeauna, n-ar mai avea motiv să se plângă."

Copilul credincios

„Am citit povestea unui copilaş de 8 sau 9 ani; într-o zi, fiind extrem de înfometat, a privit-o pe mama lui cu compătimire, spunând: «Mamă, crezi că Domnul ne va lăsa să murim de foame?» Mama a răspuns: «Nu, copilul meu, nu ne va lăsa». Copilul a răspuns: «Dar, dacă El o face, totuşi trebuie să-L iubim şi să-L servim». Aici era limbajul unui creştin matur. Pentru că, într-adevăr,

Dumnezeu ne trece prin lipsuri şi suferinţe ca să vadă dacă îl iubim pentru El însuşi sau pentru noi înşine, pentru acele virtuţi pe care le are El sau pentru acele îndurări pe care le avem de la El; pentru a vedea dacă vom spune ceea ce i-a zis un cinic lui Antistene: *«Nullus tam darus erit baculus»,* adică «Nu există pedeapsă mai mare decât să mă izgoneşti de la tine».

Religia la modă

‚Am citit despre o doamnă catolică din Paris că, pe când urmărea o procesiune glorioasă pentru unul din sfinţii lor, a strigat: «Ah, cât este de frumoasă religia noastră în comparaţie cu cea a hughenoţilor! Ei au o religie sărăcăcioasă şi jalnică, pe când a noastră este plină de bravură şi solemnitate.» Dar, aşa cum spun crainicii despre un blazon că, dacă este plin de culori şi ornamente, acest fapt exprimă o jalnică decădere, tot astfel şi acel mod de închinare, amestecat cu invenţiile oamenilor, arată că decăderea este jalnică."

Ducele cel ocupat

„Ducele francez de Alva, fiind întrebat de către Henric al IV-lea dacă a văzut eclipsa de soare, a răspuns că are atâtea de făcut pe pământ, încât nu are timp să se uite spre cer. Sunt sigur că un creştin poate spune, cu mai multă bucurie şi convingere, că are atât de multe de făcut pentru cer, încât nu are timp să se gândească la lucruri inutile sau pământeşti".

Thomas Watson a fost unul dintre mulţii predicatori puritani care şi-au câştigat simpatia maselor prin folosirea din belşug a ilustraţiilor şi istorioarelor, în izvorul curgător şi clar al

învăţăturii lui, găsim perle de anecdote în mod foarte frecvent. Nimeni nu s-a plictisit ascultând un discurs atât de plăcut şi, totuşi, atât de serios, ca cel pe care-1 găsim în *„Beatitudini".* Două citate vor dovedi talentul lui.
Vestala şi brăţările
„Cei mai mulţi oameni cred că, datorită faptului că Dumnezeu le-a dat anu-mite'bunuri, ei sunt cu adevărat binecuvântaţi. Vai! Dumnezeu dă adeseori aceste lucruri la mânie. El îi încarcă pe duşmanii Lui cu argint şi aur, ca şi în expunerea lui Plutarh despre Tarpeia, o călugăriţă vestală, care a încheiat un târg cu duşmanii, urmând să trădeze Capitoliul din Roma în schimbul brăţărilor de aur de pe mâna lor stângă; şi intrând în Capitoliu, ei n-au aruncat numai brăţările peste vestală, dar şi scuturile lor, astfel încât ea a fost strivită sub greutate, murind. Adeseori, Dumnezeu îi lasă pe oameni să aibă brăţările de aur din materie lumească, brăţări a căror greutate îi cufundă în iad. Oh, *„superna anhelaie* haideţi să avem privirea „fixată" şi inimile „unite" cu Dumnezeu, supremul bine; aceasta înseamnă a urmări fericirea ca o pradă la vânătoare".
355
Ariciul şi iepurii-de-casă
„Un fabulist ne spune o povestire despre un arici, care a venit la vizuina iepurelui-de-casă în timpul unei furtuni, cerând adăpost şi promiţând că va fi un oaspete liniştit; dar, odată ce a beneficiat de găzduire, şi-a scos ţepii şi n-a mai ieşit până nu i-a scos pe bieţii iepuri din vizuina lor; tot astfel lăcomia, deşi are multe pretexte bune de insinuat ca să se strecoare în inimă, totuşi, de îndată ce ai lăsat-o să intre, acest spin nu va înceta să te înţepe până nu va opri toate începuturile bune şi până nu va îndepărta toată religia din inima ta."
Cred că acestea sunt suficiente pentru a-1 reprezenta pe omul din perioada puritană, care a adăugat la teologia lor profundă şi la învăţătura lor variată dorinţa fierbinte de a fi înţeles şi de a prezenta adevărul cu ajutorul întâmplărilor de fiecare zi. Generaţia care a urmat a fost golită de viaţă spirituală şi chinuită de un soi de predicatori retorici, ale căror cuvinte aveau prea puţină legătură cu Cuvântul vieţii. Gândirea limitată a prelaţilor reginei Anne nu avea nevoie de ajutorul metaforei sau al parabolei: nu era nimic de explicat oamenilor; străduinţa supremă a acestor prelaţi era să acopere goliciunea discursurilor lor cu frunzele de smochin ale pologhiei latinizate. Predicarea însufleţită dispăruse, viaţa spirituală dispăruse şi, prin urmare, a apărut un amvon care n-avea glas pentru oameni obişnuiţi; într-adevăr, n-avea glas pentru nimeni, cu excepţia purului formalist, care este mulţumit dacă respectă convenienţele şi dacă se menţine decenţa. Desigur, iniţiativa noastră de a face adevărul clar prin povestiri n-a coincis cu moartea acelei perioade respectabile; numai când oasele uscate au început să se mişte, metoda cea populară a fost readusă în prim-plan.
Ilustrul *George Whitefield,* ca şi Wesley, stă în fruntea acelei armate nobile care a condus Renaşterea din secolul trecut. Nu face parte din planul meu să vorbesc despre elocvenţa lui fără pereche, seriozitatea lui nestinsă şi munca sa asiduă, dar este în concordanţă cu acest curs să vă amintesc o zicală de-a lui: «Eu folosesc limbajul pieţei». El a folosit engleza pură, bună, curgătoare, dar a fost atât de simplu, ca şi cum ar fi vorbit cu copiii. Deşi n-a folosit, niciodată în mod excesiv ilustraţiile, totuşi întotdeauna le-a introdus când a fost necesar şi a povestit întâmplări caracterizate printr-o mare putere de acţiune şi expresivitate. Povestirile lui erau atât de bogate în conţinut, încât îi emoţionau pe oameni; ei au văzut la fel de bine cum au auzit, pentru că fiecare cuvânt îşi are gestul lui potrivit. Un motiv pentru care el a putut fi înţeles la o aşa mare distanţă a fost faptul că ochiul a ajutat urechea. Am selectat, ca mostre ale anecdotelor lui, pe cele care urmează:
Cei doi preoţi
„Nu poţi face nimic fără harul lui Dumnezeu când te apropii de moarte. Era un nobil la curtea căruia trăia un preot deist, iar soţia lui avea un preot creştin.
356
Când nobilul trăgea să moară, i-a spus preotului său: «Când am fost sănătos, mi-a plăcut foarte mult de tine; dar când sunt bolnav, trebuie să-1 am pe preotul soţiei mele.»"
Niciodată satisfăcuţi
„Dragii mei ascultători, nu există nici măcar un suflet printre voi toţi care să fie mulţumit cu starea în care se află: nu este limbajul inimilor dumneavoastră când sunteţi daţi la ucenicie; noi credem că vom face foarte bine când vom fi calfe; dacă suntem calfe, credem că vom face foarte bine când vom fi maiştri; dacă suntem singuri, că vom face bine când ne vom căsători; şi, pentru a fi singuri, credeţi că veţi face bine când veţi mâna o caleaşca. Am auzit despre unul care a început de jos: mai întâi a vrut o casă; apoi a spus: «Vreau două, apoi 4, apoi 6» şi, când le-a avut, a spus: «Cred că nu mai vreau nimic altceva». Prietenul lui i-a spus: «Ba da, curând vei vrea un alt lucru, şi anume un dric, care să te ducă la

mormânt». Şi aceasta 1-a făcut să tremure."
Inima doctorului Manton
„O femeie bună, încântată de dr. Manton, i-a spus: «Oh, domnule, aţi avut o predică excelentă azi; aş vrea să am inima dumneavoastră.» El a spus: «Da? Bună femeie, ar fi mai bine să n-o doreşti, pentru că, dacă-ai avea-o, ai dori-o pe-a ta din nou.» Cei mai buni oameni se văd pe sine în cea mai proastă lumină."
Temându-mă că, dacă vă mai citez câteva exemple, vă voi plictisi, vă amintesc doar că oameni ca Berridge, Rowland Hill, Matthew Wilks, Christmas Evans, William Jay şi alţii care au plecat dintre noi în ultimul timp, datorează o mare parte din atracţia lor felului în care şi-au ţinut treji ascultătorii şi le-au pus adevărul în faţă prin anecdote bine alese. Se apropie timpul să închei şi cum aş putea s-o fac mai bine decât prin a-1 menţiona pe un contemporan al nostru care, mai presus de toţi ceilalţi, a mişcat masele de oameni din două continente. Mă refer la D. L. Moody. Acest frate admirabil are o mare aversiune faţă de tipărirea predicilor sale, şi pe drept cuvânt, întrucât el predică în mod continuu şi nu are timp pentru pregătirea discursurilor „proaspete"; de aceea, ar fi o mare lipsă de înţelepciune din partea domniei sale să tipărească deodată acele discursuri cu care lucrează în cadrul unei campanii. Oricum, sperăm că, o dată ce va termina cu o predică, nu va suporta niciodată ca ea să piară, ci o va da Bisericii şi lumii prin presă. Stimatul nostru frate are un stil însufleţit, plin de conţinut şi el consideră că este înţelept şi natural, să bată un cui cu ciocanul anecdotei. Iată vreo 4 sau 5 fragmente din cărticica numită *„Arrows and Anecdotes by D. L. Moody",* „Săgeţi şi anecdote ale lui D. L. Moody", scrisă de John Lobb:

Mama idiotului
„Cunosc o mamă care are un copil idiot. Pentru el, ea a renunţat la relaţii şi cunoştinţe, s-a lipsit de toate şi şi-a dedicat lui întreaga ei viaţă. Ea spunea: «Şi acum, după ce timp de 14 ani l-am îngrijit şi l-am iubit, el nici măcar nu mă cunoaşte. Oh! îmi frânge inima!» Vai, cum poate Domnul să spună acelaşi lucru despre sute de oameni de aici! Isus vine aici şi merge de la scaun la scaun, întrebând dacă există un loc pentru El. Oh! nu vrea vreunul din voi să-L primească în inimă?"
Chirurg şi pacient
„Când eram în Belfast, cunoşteam un doctor care avea un prieten, un chirurg. Doctorul mi-a spus că obiceiul chirurgului era ca, înaintea oricărei operaţii, să-i spună pacientului: «Uită-te bine la rană şi apoi priveşte-mă fix până când voi termina operaţia.» Am crezut atunci că aceasta este o ilustraţie bună. Păcătosule, uită-te bine la rană în seara aceasta şi apoi fixează-ţi privirea la Cristos încontinuu. Este mai bine să priveşti la remediu, decât la rană."
Rugăciunea orfanului
„Un copilaş, ai cărui părinţi muriseră, fusese luat de o altă familie. în prima noapte, fetiţa a întrebat dacă se poate ruga, aşa cum obişnuise acasă. Ei i-au răspuns afirmativ. Aşa că ea a îngenuncheat şi s-a rugat aşa cum o învăţase mama ei; sfârşind rugăciunea, a adăugat o mică rugăciune: «O, Doamne, fă-i pe aceşti oameni să fie îngăduitori cu mine, aşa cum erau părinţii mei». Apoi a făcut o pauză, a privit în sus, ca şi cum ar fi aşteptat răspunsul, şi a adăugat: «Sigur că El o va face». Cât de dulce şi de simplă era credinţa acelei micuţe! Ea aştepta ca Dumnezeu să «facă» şi, desigur, a obţinut ceea ce a dorit".
Apelul nominal
„Un soldat, zăcând pe patul de moarte în timpul ultimului nostru război, a fost auzit spunând: «Aici!» Fiind întrebat ce doreşte, el şi-a ridicat mâna, spunând: «Linişte! Se face apelul nominal al cerului şi eu răspund la numele meu.» Şi imediat a şoptit: «Aici!» după care şi-a dat sufletul."
Nici o locuinţă dincolo de mormânt
„Mi s-a povestit despre un bogat care a murit recent. Moartea a venit pe neaşteptate pentru el, aşa cum o face aproape mereu. Bogatul a trimis după avocatul său, pentru a-i scrie testamentul şi, când a ajuns la soţia şi copilul lui, şi-a exprimat dorinţa ca ei să aibă casa. Dar copilaşul nu a înţeles ce este moartea.

El stătea lângă pat spunând: «Tată, ai vreo locuinţă în ţinutul în care mergi?» Săgeata a atins acea inimă; dar era prea târziu. El şi-a văzut greşeala; nu avea nici o locuinţă dincolo de mormânt."

Nu vă voi mai obosi. Puteţi face cu siguranţă ceea ce au făcut înaintea dumneavoastră cei mai folositori oameni. Copiaţi-i nu numai în felul cum au folosit ilustraţiile, ci şi în înţeleaptă folosire a acestora pentru scopul lor. Ei nu erau povestitori, ci predicatori ai Evangheliei; ei nu au urmărit divertismentul oamenilor, ci convertirea lor. Ei niciodată n-au greşit în felul lor de a scoate în evidenţă un fragment relevant, păstrat pentru o expunere, şi despre ilustraţiile lor nimeni n-a putut spune vreodată că sunt:

.ferestre care exclud lumina Şi pasaje care nu duc nicăieri."

Păstraţi proporţia potrivită a lucrurilor ca nu cumva să mă fi străduit în zadar, devenind cauza prezentării, de către dumneavoastră, în faţa oamenilor a unei serii de anecdote în locul unor învăţaturi sănătoase. Acest lucru ar fi la fel de rău ca atunci când i-am oferi unui flămând flori în loc de pâine sau când i-am da celui gol voal de borangic în locul unui veşmânt călduros.

26

POLOteHS

Foloasele anecdotelor şi ilustraţiilor sunt numeroase; dar le putem reduce la 7 pentru scopurile noastre actuale, fără a pretinde cumva că aceasta este o listă completă.

I. în primul rând, le folosim *pentru a stârni interesul şi a capta atenţia ascultătorilor noştri.* Nu putem suporta un auditoriu somnoros. Pentru noi, un om somnoros nu este om. Sydney Smith a observat că, deşi Eva a fost scoasă din coasta lui Adam în timp ce acesta dormea, nu este posibil să îndepărtezi păcatul din inimile oamenilor în acelaşi fel. Nu suntem de acord cu Hodge, care a făcut o remarcă faţă de un creştin cu care vorbea: „îmi place duminica, îmi place; îmi place duminica." „Ce te face să-ţi placă duminica?" „Vedeţi, este o zi de odihnă; merg la vechea noastră biserică, ocup un loc, îmi aşez picioarele unul peste altul şi nu mă gândesc la nimic." Este de temut faptul că, atât la oraş, cât şi la ţară, această «gândire la nimic» este un lucru foarte obişnuit. Dar respectul tău pentru ziua cea sfântă şi slujba pe care eşti chemat s-o faci şi adunarea care se închină nu te vor lăsa să le dai oamenilor tăi „şansa" de a nu se gândi la nimic. Tu vrei să trezeşti în fiecare om capacitatea de a primi Cuvântul lui Dumnezeu, care poate fi o binecuvântare pentru ei.

Vrem să câştigăm atenţia la începutul serviciului divin şi s-o menţinem până la sfârşit. Pentru a atinge acest scop, multe metode pot fi încercate; dar este posibil ca nici una să nu reuşească mai bine ca introducerea unei povestiri interesante. Aceasta îl va face pe Hodge să asculte şi, deşi nu va avea parte de aerul proaspăt al câmpiilor, şi va începe să fie somnoros în biserica ta neaerisită, o altă povestire îi va reînnoi atenţia. Dacă el ascultă vreo povestire care are legătură cu satul sau comitatul lui, îl vei captiva şi apoi poţi spera să-i faci bine.

Anecdota dintr-o predică răspunde scopului unei gravuri dintr-o carte. Toată lumea ştie că oamenii sunt atraşi de cărţile care au multe poze şi că, atunci când un copil obţine o carte, deşi el poate să treacă peste text Iară a face vreo observaţie, în mod sigur va examina cu atenţie ilustraţiile. Să nu fim prea îngâmfaţi, evitând să folosim o metodă pe care mulţi au considerat-o plină de succes. Trebuie să câştigăm atenţia publicului. în cazul anumitor ascultători, n-o putem obţine dacă începem cu învăţătură solidă; ei nu doresc să fie învăţaţi şi nu sunt într-o stare care să le permită să primească adevărul dacă noi li-1 prezentăm

„gol-goluţ". Cu un buchet de flori îi putem atrage pe aceşti oameni la masa noastră, iar după aceea îi putem hrăni cu bucatele de care au atâta nevoie. Aşa cum Armata Mântuirii merge pe străzi bătând în tobe şi sunând din trompete pentru a-i conduce pe oameni în barăci, la fel poate un om serios să-şi petreacă primele câteva minute, cu o congregaţie nepregătită, cu scopul de a-i trezi pe ascultători şi a-i „ispiti" să pătrundă în locaşul tainic al adevărului. Chiar şi acest preludiu stimulator trebuie să aibă în el ceea ce este demn de ocazia respectivă; dar, dacă nu depinde de media obişnuită în greutatea doctrinei, el poate să fie nu numai scuzat, ci chiar comandat, dacă pregăteşte auditoriul pentru a primi ceea ce urmează. Momeala de pământ nu poate prinde peşti, dar îşi împlineşte scopul dacă-i aduce aproape de momeală şi de cârlig.

O congregaţie care a fost bine instruită şi este constituită, în principal, din credincioşi consacraţi nu are nevoie să i se vorbească în acelaşi stil care trebuie folosit în cazul unui auditoriu strâns recent din lume sau al unei adunări formate din membri formalişti mărginiţi. Simţul tău practic te va învăţa cum să-ţi adaptezi stilul în funcţie de auditoriu. Este posibil să menţii atenţia încordată mult timp, fără a fi nevoie de vreo ilustraţie; am facut-o de multe ori în casa de rugăciune când era ocupată îndeosebi, de membrii Bisericii; dar când enoriaşii mei lipsesc şi locurile lor sunt ocupate de străini, îmi iau cu mine toată rezerva de povestiri; comparaţii şi parabole.
Am spus uneori anecdote la amvon, iar oameni foarte delicaţi şi deosebiţi şi-au exprimat regretul şi oroarea că eu am spus astfel de lucruri; dar, când am realizat că Dumnezeu a binecuvântat unele dintre ilustraţiile pe care le-am folosit, m-am gândit adesea la povestirea unui om cu o halebardă, care a fost atacat de câinele unui nobil şi care, apărându-se, a omorât animalul. Nobilul a fost foarte supărat şi 1-a întrebat cum a îndrăznit să omoare câinele; omul a răspuns că, dacă nu l-ar fi omorât, câinele l-ar fi muşcat şi l-ar fi sfâşiat în bucăţi. Nobilul a spus: „Ei bine, dar n-ar fi trebuit să-1 loveşti în cap cu halebarda; de ce nu l-ai lovit cu mâna?" Omul a răspuns: „Domnul meu, aş fi făcut aşa dacă el ar fi încercat să mă muşte cu coada". Aşa că, atunci când am de-a face cu păcatul, unii îmi spun: „De ce nu te adresezi delicat? De ce nu vorbeşti într-un limbaj politicos?" Şi eu răspund: „Aşa aş face dacă m-ar muşca cu coada; dar, de vreme ce întotdeauna constat că el se comportă nepoliticos cu mine, şi eu mă voi comporta nepoliticos cu el; şi nu voi considera nepotrivit pentru mine nici un fel de armă care mă ajută să ucid monstrul."
în aceste zile, nu ne putem permite să pierdem vreo ocazie de a captiva atenţia publicului. Trebuie să folosim fiecare ocazie care ne iese în cale şi fiecare unealtă care ne poate ajuta în lucrarea noastră; şi trebuie să ne „dezmorţim" toate abilităţile şi să folosim toate energiile pentru a-i face pe oameni să ţină seama de lucrul pe care sunt atât de greoi în a-1 înţelege, şi anume măreaţa „poveste" a neprihănirii, cumpătării şi judecăţii viitoare. Va trebui să citim mult şi să studiem serios; altfel, nu vom fi capabili să influenţăm generaţia noastră niciodată. Cred că e nevoie de cea mai mare sârguinţă pentru a da naştere
361
unui predicator pe deplin eficient şi, de asemenea, e nevoie de abilitatea naturală cea mai mare. Am convingerea fermă că, atunci când ai cea mai mare abilitate naturală, trebuie să o suplimentezi cu cea mai mare sârguinţă imaginabilă, dacă vrei cu adevărat să faci lucrări mari pentru Dumnezeu în mijlocul acestei generaţii necinstite şi depravate.
Un nebun din Scoţia s-a urcat la amvon înainte ca predicatorul să sosească; când acesta a sosit, i-a cerut să coboare de la amvon. El a răspuns: „Nu, nu; vino şi tu sus, că e nevoie de amândoi ca să mişcăm această generaţie arogantă." Cu siguranţă, este nevoie de toată înţelepciunea pe care o putem obţine pentru a-i mişca pe oamenii în mijlocul cărora ni s-a dat să trăim; şi, dacă nu folosim toate mijloacele legale de a face ca minţile ascultătorilor noştri să fie interesate, vom constata că ei vor fi ca şi cei din congregaţia în care toţi dormeau, cu excepţia unui biet idiot. Predicatorul i-a trezit şi a încercat să-i blameze, spunân-du-le: „Hei, toţi aţi adormit, cu excepţia bietului Jack, idiotul"; dar reproşul lui a fost tăiat scurt de către Jack, care a exclamat: „Şi, dacă n-aş fi fost un idiot, aş fi adormit şi eu".
Voi lăsa ca morala acestei binecunoscute povestiri s-o găsiţi singuri, şi voi trece la cel de-al doilea punct pe care-1 urmăresc, anume că folosirea anecdotelor şi ilustraţiilor *face ca predica noastră să tie naturală şi însufleţită.* Aceasta este o chestiune foarte importantă. Dintre toate lucrurile pe care trebuie să le evităm, unul dintre cele mai importante este acela de a le sugera oamenilor, în timp ce predicăm, că interpretăm un rol. Urăsc din tot sufletul tot ceea ce este teatral la amvon, în ceea ce priveşte tonul, maniera sau orice altceva. Mergeţi pur şi simplu la amvon şi vorbiţi cu oamenii aşa cum aţi face-o la bucătărie sau în salon, spunându-le ceea ce aveţi de spus cu tonul dumneavoastră obişnuit. Vă implor, pentru tot ceea ce este bun, să aruncaţi toate stilurile bombastice de vorbire şi orice aduce cu afectarea. Nimic nu ne poate atrage simpatia ascultătorilor ca naturaleţea şi simplitatea. Vai, unii predicatori nu pot nici măcar să anunţe un imn într-un mod natural! „Să cântăm pentru lauda şi gloria lui Dumnezeu" (spus pe tonul adeseori auzit în biserici sau capele) - ar încerca oare să vorbească aşa la masă? „Vă voi fi profund îndatorat dacă veţi binevoi să-mi daţi încă o ceaşcă de ceai", (spus în acelaşi mod nenatural, „artificial") - nu v-aţi gândi niciodată să-i mai daţi ceai unei persoane care ar vorbi astfel; şi, dacă predicăm în acel stil stupid, oamenii nu vor crede ceea ce spunem; ei vor crede că este afacerea noastră, ocupaţia noastră şi că facem totul într-un mod profesional. Trebuie să îndepărtăm profesionalismul de orice fel, aşa cum Pavel a scuturat năpârca în foc; şi trebuie să vorbim aşa cum ne-a poruncit Dumnezeu s-o facem, şi nu

folosind la amvon o metodă ciudată, necunoscută, ultramodernă de oratorie.
învăţătura Domnului nostru era uimitor de naturală şi însufleţită; ea era prezentarea adevărului în faţa ochilor, nu ca pe un tablou neted, ci ca într-un stereoscop, făcându-1 să stea în picioare, cu toate liniile şi unghiurile lui de frumuseţe în realitatea naturală. O predică vie a fost cea în care El a luat un copilaş
362
şi 1-a adus în mijlocul ucenicilor; un alt discurs plin de putere a fost cel în care El a predicat despre abţinerea de la îngrijorări; atunci, El S-a aplecat şi a luat un crin (aşa presupun că a făcut) şi a spus: *„Uitaţi-vă cu băgare de seamă cum cresc crinii de pe câmp: ei nu torc, nici nu ţes".* Pot să presupun rapid că, pe deasupra capului Său, tocmai zburau nişte corbi şi că El a arătat spre aceştia zicând: *„Uitaţi-văla păsările cerului; ele nici nu seamănă, nici nu seceraşi nici nu strâng nimic în grânare; şi totuşi, Tatăl vostru cel ceresc le hrăneşte".* Vedeţi, era o naturaleţe şi o viaţă în toate predicile Sale. Nu putem întotdeauna să-L imităm literalmente pe Domnul nostru, întrucât trebuie să predicăm, în cea mai mare parte, în locaşurile de închinare. Este o binecuvântare faptul că avem atâtea case de rugăciune şi îi mulţumesc lui Dumnezeu că încă atât de multe apar în jurul nostru; totuşi, L-aş lăuda pe Domnul mai mult dacă măcar jumătate din predicatorii care predică în diversele noastre clădiri ar fi făcuţi să iasă din ele şi să vorbească pentru Stăpânul lor pe străzi, în pieţe şi în orice alt loc unde s-ar duce oamenii să-i asculte. Noi trebuie să mergem în toată lumea şi să predicăm Evanghelia oricărei făpturi, nu să ne oprim în bisericile noastre aşteptând ca fiecare făptură să intre ca să audă ce avem de spus. Un vânător, care ar trebui să stea la fereastra salonaşului său, cu puşca încărcată, gata pentru a vâna potârnichi, probabil că nu-şi va face un bagaj prea greu. Nu, el trebuie să-şi pună botinele şi să străbată câmpiile, şi apoi va trage în păsările pe care le caută. Fraţilor, aşa trebuie să facem şi noi: să avem botinele întotdeauna pregătite pentru „munca câmpului" şi să ne putem întoarce cu nişte trofee ale puterii Evangheliei pe care trebuie s-o proclamăm.
Poate că nu este înţelept din partea noastră a încerca să facem ca predicile noastre să fie naturale şi însufleţite folosind stilul abordat uneori de ciudatul bătrânel Matthew Wilks; într-o dimineaţă de Sabat, el a luat la amvon o cutiuţă, pe care a deschis-o după un timp şi a prezentat congregaţiei o balanţă mică; apoi, întorcând paginile Bibliei cu mare grijă, a ridicat balanţa şi a citit textul: „Ai fost pus în cântar şi ai fost găsit uşor". Oricum, cred că acest lucru a fost mai degrabă pueril decât plastic. Mi-a plăcut mai mult de Matthew Wilks atunci când, comentând textul: *,£uaţi seama să umblaţi cu băgare de seamă",* a spus: „Aţi văzut vreodată un cotoi umblând pe vârful unui perete înalt acoperit cu bucăţele de sticlă spartă? Dacă da, aţi văzut atunci o ilustraţie precisă a semnificaţiei poruncii citate mai sus". Mai este şi cazul bunului „părinte Taylor" care, predicând pe străzile unuia din oraşele Californiei, s-a suit pe un butoi cu whisky. Dorind să ilustreze, a lovit cu piciorul în butoi şi a spus: „Acest butoi este ca inima omului, plină de lucruri rele; există unii oameni care spun că, dacă păcatul este în tine, el poate să şi iasă din tine". Vorbitorul a spus: „Nu, nu este aşa; iată acest whisky din butoiul de sub piciorul meu; el reprezintă un lucru rău, condamnabil, diavolesc, dar atâta timp cât este ţinut în butoi, cu siguranţă nu va face rău ca atunci când este dus la bar şi vândut beţivilor din vecinătate, trimiţându-i acasă să-şi bată soţiile sau să-şi omoare copiii. Deci, dacă păstrezi păcatele în propria-ţi inimă, ele vor fi rele şi diavoleşti şi Dumnezeu
363
te va condamna pentru ele; dar ele nu le vor face atât de mult rău altor oameni; în orice caz, nu ca atunci când sunt văzute în public. Lovind din nou cu piciorul în butoi, predicatorul a spus: „Presupunem că încerci să treci acest butoi peste graniţele ţării tale şi vameşul vine şi-ţi cere taxa pentru conţinutul lui. Tu spui că nu vei lăsa nici un strop de whisky să iasă; dar vameşul îţi spune că nu poate lăsa să treacă acest butoi peste graniţă. Deci, dacă ar fi posibil să ne abţinem de la comiterea păcatelor exterioare, totuşi, atâta timp cât inima este plină de tot soiul de rele, ne-ar fi imposibil să trecem frontierele cerului şi să mergem în acel loc sfânt şi fericit". Am considerat că aceasta este o ilustraţie întrucâtva naturală şi un mod minunat de a-i învăţa pe oameni adevărul, deşi nu mi-ar plăcea să am întotdeauna un butoi cu whisky drept amvon de teamă că ar putea capul să cadă în el şi eu, de asemenea.
Nu v-aş recomanda nici unuia dintre dumneavoastră să fie atât de natural în predicare ca acel remarcabil preot francez care, adresându-se celor din congregaţia lui, a spus: „Persoanele asemenea

Magdalenei şi cele care comit păcatele cărnii sunt foarte obişnuite; ele se află din abundenţă chiar în această biserică; şi intenţionez să-i arunc această carte de liturghie unei femei care este o Mag-dalenă"; atunci, toate femeile din biserică şi-au plecat capetele. Aşa că preotul a spus: „Nu, cu siguranţă, nu sunteţi toate Magdalene; n-am crezut nici eu cu adevărat că sunteţi, dar vedeţi cum păcatul vostru vă dă în vileag!" Să nu urmaţi nici exemplul preotului care, atunci când urma să se facă o colectă pentru luminarea şi încălzirea bisericii, după ce predicase un timp, a stins lumânările aflate de o parte şi de alta a amvonului, spunând că acea colectă era pentru lumini şi căldură şi că el n-a cerut nici o lumină, întrucât nu-şi citeşte predica şi a adăugat: „Dar, când Roger va anunţa psalmul, imediat veţi dori o lumină pentru a vă vedea cărţile; deci lumânările sunt pentru voi înşivă. Cât despre sobă, eu n-am nevoie de căldura ei, întrucât mişcările pe care le fac predicând sunt suficiente pentru a mă încălzi; de aceea, observaţi că, de această dată, colecta este întru totul pentru voi înşivă. De data aceasta, nimeni nu poate spune că preoţii fac colectă pentru ei înşişi, pentru că, în această duminică, totul este pentru voi înşivă". M-am gândit că omul a fost ridicol făcând astfel de observaţii, deşi conduita lui a fost, cred, un excelent exemplu de îndrăzneală în predicare.

Există o poveste despre mine însumi, poveste care, asemenea multora din cele spuse despre mine, este o *povestire* din două puncte de vedere. Se spune că, pentru a arăta felul în care oamenii cad din nou în păcat, odată am alunecat la baza balustradelor amvonului. Menţionez doar în trecere această povestire, pentru că este remarcabil faptul că, în momentul în care se spunea povestirea, amvonul meu era fixat în perete şi nu exista nici o balustradă, astfel încât ridicolul reverend (căci aşa aş fi fost dacă făceam ceea ce spuseseră oamenii) n-ar fi putut interpreta rolul caraghiosului dacă ar fi înclinat să încerce. Dar anecdota, deşi nu este adevărată, împlineşte toate scopurile naturaleţei pe care am încercat s-o descriu.

364

Vă aduceţi aminte, probabil, de împrejurarea în care Whitefield 1-a înfăţişat pe un orb, cu câinele lui, mergând pe marginea unei prăpăstii, cu piciorul gata-gata să alunece în ea. Descrierea predicatorului a fost atât de plastică iar ilustraţia atât de însufleţită şi de naturală, încât Lordul Chesterfield s-a ridicat şi a exclamat: „Doamne, Dumnezeule, s-a dus!" însă Whitefield a răspuns: „Nu, domnul meu, încă nu s-a dus; să sperăm că mai poate fi salvat." Apoi, a continuat, spunând despre orb că a fost călăuzit de raţiunea lui, care este doar ca un câine, arătând că un om călăuzit doar de raţiune este gata să cadă în iad.

Cât de viu a fost zugrăvită dragostea de bani în povestirea spusă de venerabilul nostru prieten, dl Rogers, despre un om care, pe patul de moarte, şi-a luat banii în gură pentru că-i iubea atât de mult, încât voia să ia o parte din aceştia cu sine! Cât de izbitoare este inutilitatea bogăţiilor lumeşti în a ne mângâia în ultimele noastre zile, arătată în povestirea în care bunul Jeremiah Burroughes vorbeşte despre un avar, care avea desagile cu bani lângă mâna lui, pe patul morţii! Le tot ridica, spunând: „Trebuie să vă părăsesc? Trebuie să vă părăsesc? Am trăit toţi aceşti ani pentru voi şi acum trebuie să vă părăsesc?" Şi aşa a murit. Există o povestire despre un altul, care avea multe suferinţe la moarte, în special marea suferinţă a unei conştiinţe neliniştite. Şi el avea desagile, care s-au dus, una după alta, împreună cu ipotecile lui şi cu obligaţiunile şi cu documentele; punându-le lângă inima sa, a şoptit, suspinând: „Acestea nu sunt nimic! Acestea nu sunt nimic! Acestea nu sunt nimic; luaţi-le de aici! Ce lucruri fără valoare sunt toate când eu am cea mai mare nevoie de mângâiere în clipele morţii mele!" Dragostea pentru Cristos este exprimată atât de limpede în povestirea despre John Lambert, legat pe rug. Acesta, în timp ce ardea, bătea din palme şi striga: „Nimic în afară de Cristos! Nimic în afară de Cristos!", până când picioarele i-au ars şi el a căzut din lanţuri în foc; chiar şi în mijlocul flăcărilor el încă striga: „Nimic în afară de Cristos! Nimic în afară de Cristos!" Cât de clar ne este înfăţişat adevărul în povestiri ca acestea! Este aproape ca şi cum incidentul respectiv s-ar petrece în faţa ochilor noştri. Cât de bine poţi vedea absurditatea neînţelegerii între creştini în povestirea dlui Jay despre doi oameni care mergeau în direcţii diferite pe o noapte ceţoasă! Fiecare din ei a văzut ceea ce părea a fi un monstru teribil îndreptându-se către el, facându-le inima să bată înspăimântată; pe măsură ce se apropiau unul de celălalt, şi-au dat seama că monştrii cei îngrozitori erau fraţi. Astfel, oameni de diferite denominaţiuni se tem, uneori, unul de celălalt; dar, când se apropie unul de altul, şi-şi cunosc inimile, îşi dau seama că sunt fraţi, până la urmă. Povestirea despre un negru şi stăpânul lui ilustrează cu acurateţe nevoia unui început când eşti începător în lucrurile cereşti, şi nu amestecarea cu particularităţile profunde ale sfintei noastre religii până nu i-ai învăţat elementele la perfecţie. Un biet negru se străduia din greu să-şi aducă stăpânul la o cunoaştere a adevărului şi îl îndemna să experimenteze credinţa în Cristos, când s-a scuzat pentru că nu înţelegea doctrina predestinării. „Ah! domnule" a spus negrul, „nu ştiţi ce se află înaintea Epistolei către Romani?

365

Trebuie să citiţi Cartea aşa cum se cuvine; doctrina predestinării se află în Romani, dar Matei, Marcu, Luca şi Ioan sunt mai înainte. Deocamdată vă aflaţi la Matei, care vorbeşte despre pocăinţă; şi, când ajungeţi la Ioan, veţi citi locul unde Domnul Isus Cristos a spus că

«Dumnezeu atât de mult a iubit lumea, încât a dat pe singurul Său Fiu, pentru ca oricine crede în El, să nu piară, ci să aibă viaţa veşnică»". Deci, fraţilor, le puteţi spune ascultătorilor dumneavoastră: „JE mai bine să citiţi mai întâi cele patru Evanghelii decât să începeţi să citiţi la Romani; studiaţi mai întâi Matei, Marcu, Luca şi Ioan şi apoi puteţi continua cu Epistolele." Dar nu trebuie să continui să vă prezint ilustraţii, pentru că atât de multe se vor impune de la sine. V-am prezentat suficient pentru a vă arăta că ele, într-adevăr, fac predica noastră însufleţită şi naturală; de aceea, cu cât aveţi mai multe, cu atât mai bine. în acelaşi timp, domnilor, trebuie să vă avertizez de pericolul existenţei prea multor anecdote în orice predică. Probabil ar trebui să aveţi salată pe masă; dar, dacă vă chemaţi prietenii la masă şi nu-i serviţi decât cu salată, nu se vor simţi prea bine şi nu se vor sinchisi să mai vină în casa dumneavoastră vreodată.
In al treilea rând, anecdotele şi ilustraţiile pot fi folosite *pentru a le explica doctrinele sau îndatoririle celor cu o înţelegere mărginită.* Ele pot fi, de fapt, cea mai bună formă de expunere. Un predicator ar trebui să ilustreze şi să exemplifice subiectul lui, astfel încât ascultătorii să poată beneficia de o cunoaştere adevărată a subiectului care li se prezintă. Dacă un om ar încerca să-mi descrie o piesă a unui utilaj, probabil că nu va reuşi să mă facă să înţeleg cum este ea; dar, dacă va avea bunăvoinţa să mă lase să văd o schiţă a diferitelor sale părţi şi apoi a întregii maşini, eu îmi voi da seama cum funcţionează. Reprezentarea ilustrată a unui lucru este întotdeauna un mijloc de instruire mult mai puternic decât orice simplă descriere verbală. Tocmai în acest fel le sunt folositoare ascultătorilor noştri anecdotele şi ilustraţiile. De exemplu, luaţi următoarea anecdotă, care ilustrează textul: „ *Tu, când te rogi, intră în cămăruţa ta, închide uşa după tine şi roagă-te Tatălui tău, care este în ascuns":* un băieţel obişnuia să se urce într-un pod pentru uscat fânul ca să se roage; dar a observat că, uneori, anumite persoane urcau şi îl deranjau; de aceea, cu următoarea ocazie, a luat scara sus după ce a urcat în pod. Spunând această povestire, ai putea explica cum a intrat băiatul în cămăruţa lui şi a închis uşa. Semnificaţia nu este atât de mult intrarea literalmente într-o cămăruţă sau închiderea unei uşi, cât îndepărtarea de sursele pământeşti de distragere a atenţiei: tragerea scării după noi când ne retragem pentru rugăciunea personală; dar mulţi încearcă să escaladeze acea scară. Diavolul însuşi va veni sus, după noi, pentru a ne deranja, dacă poate; şi el poate intra în pod fără nici o scară.
Ce expunere extraordinară a Celor Zece Porunci a fost cea dată de caporalul Trim, când a fost întrebat: „Ce înţelegeţi prin cinstirea tatălui şi a mamei?" şi a răspuns: „Vă rog, înălţimea Voastră, înseamnă a le da un şiling pe săptămână din leafa mea când ei îmbătrânesc." Aceasta a fost o lămurire admirabilă a

semnificaţiei textului. Apoi, dacă încerci să arăţi cum putem fi împlinitori ai Cuvântului, şi nu numai ascultători, există o poveste despre o femeie care, fiind întrebată de către predicator ce a spus acesta duminică, a răspuns că nu-şi aminteşte predica; dar că ea i-a atins conştiinţa, întrucât, îndată ce a ajuns acasă, şi-a ars buşelul (unitate de măsură engleză pentru volum, egală cu 36 de litri. *N. tr.)* care cântărea mai puţin. Există o altă povestire care arată, de asemenea, că Evanghelia poate fi folositoare chiar şi ascultătorilor care uită ceea ce au auzit. O femeie este chemată de predicatorul ei într-o zi de luni în timp ce ea spăla lână într-un ciur aşezat sub pompă. El o întreabă: „Ţi-au plăcut discursurile din ultima duminică?" şi ea răspunde că i-au făcut mult bine. „Dar, care a fost textul?" Ea nu-şi aminteşte. „Care a fost subiectul?" „Ah! domnule, chiar l-am uitat", spune biata femeie. îşi aminteşte vreo remarcă făcută de el? Nu, le-a uitat pe toate. Predicatorul spune: „Ei bine, Mary atunci, nu se poate să-ţi fi făcut mult bine". Oh, dar i-a făcut foarte mult bine - şi ea i-a explicat acest lucru, zicând: „Vă voi spune, domnule, cum este; eu pun această lână în ciur sub pompă, pompez apă, care curge toată prin ciur şi apoi spală lâna. La fel este cu predica dumneavoastră; ea vine în inima mea şi apoi intră direct în slaba mea memorie, care este ca un ciur, dar ea mă face curată, domnule".
Ai putea să vorbeşti mult despre puterea purificatoare şi sfinţitoare a Cuvântului şi totuşi să nu reuşeşti să-i impresionezi pe ascultătorii tăi aşa cum ar face-o această povestire simplă. Ce interpretare mai bună a textului *„Plângeţi cu cei ce plâng"* poţi avea decât această anecdotă simpatică? „Mamă, a spus micuţa Annie, nu pot să-mi dau seama de ce sărmanei

văduve Brown îi place să mă duc s-o văd; ea spune că o mângâi astfel; dar, mamă, eu nu pot spune nimic ca s-o mângâi pentru că, îndată ce începe să plângă, îmi pun braţele în jurul gâtului ei şi plâng şi eu, iar ea spune că aceasta o mângâie." Şi aşa şi este; aceasta este însăşi esenţa mângâierii, simpatiei, compătimirii care au făcut-o pe micuţă să plângă cu văduva care plângea.

Dl Hervey ilustrează astfel marele adevăr al perceperii diferite a păcatului de ochiul lui Dumnezeu şi de ochiul omului. El recomandă să iei o insectă mică şi, cu ajutorul celui mai subţire ac, să faci o înţepătură atât de minusculă, încât abia poate fi văzută cu ochiul liber; dar, când priveşti cu microscopul vezi o enormă ruptură, din care curge un şuvoi roşu-închis, încât ţi se pare că acea creatură a fost omorâtă cu securea cu care se taie un bou. Nu este decât un defect al vederii noastre faptul că nu putem vedea lucrurile corect; dar microscopul le arată aşa cum sunt ele în realitate. Astfel, le poţi explica ascultătorilor tăi cum vede ochiul microscopic al lui Dumnezeu păcatul în aspectele lui reale. Să presupunem că vrei să vorbeşti despre caracterul lui Caleb, care L-a urmat pe Domnul cu credincioşie; ar fi de mare ajutor pentru mulţi dintre oamenii noştri dacă ai spune că numele Caleb înseamnă câine, şi apoi să arăţi cum îşi urmează un câine stăpânul. Posesorul lui călăreşte de-a lungul drumurilor noro-

ioase; dar câinele stă cât poate de aproape de stăpânul lui, indiferent cât de mult noroi şi mizerie sunt împroşcate asupra lui, nepăsându-i de loviturile pe care i le-ar putea da calul cu copitele. Chiar aşa ar trebui să-L urmăm pe Domnul. Dacă vrei să exemplifici scurtimea timpului, ai putea să vorbeşti despre biata croitoreasă, cu bucăţica ei de lumânare, care coase, grăbindu-se să termine înainte să se stingă lumina.

Mulţi predicatori consideră că este foarte dificil să găsească metaforele potrivite pentru a prezenta credinţa simplă în Isus Cristos. Există o anecdotă minunată despre un idiot, care a fost întrebat de către un predicator, care încerca să-1 instruiască, dacă are suflet. Spre profunda consternare a amabilului său profesor, el a răspuns: „Nu, eu n-am suflet." Predicatorul mărturisea că a fost foarte surprins să constate că, după ani de învăţare, respectivul a putut da un astfel de răspuns. Dar bietul om a explicat astfel: „Am avut odată un suflet, dar l-am pierdut; şi Isus Cristos a venit şi 1-a găsit, iar acum îl las pe El să-1 ţină, pentru că-I aparţine; nu-mi mai aparţine mie". Aceasta este o imagine frumoasă a căii de mântuire prin simpla credinţă în substituirea Domnului Isus Cristos; chiar şi cel mai mic copil din adunare ar putea înţelege aceste lucruri cu ajutorul povestirii cu bietul idiot.

în al 4-lea rând, *există un fel de înţelepciune în anecdote şi ilustraţii,* care este foarte limpede pentru nunţile greoaie; şi, vai, mulţi ascultători de-ai noştri au astfel de minţi; totuşi ei pot înţelege exemplele grăitoare şi faptele dure. Anecdotele sincere sunt fapte iar faptele sunt lucruri dure. Exemplele, când sunt multiplicate suficient, constituie o puternică argumentaţie într-o chestiune particulară aşa cum ştim din filozofia inductivă. Două exemple pot să n-o dovedească, dar 20 o pot dovedi într-o demonstraţie. Luaţi chestiunea foarte importantă a răspunsurilor la rugăciuni. Poţi să dovedeşti că Dumnezeu răspunde la rugăciuni prin a cita anecdotă după anecdotă din cele ştiute de tine ca fiind autentice, anecdote care conţin exemple în care Dumnezeu a auzit şi a răspuns la rugăciuni cu adevărat. Luaţi această cărticică nemaipomenită a dlui Prime despre *Puterea rugăciunii;* cred că, în ea, adevărul în legătură cu acest subiect este demonstrat la fel de clar ca în orice teoremă a lui Euclid. Cred că, dacă un număr de fapte ar putea fi exemplificat în conexiune cu orice problemă înrudită cu geologia sau astronomia, chestiunea ar fi privită ca fiind rezolvată. Scriitorul aduce dovezi atât de abundente că Dumnezeu ascultă rugăciunile, încât până şi oamenii care resping inspiraţia ar trebui - cel puţin - să recunoască faptul că acesta este un fenomen minunat, pentru care se poate găsi o altă explicaţie decât cea care proclamă că există un Dumnezeu, Care stă în ceruri şi Care ţine seama de strigătele poporului Său de pe acest pământ.

Am auzit că unele persoane au avut obiecţii în a lucra pentru convertirea copiilor lor, argumentând că Dumnezeu îi va mântui pe cei ce-I aparţin, fără vreun efort din partea noastră. îmi amintesc că l-am făcut să se înfioare pe un om care ţinea la această opinie, spunându-i despre un tată care nu şi-a învăţat niciodată copilul să se roage şi nici măcar nu 1-a instruit în legătură cu

semnificaţia rugăciunii. El considera că acest lucru ar fi fost greşit şi că o asemenea lucrare ar fi trebuit să fie lăsată în seama Duhului Sfânt al lui Dumnezeu. Băiatul a căzut şi şi-a rupt piciorul, care urma să-i fie amputat; în tot timpul cât chirurgul îi amputa piciorul, băiatul blestema şi înjura în modul cel mai odios. Bunul chirurg i-a spus tatălui: „Vedeţi, nu v-aţi învăţat fiul să se roage, dar Diavolul n-a avut nici o obiecţie în a-1 învăţa să înjure, evident". în aceasta constă paguba: dacă nu ne dăm toată silinţa să-i aducem pe copiii noştri la Cristos, există un altul care va face tot răul de care e în stare pentru a-i trage

după el în iad.
Odată, o mamă i-a spus fiului ei bolnav, care era pe moarte şi avea o stare îngrozitoare a nunţii: „Băiatul meu, îmi pare rău că ai parte de un astfel de necaz; sunt sigură că eu nu te-am învăţat nimic nedrept." El i-a răspuns: „Nu, mamă, dar nici ceva bun nu m-ai învăţat vreodată; de aceea, a existat suficient loc în mine pentru ca tot felul de rele să intre acolo." Toate aceste povestiri vor fi, pentru mulţi oameni, cel mai potrivit mod de argumentare de natură să te ajute în a lucra cu ei. Tu le aduci fapte, care le ating conştiinţa, chiar dacă inima lor este destul de împietrită.
Nu cunosc nici o argumentare care să explice mai bine nevoia supunerii faţă de voia lui Dumnezeu ca povestirea pe care ne-o oferă dl Gilpin în cartea sa intitulată *Life,* „Viaţa". El este chemat să se roage împreună cu o femeie al cărei fiu era foarte bolnav. Bunul om s-a rugat ca, dacă este voia Lui, Dumnezeu să-i redea copilaşului iubit viaţa şi sănătatea, dar mama 1-a întrerupt, spunând: „Nu, nu pot fi de acord cu o rugăciune ca aceasta; n-o pot pune în această formă; trebuie să fie voia lui Dumnezeu să-1 facă bine. Nu pot si porta ca fiul meu să moară; roagă-te ca el să trăiască, indiferent dacă este sau nu voia lui Dumnezeu." El a răspuns: „Femeie, nu pot să rostesc această rugăciune, dar ţi s-a răspuns la ea: fiul tău se va însănătoşi, dar tu vei trăi pentru a blestema ziua în care ai făcut o astfel de cerere." Douăzeci de ani mai târziu, o femeie era purtată într-o stare de leşin de la spânzurătoarea din Tyburn, pentru că fiul ei trăise suficient pentru a fi adus la spânzurătoare din cauza crimelor **comise.**
Rugăciunea vătămătoare a mamei fusese auzită şi Dumnezeu răspunsese la ea. Deci, dacă vrei să dovedeşti puterea Evangheliei, nu cheltui cuvinte fără nici un sc«p, ci vorbeşte despre cazurile pe care le-ai întâlnit, care ilustrează adevărul pe care-1 accentuezi, pentru că astfel de anecdote îi vor convinge pe ascultătorii tăi aşa cum n-o poate face nici un alt tip de argumente. Cred că lucrul acesta vă este acum suficient de clar.
De asemenea, anecdotele sunt folositoare pentru că ele apelează deseori foarte convingător la natura umană. Pentru a-i mustra pe cei ce profanează duminica, spune povestirea gentilomului care avea 7 monede britanice în valoare de 20 de şilingi şi care s-a întâlnit cu un biet om, căruia i-a dat 6 din cele 7 monede; apoi, nenorocitul răufăcător s-a întors şi i-a smuls-o şi pe ultima. Cât de clar prezintă această povestire ingratitudinea naturii noastre păcătoase, prin păgubirea lui Dumnezeu de acea singură zi din şapte, zi pe care El a pus-o

deoparte pentru slujirea Lui! Acum vă voi povesti o întâmplare care face apel la bunul simţ. Doi-trei băieţi îl înconjoară pe unul din tovarăşii lor, spunân-du-i: „Hai să luăm nişte cireşe din grădina tatălui tău." El a răspuns: „Nu, eu nu pot să fur iar tatăl meu nu vrea ca acel cireş să fie cules." „Oh! dar tatăl tău este aşa de bun şi niciodată nu te bate." Băiatul a răspuns: „Ah! ştiu că acest lucru este adevărat şi tocmai acesta este motivul pentru care nu voi fura acele cireşe." Aceasta arată că harul şi bunătatea lui Dumnezeu nu-i conduc pe copiii Lui spre imoralitate ci, din contră, îi reţin de la păcat.
Şi următoarea povestire face apel la raţiune şi arată că nu trebuie să te bazezi întotdeauna pe Părinţii Bisericii ca surse de autoritate. Un nobil auzise despre un anumit om foarte bătrân, care locuia într-un sat; 1-a căutat, şi 1-a găsit şi a constatat că respectivul avea 70 de ani. El a vorbit cu bătrânul, crezând că este cel mai vârstnic locuitor, dar acesta i-a spus: „Oh!, nu, domnule, eu nu sunt cel mai vârstnic; nu sunt tatăl satului, mai este unul mai în vârstă, tatăl meu, care este încă în viaţă". Am auzit despre unii care au spus că ei le-au întors spatele „părinţilor" Bisericii, pentru părinţii foarte vârstnici, adică s-au întors de la „părinţii patristici" - cum sunt numiţi în mod obişnuit - la apostoli, care sunt părinţii şi bunicii adevăraţi ai Bisericii Creştine.
Uneori, anecdotele au forţă în ele datorită faptului că apelează la simţul ridicolului. Desigur, trebuie să fim foarte atenţi aici, pentru că s-a instaurat un fel de tradiţie a părinţilor potrivit căreia este greşit să râzi duminica. Cea de-a 11-a poruncă este să ne iubim unii pe alţii şi apoi, după unii oameni, cea de-a 12-a este: „Trebuie să ai o faţă prelungă duminica". Vă mărturisesc că aş prefera să-i aud pe oameni râzând decât să-i văd adormiţi în Casa lui Dumnezeu; şi mai degrabă aş introduce adevărul în ei prin intermediul ridicolului decât să ştiu adevărul neglijat sau să-i las pe oameni să piară din nevoia de a primi adevărul. Cred cu adevărat în inima mea că poate exista tot atâta sfinţenie în râs ca şi în plâns şi că, uneori, a râde este mai bine decât a plânge; pentru că pot să plâng şi lotuşi să murmur, să bombănesc şi să gândesc tot felul de lucruri nepotrivite la adresa lui Dumnezeu pe când, cu altă ocazie, pot să folosesc râsul sarcasmului împotriva păcatului şi astfel să dovedesc o seriozitate sfântă în apărarea adevărului. Nu ştiu de ce trebuie să-i înmânăm Satanei ridicolul ca pe o armă, pe care s-o folosească împotriva noastră, şi de ce să nu fie folosit de noi ca o armă împotriva lui. îndrăznesc să afirm că Reforma a beneficiat de simţul ridicolului aproape la fel de mult ca de alte avantaje, iar acele pamflete şi caricaturi umoristice, care au fost publicate de către prietenii lui Luther, au contribuit la deschiderea ochilor Germaniei la ruşinile preoţiei în mai mare măsură decât au făcut-o argumentele cele mai solide şi interminabile împotriva catolicismului. Nu văd nici un motiv pentru care, în ocaziile

potrivite, să nu încercăm acelaşi stil de argumentare. Se va spune: „Este o armă periculoasă şi mulţi oameni îşi vor tăia degetele cu ea." Mă rog, aceasta este propria lor vigilenţă; dar nu ştiu de ce trebuie să fim atât de preocupaţi de tăierea degetelor lor dacă ei, în acelaşi timp, pot să taie beregata păcatului şi să aducă pagube serioase marelui adversar al sufletelor.

370
Iată o povestire pe care chiar ar trebui s-o spun într-o duminică, spre folosul anumitor oameni, care sunt foarte buni la ascultarea predicilor şi la frecventarea adunărilor pentru rugăciune, dar care nu-şi fac datoria. Ei nu lucrează niciodată duminica pentru că nu lucrează în nici o zi a săptămânii; ei uită ceea ce spune ;icea parte a poruncii: *„şase zile să lucrezi",* care este la fel de obligatorie ca şi cealaltă parte: *„ziua a şaptea este ziua de odihnă a Domnului, Dumnezeul tău; să nu faci nici o lucrare. în ea."* Pentru aceşti oameni, care nu muncesc niciodată pentru că sunt foarte pioşi, aş spune povestirea unui anumit călugăr, care intrase într-o mănăstire, dar care nu muncea la câmp sau în grădină, nu făcea haine şi nici altceva, pentru că el era, aşa cum îi spusese stareţului, un călugăr cu gândul la cele de sus. Când s-a apropiat ora mesei, el s-a mirat că nu fusese chemat la refectoriu, aşa că s-a dus la stareţ şi a spus: „Fraţii nu mănâncă aici? N-aveţi de gând să luaţi masa?" Stareţul a răspuns: „Noi da, avem de gând, pentru că suntem trupeşti; dar tu eşti atât de spiritual, încât nu munceşti. I)e aceea, nu ai nevoie să mănânci; acesta este motivul pentru care nu ţe-am chemat. Legea acestei mănăstiri este aceasta: dacă un om nu munceşte, nici nu va mânca".
O povestire bună este cea a băiatului din Italia, căruia i se eonfiscase Testamentul, şi care i-a zis jandarmului:
- De ce mi-aţi luat cartea? Este o carte rea?
- Da, a fost răspunsul.
- Sunteţi sigur că este o carte rea? -Da.
- Atunci, de ce nu puneţi mâna pe Autorul ei, dacă este o carte rea? Acesta este un exemplu de ironie fină la adresa celor care urăsc Scripturile
şi care, totuşi, pretind că au dragoste pentru Cristos.
O altă povestire bună este cea a prietenului nostru irlandez care, atunci când a fost întrebat de către preot: „Ce motiv are un om ignorant ca tine să citească Biblia?", a răspuns: „E adevărat, dar motivul este cercetarea, pentru că este scris: *«Cercetaţi Scripturile, pentru că socotiţi că în ele aveţi viaţa veşnică; dar tocmai de mărturisesc despre Mine.»"*
' N-ar strica, cred, nici povestirea următoare, ca un fel de argument ridicol care arată ce putere ar trebui să aibă Evanghelia asupra minţii omeneşti. Dl Moffat relatează despre un oarecare Kaffir, care a venit la el într-o zi, spunând că Noul Testament, pe care i-1 dăduse misionarul cu o săptămână în urmă, 1-a făcut pe căţelul său să fie răzgâiat. Omul a spus că acest câine al lui fusese un câine de vânătoare foarte bun, dar că a rupt Testamentul în bucăţi şi 1-a mâncat, iar acum nu mai este de nici un folos. Dl Moffat a spus: „Nu-i nimic; îţi voi da un alt Testament". Omul a răspuns: „Oh! nu aceasta mă deranjează; nu-mi pasa că a distrus câinele cartea, căci aş putea cumpăra alia; dar cartea 1-a distrus pe câine". Misionarul a întrebat: „Cum aşa?" iar Kaffir a răspuns: „Câinele nu-mi va mai fi de nici un folos acum, pentru că a mâncat Cuvântul lui Dumnezeu şi asta îl va face să-şi iubească duşmanii, astfel încât nu va mai fi bun pentru
371
vânătoare". Omul a presupus că nici măcar un câine n-ar putea primi Cuvântul lui Dumnezeu fără ca firea să i se „îndulcească" prin el; într-adevăr, aceasta ar trebui să li se întâmple tuturor celor care se hrănesc cu Evanghelia lui Cristos. N-ar trebui să ezit în a reda această povestire a dlui Moffat şi, desigur, ar trebui s-o folosesc pentru a arăta că, atunci când un om a primit adevărul care este în Isus Cristos, o mare schimbare ar trebui să se petreacă în interiorul lui, şi el n-ar trebui să-i mai fie de nici un folos vechiului său stăpân.
Când preoţii încercau să-i îndrume pe băştinaşii din Tahiti spre catolicism, ei aveau o ilustraţie pe care o foloseau, crezând că-i vor convinge pe oameni despre desăvârşirea Bisericii din Roma. Ei sunt doar nişte buşteni morţi: pe cine vor să reprezinte? Ei sunt eretici, care vor merge în foc. Şi cine sunt aceste ramuri mici ale copacului? Cei credincioşi. Cine sunt ramurile mai mari? Preoţii. Şi următorii? Cardinalii. Şi cine este trunchiul copacului? Oh, acela este papa. Şi rădăcina? Oh, rădăcina este Isus Cristos! Aşa că bieţii băştinaşi au răspuns: „Ei bine, noi nu ştim nimic despre trunchi sau despre ramuri; dar noi avem rădăcina şi vrem să ne ţinem de ea şi să n-o abandonăm." Dacă avem rădăcina, dacă-L avem pe Cristos, putem să tratăm cu dispreţ toate pretenţiile şi înşelăciunile oamenilor.
Aceste povestiri pot să ne facă să râdem, dar pot, de asemenea, să înfrângă greşeala chiar în inima noastră şi s-o omoare; de aceea, ele pot fi folosite ca adevărate arme cu care noi pornim la luptă hotărâţi să câştigăm războaiele Domnului.
în al 5-lea rând, un alt avantaj pe care-1 prezintă anecdotele şi ilustraţiile constă în faptul că *ele ajută*

memoria să înţeleagă adevărul. Există o povestire — deşi nu garantez că este adevărată - despre un om de la ţară, pe care cineva îl convinsese că toţi londonezii sunt hoţi; de aceea, sosind la Londra pentru prima oară, a încercat să-şi protejeze ceasul, punându-1 în buzunarul vestei şi aco-perindu-1 cu cârlige pentru prins peşti. El s-a gândit: „Acum, dacă cineva va încerca să-mi ia ceasul, mă va ţine minte." Povestea spune că, de-a lungul drumului, la un moment dat chiar el a vrut să ştie cât e ceasul, şi a introdus mâna în buzunar, uitând cu desăvârşire de cârlige. Efectul produs asupra lui poate fi mai lesne imaginat decât descris. Am impresia că o predică ar trebui să fie întotdeauna ca buzunarul ţăranului, plin de cârlige, astfel încât, dacă cineva intră ca s-o asculte, să ia nişte „nu-mă-uita", amintiri care i se vor „lipi" de ureche şi, posibil, chiar şi de inimă şi de conştiinţă. Plasează-le chiar în finalul discursului: trebuie ca, la final, să fie ceva care să impresioneze şi să se „lipească". Ca şi când am hoinări pe câmpiile prietenilor noştri fermieri — există anumiţi scaieţi care se vor agăţa de hainele noastre; putem să le periem, dar ceva de pe câmpii va rămâne pe hainele noastre ca „amintiri" - tot aşa ar trebui să existe nişte scaieţi care să se lipească de cei care ascultă predica respectivă.
Ce-ţi aminteşti mai bine din discursurile pe care le-ai ascultat cu ani în urmă? îndrăznesc să răspund că o anecdotă spusă de predicator. E posibil să-ţi aminteşti vreo povestire tulburătoare care a fost spusă în cursul unei predici.

Cu puţin timp înainte de a muri, Rowland Hill 1-a vizitat pe un vechi prieten, care i-a spus:,£>omnule Hill, se împlinesc 65 de ani de când v-am auzit predicând pentru prima oară; dar îmi amintesc textul şi o parte din predică."
Predicatorul a întrebat: „Ei bine, ce parte a predicii îţi aminteşti?" Prietenul a răspuns: „Aţi spus că unii oameni, când merg să asculte o predică, sunt foarte pretenţioşi faţă de mesajul predicatorului. Apoi aţi spus: «Presupunem că te-ai duce să auzi testamentul unei rude care a decedat şi că aştepţi o moştenire de la ea; prea puţin ţi-ar păsa de felul în care citeşte avocatul testamentul - toată atenţia ta va fi concentrată să auzi dacă ruda ţi-a lăsat şi ţie ceva şi, în caz afirmativ, cât; şi acesta este felul în care trebuie să ascultăm Evanghelia»". Ei bine, omul n-ar fi ţinut minte aceasta timp de 65 de ani dacă dl Hill n-ar fi îmbrăcat chestiunea în această formă ilustrativă. Dacă el ar fi spus:„Dragi prieteni, trebuie să ascultaţi Evanghelia de dragul ei, nu doar pentru farmecele oratoriei predicatorului sau pentru acele vorbiri retorice avântate, care ne desfată auzul", dacă el ar fi exprimat-o în modul foarte drăguţ în care unii oameni pot face lucrul respectiv, voi fi nevoit să spun că omul şi-ar fi amintit-o atât cât îşi aminteşte o raţă ultima baie pe care a făcut-o, nu mai mult decât atât, pentru că, dacă ar fi exprimat-o în acest fel, ar fi fost ceva foarte obişnuit; dar, exprimând adevărul atât de frapant, acesta a fost ţinut minte 65 de ani.
Un gentleman american a spus următoarea anecdotă, care împlineşte scopul pe care-1 urmăresc; deci am să v-o spun şi dumneavoastră: „Când eram copil, tot auzeam povestea unui croitor, care ajunsese la o vârstă înaintată şi devenise foarte bogat, fiind foarte invidiat de către toţi cei care-1 cunoşteau. Viaţa lui, aşa cum o vor face toate vieţile, se apropia de sfârşit; dar, înainte de moarte, având dorinţa de a le face bine membrilor breslei lui, a spus că, într-o anumită zi, va fi fericit să comunice tuturor croitorilor din vecinătate care este secretul de a deveni bogat. Un mare număr de „cavaleri ai degetarului" au venit şi, pe când aşteptau într-o tăcere încordată să audă importanta revelaţie, croitorul a fost ridicat în patul său şi, cu o ultimă suflare, a rostit această propoziţie scurtă: *„«întotdeauna să faci un nod la firul tău"».*
De aceea vă recomand, fraţilor, să folosiţi anecdotele şi ilustraţiile: pentru că ele fac noduri la firul discursului dv. La ce-ţi foloseşte dacă-ţi iese capătul aţei prin materialul la care lucrezi? Totuşi, oare nu acesta a fost cazul multora din predicile pe care le-am ascultat sau din discursurile pe care noi înşine le-am ţinut? Conţinutul celor auzite n-a făcut decât să treacă prin minţile noastre fără să lase vreo impresie de lungă durată şi tot ceea ce ne amintim este câte o anecdotă spusă de predicator.
Există un caz autentic al unui om, care a fost convertii printr-o predică, la 85 de ani după ce el a auzit-o rostindu-se. La sfârşitul discursului său, dl 1 lavei, în loc de a rosti binecuvântarea obişnuită, s-a ridicat şi a spus: „Cum să vă las să plecaţi cu o binecuvântare, când mulţi dintre voi sunt «Anatema Maranata», pentru că nu-L iubiţi pe Domnul Isus Cristos?" Un băiat de 15 ani a auzit acea remarcabilă declaraţie şi, după 85 de ani, pe când şedea sub un gard viu din statul Virginia, dacă am reţinut corect întreaga scenă i-a trecut prin faţa ochilor

ca şi cum s-ar fi petrecut cu o zi în urmă; şi Dumnezeu a binecuvântat cuvintele dlui Flavel, convertindu-1 pe acest om, care a mai trăit 3 ani, timp în care a dat o bună mărturie privind faptul că a simţit puterea adevărului în inima lui.
în al 6-lea rând, anecdotele şi ilustraţiile sunt folositoare pentru că, *în mod frecvent, trezesc sentimentele.* Oricum ele nu vor avea acest efect daca spui aceleaşi povestiri şi le repeţi deseori. îmi amintesc că, atunci când am auzit pentru prima dată minunata povestire despre *There is Another Man,* ,.Este un alt om", am plâns mult. Bietul suflet, abia răscumpărat, pe jumătate mort, numai cu câteva

zdrenţe pe el, a spus totuşi: „Este un alt om", necesitând să fie salvat. A doua oară când am auzit povestirea, mi-a plăcut, dar nu mai era aşa nouă ca prima dată, iar a treia oară când am auzit-o, m-am gândit că nu mai vreau s-o aud niciodată. Nu ştiu de câte ori am mai auzit-o de atunci, dar ştiu întotdeauna când urmează să fie spusă: fratele se ridică, priveşte solemn şi, cu un ton morman tal, spune: „Există un alt om", iar eu mă gândesc: „Da... şi aş vrea să nu fi existat", pentru că am auzit acea povestire până când a ajuns să-mi fie silă de ea şi să mă obosească. Chiar şi cea mai bună anecdotă poate deveni atât de banală, încât să nu mai aibă nici o forţă în ea şi să nu fie de nici un folos dacă este repetată.
Totuşi, o ilustraţie vie este mai bună pentru a face apel la sentimentele unui auditoriu decât ar putea fi vreodată descrierea. Atunci când domnul Beecher a adus la amvon o sclavă minunată, cu cătuşe la mâini, el a contribuit prin aceasta la abolirea sclavjei mai mult decât ar fi putut-o face prin cea mai elocventă predică moralizatoare. în aceste timpuri, ceea ce vrem nu este să ascultăm prelegeri interminabile pe teme aride, ci să auzim ceva practic, ceva realist, care „vine acasă" la raţionamentele noastre zilnice; şi, când avem parte de aşa ceva, inimile noastre sunt, în curând, mişcate.
N-am nici o îndoială asupra faptului că imaginea unui pat de moarte i-ar mişca pe oameni mult mai mult decât acea lucrare admirabilă numită *„Drelin-court on Death*" o carte pe care cred că nimeni n-a fost vreodată capabil s-o citească de la cap la cap. Probabil că au existat cititori care au încercat acest lucru; dar cred că, cu mult timp înainte de a ajunge la final, s-au aflat în stare de asfixie sau comă, fiind obligaţi să se îmbrace cu flanele călduroase; iar cartea a trebuit să fie îndepărtată înainte ca ei să se poată însănătoşi. Dacă n-ai citit *„J)relincourt on Death",* cred că ştiu ce ai citit: povestea cu fantome, care este ataşată la finalul cărţii. Lucrarea n-are succes; întreaga impresie a fost concentrată asupra rafturilor librarului, când Defoe a scris romanul-ficţiune intitulat „O povestire adevărată despre apariţia post-mortem a doamnei Veal în faţa doamnei Bargrave", în care *„JDrelincourt on Death"* este recomandat ca fiind cea mai bună carte cu acest subiect. Această povestire n-are nici o rămăşiţă sau umbră de adevăr în ea, toată este numai imaginaţie; dar a fost ataşată la finalul cărţii, şi apoi toată ediţia s-a epuizat rapid, cititorii cerând retipărirea cărţii. Ceva asemănător se poate petrece adeseori în ceea ce priveşte predicile tale; tu trebuie doar să le spui oamenilor despre ceea ce a avut loc, de fapt, şi astfel le vei câştiga atenţia şi le vei atinge inimile.
374
Mulţi au fost determinaţi să facă sacrificii personale după ce au auzit povestirea despre moravii din Africa de Sud, care au văzut un loc mare, împrejmuit, unde se aflau nişte persoane care se descompuneau din cauza leprei - unii fără mâini, alţii fără picioare; şi aceşti moravi nu le puteau predica bieţilor leproşi fără să meargă ei înşişi acolo, ca să putrezească împreună cu ei — şi aşa au făcut. Alţi doi, din acelaşi grup nobil de fraţi, s-au vândut pe ei înşişi ca sclavi în Indiile de Vest, pentru a fi lăsaţi să le predice sclavilor. Când vei oferi exemple ca acestea, exemple de devotament şi de altruism, ele vor face mai mult pentru deşteptarea unui spirit de entuziasm faţă de misiunile străine decât ar putea s-o facă toate argumentele tale bine gândite.
Cine n-a auzit şi n-a simţit forţa povestirii cu cei doi mineri? Când fitilul ardea şi numai unul din ei era posibil să scape, creştinul a strigat către tovarăşul lui neconvertit: „Scapă-ţi viaţa, căci dacă vei muri, tu eşti pierdut; dar dacă mor eu, cu mine totul este în regulă; aşa că du-te tu!"
Şi povestea cu prostul am folosit-o, uneori, ca o ilustraţie frapantă. Era o barcă mică ce naufragiase; omul, care se aflase în ea, încerca să înoate către ţărm, dar curentul era prea puternic pentru el. La vreo oră după încercarea lui, cineva a spus: „Aş fi putut să-1 salvez." Când a fost întrebat cum ar fi putut să-1 salveze, el a descris un plan care părea a fi excelent şi foarte realizabil, prin care omul ar fi putut să fie salvat, fără îndoială; dar, din nefericire, el se înecase până atunci! Deci, sunt unii care întotdeauna sunt înţelepţi prea târziu, unii care ar trebui să-şi zică lor înşişi, când cutare s-a dus pe tărâmul celălalt: „Ce n-aş fi făcut pentru el dacă aş fi ajuns la timp!" Fraţilor, lăsaţi ca anecdota să ne amintească tuturor că trebuie să căutăm a fi înţelepţi în câştigarea sufletelor înainte de a fi prea târziu pentru a-i salva din pierzarea veşnică.
în al 7-lea, şi ultimul rând, anecdotele şi ilustraţiile sunt foarte folositoare pentru că *ele captează atenţia ascultătorilor extrem de neatenţi.* Această clasă de oameni doreşte ceva în fiecare predică, iar o anecdotă este bine calculată să capteze atenţia celor aiuriţi şi a celor neevlavioşi. Noi dorim cu adevărat mântuirea lor şi îi vom ademeni pe toate căile posibile prin care pot fi aduşi la Cristos. Nu putem avea pretenţia ca tinerii noştri să vină şi să asculte expuneri dogmatice învăţate pe de rost care nu sunt ornamentate cu ceva care să le încânte minţile necoapte. Nu, nici chiar oamenilor maturi nu li se poate cere ca, după truda săptămânii, când unii din ei sunt ocupaţi până duminica dimineaţa, să fie prezenţi la discursurile prozaice lungi care n-au nici măcar o anecdotă.
Vai, vai, vai! Cât îi compătimesc pe acei fraţi nepractici care nu par a şti cui îi predică! „Ah!", a spus odată un frate, „de câte ori predic, nu ştiu unde să privesc, aşa că mă uit sus, la ventilator." Păi nu e nimeni sus în ventilator şi nici nu se presupune că e cineva acolo; poate că doar îngerii din ceruri

ascultă acolo cuvintele adevărului. Un predicator nu trebuie să predice *în faţa* oamenilor, ci chiar *lor;* lăsaţi-1 să se uite ţintă la ei; lăsaţi-1, dacă poate, să-i examineze cu de-amănuntul, să aprecieze mesajul în funcţie de starea lor.
375
Adeseori am văzut câte un biet individ stând în picioare pe coridorul casei de rugăciune. Vai, el pare o vrabie care a intrat în biserică şi nu mai poate ieşi! El nu poate pricepe ce fel de serviciu divin este acesta; el începe să-i numere pe cei care stau în primul rând de la balcon iar prin minte îi trec tot felul de idei. Acum, eu vreau să-i atrag atenţia: cum s-o fac? Dacă citez un text din Scriptură, probabil nu va şti ce semnificaţie are, deci textul nu-1 va interesa. Să introducem puţină latină în predică sau să citez textul original în ebraică sau greacă? Nu, acest lucru nu este potrivit pentru un astfel de om. Ce să fac? O, povestirea pe care o ştiu, cred că va fi potrivită pentru el. Povestirea îşi urmează cursul iar omul nu se mai uită deloc la balcon, ci este uimit de tot ce spune predicatorul. La un moment dat, predicatorul spune ceva care i se potriveşte exact, astfel încât omul nostru se întreabă cine i-a vorbit predicatorului despre el, şi se gândeşte: „Ah, ştiu; soţia mea vine uneori să-1 asculte pe acest om, deci ea i-a spus lui totul despre mine!" Apoi, el devine curios să audă mai mult şi, în timp ce-1 priveşte pe predicator, în sufletul lui răsare prima rază de lumină asupra lucrurilor divine; dar dacă noi am fi ţinut-o întruna cu discursul nostru obişnuit şi n-am fi renunţat la stilul nostru, nu pot spune ce s-ar fi întâmplat cu acel om. într-un discurs pe care l-am citit în după-amiaza aceasta, Rowland Hill spune: „Se zice că vorbesc vrute şi nevrute, dar aceasta se întâmplă din cauză că voi vorbiţi vrute şi nevrute şi eu sunt obligat să vă urmez. Se spune că nu rămân la subiectul meu; dar, îi mulţumesc lui Dumnezeu că întotdeauna rămân la obiectul meu, care este câştigarea sufletelor dumneavoastră şi aducerea dv la crucea lui Isus Cristos!"
Dl Bertram ilustrează sugestiv felul în care oamenii sunt abordaţi de grijile lumeşti, redând povestirea despre căpitanul unei baleniere care, atunci când dl Bertram a încercat să-i stârnească interesul asupra lucrurilor de sus, a spus: „N-are rost, domnule; conversaţia cu dumneavoastră nu va avea nici un efect asupra mea. Nu pot să aud ceea ce spuneţi sau să înţeleg subiectul pe care-1 dezbateţi. Mi-am lăsat căminul pentru a încerca să prind balene — de un an şi nouă luni tot caut balene, domnule, şi încă n-am prins nici una. Am brăzdat apele adânci în căutarea balenelor; când mă duc la culcare, visez balene; când mă trezesc dimineaţa, mă întreb dacă voi prinde vreo balenă în acea zi; este o balenă în inima mea, o balenă în creierul meu, domnule, şi nu vă foloseşte la nimic să vorbiţi cu mine despre altceva în afară de balene". Aşadar, oamenii tăi îşi au propriile afaceri în minţile lor şi în inimile lor; ei vor să facă avere şi se retrag; sau au copii de crescut, şi Susan trebuie să se mărite iar John trebuie să-şi facă o situaţie şi n-are rost să le vorbeşti despre lucrurile lui Dumnezeu până nu alungi balenele care se zbat şi se bălăcesc în minţile şi în inimile lor.
Poate este de faţă vreun comerciant, care se gândeşte la o nota mare de plată, sau un altul, care s-a uitat de jur împrejurul clădirii şi a observat o panglică de o culoare deosebită, gândind astfel:„Da, ar fi trebuit să am în stoc mai multe lucruri de acest gen, întrucât văd că sunt la modă!", sau poate că unul dintre ascultători i-a atras privirea vecinului său, care se gândeşte că trebuie să-i facă
376
o vizită într-o zi; şi aşa, gândurile oamenilor sunt ocupate cu tot felul de subiecte „paralele" cu cel tratat de predicator. Mă întrebi cum îmi dau seama de aceasta. Ei bine, cunosc pentru că eu însumi m-ani făcut vinovat de acelaşi păcat; constat că acest lucru se întâmplă atunci când îl ascult pe un alt frate predicând. Când predic, nu mă gândesc că mă descurc foarte bine, dar uîieori, când mă duc la ţară şi predic dimineaţa şi seara şi apoi îl ascult pe un altul după-amiaza, mă gândesc: „Ei bine, într-adevăr, când eram acolo sus, mă gândeam că eram cineva: dar *acum!* Nu doresc decât să-mi vină rândul din nou!" Ei bine, este un lucru foarte greşit să lăsăm astfel de gânduri să ne vină în minte; dar, întrucât toţi suntem foarte capabili să ne pierdem firul gândurilor, predicatorul ar trebui să aducă la amvon anecdote şi ilustraţii, pe care să le folosească drept cuie, cu scopul de a menţine trează atenţia oamenilor asupra subiectului predicii.
Dl Paxton Hood a spus odată, într-un curs pe care l-am auzit şi eu: „Unii predicatori aşteaptă prea mult de la ascultătorii lor; ei vin la amvon cu un anumit număr de adevăruri ca omul care cară o cutie de cuie; apoi, considerându-i pe membrii congregaţiei a fi stâlpi, ei scot un cui şi se aşteaptă ca acesta să intre singur în stâlp. Insă nu aşa se procedează, ci trebuie să iei cuiul, să-1 pui pe stâlp, să baţi cu ciocanul în el, ţinând contra, şi apoi poţi să aştepţi ca marele Stăpân al asamblărilor să fixeze cuiele, astfel încât ele să nu iasă." Astfel trebuie să procedăm pentru a face să pătrundă adevărul înăuntrul oamenilor, pentru că el n-o va putea face niciodată singur; şi trebuie să ne aducem aminte că inimile ascultătorilor noştri nu sunt deschise, aşa cum este o uşă de biserică, astfel încât adevărul să poată intra, să-şi poată ocupa locul şi să stea pe tron pentru a i se aduce închinare acolo. Nu, ci adeseori trebuie să deschidem uşile cu mari eforturi şi să introducem adevărul în locurile în care, la început, nu va fi un oaspete binevenit dar unde, după aceea, cu cât este cunoscut mai bine, cu atât va fi mai iubit.
Ilustraţiile şi anecdotele vor ajuta foarte mult la croirea unui drum pentru adevăr, pentru ca acesta să

poată intra - şi ele o vor face prin captarea atenţiei celor nepăsători şi a celor neatenţi. Trebuie să încercăm să fim ca dl Whitefield, despre care un constructor de nave a spus: „Când am fost să ascult cum predică oricare altul, întotdeauna am putut să construiesc o navă, de la etravă la pupa; dar, când îl ascult pe dl Whitefield, nu pot să construiesc nici măcar chila." Şi un altul, un ţesător, a spus: „Când am fost în biserică, adeseori am calculat câte războaie de ţesut ar încăpea în ea; dar, când îl ascult pe acel om, uit cu desăvârşire de ţesut." Fraţilor, trebuie să vă străduiţi să-i faceţi pe oameni să uite problemele legate de acesta lume prin îmbinarea întregului adevăr divin cu lucrurile trecătoare de fiecare zi - şi veţi face acest lucru printr-o folosire judicioasă a anecdotelor şi a ilustraţiilor.
Acum, domnilor, aceste şapte motive - faptul că ele stârnesc interesul şi captează atenţia ascultătorilor noştri, că ele fac ca predica noastră să fie naturală şi însufleţită, că ele exprimă unele pasaje dificile celor cu o înţelegere mărginită, că ele stimulează capacitatea de înţelegere a anumitor minţi, că ele ajută memoria,

377

că deşteaptă sentimentele şi că ele captează atenţia celor neatenţi - m-au convins mereu de folosul anecdotelor şi al ilustraţiilor şi este foarte probabil să vă convingă şi pe dumneavoastră.
Totodată, vreau să repet ceea ce am spus mai înainte: trebuie să avem grijă să nu lăsăm ca anecdotele şi ilustraţiile noastre să fie ca nişte butoaie goale. Nu trebuie să se spună despre predicile noastre ceea ce a spus o anumită doamnă care, după ce 1-a auzit pe un predicator vorbind, a fost întrebată ce crede despre predică şi dacă aceasta are mult spirit în ea. Ea a răspuns: „Oh, da! Toată e numai spirit; n-are nici un pic de «corp»". Trebuie să existe puţin «corp» în fiecare discurs, nişte învăţături cu adevărat temeinice, potrivite pentru ca ascultătorii noştri să le poată lua acasă, cu ei; nu doar povestiri pentru a-i amuza, ci adevăr solid, pentru a fi primit înăuntrul inimii şi aplicat în viaţă. Dacă veţi proceda astfel în elaborarea predicilor, dragii mei fraţi, înseamnă că nu v-am vorbit în zadar, în această după-amiază, despre folosirea anecdotelor şi a ilustraţiilor.

27

VNPS puren tfet m

Dragi fraţi, după ultimul meu curs, în legătură cu foloasele anecdotelor şi ilustraţiilor, probabil că sunteţi gata să le folosiţi în discursurile dumneavoastră; dar unii mă vor întreba: „De unde să le luăm?" încă de la începutul cursului din această după-amiază, permiteţi-mi să spun că *nimeni n-are nevoie să facă anecdote* cu scopul de a interesa congregaţia. Am auzit despre cineva, care a dorit să-1 vadă pe un predicator într-o vineri; acestui om, servitoarea i-a spus că stăpânul ei nu poate fi văzut, pentru că el studiază „cum se fac anecdotele". Acest fel de lucrare nu este potrivită unui predicator creştin. De asemenea, vă implor să vă feriţi de multele anecdote cunoscute, care sunt repetate adeseori, dar care, bănuiesc, nu pot fi dovedite. De câte ori am fie şi cea mai slabă suspiciune în legătură cu veracitatea unei povestiri, o abandonez îndată şi cred că toţi ar trebui să faceţi la fel. Atât timp cât anecdotele sunt comune şi sunt, în general, crezute şi se dovedeşte că pot fi folosite cu un scop profitabil, cred că ele pot fi spuse, fără vreo declaraţie solemnă în legătură cu veracitatea lor, aşa cum se face într-o curte de justiţie; dar, în momentul în care predicatorul are vreun dubiu în legătură cu povestirea, neştiind dacă aceasta se bazează cel puţin pe un fapt, cred că e mai bine ca el să caute altceva, întrucât are toată lumea la dispoziţie pentru aceasta, ca pe o cămară de ilustraţii.
Dacă vrei să trezeşti interesul congregaţiei tale şi să le menţii trează atenţia oamenilor, poţi să găseşti

anecdote şi ilustraţii pe multe căi, ca pe nişte firicele de aur care sclipesc în mijlocul izvoarelor de munte. De exemplu, există *istoria actuală.* Poţi să iei ziarul si să găseşti ilustraţii acolo. în cărticica mea „Biblia şi ziarul", am dat nişte exemple în legătură cu felul în care poate fi făcut acest lucru, iar când îmi pregăteam actualul curs, am luat un ziar spre a vedea dacă pot să găsesc o ilustraţie în el şi, în curând, am găsit-o. Era o relatare despre un om din Wandsworth care a fost descoperit, având cu el o puşcă şi un câine, pe când viola domeniul unui gentilom; respectivul a spus că el nu face altceva decât să caute ciuperci! Puteţi să-mi spuneţi ce au în comun puşca şi câinele cu ciupercile? în orice caz, stăpânul proprietăţii a atins buzunarul omului şi, simţind ceva moale, 1-a întrebat: „Ce este aceasta?" Când i s-a spus că urechile creaturii erau prea mari pentru un iepure, el a replicat că era doar un iepuraş - dar s-a dovedit că în buzunar era un iepure de câmp frumos şi durduliu. Atunci, omul a afirmat că găsise iepurele stând lângă nişle ciuperci, dar că intenţia lui a

379

fost să ia doar ciupercile! Ei bine, aceasta este o ilustraţie remarcabilă. Deîndată ce-1 prinzi pe un om şi începi să-1 acuzi de păcat, el spune: „Păcat, domnule? Oh, nu! Făceam doar un lucru foarte potrivit, numai ceea ce sunt foarte îndreptăţit să fac; căutam ciuperci, nu făceam braconaj!" Tu îl presezi puţin mai îndeaproape şi încerci să-1 aduci la convingerea că a păcătuit, iar el spune:„Da, poate că lucrul a fost ceva mai grav, poate că am greşit puţin; dar a fost doar un iepure!" Când omul nu mai poate să nege că este vinovat de comiterea păcatului, el spune că a fost doar un păcat foarte mic; şi mai durează până să-1 faci să admită că păcatul este extrem de păcătos; într-adevăr, nici o putere omenească nu poate produce vreodată o convingere veritabilă în inima unui păcătos; trebuie să intervină lucrarea Duhului Sfânt.

In acelaşi ziar am mai citit despre un naufragiu catastrofal, cauzat de lipsa luminilor. Poţi foarte uşor să profiţi de acest incident, folosindu-1 pentru a ilustra distrugerea sufletelor, cauzată de lipsa cunoaşterii lui Cristos. N-am nici un dubiu asupra faptului că, dacă ai lua vreunul din ziarele din această dimineaţă, ai găsi foarte repede o mulţime de fapte demne de a fi reţinute. DI Newman Hali ne spunea odată că orice predicator creştin ar trebui să citească regulat Biblia şi ziarul *Tlie Times.* După felul în care vorbea, mi-am putut da seama că el le citea pe amândouă. Indiferent dacă citeşti acest ziar sau oricare altul, trebuie să fii mereu „aprovizionat" cu ilustraţii luate din afacerile obişnuite care se fac împrejurul tău. Chiar şi un învăţător de Şcoală Duminicală - cu atât mai mult un predicator al Evangheliei - este de compătimit dacă nu apelează la incidente ca teribilul incendiu al bisericii din Santiago, marele foc de la Podul Londrei, intrarea în Londra a prinţesei Alexandra, desfăşurarea recensământului şi, într-adevăr, orice atrage atenţia publică.

în toate aceste evenimente există o ilustraţie, o comparaţie, o alegorie care pot indica o învăţătură morală şi pot împodobi o povestire.

Uneori, poţi adapta *istoria locală* la ilustraţia subiectului tău. Când un predicator îşi ţine predica într-un anumit cartier, el va realiza adeseori că, pentru a „captiva" auzul ascultătorilor şi a le absorbi atenţia, cel mai bine este să le relateze o anecdotă legata de locul în care ei trăiesc. Ori de câte ori pot, fac rost de istoriile diferitelor comitate pentru că, trebuind să merg în tot felul de oraşe şi sate pentru a predica, îmi dau seama că, până şi din cărţile plictisitoare, aride, topografice, se poate scoate destul material folositor. Poate că ele încep cu numele lui John Smith, muncitorul, omul care ţine registrul regiunii şi care îngrijeşte de ceasul localităţii respective şi face capcane pentru şoareci şi prinde şobolani şi face încă cincizeci de lucruri folositoare; dar, dacă ai răbdare să continui lectura, vei găsi în ea multe informaţii, pe care nu le poţi găsi altundeva şi vei întâlni, probabil, multe incidente şi anecdote, pe care le poţi folosi ca ilustraţii ale adevărului după care umbli, pentru a-1 vesti.

Dacă predici la Winslow, în Buckinghamshire, nu va fi rău deloc dacă introduci în predică incidentul bunului Benjamin Keach, pastorul Bisericii Baptiste din acel oraş, stând la stâlpul infamiei în piaţă, în anul 1664 „pentru că

380

a scris, tipărit şi publicat o carte schismatică, intitulată *The Cliild's Instructor* „Instructorul copilului" sau *A New and Eassy Primmer* „Un abecedar nou şi uşor". Oricum, dacă aş predica la Wapping, nu cred că i-aş numi pe oameni „păcătoşii din Wapping", aşa cum se spune că a făcut Rowland Mill, când le-a spus că „Cristos a putut mântui păcătoşi vârstnici, păcătoşi mari, da, chiar şi păcătoşi din Wapping!" La Craven Chapel, cel mai potrivit ar fi să redai povestirea lordului Craven, care-şi împacheta lucrurile pentru a merge la ţară pe când o celebră epidemie de ciumă a bântuit Londra, când servitorul i-a zis: „Domnul meu, Dumnezeul dumneavoastră trăieşte numai la ţară?" Lordul Craven a răspuns: „Nu, El este atât aici, cât şi acolo." Servitorul a spus: „Ei bine, atunci, dac-aş fi în locul Luminăţiei Dumneavoastră, cred că m-aş opri aici; veţi fi în siguranţă şi în oraş, ca şi la ţară", iar Lordul Craven chiar s-a oprit acolo, bazându-se pe providenţa lui Dumnezeu.

Pe lângă aceasta, fraţilor, aveţi minunatul „depozit" al *istoriei antice şi moderne* - romană, greacă şi engleză cu care căutaţi să fiţi foarte familiarizaţi, desigur. Cum e posibil ca cineva să citească

povestirile clasice vechi fără să-şi simtă sufletul pus pe foc? Când le termini de citit, nu vei fi foarte familiarizat cu evenimentele care au avut loc în „zilele cele brave din trecut", ci vei învăţa multe lecţii care te pot ajuta în predicarea ta actuală. De exemplu, există povestea lui Fidias şi a statuii unui zeu, pe care-o sculptase. După ce a terminat-o, a scris cu dalta, cu litere mici, într-un colţ, cuvântul „Fidias"; s-au ridicat obiecţii, cum că statuia nu putea fi considerată sacră şi că nu i te puteai închina zeului atâta timp cât numele sculptorului era scris pe statuie. S-a pus serios problema omorârii cu pietre a lui Fidias pentru îndrăzneala lui de a profana statuia. Ei au întrebat cum a îndrăznit să-şi pună numele pe imaginea unui zeu. Tot astfel, unii din noi sunt foarte capabili să-şi pună propriile nume la baza oricărei lucrări pe care au făcut-o pentru Dumnezeu, aşa încât oamenii să-şi amintească de ei, în timp ce ar fi trebuit să-şi facă mai degrabă autocritica pentru dorinţa de a fi cinstiţi de oameni pentru lucrările încredinţate lor de către Dumnezeu Duhul Sfânt.
Apoi există acea povestire a unui sculptor antic, care urma să pună imaginea unui zeu într-un templu păgân, deşi nu terminase acea parte a statuii care trebuia fixată în perete. Preotul a obiectat şi a declarat că statuia nu era desăvârşită. Sculptorul a spus: „Acea parte a zeului nu va fi văzută niciodată, pentru că va fi zidită în perete." Preotul a răspuns: „Zeii pot să vadă prin perete." Tot astfel, cele mai intime părţi ale vieţii noastre, acele lucruri pe care nu le poate zări niciodată ochiul omenesc, se află, totuşi, în orizontul Celui Atotputernic şi necesită cea mai mare grijă. Nu este suficient ca noi să ne menţinem reputaţia neştirbită în faţa creaturilor omeneşti, pentru că Dumnezeul nostru poate să vadă prin perete. El observă răceala noastră în cea mai strânsă comuniune şi percepe greşelile şi eşecurile noastre în familie.
Odată, pe când încercam să arăt cum Se bucură Domnul Isus Cristos de oamenii Lui pentru că aceştia sunt lucrarea mâinilor Sale, am găsit o povestire

clasică despre Cirus, extrem de folositoare. Arătându-i unui ambasador străin toată grădina sa, Cirus i-a spus: „Nu poţi să fii interesat de aceste flori şi de aceşti copaci aşa cum sunt eu, pentru că eu însumi am amenajat grădina şi am sădit fiecare plantă de aici cu propria-mi mână. Eu le-am udat şi le-am văzut crescând, am fost un fermier pentru ele - de aceea le iubesc mult mai mult decât o poţi face tu." Tot aşa, Domnul Isus Cristos iubeşte minunata grădină a Bisericii Sale, pentru că El a „proiectat-o" şi a plantat-o cu propria-I mână îndurătoare şi a hrănit-o şi a cultivat-o cu grijă.
Zilele cruciaţilor reprezintă o perioadă foarte bogată în întâmplări interesante care pot servi unei foarte reuşite ilustrări a predicilor noastre. Am citit că, venind să vadă oraşul Ierusalim, soldaţii lui Godfrey de Bouillon au fost atât de încântaţi de privelişte, încât au căzut cu feţele la pământ şi apoi s-au ridicat în picioare şi au bătut din palme şi au făcut ca munţii să răsune datorită strigătelor de bucurie ale lor. Astfel, când privim Noul Ierusalim, casa noastră cea fericită de sus, al cărei nume ne este întotdeauna drag, vom face să răsune odaia noastră de moarte de strigăte: „Aleluia!" şi până şi îngerii vor auzi cântecele noastre de laudă şi mulţumire. Este consemnat, de asemenea, în legătură cu acelaşi Godfrey, că, atunci când a intrat în Ierusalim în fruntea armatei sale victorioase, a refuzat să poarte coroana cu care voiau soldaţii să-i împodobească fruntea. El a spus: „De ce-aş purta o coroană de aur în oraşul în care Domnul meu a purtat o coroană de spini?" Aceasta este o lecţie bună^ pe care trebuie s-o învăţăm noi înşine şi să le-o predăm şi oamenilor noştri. în lumea în care Cristos a fost dispreţuit şi respins de către oameni, nu este potrivit ca un creştin să caute să câştige onoruri pământeşti sau să umble ambiţios după glorie. Ucenicul nu trebuie să intenţioneze a fi mai presus de Stăpânul său, nici slujitorul mai presus de Domnul său.
Apoi, ai putea scoate cu uşurinţă o ilustraţie din acea poveste romantică, ce s-ar putea să fie sau să nu fie adevărată, despre regina Eleonora, care a supt otrava din braţul rănit al soţului ei. Sper că mulţi dintre noi vor fi dispuşi să absoarbă toată bârfa şi veninul din braţul Bisericii lui Cristos şi să suporte oricât de multă suferinţă ei înşişi pentru ca Biserica să poată scăpa şi trăi. Oare n-ar fi bucuros fiecare dintre dv, fraţii mei, să-şi pună buzele pe rănile înveninate ale Bisericii de azi şi să sufere chiar până la moarte decât să lase ca doctrinele lui Cristos să fie contestate şi cauza lui Dumnezeu dezonorată?
Ce câmp bogat de ilustraţii ţi se deschide în *istoria creştinismului!* Este dificil de spus unde să începi să sapi în această mină cu comori preţioase. Povestirea despre *Luther şi evreul* poate fi folosită pentru a arăta grozăvia păcatului şi cum poate fi evitat acesta. Un evreu căuta o ocazie de a-1 înjunghia pe Reformator; dar Luther a primit un portret al presupusului criminal astfel încât, oriunde se ducea, portretul era de pază împotriva asasinului. Folosind el însuşi acest fapt ca pe o ilustraţie, Luther a spus: „Dumnezeu ştie că există păcate care ne pot distruge: de aceea, ne-a lăsat în Cuvântul Său «sportrete» ale lor, astfel încât, oriunde le vedem, să putem spune: «Acesta este un păcat care m-ar putea înjunghia; trebuie să mă feresc de acel lucru rău şi să mă abat din calea lui».

Curajosul Hugh Latimer, în acea povestire faimoasă despre un incident care a avut loc cu prilejul examinării lui de către câţiva episcopi, ne arată foarte clar omniprezenţa şi omniştiinţa lui Dumnezeu şi

grija pe care ar trebui să o avem în prezenţa Celui ce poate citi cele mai secrete gânduri şi imaginaţii ale noastre. El spune: „Eram odată examinat de către cinci sau şase episcopi şi am avut mult necaz; de trei ori în fiecare săptămână am venit la examene şi mi s-au întins multe capcane şi curse. în final, am fost dus pentru examinare într-o încăpere în care atârna o perdea despărţitoare, unde eram deprins să fiu examinat; dar, de data aceasta, interiorul încăperii era oarecum modificat. înainte era întotdeauna foc în şemineu; acum, focul nu era făcut şi o perdea era aproape de şemineu iar masa stătea lângă cămin. Printre episcopii care mă examinau, era unul, cu care fusesem foarte familiar şi pe care-1 consideram marele meu prieten - un om în vârstă, şi el stătea lângă capătul mesei. Apoi, printre toate întrebările, el mi-a pus una foarte subtilă şi vicleană, o întrebare care nu părea să fie prea periculoasă. Şi, când îmi pregăteam răspunsul, unul a spus: „Vă rog, dle Latimer, vorbiţi tare, eu aud foarte greu şi probabil mulţi stau departe, la capătul acestei săli; sunt foarte aglomerat - probabil că afară aşteaptă mulţi." M-am mirat că sunt implorat să vorbesc şi începând să fiu bănuitor, mi-am aplecat urechea la şemineu; şi acolo am auzit cum un stilou scria în spatele perdelei. Ei puseseră acolo pe cineva, care să scrie toate răspunsurile mele, pentru că erau convinşi că nu voi fi ajutat de ei; şi n-am avut nici un ajutor de la ei. Dumnezeu a fost Domnul meu cel bun şi mi-a trimis răspunsul; altfel n-aş fi putut să scap niciodată." Câţiva ani mai târziu, Latimer însuşi a redat întâmplarea într-o predică şi a făcut o aplicaţie bună. El a spus: „Ascultătorule, există un stilou *înregistrator* care întotdeauna lucrează, în spatele cortinei, notând tot ceea ce spui şi scrii, tot ceea ce faci; de aceea, fii atent ca faptele şi cuvintele tale să fie demne de a fi consemnate în Cartea de aducere-aminte a lui Dumnezeu."

Poţi să ilustrezi corespunzător doctrina grijii speciale, providenţiale a lui Dumnezeu faţă de servitorii Lui relatând povestirea lui John Knox care, într-o seară, a refuzat să se aşeze în locul unde stătea de obicei, deşi nu ştia să justifice comportamentul lui. Nu i s-a permis nimănui să ocupe acel scaun; în cursul serii, prin fereastră a intrat un glonţ, care a lovit un sfeşnic aflat imediat vizavi de locul pe care stătea John Knox de obicei. De asemenea, se ştie cazul predicatorului evlavios care, pentru a scăpa de cei care-1 persecutau, s-a ascuns în fânul dintr-un pod. Soldaţii au venit în acest loc, înţepând şi înfigând săbiile şi baionetele; iar bunul om a simţit cum oţelul rece îi atinge talpa - zgârietura a rămas mulţi ani... şi totuşi, duşmanii nu l-au descoperit. Mai târziu, o găină venea şi se oua în fiecare zi lângă locul unde el era ascuns, astfel că predicatorul a fost ocrotit până în momentul în care a părăsit ascunzătoarea. Acelaşi predicator, sau unul din fraţii lui persecutaţi, a fost protejat în mod providenţial de către un agent atât de umil: un păianjen. Iată povestirea, (aşa cum am citit-o): „Fiind avertizat prieteneşte despre o încercare de a pune mâna pe el şi văzând că oamenii sunt pe urmele lui, s-a refugiat într-un hangar de malţ şi s-a furişat

383

în cuptorul, acum gol, unde se prăjeau cerealele. Apoi, a văzut un păianjen care s-a coborât de-a lungul gurii strâmte prin care intrase, fixând astfel primul fir al unei ţesături minunate. Ţesătorul şi ţesătura, localizaţi chiar între el şi lumină, erau foarte remarcabili. El a fost atât de impresionat de abilitatea şi sârguinţa păianjenului şi atât de absorbit privind lucrarea lui, încât a uitat de propriul său pericol. Când reţeaua a fost gata, traversând şi re-traversând gura cuptorului în toate direcţiile, urmăritorii au intrat în hangar pentru a-1 căuta. El le-a auzit paşii şi a ascultat cuvintele lor crude în timp ce îl căutau. Ei s-au apropiat de cuptor şi el a auzit fără să vrea cum unul din ei îi spunea altuia: «N-are rost să ne uităm *acolo;* bătrânul ticălos n-are cum să se afle acolo; *priveşte pânza păianjenului: el n-ar li putut nicidecum să intre acolo Iară să o rupă».* Convinşi de asta, ei s-au dus să-1 caute în alt loc şi el a scăpat viu şi nevătămat din mâinile lor."

Am mai citit undeva o altă povestire, despre un prizonier american, care a fost dus într-o celulă unde era o crăpătură mică, prin care, zi şi noapte, îl privea ochiul unui soldat. Orice făcea prizonierul - fie că mânca, fie că bea, fie că dormea - ochiul santinelei se uita fix la el mereu. Gândindu-se la acest lucru, s-a îngrozit peste măsură; faptul aproape că-1 înnebunise - el nu putea suporta ideea ca ochiul cuiva să-1 cerceteze continuu. Abia mai putea să doarmă; respiraţia îi devenise greoaie pentru că, în orice parte ar fi vrut să se întoarcă, nu putea să scape de privirea insistentă a acelui soldat. Această povestire poate fi folosită ca o ilustraţie a faptului că ochiul atotvăzător al lui Dumnezeu se uită întotdeauna la fiecare din noi.

îmi amintesc că i-am făcut pe doi sau trei membri ai congregaţiei mele să vorbească destul de tare atunci când le-am spus această povestire, pe care am citit-o într-o broşură americană. Presupun că este adevărată; o consider demnă de încredere şi aş vrea s-o redau aşa cum a fost tipărită. Un predicator creştin, care locuia lângă o pădure, a ieşit la plimbare într-o seară, pentru a medita. El a mers mult mai departe decât intenţionase şi, pierzând cărarea, a hoinărit prin pădure. El s-a tot străduit să găsească drumul către casă, dar n-a reuşit. I s-a făcut teamă că va trebui să-şi petreacă noaptea în vreun copac; dar, brusc, în timp ce înainta, a văzut o licărire de lumină la o anumită distanţă şi, de aceea, a iuţit pasul, sperând să găsească adăpost într-o colibă prietenoasă. Privirea lui i s-a oprit asupra unui grup de oameni care şedeau jos într-un luminiş, din mijlocul pădurii, împrejmuit cu torţe din ramuri de brad. El

s-a gândit: „Iată nişte creştini, care s-au întâlnit să I se închine lui Dumnezeu; sunt bucuros că ceea ce am crezut a fi o gravă greşeală, pierderea drumului, m-a dus aici; probabil că pot şi să fac bine, şi să mi se facă." Dar, spre groaza lui, avea să constate că acolo se desfăşura o adunare ateistă şi că vorbitorii dădeau frâu liber gândurilor lor hulitoare la adresa lui Dumnezeu cu o îndrăzneală şi o fermitate foarte mari. Predicatorul s-a aşezat, plin de teamă. Un tânăr a declarat că nu crede în Dumnezeu şi I-a strigat să-1 distrugă atunci şi acolo dacă există un astfel de Dumnezeu. Inima omului bun medita la răspunsul pe care l-ar fi putut da, dar

limba lui părea să se fi lipit de cerul gurii; iar oratorul cel necredincios s-a aşezat, în zgomotul infernal al aclamaţiilor de admiraţie şi aprobare. Prietenul nostru n-a vrut să fie un laş sau să dea înapoi în ziua bătăliei, de aceea mai-mai că s-ar fi ridicat să ia cuvântul, când un om voinic şi sănătos, care trecuse de apogeul vieţii, dar care era, încă, extrem de viguros şi care părea să fie un tăietor de lemne puternic şi musculos, s-a ridicat şi a spus: „Aş vrea să vorbesc, dacă vreţi să mă ascultaţi. Nu intenţionez să spun nimic despre subiectul expus de oratorul care tocmai s-a aşezat; vreau doar să vă spun un fapt: vreţi să mă ascultaţi?" „Da, da," au strigat ei. Era o discuţie liberă, aşa că voiau să-1 asculte, mai ales că el nu dorea să contrazică. El a început: „Acum o săptămână, lucram acolo, pe malul râului, tăind copaci. Voi ştiţi cum sunt vârtejurile în jos, la vale. Ei bine, în timp ce lucram nu departe de locul acela, am auzit strigăte şi ţipete, amestecate cu rugăciuni către Dumnezeu, pentru ajutor. Am alergat spre râu, bănuind ce se întâmplase. Acolo, l-am văzut pe un tânăr, care nu-şi mai putea cârmui barca; curentul îi „răpise" toată măiestria şi el era purtat în josul apei; dacă n-ar fi intervenit cineva, în scurt timp tânărul nostru ar fi fost înghiţit de cascade şi ar fi suferit, mai mult ca sigur, o moarte îngrozitoare. L-am văzut pe tânăr îngenunchind în barcă şi rugându-se Dumnezeului Cel Preaînalt, pentru dragostea lui Cristos şi pentru sângele Său preţios, să-1 salveze. A mărturisit că a fost necredincios, dar a spus că, dacă va fi salvat de data aceasta, va mărturisi credinţa lui în Dumnezeu. îndată am sărit în râu. Cred că mâinile mele nu sunt prea slăbite, deşi nu sunt atât de puternic cum eram odinioară. Am reuşit să ajung în barcă, s-o întorc, s-o duc la mal şi, astfel, am salvat viaţa acelui tânăr, însă *acel tânăr este cel care tocmai s-a aşezat, şi care a negat exis 'enţa lui Dumnezeu, şi care i-a cerut Celui Preaînalt să-1 distrugă!"*
Desigur, am folosit acea povestire pentru a arăta că este uşor să faci paradă şi să te lauzi cu necredinţa ta într-un loc unde eşti în siguranţă, dar că, atunci când oamenii sunt în pericol de moarte, ei vorbesc cu totul altfel.
Există o povestire remarcabilă, care arată nevoia de a merge la Casa lui Dumnezeu nu doar pentru a-1 asculta pe predicator, ci pentru a-L căuta pe Domnul.
Iât-o: o anumită doamnă s-a dus într-o biserică din Scoţia, unde serviciul divin a impresionat-o foarte mult. Când a ajuns acasă, s-a informat despre predicator şi a aflat că era vorba despre dl Ebenezer Erskine. Doamna a spus că vrea să meargă din nou, în duminica următoare, ca să-1 asculte. Ea s-a dus, dar n-a fost impresionată câtuşi de puţin: predica părea să n-aibă nici o putere şi nici un farmec. Atunci, doamna s-a dus la dl Erskine şi i-a spus ce experienţă a trăit ca cu prilejul auzirii celor două predici. El a spus: „Ah, doamnă, în prima duminică aţi venit să-L întâlniţi pe Domnul Isus Cristos şi aţi primii o binecuvântare; dar, în cea de-a doua duminică, aţi venit să-1 auziţi pe dl Ebenezer Erskine şi n-aţi avut nici o binecuvântare şi n-aveţi nici un drept de a aştepta vreuna." Vedeţi, fraţilor, un predicator ar trebui să le vorbească oamenilor, în termeni generali, despre necesitatea venirii la biserică pentru a se închina lui Dumnezeu,

şi nu doar pentru a-1 auzi pe predicator; altfel, nici un efect nu vor avea cuvintele lui, pentru că s-ar putea să nu fie nimic suficient de impresionant pentru a rămâne în memorie; dar, după o anecdotă ca cea cu dl Erskine şi doamna, cine ar putea uita lecţia pe care am intenţionat să v-o ţin?
Ei bine, presupunând că aţi epuizat toate ilustraţiile existente în istoria actuală, în istoria locală, în istoria antică şi modernă şi în istoria creştinismului - lucru pe care nu cred că-1 veţi realiza, în afară de cazul când dumneavoastră înşivă sunteţi extenuaţi - atunci puteţi să vă întoarceţi la *istoria naturală,* unde veţi găsi ilustraţii şi anecdote din abundenţă; nu trebuie să aveţi niciodată mustrări de conştiinţă pentru folosirea faptelor din natură cu scopul de a ilustra adevărurile Scripturii, pentru că există o filozofie sănătoasă în spiritul folosirii unor astfel de ilustraţii. Poate fi justificat cu uşurinţă faptul că oamenii vor primi mai cu dragă inimă adevărul revelaţiei dacă îl legaţi de un adevăr asemănător din istoria naturală sau de orice poate fi văzut de ochiul omenesc decât dacă le oferiţi o formulare stearpă a doctrinei însăşi. în plus, este un lucru foarte important care nu trebuie să fie uitat: Dumnezeu, Care este Autorul revelaţiei, este şi Autorul creaţiei şi al providenţei şi al istoriei şi al tuturor celorlalte lucruri

din care puteţi prelua ilustraţiile de care aveţi nevoie. Când folosiţi istoria naturală pentru a ilustra Scripturile, nu faceţi decât să explicaţi una din Cărţile lui Dumnezeu printr-un alt volum pe care El 1-a scris.
Este ca şi cum aţi avea în faţă două lucrări ale aceluiaşi autor, care a scris prima dată o carte pentru copii, şi apoi un volum conţinând o învăţătură mai profundă, pentru persoanele mai înaintate în vârstă şi cu o cultură mai vastă. Uneori, găsind pasaje ambigue şi dificile în lucrarea destinată „oamenilor de ştiinţă" mai avansaţi, aţi recurge la cărticica destinată celor mai tineri, spunând: „Ştim că acest lucru înseamnă cutare şi cutare, pentru că aşa este explicată această problemă în cartea pentru începători." Deci creaţia, providenţa şi istoria sunt cărţi scrise de Dumnezeu pentru cei care au ochi ca să citească, pentru cei care au urechi ca să-I audă vocea în ele, scrise tocmai pentru ca oamenii fireşti să le citească şi să poată vedea ceva din Dumnezeu acolo. Dar cealaltă Carte glorioasă este scrisă pentru dumneavoastră, cei care sunteţi învăţaţi de către Dumnezeu, şi care aţi devenit spirituali şi sfinţi. Adeseori, întorcându-vă la abecedar, veţi scoate ceva din acea povestire simplă, care va elucida şi ilustra povestirile clasice mai dificile; iată ce reprezintă Cuvântul lui Dumnezeu pentru dumneavoastră.
Există un anumit tip de gândire, pe care Dumnezeu 1-a amplificat în toate lucrurile. Ceea ce El a făcut cu Cuvântul Său este similar cu însuşi Cuvântul prin care a lucrat El; iar cele văzute sunt simboluri ale celor nevăzute, pentru că prin toate trece acelaşi gând al lui Dumnezeu. Tot ceea ce a fost creat de Dumnezeu a fost atins de degetul Său divin, astfel încât lucrurile percepute de simţurile noastre au anumite asemănări cu lucrurile care nu pot fi percepute. Ceea ce poate fi văzut, gustat, atins şi mânuit este destinat a fi pentru noi semnul exterior şi vizibil al acelui ceva, pe care-1 găsim în Cuvântul lui Dumnezeu şi în experienţa

noastră spirituală, care este harul interior şi spiritual. Deci nu este nimic forţat şi artificial în a folosi natura cu scopul de a ilustra harul, ceea ce a fost rânduit de Dumnezeu chiar pentru acest scop. Colindaţi toată creaţia în căutarea comparaţiilor; nu vă limitaţi la un singur domeniu al istoriei naturale.
Congregaţia unui doctor în teologie s-a plâns că acesta folosea în mod continuu păianjenii în ilustraţiile lui. Ar fi mai bine să le „daţi" oamenilor un păianjen sau doi din când în când şi apoi să variaţi învăţătura, pe care le-o daţi, cu povestiri, anecdote, comparaţii şi metafore scoase din geologie, astronomie, botanică sau din oricare altă ştiinţă care vă ajută să aruncaţi o lumină laterală asupra Scripturii.
Dacă ţii ochii deschişi, nu vei vedea nici măcar un câine care-şi urmează stăpânul sau un şoarece care iese din gaura lui, şi nici nu vei auzi măcar o zgârietură în spatele lambriului fără a lua ceva din toate acestea cu scopul de a le plasa în predica ta, dacă toate facultăţile tale sunt treze. Când te duci seara acasă şi stai la gura sobei, n-ar trebui să-ţi poţi lua pisica în braţe fără a găsi acel ceva, care îţi va oferi o ilustraţie. Cât de moi sunt labele pisicuţei! Şi totuşi, la un moment dat, dacă este mânioasă, cât de ascuţite vor fi ghearele ei! Cât de asemănătoare este creatura aceasta cu ispita, care este moale şi delicată când vine prima dată la noi; dar cât de groaznice sunt rănile pe care le produce într-o clipă - chiar mortale!
îmi amintesc că am folosit, într-o predică un incident care s-a petrecut în propria-mi grădină şi care a avut un efect considerabil. Un câine obişnuia să vină prin gard şi să râcâie prin straturile de flori, distrugându-i în nod clar grădinarului munca şi calmul. Pe când mă plimbam prin grădină într-o < uminică după-amiază şi-mi pregăteam predica pentru a doua zi, am văzut creatura patrupedă - un specimen infam, mai degrabărîn treacăt fie spus - şi am aruncat în ea, cu toată puterea mea, cu bastonul pe care-1 aveam în mână, dându-i, în acelaşi timp, sfatul cel bun de a merge acasă. Ei bine, ce putea să facă prietenul meu canin decât să se întoarcă, să ia bastonul în gură, să mi-1 aducă, punându-mi-1 la picioare şi dând continuu din coadă în aşteptarea mulţumirilor şi a cuvintelor mele amabile? Desigur, nu vă imaginaţi că l-am lovit cu piciorul sau că am mai aruncat cu bastonul în el. Mi-a fost ruşine de mine însumi şi i-am spus că poate să stea cât doreşte şi să vină cât de des vrea. Acesta a fost un exemplu al puterii pe care o au non-rezistenţa, răbdarea şi încrederea în potolirea mâniei - fie ea şi îndreptăţită. Am folosit acea ilustraţie în predica din ziua următoare şi n-am simţit deloc că

mă înjosesc istorisind întâmplarea.
Mulţi dintre noi au citit cartea lui Alphonse Karr *A TourRound my Garden,* „O plimbare prin grădina mea". De ce nu scrie cineva *A TourRound my Dining-room* „O plimbare prin sufrageria mea" sau *A Tour Round my Kitchen,* „O plimbare prin bucătăria mea"? Cred că orice om, care are ochii deschişi pentru a vedea analogiile din natură, poate scrie un volum de acest gen, deosebit de interesant. îmi amintesc că, pe când locuiam în Cambridge, într-o zi doream cu ardoare să-mi pregătesc o predică, dar nu mă puteam hotărî asupra unui subiect
387
când, deodată, am văzut câteva păsări pe acoperişul casei de vizavi. Privindu-le mai de aproape, am văzut că era un canar, care zburase din casa cuiva, şi o mulţime de vrăbii care-1 înconjuraseră îl tot ciuguleau. Textul mi-a „venit" îndată: *„Moştenirea Mea este, pentru Mine, ca o pasăre pestriţă de pradă; păsările dimprejur sunt împotriva ei."*
încă o dată, fraţilor: dacă nu puteţi găsi ilustraţii în istoria naturală sau în orice alt fel de istorie menţionată de mine, *găsiţi-le oriunde.* Orice se petrece în jurul dumneavoastră, dacă aveţi creier în capul dumneavoastră, vă va fi de folos; dacă vreţi cu adevărat să le stârniţi interesul şi să le aduceţi beneficii membrilor congregaţiilor dumneavoastră, va trebui să ţineţi ochii deschişi şi să folosiţi toate puterile cu care v-a înzestrat Domnul. Dacă procedaţi astfel, veţi realiza că, în simpla plimbare de-a lungul străzilor, un lucru sau altul va sugera un pasaj din Scriptură sau vă va ajuta, atunci când aţi ales textul, să-1 prezentaţi oamenilor într-un fel în care să le captaţi cu adevărat atenţia şi să faceţi să pătrundă adevărul în minţile şi inimile lor.
De exemplu, zăpada de azi a acoperit întregul pământ şi pământul negru părea frumos şi alb. La fel se întâmplă cu unii oameni care au suferit transformări trecătoare: ei par sfinţi, „cereşti" şi puri; dar, când soarele încercării răsare şi când se revarsă asupra lor ceva din ticăloşiile lumii, şi toată bunătatea lor aparentă se topeşte!
Dumnezeu a împânzit întreaga lume cu imagini; predicatorul n-are altceva de făcut decât să le ia, una câte una, şi să le aducă înaintea adunării; în chipul acesta, va fi sigur că le va capta interesul faţă de subiectul pe care el încearcă să-1 ilustreze. Dar el trebuie să aibă ochii deschişi; altfel, nu va vedea aceste imagini.
Solomon a spus: *„Ochii omului înţelept sunt în capul lui"* şi, adre-sându-i-se unui astfel de om, el a scris: *„Ochii tăi să privească drept şi pleoapele tale să caute drept înaintea ta".* De ce spune el că vedem cu pleoapele? Eu cred că Solomon vrea să spună că pleoapele sunt făcute să închidă ceea ce au zărit ochii. Ştiţi că, în lume, este o mare diferenţă între un om care are ochi şi unul care n-are. Unul stă jos lângă un izvor şi vede multe lucruri care-1 interesează şi-1 instruiesc; dar celălalt, aflat în acelaşi loc, este ca şi gentilomul despre care Wordsworth a scris:
„Oprimulă (ciuboţica-cucului) la marginea râului O primulă galbenă era pentru el, Şi nimic altceva ".
Dacă ţi se pare greu să-ţi ilustrezi subiectul, îţi recomand cu seriozitate *să încerci să înveţi copiii ori* de câte ori ai ocazia. Nu cunosc o ocazie mai bună de şcolarizare a propriei tale minţi pe tema folosirii ilustraţiilor ca aceea de a preda în mod frecvent la Şcoala Duminicală sau de a le preda şcolarilor cât se poate de des, pentru că, dacă nu ilustrezi *acolo,* vei avea lecţia foarte frapant ilustrată:
388
vei realiza că înşişi copiii o vor face, prin neatenţia şi nervozitatea lor generală sau prin vorbirea şi joaca lor. Aveam o clasă de băieţi când eram profesor la Şcoala Duminicală şi dacă eram puţin plictisitor, începeau să se învârtească pe scaunele pe care şedeau. Aceea a fost, pentru mine, o dovadă clară a faptului că trebuie să le spun o anecdotă sau o ilustraţie; şi am învăţat să spun poveşti (în parte) şi pentru că am fost obligat să le spun. Un băiat din acea clasă obişnuia să-mi spună: „Acest lucru este foarte plictisitor, dle învăţător; nu puteţi să ne spuneţi un basm?" Desigur, era un băiat neascultător şi puteţi presupune că s-a dus pe căi rele când a crescut, deşi nu sunt chiar sigur de asta; dar obişnuiam să-i spun basmul pe care-1 dorea pentru a-i recâştiga atenţia. Şi îndrăznesc să spun că unii dintre ascultătorii noştri, dac-ar fi lăsaţi să vorbească în timpul predicii, ne-ar ruga să le spunem un basm, ceea ce înseamnă să le dăm ceva interesant. Cred că unul dintre cele mai bune lucruri, pe care le poţi face

pentru a-1 învăţa pe tânăr sau pe bătrân, este să le oferi o mulţime de anecdote şi ilustraţii. Cred că ar fi foarte folositor pentru unii dintre dumneavoastră, care nu sunt, încă, experţi în arta ilustrării, *să citească anumite cărţi care conţin metafore, comparaţii şi simboluri din abundenţă.* Nu voi dezbate pe larg acest subiect acum, deoarece cursul acesta este preliminar următoarelor două, pe care sper să le ţin şi în care voi încerca să vă dau o listă de enciclopedii cu anecdote şi ilustraţii, şi cărţi cu fabule, simboluri şi parabole; dar vă sfătuiesc să studiaţi lucrări cum sunt *Christian in Complete Armour,* „Creştinul în armătură completă" a lui Gurnall sau *Commentary,* „Comentariu" al lui Matthew Henry, având mare grijă să observaţi toate ilustraţiile, simbolurile, metaforele şi comparaţiile pe care le găsiţi. Voi selecta până şi „//on-comparaţiile"; îmi place cartea lui Keach, *Metaphors,* „Metafore", unde el punctează deosebirea dintre tip şi anti-tip. Uneori, contrastele dintre persoane sau obiecte diferite vor fi la fel de instructive ca şi asemănările.
Când vei fi citit cartea o dată şi vei fi încercat să notezi toate figurile de stil, parcurge-o încă o dată şi notează toate ilustraţiile pe care le-ai omis la prima lectură. Probabil ai omis multe şi vei fi surprins să afli că *înseşi cuvintele au uneori o semnificaţie specială.* Cât de des un cuvânt în sine este o imagine! Unele dintre cele mai expresive cuvinte care pot fi găsite în limbajul omenesc sunt ca nişte pietre preţioase, care ţi-au trecut prin faţa ochilor foarte des, dar pe care n-ai avut timp să le iei în mână sau să le evaluezi. La cea de-a doua examinare a cărţii, probabil vei observa ceea ce ţi-a scăpat din vedere prima dată şi vei găsi multe imagini sugestive la care doar se face aluzie, în loc să fie prezentate pe larg. Fă aşa cum ţi-am .recomandat în cazul multor altor Cărţi. Fă-ţi rost de mai multe exemplare, pentru a putea să notezi cu un creion colorat, astfel încât să fii sigur că poţi observa imediat ilustraţiile - sau notează-le într-un carneţel.
Sunt convins că acei fraţi, care de timpuriu ţin o evidenţă a lucrărilor de acest gen, sunt înţelepţi. Caietele de însemnări ale vechilor puritani au fost de mare preţ pentru ei. Ei n-ar fi fost niciodată capabili să alcătuiască lucrări atât
389
de minunate dacă n-ar fi avut grijă să adune material şi să-şi aranjeze subiectele în diferite secţiuni; astfel, tot ceea ce ei au citat vreodată despre un subiect sau altul a fost „îmbălsămat" şi conservat şi puteau să facă referire rapid la orice subiect de care ar fi avut nevoie, să-şi împrospăteze memoria şi să-şi verifice citatele. Unii dintre noi, care sunt foarte ocupaţi, pot fi scutiţi de această sarcină; trebuie să facem tot posibilul, dar unii dintre dumneavoastră, care au sarcini mai uşoare - mai ales la ţară - ar trebui să aibă un caiet de însemnări; dacă nu, mi-e teamă că veţi deveni banali.
Selecţia dumneavoastră de comparaţii, metafore, parabole şi simboluri nu va fi completă până nu *cercetaţi Scripturile, pentru a găsi acolo belşug de ilustraţii.* Aluziile biblice sunt cele mai eficiente metode de a ilustra şi de a întări adevărurile Evangheliei; predicatorul care este familiarizat cu Biblia lui nu se va afla niciodată în încurcătură în faţa unei exemplificări a ceea ce *„este de folos ca să înveţe, să mustre, săîndrepte, să dea înţelepciune în neprihănire".* Probabil că Domnul a vrut să ne spună astfel să folosim Cuvântul Lui, altfel El nu ne-ar fi dat, în Vechiul Testament, atât de multe tipuri şi simboluri ale adevărurilor care să fie mai târziu din plin revelate în dispensaţia Harului. O astfel de colecţie de ilustraţii ca cea pe care ţi-am sugerat-o îţi va fi foarte la îndemână în viitor şi îţi vei aminti, prin comparaţiile şi figurile de stil folosite de alţii, să faci comparaţii şi figuri de stil pentru tine însuţi. Familiarizarea cu cât mai multe mijloace şi metode contribuie la specializarea noastră; putem învăţa să facem aproape orice lucru practicându-1. Presupun că aş putea învăţa, treptat, să fac o barcă dacă aş petrece timpul în prezenţa unui om care este priceput la aceasta. Aş putea şti cum să pun doagele şi cercurile la un butoi dacă aş sta suficient de mult în curtea unui dogar; şi n-am nici un dubiu asupra faptului că fiecare dintre dumneavoastră ar putea învăţa orice ar vrea dacă ar avea ocazia şi timpul suficient. Deci, dacă tu cauţi ilustraţii, vei învăţa să le faci pentru tine însuţi.
Aceasta mă aduce la ultimul punct. Am început acest curs prin a vă avertiza asupra riscurilor care decurg din abuzul de anecdote. îl închei prin a vă sfătui *să vă impuneţi ca o regulă permanentă procedeul ilustrării vorbirii dumneavoastră.* Încercaţi să scoateţi comparaţii din lucrurile care vă înconjoară. Cred că este bine să închizi uneori uşa studiului personal şi să te

angajezi că nu vei părăsi camera înainte de a face măcar o jumătate de duzină de ilustraţii bune." Chinezii spun că intelectul se află în stomac şi că afecţiunile, de asemenea. Cred că au dreptate în cea de-a doua afirmaţie pentru că, ştiţi, dacă iubeşti foarte mult pe cineva - de exemplu pe soţia ta - spui că ai fi în stare s-o mănânci; de asemenea, spui că este dulce cutare sau cutare persoană. Deci şi intelectul poate sta în stomac şi, prin urmare, când ai fost închis în casă două sau trei ore şi începi să doreşti cina sau ceaiul, poţi fi determinat să faci cele 6 ilustraţii, 6 fiind numărul minim pe care l-am menţionat. Studiul tău va fi o temniţă veritabilă dacă nu poţi să faci atâtea comparaţii folositoare câte obiecte sunt în cameră. Aş spune că chiar şi o temniţă poate da sugestii pentru multe metafore.

390

Nu vreau să mergeţi într-o temniţă cu acest scop, dar dacă vreodată ajungeţi acolo, va trebui să aveţi capacitatea de a învăţa cum să predicaţi într-un mod interesant pe seama unui pasaj ca acesta: *„Scoate-mi sufletul din temniţă"* sau: *,£1 era acolo, în temniţă. Dar Domnul era cu Ios/T'.*

Dacă nu poţi să-ţi determini creierul să lucreze în casă, ar trebui să te plimbi şi să-ţi spui: „Voi hoinări pe câmpii, sau voi merge în grădină, sau voi rătăci prin pădure ca să văd dacă nu pot găsi vreo ilustraţie." Poţi să mergi şi să te uiţi la o vitrină şi să vezi dacă nu cumva poţi descoperi vreo ilustraţie acolo. Sau poţi să stai liniştit un timp şi să asculţi ceea ce spun oamenii când trec pe stradă; sau să te opreşti acolo unde se află vreun grup de pierde-vară şi să încerci să asculţi ce vorbesc ei şi să vezi ce poţi să scoţi din spusele lor. De asemenea, ar trebui să petreci cât mai mult timp posibil vizitându-i pe bolnavi; acesta este un lucru profitabil, pentru că, în această slujbă sfântă, vei avea multe ocazii de a obţine ilustraţii de la copiii cei încercaţi ai lui Dumnezeu, ascultându-le variatele experienţe. Dacă ai merge să vizitezi un bolnav, sau chiar dacă ai discuta cu copiii, ar fi minunat să vezi ce ai găsi scris cu cerneală de neşters, şi anume pagini dintr-o nouă enciclopedie de învăţătură ilustrativă. Mulţi dintre aceşti oameni vizitaţi vor spune lucruri pe care vei putea să le citezi în predicile tale, producând un efect benefic. Oricum, hotărăşte-te să atragi oamenii şi să le stârneşti interesul prin modul în care le prezinţi Evanghelia. Jumătate din bătălie constă în a încerca, în a ajunge la această hotărâre fermă: „Cu ajutorul lui Dumnezeu, îi voi învăţa pe oameni folosind parabole, comparaţii, ilustraţii şi orice lucru care le poate folosi; şi voi căuta să fiu un predicator deosebit de interesant al Cuvântului lui Dumnezeu."

Sper din tot sufletul că veţi practica arta de a vă ilustra predicile. Voi încerca să pregătesc un set de exerciţii, pentru ca să le faceţi săptămână de săptămână. Vă voi da un anume subiect şi un aume obiect, între care există o asemănare; şi vă voi provoca să încercaţi să vedeţi asemănarea şi să găsiţi comparaţiile care se pot face între ele. Doresc să vă dau, de asemenea, un subiect fără obiect şi vă voi spune: „Ilustrează asta; de exemplu, spune-ne cum este virtutea". Sau, uneori, vă voi da obiectul fără subiect, astfel: „Un diamant: cum îl puteţi folosi ca ilustraţie?" Apoi, uneori, nu vă voi da nici subiectul, nici obiectul, ci vă voi spune doar atât: „Adu-mi o ilustraţie!" Cred că, în acest fel, am putea face un set de exerciţii care ne vor fi foarte utile tuturor.

Calea de a căpăta o minte pe care merită s-o ai este să capeţi una bine dotată cu lucruri pe care merită să le reţii. Desigur, persoana care are cele mai multe ilustraţii în minte va fi cea care va folosi cele mai multe imagini în discursurile ei. Există predicatori care au abilitatea ilustrării foarte dezvoltată; ei îşi ilustrează subiectul, fiindcă nu pot altfel. Există oameni, care întotdeauna sesizează existenţa unor elemente asemănătoare; ei prind o comparaţie cu mult timp înainte ca alţii s-o vadă măcar. Dacă vreunul dintre dumneavoastră spune că nu este bun la a-şi ilustra predica, îi răspund: „Dragul meu frate, trebuie să încerci să creşti coarne dacă n-ai nici unul pe cap". Poate că nu vei fi niciodată

391

capabil să dezvolţi multă imaginaţie sau fantezie dacă n-o posezi la început, aşa cum ar fi greu să faci o brânză dintr-o piatră de moară - dar, printr-o atenţie sporită acordată acestei probleme, poţi îmbunătăţi ceea ce eşti acum. Chiar cred că unii indivizi au o adâncitură în craniu acolo unde ar trebui să fie o umflătură. Am cunoscut un tânăr, care a încercat din greu să intre la acest Colegiu, dar care nu vedea niciodată cum se pun împreună lucrurile dacă nu le lega de cozile lor. El a prezentat o carte; când am citit-o, imediat am realizat că este plină

de povestirile şi de ilustraţiile mele; vreau să spun că fiecare ilustraţie sau povestire din carte fusese spusă de mine, dar nici una nu fusese relatată aşa cum ar fi trebuit. Acest om spusese povestea în aşa fel că nu mai semăna deloc cu originalul. Punctul esenţial, pe care eu îl prezentasem, fusese omis cu grijă şi fiecare părticică a lui fusese spusă corect, cu excepţia acelui singur lucru, care era esenţa întregului. Desigur, m-am bucurat că nu l-am avut pe acel frate la Colegiu; prin deficienţele lui, ar fi fost un ornament - într-adevăr, am avut deja destule.

în final, dragi fraţi, încercaţi cu toată puterea dumneavoastră să dobândiţi puterea de a vedea o parabolă, o comparaţie, o ilustraţie, oriunde pot,fi găsite ele, pentru că, într-o mare măsură,- aceasta reprezintă una dintre cele mai importante aptitudini ale omului care vrea să devină un orator şi, în special, pentru cel ce doreşte să fie predicator eficient al Evangheliei lui Cristos. Dacă Domnul Isus Cristos a folosit atât de des pildele, se cuvine ca şi noi să facem la fel.

CA

Jh

Fraţilor, mi-am propus - şi aş dori foarte mult să-mi reuşească - să vă ofer un set de cursuri, din când în când, despre diversele ştiinţe ca sursă de ilustraţii. Consider că fiecare student, care se pregăteşte pentru slujba Evangheliei, trebuie să „se amestece" în orice formă de cunoaştere care poate fi folositoare în lucrarea lui. Dumnezeu le-a făcut pe toate lucrurile din lume învăţătorii noştri; există ceva de învăţat de la fiecare din ele; şi, aşa cum un student, care nu frecventează toate cursurile la care ar trebui să fie prezent, nu va fi niciodată un student conştiincios, tot aşa cel care nu învaţă de la toate lucrurile create de Dumnezeu nu va strânge niciodată toată hrana de care are nevoie sufletul lui şi nici nu va putea ajunge la acea perfecţiune a minţii omeneşti care-1 va face capabil să fie şi pentru alţii învăţător bine pregătit.

Voi începe cu ştiinţa numită „astronomie"; şi, la început, veţi înţelege că nu intenţionez să ţin un curs despre astronomie şi nici să menţionez toate faptele măreţe şi detaliile acestei ştiinţe fascinante, ci intenţionez simplu, să folosesc *astronomia cape unul dintre multele domenii de ilustraţie pregătite de Domnul pentru noi.* Oricum, lăsaţi-mă să spun că ştiinţa însăşi ar trebui să aibă parte de o atenţie sporită din partea noastră a tuturor. Ea ne învaţă despre multe din cele mai mari minuni din natură şi efectul ei asupra minţii este extraordinar, într-adevăr. Temele abordate de astronomie sunt atât de măreţe, minunile văzute cu telescopul sunt atât de sublime încât, deseori, minţile care n-au fost capabile să primească cunoştinţă prin intermediul altor canale au devenit remarcabil de receptive în timpul studierii acestei ştiinţe. Este exemplul unui frate, care a fost student la acest colegiu, şi care părea a fi îngrozitor de prost; noi am crezut cu adevărat că el niciodată nu va învăţa nimic şi că va trebui să-l abandonăm în disperare. Dar i-am dat o cărticică numită *The Young Astrpnomer,* „Tânărul astronom"; şi el a spus, după aceea, că, citind-o a simţit că ceva s-a „crăpat" în capul lui sau că o coardă a plesnit. Gândurile din mintea lui au devenit profunde, încât cred că „craniul" lui a experimentat, de fapt, o expansiune care ar fi trebuit să treacă prin copilăria lui, şi care a trecut, prin forţa extraordinară a gândurilor lui, datorită studiului elementelor astronomiei. Această ştiinţă ar trebui să fie plăcerea deosebită a predicatorilor Evangheliei, pentru că în mod sigur ne aduce într-o legătură mai strânsă cu Dumnezeu decât oricare altă ştiinţă. S-a spus că un astronom nereligios este nebun şi manifestă

cea mai gravă formă de nebunie; dar, desigur, cel familiarizat cu stelele cereşti, care încă nu L-a aflat pe marele Tată al luminilor, pe Dumnezeul care le-a făcut pe toate, probabil că este atins de o nebunie groaznică. Neţinând piept întregii Lui învăţături, el este, probabil, chinuit de o incapacitate mintală, care îl plasează aproape sub nivelul fiarelor care pier.

Kepler, marele astronom şi matematician, care a explicat atât de bine multe din legile care guvernează Universul, îşi încheie cartea intitulată *Harmonics,* „Arta Armoniei" cu exprimarea reverenţioasă şi cucernică a sentimentelor lui: „îţi aduc mulţumiri, Doamne şi Creatorule, că mi-ai dat bucurie la vederea creaţiei Tale; pentru că am fost uimit de lucrarea mâinilor Tale. Le-am revelat oamenilor gloria lucrărilor Tale, în măsura în care spiritul meu limitat poate înţelege infinitatea lor. Dacă am spus ceva nedemn de Tine sau dacă am umblat după propria-mi slavă, Te rog să mă ierţi, în îndurarea Ta!"
Şi ştiţi cum marele Newton, un adevărat prinţ printre fiii oamenilor, a căzut în genunchi privind cerurile şi descoperind minunile proaspete din cerurile înstelate. De aceea, ştiinţa care tinde să-i facă pe oameni să se plece cu umilinţă înaintea Domnului va fi întotdeauna un studiu favorit pentru noi, cei a căror lucrare este să le insuflam reverenţa faţă de Dumnezeu tuturor celor care vin în contact cu noi.
Astronomia nu ne-ar fi fost niciodată accesibilă, în multe din detaliile ei remarcabile, dacă nu s-ar fi inventat *telescopul.* Adevărul este mare, dar nu ne afectează până nu devenim familiarizaţi, în mod personal, cu el. Cunoaşterea Evangheliei, revelată nouă în Cuvântul lui Dumnezeu, face ca adevărul să devină evident pentru noi; şi, de multe ori, Biblia este pentru noi ceea ce este telescopul pentru astronom. Scripturile nu fac adevărul; ci ele revelează adevărul într-un fel în care intelectul nostru sărac, slab, când este luminat de Duhul Sfânt, este capabil să-1 vadă şi să-1 înţeleagă.
Am învăţat dintr-o carte,[1] din care am citat mult în acest curs, că telescopul a fost descoperit în această manieră unică: „Un creator de spectacole din Middle-burg a făcut întâmplător descoperirea, deoarece copiii lui i-au atras atenţia asupra conturului mărit al sfârlezei de vânt a unei biserici, observat în mod accidental prin intermediul a două lunete ţinute între degete la o oarecare distanţă. Acesta a fost un act neatent al copilăriei; şi rareori a existat un exemplu paralel de rezultate măreţe izvorâte dintr-o astfel de circumstanţă obişnuită. Este ciudat să reflectezi asupra glumelor din copilărie, considerându-le legate, în succesiunea lor, cu lărgirea hotarelor cunoscute ale sistemului planetar, cii rezolvarea nebuloasei Orionului şi cu revelarea bogăţiei firmamentului."
într-un mod similar, un incident simplu a reprezentat adeseori mijlocul prin care li s-au revelat oamenilor minunile harului divin. Când o persoană oarecare nu făcea altceva decât să-şi bată joc de lucrurile divine, Dumnezeu a
[1] *The Havens and the Earth.* Un cunoscut manual de astronomie, scris de Thomas Milner, M. A., F. R. G. S. Religious Tract Society.

condus toate lucrurile spre mântuirea sufletului acesteia. Respectiva persoană venea să asculte o predică exact ca şi cum s-ar fi dus la teatru să vadă un spectacol, dar Duhul lui Dumnezeu i-a pus adevărul în inimă şi i-a revelat lucrurile profunde ale împărăţiei şi a trezit propriul său interes pentru aceste lucruri.
Cred că acel incident al descoperirii telescopului ar trebui să fie folosit ca o ilustraţie a conexiunii dintre cauzele mici şi rezultatele mari, arătând cum providenţa lui Dumnezeu face în mod continuu ca lucrurile mici să reprezinte calea producerii de revoluţii minunate şi importante. Se poate întâmpla deseori ca ceea ce ne pare a fi un simplu accident, cu absolut nimic interesant în el, să aibă într-adevăr efectul de a schimba întregul curs al vieţii noastre şi să influenţeze chiar vieţile altora într-o direcţie cu totul nouă.
Odată descoperit telescopul, numerele şi poziţia şi mişcările stelelor au devenit din ce în ce mai vizibile, ajugându-se în prezent la capacitatea de a studia minunile cerului înstelat şi de a învăţa în mod continuu din ce în ce mai multe lucruri despre minunile etalate pe cer de mâna lui Dumnezeu. Telescopul ne-a revelat despre soare, lună şi stele, mult mai mult decât am fi putut descoperi vreodată fără ajutorul lui. Dr. Livingstone, datorită folosirii frecvente a sextantului în timpul călătoriilor în Africa, era considerat, de către băştinaşi, ca fiind omul alb care putea aduce jos soarele, cărându-1 sub braţ. Aceasta a făcut telescopul pentru noi şi aceasta a făcut credinţa în Evanghelie în cerurile spirituale, pentru noi; ea ni I-a adus jos, la noi, pe Tatăl, Fiul şi Duhul Sfânt şi ne-a dat lucrurile eterne de sus ca să fie în posesia noastră actuală şi să constituie bucuria noastră perpetuă.
Astfel, vedeţi, telescopul însuşi poate fi făcut să ne furnizeze multe ilustraţii valoroase. Noi

putem, de asemenea, să beneficiem de lecţiile pe care ni le dă studierea stelelor, pentru scopul navigaţiei. Marinarul, traversând marea cea fără urmă, făcând observaţii astronomice, poate să cârmească cu precizie către portul dorit. Căpitanul Basil Hali relatează, în cartea menţionată de mine mai înainte, că „odată naviga din San Blas pe coasta vestică a Mexicului; după ce a parcurs 8 000 de mile, în 89 de zile, el a ajuns la Rio de Janeiro, după ce trecuse prin Oceanul Pacific, înconjurase Capul Horn şi traversase Atlanticul de Sud, fără a ieşi pe uscat sau a vedea măcar o singură navă, cu excepţia unei baleniere americane. în timpul navigării de o săptămână spre Rio, el s-a hotărât să determine, prin observaţii lunare, poziţia navei lui şi apoi şi-a dirijat cursul după acele principii ale navigaţiei care pot fi aplicate în siguranţă pentru distanţele scurte între un port cunoscut şi altul. Ajungând la ceea ce considerase, din calculele lui, 15 sau 20 de mile de coastă, la patru dimineaţa el s-a ridicat să aştepte zorii zilei şi apoi a rezistat, fiind precaut, din cauza unei ceţi dese. Echipajul a avut satisfacţia de a vedea impozanta stâncă Sugar-Loaf (Căpăţână de Zahăr), care se află la una din părţile gurii portului, astfel încât ei n-au fost siliţi să-şi devieze cursul nici cu un grad pentru a atinge intrarea portului. Aceasta a fost prima fâşie de uscat pe care au văzut-o după aproape trei luni, după traversarea atâtor mări şi după ce nenumăraţi curenţi şi vânturi împotrivitoare i-au purtat
395
încoace şi încolo. Efectul asupra tuturor celor îmbarcaţi a fost ca un şoc electric şi, dând frâu liber admiraţiei lor, marinarii l-au salutat pe comandant cu o aprobare din inimă".
într-un mod similar, noi navigam fiind ghidaţi de corpurile cereşti şi, uneori, o lungă perioadă de timp nu vedem uscatul sau poate nici măcar o barcă trecând. Şi totuşi, luând observaţiile corect, şi urmând drumul arătat de ele, vom avea marea binecuvântare ca, fiind pe punctul de a ne termina călătoria, să vedem nu Stânca cea mare Sugar-Loaf (Căpăţâna de zahăr), ci Portul cel frumos al gloriei, chiar în faţa noastră. Nu trebuie să deviem mersul nostru nici măcar cu un grad; şi, navigând spre portul ceresc, ce cântece de bucurie vom cânta, nu pentru glorificarea propriei noastre priceperi, ci pentru lauda minunatului Căpitan şi Pilot Care ne-a condus pe marea furtunoasă a vieţii şi ne-a permis să navigam în siguranţă chiar şi acolo unde nu puteam vedea drumul.
Kepler a făcut o remarcă înţeleaptă spunând despre sistemul matematic că prin el poate fi prevăzut cursul unei stele. După descrierea rezultatului observaţiilor lui, şi după exprimarea credinţei lui ferme în faptul că voia Domnului reprezintă puterea supremă în legile naturii, el spune: „Dar, dacă există vreun om care este prea stupid pentru a primi această ştiinţă, îl sfătuiesc ca, părăsind şcoala astronomiei, să-şi urmeze propriul drum şi să înceteze de a mai rătăci prin Univers; şi, ridicându-şi privea spre cer şi văzând realitatea cu proprii săi ochi, să-L laude pe Dumnezeu Creatorul în inima sa, fiind sigur că el nu I se închină lui Dumnezeu mai puţin decât o face astronomul, căruia Dumnezeu i-a dat să vadă mai clar cu ochiul interior şi care, pentru ceea ce singur a descoperit, îl va glorifica pe Dumnezeu."
Aceasta este, cred, o ilustraţie minunată a ceea ce îi poţi spune oricărui biet om needucat din congregaţia ta: „Ei bine, prietene, dacă nu poţi înţelege acest sistem de teologie pe care ţi l-am explicat, dacă aceste doctrine îţi par a fi complet incomprehensibile, dacă nu mă poţi urmări în critica mea asupra textului grecesc, dacă nu poţi prinde ideea poetică pe care am încercat să ţi-o expun chiar acum, idee care este atât de minunată pentru propria-mi minte, totuşi, dacă nu ştii nimic mai mult decât faptul că Biblia ta este adevărată, că tu însuţi eşti un păcătos şi că Isus Cristos este Mântuitorul tău, mergi pe calea ta şi închină-te şi adoră şi gândeşte-te la Dumnezeu aşa cum poţi. Să nu-ţi pese vreodată de astronomi şi telescoape şi stele şi soare şi lună; închină-I-te Domnului în felul tău propriu. Departe de cunoştinţa mea teologică şi de explicaţia mea asupra doctrinelor revelate în Scripturi, Biblia însăşi, şi preţiosul adevăr pe care l-ai primit în propriu-ţi suflet, prin învăţătura pe care ţi-a dat-o Duhul Sfânt vor fi suficiente pentru a te face să fii un închinător acceptabil al Dumnezeului Preaînalt".
Presupun că ştiţi faptul că, printre vechile sisteme astronomice, a existat unul care a plasat pământul în centru şi a considerat că soarele, luna şi stelele se învârtesc împrejurul lui. „Cele trei principii fundamentale ale acestui sistem au fost imobilitatea pământului, poziţia lui centrală şi rotirea zilnică a tuturor corpurilor cereşti în jurul lui pe orbite circulare."
396
Acum, de asemenea, se constată tendinţa de a face un sistem de teologie în care omul este

centrul, considerând că Cristos şi jertfa Lui ispăşitoare sunt numai de dragul omului, Duhul Sfânt este numai un mare lucrător pentru om şi chiar Tatăl cel mare şi glorios trebuie văzut ca existând cu scopul de a-1 face pe om fericit. Ei bine, acesta este, probabil, sistemul de teologie adoptat de către unii; dar, fraţilor, noi nu trebuie să cădem în această greşeală pentru că, aşa cum pământul nu este centrul Universului, tot aşa omul nu este cea mai măreaţă dintre toate creaturile. Dumnezeu S-a bucurat enorm să-1 înalţe pe om; dar să ne amintim cum vorbeşte psalmistul despre el: *„Cândprivesc cerurile, lucrarea mâinilor Tale, luna şi Stelele, pe care le-ai creat, îmi zic: «Ce este omul, ca să Te gândeşti la el şi fiul omului, ca să-1 bagi în seamă?» "* în alt loc, David spune: *„J)oamne, ce este omul, ca să iei cunoştinţă de el, fiul omului, ca să iei seama la el? Omul este ca o suflare; zilele lui sunt ca umbra care trece".*
Omul nu poate fi centrul universului teologic - el este o fiinţă prea lipsită de însemnătate pentru a ocupa o astfel de poziţie şi planul de răscumpărare trebuie să existe pentru un alt scop final decât pentru simplul scop de a-1 face pe om fericit sau chiar de a-1 face sfânt. Mântuirea omului cu siguranţă trebuie să fie, în primul rând, pentru gloria lui Dumnezeu; şi dumneavoastră aţi descoperit forma corectă a doctrinei creştine când aţi găsit sistemul care-L are pe Dumnezeu în centru, guvernând şi controlând după buna plăcere a voii Sale. Nu-1 micşoraţi pe om în aşa fel încât să pară că lui Dumnezeu nu-i pasă de el, căci, făcând aşa, îl calomniaţi pe Dumnezeu. Daţi-i omului poziţia pe care i-a atribuit-o Dumnezeu. Procedând astfel, veţi avea un sistem de teologie în care toate adevărurile Revelaţiei şi experienţei se vor mişca într-o ordine şi o armonie glorioasă în jurul orbitei centrale, adică în jurul Stăpânului divin şi suveran al Universului - Dumnezeu peste toate binecuvântat în veci.
Oricare dintre dumneavoastră poate face o altă greşeală, imaginându-se pe sine centrul unui sistem. Această noţiune prostească reprezintă o ilustraţie bună, cel puţin aşa cred. Există oameni ale căror principii fundamentale sunt reprezentate, în primul rând, de propria lor imobilitate: ceea ce sunt ei, vor fi întotdeauna - şi ei au dreptate şi nimeni nu-i poate tulbura. în al doilea rând, poziţia lor este centrală, pentru ei zorii apar şi apun şi lunile cresc şi descresc. *Pentru ei,* soţiile există, copiii sunt născuţi; pentru ei, totul este plasat unde apare în Universul lui Dumnezeu şi ei judecă toate lucrurile după această unică regulă: „Cum voi profita *eu* de aici?" Acesta este începutul şi sfârşitul măreţului lor sistem şi ei aşteaptă învârtirea zilnică în jurul lor, dacă nu a tuturor corpurilor cereşti, cu siguranţă a tuturor corpurilor pământeşti. Soarele, luna şi cele 11 stele există pentru a le face plecăciuni acestor oameni. Ei bine, fraţilor, aceasta este o teorie discreditată în ceea ce priveşte Pământul, şi nu există nici un pic de adevăr într-o astfel de noţiune cu referire la noi înşine. Putem iubi această idee eronată; dar marele public nu o va face, şi e bine ca harul lui Dumnezeu s-o îndepărteze de la noi cât mai curând, astfel încât noi să ne putem ocupa poziţia potrivită într-un sistem mult mai înalt decât cel ce ne-ar avea pe noi în centru.
397
Soarele, deci, nu Pământul, este centrul sistemului solar care sistem, reţineţi, este, probabil, numai un colţ mic şi nesemnificativ al Universului, deşi include un spaţiu atât de vast încât, dacă v-aş putea da dimensiunile actuale, nu aţi fi capabili să vă formaţi nici cea mai slabă idee despre ceea ce reprezintă ele cu adevărat. Totuşi acel sistem extraordinar, în comparaţie cu întregul Univers al lui Dumnezeu, poate fi doar ca un singur bob de nisip pe ţărmul mării şi e posibil să existe miliarde şi miliarde de sisteme - unele sunt constituite din nenumărate sisteme la fel de mari ca al nostru şi însuşi marele nostru soare nu este altceva decât un mic satelit al altui soare, mai mare, neobservat până acum de astronomii. Universul creat de Dumnezeu este minunat; şi, oricât de mult am fi văzut din el, nu trebuie niciodată să ne imaginăm că am descoperit mai mult decât o porţiune foarte mică din lumile imense create de Dumnezeu.
Pământul şi toate planetele şi toată materia solidă a Universului sunt controlate, precum ştiţi, de forţa de atracţie. Suntem ţinuţi în locul nostru pe pământ, în rotirea în jurul Soarelui, de către două forţe - una numită centripetă, care ne apropie de soare, şi cealaltă numită centrifugă, ilustrată, în general, de tendinţa picăturilor de apă dintr-un ghem care se învârte de a se îndepărta la o tangentă a cercului pe care îl descriu.
Cred că, într-un mod similar, există două forţe care întotdeauna „lucrează" asupra noastră a tuturor: una care ne ţine aproape de Dumnezeu şi una care ne îndepărtează de El şi, astfel,

suntem ţinuţi în cercul vieţii - dar, cât despre mine, mă voi bucura nespus când mă voi desprinde de acel cerc şi nu mă voi mai afla sub influenţa forţei centrifuge. Cred că în momentul respectiv - de îndată ce atracţia care mă îndepărtează de Dumnezeu va dispărea - voi fi cu El în ceruri; nu mă îndoiesc de aceasta. Când una sau cealaltă din cele două forţe, care influenţează viaţa omenească, se va epuiza, va trebui ori să fim azvârliţi în spaţiul îndepărtat, prin forţa centrifugă - să ne ferească Dumnezeu! - ori să zburăm într-o clipă spre orbita centrală, prin forţa centripetă; cu cât acel sfârşit glorios al vieţii va veni mai repede, cu atât va fi mai bine pentru noi. Aş spune, ca şi Augustin: „Toate lucrurile sunt atrase către propriul lor centru. Fii Tu Centrul inimii mele, o, Dumnezeule, Lumina mea, singura mea Dragoste!"

Soarele însuşi este un corp enorm; el a fost măsurat, dar cred că nu vă voi obosi cu dimensiuni, întrucât ele nu vă vor transmite vreo idee adecvată despre mărimea lui actuală. Este suficient să spunem că, dacă Pământul şi Luna ar fi puse înăuntrul Soarelui, ar exista loc din abundenţă pentru ca ele să continue să se rotească în orbitele lor aşa cum o fac şi acum; şi n-ar exista nici o teamă să se ciocnească de crusta Soarelui care ar reprezenta, pentru ele, cerurile.

Luminii îi ia aproximativ opt minute pentru a ajunge la noi de la Soare. Putem judeca „mersul" cu care lumina vine când reflectăm la faptul că o ghiulea, mergând cu cea mai mare viteză posibilă, ar avea nevoie de şapte ani ca să ajungă acolo iar un tren, călătorind cu 30 mile pe oră şi neoprindu-se niciodată, ar avea nevoie de mai mult de 350 de ani înainte să atingă ţinta. Astfel, deci, vă

puteţi forma măcar o idee vagă despre distanţa la care ne aflăm faţă de Soare; şi cred că aceasta ne dă o bună ilustraţie a credinţei. Nu există om care să poată şti că Soarele există, decât prin credinţă. Că el, Soarele, exista acum 8 minute ştiu, pentru că o rază de lumină, care tocmai a venit de la el, mi-a spus acest lucru; dar nu pot fi sigur că el există în acest moment. Există unele dintre stelele fixate, care se află la o aşa imensă distanţă de Pământ, încât o rază de lumină provenită de la ele face sute de ani ca să ajungă la noi - şi ştim întrucâtva că ele s-au stins cu mult timp în urmă. Totuşi noi încă le desenăm în harta cerurilor şi le putem ţine acolo numai prin credinţă; aşa cum *„prin credinţă înţelegem că lumea a fost creată prin Cuvântul lui Dumnezeu",* tot prin credinţă, doar, ştim că oricare din ele există acum. Când examinăm problema mai îndeaproape, realizăm că vederea noastră şi toate posibilităţile şi sentimentele noastre nu sunt suficiente pentru a ne da o convingere pozitivă cu privire la aceste corpuri cereşti; de acea, trebuie să punem în practică credinţa; la fel este în problemele spirituale, la un nivel mai înalt: noi umblăm prin credinţă, nu prin vedere.

Oricine ştie că Soarele are pete pe faţă. Chiar aşa; dacă dv sunteţi sori, şi nu sunteţi niciodată atât de strălucitori, totuşi dacă aveţi vreo pată, veţi observa că oamenii le vor vedea imediat şi-şi vor îndrepta atenţia către ele. Adeseori se vorbeşte mult mai mult despre petele din Soare decât despre suprafaţa lui luminoasă; şi, după aceeaşi modă, se va spune mai mult despre orice pată şi imperfecţiune descoperită de oameni în caracterul nostru decât despre vreun lucru extraordinar văzut la noi. S-a afirmat, o vreme, că nu există pete sau semne de nici un fel în Soare. Mulţi astronomi, cu ajutorul telescopului, ca şi fără ajutorul lui, au descoperit aceste lipsuri şi pete pe faţa Soarelui; dar ei au fost asiguraţi de către oamenii care ar fi trebuit să ştie, mai precis de către Părinţii Bisericii, că acest fapt este imposibil. Cartea din care am citat mai înainte spune: „Scheiner, un iezuit german, raportând dovada simţurilor lui arhiepiscopului superior, acesta din urmă a refuzat să-1 creadă, spunând: «Am citit scrierile lui Aristotel de la un capăt la altul de multe ori şi pot să te asigur că nicăieri nu există ceva similar cu ceea ce menţionezi tu. Du-te, fiule, şi linişteşte-te: fii sigur că ceea ce consideri tu a fi pete în Soare, nu reprezintă altceva decât anomalii ale ochelarilor sau ochilor tăi»". Deci, fraţilor, cunoaştem forţa bigotismului şi cum oamenii nu vor vedea ceea ce pentru noi este foarte clar şi cum, chiar atunci când li se prezintă faptele, ei nu pot fi determinaţi să le creadă, ci le vor atribui altor cauze, dar nu celor reale. Mi-e teamă că însuşi Cuvântul lui Dumnezeu a fost adeseori tratat chiar în acest mod. Adevărurile care sunt revelate în mod pozitiv şi limpede sunt negate cu vigoare, pentru că ele, întâmplător, nu se potrivesc cu teoriile preconcepute ale necredincioşilor.

Au existat multe încercări de a explica ce e cu petele din Soare. Una din teorii este următoarea: orbita solară este înconjurată de o atmosferă luminoasă iar petele sunt spaţii deschise în acea atmosferă, prin care vedem suprafaţa solidă a Soarelui. Nu văd de ce această teorie n-ar fi adevărată; şi, dacă ar fi,
399
cred că explică primul capitol al Genezei, unde ni se spune că Dumnezeu a creat lumina în prima zi, deşi n-a creat Soarele până în ziua a 4-a. N-a făcut El lumina mai întâi, şi apoi a luat Soarele, pentru că altfel ar fi fost o lume întunecoasă, şi a pus lumina în el ca pe o atmosferă luminoasă? Cele două lucruri ar putea, cu siguranţă, să se potrivească unul cu celălalt; şi, dacă aceste pete sunt cu adevărat deschideri în atmosfera luminoasă prin care vedem suprafaţa întunecoasă a Soarelui, ele sunt ilustraţii admirabile ale petelor pe care le văd oamenii în noi. Suntem înveşmântaţi cu sfinţenie ca şi cu o haină de lumină; dar, din când în când, există câte o crăpătură, prin care observatorii pot vedea trupul întunecos al depravării naturale, care încă există chiar şi în cel mai bun dintre noi.
Este foarte primejdios să te uiţi la Soare neprotejându-ţi ochii. Unii s-au aventurat să-1 privească cu ochelari transparenţi şi au orbit. Au existat câteva cazuri când unele persoane neatente au neglijat să folosească o sticlă specială înainte de a îndrepta telescopul către Soare şi, astfel, au orbit. Aceasta este o ilustraţie a faptului că avem nevoie de un Mediator şi a necesităţii de a-L vedea pe Dumnezeu prin Isus Cristos, Domnul nostru; altfel, gloria imensă a lui Dumnezeu va distruge complet capacitatea de a-L vedea pe Dumnezeu.
Referitor la efectul Soarelui asupra Pământului nu voi insista, deoarece acesta aparţine altei ramuri a ştiinţei, nu astronomiei. Este suficient să spunem că plantele vii cresc uneori fără soare, aşa cum puteţi vedea într-o pivniţă întunecoasă - dar cât sunt de albe când trăiesc în astfel de circumstanţe! Ce plăcere a avut, probabil, Humboldt când a intrat în marea peşteră subterană numită Cueva del Guacharo din districtul Caraccas! Este o peşteră locuită de păsări nocturne, care mănâncă fructe - iată ce a văzut marele naturalist: „Seminţe, aduse de păsări pentru pui, au încolţit, producând tulpini înalte, albe, spectrale, acoperite cu frunze pe jumătate formate; dar, era imposibil să recunoşti speciile datorită schimbării formei, culorii şi aspectului cauzate de absenţa luminii. Indienii nativi s-au uitat la aceste urme de organizare imperfectă cu o curiozitate amestecată cu teamă, ca şi cum ele ar fi fost fantome palide şi desfigurate, alungate de pe suprafaţa pământului".
Deci, fraţilor, gândiţi-vă ce am fi, dumneavoastră şi eu, fără lumina Feţei lui Dumnzeu. Imaginaţi-vă o Biserică, una care creşte - aşa cum cresc unele Biserici - fără vreo lumină din cer, o peşteră plină de păsări ciudate şi vegetaţie decolorată. Ce loc teribil de a fi vizitat! Există o astfel de peşteră în Roma, şi altele în diferite locuri ale pământului; dar vai acelora care se duc să trăiască într-un astfel de loc jalnic!
Ce efect minunat are lumina Feţei lui Dumnezeu asupra oamenilor care au viaţa divină în ei, dar care au trăit în întuneric! Călătorii ne spun că, în pădurile vaste ale Amazonului şi ale lui Orinoco, poţi să vezi uneori, la o scară mărită, influenţa luminii asupra culorii plantelor atunci când mugurii frunzelor se dezvoltă. Se spune: „Norii şi ploaia fac, uneori, atmosfera obscură chiar pentru câteva zile, şi, în acest timp, mugurii înşişi se transformă în frunze. Dar aceste
400
frunze au o nuanţă palidă până apare soarele; în câteva ore cu cer clar şi răsărit splendid, culoarea lor se schimbă într-un verde viu. S-a relatat că, în timpul a 20 de zile cu vreme întunecoasă şi ceţoasă, când soarele n-a apărut nici măcar o dată, frunzele au atins dimensiunea lor maximă, dar erau aproape albe. într-o dimineaţă, soarele a început să strălucească foarte puternic, culoarea pădurii schimbându-se atât de rapid încât progresul ei merita să fie remarcat. La numai câteva ore după prânz, totul, pe o vastă întindere, avea haina obişnuită a verii". Aceasta este o ilustraţie minunată, mi se pare, care nu necesită vreun co-mentariu; toţi o puteţi aplica Domnului Isus, aşa cum dr. Watts cântă:
„în cea mai întunecoasă umbră, dacă El apare, Zorii zilei mele au început să se arate; El este dulcea stea a dimineţii sufletului meu Şi soarele meu care răsare".
Atunci, începem să folosim tot felul de frumuseţi, aşa cum frunzele sunt pictate de către razele soarelui. Datorăm fiecare atom de culoare, care există în oricare din virtuţile noastre, şi fiecare urmă de aromă, care există în oricare din fructele noastre, acelor raze de soare

strălucitor care vin, împrăştiindu-se peste noi de la Soarele dreptăţii, care are multe alte binecuvântări, în afară de tămăduire, sub aripile Lui.
Efectul pe care-1 are soarele asupra vegetaţiei poate fi observat printre florile din propria-ţi grădină. Observă cum ele se întorc către el oricând pot; floarea s®arelui, de exemplu, urmăreşte cursul saarelui ca şi cum ea în; ăşi ar fi fiica soarelui şi şi-ar ridica ochii cu iubire spre faţa tatălui ei. Ea seamănă, la înfăţişare, foarte mult cu un soare şi eu cred că aceasta se datorează faptului că ea este atât de ahtiată de a se întoarce către soare; şi toate plantele, mai mult sau mai puţin, aduc omagiul lor luminii Soarelui, căreia îi sunt atât de prefund îndatorate. Chiar şi plantele din sere - aţi observat probabil - nu cresc în acea direcţie în care v-aţi aşteptat s-o facă dacă vor căldură, adică spre sobă, de unde vine căldura, şi nici către locul de unde vine cel mai mult aer; ci ele îşi întind ramurile şi florile întotdeauna, pe cât pol, către soare. Aşa ar trebui să creştem noi spre Soarele neprihănirii; este spre binele nostru, pentru sănătatea sufletului nostru, să ne întoarcem feţele spre Soare, aşa cum Daniel se ruga - cu ferestrele deschise spre Ierusalim. Unde este Isus, este Soarele nostru; haideţi să ne plecăm întreaga fiinţă, mereu, spre El.
Nu cu mult timp în urmă, am avut experienţa cunoaşterii puterii razelor de lumină transmise de la soare. Nişte scafandri, care lucrau la Hymouth Break-water, se aflau într-un clopot scufundător, la 30 de picioare sub nivelul apei; dar o oglindă convexă, aflată la partea superioară a clopotului, a focalizat razele soarelui asupra lor şi le-a ars căştile. Citind această povestire, m-am gândit că ea reprezintă o ilustraţie foarte sugestivă despre efectul puterii Evangheliei Domnului nostru Isus Cristos. Unii ascultători ai noştri sunt cufundaţi adânc,

la 30 de picioare sub apele păcatului - dacă nu cumva şi mai adânc; - dar, prin harul lui Dumnezeu, îi vom face să simtă puterea incandescenta, binecuvântată, a adevărurilor pe care le predicăm, chiar dacă nu reuşim să-i „punem pe foc" pe toţi cu această oglindă puternică. Când erai copil, poate că aveai o sticlă şi, aflându-te undeva cu un prieten care nu ştia ce ai în buzunar, când el stătea liniştit lângă tine ţi-ai scos sticla şi ai ţinut-o câteva secunde pe dosul mâinii lui, până când el a simţit ceva fierbinte chiar acolo. îmi place de persoana care, în predica Iui, concentrează razele Evangheliei asupra unui păcătos până când îl arde. Nu împrăştiaţi razele de lumină; puteţi întoarce sticla astfel încât să difuzaţi razele în loc să le concentraţi; dar cea mai bună cale de a predica este concentrarea lui Isus Cristos, Soarele neprihănirii, direct asupra inimii unui păcătos. Este cea mai bună metodă din lume de a ajunge la el; şi, dacă el se află la 30 de picioare sub apă, această sticlă incandescentă îţi va da capacitatea de a ajunge la el; doar să ai grijă ca nu cumva să-ţi foloseşti propria lumânare în locul Soarelui, pentru că aceasta nu va servi aceluiaşi scop.
Uneori, Soarele prezintă o eclipsă, aşa cum ştiţi. Luna se interpune între Pământ şi Soare, şi atunci nu putem vedea marele astru al zilei. Presupun că am văzut cu toţii o eclipsă totală şi că putem vedea încă una. Este o privelişte foarte interesantă; dar mi se pare că oamenii sunt mult mai interesaţi de Soare când acesta prezintă o eclipsă decât o fac atunci când el străluceşte puternic. Ei nu stau să-1 privească, zi de zi, atunci când îşi revarsă razele luminoase într-o glorie fără nori; dar, de îndată ce este eclipsat, ei se adună afară cu miile, având tot felul de obiecte de sticlă (ochelari, ocheane, etc.) cu ei şi fiecare băieţel de pe stradă are un fragment de sticlă afumată prin care priveşte eclipsa Soarelui. Astfel, fraţilor, nu cred că Domnul nostru Isus Cristos primeşte vreodată atât de multă atenţie din partea oamenilor ca atunci când este prezentat ca fiind Mântuitorul Care a suferit, evident crucificat în mijlocul lor. Când marea eclipsă a trecut peste Soarele neprihănirii, atunci toţi ochii erau fixaţi asupra Lui, şi încă foarte atent, probabil. Nu omiteţi să le spuneţi continuu ascultătorilor despre groaznica eclipsă de pe Calvar; dar aveţi grijă să le spuneţi şi despre efectul acelei eclipse şi faptul că nu va mai exista vreo repetare a acelui eveniment uimitor.
„Iată! eclipsa soarelui s-a sfârşit; Iată! El nu mai sângerează".
Vorbind despre eclipse, mi-am amintit că, în cartea pe care am menţionat-o, există o descriere izbitoare a unei eclipse, făcută de către un corespondent care i-a scris astronomului Halley. El a stat la Haradow Hill, aproape de capătul estic al străzii Stonehenge, un loc de observaţie excelent şi de acolo a privit eclipsa. El spune despre eclipsă: „Suntem acum înveşmântaţi într-un întuneric total şi palpabil, dacă mi se permite folosirea acestei expresii. Ea a venit rapid, dar am privit atât de atent, încât am putut să-i percep progresul. A venit ca o

mantie mare şi neagră aruncată peste noi sau ca o cortină căzută din partea aceea. Caii pe care-i ţineam de căpăstru păreau a fi loviţi din plin de ea şi s-au apropiat de noi, dând semne de surprindere extremă.

Pe cât mi-am putut da seama, chipurile prietenilor mei aveau un aspect oribil, tn acest moment, m-am uitat în juru-mi, fără a-mi putea înăbuşi o exclamaţie involuntară de mirare. A fost cea mai groaznică privelişte pe care am văzut-o în viaţa mea."
Presupun că aşa trebuie să fie în împărăţia spirituală. Când Soarele acestei mari lumi a suferit eclipsa, atunci când peste crucea lui Cristos vine o dezonorare, sau peste Cristos însuşi, atunci fiecare creştin se află într-un întuneric oribil. El nu poate fi în lumină dacă Domnul şi Stăpânul lui este în umbră.
Un observator descrie ceea ce a văzut în Austria unde se pare că toţi oamenii au făcut din eclipsă un timp de sărbătoare şi s-au adunat pe câmpia care oferă moduri variate de observare a priveliştii celei minunate. Acest scriitor spune: „Fenomenul, în splendoarea lui, a triumfat peste nerăbdarea tinereţii, peste statornicia pe care unii o consideră un semn de superioritate, peste indiferenţa zgomotoasă de care fac uz soldaţii, de obicei. în aer domnea, de asemenea, o linişte profundă: păsările au încetat să mai cânte." Cel mai curios lucru în Londra este că, după o eclipsă, când cocoşii văd că soarele străluceşte din nou, încep toţi să cânte ca şi cum ar crede, veseli, că lumina zilei a învins întunecimea nopţii.
Totuşi, acest fenomen minunat nu pare să fi captivat întotdeauna atenţia tuturor celor care i-au fost martori. Istoria ne spune că odată, în timpul unei bătălii date în Grecia, deodată s-a produs o eclipsă totală şi luptătorii au continuat să lupte - ei n-au remarcat nicidecum extraordinara întâmplare. Acest lucru ne arată în ce măsură ne pot face pasiunile să uităm circumstanţele înconjurătoare şi ne învaţă, de asemenea, cum ocupaţiile de pe pământ îl pot face pe un om să uite de tot ceea ce se petrece în ceruri. Chiar acum citeam despre acei cai, care stăteau alene pe câmpia Salisbury; ei au tremurat în timpul eclipsei; dar alt scriitor ne spune despre caii din Italia că nu păreau să observe, câtuşi de puţin, fenomenul, ci mergeau pe drumul lor la fel ca de obicei. Astfel, angajamentele unui om lumesc sunt adeseori atât de captivante, încât îl împiedică să simtă acele emoţii pe care oricare alt om, cu mintea mai liberă de a medita la ele, le simte.
Am auzit o istorioară foarte drăguţă despre o eclipsă şi, probabil, vreţi s-o ascultaţi şi dumneavoastră. O biată fetiţă a unor oameni simpli din Sieyes (din Alpii de Jos) îşi mâna turma pe munte la ora 6 într-o dimineaţă strălucitoare de vară. Soarele răsărise şi împrăştia vaporii nopţii şi toţi au crezut că urma să fie o zi glorioasă, senină; dar, treptat, lumina s-a întunecat, până când soarele a dispărut (complet), în locul discului incandescent apărând o pată circulară neagră, în timp ce aerul a devenit răcoros şi o întunecime misterioasă a cuprins întreaga regiune. Micuţa a fost atât de înfricoşată în această împrejurare - care, cu siguranţă, era neobişnuită -încât a început să ţipe şi să strige după ajutor. Părinţii ei şi unii prieteni, veniţi la chemarea ei, nu ştiau nimic despre o eclipsă, astfel

încât şi ei erau uimiţi şi alarmaţi, dar au încercat s-o liniştească pe fetiţă cât au putut. După un timp scurt, întunericul a părăsit faţa Soarelui şi Soarele a început să strălucească la fel ca înainte, astfel încât fetiţa a exclamat, în dialectul regiunii respective: „O, soare minunat!" - şi probabil că a făcut-o foarte bine. Când am citit povestioara, m-am gândit că atunci când inima mea a suferit o eclipsă şi prezenţa lui Cristos nu s-a mai simţit o perioadă, pentru ca apoi să revină, cât de minunat mi s-a părut Soarele, chiar mai strălucitor şi mai clar decât înaintea întunericului temporar. Isus părea că străluceşte deasupra mea cu o lumină mai strălucitoare ca oricând, iar sufletul meu, în extaz, a exclamat: *,jO,* Soare minunat al neprihănirii!"
Cred că această povestire trebuie să încheie ilustraţiile noastre în legătură cu Soarele; pentru că, de asemenea, vreau să învăţăm tot ce putem despre planetele lui, iar dacă intenţionăm să le vizităm pe toate, va trebui să călătorim repede şi departe.
Cea mai apropiată planetă, care se învârte în jurul Soarelui, este Mercur, aflată la aproximativ 37 000 000 de mile de marele astru. De aceea, Mercur primeşte o cantitate de lumină şi căldură de la Soare mult mai mare decât cea care ajunge la noi pe Pământ. Se crede că apa va fierbe întotdeauna chiar la polii lui Mercur - aceasta, dacă planeta este constituită, cât de cât, asemenea Pământului. Nici unul dintre noi n-ar putea trăi acolo, dar acesta nu este un motiv ca alte fiinţe să n-o poată face, pentru că Dumnezeu poate face ca unele din creaturile Lui să trăiască în foc tot atât de bine ca altele create să trăiască în afara lui. Dacă există locuitori acolo, nu mă îndoiesc de faptul că ei se bucură de căldură. într-un sens spiritual, în orice caz, ştim că oamenii care trăiesc apoape de Isus îşi au locaşul în flacăra divină a dragostei.
Comparativ cu Pământul, Mercur este o planetă mică; diametrul ei este de aproximativ 2 960 de mile, pe când al Pământului este de 7 975. Mercur se învârte în jurul Soarelui în 88 de zile, cu viteza de aproximativ 110 000 mile pe oră, pe când Pământul parcurge numai 65 000 mile în acelaşi timp. Ciudată traversare a Atlanticului în două sau trei minute! Faptul că Mercur pare a fi cea mai densă planetă reprezintă un exemplu al înţelepciunii lui Dumnezeu. Vedeţi, acea parte a unei maşini care se învârte cel mai repede şi are parte de cea mai mare uzură, ar trebui confecţionată din materialul cel mai rezistent; şi planeta Mercur este foarte puternică, pentru a putea suporta enorma încordare a mişcării ei

grăbite şi marea căldură la care este supusă.
Aceasta este o ilustraţie a modului în care Dumnezeu îi găseşte fiecărui om locul potrivit; dacă El intenţionează ca eu să fiu Mercur - „mesagerul zeilor", aşa cum îl numeau strămoşii - şi să călătoresc rapid, El îmi va da o putere proporţională cu sarcina pe care o am. în formarea fiecărei planete, prin adaptarea ei la poziţia sa specifică, există o dovadă minunată a puterii şi a prevederii lui Dumnezeu; şi, într-un mod similar, El potriveşte fiinţele omeneşti pentru sfera pe care fiecare din ele este chemată să o ocupe.
404

îmi place să văd în Mercur o imagine a copilului lui Dumnezeu, care e plin de har. Mercur este întotdeauna aproape de Soare - într-adevăr, atât de aproape, încât el însuşi nu poate fi văzut decât foarte rar. Cred că Copernic a spus că niciodată n-a văzut această planetă, deşi a încercat, cu mare grijă, s-o vadă şi el a regretat profund că n-a văzut-o niciodată înainte de moarte. Alţii au observat-o şi faptul că au fost capabili să-i urmărească mişcările de revoluţie a constituit o adevărată încântare pentru ei. De obicei, Mercur este pierdut în razele Soarelui; şi acolo este locul unde tu şi eu ar trebui să fim, atât de aproape de Cristos, Soarele neprihănirii, în viaţa noastră şi în predicarea noastră, astfel încât oamenii care încercă să ne observe mişcările să poată cu greu să o facă. Motto-ul lui Pavel trebuie să fie şi al nostru: „Nu eu, ci Cristos".
De asemenea, datorită apropierii atât de mari de Soare, această planetă este, în aparenţă, cel mai puţin înţeleasă dintre toate plantele. Probabil că, dintre toţi membrii familiei cereşti, ea le-a produs cele mai mari încurcături astronomilor. Ei i-au acordat o mare atenţie şi au încercat să afle totul despre ea; dar ei au avut o sarcină foarte dificilă, pentru că planeta este pierdută în gloria solară şi nu poate fi niciodată văzută într-o porţiune întunecoasă a cerurilor. Astfel, fraţilor, cred că, cu cât trăim mai aproape de Cristos, cu atât vom deveni un mai mare mister pentru toţi oamenii. Cu cât ne vom pierde mai mult în strălucirea Lui, cu atât vom fi înţeleşi mai puţin de către ceilalţi. Dacă am fi întotdeauna ceea ce ar trebui să fim, oamenii ar vedea în noi o ilustraţie a textului: „ *Voi aţi murit şi viaţa voastră este ascunsă cu Cristos în Dumnezeu".* Ca şi Mercur, ar trebui să fim atât de activi în orbita noastră fixată, încât să nu le dăm observatorilor timp să ne privească în nici o poziţie; şi apoi, ar trebui să fim atât de absorbiţi de gloria prezenţei lui Cristos, încât ei nu vor fi capabili să ne înţeleagă.
Când Mercur este văzut de pe Pământ, niciodată nu este vizibil în strălucirea lui, pentru că faţa lui este întotdeauna întoarsă către Soare. Mă tem că ori de câte ori vreunul din noi este privit prea mult, de obicei respectivul apare sub forma unor pete negre. Când predicatorul are o predică ieşită din comun, întotdeauna există un întuneric. îmi place ca predicarea Evangheliei să fie toată CRISTOS, Soarele neprihănirii, şi nici un punct negru; nimic din noi înşine, ci totul al lui Isus Cristos. Dacă există locuitori pe Mercur, probabil că Soarele li se pare de 4 sau 5 ori mai mare decât ni se pare nouă; strălucirea lui ar fi insuportabilă, aceasta ar fi o privelişte minunată; tot astfel, cu cât te apropii mai mult de Cristos, cu atât afli mai multe despre El şi El „creşte" în ochii tăi.
Următoarea planetă, după Mercur, este Venus; se află la aprox. 66 000 000 mile de Soare şi este puţin mai mic decât Pământul - diametrul lui csle de 7 510 mile, comparativ cu 7 975 mile cât are diametrul Pământului. Venus se roteşte în jurul Soarelui în 225 de zile, cu viteza de 80 000 mile pe oră. Când sistemul astronomic al lui Copernic a fost dat publicităţii, una din obiecţiile aduse lui a fost formulată astfej: „Este clar că Venus nu se roteşte în jurul Soarelui pentru *ca^dasa^h^o^^ff^L^^A^fiUşi* aspect ca Luna, şi anume: uneori ar irebui să fie o semilună, alteori o seceră, sau să aibă forma numită *cocoaşă,* iar uneori ar trebui să aibă forma unui cerc."
405
Contestatorul, arătând către Venus, a continuat: „Dar ea are întotdeauna aceeaşi mărime; priviţi-o, ea nu seamănă de loc cu Luna." Aceasta a fost o problemă pe care unii dintre astronomii secolelor trecute n-au putut s-o explice; dar, când Galileo a putut să-şi îndrepte telescopul nou creat către planetă, ce a descoperit? Tocmai faptul că Venus parcurge faze similare cu cele ale Lunii! Nu o putem vedea întotdeauna luminată pe de-a-ntregul; şi totuşi, presupun că este adevărat faptul că lumina lui Venus întotdeauna ni se prezintă aproximativ la fel. Imediat veţi înţelege de ce: când faţa planetei este întoarsă către noi, ea se află la cea mai mare distanţă de Pământ: prin urmare, lumina care ajunge la noi nu este mai multă decât atunci când planeta este mai aproape, dar are faţa, în final, parţial întoarsă de la noi. Minţii mele i se par perfect reconciliabile cele două fapte; şi cred că la fel stau lucrurile cu unele doctrine ale harului, care-i lasă perplecşi pe anumiţi oameni. Ei spun: „Cum faci ca aceste două lucruri să se împace?" Eu le răspund: „Nu ştiu dacă sunt hotărât să demonstrez cum se împacă. Dacă Dumnezeu mi-ar fi descoperit-o, ţi-aş fi spus; dar, cum El n-a făcut-o, trebuie să las subiectul acolo unde-1 lasă Biblia." Poate n-am descoperit explicaţia vreuneia din diferenţele aparente dintre cele două adevăruri; şi totuşi, pentru toate acestea, cele două lucruri pot fi perfect compatibile unul cu celălalt.
Venus este atât steaua dimineţii, cât şi „steaua serii, minunată stea". A fost numită Lucifer şi

Phosphorus, aducătorul de lumină, şi Hesperus, steaua serii. Poate vă amintiţi cum face Milton referire la caracterul dublu al lui Venus, în *Paradise Lost,* „Paradisul pierdut":

„Cea mai frumoasă dintre stele! Ultima din trenul nopţii,
Daca tu, nu cumva, aparţiizorilor;
Zălog sigur al zilei, care încoronezi zâmbitoarea dimineaţă
Cu cercu/eful tău strălucitor; laudă-L în sfera ta
în timp ce ziua apare, acea dulce oră a slujbei de dimineaţă".

Domnul nostru Isus Cristos îşi atribuie numele de *„Luceafărul strălucitor de dimineaţă".* Ori de câte ori vine în suflet, El este vestitorul sigur al acelei lumini veşnice care nu va asfinţi niciodată. Acum pentru că Isus, Soarele neprihănirii, este departe de privirea omului, tu şi eu trebuie să fim ca stelele serii, ţinându-ne cât putem de aproape de marele Soare central şi arătându-le oamenilor cum este Isus prin asemănarea noastră cu El. Oare nu le-a spus El ucenicilor: „ *Voi sunteţi lumina lumii?"*

Următoarea planetă mică, ce se învârte în jurul Soarelui este Pământul. Distanţa de la el la Soare variază de la aprox. 92-95 milioane de mile. Domnilor, nu descurajaţi în speranţele dumneavoastră de a ajunge la Soare, pentru că nimeni nu se află atât de departe ca locuitorii de pe Saturn; dacă există locuitori acolo, ei se află la o distanţă faţă de Soare de 10 ori mai mare în comparaţie cu noi. Totuşi, nu cred că veţi şedea vreodată în caleaşca învăpăiată a Soarelui,

406

- cel puţin nu cu trupurile dumneavoastră actuale; locul este prea fierbinte pentru a vă simţi acolo „ca acasă". Pământul este ceva mai mare decât Venus şi îi ia mult mai mult timp ca să se învârtă în jurul Soarelui: 12 luni sau, mai exact, 365 zile, 6 ore, 9 minunte şi 10 secunde. Lumea aceasta este un concern care se mişcă lent; şi mă tem că ea îl glorifică pe Dumnezeu cel mai puţin dintre toate lumile pe care le-a creat El. N-am văzut-o de la distanţă; dar bănuiesc că nimic nu este atât de strălucitor ca Venus; pentru că, prin păcat, un nor întunecos 1-a învăluit. Presupun că, în zilele împărăţiei mileniale, cortina va fi dată la o parte iar peste Pământ se va coborî o lumină, şi planeta Venus va străluci atunci pentru slava lui Dumnezeu, ca şi surorile-stele ale ei, care niciodată nu şi-au pierdut strălucirea primară. Eu cred că deja s-au dat la o parte unele cortine; fiecare predică pe care o rostim, plină de Cristos, îndepărtează puţin din pânza de ceaţă de pe suprafaţa planetei; în orice caz, cel puţin din punct de vedere moral şi spiritual.

Totuşi, fraţilor, deşi Pământul se mişcă încet în comparaţie cu Mercur şi Venus, aşa cum spune Galileo: „şi totuşi, se mişcă", şi încă cu o viteză „bunicică", îndrăznesc să spun că, dac-ar trebui să vă plimbaţi 20 de minute şi n-aţi şti nimic despre viteza cu care se mişcă Pământul, aţi fi surprinşi dacă v-aş asigura că, într-un timp scurt, aţi mers mai mult de 20 000 de mile; dar acesta este un fapt. Această carte, care deja ne-a dat multe informaţii folositoare, spune: „Este un lucru cu adevărat uimitor să ştim că «treji, dormind, acasă, departe de casă», suntem duşi în mod constant de către masa terestră, cu viteza de 11 mile/minut şi, în acelaşi timp, călătorim cu ea în spaţiu cu viteza de 66 000 mile/oră. Astfel, în timpul celor 20 de minute consumate în plimbarea de o milă din faţa porţii casei noastre, suntem transportaţi în tăcere pe mai mult de 20 000 mile de la un capăt al spaţiului la celălalt; şi, în timpul unei nopţi de 8 ore de odihnă, sau azvârlire încoace şi încolo, noi suntem translataţi în mod inconştient pe o lungime egală cu de două ori distanţa dintre Pământ şi Lună".

Noi nu observăm deloc această mişcare, şi aşa se face că lucrurile mici, care sunt aproape şi tangibile, par adesea mai demne de luat în seamă decât lucrurile mari, care sunt mai îndepărtate. Această lume îi impresionează pe mulţi oameni cu o forţă mult mai mare decât au făcut-o vreodată lucrurile vizibile şi temporare. Poate spuneţi: „Dar nu simţim că ne mişcăm!" Nu, dar vă mişcaţi; chiar când un credincios al lui Cristos nu simte că avansează în lucrurile divine, nu trebuie să se neliniştească în această privinţă; nu sunt sigur dacă cei care-şi imaginează că cresc din punct de vedere spiritual chiar o fac. Poate că ei „cresc" un cancer undeva, iar fibrele lui mortale îi fac să-şi închipuie că, în ei, se produce o creştere. Vai! aşa este; dar este o creştere spre distrugere.

Când un om crede că este un creştin matur, el îmi aminteşte de un biet băieţel pe care obişnuiam să-1 văd. El avea un cap atât de dezvoltat pentru corpul lui, încât trebuia să-1 mai culce pe o pernă, din când în când, pentru că era prea masiv pentru umerii lui; mama lui mi-a spus că, atunci când îpcerca să se ridice în picioare, adeseori se rostogolea la pământ, pierzându-şi echilibrul din cauza

407

capului său cel greu. Există unii oameni care par a creşte foarte repede, dar ei au apă în creier şi sunt disproporţionaţi; dar cel care creşte în har cu adevărat nu spune: „Oh, simt că eu cresc; binecuvântat fie Domnul! Să cântăm un imn: «Eu sunt în creştere! Eu sunt în creştere!»" Am simţit uneori că „am crescut mai mic", fraţilor; cred că este foarte posibil şi că este şi un lucru bun. Dacă suntem foarte mari în proprii noştri ochi, cajiza este că avem un cancer sau nişte acumulări putrede, care necesită să fie deschise cu bisturiul, astfel încât să scoată materia

bolnavă care ne face să ne fălim cu măreţia noastră.
Este bine că nu simţim că ne mişcăm întrucât, aşa cum v-am amintit mai înainte, noi umblăm prin credinţă, nu prin vedere. Totuşi, ştiu că ne mişcăm şi sunt convins că mă voi întoarce, atât cât permite mişcarea de revoluţie a Pământului, în acest punct exact, în această zi a anului viitor. Dacă cineva mă priveşte de pe Saturn, acel cineva mă va spiona pe undeva lângă acest loc, dacă nu cumva Domnul va veni între timp sau mă va chema să fiu cu El.
Dacă am simţit lumea mişcându-se, aceasta s-ar datora vreunei obstrucţii pe calea cerească; dar noi mergem înainte atât de fin şi delicat şi liniştit, încât nu putem percepe mişcarea. Cred că creşterea în har seamănă foarte mult cu cea fizică: un bebeluş creşte şi totuşi nu ştie aceasta; sământa creşte în pământ inconştient şi tot astfel noi ne dezvoltăm în viaţa divină până când ajungem Ia plinătatea staturii de oameni în Isus Cristos.
Luna însoţeşte Pământul. Ca una din planetele care se învârt în jurul Soarelui, ea mai are şi sarcina suplimentară de a însoţi Pământul, făcându-i un serviciu foarte folositor, iar noaptea de a-1 lumina cu marea ei lampă-reflector, în conformitate cu „porţia" de ulei pe care o are disponibilă pentru a-şi revărsa razele asupra noastră. De asemenea, Luna operează asupra Pământului prin puterea ei de atracţie; şi, întrucât apa este cea mai mobilă parte a planetei noastre, luna o atrage către sine, astfel luând naştere fluxul şi refluxul, care ajută la menţi-nerea întregii lumi într-o mişcare sănătoasă; ele sunt un fel de suflet al lumii. Luna prezintă eclipse, uneori foarte frecvent, mult mai des decât Soarele; acest fenomen a dat naştere la multă teroare. Pentru unele triburi, o eclipsă de lună este o ocazie de a avea cea mai marc mâhnire posibilă. Sir R. Schomberg descrie astfel o eclipsă totală de lună din San Domingo; „Stăteam singur pe acoperişul casei în care locuiam, urmărind desfăşurarea eclipsei. Mi-am reprezentat în imaginaţie scena vie şi extraordinară căreia i-am fost martor în Guyana, printre indienii neştiutori şi superstiţioşi; când primele veşti despre eclipsă au apărut, ei au năvălit afară din colibele lor, bolborosind în limba lor; şi, gesticulând violent, şi-au ridicat, ameninţător, pumnii strânşi către Lună. Discul fiind perfect eclipsat cu acest prilej, ei au izbucnit în suspine şi, posaci, au căzut la pământ, ascunzându-şi feţele în mâini. Femeile au rămas în colibe în timpul acestei scene ciudate. Când, strălucind ca un diamant scânteietor, prima porţiune a Lunii, desprinsă din umbră, a devenit vizibilă, toţi ochii s-au întors către ea. Ei vorbeau unul cu altul în şoaptă; dar observaţiile lor au devenit din ce în ce mai zgomotoase, iar pe măsură ce lumina creştea, ei îşi îndreptau spinarea încovoiată. 408
Când discul strălucitor a anunţat că monstrul, care a vrut să o sugrume pe Regina Nopţii, a fost înfrânt, indienii şi-au exprimat marea bucurie prin acel urlet specific, care poate fi auzit de la mare distanţă în tăcerea nopţii". Lipsa credinţei cauzează cea mai extraordinară teamă şi produce acţiunea cea mai ridicolă. Un om care crede că Luna, deşi ascunsă temporar, va lumina din nou, consideră eclipsa un fenomen demn de atenţia lui şi plin de interes; dar omul care se teme cu adevărat că Dumnezeu face să „se ardă" lumina Lunii şi că el nu-i va mai vedea razele strălucitoare niciodată, cade într-o stare de durere teribilă. Probabil că el va acţiona precum hinduşii sau unii dintre africani în timpul unei eclipse; ei bat toate tobele şi lovesc coarnele boilor şi fac tot felul de zgomote înspăimântătoare, pentru a-1 face pe dragonul suspectat că ar fi înghiţit Luna s-o „vomite". Aceasta este teoria lor despre o eclipsă şi ei acţionează în consecinţă; dar, odată ce cunoaştem adevărul şi, în special, gloriosul adevăr conform căruia *„toate lucrurile lucrează împreună spre binele celor ce iubesc pe Dumnezeu, şi anume, al celor chemaţi după planul Său ",* nu ne vom teme de nici un dragon care să înghită Luna sau de altceva creat de temerile oamenilor. Dacă suntem ignoranţi în ceea ce priveşte adevărul, atunci fiecare eveniment care are loc şi care poate fi lămurit din punctul de vedere lui Dumnezeu poate cauza cea mai mare teroare şi ne poate conduce la cele mai sălbatice absurdităţi. Urmează planeta Marte; Marte cea aprinsă, având în general o lumină roşcată. Se credea că culoarea „scutului de un roşu-sângeriu" a lui Marte era cauzată de absorbţia razelor solare: dar această idee a fost respinsă şi acum se crede că este cauzată de culoarea solului ei. în conformitate cu prima idee, ur om care este mânios ca Marte, zeul războiului, este, probabil, unul care a absc rbit toate culorile pentru folosul propriu, arătând doar razele roşii celorlalţi; ideea mai modernă, conform căreia solul planetei îi conferă culoarea distinctivă, ne învaţă că acolo unde există o fire irascibilă, va exista o manifestare războinică a ei până când n-o va lua în stăpânire harul Domnului. Planeta Marte se află la

aproximativ 14 000 0000 mile de Soare; este mult mai mică decât Pământul nostru, diametrul ei ecuatorial fiind de 4 363 mile. Deplasându-se cu viteza de 53 600 mile la oră, planetei îi ia 687 zile ca să realizeze o mişcare completă de revoluţie în jurul Soarelui.
între orbitele planetelor Marte şi Jupiter există o zonă largă în care n-a fost vizibilă nici o planetă timp de multe secole. „Cu siguranţă trebuie să fie ceva între Marte şi Jupiter", şi-au spus astronomii în sinea lor. Ei n-au găsit nici o planetă mare; dar, întrucât telescoapele au devenit mai mari şi mai puternice, ei au observat că există un mare număr de asteroizi sau planetoizi, aşa cum îi numesc unii. Nu ştiu câţi sunt, întrucât ei seamănă cu familiile unora dintre fraţii noştri: cresc pe zi ce trece. Deja au fost descoperite câteva sute dintre ei; iar cu ajutorul fotografierii telescopice ne putem aştepta să auzim că s-au găsit mult mai mulţi.
Prima identificare a unui asteroid a avut loc în cea dintâi zi a acestui secol, fiind numit Ceres. Multora dintre ei li s-au atribuit nume mitologice femeieşti; presupun că aceasta se datorează faptului că ele sunt cele mai mici

planete şi este considerat galant a li se da nume de doamne. Diametrul lor pare a varia de la 20 la 200 mile; şi mulţi s-au gândit că ele sunt fragmente ale unei planete care s-a rotit între Marte şi Jupiter, a explodat şi s-a făcut bucăţi, într-o ruină generală.
Acele pietre meteorice, care cad unori pe Pământ, dar care sunt văzute străbătând cerul nopţii mult mai des, în anumite perioade ale anului, pot fi, de asemenea, fragmentele lumii anterioare, care a pierit. în orice caz, de când părinţii au adormit, nu toate lucrurile au continunat aşa cum fuseseră; au existat schimbări în lumea stelară pentru a-i anunţa pe oameni că urmează şi alte schimbări. Aceste blocuri de natură meteorică zboară prin spaţiu, iar când ajung la marginile atmosferei noastre, exsită un mediu potrivnic; ele trebuie să-1 parcurgă cu o repeziciune enormă, astfel devenind incandescente, deci vizibile. în mod asemănător, cred că există mulţi oameni buni în lume, oameni care sunt invizibili până când suferă o oarecare împotrivire; când acest lucru se întâmplă, ei, având dragostea lui Dumnezeu care-i călăuzeşte cu un avânt extraordinar, devin de un roşu aprins, având o râvnă sfântă şi fac faţă tuturor împotrivirilor, şi apoi devin vizibili ochilor omenirii. Cât despre mine, prefer să trec printr-un mediu potrivnic. Cred că toţi vrem să călătorim în acel fel de atmosferă tocmai pentru că prigoana ne dă ocazia de a ne va dezvolta pe deplin puterile care ne-au fost încredinţate. Dacă Dumnezeu ne-a dat forţă, nu este nicidecum un lucru rău pentru noi să fim puşi acolo unde există opoziţie, pentru că nu vom fi împiedicaţi de ea; ci tocmai prin acest proces vom fi făcuţi să strălucim şi mai puternic ca lumini în lume.
Mai presus de spaţiul ocupat de asteroizi se află planeta magnifică, Jupiter, cea mai strălucitoare stea pe care o vedem, cu excepţia lui Venus; şi totuşi, el este foarte, foarte departe. Distanţa lui medie faţă de Soare este de aproximativ 475 000 000 mile, adică mai mult de 5 ori faţă de distanţa la care ne aflăm noi. Chiar şi aici, suntem atât de departe, încât adeseori nu vedem Soarele; dar Jupiter se află la o distanţă de Soare de 5 ori mai mare şi lui îi ia 4 333 zile - apoximativ 12 ani de ai noştri - pentru a se învârti în jurul marelui astru, mergând cu viteza de 27 180 mile pe oră. Motivul pentru care Jupiter este atât de strălucitor este, pe de o parte, dimensiunea lui mare - el are aproape 90 000 mile diametru, în timp ce Pământul are mai puţin de 8 000 - iar pe de altă parte faptul că el este constituit pentru a reflecta lumina soarelui; altfel, la acea distanţă, magnitudinea lui nu i-ar folosi. Şi, fraţilor, dacă dumneavoastră şi eu suntem puşi în poziţii dificile, unde părem incapabili de a străluci pentru gloria lui Dumnezeu, trebuie să-I cerem Domnului în special să ne formeze în aşa fel încât să putem reflecta mai bine strălucirea Lui, producând astfel un efect la fel de bun ca fraţii noştri care sunt plasaţi în poziţii mai favorabile. Jupiter este însoţit de patru sateliţi[1],
'„în septembrie 1892, un al 5-lea satelit a fost descoperit cu ajutorul marelui telescop de la Observatorul Lick din Mount Hamilton, California". *(The Voices ofthe Stars, 3.* E. Walker, M. A. Elliot Stock).

care au fost descoperiţi curând după inventarea telescopului; totuşi, au existat câteva persoane

care n-au crezut în existenţa lor, iar unul din prietenii noştri excelenţi, iezuiţii, a afirmat cu tărie că el niciodată şi prin nici un mijloc nu va fi convins de ceea ce alţii ştiau că este un fapt. I s-a cerut să se uite printr-un telescop, pentru a vedea că era, într-adevăr, aşa; dar el a refuzat, spunând că, poate, făcând astfel, va fi obligat să creadă; şi cum nu voia să creadă, a refuzat să privească. Oare nu există unii care acţionează tot aşa în ceea ce priveşte adevărurile Revelaţiei? La un timp după acesta, iezuitul a fost pradă mâniei bunului Kepler şi, fiind convins că greşeşte, s-a dus la astronom şi i-a cerut iertare. Kepler i-a spus că-1 va ierta, dar îi va da o pedeapsă. „Care?" a întrebat iezuitul. „Trebuie să priveşti prin acel telescop", a spus Kepler. Aceasta a fost cea mai groaznică pedeapsă pe care putea s-o primească iezuitul; pentru că, privind prin acel instrument, el a fost obligat să spună că într-adevăr vede ceea ce negase mai înainte şi a fost obligat să-şi exprime convingerea că învăţătura astronomului era adevărată. Tot aşa, uneori, a-1 face pe un om să vadă adevărul reprezintă o pedeapsă cumplită pentru el. Dacă nu vrea să-1 vadă, este un lucru bun să-1 obligi să-1 privească. Există mulţi fraţi care nu sunt iezuiţi, dar care, totuşi, nu sunt nerăbdători să cunoască tot adevărul: dar eu sper că dumneavoastră şi eu, fraţilor, întotdeauna vom dori să învăţăm tot ceea ce Domnul ne-a revelat în Cuvântul Său.
Acesta a fost argumentul lui Sizzi, un astronom de seamă, care a încercat să dovedească faptul că sateliţii lui Jupiter nu pot exista. Mă întreb dacă puteţi vedea defectul: „Există şapte ferestre date animalelor în reşedinţa creierului, prin care aerul este admis către templul trupului; pentru a-1 ilumina, a-1 încălzi şi a-1 hrăni; aceste ferestre sunt părţile principale ale microcosmosului sau lumea cea mică: două nări, doi ochi, două urechi şi o gură. Deci, în ceruri, ca şi într-un microcosmos, sau lumea cea mare, există două stele favorabile: Jupiter şi Venus; două nefavorabile: Marte şi Saturn; doi aştri: Soarele şi Luna; şi Mercur singur nedecis şi indiferent, de la care - ca şi de la multe alte fenomene din natură, cum ar fi cele şapte metale, etc.; ar fi foarte plictisitor să le enumerăm pe toate - cunoaştem faptul că numărul planetelor este, în mod necesar, şapte. Mai mult, sateliţii sunt invizibili pentru ochiul liber şi, de aceea, nu pot exercita nici o influenţă asupra Pământului, de aceea sunt fără folos, de aceea nu există. Pe lângă acestea, evreii şi alte naţiuni străvechi, ca şi europenii moderni, au adoptat divizarea săptămânii în şapte zile şi le-au numit după cele şapte planete. Acum, dacă creştem numărul planetelor, acest întreg sistem cade la pământ". Cred, fraţilor, că am auzit rostindu-se de multe ori acelaşi fel de argument, cu referire la problemele spirituale; un argument în favoarea teoriei şi împotriva faptelor, dar faptele vor răsturna întotdeauna teoriile de pe tot cuprinsul lumii, numai că, uneori, trece câtva timp până când faptele pot fi dovedite în mod
absolut.
Faptul că, deşi sateliţii lui Jupiter sunt eclipsaţi în mod constant - ceea ce este destul de natural, datorită mişcărilor rapide de revoluţie în jurul lui Jupiter

- totuşi ei nu sunt niciodată eclipsaţi toţi odată; acest fapt, deci, reprezintă un lucru singular, şi o altă dovadă a puterii şi înţelepciunii lui Dumnezeu. Un satelit poate fi eclipsat, poate şi al doilea, sau poate chiar trei din patru; dar întotdeauna rămâne unul care străluceşte; în mod similar, Dumnezeu nu le ia oamenilor Lui dintr-o dată toată mângâierea - întotdeauna există o rază de lumină care să-i bucure.
De la Jupitef avem de învăţat mult mai mult; dar, întrucât v-ara făcut cunoştinţă cu el, vă voi lăsa să-1 examinaţi singuri şi să „obţineţi" de la el tot ce puteţi.
Mult, mult mai sus de Jupiter se află Saturn. Această planetă respectabilă a fost calomniată foarte mult şi sunt foarte fericit să vă informez că ea nu merită să fie tratată astfel. Ea se află la aproape 900 000 000 de mile de Soare. Mă întreb dacă există aici vreun frate, cu o minte mare, care să aibă vreo idee despre ce înseamnă un milion; presupun că nu are o astfel de idee şi sunt sigur că nici eu n-am. Pentru a înţelege ce înseamnă un milion este nevoie de foarte multă gândire; dar a realiza ce înseamnă un milion de mile e^te mai presus de puterea minţii cuiva. Chiar un milion de bolduri ar fi ceva enorm; cu atât mai mult un milion de mile! Şi aici vorbim despre 900 de milioane de mile; ei bine, renunţ la gândul că pot înţelege acest lucru câtă vreme mă aflu în această stare mărginită.
Când vorbeşti despre 900 de milioane, tot atât de bine ai putea spune 900 de miliarde, pentru

că primul termen este aproape la fel de greu de înţeles ca şi celălalt; şi totuşi, vă rog să vă amintiţi că acest spaţiu vast reprezintă pentru marele nostru Dumnezeu o simplă lăţime de mână în comparaţie cu universul nemăsurabil pe care 1-a creat.
Am spus că Saturn a fost foarte calomniat, şi acesta-i adevărul. Ştiţi că în limba noastră engleză, avem cuvântul „saturnine", care, atunci când îi descrie pe anumiţi oameni, nu le face câtuşi de puţin un compliment. Când un om este lăudat ca fiind inimos şi genial, el se numeşte *jovial,* făcându-se aluzie la Jove sau Jupiter, planeta cea strălucitoare; dar un om cu un temperament opus celui de mai sus este numit *saturnin,* pentru că se presupune că Saturn este o planetă sumbră, groaznic de posomorâtă, având influenţe ostile şi primejdioase. Dacă aţi fi citit unele dintre cărţile astrologice pe care am avut plăcerea de a le studia, aţi fi găsit acolo ideea conform căreia dacă te-ai născut sub influenţa lui Saturn, este aproape ca şi cum te-ai născut sub influenţa lui Satan - pentru că, în final, se ajunge la aproape acelaşi lucru. Se presupune că Saturn este foarte lent, simbolul lui fiind hieroglifa plumbului; dar, în realitate, el reprezintă un personaj foarte luminos şi vioi. Diametrul lui este de aproape 9 ori mai mare decât cel al Pământului iar, în timp ce volumul lui este egal cu 746 de planete ca a noastră, masa lui e egală cu doar 92 de astfel de globuri. Densităţile planetelor par a se micşora în funcţie de distanţa lor faţă de Soare, nu într-o proporţie regulată, dar totuşi pe o scară largă; şi pare a nu exista nici un motiv pentru care cele care se află cel mai departe, şi se mişcă încet, să fie făcute la fel de dense ca cele care se află mai aproape de orbita centrală şi se învârt mai repede în jurul ei.
în acest volum folositor, din care deja v-am citat câte ceva, se spune: „De aceea, în loc de a se scufunda precum plumbul în apele mari, el va pluti la suprafaţa lichidului, dacă s-ar putea găsi vreun ocean cu o capacitate suficientă pentru a-1 primi. John Goad, cunoscutul astro-meteorolog, a declarat că planeta nu este chiar „un individ cu nas albastru de plumb", aşa cum se credea în antichitate şi cum lumea o consideră încă. Dar alţii aveau sarcina de a dovedi acest lucru. Timp de aproximativ 6 000 de ani, Saturn şi-a ascuns trăsăturile caracteristice personale, familia lui interesantă şi accesoriile iui ciudate - magnificele dependinţe ale casei lui - de cunoaşterea oamenilor. Dar, în final, el a fost prins de un tub mic, îndreptat către el de pe o pantă a Apeninilor; cel care ţinea tubul, intrând în intimitatea lui Saturn, nici nu s-a sinchisit să-i ceară permisiunea acestuia, socotind că nu comite nici un deranj."
Când acel „tubuleţ" a fost ridicat asupra lui, s-a descoperit că Saturn este cea mai minunată planetă, una dintre cele mai variate şi mai încântătoare dintre toate lumile planetare. Consideraţi aceasta ca fiind o ilustraţie a absurdităţii calomnierii şi a faptului că unele persoane sunt murdărite şi ponegrite pentru că oamenii nu le cunosc. Această planetă, care a fost atât de dispreţuită, s-a dovedit a fi un obiect cu adevărat minunat; şi, în loc de a fi foarte întunecoasă şi de a avea caracteristicile cuvântului „saturnin", ea este luminoasă şi glorioasă. De asemenea, Saturn are nu mai puţin de 8 sateliţi care-1 însoţesc; în plus, are trei inele magnifice, cântate de Tennyson:

„în timp ce Saturn se învârte, umbra lui statornică Se odihneşte pe inelele lui luminoase".

Saturn beneficiază doar de a suta parte din lumina Soarelui, comparativ cu ceea ce primim noi; şi totuşi, presupun că atmosfera ar putea fi astfel aranjată încât el să aibă tot atâta lumină solară câtă avem noi; dar, chiar dacă atmosfera lui este de acelaşi fel cu a noastră, Saturn ar avea, încă, tot atâta lumină câtă avem noi pe o vreme de ceaţă specifică oraşului Londra. Desigur, vorbesc de lumina de la Soare; dar atunci nu putem spune ce putere de a ilumina ar fi putut pune Domnul în planeta însăşi; pe lângă aceasta, ea îşi are cei 8 sateliţi şi cele 3 inele luminoase, care au o strălucire pe care nu ne-o putem imagina şi nici n-o putem descrie.
Ce ar fi să vezi un arc minunat de lumină apărând la o înălţime de 37 570 mile deasupra planetei şi având enorma anvergură de 170 000 mile! Dacă te-ai afla la ecuatorul lui Saturn, ai vedea inelele ca o bandă îngustă de lumină; dar dacă ai putea călători spre poli, ai vedea deasupra ta un arc, radiind lumină precum unele dintre marile reflectoare agăţate în clădirile

mari, unde nu poate pătrunde suficientă lumină de la soare. Reflectorul ajută la captarea razelor de lumină, urmând să le împrăştie acolo unde este nevoie; şi nu mă îndoiesc de faptul că aceste inele se comportă ca nişte reflectoare ale lui Saturn. Dacă există locuitori
413
acolo, probabil că este o lume în care este minunat să trăieşti; locuitorii obţin compensaţii depline pentru dezavantajul lor de a fi atât de departe de Soare. La fel este în lumea spirituală: ceea ce Domnul ia într-o direcţie, compensează în alta, iar cei care sunt mutaţi departe de mijloacele harului şi de privilegiile creştineşti au o lumină şi o bucurie interioară pe care alţii, cu avantaje aparent mai mari, ar putea aproape să le invidieze.
Călătorind din nou în ceruri, cu mult deasupra lui Saturn ajungem la Uranus sau Herschel, aşa cum este numit uneori, după numele astronomului care 1-a descoperit în 1781. Distanţa medie faţă de Soare a lui Uranus este considerată a fi de aproximativ 1 754 000 000 mile: vă dau dimensiunile, dar nici dumneavoastră, nici eu nu putem avea măcar cea mai slabă idee despre distanţa pe care ele o reprezintă. Dac-ai fi un observator de pe Uranus, probabil că Soarele ţi s-ar părea doar o pată de lumină mică şi îndepărtată; totuşi, planeta se învârte în jurul Soarelui cu aproximativ 15 000 mile pe oră şi, pentru o călătorie completă, îi trebuie aproape 84 de ani de-ai noştri. Se spune că Uranus are volumul egal cu 73 sau 74 de „Pământuri" şi este însoţit de 4 sateliţi. Nu ştiu multe despre Uranus; de aceea nu intenţionez să zăbovesc asupra lui. Aceasta poate servi ca o ilustraţie a lecţiei conform căreia un om ar trebui mai curând să spună cât mai puţin posibil despre ceea ce ştie doar puţin; şi aceasta este o lecţie pe care mulţi trebuie s-o înveţe. De exemplu, probabil că există mai multe lucrări despre Cartea Apo<
elipsei decât despre orice altă parte a Scripturii şi, cu excepţia câtorva, ele nu sunt demne de hârtia pe care sunt tipărite. Apoi, vis-â-vis de Apocalipsa, în această privinţă, este cartea Daniel; şi, întrucât este atât de greu de a fi explicată, mulţi oameni au scris despre ea dar, ca o regulă, rezultatul scrierilor lor a fost acela că ei n-au făcut decât să se contrazică unii pe alţii. Fraţilor, haideţi să predicăm despre ceea ce cunoaştem şi să nu spunem nimic despre ceea ce nu cunoaştem.
în imaginaţia noastră, am parcurs o cale lungă călătorind către Uranus; dar încă nu am terminat călătoria noastră de după-amiază. Unii astronomi au observat că orbita lui Uranus a deviat uneori de la cursul marcat de ei pe harta cerurilor; şi acest lucru i-a convins că există un alt corp planetar, nedescoprit atunci, care exercită o influenţă nevăzută, dar puternică asupra lui Uranus.
Faptul că aceste lumi imense, cu un spaţiu de atât de multe milioane de mile între ele, îşi frânează sau accelerează mişcările una alteia, reprezintă pentru mine o ilustraţie minunată a influenţei pe care tu şi eu o avem asupra oamenilor, în mod conştient sau inconştient, ori frânăm progresul unui om pe cărarea care conduce la Dumnezeu, ori grăbim mersul lui de-a lungul căii către ceruri. *„J^ici unul dintre noi nu trăieşte pentru sine".*
Astronomii au ajuns la concluzia că trebuie să existe o altă planetă, necunoscută lor până atunci, care perturbă mişcarea lui Uranus. Necunoscându-se unul pe celălalt, dl Adams din Cambridge şi dl M. Leverrier, un francez, s-au pus pe treabă pentru a găsi poziţia în care se aşteptau să descopere corpul ceresc; calculele lor i-au adus la rezultate aproape identice. Când telescoapele au fost
414
îndreptate spre acea parte a cerurilor în care astronomii matematicieni credeau că va fi găsită planeta, ea a fost îndată descoperită, strălucind cu o lumină palidă şi galbenă - şi noi acum o cunoaştem sub numele de Neptun.
Volumul dinaintea mea vorbeşte astfel despre cele două metode de a găsi o planetă, unul dintre cercetători folosind telescopul cel mai puternic, iar celălalt făcând calculele matematice:„A detecta o planetă cu ochiul sau a o descoperi la locul ei cu mintea reprezintă fapte la fel de incomensurabile ca şi acelea ale forţei musculare şi intelectuale. Culcat pe scaunul lui uşor, astronomul nu trebuie practic decât să privească prin deschizătura calotei rotitoare pentru a trasa cursul stelei călătoare; sau, prin aplicarea puterii de mărire, să mărească discul ei mititel şi, astfel, s-o transfere din mijlocul tovarăşilor ei siderali în domeniile planetare. Astronomul fizician, din contră, nu are astfel de accesorii; el calculează seara, când stelele dispar sub un soare meridian; el evaluează la miezul nopţii, când norii şi

întunericul învăluie cerurile; şi, din interiorul acelui dom cerebral care n-are nici o deschidere spre ceruri şi nici un instrument în afara ochiului raţiunii, el vede în agenţii perturbatori ai unei planete nevăzute, asupra unei planete la fel de nevăzute de către el, existenţa agentului perturbator, iar din natura şi cantitatea acţiunii acestuia, el calculează magnitudinea ei şi-i indică locul."

Ce lucru mare este raţiunea! Cu mult superioară simţurilor, iar credinţa este cu mult mai presus de raţiune; numai că, în cazul astronomului matematician la care ne gândim, raţiunea era un fel de credinţă. El a judecat aşa: „Legile lui Dumnezeu sunt aşa şi aşa sau aşa şi aşa. Această planetă, Uranus, este perturbată, o altă planetă trebuie că a perturbat-o; deci voi căuta şi voi găsi locul unde se află aceasta", iar când calculele lui complicate au fost complete, el şi-a pus degetul pe Neptun la fel de prompt ca un detectiv care pune mâna pe un hoţ - chiar mult mai repede; într-adevăr, mi se pare că uneori este mai uşor să găseşti o stea decât să prinzi un hoţ.

Neptun a strălucit cu mult înainte de a fi fost descoperit şi numit; şi dumneavoastră şi eu, fraţilor, putem să rămânem necunoscuţi ani de zile şi e posibil ca lumea să nu ne descopere niciodată; dar am încrederea că influenţa noastră, ca şi aceea a lui Neptun, va fi simţită şi recunoscută, fie că suntem văzuţi de oameni, fie că luminăm doar în solitară splendoare pentru gloria lui Dumnezeu.

Ei bine, am călătorit cu gândul până la Neptun, care se află la aproximativ 2 748 000 000 mile de Soare; şi, stând acolo, privind în spaţiu putem constata că există miriade şi miriade şi miriade de mile în care se pare că nu mai este nici o planetă aparţinând sistemului solar. Pot exista altele care n-au fost descoperite încă; dar, după câte ştim, mai sus de Neptun există un mare gol.

Oricum, există ceea ce aş putea numi „săritori" în sistem, care, fără a folosi prăjina, pot să traverseze acest golf; ei sunt cometele. De regulă, aceste comete sunt atât de subţiri - doar o masă transparentă de vapori -încât, atunci când vin scânteind în sistemul nostru şi apoi ies din nou, niciodată nu deranjează mişcarea vreunei planete. Şi există nişte comete terestre, pe care le ştiu, şi care merg in

415

diferite oraşe şi luminează continuu o perioadă; dar ele nu au putere să perturbe cursul regulat al planetelor care se învârt acolo. Puterea unui om nu stă în mişcarea încoace şi încolo, ca o cometă, ci în strălucirea constantă, an de an, ca o stea fixă. Astronomul Halley spune: „Dacă ai vrea să comprimi o cometă la grosimea atmosferei obişnuite, ea n-ar umple nici măcar un ţol pătrat de spaţiu". Este atât de subţire o cometă, încât ai putea să priveşti prin 5 000 de mile de cometă şi să vezi tot atât de clar ca şi cum ea n-ar exista. Fraţilor, este bine să fii transparent; dar sper că veţi fi mai substanţiali decât cele mai multe dintre cometele despre care am auzit.

Cometele vin cu mare regularitate, deşi par a fi foarte neregulate. Halley a prezis despre cometa din 1682 - despre care se cunoşteau puţine înainte - se va întoarce la intervale regulate, de aproximativ 75 de ani. El ştia că nu va trăi să vadă cum reapare ea; dar el şi-a exprimat speranţa ca oamenii să-şi amintească profeţia lui atunci când cometa se va întoarce. Diferiţi astronomi au căutat-o şi au sperat că ea va ajunge la timpul prezis pentru că, altfel, oamenii ignoranţi n-aveau să creadă în astronomie. Dar cometa s-a întors şi prezicerea lui Halley a fost verificată.

Printre poveştile privitoare la urmărirea cometelor, există una care conţine o ilustraţie şi, de asemenea, o lecţie. „Messier, care primise numele «vânătorul de comete», de la numărul pe care-1 descoperise, era deosebit de nerăbdător cu acea ocazie. De o mare simplitate a caracterului, zelul lui după comete era, adeseori, exprimat în maniera cea mai excentrică. Stând Ia căpătâiul patului în care zăcea pe moarte soţia sa şi fiind absent de la observatorul lui, Montaigne de Limoges i-a furat descoperirea unei comete. Aceasta a fost o lovitură dureroasă. Un vizitator a început să-i ofere consolare pentru recenta pierdere grea pe care o suferise, când Messier gândindu-se numai la cometă, a răspuns: «Descoperisem 12; vai, să fii jefuit de cea de-a 13-a de către acel Montaigne!» Dar, amintindu-şi deodată de soţia lui, a exclamat: «Ah! cette pauvre femme!» şi a continuat să plângă soţia şi cometa." Evident că el trăia atât de mult în ceruri încât uitase de soţia lui; şi, dacă ştiinţa poate, uneori, să-1

îndepărteze pe un om de toate încercările vieţii pământeşti, cu siguranţă că viaţa noastră cerească ar trebui să ne ridice deasupra tuturor confuziilor şi grijilor care ne tulbură.
întoarcerea unei comete este anunţată, în mod frecvent, cu o mare siguranţă. Acest paragraf a apărut într-un ziar: „în general, poate fi considerat sigur că cometa va deveni vizibilă în fiecare parte a Europei cam în a doua jumătate a lui august sau la începutul lui septembrie. Este foarte probabil să poată fi văzută cu ochiul liber, ca o stea de primă mărime, dar având o lumină mai slabă decât cea a unei planete şi fiind înconjurată de o nebulozitate palidă, care îi va micşora întrucâtva splendoarea. în noaptea de 7 octombrie, cometa se va apropia de cunoscuta constelaţie Carul Mare; iar între 7 şi 11 octombrie, ea va trece direct printre cele 7 stele remarcabile ale acelei constelaţii. Spre sfârşitul lui noiembrie, cometa se va avânta în razele soarelui şi va dispărea şi nu va ieşi de acolo, pe partea cealaltă, până la sfârşitul lui decembrie. Acest prospect al mişcărilor
416
unui corp, invizibil la acea dată, pe distanţa de milioane de mile este aproape la fel de precis ca vechile anunţuri pentru călătoriile cu şareta între Londra şi Edinburgh. Haideţi să plasăm acum observaţiile ochiului alături de anticipările ştiinţei şi vom afla că ştiinţa a demonstrat aproape absolut corect".
Domnilor, gândiţi-vă doar la calculele care au fost necesare - întrucât, deşi o cometă nu se suprapune pe orbita unei planete, o planetă interfera în mod considerabil cu cursul unei comete; astfel încât, în calculele lor, astronomii au trebuit să stabilească drumul pe care ar fi trebuit să călătorească aceea cometă. Gândindu-ne la ea ca la un călător obosit de drum, ne amintim că va trebui să treacă prin locuinţa strălucitoare a lui Neptun, iar Neptun îi va oferi cu siguranţă o cană cu ceai; apoi va călători mai departe, spre Uranus şi va înnopta acolo; dimineaţă, îi va face o vizită matinală lui Saturn şi va lua micul dejun acolo; va cina cu Jupiter; treptat, va ajunge pe Marte şi acolo va exista cu siguranţă o străduţă; ea va fi bucuroasă să ajungă la Venus, stingherită, desigur, de farmecele lui. De aceea, domnilor, vă daţi seama repede cât de dificile sunt calculele care privesc întoarcerea unei comete, şi totuşi astronomii estimează timpul cu precizie. Această ştiinţă este uimitoare, nu numai pentru ceea ce revelează, ci şi pentru talentul pe care îl destăinuie şi pentru lecţiile pe care ni le dă continuu despre lucrările minunate ale marelui nostru Tată.
Am terminat cu sistemul solar şi chiar cu acei intruşi care vin la noi din când în când din sistemele foarte îndepărtate - întrucât presupun că o cometă este văzută doar timp de o lună sau o săptămână şi uneori nu reapare timp de sute de ani. Unde se duc ele în tot acel timp? Ei bine, îndrăznesc să spun, se duc undeva, servind scopului pentru care au fost create de Dumnezeu; dar, cât despre mine, nu mi-ar plăcea să fiu o cometă în sistemul lui Dumnezeu. Mi-ar plăcea să am locul meu fix şi să strălucesc acolo mereu pentru Domnul.
Am trăit în Londra mulţi ani, în timpul cărora am văzut multe comete venind şi plecând. Oh, marile lumini pe care le-am văzut invadându-ne! Ele au pornit către o sferă necunoscută, aşa cum fac cometele de obicei. în general, am observat că, atunci când oamenii intenţionează să realizeze mult mai multe lucruri decât toţi ceilalţi şi sunt uimitor de îngâmfaţi datorită acestui fapt, istoria lor este descrisă, de obicei, cu acurateţe de această simplă comparaţie: *ei merg în sus ca o rachetă şi coboară ca un băţ.*
Nu ştiu dacă, în imaginaţia dumneavoastră, puteţi să vă aplecaţi peste parapetele acestui sistem solar şi să vedeţi ce există dincolo de el. Nu vă strâmtaţi minţile la câteva sute de milioane de mile, domnilor! Privind mai departe, veţi începe să vedeţi o stea. Dacă v-aş spune la ce distanţă se află ea de noi, n-aş face decât să rostesc cuvinte fără sens; totuşi există altele, din acelea pe care le putem vedea, care sunt atât de departe, încât distanţa până la ele este aproape de nemăsurat. Ele au făcut destule eforturi pentru a ne trimite o rază de lumină de la o aşa mare distanţă, cu scopul de a ne informa că ele o duc foarte bine şi că, deşi se află la o astfel de distanţă de noi, totuşi ele se distrează cât pot de mult în absenţa noastră.
417
Aceste stele, dacă sunt privite de oamenii obişnuiţi, par a fi împrăştiate în ceruri la întâmplare, „oricum". întotdeauna admir acea varietate încântătoare; şi-I mulţumesc lui Dumnezeu că n-a aşezat stelele în linie dreaptă, aşa cum sunt aşezate felinarele de pe stradă. Fraţilor, gândiţi-vă cum ar fi, dacă am privi cerul noaptea şi am vedea stelele aşezate în linie, ca pe nişte bolduri

înfipte pe o hârtie! Slavă Domnului că nu este aşa! El doar a luat un pumn de lumi strălucitoare şi le-a împrăştiat pe cer, iar ele s-au aranjat în cele mai minunate poziţii, astfel încât oamenii spun: „Acolo este Ursa Mare" şi: „Acela este Carul Mare"; orice ţăran cunoaşte „Secera". N-aţi văzut-o, fraţilor? Alţii spun: „Aceea este Constelaţia Fecioarei, acela este Berbecul, iar acela Taurul", ş.a.m.d.

Eu cred că numirea variatelor constelaţii seamănă mult cu predicile mistice din zilele noastre. Predicatorii spun: „Aceasta este aşa şi aşa, iar aceea este aşa şi aşa." Ei bine, poate că este aşa, dar eu nu văd aşa. Puteţi să vă imaginaţi orice doriţi în constelaţiile cerului. Eu mi-am imaginat o fortăreaţă în flăcări şi am privit cum se construia şi am văzut nişte soldăţei venind şi dărâmând-o complet. Puteţi vedea orice în foc şi în cer şi în Biblie, dacă vă place s-o faceţi în modul acesta; n-o vedeţi în realitate, ci este doar un capriciu al imaginaţiei dumneavoastră. Nu există tauri şi urşi în ceruri. O fecioară poate exista, dar nu trebuie să ne închinăm înaintea ei, aşa cum ne învaţă romano-catolicii. Sper că toţi cunoaşteţi steaua polară; de asemenea ar trebui să cunoaşteţi acele indicatoare care arată către steaua polară, şi acesta este lucrul pe care ar trebui să-1 facem noi: să-i conducem pe bieţii sclavi ai păcatului şi ai Iui Satan la adevărata Stea a libertăţii, Domnul şi Mântuitorul nostru, Isus Cristos.

Apoi există „Pleiadele"; aproape oricine poate spune unde sunt ele. Ele reprezintă o îngrămădire de stele, în aparenţă mici, dar care sunt intens strălucitoare. Ele mă învaţă că dacă eu sunt un om foarte mic, trebuie să încerc să fiu foarte strălucitor; dacă nu pot fi ca Aldebaran sau ca unele dintre cele mai strălucitoare bijuterii ale cerului, trebuie să fiu cât pot de strălucitor în sfera mea proprie şi să fiu folositor acolo ca şi cum aş fi o stea de primă mărime. Apoi, de partea cealaltă a globului, oamenii privesc la Crucea Sudică. îndrăznesc să spun că unul din fraţii noştri din Australia vă va ţine un curs privat despre acea constelaţie. E minunat să te gândeşti la Cruce ca fiind ghidul marinarului; este cel mai bun ghid pe care îl poate avea cineva, fie de această parte a tropicelor, fie de cealaltă parte.

Lângă stele, există corpuri luminoase vaste, care se numesc nebuloase. în unele părţi ale cerurilor, există mase enorme de materie luminoasă; unii au considerat că acestea sunt materialul din care sunt făcute lumile. Acestea au fost bulgări de mortar din care, în conformitate cu teoria veche ateistă, lumile au crescut prin procesul singular al evoluţiei; dar, când Herschel şi-a îndreptat telescopul spre ele, foarte curând el a „scrântit nasul" acelei teorii, pentru că el a descoperit că aceste nebuloase sunt simple mase enorme de stele, aflate la miriade peste miriade de mile depărtare şi care ne par nouă doar particule infime de lumină.

418

Există multe lucruri minunate, care pot fi învăţate în legătură cu stelele, lucruri cărora sper că le veţi acorda cea mai serioasă atenţie, întrucât aveţi ocazia. Unele stele au încetat să mai fie vizibile pentru noi. Tycho Brahăs a spus că odată i-a găsit pe nişte ţărani privind cerul; fiind întrebaţi de ce se uită lung la cer, ei i-au răspuns că o nouă stea a apărut dintr-o dată. A strălucit puternic câteva luni şi apoi s-a stins. De multe ori, o lume stelară părea că se înroşeşte, de parcă ar fi luat foc; aparent a ars cu o flacără vie şi apoi a dispărut. Kepler spune, în legătură cu un astfel de fenomen: „Este greu de spus ce poate să prevestească aceasta; un singur lucru este cert: că el vine să spună omenirii ori absolut nimic, ori noutăţi înalte şi importante, mai presus de înţelegerea şi judecata omenească." Făcând aluzie la opiniile unora, care au explicat apariţia obiectului inedit cu ajutorul învăţăturii epicuriene a combinaţiei fortuite a atomilor, el observă, cu excentricitate caracteristică, dar totuşi cu bun simţ: „Le voi spune acestor persoane, care iau parte la dispută - oponenţii mei - nu opinia mea, ci opinia soţiei mele. Ieri, pe când eram obosit de atâta scris având mintea nesigură în legătură cu aceşti atomi, am fost chemat la masă şi în faţă mi s-a aşezat salata pe care am cerut-o. Am spus tare: «Atunci, se pare că dacă vesela scumpă, frunzele de salată, cristalele de sare, picăturile de apă, oţet şi ulei şi feliile de ou ar fi zburat în aer dintotdeauna, ar fi putut să se întâmple, în final, accidentul, să rezulte o salată». Soţia mi-a răspuns: «Da, dar nici una care să fie la fel de gustoasă sau aranjată ca aceasta, pe care am pregătit-o pentru tine»". Aşa cred şi eu; şi, dacă combinaţia întâmplătoare a atomilor nu poate face o salată, este prea puţin probabil să poată face o lume. L-am întrebat odată pe un om, care spunea că lumea este o aglomerare întâmplătoare de atomi: „Ţi s-a întâmplat vreodată să n-ai nici un ban şi să fii undeva, departe, necunoscând pe nimeni care să-ţi poată oferi o cină?" El a răspuns: „Da".

Eu am spus: „Ei bine, atunci, ţi s-a întâmplat vreodată ca o aglomerare întâmplătoare de atomi să facă un picior din carne de oaie pentru tine, cu napi gustoşi fierţi şi sos de caper, toate pentru cina ta?" El a spus: „Nu, nu mi s-a întâmplat". Am răspuns: „Ei, în orice caz, un picior din carne de oaie, chiar cu napi şi sos de caper, este mult mai uşor de făcut decât una dintre aceste lumi, cum ar fi Jupiter sau Venus".

în Cuvântul lui Dumnezeu ni se spune că o stea diferă în strălucire de altă stea; totuşi, una mică ne dă mai multă lumină decât alta, mai mare, dar aflată la depărtare mai mare. Unele stele se numesc „variabile" - uneori par mai mari decât alteori. Algol, din capul Meduzei, este de acest fel. Ni se spune că: „Steaua, la strălucirea ei maximă, apare de a doua mărime şi rămâne aşa aproape două zile, şi 14 ore. Apoi, lumina ei se diminuează atât de rapid, încât în 3 ore şi jumătate ea este redusă la cea de-a patra mărime. Are acest aspect mai mult de 15 minunte, apoi creşte, ajungând, în 3 ore şi jumătate, la starea ei dintâi". Mă tem că mulţi dintre noi sunt stele variabile; dacă uneori devenim neclari, ar fi bine dacă ne-am recăpăta strălucirea la fel de repede ca Algol. Apoi, există mii de stele duble. Sper că fiecare dintre dumneavoastră îşi va lua o soţie care să

strălucească alături ... astră întotdeauna, şi niciodată să nu vă eclipseze,
pentru că o stea du ... âteodată foarte strălucitoare iar câteodată total
eclipsată. De asem ... ele triple, sau sisteme, şi sisteme cvadruple; şi,
în unele cazuri, exi ... nii, toate învârtindu-se una în jurul alteia şi în
jurul aştrilor central ... i minunate de glorie şi frumuseţe pot fi văzute
pe cerul stelar; şi un ... stele sunt roşii, altele albastre, altele galbene
– toate culorile cur ... reprezentate în ele. Ar fi minunat să trăieşti
într-una din ele şi să ... lungul cerului şi să vezi toată măreţia cerurilor
pe care le-a creat D ... icum, pentru moment, sunt chiar mulţumit să
rămân pe această p ... în special pentru că nu-mi stă în putere s-o
schimb cu o altă cas ... vrea Dumnezeu să fac lucrul acesta.

BBcQ-t*"S2^*'liB'nO

.

ĂRĂ
NIMIC
FĂRĂ
DUMNEZEU!

DOMNUL
este aproape de cei cu inima înfrântă şi
MÂNTUIEŞTE pe cei ***cu duhul zdrobit.***

(Psalmul 34. IX)

Redactor: CONSTANTIN MOISA *nh* Tehnoredactor: MĂRIA NICOLAE , Procesare text: SIMONA MIU
Foto-montaj: OLGA CHIBICI
*
Bun de tipar: 13.04.1998. Apărut 1998. Coli de tipar: 26'/2.

Tiparul executat sub comanda nr. 5/1998 la Tipografia STEPHANUS, str. Bibescu Vodă nr. 1, Bucureşti, ROMÂNIA

Ne puteţi contacta la adresa:
str. Bibescu Vodă nr.1, sector 4,
Bucureşti, cod 70521
Tel. 335 65 77; 335 33 49; fax 335 59 48